

NOUL
TESTAMENT

AL
DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU
IISUS HRISTOS

TIPĂRIT
ÎN ZILELE MAJESTĂȚEI SALE
CAROL I
REGELE ROMÂNIEI

*Cu aprobarea și binecuvântarea Sfântului
Sinod al Sfintei Biserici Autocefale
Ortodoxe Române*

Proprietatea Tipografiei Cărilor Bisericești

BUCUREȘTI
Tipografia Cărilor Bisericești
1905

SFANTA EVANGHELIE

DELA

MATEI

*Nifon
8/5/908*

CAPITOLUL I.

*Neamul și nașterea lui Iisus
Hristos.*

Cartea neamului lui I-
isus Hristos, fiul lui
David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pre I-
saac, iar Isaac a născut pre
Iacov, iar Iacov a născut pre
Iuda și pre frații lui.

3. Iar Iuda a născut pre Fa-
res și pre Zarà din Tamàr,
iar Fares a născut pre Esròm,
iar Esrom a născut pre Aràm.

4. Iar Aram a născut pre
Aminadav, iar Aminadav a

născut pre Nașòn, iar Na-
ason a născut pre Salmòn.

5. Iar Salmon a născut pre
Voòz din Rahàv, iar Vooz a
născut pre Ovid din Rut, iar
Ovid a născut pre Iesè.

6. Iar Iesè a născut pre
David împăratul, iar David
împăratul a născut pre Solo-
mon din femeea lui Urie.

7. Iar Solomon a născut
pre Rovoàm, iar Rovoam a
născut pre Avia, iar Avia a
născut pre Asà.

8. Iar Asa a născut pre Io-
safat, iar Iosafat a născut pre
Ioràm, iar Ioram a născut pre
Ozia.

*1. I. Luc. 3, 23-38. 2. Fac. 21, 2,
25, 30; 29, 35. 3. Fac. 38, 48. I
Paralip. 2, 5, 9; Rut. 4, 19. 4. I Pa-
ralip. 2, 10.*

*5. Is. Nav. 2, 1; Rut. 4, 13. 6. II
Imp. 12, 24. 7-II. III Imp. 11, 43.
I Paralip. 3, 10, ss.*

octombrie

9. Iar Ozia a născut pre Ioatam, iar Ioatam a născut pre Ahaz, iar Ahaz a născut pre Ezechia.

10. Iar Ezechia a născut pre Manasi, iar Manasi a născut pre Amôn, iar Amon a născut pre Iosia.

11. Iar Iosia a născut pre Iehonia și pre frații lui, la mutarea în Vavilon.

12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pre Salatiil, iar Salatiil a născut pre Zorovavel.

13. Iar Zorovavel a născut pre Aviud, iar Aviud a născut pre Eliachim, iar Eliachim a născut pre Azôr.

14. Iar Azor a născut pre Sadoc, iar Sadoc a născut pre Ahim, iar Ahim a născut pre Eliud.

15. Iar Eliud a născut pre Eleazar, iar Eleazar a născut pre Matân, iar Matan a născut pre Iacov.

16. Iar Iacov a născut pre Iosif bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus, ce se zice Hristos.

17. Deci, toate neamurile dela Avraam până la David,

12. Ezra 3, 2. 16. Mat. 27, 17, 22.

neamuri patrusprăzece; și de la David până la mutarea în Vavilon, neamuri patrusprăzece; și dela mutarea în Vavilon până la Hristos, neamuri patrusprăzece.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se adună ei, s'a aflat având în pântec din Duhul Sfânt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind și nevrând s'o vâdească pre ea, a vrut pre ascuns s'o lase pre dânsa.

20. Și acestea gândind el, iată îngerul Domnului în vis s'a arătat lui, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pre Maria femeea ta, că ce s'a zemislit într'însa, din Duhul Sfânt este.

21. Și va naște fiu și vei chema numele lui: **Iisus**, că acesta va mântui pre norodul său de păcatele lor.

22. Iar acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a zis dela Domnul prin

18. Luc. 1, 27, 24 și 2, 1. 19. Numer. 5, 15; A doua Lege 24, 1.

20. Luc. 1, 35. 21. Luc. 2, 21; Eapt. 4, 12 și 5, 31.

prorocul, ce zice: „Iată fecioara în pântec va avea și va naște fiu și vor chema numele lui: Emanuil, ce se tâl-cuește: cu noi Dumnezeu“.

23. Și sculându-se Iosif din somn, a făcut precum i-a poruncit lui îngerul Domnului, și a luat pre femeea sa.

24. Și nu o a cunoscut pre ea până ce a născut pre fiul său cel întâi născut, și a chemat numele lui: **Iisus**.

CAPITOLUL II.

Maghiu dela răsărit. Omorârea pruncilor. Intoarcerea lui Iosif cu Maria și cu Iisus Pruncul din Egiptet în Nazaret.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vitleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată Maghiu dela răsărit au venit în Ierusalim,

2. Zicând: Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? că noi am văzut steaua lui la răsărit și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auzind Irod împăra-

23. Is. 7, 14; Luc. 1, 31. 24. Luc.

9, 31. 25. I. Luc. 2, 6, 7; Fac. 35, 10.

2. Num. 24, 17.

tul s'a turburat, și tot Ierusalimul cu dânsul.

4. Și adunând pre toți arhierii și cărturarii norodului, i-a întrebat: Unde este să se nască Hristos?

5. Iar ei au zis lui: În Vitleemul Iudeei, că așa s'a scris prin prorocul:

6. Și tu Vitleeme, pământul Iudei, nici de cum nu ești mai mic între domnii Iudei, că dintru tine va eși Povățuitor, carele va paște pre norodul meu Israil.

7. Atuncea Irod întru ascuns chemând pre Maghi, a cercat cudeamăruntul dela dâșii de vremea întru care s'a arătat steaua.

8. Și trimițându-i pre ei în Vitleem, le-a zis: Mergând cercetați cuamăruntul pentru prunc, și dacă îl veți afla, să îmi vestiți și mie, ca și eu venind să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pre împăratul s'au dus. Și iată steaua, pre care o văzuseră la răsărit, mergea înaintea lor, până a venit și a stătut d'asupra unde era pruncul.

10. Iar ei văzând steaua

6. Mih. 5, 1; Ioan 7, 43.

s'au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au văzut pruncul cu Maria, muma lui, și căzând s'au închinat lui, și deschizându-și viscerile sale, au adus lui daruri: aur și tămâie și smirnă.

12. Și luând înștiințare, prin vis, să nu se întorcă la Irod, pre altă cale s'au dus la țara lor.

13. Iar după ce s'au dus ei, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif, zicând: Sculându-te ia pruncul și pre muma lui și fugi în Egipt, și fii acolo până voi zice ție, că va Irod să caute pruncul să-l peardă pre el.

14. Iar el sculându-se a luat pruncul și pre muma lui, noaptea, și s'au dus în Egipt.

15. Și a fost acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceea ce s'a zis de Domnul prin prorocul, ce zice: Din Egipt am chemat pre fiul meu.

16. Atunci Irod văzând că s'a batjocurit de Maghi, s'a

mâniat foarte; și trimițând a omorât pre toți pruncii, cari erau în Vitteem și întru toate hotarele lui, de doi ani și mai mici, după vremea care cercase dela Maghi.

17. Atunci s'a plinit ceea ce s'a zis de Ieremia prorocul, ce zice:

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere și tânguire și țipet mult: Rahil plângând pre fiii săi, și nu vrea să se mângâie, pentru că nu sânt.

19. Iar după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Egipt,

20. Zicând: Sculându-te, ia pruncul și pre muma lui și mergi în pământul lui Israel, că au murit cei ce căutau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se a luat pruncul și pre muma lui și a venit în pământul lui Israel.

22. Dar auzind că Arhelau împărătește în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s'a temut să meargă acolo; iar

18. Ier. 31, 15. 20. Egipt. 4, 19.
22. A doua Lege 33, 16; Is. 11, 1 și 53, 2; Zah. 6, 13.

11. Luc. 2, 16; Ps. 71, 16; Is. 60, 6.
15. Osie 11, 1.

luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei.

23. Și venind a locuit în cetatea ce se numește Nazaret, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin proroci, că Nazarinean se va chema.

CAPITOLUL III.

*Ioan Botezătorul în pustie.
Botezul lui Iisus.*

Iar în zilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propovăduind în pustia Iudeei.

2. Și zicând: Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor;

3. Că acesta este acela ce s'a zis de Isaia prorocul, ce zice: Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcăminte din peri de cămilă, și brâu de curea împrejurul mijlocului lui, iar hrana lui era acride și miere sălbatică.

5. Atunci eșiă la dânsul Ierusalimul și toată Iudeea

și toată latura dimprejurul Iordanului,

6. Și se botezau în Iordan dela dânsul, mărturisindu-și păcatele lor.

7. Și văzând pre mulți din Farisei și din Saduchei venind către botezul lui, a zis lor: Pui de năpârci, cine va arătat vouă ca să fugiți de mânia ceea ce va să fie?

8. Faceți, dar, roduri vrednice de pocăință.

9. Și să nu vi se pară a grăi întru sine-vă: Părinte avem pre Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeuți și din petrele acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul, carele nu face rodă bună, se taie și în foc se aruncă.

11. Eu vă botez pre voi cu apă, spre pocăință; iar acela ce vine după mine, mai tare decât mine este, căruia nu sânt vrednic a-i ținea încăl-

6. Marc. 1, 5. 7. Luc. 3, 1.
9. Luc. 3, 8; Ioan 8, 39. 10. c.
7, 19; Luc. 3, 9; Ioan 13, 2, c.
11. Marc. 1, 8; Luc. 3, 16; Ioan 1, 26; Fapt. 1, 5.

țămintele; acesta vă va boteza pre voi cu Duh Sfânt și cu foc.

12. A cărui lopată este în mâna lui, și va curăți aria sa, și va adună grâul în jitița sa, iar plevele le va arde cu focul nestins.

13. Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan către Ioan, ca să se boteze dela dânsul.

14. Iar Ioan îl opriă pre el, zicând: Eu am trebuință a mă boteza de tine, și tu vii către mine?

15. Și răspunzând Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa este cu cuviință nouă să plinim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pre el.

16. Și botezându-se Iisus, îndatăși a eșit din apă; și iată i s'au deschis lui cerurile și a văzut pre Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și venind preste dânsul;

17. Și iată glas din ceruri zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, întru carele am binevoit.

CAPITOLUL IV.

Postul și ispila lui Hristos. Începerea propoveduirii. Chemarea Apostolilor.

Atunci dus a fost Iisus în pustie de Duhul, ca să se ispitească de diavolul.

2. Și postind patruzeci de zile și patruzeci de nopți, după aceea a flămânzit.

3. Și venind la dânsul ispititorul, a zis: De ești Fiul lui Dumnezeu, zi ca petrele acestea să se facă pâni.

4. Iar el răspunzând a zis: Scris este: nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul ce iasă din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci l-a dus pre el diavolul în sfânta cetate și l-a pus pre el pre aripa bisericei,

6. Și a zis lui: De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos, că scris este: Îngerilor săi va porunci pentru tine, și pre mâni te vor ridica, ca nu cumva să împedeci de peatră piciorul tău.

7. Și a zis Iisus lui: Iarăși scris este: să nu ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

8. Apoi l'a dus pre dânsul diavolul într'un munte înalt foarte, și i-a arătat lui toate împărățiile lumii și slava lor;

9. Și i-a zis lui: Acestea toate le voi da ție, dacă căzând te vei închina mie.

10. Atunci a zis Iisus lui: Mergi înapoia mea, Satano, că scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și lui unuia să i slujești.

11. Atunci l-a lăsat pre el diavolul, și iată îngerii au venit la dânsul și slujiau lui.

12. Iar auzind Iisus că Ioan a fost prins, s'a dus în Galileea;

13. Și lăsând Nazaretul, a venit și a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele Zavelonului și ale Neftalimului,

14. Ca să se plinească ceea ce s'a zis prin Isaia prorocul, carele zice:

15. Pământul Zavelonului și pământul Neftalimului,

7. A doua Leg. 6, 16. 10. A doua Leg. 6, 12; Mat. 16, 23. 11. Evr. 1, 12. Marc. 1, 14; Luc. 4, 11.

13. Marc. 1, 21; Luc. 4, 14.

14. Is. 9, 1.

15. Luc. 1, 17. c. 3, 1; Marc. 1, 15; Luc. 4, 15. 18. Marc. 1, 16; Luc. 5, 1; Ioan 1, 35. 20. c. 19, 27.

13. Marc. 1, 9-11; Luc. 3, 11, ss.
16. Luc. 3, 10. 17. Psal. 2, 1; Is. 42, 1; Mat. 17, 5; Marc. 1, 11 și 9, 17; II Petr. 1, 17.

IV. 1. Marc. 1, 12; Luc. 4, 1, ss.
2. Esir. 34, 28; III Imp. 19, 2.
3. I Tes. 3, 1; Mat. 3, 17.
4. A doua Lege 8, 3. 6. Ps. 90, 11.

rabia și pre Zevedei tatăl lor, au mers după dânsul.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor și propovăduind evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința întru norod.

24. Și a eșit vestea lui în toată Siria, și aduceau către dânsul pre toți cei ce se aflau cu feluri de boale, și pre cei ce se țineau de chinuri, și pre cei lunatici, și pre cei slăbănogi, și îi vindeca pre ei.

25. Și au mers după dânsul noroade multe din Galileea și din Decapole și din Ierusalim și din Iudeea și din ceea parte de Iordan.

CAPITOLUL V.

Fericirile. Apostolii și învățătorii sânt sare și lumină. Plătirea legii și a poruncilor. Iubirea vrășmașilor.

Iar văzând pre noroade s'a suit în munte; și șezând el, au venit către dânsul ucenicii lui.

2. Și deșchizându-și gura sa îi învăță pre ei, zicând:

23. Marc. 1, 36; Luc. 4, 13, 44; 24. Marc. 6, 55; 25. Marc. 3, 7; Luc. 6, 17; V. 2. Luc. 6, 20.

3. Fericiti cei săraci cu duhul, că acelora este împărăția cerurilor.

4. Fericiti cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

5. Fericiti cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericiti cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericiti cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiti cei curați cu inimă, că aceia vor vedea pre Dumnezeu.

9. Fericiti făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiti cei izgoniți pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor.

11. Fericiti veți fi când vă vor ocări pre voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră mințind pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că așa au go-

3. Is. 57, 15; 4. Is. 61, 3; 5. Ps. 36, 33; 6. Luc. 6, 21; 7. Pild. 21, 31; Iac. 2, 13; 8. Ps. 23, 4; 50, 11; I Ioan 3, 2-5; 10. I Petr. 2, 20; 3, 14; 12. Iac. 5, 10.

nit pre prorocii cei mai înainte de voi.

13. Voi sântei sarea pământului; iar dacă sarea se va strică, cu ce se va săra? Întru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se arunca afară și a se călca de oameni.

14. Voi sântei lumina lumii. Nu poate cetatea a se ascunde, d'asupra muntelui stând;

15. Nici aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sânt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile voastre cele bune și să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii; nu am venit să stric, ci să plinesc.

18. Că amin zic vouă: Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu

va trece din lege, până ce vor fi toate.

19. Deci, cela ce va strică una din aceste porunci mai mici, și va învăța așa pre oameni, mai mic se va chema întru împărăția cerurilor; iar cela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor.

20. Că zic vouă: Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Auzit-ați că s'a zis celor de demult: Să nu uciți, că cine va ucide, vinovat va fi judecâței;

22. Iar eu zic vouă: Că tot cel ce se mânie asupra fratelui său îndeșert, vinovat va fi judecâței; și cine va zice fratelui său: Racă, vinovat va fi soborului; iar cine va zice: Nebune, vinovat va fi gheenei focului.

23. Deci, de îți vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta,

13. Marc. 9, 16; Luc. 14, 34; 15. Marc. 4, 21; Luc. 11, 33; 8, 16; I Petr. 2, 12; 17. c. 3, 15; Rom. 8, 31; 18. Luc. 16, 17 și 21, 33.

19. Iac. 2, 10; 21. Es. 20, 13; 22. I Ioan 3, 16; A doua lege 5, 17; 23. Marc. 11, 23.

24. Lasă acolo darul tău înaintea oltarului și mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, și atunci venind adă darul tău.

25. Împacă-te cu părășul tău degrab, până ești pre ca-
mă cu dânsul, ca nu cumva părășul să te dea judecăto-
rului, și judecătorul te va da slugiei și în temniță vei fi a-
runcat.

26. Amin zic ție: Nu vei eși de acolo până nu vei da co-
drantul cel mai de pre urmă.

27. Auzit-ați că s'a zis ce-
lor de demult: Să nu pre-
curvești.

28. Iar eu zic vouă: Că tot
cela ce caută la femei spre
a o pofti pre ea, iată, a
precurvit cu dânsa într-u i-
nima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel
drept te smintește pre tine,
scoate-l pre el și îl leapădă
dela tine, că ți folosește ție
ca să peară unul din mādū-
lările tale, și nu tot trupul
tău să se arunce în gheenă.

30. Și dacă mâna ta cea

dreaptă te smintește pre tine,
tae-o pre ea și o leapădă de
la tine, că ți folosește ție ca
să peară unul din mādūlări-
le tale, și nu tot trupul tău
să se arunce în gheenă.

31. Iarăși s'a zis: Că cela
ce și va lăsa femeia sa, să i
dea ei carte de despărțenie.

32. Iar eu zic vouă: Că tot
cela ce-și va lăsa femeia
sa, afară de cuvânt de cur-
vie, o face pre ea să pre-
curvească, și cela ce va luă
pre cea lăsată, precurvește.

33. Iar ați auzit, că s'a zis
celor de demult: Să nu juri
strâmb, ci să dai Domnului
jurămintele tale.

34. Iar eu zic vouă: Să nu
te juri nicidecum, nici pre
cer, că este scaun al lui Dum-
nezeu,

35. Nici pre pământ, că es-
te așternut al picioarelor lui,
nici pre Ierusalim, că este ce-
tate a marelui împărat,

36. Nici pre capul tău să
te juri, că nu poți un păr alb
sau negru să faci;

31. A doua leg. 24, 1. 32. c. 19,
9; Marc. 10, 41, 11; Luc. 16, 18; I
Cor. 7, 10. 33. Eș. 20, 7. 34. c. 23,
32; Is. 66, 1.

25. Luc. 12, 58. 27. Eș. 20, 14.
28. Iov 31, 1. 29. c. 18, 6; Marc.
9, 47.

37. Ci fie cuvântul vostru:
așa, așa; nu, nu; iar ce este
mai mult decât acestea, dela
cel rău este.

38. Auzit-ați că s'a zis: O-
chii pentru ochiu, și dinte
pentru dinte.

39. Iar eu zic vouă: Să nu
stați împotriva celui rău; ci,
de te va lovi cineva preste
fața obrazului cea dreaptă,
întoarce-i lui și pre cealaltă;

40. Și celui ce voiește să
se judece cu tine și să îți ia
haina ta, lasă-i lui și cămașa.

41. Și cel ce te va sili pre
tine o milă de loc, mergi cu
dânsul două.

42. Celui ce cere dela tine,
dă-i, și de cel ce voiește să se
împrumute dela tine, nu te
depărta.

43. Auzit-ați că s'a zis: Să
iubești pre aproapele tău și
să urăști pre vrășmașul tău.

44. Iar eu zic vouă: Iubiți
pre vrășmașii voștri, binecu-
vântați pre cei ce vă bleaste-
mă pre voi, bine faceți celor

ce vă urăsc pre voi, și vă
rugați pentru cei ce vă su-
pără și vă gonesc pre voi;

45. Ca să fiți fi ai Tată-
lui vostru celui din ceruri, că
pre soarele său îl răsare pre-
ste cei răi și preste cei buni,
și plouă preste cei drepți și
preste cei nedrepți.

46. Că de iubiți pre cei ce
vă iubesc pre voi, ce plată
veți avea? Au nu și vameșii
acceași fac?

47. Și de veți îmbrățișa cu
dragoste numai pre prietenii
voștri, ce mai mult faceți? Au
nu și vameșii fac așa?

48. Fiți, dar, voi desăvâr-
șiți, precum și Tatăl vostru
cel din ceruri desăvârșit este.

CAPITOLUL VI.

*Milostenia. Postul. Rugăciunea.
Defăimarea celor lumești.*

Luați aminte, milostenia
voastră să nu o faceți în-
naintea oamenilor, spre a fi
văzuți de dânșii; iar de nu,
plată nu veți avea dela Tatăl
vostru, carele este în ceruri.

2. Deci, când faci miloste-

45. Luc. 6, 29. 48. A doua lege
18, 13.
VI. 2. Rom. 12, 8.

37. II Cor. 1, 17; Iac. 5, 12.
38. Eș. 21, 23-24. 40. Luc. 6, 29;
I Cor. 6, 7. 42. Luc. 6, 30, 34.
43. Lev. 19, 18. 44. Luc. 6, 27; 23,
34; Fapt. 7, 59.

nie, să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

3. Iar tu făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,

4. Ca să fie milostenia ta întru ascuns, și Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, acesta va răsplăti ție întru arătare.

5. Și când te rogi, nu fii ca fățarnicii, că iubesc în adunări și în unghiurile ulițelor stând să se roage, ca să se arâte oamenilor. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

6. Iar tu când te rogi, intră în camera ta, și înclinându-ți ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns, și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

7. Și rugându-vă, să nu graiți multe, ca păgânii; că li se pare că, întru multă vorbă lor vor fi auziți.

8. Deci, nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înain-

te de a cere voi dela dânsul.

9. Deci așa se va ruga voi: Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfintească-se numele tău;

10. Vie împărăția ta, fie voea ta, precum în cer, și pe pământ;

11. Pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi;

12. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

13. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean. Că a ta este împărăția și puterea și slava în veci; amin.

14. Că de veți erta oamenilor greșalele lor, erta va și vouă Tatăl vostru cel ceresc;

15. Iar de nu veți erta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va erta vouă greșalele voastre.

16. Și când postiți, nu fiți ca fățarnicii, triști, că își smolesc fețele lor, ca să se arâte oamenilor, postindu-se.

9. Luc. 11, 1; Eș. 20, 1. 10. Luc. 22, 45. 12. Ps. 31, 5. 13. c. 26, 41. 14. Marc. 11, 26. 15. c. 18, 35. 16. Is. 58, 5.

4. Luc. 14, 14. 5. IV Imp. 4, 35. 7. Is. 1, 15.

Adevăr grăesc vouă, că își iau plata lor.

17. Iar tu postindu-te, unge-ți capul tău, și fața ta o spală.

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Și Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

19. Nu vă adunați vouă comori pre pământ, unde moliiile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură,

20. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici moliiile, nici rugina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură;

21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult?

20. Luc. 12, 33 s; I Tim. 6, 19. 22. Luc. 11, 34-36.

24. Nimenea nu poate a sluji la doi domni, că sau pre unul va urî și pre altul va iubi, sau de unul se va ține și de altul nu va griji; nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamona.

25. Pentru aceasta grăesc vouă: Nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici cu trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Au nu sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina?

26. Căutați la paserile cerului, că nici seamănă, nici secără, nici adună în jitnițe, și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pre dânsule. Au nu aveți voi mai multă deosebire de acestea?

27. Și cine din voi griindu-se, poate să și adauge statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici torc.

29. Iar grăiesc vouă, că

24. III Imp. 18, 31; Luc. 16, 13; II Cor. 6, 10. 25. Luc. 12, 25; Filip. 4, 6; I Tim. 6, 7. 26. c. 10, 31; Luc. 12, 24. 29. III Imp. 4, 31.

nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

30. Deci, dacă pre iarba câmpului, care astăzi este și mâne se aruncă în cuptor, Dumnezeu, așa o îmbracă, nu cu mult mai vărtos pre voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu vă grijiți zicând: Ce vom mânca? sau: Ce vom bea? sau: Cu ce ne vom îmbrăca?

32. Că acestea toate neamurile le caută; că știe Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de acestea toate;

33. Ci căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adăuga vouă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ziua de mâne, că ziua de mâne va griji de ale sale. Ajunge-i zilei răutatea ei.

CAPITOLUL VII.

A nu judecă pre alții. Cinstirea celor sfinte. Stăruința în rugăciune. Calea mântuirii și a pierzării. Păstrea de proroci mincinoși.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Că, cu ce judecăți veți judecă, veți fi judecați, și cu ce măsură veți măsură, se va măsură vouă.

3. Și ce vezi stercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bărna care este în ochiul tău nu o simți?

4. Sau cum zici fratelui tău: Lasă să scot stercul din ochiul tău, și, iată bărna este în ochiul tău?

5. Făptarnice, scoate întâi bărna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți stercul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici lepădați mărghărele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor, și întorcându-se să vă rupă pre voi.

7. Cereți și se va da vouă,

VII. 1. Luc. 6, 37; Rom. 2, 1; 1 Cor. 4, 5. 2. Marc. 4, 24. 3. Luc. 6, 42. 4. Marc. 11, 24.

30. c. 8, 26; 16, 8.
33. III Imp. 3, 13; Ps. 36, 4.
34. Eș. 16, 19.

căutați și veți afla, bateți și se va deschide vouă;

8. Că tot, cela ce cere, iă, și cela ce caută, află, și celui ce bate, i se va deschide.

9. Sau care este omul acela dintre voi, dela carele de va cere fiul lui pâne, au doară peatră îi va da lui?

10. Sau de va cere pește, au doară șearpe îi va da lui?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vărtos Tatăl vostru, cel din ceruri, va da cele bune celor ce cer dela dânsul?

12. Deci, toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceea este legea și prorocii.

13. Intrați prin ușa cea strâmtă, că largă este ușa, și lată calea, ceea ce duce în perzare, și mulți sunt cei ce intră printr'însa;

14. Că strâmtă este ușa și îngustă calea, care duce în viață, și puțini sunt cei ce o află pre ea.

15. Păziți-vă de prorocii cei

8. Fild. 8, 17. 9. Ioan 14, 13. 11. Luc. 11, 13; Iac. 1, 17. 12. Luc. 6, 37; Rom. 13, 8, 10. 14. Fapt. 14, 9. 15. Ier. 14, 14; Fapt. 20, 23.

mincinoși, carii vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sânt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veți cunoaște pre ei. Au doară vor culege din spini, struguri? sau din ciulini, smochine?

17. Așa tot pomul bun, roade bune face, iar pomul rău, roade rele face.

18. Nu poate pomul bun se facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roadă bună, se tae și în foc se aruncă.

20. Pentru aceea, din roada lor îi veți cunoaște pre dânsii.

21. Nu tot cela ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intra întru împărăția cerurilor, ci, cela ce face voea Tatălui meu, carele este în ceruri.

22. Mulți vor zice mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele tău am prorocit? și cu numele tău draci am scos? și cu numele tău multe minuni am făcut?

16. Luc. 6, 43 s; Iac. 3, 11. 18. Mat. 12, 23. 19. c. 3, 10; Luc. 3, 1; Ioan 15, 27 s. 21. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22; 25. 22. Luc. 13, 26 s; Fapt. 19, 15.

23. Și atunci voiui mărturisii lor, că nici o dată nu v'am știut pre voi; depărtați-vă de la mine, cei ce lucrați fără-delegea!

24. Deci, tot cela ce aude cuvintele mele acestea și le face pre ele, asemana-l-voiu pre el bărbatului înțelept, carele și-a zidit casa sa pre peatră.

25. Și a căzut ploae, și au venit răurile, și au suflat vânturile, și s'au pornit spre casa aceea, și n'a căzut, că eră întemeiată pre peatră.

26. Și tot cela ce aude cuvintele mele acestea, și nu le face pre ele, asemana-se-va bărbatului nebun, carele și-a zidit casa sa pre nisip.

27. Și a căzut ploae, și au venit răurile, și au suflat vânturile, și au lovit în casa aceea, și a căzut, și eră cădere ei mare.

28. Și a fost după ce a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învățătura lui;

29. Că îi învață pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca Cărturarii.

CAPITOLUL VIII.

Vindecări a felurite boale. Indepărtarea unui cărturar și chemarea celui ce avea să îngroape pre tatăl său. Domolirea mării și izbăvirea a doi îndrăciți.

Și pogorându-se el din munte, au mers după dânsul noroade multe.

2. Și iată un lepros venind se închină lui, zicând: Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

3. Și tinzând Iisus mâna, s'a atins de dânsul, zicând: Voesc, curățește-te! Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și a zis Iisus lui: Vezi, nimănui să nu spui, ci mergi de te arată pre sineți preotului, și du darul care a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

5. Și intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându-l pre el,

6. Și zicând: Doamne, slu-

VIII. 1. c. 5, 1. 2. Marc. 1, 40; Luc. 5, 13. 4. Luc. 17, 14; Lev. 14, 2. 5. Luc. 7, 11.

ga mea zace în casă bolnav, cumplit chinându-se.

7. Și a zis Iisus lui: Eu venind îl voiui tămădui pre dânsul.

8. Iar sutașul răspunzând a zis: Doamne, nu sânt vrednic ca să intri sub acoperemântul meu, ci numai zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea;

9. Că și eu sânt om sub stăpânire, având sub sinemi slujitori, și zic acestuia: Mergi, și merge; și altuia: Vino, și vine; și slugei mele: Fă aceasta, și face.

10. Iar Iisus auzind aceasta s'a minunat și a zis celor ce veneau după dânsul: Amin grăesc vouă: Nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

11. Și grăesc vouă, că mulți dela răsărit și dela apus vor veni și se vor odihni cu Avraam, și cu Isaac, și cu Iacov, întru împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi gonii întru întunecul cel mai dinafară; acolo va fi plâns și scrâșnirea dinților.

11. Is. 49, 12; Luc. 13, 28 s. 12. c. 22, 13 și 25, 30.

13. Și a zis Iisus sutașului: Mergi, și cum ai crezut, fie ție! Și s'a tămăduit sluga lui întru acel cias.

14. Și venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pre soacra lui zăcând și aprinsă de friguri.

15. Și s'a atins de mâna ei și o au lăsat pre dânsa frigurile, și s'a sculat și slujia lui.

16. Iar făcându-se seară, au adus lui pre mulți îndrăciți și a scos duhurile numai cu cuvântul, și pre toți bolnavii i-a tămăduit.

17. Ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul Isaia, care grăește: Acesta neputințele noastre a luat și boalele noastre a purtat.

18. Și văzând Iisus noroade multe împrejurul său, a poruncit ucenicilor să meargă de ceea parte.

19. Și apropiindu-se un cărturar, i-a zis lui: Învățăto-

14. Marc. 1, 29; Luc. 4, 40. 15. c. 9, 15. 16. Marc. 1, 23; Luc. 4, 32. 17. Is. 53, 4; I. Petr. 2, 24. 18. Marc. 4, 35; Luc. 8, 23. 19. Luc. 9, 37 s.

23. c. 25, 11; Ps. 6, 2.

24. Luc. 6, 46 s. 25. c. 16, 18.

27. Ezech. 13, 11. 28. Marc. 1,

23; Luc. 4, 35.

rule, voi să merg după tine, ori unde vei merge.

20. Și a grăit Iisus lui: Vulpile au vizuini și paserile cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

21. Iar altul din ucenicii lui i-a zis lui: Doamne, dă-mi voe întâi să merg să îngrop pre tatăl meu.

22. Iar Iisus i-a zis lui: Vino după mine, și lasă morții să-și îngroape morții lor.

23. Și intrând el în corabie, au mers după dânsul ucenicii lui.

24. Și iată, viitor mare s'a făcut în mare, cât se acoperia corabia de valuri; iar el dormia.

25. Și venind ucenicii lui l-au deșteptat pre el, zicând: Doamne, mântuește-ne, că perim.

26. Și le a grăit lor: Ce sântei întricoșați. puțin credincioșilor? Atunci sculându-se, a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se mirau, grăind: Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă pre el?

20. II Cor. 8. 9.

28. Și trecând el de ceea parte, în laturea Gherghesnilor, l-au întâmpinat pre dânsul doi îndrăciți, eșind din mormânturi, foarte cumpliti, cât nu putea nimenea să treacă pre calea aceea.

29. Și iată, au strigat grăind: Ce este nouă și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?

30. Și eră departe de dânșii o turmă mare de porci, păscând.

31. Iar dracii îl rugau pre el, zicând: De ne gonești pre noi, dă-ne voe să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și a zis lor: Mergeți! Iar ei eșind au mers în turma de porci; și îndatăși a sărit toată turma de pre țărături în mare, și s'a înecat în apă.

33. Iar păstorii au fugit, și intrând în cetate, au spus de toate, și cele de cei îndrăciți.

34. Și iată toată cetatea a eșit întru întîmpinarea lui Iisus, și văzându-l pre dânsul

28. Marc. 5. 1; Luc. 8. 29. 34. Marc. 5. 17; Luc. 8. 37.

l-au rugat ca să treacă din hotarele lor.

CAPITOLUL IX.

Însănătoșirea unui slăbănog. Chemarea lui Matei. Învierea fiicei marelui sinagogei. Femea ce i curgea sânge. Vindecarea a doi orbi și a unui mut.

Și intrând în corabie, a trecut și a venit în cetatea sa.

2. Și, iată, au adus lui pre un slăbănog, carele zăcea în pat.

3. Și văzând Iisus credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăznește, fiule; iartă-ți-se ție păcatele tale.

4. Și, iată, oare-cari din Cărturarii au zis întru sine: Acesta hulește.

5. Și văzând Iisus gândurile lor, a zis: Pentruce cugetați cele vielene întru inimile voastre?

6. Că ce este mai lesne? a zice: Iartă-ți-se păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă?

7. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pre pământ a ertă păcatele, atunci a zis

IX. 2. Marc. 2. 5; Luc. 5. 18.

slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul tău și te dă în casa ta.

8. Și sculându-se, și a luat patul lui și s'a dus la casa sa. Iar noroadale văzând aceea se mirau și slăviau pre Dumnezeu, carele a dat putere ca aceasta oamenilor.

9. Și trecând Iisus de acolo, a văzut pre un om șezând la vamă, ce se numia Matei, și i-a zis lui: Vino după mine! Și sculându-se, a mers după dânsul.

10. Și a fost când ședea el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși venind, ședea cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și văzând Fariseii, au zis ucenicilor lui: Pentruce cu vameșii și cu păcătoșii mănâncă și bea Dascălul vostru?

12. Iar Iisus auzind a zis lor: N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci mergând, învățați-vă ce este: Mila voesc, iar nu jertfa; că n'am venit să chem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la dânsul ucenicii lui Ioan, zicând:

IX. 1. Imp. 15. 22; Osie 6. 6. 14. Marc. 2. 17; Luc. 5. 29.

Pentruce noi și Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Și le a zis lor Iisus: Au doară pot fiii nunței să se je-liască, în câtă vreme este cu dânsii mirele? Ci vor veni zile, când se va lua dela dânsii mirele, și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune pec-tec de pânză nouă la haină veche, că își iă plinirea sa dela haină, și mai rea spăr-tură se face.

17. Nici pun vin nou în foi vechi; iar de pun, se sparg foi, și vinul se varsă, și foi per; ci pun vinul nou în foi noi, și amândouă se țin.

18. Acestea grăind el către dânsii, iată, un boier oare-care venind, s'a închinat lui, zicând: Fiica mea acum a murit, ci vepind pune mâna ta preste dânsa, și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, a mers după dânsul, și uceni-cii lui.

20. — Și iată o femeie, în-tru curgerea sângelui fiind de doisprăzece ani, venind

dinapoi, s'a atins de poala hainei lui;

21. Că zicea întru sine, Ci numai de mă voi atinge de haina lui, mă voi uința.

22. Iar Iisus întorcându-se și văzându-o pre ea, i-a zis: Îndrăznește, fiică; credința ta te a mântuit. Și s'a tămăduit femeia din ciasul acela.

23. Și viind Iisus în casa boierului, și văzând fluierăto-rii și mulțimea gâlcevind, a zis lor: Fugii, că n'a murit fecioara, ci doarme.

24. Și își râdeau de dânsul.

25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrând, o a luat de mână, și s'a sculat fecioara.

26. Și a eșit vestea aceasta preste tot pământul acela.

27. Și trecând Iisus de a-colo, au mers după dânsul doi orbi, strigând și grăind: Miluește-ne pre noi, Fiul lui David!

28. Iar după ce a mers în casă, au venit la dânsul orbi și le-a grăit lor Iisus: Cre-deți că pot să fac eu aceasta? Grăit-au lui: Așa, Doamne!

21. c. 14. 25. 26. Luc. 7. 17.
27. c. 15. 22 și 20. 30.

15. Ioan 3. 22. 18. Marc. 5. 22;
Luc. 8. 41. 20. Marc. 5. 23.

29. Atunci s'a atins de o-chii lor, grăind: Duple cre-dința voastră, fie vouă! Și s'au deschis ochii lor.

30. Și le a poruncit lor I-isus, grăind: Vedeți, nime-nea să nu știe.

31. Iar ei eșind, l-au vestit pre dânsul în tot pământul acela.

32. Iar eșind ei, iată, au a-dus la dânsul pre un om mut, îndrăcit.

33. Și scoțându-se dracul, a grăit mutul, și s'au mirat noroadale, grăind, că nici o dată nu s'a arătat așa întru Israil.

34. Iar Fariseii grăiau: Cu domnul dracilor scoate pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, în-vățând în soboarele lor, și propoveduind Evanghelia împărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru norod.

36. Iar văzând el noroa-dele, i s'a făcut milă de dânsul.

29. c. 8. 13. 30. Marc. 1. 43 și 7. 36.
32. c. 12. 27 s.; Luc. 11. 14 s.
33. c. 4. 23; Marc. 6. 6. 36. Marc.
6. 34. I Petr. 2. 25; Numer. 27. 17.

șii, că erau necăjiți și rătă-ciți, ca oile ce n'au păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor săi: Iată secerișul este mult, iar lucrătorii puțini.

38. Deci, rugați pre Dom-nul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

CAPITOLUL X.

Chiemarea Apostolilor și trimiterea lor la propoveduire.

Și chiemând pre cei doispră-zece ucenici ai săi, le a dat putere *asupra* duhurilor ce-lor necurate, ca să le scoată pre ele și să tămăduiască toa-tă boala și toată neputința.

2. Iar numele celor doi-sprăzece apostoli sânt ace-s-tea: Cel d'întâi, Simon, ce se numește Petru, și Andrei fra-tele lui, Iacov al lui Zevedei, și Ioan fratele lui,

3. Filip și Vartolomei, To-ma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu, și Levi, ce s'a numit Tadeu,

4. Simon Cananitul și Iuda Iscarioteanul, care l-a și vân-dut pre dânsul.

37. Luc. 10. 2. 38. Marc. 3. 13.
X. 1. Marc. 3. 14 s.; 6. 17; Luc. 9. 1.
2. Fapt. 1. 13.

5. Pre acești doisprăzece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor și grăind: În calea păgănilor să nu mergeți, și în cetatea Samarinenilor să nu intrați.

6. Ci mai vărtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel;

7. Și umblând, propoveduiți, zicând: S'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curățiți, pre cei morți înviați, dracii scoateți; în dar ați luat, în dar dați.

9. Să nu aveți aur, nici argint, nici bani la brăele voastre,

10. Nici traistă în cale, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrană sa.

11. Și ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este întru dânsul vrednic, și acolo să rămâneți până când veți eși.

12. Și intrând în casă, să'i

urați, grăind: Pace casei acesteia.

13. Și de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea voastră peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și ori-cine nu va primi pre voi, nici va ascultă cuvintele voastre, eșind din casa, sau din cetatea aceea, scuturați praful de pre picioarele voastre.

15. Amin grăesc vouă, că mai ușor va fi pământului Sodomului și Gomorului în ziua judecâței, decât cetății aceia.

16. Iată, eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor. Deci fiți înțelepți ca șerpii și proști ca porumbeii.

17. Și vă feriți de oameni, că vă vor da pre voi în soboare, și întru adunările lor vă vor bate pre voi.

18. Încă și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, întru mărturie lor și limbilor.

19. Iar când vă vor da pre

voi, nu vă grijiți cum, sau ce veți grăi, că se va da vouă într'acel cîas ce veți grăi;

20. Că nu voi sânteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru este carele grăește întru voi.

21. Și va da frate pre frate spre moarte și tată pre fecior, și se vor scula feciorii asupra părinților și îi vor omorî pre dânsii. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu.

22. Iar cela ce va răbdă până în sfârșit, acela se va mântui.

23. Iar când vă vor goni pre voi într'această cetate, fugiți în cealaltă. Amin grăesc vouă: Nu veți sfârși cetățile lui Israel până când va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său, nici slugă mai pre sus de domnul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, și sluga ca domnul său. Dacă pre stăpânul casei l-au numit Velezevul, cu cât mai vărtos pre casnicii lui?

26. Deci, nu vă temeți de dânsii, că nimic nu este aco-perit, care să nu se descopere, și ascuns, care să nu se cunoască.

27. Ceea ce grăesc vouă la întunec, să spuneți la lumină; și ce auziți la ureche, să propoveduiți d'asupra caselor.

28. Și să nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să'l ucidă, ci să vă temeți mai vărtos de cela ce poate să peardă și trupul și sufletul, în gheena.

29. Au doară nu se vând două paseri pentru un ban? Și nici una dintr'însele nu cade pre pământ fără de Tatăl vostru.

30. Iar ai voștri și perii capului vă sânt toți numărați.

31. Pentru aceea nu vă temeți, că voi sânteți cu mult mai buni decât paserile.

32. Deci, tot cela ce va mărturisi pre mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu pre dânsul înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri.

33. Iar cela ce se va lepăda

24. Luc. 8, 20; Ioan 13, 18 și 15, 21.

25. c. 12, 24.

26. Marc. 4, 22; Luc. 8, 17.

27. Luc. 12, 3. 33. Luc. 9, 26.

6. c. 15, 24; Fapt. 13, 48; 7. c. 3, și 4, 17; Luc. 10, 9. 9. c. 11, 5; Marc. 6, 6; Luc. 9, 3.

12. Luc. 10, 5, 6.

14. Fapt. 13, 51. 15. c. 11, 21.

16. Luc. 10, 9; Rom. 16, 18, 17. c.

24, 9; Luc. 21, 12. 18. Marc. 13, 9 s.

19. Luc. 12, 11 și 21, 14 sq.

de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și eu de dânsul înaintea Tatălui meu, carele este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit să pun pace pre pământ; n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pre om de tatăl său, și pre fiică de muma sa, și pre noră de soacra sa.

36. Și vrășmașii omului, casnicii lui.

37. Căla ce iubește pre tată sau pe muma mai mult decât pre mine, nu este mie vrednic. Și căla ce iubește pre fiu sau pre fiică mai mult decât pre mine, nu este mie vrednic.

38. Și căla ce nu iă crucea sa și nu vine după mine, nu este mie vrednic.

39. Căla ce 'și-a aflat sufletul său, îl va perde pre el, și căla ce 'și-a perdut sufletul său pentru mine, îl va afla pre el.

40. Căla ce vă primește pre voi, pre mine mă primește, și

căla ce mă primește pre mine, primește pre căla ce m'a trimis pre mine.

41. Căla ce primește proroc în nume de proroc, plata prorocului va lua; și căla ce primește pe drept în nume de drept, plata dreptului va lua.

42. Și căla ce va adăpa pre unul dintr'acești mici, numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, amin grăesc vouă: nu își va perde plata sa.

CAPITOLUL XI.

Trimiși lui Ioan la Iisus. Asemănarea Fariseilor și Legiuitorilor cu copiii ce se jucau în lărg. Muștrarea unor călăi. Iisus laudă pre Tatăl și chiamă la sine pre cei ascultători.

Si a fost când a săvârșit Iisus poruncind celor doisprăzece ucenici ai săi, s'a mutat de acolo ca să învețe și să propoveduiască în cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind, din închisoare, de lucrurile lui Iisus, trimițând pre doi din ucenicii săi, i-au zis lui:

41. III Imp. 17, 10 și 18, 1.

42. c. 25, 40; Marc. 9, 41.

XL 2. Luc. 7, 18, 8.

35. Mih. 7, 4, 37. A doua Leg. 33, 5; Luc. 14, 26, 38. c. 16, 24.

39. Luc. 17, 33, 40. c. 18, 2; Luc. 10, 16; Ioan 13, 10.

3. Tu ești căla ce vine, sau pre altul să așteptăm?

4. Și răspunzând Iisus a zis lor: Mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii văd și șchiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții se scoală și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este căla ce nu se va sminti întru mine.

7. Și ducându-se ei, a început Iisus a grăi noroadelor pentru Ioan: Ce ați eșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vânt?

8. Dar ce ați eșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă cele moi, sânt în casele împăraților.

9. Dar ce ați eșit să vedeți? Au proroc? Adevărat grăesc vouă: și mai pre sus de proroc.

10. Că acesta este de care este scris: Iată, eu trimit pre îngerul meu înaintea feței tale, carele va găti calea ta înaintea ta.

11. Amin grăesc vouă:

3. A doua Leg. 15, 18, 5. c. 15, 20; Is. 35, 5; Luc. 7, 22; Is. 61, 1.

6. c. 13, 32; 7. Luc. 7, 24 s.

9. Luc. 1, 76 și 7, 28. 10. Malah. 3, 1, s.; Marc. 1, 2.

Nu s'a sculat între cei născuți din femei mai mare decât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare decât el este.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăția cerurilor se silește, și silitorii o răpesc pre ea.

13. Că toți prorocii și legea până la Ioan a prorocit;

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, căla ce va să vie.

15. Căla ce are urechi de auzit, să audă.

16. Cu cine voi asemăna pre neamul acesta? Asemenea este copiilor celor ce șed în târg și strigă către soții lor,

17. Și grăesc: Fluerați-am vouă, și n'ați jucat; de jale am cântat vouă, și nu ați plâns.

18. Că a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, și ei zic: Drac are.

19. A venit Fiul Omului, mâncând și bând, și zic: Iată om mănăcător și beutor de vin, prieten vameșilor și păcăto-

12. Luc. 16, 16, 14. c. 17, 12; Mal. 4, 5, 15. Marc. 7, 16. 18. c. 3, 4; Luc. 7, 32; Ioan 19, 20. 19. c. 9, 10.

șilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea dela fiii săi.

20. Atunci a început Iisus a muștră orașele întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s'au pocăit.—

21. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușă s'ar fi pocăit.

22. Însă zic vouă: Tirului și Sidonului mai ușor va fi în ziua judecăței, decât vouă.

23. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori; că de s'ar fi făcut în Sodom, puterile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Însă grăesc vouă, că pământului Sodomului mai ușor îi va fi în ziua judecăței, decât ție.

25. Într'acea vreme grăind Iisus, a zis: Mărturisesc-vă ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțe-

lepți și pricepuți, și le ai descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunavoință înaintea ta.

27. Toate îmi sânt date mie dela Tatăl meu, și nimenea nu cunoaște pre Fiul, fără numai Tatăl, nici pre Tatăl nu'l cunoaște nimenea, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-'i descopere.

28. Veniți către mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi și vă învățați dela mine, că sânt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre;

30. Că jugul meu este bun, și sarcina mea ușoară.

CAPITOLUL XII.

Ucenicii rupând spice sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna uscată. A celui orb și surd. Păcatul împotriva Duhului Sfânt. Semnul lui Ionă. Muma lui Iisus și frații săi.

In vremea aceea mergea Iisus sâmbăta prin semănă-

27. c. 28, 18; Ps. 8, 7; Ioan 3, 35 și 17, 2; I Cor. 15, 27; Efes. 1, 22; Filip. 2, 9; Evr. 2, 8. 28. Is. 65, 1; Ier. 31, 25. 29. Ier. 6, 16. 30. I Ioan 5, 3. XII. 1. Marc. 2, 23; Luc. 6, 2.

21. Luc. 10, 13, s. 22. Is. 14, 19. 25. Luc. 10, 11; I Cor. 1, 27.

turi; iar ucenicii lui au flămânzit și au început a smulge spice și a mânca.

2. Iar Fariseii văzând, au zis lui: Iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.

3. Iar el le a zis lor: Au n'ați cetit ce a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pânile punerei înainte a mâncat, care nu se cuvenea lui să le mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoților?

5. Sau, n'ați cetit în lege, că sâmbăta preoții în biserică sporcă sâmbăta, și nevinovați sânt?

6. Dar grăesc vouă, că mai mare decât biserică este aici.

7. Și de ați ști ce este: Mila voesc, iar nu jertfa, n'ați fi osândit pre cei nevinovați,

8. Că Domn este și al sâmbetei, Fiul Omului.

9. Și trecând de acolo, a venit în sinagoga lor.

10. Și iată, un om eră acolo având mâna uscată. Și

l-au întrebat pre dânsul, zicând, de se cuvine sâmbăta a vindeca? ca să'l vinuiască pre el.

11. Iar el le a zis lor: Ce om este dintre voi, care va avea o oacă, și de va cădea aceea sâmbăta în groapă, au nu o va apuca pre ea și o va scoate?

12. Dar omul, cu cât se deosebește de oacă? Pentru aceea se cuvine sâmbăta a face bine.

13. Atunci a zis omului: Întinde mâna ta. Și o a întins, și a venit la starea cea dintâi, sănătoasă, ca și cealaltă.

14. Iar Fariseii eșind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să'l peardă pre el.

15. Dar Iisus cunoscând, s'a dus de acolo; și au mers după dânsul noroade multe, și i'a tămăduit pre dânsii pre toți.

16. Și le a poruncit lor ca să nu'l facă pre el arătat,

17. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin Isaia prorocul, ce zice:

18. Iată pruncul meu pre care am ales, iubitul meu în-

2. Es. 20, 16. 3. I Imp. 21, 4. Es. 29, 29. 5. Numer. 28, 9. 7. c. 9, 13; I Imp. 15, 22; Osie 6, 6.

11. Luc. 14, 1. 14. Ps. 2, 3; Marc. 3, 6; Luc. 6, 11. 16. c. 9, 30. 17. Is. 42, 1. 19. c. 3, 17; Is. 11, 2.

tru care bine a voit sufletul meu; pune-voiu Duhul meu preste dânsul și judecată neamurilor va vesti.

19. Nu se va prici, nici va strigă, nici va auzi cineva în uliță glasul lui.

20. Trestie zdrobită nu va frânge și în aprins nu va stinge, până ce va scoate judecată spre biruință.

21. Și întru numele lui neamurile vor nădăjdui.

22. Atunci au adus la dânsul pre un îndrăci, orb și mut; și l-a tămăduit pre el, în cât orbul și mutul grăia și vedeă.

23. Și se mirau noroadele și ziceau: Nu cumva acesta este Fiul lui David?

24. Iar Fariseii auzind, ziceau: Acesta nu scoate dracii fără numai prin Veelzevul, domnul dracilor.

25. Iar Iisus știind gândurile lor, le-a zis lor: Toată împărăția ce se împărechiază întru sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa ce se împărechiază întru sine, nu va stă.

26. Și dacă Satana pre Satana scoate, întru sine s'ă împărechiat; deci, cum s'ă stă împărăția lui?

27. Și dacă eu cu Veelzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine îi scot? Pentru aceea ei vor fi vouă judecători.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Sau, cum poate cineva să intre în casa celui tare și vasele lui să le jefuiască, de nu întâi va legă pre cel tare? și atunci va jefui casa lui.

30. Că ce nu este cu mine, impropria mea este, și că ce nu adună cu mine, risipește.

31. Pentru aceasta grăesc vouă: Tot păcatul și hula se va eră oamenilor, iar hula care este impropria Duhului, nu se va eră oamenilor.

32. Și ori-cine va zice cuvânt impropria Fiului Omului, se va eră lui; iar ori-cine va zice impropria Duhului Sfânt, nu se va eră lui, nici

în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Eu, faceți pomul bun și roada lui bună, sau faceți pomul putred și roada lui putredă, că din pom se cunoaște pomul.

34. Pui de năpârce, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimei grăește gura.

35. Omul cel bun, din comora cea bună a inimei scoate cele bune, iar omul cel rău, din comora cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc vouă: Că pentru tot cuvântul deșert care vor grăi oamenii, vor să deă seamă de dânsul în ziua judecăței.

37. Că din cuvintele tale te vei îndreptă, și din cuvintele tale te vei osândi.

38. Atunci au răspuns oarecarii din Cărturari și din Farisei, zicând: Învățătorule, voim să vedem dela tine semn.

39. Iar el răspunzând, a zis

lor: Neamul viclean și preacurvar semn caută, și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului.

40. Că precum a fost Iona în pântecul chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Barbații Niniviteni se vor sculă la judecată cu neamul acesta și l vor osândi pre el; căci ei s'au pocăit pentru propoveduirea lui Iona; și iată, mai mult decât Iona aici.

42. Împărăteasa dela miazăzi se va sculă la judecată cu neamul acesta, și l va osândi pre el, că a venit dela marginele pământului să audă înțelepciunea lui Solomon, și iată, mai mult decât Solomon aici.

43. Iară când duhul cel necurat va eși din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci zice: Mă voi întoarce în casa mea, de unde am eșit; și venind o află deșertată, măturată și împodobită.

33. c. 7, 17; Marc. 7, 16; Luc. 6, 43. 34. Luc. 6, 45. 36. Efes 4, 20. 37. Iov 15, 6. 38. c. 16, 1; Marc. 8, 11. 39. c. 16, 4; Luc. 11, 29 s.

40. Iona 2, 1 sq.; I Cor. 15, 4. 41. Iona 3, 1. 42. III Imp. 10, 1; Luc. 11, 31. 43. Luc. 11, 31.

20. Is. 61, 1; Iezech. 34, 16. 22. c. 9, 30; s. 24, c. 9, 31; Marc. 3, 22; Luc. 11, 15. 26. Luc. 11, 17.

28. I Ioan 3, 8. 29. Is. 49, 24. 30. Luc. 11, 25. 31. Marc. 3, 28; Evr. 6, 4 și 12, 26. 32. Luc. 12, 10.

CAPITOLUL XIII.

Pilda semănătorului și alte pilde pentru împărăția cerurilor.

45. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât sine, și intrând locuiesc acolo, și se fac cele de pre urmă ale omului acelaia mai rele decât cele d'întâi. Așa va fi și acestui neam viclean.

46. Și încă grăind el către noroade, iată, muma lui și frații lui stăteau afară, căutând să grăiască cu dânsul.

47. Și a zis lui oare cine: Iată, muma ta și frații tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.

48. Iar el răspunzând a grăit celui ce i spusese: Cine este muma mea și care sânt frații mei?

49. Și tinzându-și mâna sa spre ucenicii săi, a zis: Iată muma mea și frații mei.

50. Că ori cine va face voad Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu și sora și muma mea.

45. II Petr. 2, 20.
46. Marc. 3, 31; Luc. 8, 19.
50. c. 7, 21; Ioan 6, 40.

XIII. 1. Marc. 4, 1 s. Luc. 8, 1 s.

9. Cea ce are urechi de auzit, audă.

10. Și apropiindu-se ucenicii au zis lui: Pentru ce în pilde grăești lor?

11. Iar el răspunzând a zis lor: Pentru că vouă s'a dat a ști tainele împărăției cerurilor, iar aceloră nu s'a dat.

12. Că cea ce are, i se va da lui și i va prisosi; iar cea ce n'are, și ceea ce are se va lua dela dânsul.

13. Pentru aceasta în pilde grăiesc lor, că văzând nu văd, și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Și se împlinește întru dânsii prorocia lui Isaia, ce zice: Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege, și privind veți vedea, și nu veți vedea;

15. Că s'a îngroșat inima lor, și au îngroșat urechile greu au auzit, și ochii lor și-au închis, ca nu cumva ei vadă cu ochii, și cu urechile să audă, și cu inima să înțelegă, și să se întoarcă, și să mă îndoaie pre ei.

16. Iar ochii voștri fericiți

9. c. 20, 29; Luc. 8, 18. 14. Is. 6, 10. 12. Marc. 4, 12. 13. Marc. 4, 12. 14. Is. 6, 10. 15. Marc. 4, 12. 16. Is. 6, 10.

sânt că văd, și urechile voastre că aud.

17. Că amin grăesc vouă: Că mulți proroci și drepți au dorit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au văzut, și să audă cele ce auziți, și n'au auzit.

18. Deci voi ascultați pilda semănătorului:

19. Dela tot cea ce aude cuvântul împărăției și nu îl înțelege, vine vicleanul și răpește ceea ce este semănat în inima lui. Aceasta este cea semănată lângă cale.

20. Iar cea semănată pre petriș, acesta este care aude cuvântul și îndată cu bucurie îl primește,

21. Însă n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme, iar făcându-se necaz, sau goană pentru cuvânt, îndatăși se smintește.

22. Iar cea semănată în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției, înneacă cuvântul și neroditor se face.

23. Iar cea semănată în pământ bun, acesta este care

18. Marc. 4, 14; Luc. 8, 21 s.
20. Is. 68, 2. 21. Efes. 3, 11.

aude cuvântul și-l înțelege, care aduce roadă și face: unul o sută, iar altul șasezeci, iar altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemănatu-s-a împărăția cerurilor, omului care a semănat semânță bună în țarina sa.

25. Dar dormind oamenii, a venit vrășmașul lui și a semănat zizanii între grâu și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut iarba și a făcut roadă, atunci s'au arătat și zizaniile.

27. Și venind slugile stăpânului casei, i-au zis lui: Doamne, au n'ai semănat semânță bună în țarina ta? dar de unde are zizanii?

28. Iar el le-a zis lor: Un om vrășmaș a făcut aceasta. Iar slugile au zis lui: Vreă-vei dar să mergem să le plivim?

29. Iar el a zis lor: Ba, ca nu cumva plivind zizaniile să rupeți și grâul împreună cu dănele.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș, și atunci, la vremea secerișului, voi zice secerătorilor: Pliviți întâi zizaniile și le le-

gați snopi, ca să le ardem pre dănele, iar grâul îl adunați în jitnița mea.

31. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemenea este împărăția cerurilor, grăunțului de muștar, pre care luându-l omul, l'a semănat în țarina sa.

32. Este mai mic decât toate semințele, iar dacă crește, este mai mare decât toate buenile și se face copac, încât vin paserile cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă a grăit lor: Asemenea este împărăția cerurilor, aluatului, pre care luându-l muierea l'a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate a grăit Iisus noroadelor, în pilde, și fără de pilde nu grăia lor,

35. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin prorocul, ce zice: Deschide-voiu în pilde gura mea, spune-voiu cele ascunse din începutul lumii.

36. Atunci lăsând Iisus noroadele, a venit în casă.

31. Marc. 4, 31; Luc. 13, 18. 33. Luc. 13, 18. 34. Marc. 4, 32. 35. Ps. 77, 2.

37. Și s'au apropiat către dânsul ucenicii lui, zicând: Spune nouă pilda zizaniilor din țarină.

38. Iar el răspunzând, a zis lor: Cea ce a semănat semânța cea bună, este Fiul Omului;

39. Iar țarina este lumea; iar semânța cea bună, aceștia sânt fiii împărăției; iar zizaniile sânt fiii celui viclean;

40. Iar vrășmașul cel ce le-a semănat pre dănele, este diavolul; iar secerișul este sfârșitul veacului; și secerătorii sânt îngerii. Deci, cum se adună zizaniile și se ard cu foc, așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul Omului îngerii săi și vor aduna dintru împărăția lui pre toate smintelele și pre cei ce fac rădăcina,

42. Și i vor arunca pre ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plânsul și scârșnirea dinților.

43. Atunci dreptii vor străluci ca soarele întru împără-

1 Cor. 8, 9. 41. c. 25, 29. c. 8, 10 și 29, 31. 43. Dan. 12, 3.

ția Tatălui lor. Cea ce are urechi de auzit, audă.

44. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, cu comoara ascunsă în țarină, pre care aflându-o omul, o a ascuns, și de bucuria ei merge și toate câte are le vinde și cumpără țarina aceea.

45. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, omului neguțator, ce caută mărgăritare bune,

46. Care, aflând un mărgăritar de mult preț, mergând a vândut toate câte avea și l-a cumpărat pre el.

47. Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor, năvodului, care s'a aruncat în mare și a adunat tot felul de pești;

48. Pre care, după ce s'a umplut, scoțându-l la margine și șezând, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi i au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului. Vor eși îngerii și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor drepti,

50. Și i vor arunca pre ei în cuptorul cel de foc; acolo

44. c. 16, 24; Filip. 3, 7. 46. Pild. 8, 10 s. 49. c. 25, 24; Marc. 13, 37.

va fi plângerea și scârșnirea dinților.

51. Grăit-a lor Iisus: Interleș-ați acestea toate? Zis-au lui: Așa, Doamne.

52. Iar el le-a zis lor: Pentru aceasta, tot cărturarul care se învață întru împărăția cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieria sa noui și vechi.

53. Și a fost, după ce a sfârșit Iisus pildele acestuia, a trecut de acolo.

54. Și venind la patria sa, îi învăță pre dânșii în sinagoga lor, încât se mirau ei și ziceau: De unde îi este lui înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Au nu este acesta feciorul teslarului? Au nu se numește muma lui Maria și frații lui: Iacov și Iosif și Simon și Iuda?

56. Și surorile lui, au nu sunt toate la noi? Deci, de unde sunt lui acestea toate?

57. Și se sminteau întru dânșul. Iar Iisus a zis lor: Nu este proroc necinstiț, fără numai în patria sa și în casa sa.

58. Și n'a făcut acolo puteri

multe, pentru necredința lor.

CAPITOLUL XIV.

Tăierea capului sf. Ioan de Irod. Minunea înmormântării pântor. Iisus umblând pre mare.

Într'aceia vreme a auzit Irod, cel a patra parte stăpânitor, vestea despre Iisus,

2. Și a zis slugilor sale: Aceasta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți, și pentru aceasta se fac puteri întru el.

3. Că Irod prinzând pre Ioan l'a legat pre el și l'a pus în temniță, pentru Irodiada, mușterea lui Filip, fratelui său.

4. Că zicea Ioan lui: Nu ți se cuvine ție s'o aiți pre ea.

5. Și vrând să l'omoare pre dânșul, se temea de norod, pentru căci ca pre un proroc îl avea pre el.

6. Iar prăzninuindu-se ziua nașterii lui Irod, a jucat fata Irodiadei în mijloc și a plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea cu jurământ a mărturisit ei să l'deă orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de

XIV. 1. Marc. 6, 14; Luc. 9, 7.

2. Marc. 6, 17; Luc. 3, 19.

3. Lev. 18, 16.

53. Luc. 4, 16. 55. Marc. 6, 3; Ioan 6, 40. 56. Luc. 4, 22. 57. Ioan 4, 44.

muma sa, a zis: Dă-mi aici în tîpsie capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și s'a intristat împăratul; dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau împreună cu dânșul, a poruncit să i se dea.

10. Și trimițând a tăiat pre Ioan în temniță.

11. Și s'a adus capul lui în tîpsie și s'a dat fetei, și l'a dus la muma sa.

12. Și venind ucenicii lui, au luat trupul și l'au îngropat pre el, și venind au vestit lui Iisus.

13. Și auzind Iisus, s'a dus de acolo cu corabia, în loc pustiu, deosebi; și auzind noroadele, s'au dus după dânșul pustești de prin orașe.

14. Și eșind Iisus, a văzut norod mult, și i s'a făcut milă de ei și a tămăduit pre bolnavii lor.

15. Iar făcându-se seară, au rămas la dânșul ucenicii lui, zicând: Locul este pustiu și vremea întâ a trecut; slobozește norodul ca să se ducă prin

13. Marc. 6, 19. 13. Marc. 6, 32 s. 14. Marc. 6, 34 s. Luc. 9, 17. 14. Marc. 6, 34 s. Luc. 9, 17.

sate să și cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le a zis lor: Nu rebue să meargă; dați-le voi să mănânce.

17. Iar ei au zis lui: N'avem aici fără numai cinci pâni și doi pești.

18. Și el a zis: Aduceți-le pre ele aici la mine.

19. Și a poruncit norodului să șadă pre iarbă, și luând cele cinci pâni și cei doi pești, și căutând la cer, a binecuvântat, și frângând a dat ucenicilor pânila, iar ucenicii noroadelor.

20. Și au mâncat toți și s'au săturat, și au luat rămășițele de sfărâmituri douăsprăzece coșuri pline.

21. Iar cei ce mănaseră erau bărbați ca cinci mii, afară de muieri și de copii.

22. Și îndată a silit Iisus pre ucenicii săi să intre în corabie și să meargă înaintea lui de ceea parte, până ce va slobozi noroadele.

23. Și slobozând noroadele, s'a suit la munte să se roage deosebi. Și făcându-se seară, era acolo singur.

22. Marc. 6, 45; Ioan 6, 17.

24. Iar corabia eră în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri, că eră vântul improtivă.

25. Iar întru a patra streajă a nopței a mers la dânsii Iisus, umblând pre mare.

26. Și văzându-l pre el ucenicii umblând pre mare, s'au spăimântat, zicând că nălucă este, și de frică au strigat.

27. Dar Iisus îndată a grăit lor, zicând: Îndrăzniți, eu sânt; nu vă temeți.

28. Iar Petru răspunzând, a zis: Doamne, de ești tu, poruncește-mi să vin la tine pre apă. Iar el i-a zis: Vino.

29. Și pogorându-se Petru din corabie, umblă pre apă să meargă la Iisus.

30. Iar văzând vântul tare, s'a înfricoșat, și începând a se afundă, a strigat grăind: Doamne, mântuește-mă.

31. Și îndată Iisus tinzând mâna, l'a apucat pre dânsul și i-a zis lui: Puțin credinciosule, pentru ce te ai indoit?

32. Și intrând ei în corabie, a stat vântul.

33. Iar cei ce erau în corabie venind s'au închinat lui,

zicând: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.

34. Și trecând a venit în pământul Ghenisaretului.

35. Și cunoscându-l pre el oamenii locului aceuia, au trimis în toată laturea aceea și au adus la dânsul pre toți bolnavii,

36. Și-l rugau pre el ca nu mai să se atingă de poalele veșmintelor lui; și câți se atingeau se mântuiau.

CAPITOLUL XV.

Obiecturi omenești împotriva poruncilor lui Dumnezeu. Vindecarea fetei Hananencei și a altor bolnavi. Salutarea norodului în pustie.

A atunci au venit la Iisus Cărturarii și Fariseii, cei din Ierusalim, zicând:

2. Pentru ce ucenicii tăi calcă așezământul bătrânilor? că nu-și spală mâinile sale când mănâncă pâine.

3. Iar ei răspunzând le-a zis lor: Pentru ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru așezământul vostru?

4. Că Dumnezeu a porun-

34. Marc. 6, 52 s. 36. c. 9, 21; Luc. 6, 19.

XV. 4. Eș. 20, 11 și 21, 17.

26. Luc. 24, 37. c. 6, 30 și 8, 26; Iac. 1, 6.

cit, zicând: Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; și: Cela ce va grăi de rău pre tatăl său, sau pre muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceți: Cela ce ar face tatâne-său sau mame-sa: Dar este aceea cu care te ai fi folosit dela mine,

6. Și să nu cinstească pre tatăl său, sau pre muma-sa. Și ați stricat porunca lui Dumnezeu, pentru așezământul vostru.

7. Fățarnicilor, bine a proclamat pentru voi Isaia, zicând:

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lui și cu buzele mă cinstește, iar înima lui departe stă dela mine.

9. Și înzadar mă cinstește, învățând învățături, porunci omenești.

10. Și chemând la sine pre norade, le-a zis lor: Auziți și înțelegeți;

11. Nu ce intră în gură, aceea spurcă pre om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicii lui, i-au zis lui: Cu-

noscut-ai că Fariseii auzind cuvântul, s'au scandalisit?

13. Iar el răspunzând a zis, Tot sadul, pre care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va dezrădăcină.

14. Lăsați-i pre dânsii; povățuitori orbi sânt ai orbilor; și orb pre orb de va povățui, amândoi în groapă vor cădea.

15. Și răspunzând Petru, a zis lui: Spune nouă pilda aceasta.

16. Iar Iisus a zis: Încă și voi nepricepuți sânteți?

17. Dar nu înțelegeți, că tot ce intră în gură merge în pântece, și iese pre afedron?

18. Iar cele ce ies din gură, din inimă ies, și acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă ies gânduri rele, ucideri, preacurvii, curvii, furtisaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sânt care spurcă pre om, iar cu mâni neșpălate a mănca, nu spurcă pre om.

21. Și eșind Iisus de acolo, s'a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

1. Is. 29, 13; Marc. 7, 6.

10. Marc. 7, 11.

14. Luc. 6, 39; Rom. 2, 19.

19. Fac. 6, 5 și 8, 21. 21. Marc. 7, 24.

22. Și, iată, o muiere Hanaaniană, fiind din hotarele acelea, strigă către dânsul, zicând: Miluește-mă, Doamne, Fiul lui David; fîica mea rău se îndrăcește.

23. Iar el nu i-a răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se ucenicii lui, îl rugau pe el, zicând: Slobozeste-o pre ea, că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspunzând a zis: Nu sânt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Și ea venind s'a închinat lui, zicând: Doamne, ajută-mi!

26. Iar el răspunzând, a zis: Nu este bine a lua pâinea fiilor și a o arunca cânilor.

27. Iar ea a zis: Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad din masa domnilor săi.

28. Atunci răspunzând Iisus, a zis ei: O muiere, mare este gredința ta; fie ție precum voești. Și s'a tîmăduit fîica ei dintru acel cîas.

29. Și trecînd de acolo Iisus, a venit lîngă marea Ga-

lileei, și suiîndu-se în munte, a șezut acolo.

30. Și au venit la dânsul noroade multe, avînd cu sine schiopi, orbi, ciungi și alții mulți, și i-au aruncat pre dînșii la picioarele lui Iisus, și i-a tîmăduit pre ei.

31. Încît se mirau noroadele vîzînd pre muți grîind, pre ciungi sînătoși, pre schiopi umblînd și pre orbi vîzînd; și slăviau pre Dumnezeuul lui Israel.

32. Iar Iisus chemînd la sine pre ucenicii săi, a zis: Mîlă'mi este de norodul acesta, că iată trei zile sînt de cînd așteaptă lîngă mine, și n'au ce mîncă; și a'i slobozî pre dînșii flămânzi nu voesc, ca nu cumva să slăbiască pre cale.

33. Și au grăit lui ucenicii lui: De unde nouă în pustie atîtea pâni, încît să se sature atîta norod?

34. Și a zis lor Iisus: Cîte pâni aveți? Iar ei au zis: Șapte și puțîni peștișori.

35. Și a poruncit norodului să șeadă pre pămînt.

23. Ps. 33, 9. 24. c. 10, 6.
26. Marc. 7, 27. 28. c. 8, 10, 18.
29. Marc. 7, 31.

30. c. 11, 5; Is. 35, 5; Luc. 7, 22.
32. Marc. 8, 1, 8.

36. Și luînd pre cele șapte pâni și peștii, mulțumind a frînt și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Și au mîncat toți și s'au sîturat, și au luat rămășițele de sfărîmituri șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mîncaseră erau patru mii de bărbați, afară de mulieri și de copii.

39. Și slobozînd noroadele, a intrat în corabie și a trecut în hotarele Magdalului.

CAPITOLUL XVI.

De la ce semn. Aluatul Fariseilor. Mîrturisirea lui Petru. Lepădarea de sine și luarea Crucii. Mustrarea lui Petru.

Și apropiindu-se Fariseii și Saducheeii, ispitindu-l îl rugau pre dânsul ca să le arate lor semn din cer.

Iar el răspunzând, a zis lor: Cînd se face seară, ziceți: *Seamă va fi*, că se roșește cerul.

11. Și dimineața: Astăzi *va fi* sîmbătă, că se roșește cerul pînămorât. Fățarnicilor, fața

10. Marc. 8, 8.
11. Marc. 8, 11. 2. Luc. 12, 54.
12. c. 11, 27.

cerului știți să o socotiți, iar semnele vremilor nu puteți?

4. Neamul viclean și preacurvar semn caută, și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului. Și lăsîndu-i pre dînșii, s'a dus.

5. Și mergînd ucenicii lui de ceea parte, uitaseră să ia pâne.

6. Iar Iisus le-a zis lor: Căutați și vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheorilor.

7. Iar ei cugetau întru sine, zicînd: Pîne n'am luat.

8. Iar Iisus cunoscînd aceasta, le-a zis lor: Ce cugetați întru voi, puțîn credincioșilor, că n'ați luat pâne?

9. Dar nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii, și cîte coșnițe ați luat?

10. Nici de cele șapte pâni la cele patru mii, și cîte coșnițe ați luat?

11. Cum nu înțelegeți, că nu pentru pâne am zis vouă să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheorilor?

4. c. 12, 39; Luc. 11, 29; Iona 2, 1.
6. Marc. 8, 15; Luc. 12, 1; I Cor. 5, 3; Galat. 5, 9. 8. c. 6, 80.
9. c. 14, 17; Ioan 6, 9. 10. 15, 34; 37.

12. Atunci au înțeles, că nu de aluatul pâinei a zis lor să se păziască, ci de învățătura Fariseilor și a Saducheilor.

13. Iar venind Iisus în părțile Chesariei lui Filip, a întrebat pre ucenicii săi, zicând: Cine-mi zice oamenii că sânt eu, Fiul Omului?

14. Iar ei au zis: Unii, Ioan Botezătorul; alții, Ilie; iar alții, Ieremia, sau unul din proroci.

15. Zis-a lor Iisus: Dar voi cine-mi ziceți că sânt?

16. Și răspunzând Simon Petru, a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu cel-lui viu.

17. Și răspunzând Iisus, a zis lui: Fericit ești Simone var-Iona, că trup și sânge nu ți-a descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu zic ție, că tu ești Petru, și pre această peatră voi zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pre dânsa.

19. Și ți voi da ție cheile împărăției cerurilor, și orice

vei lega pre pământ, va fi legat în ceruri, și orice vei dezlega pre pământ, va fi dezlegat în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimenui că el este Hristos.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim, și multe a pătimi dela bătrâni și dela arhierei și dela cărturari, și a fi omorât și a treia zi a învia.

22. Și luându-l pre el Petru, a început a-i stă lui împotrivă, zicând: Milostiv fii ție, Doamne; să nu fie ție aceasta.

23. Iar el întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi după mine, Satano! smintală îmi ești; că nu cugești cele ce sânt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sânt ale oamenilor.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor săi: Oricine voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să-și ia crucea sa, și să-mi urmeze mic.

25. Că cine va vrea să-și mântuiască sufletul său, per-

12. Galat. 5, 9. 13. Marc. 8, 27; Luc. 9, 18 s. 16. Marc. 8, 29; Ioan 1, 49 și 6, 49. 17. 1 Cor. 2, 10; Galat. 1, 18. 18. Ioan 1, 49. c. 18, 18; Is. 22, 22.

21. c. 17, 22. 24. Marc. 8, 31 s.; Luc. 9, 33 s. 25. c. 10, 26; Luc. 17, 33; Ioan 12, 25.

de-l va pre el; iar cine își va perde sufletul său pentru mine, află-l va pre el.

26. Că ce folos este omului de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va perde? Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

27. Că va să vie Fiul Omului întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

28. Amin grăesc vouă: Sânt unii din cei ce stau aici, carii nu vor gusta moarte până ce vor vedea pre Fiul Omului venind întru împărăția sa.

CAPITOLUL XVII.

Schimbarea la față. Vindecarea leproșului. Plată dăjitei.

Și după șase zile a luat Iisus pre Petru și pre Iacov și pre Ioan fratele lui și i-a suit pre dâșii într'un munte înalt deosebi.

2. Și s'a schimbat la față înaltea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui erau albe ca lumina.

3. Și Iisus a început a vorbi cu ei, și a zis: Iată, eu vă dau vouă puterea să călcați pe șerpi și pe scorpioni, și să nu vă fie nimică.

4. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

5. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

6. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

7. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

8. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

9. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

10. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

11. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

12. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

13. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

14. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

15. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

16. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

17. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

18. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

19. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

20. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

21. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

22. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

23. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

24. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

25. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

26. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

27. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

28. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

29. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

30. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

31. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

32. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

33. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

34. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

35. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

36. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

37. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

38. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

39. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

40. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

41. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

42. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

43. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

44. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

45. Și Iisus a zis: Dacă cine vrea să fie primul, să fie ultimul și slujitorul tuturor.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisi și Ilie, împreună cu dânsul vorbind.

4. Și răspunzând Petru a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă a fi aici; de voești, să facem aici trei colibi: ție una, și lui Moisi una, și una lui Ilie.

5. Și încă grăind el, iată, nor luminos i-a umbrat pre ei, și iată glas din nor, zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine-am-voit, pre acesta să ascultați.

6. Și auzind ucenicii, au căzut pre fețele sale și s'au spăimântat foarte.

7. Și apropiindu-se Iisus s'a ățins de dâșii și a zis: Sculați-vă și nu vă temeți.

8. Și ridicându-și ochii lor, pre nimeni n'au văzut, fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorându-se el din munte, le-a poruncit lor Iisus, zicând: Nimenui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul Omului se va scula din morți.

10. Și l-a întrebat pre el u-

3. Luc. 9, 21. 5. c. 3, 17.
7. Dan. 8, 18. 9. c. 16, 10.
10. c. 11, 14; Mal. 4, 5.

cenicii lui, zicând: Dar ce zic Cărturarii, că Ilie trebuie să vie mai înainte?

11. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Ilie adică va veni mai înainte și va așeza toate.

12. Iar grăesc vouă, că Ilie a și venit, și nu l-au cunoscut pre dânsul, ci au făcut lui câte au voit. Așa și Fiul Omului va să pătimească dela dâșii.

13. Atunci au înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le-a zis lor.

14. Și venind ei la norod, s'a apropiat cătră dânsul un om, îngenunchind înaintea lui și zicând:

15. Doamne, miluește pre fiul meu, că este lunatic și rău pătimește; că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.

16. Și l'am adus pre dânsul la ucenicii tăi, și n'au putut să-l vindece pre el.

17. Iar Iisus răspunzând, a zis: O! neam necredincios și îndărătnic! Până când voi fi cu voi? Până când voi su-

feri pre voi? Aduceți-l pre el aici la mine.

18. Și-l a certat pre el Iisus, și a eșit dracul dintr'însul, și s'a tămăduit copilul din ciapul acela.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii către Iisus deosebi, au zis: Pentru ce noi n'am putut să-l izgonim pre el?

20. Iar Iisus a zis lor: Pentru necredința voastră; că amin grăesc vouă: De veți avea credință cât grăunțul de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici acolo, și se va muta, și nimic nu va fi vouă cu neputință.

21. Dar acest neam nu iasă, fără numai cu rugăciune și cu post.

22. Și întorcându-se ei în Galileea, le-a zis lor Iisus: Va să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor,

23. Și-l vor omori pre el, și a treia zi va învia. Și s'au întristat ei foarte.

24. Și venind ei în Capernaum, s'au apropiat cei ce

20. c. 21, 31; Marc. 11, 23; Luc. 17, 6. 22. c. 20, 17; Marc. 9, 31; Luc. 9, 32 și 18, 31. 24. Es. 30, 13; Marc. 9, 33.

11. c. 14, 9. 14. Marc. 9, 17; Luc. 9, 38.

l'au dajdie, de Petru, și au zis: Învățătorul vostru nu dă dajdie? Zis-a: Adevărat.

25. Și când a intrat în casă, n'apucat Iisus mai înainte de el, zicând: Ce ți se pare, Simone? Împărații pământului dela cine iau dădji sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?

26. Grăit-a Petru lui: Dela cei streini. Zis-a Iisus lui: Iată dar că fiii sânt scutiți.

27. Dar ca să nu-i smintim pre dâșii, mergând la mare, aruncă undița, și peștele care voi prinde întâi, ia-l, și deschizând gura lui, vei afla un statir; acela luându-l, dă-l lor pentru mine și pentru tine.

CAPITOLUL XVIII.

Intermitență despre înălțare. Pentru omul, Puterea de a legă și a deslegă. Certarea greșalei fratelui. Ertarea greșalelor.

În ciapul acela s'au apropiat ucenicii către Iisus, grăind: Oare cine este mai mare în împărăția cerurilor?

Și chemând Iisus un prunc, l-a pus pre el în mijlocul lor,

3. c. 19, 14; Marc. 10, 13; I Cor. 14, 20. 4. I Petr. 5, 6. 5. c. 10, 40. 6. Marc. 9, 43; Luc. 17, 1; Rom. 14, 13. 5. c. 6, 30; Marc. 9, 43.

11. Luc. 23, 2.

AVIII. I. Marc. 9, 34; Luc. 9, 46 s.

3. Și a zis: Amin grăesc vouă: De nu vă veți întoarce și să vă faceți ca pruncii, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

4. Că cine se va smeri pre sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi pre un prunc ca acesta întru numele meu, pre mine mă primește.

6. Iar cine va sminti pre unul dintr'acești mici, cari cred întru mine, mai de folos 'i-ar fi lui ca să-și spânzure o peatră de moară la grumazul lui și să se înnece întru adâncul mării.

7. Vai lumii de smintelele! că nevoe este să vie smintelele; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

8. Iar de te smintește pre tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pre ele și le leapădă dela tine; mai bine îți este fie să intri în viață șchiop sau ciung, decât două mâni sau

3. c. 19, 14; Marc. 10, 13; I Cor. 14, 20. 4. I Petr. 5, 6. 5. c. 10, 40.

6. Marc. 9, 43; Luc. 17, 1; Rom. 14, 13. 5. c. 6, 30; Marc. 9, 43.

două picioare având, să fi aruncat în focul cel veșnic.

9. Și ochiul tău de te smințește pre tine, scoate-l pre el și-l aruncă dela tine; mai bine este ție cu un ochiu să intri în viață, decât amândoi ochii având, să fii aruncat în gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pre vre unul dintr'acești mai mici; că zic vouă: Că îngerii lor în ceruri pururea văd fața Tatălui meu, care este în ceruri.

11. Că a venit Fiul Omului să mântuiască pre cel pierdut.

12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi și se va rătăci una dintr'însele, au nu lasă pre cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând caută pre cea rătăcită?

13. Și de i se va întâmpla s'o găsiască pre ea, amin grăesc vouă, că se bucură de dânsa mai vârtos decât de cele nouăzeci și nouă, ce nu s'au rătăcit.

14. Așa, nu este vocea înaintea Tatălui vostru celui din

ceruri, ca să piară unul dintr'acești mici.

15. Și de ți va greși ție fratele tău, mergi și-l mustră pre dânsul între tine și între el singur; deci, de te va ascultă, ai dobândit pre fratele tău.

16. Iar de nu te va ascultă, mai iă împună cu tine încă pre unul sau doi, ca prin gura a două sau a trei mărturii să stea tot graiul.

17. Iar de nu-i va ascultă pre ei, spune-l soborului; și de nu va ascultă nici de sobor, să ți fie ție ca un păgăș și vameș.

18. Amin grăesc vouă: Ori câte voi lega pre pământ, vor fi legate în cer; și ori câte veți dezlega pre pământ, vor fi dezlegate în cer.

19. Iarăși, amin grăesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pre pământ pentru tot lucrul ce va cere, va fi lor dela Tatăl meu, carele este în ceruri.

20. Că unde sânt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sânt și eu în mijlocul lor.

15. Lev. 19, 17; Luc. 17, 3.

16. A doua Leg. 19, 15; Iac. 5, 19; Ebr. 10, 25; Ioan 8, 17; II Cor. 13, 1. 18. c. 16, 19; Ioan 20, 23.

11. c. 9, 13; Luc. 19, 10; I Tim. 1, 15. 12. Luc. 15, 4; Ier. 50, 6; Iez. 34, 11 s. 14. II Petr. 1, 9.

21. Atunci apropiindu-se către dânsul Petru, a zis: Doamne, de câte ori va greși mie fratele meu și voiu ertă lui?

22. Grăit-a Iisus lui: Nu ți zic ție: Până de șapte ori, ci: Până de șaptezeci de ori câte șapte.

23. Pentru aceasta asemănatu-s'a împărăția cerurilor, omului împărat, care a vrut să ia seama slugilor sale.

24. Și începând el a lua seamă, au adus la dânsul pre un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavând el să-i plătească, a poruncit domnul lui să-l vândă pre el, și pre mulțea lui, și pre copii, și toate ce avea, și să plătească.

26. Deci căzând sluga aceea să se închină lui, zicând: Doamne, mai îngăduiește-mă pre mine, și ți voi plăti ție tot.

27. Și milostivindu-se domnul slugii aceleia, l-a slobozit pre dânsul, și l-a ertat lui datornic.

28. Iar eșind sluga aceea, a dat pre unul din soțiile sale, care era dator lui o sută de

Luc. 17, 3.

dinari, și apucându-l pre el îl sugrumă, zicând: Plătește-mi ce mi ești dator.

29. Deci, căzând soția aceea la picioarele lui, îl rugă pre dânsul, zicând: Mai îngăduiește-mă pre mine și ți voi plăti tot.

30. Iar el n'a vrut, ci ducându-l l-a băgat în temniță până când va plăti datoria.

31. Iar soțiile lui văzând cele ce s'au făcut, s'au intrisat foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

32. Atunci chemându-l pre el domnul lui, l-a zis lui: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am ertat ție, pentru că m'ai rugat;

33. Dar ție nu ți se cădca să ți fie milă de soția ta, precum și mie mi-a fost milă de tine?

34. Și mâniindu-se domnul lui l-a dat pre el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria lui.

35. Așa și Tatăl meu cel cereșc va face vouă, de nu veți ertă fiecare fratelui său, din inimile voastre, greșalele lor.

33. Iac. 2, 13. 34. c. 5, 20.

CAPITOLUL XIX.

Despărțirea căsătoriei. Binecuvântarea pruncilor. Primejdiile avuției. Viața de veci ca răsplătire următorilor lui Hristos.

Și a fost când a sfârșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea și a venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan.

2. Și au mers după dânsul noroade multe și l-a vîndecat pre ei acolo.

3. Și au venit la dânsul Fariseii, ispitindu-l pre el și zicând lui: Oare se cade omului să și lase muiera sa pentru fiice pricină?

4. Iar el răspunzând a zis lor: Dar n'iați cetit, că *ce* l-a făcut d'întâi, bărbat și muier, l-a făcut pre ei?

5. Și a zis: Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa și se va lipi de muieră sa și vor fi amîndoi un trup;

6. Pentru aceea nu mai sînt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despărta.

XIX. 1. Marc. 10, 1 s. 4. Fac. 1, 27. 5. Fac. 2, 24; I Cor. 6, 16; Efes. 5, 31. 6. I Cor. 7, 20.

7. Zis-au lui: Dar cum Moisi a poruncit să i se dea carte de despărțire și s'o lase pre ea?

8. Zis-a lor: Moisi după învîrtoșarea inimii voastre a dat voe să vă lăsați muierile voastre; dar din început n'a fost așa.

9. Iar eu grăesc vouă: Oricine își va lăsa muieră sa, afară de cuvânt de curvie, și va lua alta, preacurvește; și acela ce va lua pre cea lăsată, preacurvește.

10. Zis-au lui ucenicii lui: Dacă așa este pricina omului cu muieră, nu este de folos a se însura.

11. Iar el a zis lor: Nu toți cuprind cuvîntul acesta, ci celor ce s'a dat.

12. Că sînt fameni, carii din pîntecele maicei lor s'au născut așa; și sînt fameni, carii s'au scopit de oameni; și sînt fameni, carii singuri s'au scopit pre sine pentru împărăția cerurilor. Cea ce poate cuprinde, să cuprindă.

13. Atunci s'au adus la dânsul prunci, ca să pue mîinile

7. c. 6, 31; A doua Leg. 24, 1. 9. c. 5, 28. 11. I Cor. 7, 1, 17. 13. Marc. 10, 13; Luc. 18, 13.

preste ei, și să se roage; iar ucenicii l-au certat pre ei.

14. Dar Iisus a zis lor: Lăsați pruncii și nu l'opriți pre el a veni la mine, că a unora ca acestora este împărăția cerurilor.

15. Și punându-și preste ei mîinile, s'a dus de acolo.

16. Și iată, un tânăr venind la el, a zis lui: Învățătorule bune, cu bine voi face ca să am viața de veci?

17. Iar el a zis lui: Ce mi ești bun? Nimenea nu este bun, lăsa numai unul Dumnezeu; dar de voești să intri în viață, păzește poruncile.

18. Zis-a lui: Care? Iar Iisus a zis: Să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă;

19. Chistește pre tatăl tău și pre muma ta, și să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine.

20. Zis-a lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din tinetele mele; ce încă îmi lipsește?

21. Zis-a Iisus lui: De voești să fii desăvârșit, mergi,

14. c. 18, 3. 16. Marc. 10, 17; Luc. 17, 10. 17. Luc. 10, 28; 28. 19. c. 15, 4. 21. c. 6, 30; Luc. 16, 9.

vînde-ți averile tale și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino urmează mie.

22. Iar tânărul auzind cuvîntul, s'a dus întristat, căci avea agoniseală multă.

23. Și Iisus a zis ucenicilor săi: Amin grăesc vouă, că, cu anevoe va intra bogatul întru împărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăesc vouă: Mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decît bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzind, s'au îngrozit foarte, zicând: Dar cine poate să se mîntuiască?

26. Iar Iisus cautînd, a zis lor: La oameni aceasta este cu neputință, iar la Dumnezeu toate sînt cu putință.

27. Atunci răspunzînd Petru, a zis lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție; oare ce va fi nouă?

28. Iar Iisus a zis lor: Amin grăesc vouă, că voi cei ce ați urmat mie, întru a doua naștere, când va ședeă Fiul O-

22. Psal. 61, 30. 23. Marc. 19, 35; Luc. 18, 34 s. 27. Marc. 10, 28; Luc. 18, 35. 28. Luc. 22, 30.

mului pre scaunul slavei sale, veți ședeți și voi pre douăsprezece scaune, judecând pre cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

29. Și tot cel ce a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau soție, sau feciori, sau holde, pentru numele meu, însușit va lua și viața veșnică va moșteni.

30. Și mulți d'întâi vor fi pre urmă, și de pre urmă întâi.

CAPITOLUL XX.

Pilda despre lucrătorii vinei. Iisus vestește palmile sale. Fiul lui Zevedei tubilor de slavă. Vindecarea a doi orbi.

Că asemenea este împărăția cerului, omului stăpân al casei, care a eșit dis-de-dimineață să tocească lucrătorii la via sa.

2. Și tocându-se cu lucrătorii câte un dinar pe zi, i-a trimis pre ei în via sa.

3. Și eșind la al treilea cîas, a văzut pre alții stînd în târg fără de lucru,

30, c. 20, 14 și 22, 14; Marc. 10, 31; Luc. 13, 30; XX. 1. c. 21, 32.

4. Și a zis și acelora: Mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul voiu da vouă; iar ei au rîs.

5. Iar ei eșind intru al șaselea și intru al nouălea cîas, a făcut asemenea.

6. Iar intru al unsprezecelea cîas eșind, aflat-a pre alții stînd fără de lucru, și a zis lor: Ce ați stat aici toată ziua fără de lucru?

7. Zis-au lui, că nimenia pre noi nu ne-a tocmnit. Zis-a lor: Mergeți și voi în via mea, și ce va fi cu dreptul veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut seară a zis domnul vinei către ispravnicul său: Cheamă pre lucrătorii și le dă plata, începînd dela cei de pre urmă până la cei d'întâi.

9. Deci venind cei dela al unsprezecelea cîas, au luat câte un dinar.

10. Iar venind cei d'întâi, socoteau că vor lua mai mult, și au luat și ei câte un dinar.

11. Iar după ce au luat, răpștau împotriva stăpânului casei, zicînd:

12. Acești de pre urmă un cîas au lucrat, și i-a făcut

pre dînșii întocmai cu noi, cîrîi am purtat greutatea zilei și zădăful.

13. Iar el răspunzînd, a zis omnia dintr'înșii: Prietene, nu îți fac ție strîmbătate; au nu un dinar te-ai tocmnit cu mine?

14. Ia-ți al tău și mergi; voesc și acestuia de pre urmă să i dau ca și ție.

15. Au doară nu mi se cade să fac eu ce voiu vreă cu ale mele? Au este ochiul tău chel, pentru că eu sînt tot?

16. Așa vor fi cei de pre urmă întâi, și cei d'întâi pre urmă, că mulți sînt chemați, dar pușini aleși.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim, a luat pre cei doi ispravnici, deosebi, pre cel, și le-a zis lor:

18. Iată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da Antoreilor și Cărturarilor, și i vor judecă pre el spre moarte,

19. Și i vor da pre el neamurder ca să-l batjocurească, și să-l răstigniască, dar a treia zi va învia.

Rom. 9, 31. 16. c. 19, 30; Marc. 11, c. 17, 23. 19. Luc. 18, 32.

20. Atunci s'a apropiat către dînsul muma fiilor lui Zevedei, împreună cu fiii săi, închinându-se și cerînd oarece dela dînsul.

21. Iar el a zis ei: Ce voești? Zis-a lui: Zi ca să șeadă acești doi fii ai mei, unul d'a dreapta ta și altul d'a stînga ta, intru împărăția ta.

22. Iar Iisus răspunzînd, a zis: Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul, care voiu să l beau eu, și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați? Zis-au lui: Putem.

23. Și a grăit lor: Paharul meu cu adevărat veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza; dar a ședeă d'a dreapta mea și d'a stînga mea, nu este al meu a da, ci celor ce s'a gătit dela Tatăl meu.

24. Și auzind cei zece s'au mâniat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chemându-i pre dînșii, a zis: Știți că domnii păgînilor îi domnesc pre ei și cei marii stăpînesc pre dînșii.

26. Iar între voi nu va fi așa; ci, care dintre voi va vreă

20, Marc. 10, 35. 22. Ioan 18, 11. 24. Marc. 10, 41.

să fie mai mare, să fie vouă slugă.

27. Și care dintre voi va vreă să fie întâi, să fie vouă slugă;

28. Precum și Fiul Omului n'a venit să-i slujască lui, ci să slujască și să-i deă sufletul său răscumpărare pentru mulți.

29. Și fiind ei din Ierihon, a mers după dânsul norod mult.

30. Și iată, doi orbi, șezând lângă cale, auzind că Iisus trece, au strigat, grăind: Milu-ește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

31. Iar norodul i-a certat pre dâșii ca să tacă, dar ei mai tare strigau, grăind: Milu-ește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și stând Iisus, i-a strigat pre dâșii și le-a zis: Ce voiți să vă fac vouă?

33. Zis-au lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcându-i-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor, și îndată au văzut cu ochii lor, și au mers după dânsul.

CAPITOLUL XXI.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din biserică. Smochinul cel uscat. Botezul lui Ioan. Pilda despre cei doi fii trimiși în vie. Lucrătorii cei răi.

Și când s'a apropiat de Ierusalim, și a venit în Vitsfaghi, la muntele Maslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici,

2. Zicându-le lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai decât veți găsi o asină legată, și mânăz cu dânsa; deslegându-o, aduceți-o la mine.

3. Și de va zice vouă cineva ceva, veți zice, că acestea Domnului trebuesc, și numai decât le va trimite pre ele.

4. Iar aceștia toate s'au făcut, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Ziceți tetei Sionului: Iată, împăratul tău vine la tine blând și șezând pre asină și premânz, fiul celei de sub jug.

6. Și mergând ucenicii au făcut precum le-a poruncit lor Iisus.

XXI. 1. Marc. 11, 1; Luc. 19, 29; Ioan 12, 12 s. 5. Zah. 9, 9; Isaia 62, 11; Psal. 23, 3.

28. Ioan 13, 4; Filip. 2, 7.
30. Marc. 10, 48; Luc. 18, 35.
33. Eccl. 11, 7.

7. Au adus asina și mânăzul și au pus d'asupra lor veșmintele lor, și l'au pus d'asupra acestora.

8. Iar cei mai mulți din norod așterneau veșmintele lor pre cale, și alții tăiau stâl-pări din copaci și le așterneau pre cale.

9. Iar noroadele cele ce mergeau înainte și cele ce veneau pre urmă, strigau, zicând: Osana Fiului lui David! bine-este-cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana, întru cei de sus!

10. Și intrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicând: Cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: Acesta este Iisus, prorocul cel din Nazaretul Galileei.

12. Și a intrat Iisus în biserică lui Dumnezeu și a scos pre toți cei ce vindeau și cum-părau în biserică, și mesele echimbătorilor de bani, le-a rasturnat, și scaunele celor ce vindeau porumbel,

13. Și a zis lor: Scris este:

IV Imp. 9, 13. 9. Ps. 117, 25.

11. Ioan 1, 47. 13. Marc. 11, 15; Luc. 19, 45 s.; Ioan 2, 15; 1s. 19, 1; Ier. 7, 11.

Casa mea, casă de rugăciune se va chemă; iar voi o ați făcut pre dânsa peșteră tâlhărilor.

14. Și au venit la dânsul, în biserică, orbi și șchiopi, și i-a vindecat pre ei.

15. Iar văzând Arhieriei și Cărturarii minunile care a făcut, și pruncii strigând în biserică și zicând: Osana Fiului lui David! s'au mâniat

16. Și i-au zis lui: Auzi ce zic aceștia? Iar Iisus a zis lor: Adevărat; au nici o dată n'au cetit, că din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă?

17. Și lăsându-i pre ei a eșit afară din cetate, la Vitană, și s'a sălășluit acolo.

18. Iar a doua zi întorcându-se în cetate, a flămânzit.

19. Și văzând un smochin lângă cale, a venit la dânsul, și n'a aflat nimic într'insul, fără numai frunze, și a zis lui: De acum să nu se mai facă din tine roadă în veci. Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și văzând aceasta ucenicii s'au minunat, zicând:

14. Is. 35, 8. 16. Ps. 8, 2.
18. Marc. 11, 12, 19. Luc. 13, 6, 7.

Cum îndatăşi s'a uscat smochinul!

21. Şi răspunzând Iisus a zis lor: Amin zic vouă: De veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoii, nu numai cea a smochinului veţi face, ci şi muntei acestui a veţi zice: ridică-te şi te aruncă în mare, va fi;

22. Şi toate, ori câte veţi cere întru rugăciune, crezând, veţi lua.

23. Şi venind el în biserică, au mers la dânsul, când învăţa, arhieriei şi bătrânii norodului, zicând: Cu ce putere faci aceasta? şi cine 'i-a dat ţie puterea aceasta?

24. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Intrebă-voiu şi eu pre voi un cuvânt, pre care, de mi-l veţi spune mie, şi eu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, va zice nouă: Dar pentru ce n'aţi crezut lui?

26. Iar de vom zice: Dela

oameni, ne temem de norod, că toţi au pre Ioan ca pre un proroc.

27. Şi răspunzând lui Iisus, au zis: Nu ştim. Zis-a lor şi el: Nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare vouă? Un om avea doi feciori, şi mergând la cel d'întai, 'i-a zis: Fiule, mergi astăzi de lucrează în via mea.

29. Iar el răspunzând, a zis: Nu voi; iar mai pre urmă căindu-se, a mers.

30. Şi mergând la celălalt, a zis aşisderea. Iar el răspunzând, a zis: Eu, doamne, voi merge, şi n'a mers.

31. Care dintr'aceşti doi a făcut voea tatălui său? Zis-au lui: Cel d'întai. Zis-a lor Iisus: Amin zic vouă, că vameşii şi curvele merg mai înainte de voi întru împărăţia lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan, în calea dreptăţii, şi n'aţi crezut lui; iar vameşii şi curvele au crezut lui, dar voi văzând nu v'aţi căit după aceea, ca să credeţi lui.

22. Marc. 11, 24. 23. Marc. 11, 27; Luc. 20, 1 s. 26. c. 14, 3.

31. Luc. 3, 12; 32. Marc. 12, 1; Luc. 20, 9; Is. 5, 1.

33. Ascultaţi altă pildă: Un om eră stăpân al casei, care a sădit vie, şi o a îngrădit împrejur cu gard, şi a săpat într'însa teasc, şi a zidit turn, şi o a dat lucrătorilor, şi s'a dus departe,

34. Iar când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pre slugile sale la lucrători, ca să ia rodurile ei.

35. Dar lucrătorii prinzând pre slugile lui, pre unul l-au bătut, iar pre altul l-au omorât, iar pre altul cu petri l-au ucis.

36. Iarăşi a trimis şi pre alte slugi mai multe decât cele d'întai, şi le-a făcut şi acelora aşisderea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul său, zicând: Se vor ruşina de fiul meu.

38. În să lucrătorii văzând pre fiul, au zis întru sine: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorăm pre el şi să stăpânim moştenirea lui.

39. Şi prinzându-l pre el, l-au scos afară din vie şi l-au omorât.

40. Deci, când va veni dom-

nul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: Pre cei răi, cu rău îi va perde şi via o va da altor lucrători, carii vor da lui rodurile la vremea lor.

42. Zis-a lor Iisus: Au nici o dinioară n'aţi cetit în Scripturi: Poatra pre care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului; dela Domnul s'a făcut aceasta, şi este minunată întru ochii noştri?

43. Pentru aceea zic vouă, că se va lua dela voi împărăţia lui Dumnezeu, şi se va da neamului care va face rodurile ei.

44. Şi cel ce va cădea preste peatra aceasta, se va sfărâma; iar preste care va cădea ea, îl va spulbera.

45. Şi auzind Arhieriei şi Fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru dânsii grăeşte;

46. Şi căutând să-l prindă pre el, s'au temut de norod, de vreme ce ca pre un proroc îl avea pre el.

42. Ps. 117, 23 s.; Is. 8, 14 şi 28, 16; Fapt. 4, 11; Rom. 9, 31; I Petr. 2, 6, 46. Luc. 7, 16.

15. Fapt. 7, 54. 38. 26, 23, 4.

CAPITOLUL XXII.

*Simonia la nuntă. Întrebarea
pre dajdie. Saduchei și învierea
morților. Întrebarea legiuitorului
pentru porunca cea mai mare din
lege. Iisus întreabă pre călătorii: al
cui fiu este Hristos?*

Și răspunzând Iisus iarăși a
grăit lor în pilde, zicând:

2. Asemănatu-s-a împără-
ția cerului, omului împărat,
care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pre slugile sa-
le să strige pre cei chemați
la nuntă, dar nu vreă să vie.

4. Iarăși a mai trimis pre
alte slugi, zicând: Ziceți celor
chemați: Iată că am gătit
prânzul meu; juncii mei și ce-
le hrănite *ale mele s'au* jun-
ghiat, și toate *sânt* gata; ve-
niți la nuntă.

5. Dar ei neabăgând în seamă
s'au dus: unul la holda sa, al-
tul la neguțatoria sa;

6. Iar ceilalți prinzând pre
slugile lui i-au pedepsit și
i-au omorât pre ei.

7. Și auzind împăratul a-
cela, s'a mâniat; și trimițând
oștile sale, a percut pre uci-
gașii aceia și cetatea lor o a
ars.

XXII. 2. Luc. 14, 16 s.

8. Atunci a zis slugilor sale:
Iată nunta este gata, dar cei
chemați n'au fost vrednici.

9. Deci mergeți la răspân-
tiile căilor, și pre câți veți afla,
chemăți-i la nuntă.

10. Și eșind slugile acelea
la răspântii, au adunat pre
toți câți au aflat, și buni și răi;
și s'a umplut nunta de cei ce
ședeau.

11. Iar împăratul intrând să
vadă pre cei ce ședeau, vă-
zut-a acolo pre un om care
nu cră îmbrăcat în haină de
nuntă,

12. Și i-a zis lui: Prietene,
cum ai intrat aici neavând hai-
nă de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci împăratul a zis
slugilor: Legându-i lui mâinile
și picioarele, luați-l pre dâ-
sul și l'aruncați întru întune-
recul cel thai din afară; acolo
va fi plângerea și scrâșnirea
dinților;

14. Că mulți sânt chemați,
dar puțini aleși.

15. Atunci mergând Fari-
seii, sfat au făcut ca să l'prin-
dă pre el în cuvânt.

16. Și au trimis pre ucenicii

13. Marc. 12, 13; Luc. 20, 20.
14. c. 19, 20; 20, 16; Marc. 10, 21.

lor împreună cu Irodianii, zi-
când: Învățătorule, știm că a-
devărat ești, și calea lui Dum-
nezeu întru adevăr înveți, și
nu ți este ție grijă de nimenea,
că nu cauți în fața oamenilor.

17. Deci spune nouă: Ce ți
se pare ție? Se cade a da daj-
die Chesarului, sau nu?

18. Iar Iisus cunoscând vi-
clesugul lor, a zis: Ce mă is-
pitiți, fățarnicilor? Arătați-mi
mle banul dajdiei.

19. Iar ei au adus lui un
dinar.

20. Și a zis lor: Al cui este
chipul acesta și scriptura cea
de pre el?

21. Zis-au lui: Ale Chesa-
rului. Atunci a zis lor: Dați
dinar înapoi pre cele ce sânt ale
Chesarului, Chesarului, și
pre cele ce sânt ale lui Dum-
nezeu, lui Dumnezeu.

22. Și auzind s'au mirat, și
lăsându-l pre el s'au dus.

23. Într'aceea zi au venit la
dânsul Saduchei, carii zic, că
nu e înviere, și l'au între-
bat pre el, zicând:

24. Învățătorule, Moisi a
zis: Dacă mori cineva ne a-

19. Ps. 40, 7. 23. Marc. 12, 18;
13, 20, 21. 24. A doua Leg. 26, 3.

vând feciori, să iă fratele lui
pre muiera lui și să ridice
sămânța fratelui său.

25. Deci erau la noi șapte
frați, și cel d'întâi însurân-
du-se, a murit, și neavând să-
mântă, a lăsat pre muiera sa
fratelui său.

26. Așisderea și al doilea,
și al treilea, până la al șea-
ptelea.

27. Iar mai pre urmă de toți
a murit și muiera.

28. Deci, la înviere, a căruia
dintr'acei șapte va fi muierc?
că toți o au avut pre ea.

29. Iar Iisus răspunzând a
zis lor: Vă rătăciți, neștiind
Scripturile, nici puterea lui
Dumnezeu;

30. Că la înviere nici se în-
soară, nici se mărită, ci ca în-
gerii lui Dumnezeu în cer
sânt.

31. Iar pentru învierea mor-
ților, au n'afi cetit ceea ce s'a
zis vouă dela Dumnezeu, gră-
ind:

32. Eu sânt Dumnezeu lui
Avraam, și Dumnezeuul lui I-
saac, și Dumnezeuul lui Iacov?
Nu este Dumnezeu, Dumne-
zeu al morților, ci al viilor.

32. Es. 3, 6.

33. Și auzind noroadele se mirau de învățătura lui.

34. Iar Fariseii auzind că a astupat gurile Saducheilor, s'au adunat împreună.

35. Și l-au întrebat pre el, unul din ei, învățător de lege, isrl. și pre el și zicând:

36. *„Este mai mare în lege?”*

37. Iar Iisus a zis lui: Să iubești pre Domnul Dumnezeu-tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este întâia și mai mare poruncă.

38. Iar a doua este asemenea acesteea: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

39. Într'aceste două porunci, toată legea și prorocii atarnă.

40. Și fiind adunați Fariseii, i-a întrebat pre el Iisus, zicând:

41. Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este? Zis-au lui: Al lui David.

42. Zis-a lor: Dar cum David cu Duhul îl numește pre el Domn? zicând:

43. Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-adreapta mea, până ce voi pune pre vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci, dacă David îl numește pre el Domn, cum este lui Iu?

45. Și niminea nu putea să-i răspundă lui cuvânt, nici a mai îndrăznit cineva dintr'acea zi să-l mai întrebe pre el.

CAPITOLUL XXIII.

Înstrăci Cărturarilor și Fariseilor.

Atunci Iisus a grăit horoadelor și ucenicilor săi, zicând:

2. Pre scaunul lui Moisi au șezut Cărturarii și Fariseii.

3. Deci, toate câte vor zice vouă să păziți, păziți și faceți, iar după lucrurile lor nu faceți, că ei zic și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoe de purtat, și le pun pre umerii oamenilor, iar ei

niel cu degetul lor nu vor să lăsați pre ele.

5. Și toate lucrurile lor le fac ca să se vadă de oameni, ca și lătesc filacteriile lor, și și miresc cepragele hainelor lor.

6. Și iubesc șederile cele mai întâi la ospățuri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri.

7. Și închinăciunile prin tăr-guri, și a se chemă de oameni: ravi, ravi.

8. Iar voi să nu vă numiți: ravi, că unul este Învățătorul vostru, Hristos, iar voi toți faceți santeți.

9. Și tată să nu chemați vouă pre pământ, că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.

10. Nici să vă numiți: învățători, că unul este Învățătorul vostru, Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare decât voi, să fie vouă slugă;

12. Că cel ce se va înălța pre sine, se va smeri, și cel ce se va smeri pre sine, se va înălța.

13. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

14. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

15. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

16. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

17. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

18. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

19. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

20. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

21. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

22. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

23. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

24. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

25. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

26. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

27. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

28. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

29. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

30. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

31. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

32. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

33. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

34. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

35. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

36. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

37. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

38. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

39. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

40. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

41. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

42. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

43. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

44. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

45. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

46. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

47. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

48. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

49. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

50. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

51. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

52. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

53. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

54. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

55. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

56. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

57. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

58. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

59. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

60. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

61. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

62. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

63. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

64. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

65. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

66. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

67. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

68. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

69. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

70. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

71. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

72. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

73. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

74. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

75. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

76. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

77. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

78. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

79. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

80. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

81. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

82. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

83. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

84. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

85. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

86. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

87. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

88. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

89. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

90. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

91. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

92. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

93. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

94. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

95. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

96. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

97. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

98. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

99. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

100. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

101. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

102. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

103. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

104. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

105. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

106. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

107. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

108. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

109. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

110. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

111. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

112. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

113. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

114. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

115. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

116. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

117. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

118. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

119. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

120. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

121. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

122. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

123. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

124. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

125. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

126. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

127. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

128. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

129. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

130. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

131. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

132. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

133. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

134. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

135. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

136. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

137. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

138. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

139. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

140. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

141. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

142. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

143. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

144. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

145. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

146. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

147. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

148. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

149. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

150. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

151. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

152. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

153. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

154. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

155. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

156. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

157. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

158. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

159. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

160. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

161. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

162. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

163. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

164. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

165. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

166. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

167. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

168. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

169. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

170. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

171. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

172. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

173. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

174. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

175. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

176. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

177. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

178. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

179. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

180. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

181. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

182. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

183. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

184. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

185. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultimul și cel de din urmă.

186. Că cel ce va fi primul între voi, să fie ultim

19. Nebuni și orbi! căci cel este mai mare? darul, sau oltarul care sfințește pre dar?

20. Deci, cea ce se jură pre oltar, se jură pre el și pre toate cele ce sânt d'asupra lui.

21. Și cea ce se jură pre biserică, se jură pre ea și pre cea ce locuște într'însa.

22. Și cea ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu și pre cea ce șea-de pre el.

23. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că ziciuți izma și mărul și chimenul, și ați lăsat cele mai grele ale legii: judecata, și mila, și credința; acestea se cădea să le faceți, și acestea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbi, cari strecurăți țânțarul și înghițiți cămila.

25. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! căci curăți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar din lăuntru sânt pline de răpire și de nedreptate.

26. Farisee oarbe, curățește

întâi partea cea dinlăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea dinafară curată.

27. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că vă asemănați mormânturilor celor văruițe, care dinafară se arată frumoase, iar dinlăuntru sânt pline de oasele morcilor și de toată necurăția.

28. Așa și voi: din afară vă arătați drepti oamenilor, iar dinlăuntru sânt plini de fățarnie și de fărădelege.

29. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că ziciți mormânturile prorocilor și împodobiți gropile drepților,

30. Și ziceți: De am fi fost în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași lor întru sângele prorocilor.

31. Drept aceea, înșivă mărturisiți de voi, că sântei fii ai celor ce au omorât preproroci.

32. Și voi împliți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, pui de năpărcă, cum veți scapa de judecata gheenei?

34. Pentru aceasta, iată, eu

19. II Petr. 1, 9. 22. c. 5, 24.
23. Luc. 11, 13. 25. Luc. 11, 29.
26. Tit. 1, 15.

33. c. 3, 7. 34. Luc. 11, 45; Fapt. 5, 40.

CAPITOLUL XXIV.

Dărâmarca Ierusalimului. Sfârșitul lumii.

Și cînd Iisus din biserică mergea, și s'au apropiat către dînsul ucenicii lui ca să i arate lui zidirile bisericii.

2. Iar Iisus a zis lor: Vedeți acestea toate? Amin grădesc vouă: Nu va rămâne aici pentru pre pentru, care să nu se risipească.

3. Și șezînd el pre Muntele Maslinilor, s'au apropiat către dînsul ucenicii lui, deosebi, zicînd: Spune nouă, cînd vor fi acestea? și care este semnul venirii tale și al sfârșitului veacului?

4. Și răpunzînd Iisus a zis lor: Căutați să nu vă amăgiașcă cineva pre voi:

5. Că mulți vor veni întru numele meu, zicînd: Eu sînt Hristos, și pre mulți vor înșela.

6. Și aveți să auziți războaie, și vești de războaie. Căutați să nu vă spăimîntați,

7. Că se cuvine toate acestea

35. Luc. 4, 8; II Paral. 24, 21 s.; Luc. 11, 21; Ebr. 11, 4. 37. Luc. 12, 32. III Imp. 9, 1.

XXIV. 1. Marc. 13, 1; Luc. 21, 1.
4. Efes. 5, 4; Colos. 5, 10.
5. c. 7, 25; Ioan 5, 43.

tea să fie, ci încă nu va fi atunci sfârșitul.

8. Că se va scula neam presete neam, și împărăție preste împărăție, și va fi foamete și ciumă și cutremure pre alocurea. Ci acestea toate vor fi începătură a durerilor.

9. Atunci vă vor da pre voi în necazuri, și vă vor omori pre voi, și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pre altul, și se vor uri unul pre altul.

11. Și mulți proroci mincinoși se vor scula și vor înșela pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fărădelegei, va răci dragostea multora;

13. Dar cea ce va răbdă până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui această evanghelie a împărăției întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

9. Marc. 13. 8; Luc. 21. 11 s.; Ioan 16. 1. 10. c. 11. 6. 15. c. 7. 15. 12. II Tim. 3. 1. 13. c. 10. 23; Marc. 13. 13. 14. Rom. 10. 18.

15. Deci, când veți vedea urăciunea pustiei, care s'a zis prin Daniil prorocul, stând în locul cel sfânt (cela ce ceteste să înțeleagă),

16. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți;

17. Și cel ce va fi pre casă, să nu se pogoare să ia ceva din casa sa;

18. Și cel ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să ia haina sa.

19. Iar vail celora ce vor avea în pânțec și celora ce vor aplecă în zilele acelea!

20. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta.

21. Că va fi atunci necaz mare, care n'a fost din începutul lumii până acum, nici va fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar fi mântuit tot trupul, dar pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci, de va zice vouă cineva: Iată, aici este Hristos, sau acolo, să nu credeți.

15. Dan. 9. 26 s. 17. Luc. 17. 37. 20. Eș. 16. 29. 21. Eapt. 1. 12. 23. Marc. 13. 21; Luc. 17. 33 și 21. 8.

24. Că se vor scula hriostoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor da semne mari și minuni, cât să amăgiască, de va fi cu puțință, și pre cei aleși.

25. Iată, mai înainte am spus vouă.

26. Deci, de vor zice vouă: Iată în pustie este, să nu ieșiți; iată în cămări, să nu credeți.

27. Că precum iese fulgerul delu răsărit și se arată până în apus, așa va fi și venirea Fiului Omului;

28. Că unde va fi trupul cel mort, acolo se vor aduna vulturii.

29. Însă îndată după necazul acelor zile, soarele se va întuneca, și luna nu'și va da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti.

30. Și atunci se va arăta semnul Fiului Omului pre cer, și atunci vor plânge toate amințiile pământului; și vor vedea pre Fiul Omului venind pre norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre îngerii săi cu glas mare de trâmbiță, și vor aduna pre cei aleși ai lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la marginile lor.

32. Iar dela smochin vă învățați pildă: Când mlădița lui este moale și infrunzește, știți că aproape este vara.

33. Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lângă uși.

34. Amin grăesc vouă: Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Iar de ziua aceea și ciasul, nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Și precum era în zilele cele mai înainte de potop:

31. I Cor. 15. 52; I Tes. 4. 16. 32. Marc. 13. 24; Luc. 21. 26. 33. Iac. 5. 6. 36. Marc. 13. 31. 37. Fac. 7. 1; Luc. 17. 26. 5; I Petr. 3. 20.

nind pre norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre îngerii săi cu glas mare de trâmbiță, și vor aduna pre cei aleși ai lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la marginile lor.

32. Iar dela smochin vă învățați pildă: Când mlădița lui este moale și infrunzește, știți că aproape este vara.

33. Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lângă uși.

34. Amin grăesc vouă: Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Iar de ziua aceea și ciasul, nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Și precum era în zilele cele mai înainte de potop:

31. I Cor. 15. 52; I Tes. 4. 16. 32. Marc. 13. 24; Luc. 21. 26. 33. Iac. 5. 6. 36. Marc. 13. 31. 37. Fac. 7. 1; Luc. 17. 26. 5; I Petr. 3. 20.

măncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua întru care a intrat Noe în corabie,

39. Și n'au știut până când a venit potopul și a luat pre toți; așa va fi și venirea Fiului Omului.

40. Atunci, doi de vor fi în câmp, unul se va lua și unul se va lăsa.

41. Două măcinând la moară, una se va lua și una se va lăsa.

42. Deci priveghiați, că nu știți în care cias Domnul vostru va veni.

43. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care cias va veni furul, ar fi priveghiat și n'ar fi lăsat să i sape casa lui.

44. Pentru aceasta și voi fiți gata, că în ciasul carele nu gândiți, Fiul Omului va veni.

45. Oare, cine este sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pre care l-a pus domnul său preste slugile sale, ca să le dea lor hrană la vreme?

40. Luc. 17, 35; s. 42. c. 25, 12; Marc. 13, 35; 45. Luc. 12, 39; I Tes. 5, 6; 45. c. 25, 21; Luc. 12, 41; Ebr. 3, 1.

46. Fericită este sluga aceea pre care venind domnul său îl va afla făcând așa.

47. Amin grăesc vouă, că preste toate averile sale îl va pune pre el.

48. Iar de va zice acea slugă rea întru inima sa: Zăbovesc domnul meu a veni,

49. Și va începe a bate pre soțiile sale, și a mânca și a bea cu bețivii,

50. Veni-vă domnul slugei aceea în ziua intru care nu-l așteaptă, și în ciasul intru care nu știe,

51. Și-l va tăia pre el în două, și partea lui cu fățarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea și, scârșnirea dinților.

XXV. CAPITOLUL XXV.

Pilda despre cele zece fecioare și despre talanți. Judecata de apoi.

Atunci se va asemăna împărăția cerurilor cu zece fecioare, care, luându-și candelile sale, au eșit întru întimpinarea mirelui.

2. Și cinci dintre ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

46. Apoc. 18, 15. 51. c. 8, 12 și 13, 41.

3. Cele nebune luându-și candelilele sale, n'au luat cu sine unt-de-lemn;

4. Iar cele înțelepte au luat unt-de-lemn în vasele sale, cu candelilele sale.

5. Și zăbovindu-se mirele, au dormitat toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare: Iată mirele viitoare întru întimpinarea lui.

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea și și-au împodobit candelilele sale.

8. Iar cele nebune au zis celor înțelepte: Dați-ne nouă din untul-de-lemn al vostru, că ne sting candelile noastre.

9. Și au răspuns cele înțelepte, zicând: Nu cumva nu ajunge nouă și vouă, și nu bine mergeți la cei ce vin și să cumpărați vouă.

10. Iar mergând ele să cumpăreze, venit-a mirele, și cele care erau gata, au intrat cu el întru împărăție, și s'a închis ușa.

11. Iar mai pre urmă au venit celelalte fecioare, zicând: Doamne, deschide ne ușa.

12. El le a răspuns, zicând: Nu știu voi.

13. Și se va închide ușa, și vor sta afară, și vor plânge și se vor zgândări.

14. Și vor zice: Doamne, deschide ne ușa.

15. El le a răspuns, zicând: Nu știu voi.

16. Și se va închide ușa, și vor sta afară, și vor plânge și se vor zgândări.

17. Și vor zice: Doamne, deschide ne ușa.

18. El le a răspuns, zicând: Nu știu voi.

19. Și se va închide ușa, și vor sta afară, și vor plânge și se vor zgândări.

20. Și vor zice: Doamne, deschide ne ușa.

21. El le a răspuns, zicând: Nu știu voi.

22. Și se va închide ușa, și vor sta afară, și vor plânge și se vor zgândări.

23. Și vor zice: Doamne, deschide ne ușa.

24. El le a răspuns, zicând: Nu știu voi.

25. Și se va închide ușa, și vor sta afară, și vor plânge și se vor zgândări.

26. Și vor zice: Doamne, deschide ne ușa.

27. El le a răspuns, zicând: Nu știu voi.

12. Iar el răspunzând a zis: Amin zic vouă: nu vă știu pre voi.

13. Drept aceea priveghiați, că nu știți ziua, nici ciasul intru care Fiul Omului va veni.

14. Că în ce chip un om ducându-se departe, a chemat slugile sale și le-a dat lor avuția sa;

15. Și unuia l-a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul, fiecare după puterea lui, și s'a dus îndată.

16. Și plecând cel ce-luase cinci talanți, a neguțitorit cu dânsii și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cel cu doi, a dobândit și acesta alți doi.

18. Iar cel ce luase unul, ducându-se a săpat în pământ și a ascuns argintul domnului său.

19. După multă vreme a venit domnul slugilor aceloră și a făcut socoteală cu dânsii.

20. Și venind cel ce a luat cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat mie; iată, alți

5. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

13. c. 24, 41; Marc. 18, 33; Luc. 21, 26. 14. Luc. 19, 11.

cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Zis-a lui Domnul său: Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cel ce a luat doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat mie; iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

23. Zis-a lui Domnul său: Bine, slugă bună și credincioasă; preste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Și venind și cel ce a luat un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om cumplit, seceri unde n'ai semănat și aduni de unde n'ai risipit.

25. Și temându-mă m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai al tău.

26. Și răspunzând domnul său, i-a zis lui: Slugă viclenă și leneșă, ai știut că secer unde n'am semănat, și aduni de unde n'am risipit?

27. Pentru aceasta dar se cuvenea să fi dat argintul

meu schimbătorilor, și venind eu aș fi luat al meu cu dobândă.

28. Luați, dar, dela el talantul, și-l dați celui ce are zece talanți.

29. Că tot celui ce are, i se va da și-i va prisosi, iar dela cel ce n'are, și ceea ce i se pare că are, se va lua dela dânsul.

30. Și pre sluga cea netrebnică, aruncați-l întru întunecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul Omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu dânsul, atunci va ședea pre scaunul slavei sale.

32. Și se vor aduna înaintea lui toate limbile, și-i va despărți pre dânsii unul de altul, precum desparte păstorul oile din ezi.

33. Și va pune oile de-a dreapta sa, iar ezii de-a stânga.

34. Atunci va zice împăratul, celor de-a dreapta lui: Veniți, binecuvântați Părintelui

29. c. 13, 15; Marc. 4, 25; Luc. 8, 18 și 19, 26; 30. c. 8, 12; 24, 31.

31. c. 16, 27; I Tesal. 4, 15.

32. Rom. 12, 19; 33. Ezech. 34, 37.

24. c. 24, 45; 26. c. 18, 22.

meu, moșteniți împărăția care este vouă dela întemeierea lumii,

35. Că am flămânzit și mi-ai dat de am mâncat, am însetat și mi-ai dat de am băut, strein am fost și m'ai priimit,

36. Gol și m'ai îmbrăcat, înținat am fost și m'ai cercetat, în temniță am fost și ai venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptii, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit? sau însetat și ți-am dat de ai băut?

38. Sau când te-am văzut înținat și te-am priimit? sau gol și te-am îmbrăcat?

39. Sau când te-am văzut înținat, sau în temniță și am venit la tine?

40. Și răspunzând împăratul, va zice lor: Amin zic vouă, întru cât ați făcut unuia dintr-acești frați ai mei prea mic, voi ați făcut.

41. Atunci va zice și celor de-a stânga lui: Duceți-vă de la mine, blestemaților, în focul cel etern, care este gătit vouă.

42. Că am flămânzit și nu mi-ai dat să mănânc, am în-

43. Strein am fost și nu m'ai priimit, gol și nu m'ai îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m'ai cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, zicând: Amin grăesc vouă: Întru cât n'ați făcut unuia dintr-acești prea mici, nici mie n'ați făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă veșnică, iar dreptii în viața veșnică.

tit diavolului și ingerilor lui,

42. Că am flămânzit și nu mi-ai dat să mănânc, am în-

43. Strein am fost și nu m'ai priimit, gol și nu m'ai îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m'ai cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, zicând: Amin grăesc vouă: Întru cât n'ați făcut unuia dintr-acești prea mici, nici mie n'ați făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă veșnică, iar dreptii în viața veșnică.

CAPITOLUL XXVI.

Sfat impropriu lui Iisus. Ungerea lui cu mir. Cina cea de taină. Vănzarea lui. Rugăciunea în grădina. Prinderea și ducerea lui la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

Și a fost când a săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, a zis ucenicilor săi:

45. Marc. 14, 41; 46. Dan. 12, 1; Ioan 8, 29.

35. Zis-a Petru lui: De mi s'ar întâmplă și a muri împreună cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Așijderea încă și toți ucenicii au zis.

36. Atunci a venit Iisus împreună cu dâșii în satul ce se numește Ghetsimani, și a zis ucenicilor: Ședeți aici până voi merge să mă rog acolo.

37. Și luând pre Petru și pre cei doi fii ai lui Zevedei, a început a se întrista și a se mähni.

38. Atunci a zis lor Iisus: Întristat este sufletul meu până la moarte; rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine.

39. Și mergând puțin mai înainte, a căzut pre fața sa, rugându-se și zicând: Părintele meu, de este cu putință, treacă dela mine paharul acesta; însă nu precum voesc eu, ci precum tu.

40. Și a venit către ucenici și i-a aflat pre dâșii dormind, și a zis lui Petru: Așa, n'ați putut un cias a priveghia împreună cu mine.

41. Priveghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită; că duhul este osărditor, iar trupul neputincios.

42. Iarăși a doua oară mergând s'a rugat, zicând: Părintele meu, de nu poate trece acest pahar dela mine, ca să nu-l beau pre el, fie voea ta.

43. Și venind i-a aflat pre dâșii iarăși dormind, că erau ochii lor îngreuiți.

44. Și lăsându-i pre ei, mergând iarăși s'a rugat a treia oară, același cuvânt zicând.

45. Atunci a venit la ucenicii săi și le a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți; iată, s'a apropiat ciasul și Fiul Omului se va da în mâinile păcătoșilor.

46. Scuțați-vă, să mergem: iată, s'a apropiat cea ce m'a vândut.

47. Și încă el grăind, iată Iuda, unul din cei doisprăzece, a venit, și împrednă cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, trimiși de Arhieriei și de bătrânii norodului.

48. Iar cea ce-l vânduse

41. Marc. 14, 26; 45. Marc. 14, 41; 47. Marc. 14, 43, s.; Luc. 22, 47, s.; Ioan 18, 2.

36. Ioan 18, 1; 39. Luc. 22, 41.

- 72 -

pre el, le a dat lor semn, zicând: Pre care voi săruță, acela este; prindeți-l pre el.

49. Și îndatăși apropiându-se de Iisus, a zis: Bucură-te, învățătorule! Și l-a sărutat pre el.

50. Iar Iisus a zis lui: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se ei au pus mâinile pre Iisus și l-au prins pre el.

51. Și iată, unul din cei ce erau cu Iisus, întinzându-și mâna și-a scos sabia sa, și lovind pre sluga Arhierelui, i-a tăiat urechea lui.

52. Atunci a zis Iisus lui: Întorce sabia ta în locul ei, că toți cei ce scot sabie, de multe vor muri.

53. Au și se pare că nu pot a ruga acum pre Tatăl meu, să mi pug mie înainte mai mult decât douăsprăzece leghioane de ingeri?

54. Dar cum se vor umple scripturile, care zic, că nu unde să fie?

55. Într'acelaș cias a zis Iisus noroadelor: Ca la un tâlăpăgit cu săbii și cu fuști

să mă prindeți pre mine? În toate zilele la voi ședeam, învățând în biserică, și nu m'ați prins pre mine.

56. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se pliniască scripturile prorocilor. Atunci ucenicii toți lăsându-l pre el au fugit.

57. Iar ei prinzând pre Iisus l-au dus la Caiafa Arhierul, unde Cărturarii și bătrânii erau adunați.

58. Iar Petru mergea după el de departe, până la curtea Arhierelui; și intrând înăuntru, ședea cu slugile, să vadă sfârșitul.

59. Iar Arhieriei și bătrânii și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să-l omoare pre el;

60. Și n'au aflat, deși multe mărturii mincinoase veniseră de față. Iar mai pre urmă venind două mărturii mincinoase, au zis:

61. Acesta a zis: Pot să stric biserica lui Dumnezeu, și în trei zile s'o zidesc pre dansa.

62. Și scuându-se Arhierul, a zis lui: Nimica nu răs-

11. Ioan. 20, 1; 51. Ioan. 18, 10; 12, 1; 13, 1; 18, 53, 10.

- 73 -

punzi? Ce aceștia mărturisesc asupra ta?

63. Iar Iisus tăcea. Și răspunzând Arhiereul a zis lui: Juru-te pre Dumnezeu cel viu, ca să spui nouă de ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Zis-a Iisus lui: Tu ai zis; însă zic vouă: De acum veți vedea pre Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și venind pre norii cerului.

65. Atunci Arhiereul și-a rupt hainele sale, zicând: A hulit; ce ne mai trebuiesc alte mărturii? Iată, acum auzit hula lui.

66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând, au zis: Vinovat este morței.

67. Atunci au scutipat în obrazul lui și cu pumnii l-au bătut, iar alții îi dădă palme, zicând:

68. Prorocește nouă, Hristoase, cine este cel ce te-a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte; și a venit la el o

slujnică, zicând: Și tu erai cu Iisus Galileeanul.

70. Dar el s'a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu știu ce zici.

71. Și eșind el la poartă, l'a văzut pre el alta, și a dăș celor de acolo: Și acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Și iarăși s'a lepădat cu jurământ: Nu știu pre omul acesta.

73. Iar preste puțin apropiindu-se cei ce stau, au zis lui Petru: Adevărat, și tu dintr'inșii ești, că și graiul tău arată te face pre tine.

74. Atunci a început a se blestema și a se jura, că nu știu pre omul acesta. Și îndatăși cocoșul a cântat.

75. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce i zisese lui, că mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine; și, eșind afară, a plâns cu amar.

63. III Imp. 22, 10; 64. c. 16, 27; Marc. 14, 29; Ps. 109, 1; 66. Ier. 26, 11; 67. Is. 50, 6; 69. Marc. 14, 26; Luc. 22, 55; Ioan 18, 18.

- 74 -

CAPITOLUL XXVII.

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se cădește. Patimile Domnului. Răstignirea, moartea și îngroparea lui. Paza mormântului.

Iar dacă s'a făcut ziua, sfat l-au făcut toți Arhiereii și bătrânii norodului asupra lui Iisus, ca să l'omoare pre el.

2. Și legându-l pre dânsul, l-au dus și l-au dat domnului Pilat din Pont.

3. Atunci văzând Iuda, cel ce l-a vândut pre el, că s'a judecat spre moarte, căinându-se, a întors cei treizeci de arginți Arhiereilor și bătrânilor, zicând:

4. Greșit-am de am vândut sânge nevinovat. Iar ei au zis: Ce este nouă? Tu vei vedea.

5. Și aruncând arginții în viașnică, s'a dus de acolo; și mergând s'a spânzurat.

6. Iar Arhiereii luând arginții, au zis: Nu se cuvine a i pune pre aceștia în corvană, de vreme ce preț de sânge este.

7. Și sfăt făcând, au cumprat cu ei țarina olarului,

pentru îngroparea streinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, țarina sângelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a zis prin prorocul Ieremia, ce zice: Și au luat treizeci de arginți, prețul celui prețuit, care s'a prețuit de fiii lui Israel,

10. Și l-au dat pre ei pre țarină olarului, precum 'mi-a spus mie Domnul.

11. Iar Iisus stă înaintea dregătorului; și l-a întrebat pre el dregătorul, zicând: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui: Tu zici.

12. Și când grăiau asupra lui Arhiereii și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui, Nu auzi câte mărturisesc asupra ta?

14. Și nu i a răspuns lui la nici un cuvânt, cât se miră dregătorul foarte.

15. Iar la praznic avea obicei dregătorul să slobozească norodului un vinovat, pre care vreau ei.

9. Ier. 18, 1; Zah. 11, 13; Ioan 10, Marc. 15, 1; Luc. 23, 1; Ioan 18, 33; 15. Marc. 15, 1; Luc. 23, 17; Ioan 18, 30.

- 75 -

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, ce se numia Varava.

17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: Pre care voiți să vă slobozesc vouă? pre Varava, sau pre Iisus ce se zice Hristos?

18. Că știți, că pentru pizmă 'l-au dat pre el.

19. Și șezând el pre scaun la judecată, a trimis la dânsul muierea lui, zicând: Nimic ție și dreptului acestuia, că multe am pățit astăzi în vis pentru dânsul.

20. Iar Arhierii și bătrânii au plecat pre noroadă ca să ceară pre Varava, iar pre Iisus să 'l peardă.

21. Și răspunzând dregătorul, a zis lor: Pre care voiți dintr'amândoi să vă slobozesc vouă? Iar ei au zis: Pre Varava.

22. Zis-a lor Pilat: Dar ce voiu face lui Iisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toți: Să se răstigniască!

23. Iar dregătorul a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai vartos strigau, zicând: Să se răstigniască!

23. Marc. 15, 11

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gâlceavă se face, luând apă și-a spălat mâinile înaintea norodului, zicând: Nevinovat sânt de sângele dreptului acestuia; voi veți vedeți.

25. Și răspunzând tot norodul, a zis: Sângele lui asupra noastră și asupra feciorilor noștri.

26. Atunci le-a slobozit lor pre Varava, iar pre Iisus, bătându-l, 'l-a dat să se răstigniască.

27. Atunci ostașii dregătorului ducând pre Iisus în divan, adunat-au la dânsul toată mulțimea ostașilor.

28. Și dezbrăcându-l pre el, 'l-au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Și împletind cunună de spini, au pus în capul lui, și trestie în dreapta lui; și în-genunchind înaintea lui, își băteau joc de el, zicând: Bucură-te, împăratul iudeilor!

30. Și scutipând asupra lui, au luat trestia, și 'l bătutu pre el preste cap.

31. Și dăcă 'l-au batjocurit.

24. A doua Leg. 21, 6. 27. Marc. 15, 16. 30. Is. 50, 6. 31. Marc. 15, 19.

pre dânsul, au dezbrăcat de pre el hlamida și 'l-au îmbrăcat în hainele sale, și 'l-au dus pre dânsul să 'l răstigniască.

32. Iar eșind afară au aflat pre un om Chirinean, anume Simon; pre acesta 'l-au silit să ducă crucea lui.

33. Și venind la locul ce se numește Golgota, care se zice: locul căpăținei,

34. 'l-au dat lui să bea oțet amestecat cu fiere, și gustând, nu vrea să bea.

35. Iar după ce 'l au răstignit pre el, au împărțit hainele lui, puind sorți, ca să se pliniască ceea ce s'a zis de prorocul: Împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Și șezând îl păziau pre el acolo.

37. Și au pus d'asupra capului lui, vina lui scrisă: **Acesta este Iisus Împăratul Iudeilor**.

38. Atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul la dreapta și altul de-a stînga.

39. Iar cei ce treceau îl hu-

34. Ps. 68, 1. 31. Ps. 21, 30. Ioan 19, 1. Luc. 23, 26.

liu pre dânsul, clătind cu capetele sale și zicând:

40. Că ce strici biserica și în trei zile o zidești, măntuește-te pre tine însuși. De ești Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te de pre cruce.

41. Așijderea încă și Arhierii batjocurindu-l, împreună cu Cărturarii și cu bătrânii și cu Fariseii, ziceau:

42. Pre alții a mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască? De este împărat al lui Israil, pogoare-se acum de pre cruce, și să credem într'însul.

43. Nădărduiă spre Dumnezeu; izbăviască-l acum pre dânsul, de îl voește pre el; că a zis, că Fiul lui Dumnezeu sânt.

44. Așijderea și tâlharii, cei ce erau împreună cu el răstigniți, îl ocărau pre el.

45. Iar dela al șaselea cias întunec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea cias.

46. Iar în ciasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând, „*Îli, Îli, lima savah-*

40. Ioan 2, 19. 43. Ps. 21, 1. 44. Luc. 23, 39. 46. Ps. 21, 9.

tani? adevă: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, căci m'ai lăsat?

47. Iar unii din cei ce stau acolo auzind, ziceau: Pre Ilie strigă acesta

48. Și îndată alergând unul dintr'înșii, și luând un burete / a umplut de oțet, și puindu-l într-o trestie l-a adăpat pre el.

49. Iar ceilalți ziceau: Lasă, să vedem, au veni-va Ilie să l-mântuiască pre el?

50. Iar Iisus iarăși strigând cu glas mare, și-a dat duhul.

51. Și iată, catapeteasma bisericeii s'a rupt în două, de sus până jos, și pământul s'a cutremurat, și petrele s'au despicat,

52. Și mormânturile s'au deschis, și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'au sculat.

53. Și eșind din mormânturi, după învierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce erau împreună cu el păzind pre I-

isus, văzând cutremurul și cele ce s'au făcut, s'au înfricoșat foarte, zicând: Adevărat Fiul al lui Dumnezeu a fost acesta.

55. Și erau acolo și mulieri multe, de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui;

56. Intre care era Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacov și a lui Iosie, și muma fiilor lui Zevedei.

57. Iar făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, numele lui Iosif, care și el fusese ucenic al lui Iisus.

58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. Și luând Iosif trupul, l-a înfășurat în giulgiu curat,

60. Și l-a pus pre el într'un mormânt nou al său, pre care li săpase în peatră; și prăvălind o peatră mare pre ușa mormântului, s'a dus.

61. Și era acolo Maria Magdalena și cealaltă Marie, șe-

55. Marc. 15, 43, s.; Luc. 23, 49;
Ioan 19, 25; 57. Marc. 15, 42, s.;
Luc. 23, 50, s.; Ioan 19, 28, s.
60. Is. 53, 9.

zând în preajma mormântului.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s'au adunat Arhiereii și Fariseii la Pilat,

63. Zicând: Doamne, adu-ne-am aminte că înșelătorul acela a zis, încă fiind viu: După trei zile mă voi scula.

64. Deci, poruncește să se întăriască mormântul până a treia zi; nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure pre el și să zică norodului că s'a sculat din morți; și va fi ratăcirea cea de apoi mai rea decât cea d'întâi.

65. Zis-a lor Pilat: Aveți custodie; mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar ei mergând au înălțat mormântul, pecetluind peatra și punând custodie.

CAPITOLUL XXVIII.

Învieerea lui Hristos. Ingerul și femeia la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor și porunca dată lor.

Iar sâmbătă târziu, într-o ceară lumină spre una a sâmb-

1. Marc. 16, 1, 2.

2. Marc. 16, 1, 2; Luc. 24, 1, 2.

3. Marc. 16, 1, 2.

betelor, a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie să vadă mormântul.

2. Și iată, cutremur mare s'a făcut; că ingerul Domnului, pogorându-se din cer și venind, a prăvălit peatra de pre ușă, și ședea d'asupra ei.

3. Și eră vederea lui ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'au cutremurat cei ce păziau și s'au făcut ca niște morți.

5. Iar ingerul răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți voi, căci știu, că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu este aici, că s'a sculat, precum a zis. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. Și degrab mergând, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți; și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veți vedea pre dânsul. Iată, am spus vouă.

8. Și eșind degrab dela mormânt, cu frică și cu bucurie

3. Marc. 16, 1, 2. 5. Marc. 16, 1, 2;
Luc. 24, 1, 2. 6. c. 12, 40. 7. c. 20, 27.
8. Marc. 16, 8.

mare, au alergat să vestiască ucenicilor lui.

9. Și, când mergeau ele să spună ucenicilor lui, iată, Iisus le-a întâmpinat pre dânsese, zicând: Bucurați-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui, și s'au închinat lui.

10. Atunci a zis lor Iisus: Nu vă temeți! mergeți și vestiți fraților mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. Iar mergând ele, iată, unii din strejari venind în cetate au vestit Arhierilor toate cele ce s'au făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și sfat făcând, arginți mulți au dat ostașilor, zicând:

13. Spuneți că ucenicii lui noaptea venind, l-au furat pre el, dormind noi.

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom po-

toli pre el, și pre voi fără de grijă vă vom face.

15. Iar ei luând arginții au făcut cum i-au învățat; și s'au vestit cuvântul acesta întru Iudei până astăzi.

16. Iar cei unsprăzece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-a poruncit lor Iisus.

17. Și văzându-l pre el s'au închinat lui, iar unii s'au îndoit.

18. Și apropiindu-se Iisus le-a grăit lor, zicând: Datu-mi-s'au toată puterea în cer și pre pământ.

19. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându-i pre ei în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh,

20. Învățându-i pre dânsii să păziască toate câte am poruncit vouă; și iată, eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului; amin.

16. Luc. 24, 48. 18. c. 11, 37.

19. Marc. 16, 15. 20. c. 18, 20.

9. Marc. 16, 9. 10. Ioan 20, 17.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

CAPITOLUL I.

Iisus botezat de Ioan. Ispitirea. Chemarea Apostolilor. Vindecări de felurite boale.

1. Începerea evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum s'au scris în profeți: Iată, eu trimit pre îngerele meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Eră Ioan botezând în pustie și propovăduind botezul.

1. Mal. 3, 1; Mat. 11, 10; Luc. 1, 17. 2. Is. 40, 3; Mat. 3, 2; Luc. 1, 17. 3. Mat. 3, 1; Luc. 1, 17.

tezul pocăinței, întru ertarea păcatelor.

5. Și mergeau la dânsul toată laturca Iudeei și Ierusalimleanii, și se botezau toți în râul Iordanului dela dânsul, mărturisindu-și păcatele sale.

6. Și eră Ioan îmbrăcat cu peri de cămilă, și cu brâu de curea îngrejurul mijlocului lui, și mănca acide și miere sălbatică,

7. Și propoveduia, zicând: Vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-i dezleg cureaua încălțămîntelor lui.

6. Lev. 11, 29. 7. Mat. 3, 11; Luc. 3, 16; Ioan 1, 27.

8. Eu adecă v'am botezat pre voi cu apă, iar acela vă va boteză pre voi cu Duhul Sfânt.

9. Și a fost în zilele acelea, a venit Iisus din Nazaretul Galileei și s'a botezat dela Ioan în Iordan.

10. Și îndată eșind din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumb pogorându-se preste dânsul;

11. Și glas a fost din ceruri: Tu ești Fiul meu cel iubit, întru care bine-am-voit.

12. Și îndată l-a scos pre dânsul duhul în pustie.

13. Și eră acolo în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de Satana, și eră cu hiarele, și îngerii slujiau lui.

14. Și după ce s'a prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propoveduind evanghelia împărăției lui Dumnezeu,

15. Și zicând, că s'a plinit vremea și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în evanghelie.

16. Și umblând pre lângă

9. Mat. 3, 16; Luc. 3, 21; Ioan 1, 33.

11. Mat. 3, 17; Luc. 3, 21.

12. Mat. 4, 1; Luc. 4, 1, 14. Mat.

4, 1; Luc. 4, 15. 15. Gal. 4, 1.

16. Mat. 4, 16; Luc. 5, 2.

Marea Galileei, a văzut pre Simon și pre Andrei, fratele lui, aruncând mreaja în mare, că erau pescari.

17. Și le-a zis lor Iisus: Veniți după mine, și vă voi face pre voi a fi vânători de oameni.

18. Și îndatăși lăsânduși mrejele au mers după dânsul.

19. Și de acolo mergând mai înainte puțin, a văzut pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan fratele lui, dregânduși și ei mrejele în corabie.

20. Și îndatăși i-a chemat pre dânsii; și lăsând pre țâță lor Zevedei în corabie, împreună cu năimiții, s'au dus după dânsul.

21. Și a intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrând în sinagogă, învăța.

22. Și se spăimântau toți de învățătura lui; că eră învățându-i pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cârturarii.

23. Și eră în sinagoga lor un om cu duh necurat, și a strigat grăind:

24. Lasă; ce este nouă și tie Iisuse Nazarineanule? Ai

19. Mat. 4, 21. 22. Mat. 7, 28; Luc. 4, 22. 23. Luc. 4, 23. 24. c. 5, 1.

venit să ne perzi pre noi? Te știu pre tine cine ești. Sfântul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus l-a certat pre el, grăind: Taci, și ești dintr'însul.

26. Și l-a scuturat pre el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare, a eșit dintr'însul.

27. Și s'au spăimântat toți, cât se întrebau între sine, grăind: Ce este aceasta? Ce este această învățătură nouă? că, cu stăpânire poruncește și ducerilor celor necurate, și l'ascultă pre dânsul.

28. Și a eșit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Și îndată eșind din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon eră aprinsă de friguri; și îndată au spus lui pentru dânsa.

31. Și venind o a ridicat pre ea, apucându-o de mână, și o a lăsat pre dânsa frigurile febrei, și slujia lor.

32. Iar făcându-se seară, au apuneat soarele, adu-

24. c. 5, 1. 29. Mat. 8, 14; Luc. 4, 23. 30. Mat. 8, 14; Luc. 4, 20.

ceau la dânsul pre toți bolnavii și îndrăciții.

33. Și toată cetatea eră adunată la ușă.

34. Și a vindecat pre mulți, carii pătimiau rău de multe feluri de boale, și mulți draci a gonit; și nu lăsă să grăiască dracii, că știau pre el că este Hristos.

35. Și a doua zi foarte de noapte sculându-se a eșit și s'a dus în loc pustiu, și acolo se rugă.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau cu el,

37. Și găsimdu-l pre dânsul, i-au zis lui: Toți te caută.

38. Și a grăit lor: Să mergem în orașele și în satele ce sânt mai aproape, ca să propoveduesc și acolo; că spre aceasta am venit.

39. Și propoveduia în adunările lor, în toată Galileea, și dracii scotea.

40. Și a venit la dânsul un lepros, rugându-l pre el și în-genunchind înaintea lui, și zicând lui, că de vei vrea, poți să mă curățești pre mine.

34. Fapt. 16, 17. s. 35. Luc. 4, 40.

38. Luc. 4, 43. 40. Mat. 8, 1; Luc. 5, 13.

41. Iar lui Iisus făcându-i-se milă, a întins mâna și s'a atins de el, și i-a zis lui: Voesc, curățește-te.

42. Și zicând el, îndată s'a depărtat dela dânsul lepra, și s'a curățit.

43. Și răstindu-se către dânsul, numai decît l-a slobozit pre el.

44. Și i-a zis lui: Vezi, nimeni nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, și dă, pentru curățirea ta, cele ce a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

45. Iar el eșind a început a propovedii multe și a vesti cuvântul, cât nu mai putea el aievea să intre în cetate, ci eră afară, în locuri pustii, și veniau la el de pretutindenea.

CAPITOLUL II.

Vinecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei și ospățul cu vameșii. Despre post. Ucenicii smulg spice sâmbăta.

Și a intrat iarăși în Capernaum după câteva zile, și s'a auzit că este în casă.

2. Și îndată s'au adunat mulți, cât nu mai puteau încăpea nici pre lângă ușă, și grăia lor cuvântul.

3. Și au venit la el, aducând un slăbănog, care se purta de patru.

4. Și neputând ei a se apropia de el, pentru norod, au descoperit casa unde eră, și spărgând, au pogorît patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale.

6. Și erau acolo unii din Cărturarii șezând și cugetând întru inimile sale:

7. Ce acesta așa grățește hule? Cine poate ertă păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscând Iisus, cu duhul său, că așa cugetau aceia întru sine, le-a zis lor: Ce cugetați acestea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne: a zice slăbănogului, iartă-ți-se ție păcatele, sau a zice: scoală și-ți ridică patul tău și umblă?

10. Ci că să știți că putere

II. 3. s. Mat. 9, 1, s; Luc. 5, 17, s.
8. Ioan 2, 24.

are Fiul omului pre pământ a ertă păcatele (a zis slăbănogului):

11. Ție zice: scoală și-ți ridică patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s'a sculat îndată, și ridicându-și patul, a eșit înaintea tuturor, cât se spăimântau toți și laudau pre Dumnezeu, zicând, că nici o dată n'am văzut așa.

13. Și a eșit iarăși la mare, și toată mulțimea venia la el și îi învăța pre dânșii.

14. Și trecând, a văzut pre Levial lui Alfeu, șezând la vămă, și i-a zis lui: Vino după mine. Și sculându-se a mers după dânsul.

15. Și a fost când a șezut în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeau împreună cu Iisus și cu ucenicii lui, cărora mulți și mergeau după el.

16. Iar Cărturarii și Fariseii s'au indus-l pre el că mănâncă cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor lui: Ce este că, mănâncă și cu păcătoșii mănâncă și bea?

17. Și auzind Iisus, a zis lor: Sau trebuință cei sănă-

14. Mat. 9, 1, s.; Luc. 5, 27.

toși de dobor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși, la pocăință.

18. Și erau ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postindu-se; și au venit și i-au zis lui: Pentruce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Și a zis lor Iisus: Au doară pot fiii nunței să postiască până când este mirele cu dânșii? Câtă vreme au pre mirele cu ei, nu pot să postiască.

20. Dar vor veni zile când se va lua dela dânșii mirele, și atunci vor posti într'acele zile.

21. Și nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche; iar de nu, își ia plinirea lui cel nou dela cea veche, și mai rea spărtură se face.

22. Și nimenea nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge foi, și vinul se varsă și foi per; ci vinul nou în foi noi se cuvine să se pue.

18. Mat. 9, 13, s. 21. Mat. 9, 16, s.
Luc. 5, 30.

43. c. 3, 12. 44. Lev. 14, 2.
45. Luc. 5, 15.

23. Și a fost când mergea el sâmbăta prin semănături, și au început ucenicii lui a merge smulgând spice.

24. Iar Fariseii au zis lui: Vezi, ce fac sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el a zis lor: Au nici o dată n'ați cetit ce a făcut David, când a avut lipsă și a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în vremea lui Aviatar Arhiereului, și pâinile punerei înainte le-a mâncat, care nu i se cădea să le mănânce, fără numai preoților, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și a zis lor: Sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbăta.

28. Drept aceea, Domn este Fiul Omului și al sâmbetei.

23. Mat. 12, 1; Luc. 6, 1; A doua Leg. 23, 24, s. 24. Eș. 20, 10.

26. I Imp. 21, 1; Eș. 29, 12, s.; Lev. 24, 9. 27. A doua Leg. 6, 14.

28. Luc. 6, 1.

CAPITOLUL III.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Hula împotriva Duhului Sfânt. Aluna și frații lui Iisus.

Și a intrat iarăși în sinagogă, și era acolo un om având mâna uscată.

2. Și îl pândiau pre dânsul de îl va vindeca pre el sâmbăta, ca să-l învinuiască pre el.

3. Și a zis omului celui ce avea mâna uscată: Ridică-te în mijloc.

4. Și a zis lor: Se cuvine sâmbăta bine a face, sau rău a face? suflet a mântui, sau a perde? Iar ei tăceau.

5. Și căutând spre ei cu mânie, întristându-se pentru împetirea inimii lor, a zis omului: întinde-ți mâna ta. Și o a întins; și a venit mâna lui la starea cea d'întăi, sănătoasă ca și cealaltă.

6. Și fiind Fariseii, îndată au făcut sfat cu Irodianii împotriva lui, ca să-l peardă pre dânsul.

7. Iar Iisus s'a dus cu u-

III. 1. Mat. 12, 9, s.; Luc. 6, 9.

5. III Imp. 13, 8. 6. Mat. 12, 14.

7. Luc. 6, 17; Ioan 6, 1.

cenicii săi către mare, și după dânsul a mers mulțime multă din Galileea; și din Iudeea,

8. Și din Ierusalim, și din Idumea, și de ceea parte de Iordan, și cei dinprejurul Tiberului și al Sidonului, mulțime multă, auzind câte făcea, au venit către dânsul.

9. Și a zis ucenicilor săi, ca să stea o corăbioară aproape de el, pentru norod, ca să nu-l împresoare pre el;

10. Că pre mulți a vindecat, cât năvăliau spre el ca să se atingă de dânsul căi aveau băți.

11. Și duhurile cele necurate când îl vedeau pre el, cădeau înaintea lui și strigau, grăind: Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și mult îi certă pre dânsul ca să nu-l facă arătat pre el.

13. Și s'a suit la munte și a chemat pre care a vrut el întruși, și au venit la dânsul.

14. Și a făcut doisprăzece cu să fie cu el și să-i trimită pre dânsii să propoveduiască.

15. Și să aibă putere a vindeca bontele și a goni dracii.

11. Luc. 4, 41. 12. Mat. 12, 16.

13. Mat. 10, 1; Luc. 6, 13.

16. Și a pus lui Simon numele: Petru.

17. Și pre Ioan fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele: Voanergheș, adică: Fiii tunetului.

18. Și pre Andrei, și pre Filip, și pre Vartolomei, și pre Matei, și pre Toma, și pre Iacov al lui Alfeu, și pre Tadei, și pre Simon Cananitul,

19. Și pre Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pre el. Și au venit în casă,

20. Și iarăși s'a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâne să mănânce.

21. Și auzind cei ce erau de spre dânsul, au eșit să-l prindă pre el, zicând, că nu și este în fire.

22. Și Cărturarii cei ce se pogorâseră din Ierusalim ziceau cum că Veelzeul are, și cum că, cu domnul dracilor scoate dracii.

23. Și chemându-l pre dânsii, în pilde grăia lor: Cum poate Satana să scoată pre Satana?

16. Mat. 10, 2. 17. Ps. 28, 3 și 68, 28. 20. c. 6, 31. 22. Mat. 9, 31 și 12, 24; Luc. 11, 15.

24. Și dacă împărăția se va împărăci între sine, nu poate să stea împărăția aceea.

25. Și dacă casa se va împărăci între sine, nu poate să stea casa aceea.

26. Și dacă Satana s'a sculat însuși asupra sa și s'a împărăciat, nu poate să stea, ci are sfârșit.

27. Nimeni nu poate să jăfuiască vasele celui tare, intrând în casa lui, de nu va lega întâi pre cel tare, și atunci va jefui casa lui.

28. Amin grăesc vouă: Toate păcatele se vor erta fiilor oamenilor, și hulele ori câte vor huli,

29. Dar cine va huli împotriva Sfântului Duh, n'are ertare în veac, ci este vinovat judecăței de veci.

30. Pentru că ziceau: Duh necurat are.

31. Atunci au venit frații și muma lui, și stând ei afară, au trimis la el, chemându-l pre dânsul.

32. Și ședea norodul împrejurul lui, și a zis lui: Iată, muma ta și frații tăi și surorile tale afară, te caută pre tine.

24. Luc. 11, 17. 32. Luc. 8, 30. IV. 1. Mat. 13, 1; Luc. 8, 4.

33. Și a răspuns lor, grăind: Cine este muma mea și frații mei?

34. Și căutând la cei ce ședea împrejurul lui, a zis: Iată muma mea și frații mei;

35. Că oricine va face voea lui Dumnezeu, acela fratele meu și sora mea și muma mea este.

CAPITOLUL IV.

Pilda semînței. Căutarea vântului și a mărei.

Și iarăși a început a învăța lângă mare, și s'a adunat la dânsul norod mult, cât a intrat el în corabie și a șezut pre mare, și tot norodul stă pre uscat lângă mare.

2. Și i învăța pre dânșii în pilde, mult, și grăia lor într-o învățatură sa:

3. Ascultați! Iată, a eșit semănătorul să seamene.

4. Și a fost când semăna, una adecă a căzut lângă cale, și au venit paserile și o au mănecat pre dânsa;

5. Iar alta a căzut pre petriș, unde n'avea pământ mult, și îndatăși a răsărit, căci n'avea pământ adânc,

IV. 1. Mat. 13, 1; Luc. 8, 4.

6. Și răsărind soarele, s'a pălit, și pentrucă n'avea rădăcină, s'a uscat;

7. Iar alta a căzut în spini, și s'au înălțat spinii și s'a înecat și n'a dat rod;

8. Iar alta a căzut în pământ bun, și a dat roadă înălțându-se și crescând, și a adus: una treizeci, iar alta șezzeci, iar alta o sută.

9. Și zicea lor: Cei ce au urechi de auzit, audă.

10. Iar când a fost deosebi, l-au întrebat pre el de pildă, cei ce erau lângă el împreună cu cei doisprăzece.

11. Și le-a zis lor: Vouă s'a dat a ști taina împărăției lui Dumnezeu, iar celor de afară toate în pilde sânt lor;

12. Ca privind să privescă, și să nu vadă, și auzind să audă, și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să se erte lor păcatele.

13. Și le-a zis lor: Au nu ați pilda nceasta? Și cum veți înțelege toate pildele?

14. Cei ce seamănă, cuvântul seamănă,

15. Și aceștia sânt cei de lângă cale, unde se seamănă

11. Mat. 11, 25.

cuvântul, și când îl aud, îndată vine Satana și ia cuvântul care este semănat întru inimile lor.

16. Și aceștia sânt așijderea cei ce se seamănă pre petriș, carii, când aud cuvântul, îndată cu bucurie îl primesc pre el.

17. Dar n'au rădăcină întru sineși, ci sânt până la o vreme, după aceea făcându-se necaz, sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Și aceștia sânt cei ce se seamănă în spini, carii aud cuvântul,

19. Dar grijile veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celorlalte intrând, înneacă cuvântul și se face neroditor.

20. Și aceștia sânt cei semănați în pământ bun, carii aud cuvântul și-l primesc și aduc roadă: unul treizeci, iar altul șezzeci, iar altul o sută.

21. Și zicea lor: Au doară făclia se aduce ca să se pue subt obroc, sau sub pat? Au nu ca să se pue în sfeșnic?

22. Că nu este ceva tălănit, care să nu se vădiască; nici

18. c. 10, 23. 22. Mat. 10, 26; Luc. 8, 17.

a fost ascuns, ci ca să vie întru arătare.

23. De are cineva urechi de auzit, audă.

24. Și zicea lor: Vedeți de auziți; eu ce măsură măsurăți, se va măsură vouă, și se va adăoga vouă celor ce auziți;

25. Că celui ce are, i se va da lui, iar cel ce n'are, și ce are i se va lua dela dânsul.

26. Și zicea: Așa este împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânța în pământ,

27. Și doarme, și se scoală, noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește cum nu știe el.

28. Că pământul din sine rodește, întâi iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.

29. Iar când se coace rodul, îndată trimete secerea, că a sosit secerișul.

30. Și zicea: Cui vom asemăna împărăția lui Dumnezeu? Sau: cu ce pildă vom potrive pre ea?

31. Asemenea este grăunțului de muștar, care, când se seamănă în pământ, este mai

mic decât toate semințele pământului;

32. Iar după ce se seamănă, crește și se face mai mare decât toate buruienile, și face ramuri mari, cât sub umbra lui pot să locuiască paserile cerului.

33. Și cu pilde multe ca acestea grăia lor cuvântul, precum puteau auzi.

34. Și fără de pilde nu grăia lor; iar deosebi ucenicilor săi le dezlega toate.

35. Și a zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: Să trecem de ceea parte.

36. Făcându-l el norodul, l-au luat pre dânsul așa precum eră, în corabie. Și erau și alte corăbii cu dânsul.

37. Și s'a făcut viitor mare de vânt, și valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea.

38. Și el eră la cârmă, dormind pre căpătăiu; și l-au deșteptat pre el, și i-au zis lui: Lăvătorule, au nu ți este grijă că perim?

39. Și sculându-se a certat vântul și a zis mării: Taci, încetează! Și a stătut vântul și s'a făcut liniște mare.

36. Mat. 8, 23. 39. Mat. 8, 26.

23. Mat. 11, 15; Apoc. 2, 7.

24. Mat. 7, 2; Luc. 6, 38.

25. Mat. 13, 12; Luc. 8, 18.

31. Mat. 13, 11; Luc. 13, 19.

40. Și a zis lor: Ce sânteti așa fricoși? Cum, n'aveți credință?

41. Și s'au înfricoșat cu frică mare și grăiau unul către altul: Oare, cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAPITOLUL V.

Vrednicirea unui om având duh necurat. Femeia ce-i curgea sânge. Invierea fiicei lui Iair.

Și au venit de ceea parte de mare, în laturea Gadarenilor.

2. Și eșind el din corabie, îndată l-a întâmpinat pre el un om din mormânturi, cu duh necurat,

3. Care avea locuința în mormânturi, și nici cu lanțuri de fer nimeni nu putea să-l lege pre el,

4. Pentru că de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fer, rupea lanțurile și obezile le sfărâma, și nimeni nu putea să-l domoliască pre dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, eră prin munți și prin

10. Luc. 24, 28. 41. Ps. 106, 25.

11. Mat. 8, 26; Luc. 8, 26.

mormânturi, strigând și tăindu-se de petri.

6. Iar văzând pre Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui,

7. Și strigând cu glas mare, a zis: Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Juru-te pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine:—

8. Că grăia lui: Ești, duh necurat, din om.—

9. Și l-a întrebat pre el: Cum îți este numele? Și a răspuns, grăind: Legheon îmi este numele, că mulți sântem.

10. Și îl rugau pre el mult ca să nu-i trimită pre dânsii afară din laturea aceea.

11. Și eră acolo lângă munte, o turmă mare de porci, păscându-se.

12. Și l-au rugat pre dânsul toți dracii, zicând: Trimite-ne pre noi în porci, ca să intrăm într'înșii.

13. Și i-a slobozit pre ei Iisus îndatăși. Și eșind duhurile cele necurate, au intrat în porci. Și s'a pornit turma de pre țărături în mare (și erau ca la două mii), și s'au încecat în mare.

14. Iar cei ce pășteau porcii au fugit și au vestit în cetate și în sate. Și au eșit să vadă ce este ceea ce s'a făcut.

15. Și au venit către Iisus, și au văzut pre cel ce fusese îndrăcit, șezând, și îmbrăcat, și întreg la minte, pre cel ce avusese legheonul, și s'au spăimântat.

16. Și povestiau lor cei ce văzuseră, ce s'a făcut celui îndrăcit, și pentru porci.

17. Și au început a-l ruga dre dânsul ca să iasă din țările lor.

18. Și intrând el în corabie, îl rugă pre el cela ce fusese îndrăcit, ca să fie cu dânsul.

19. Iar Iisus nu l'a lăsat pre el, ci i-a zis lui: Mergi în casa ta către ai tăi, și vestește lor câte 'ți-a făcut ție Domnul și te-a miluit.

20. Și s'a dus și a început a propovedui în Decapoli câte a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecând Iisus în corabie iarăși de ceea parte, s'a adunat norod mult la el; și era lângă mare.

22. Și iată, a venit unul din

21. Mat. 9, 15; Luc. 8, 40.

mai marii sinagogei, cu numele Iair, și văzându-l pre dânsul, a căzut la picioarele lui.

23. Și-l rugă pre dânsul mult, zicând: Fiica mea spre sfârșit este; vino de 'ți pune mâinile pre dânsa, ca să se mântuiască și să trăiască.

24. Și a mers Iisus cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult și-l impresură pre el.

25. Și o muliere oare-care, fiind întru curgerea sângelui de doisprăzece ani,

26. Și multe pătimind dela mulți doftori, și cheltuindu-și toate cele ce avusese și nimic folosindu-se, ci mai vartos mergând spre mai rău,

27. Auzind pentru Iisus, venind între norod dinapoi, s'a atins de haina lui:

28. Că zicea: Măcar de hainele lui de mă voi atingea, mă voi mântui.

29. Și îndată a secăt izvorul sângelui ei și a simțit: cu trupul că s'a vindecat de boală.

30. Și îndatăși Iisus cunos-

25. Lev. 15, 25; Mat. 9, 20; Luc. 8, 43; s. 27. Luc. 6, 19.

când întru sineși puterea ce a eșit dintru el, întorcându-se către norod, a zis: Cine s'a atins de hainele mele?

31. Și au zis lui ucenicii lui: Vezi norodul îmbulzându-te, și zici: Cine s'a atins de mine?

32. Și căută împrejur să vadă pre ceea ce a făcut aceea.

33. Iar muliera înfricoșându-se și tremurând, știind ce s'a făcut ei, a venit și a căzut înaintea lui și i-a spus lui tot adevărul.

34. Iar el a zis ei: Fiică, credința ta te-a mântuit; mergi în pace, și fii sănătoasă de boala ta.

35. Încă grăind el, au venit dela mai marele sinagoge; zicând: Fiica ta a murit; ce mai superi pre învățătorul?

36. Iar Iisus îndată ce a auzit cuvântul ce s'a grăit, a zis mai marelui sinagoge: Nu te teme, crede numai.

37. Și n'a lăsat pre nici unul să meargă după dânsul, fără numai pre Petru și pre Iacov și pre Ioan, fratele lui Iacov.

36. Luc. 8, 26.

38. Și a venit în casa mai marelui sinagoge, și a văzut turburare, plângând aceia și tânguindu-se mult.

39. Și intrând, a zis lor: Ce vă turburați și plângeți? Fecioara n'a murit, ci doarme. Și-și râdeau de dânsul.

40. Iar el scoțând afară pre toți, a luat pre tatăl fecioarei și pre muma ei și pre cei ce erau cu el, și a intrat unde era fecioara zăcând.

41. Și apucând pre fecioară de mână, i-a zis ei: **talita cumi**, ce se tâlcuește: Fecioară, ție zic: scoală-te.

42. Și îndatăși s'a sculat fecioara și umblă, că era de doisprăzece ani. Și s'au spăimântat cu spaimă mare.

43. Și le-a poruncit lor mult, ca nimeni să nu știe aceasta; și a zis să-i dea ei să mănânce.

CAPITOLUL VI.

Trimiterea Apostolilor la propoveduire. Ioan Botezătorul și Irod. Minunea înmulțirii pânilor. Iisus umblând pre mare.

Și a eșit de acolo și a venit la patria sa, și după dânsul au mers ucenicii lui.

38. Fac. 50, 10. 39. Ioan 11, 11.

41. Luc. 7, 14.

2. Și fiind sâmbătă a început a învăța în sinagogă; și mulți auzindu-l se mirau, zicând: De unde îi sânt lui acestea? Și ce *este* înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și puteri ca acestea prin mâinile lui se fac?

3. Au nu este acesta teslarul, feciorul : mamei și fratele lui Iacov și al lui Iosie și al lui Iuda și al lui Simon? Și au nu sânt surorile lui aici la noi? Și se smintiau întru el.

4. Și zicea lor Iisus: Nu este proroc necinstit, fără numai în patria sa, între rudenii și în casa sa.

5. Și nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai preste puțini bolnavi punându-și mâinile 'i-a vindecat pre ei.

6. Și se miră pentru necredința lor, și umblă în satele cele de prin prejur, învățând.

7. Și a chemat pre cei doi sprăzece și a început a-i trimite pre dânșii câte doi, câte doi, și le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate.

8. Și le-a poruncit lor să

nu iă nimic pre cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu,

9. Ci numai să fie încălțați cu sandale, și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și grăia lor: Ori unde veți intra în casă, acolo rămâneți până ce veți eși de acolo.

11. Și ori căți nu vă vor primi pre voi, nici vor asculta pre voi, eșind de acolo, scuturați praful de subt picioarele voastre întru măturie lor. Amin grăesc vouă: Mai ușor va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecăței, decât cetăței aceleia.

12. Și eșind ei propoveduiau, ca să se pocăiască;

13. Și draci mulți scoteau, și ungeau cu untdelemn pre mulți bolnavi și 'i tămăduiau.

14. Și a auzit împăratul Irod (căci arătat se făcuse numele lui), și zicea, că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta lucrează puterile întru el.

15. Alții ziceau, că Ilie este, iar alții ziceau, că proroc este, sau ca unul din proroci.

17. 3. Mat. 13, 53; Luc. 4, 22.
4. Ioan 4, 44; 7. Mat. 10, 1; Luc. 9, 1.

11. Mat. 10, 14; 13. Iac. 5, 14.
14. Mat. 11, 1; Luc. 9, 7.

16. Și auzind Irod, a zis: Acesta este Ioan pre care eu l-am tăiat; el s'a sculat din morți.

17. Că Irod acesta trimițând a prins pre Ioan, și l-a legat pre el în temniță, pentru Irodiada, muiera lui Filip, fratele său, căci o luase pre dânsa muieră.

18. Că zicea Ioan lui Irod: Nu ți se cuvine să aibi pre muiera fratelui tău.

19. Iar Irodiada pizmuia lui, și vrea să-l omoare, și nu putea;

20. Că Irod se temea de Ioan, știindu-l pre dânsul om drept și sfânt, și îl socotea pre el; și ascultându-l pre dânsul, multe făcea, și cu dragoste îl asculta pre el.

21. Și întâmplându-se o zi cu bun prilej, când Irod făcea ospățul nașterii sale, boierilor săi, căpitanilor și celor mai mari ai Galileei,

22. Și intrând fata Irodiadei și jucând și plăcând lui Irod și celor ce ședeau cu dânsul, a zis împăratul, fetei: Cere dela mine orice vei vrea, și voi dau ție.

23. Și s'a jurat ei, că orice vei cere dela mine voi dau ție, până la jumătate din împărăția mea.

24. Iar ea eșind, a zis mamei sale: Cere voi ce? Iar aceea a zis: Capul lui Ioan Botezătorului.

25. Și intrând îndată cu sârguință la împăratul, a cerut, zicând: Voiu ca să-mi dai mie acum în tpsic capul lui Ioan Botezătorului.

26. Și împăratul foarte s'a întristat, dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau împreună cu dânsul, n'a vrut să-i leapede cererea.

27. Și îndată trimițând împăratul pe un speculator, a poruncit să aducă capul lui. Iar acela mergând 'i-a tăiat capul în temniță,

28. Și l-a adus în tpsic, și l-a dat pre el fetei, și fata l-a dat mamei sale.

29. Și auzind ucenicii lui au venit și au ridicat trupul lui cel căzut și l-au pus pre el în mormânt.

30. Și s'au adunat apostolii la Iisus, și 'i-au vestit lui

30. Mat. 14, 13; Luc. 9, 10; 8;

Luc. 3, 18; 8. 18; Lev. 18, 16; Ioan 6, 1.

toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Și le-a zis lor: Veniți voi înșivă deosebi, în loc pustiu, și vă odihniți puțin; că erau mulți carii veniau și se duceau, și n'aveau vreme nici să mănânce.

32. Și s'au dus în loc pustiu singuri, cu corabia.

33. Și i-au văzut pre dânșii noroadele mergând, și i-au cunoscut pre el mulți, și pedestri din toate cetățile alergau acolo, și mai înainte decât ei au venit și s'au adunat la dânșul.

34. Și eșind Iisus, a văzut norod mult și i s'a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n'au păstor; și a început a-i învăța pre dânșii mult.

35. Și ieși vreme multă fiind, s'au apropiat de dânșul ucenicii lui și au zis: Locul este pustiu și iată vreme a trecut multă.

36. Slobozește-i pre dânșii, ca mergând în orașele cele dinprejur și în sate, să-și cumpere loruși pâni, că n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspunzând a zis

lor: Dați-le voi lor să mănânce. Și au zis ei lui: Mergând se poate să cumpărăm pâni de două sute de dinari și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a zis lor: Câte pâni aveți? Mergeți și vedeți! Iar ei știind au zis: Cinci, și doi pești.

39. Și a poruncit lor să-i pue pre toți mese, mese, pre iară verde.

40. Și au șezut cete, oete, câte o sută și câte cincizeci.

41. Și luându-șele cinci pâni și cei doi pești, căutând la cer, a binecuvântat și a frânt pânila și le-a dat ucenicilor săi ca să le pue înaintea lor, și pre cei doi pești i-a împărțit la toți.

42. Și au mâncat toți și s'au săturat;

43. Și au luat douăsprăzece coșuri pline de sfărâmături, și din pești.

44. Și erau cei ce mâncaseră pânila, ca la cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a silit pre ucenicii săi să intre în corabie și să meargă mai înainte, de

45. Mat. 14, 13; Ioan 6, 12.

acea parte, la Vitsaida, până ce va slobozî el norodul.

46. Și după ce i-a slobozit pre ei, s'a dus în munte să se roage.

47. Și făcându-se seară, eră corabia în mijlocul mării, și el singur pre uscat.

48. Și i-a văzut pre dânșii că se chinuesc vâslind, că eră vântul împotriva lor; iar intru a patra streajă a nopții a venit la dânșii, umblând pre mare, și vreă să treacă pre lângă ei.

49. Iar ei văzându-l pre dânșul umblând pre mare, li s'a părut că este nălucă, și au îngrozit.

50. Că toți l-au văzut pre el și s'au turburat. Și el îndatăși a grăit cu dânșii și le-a zis lor: Indrăzniți; eu sânt, nu vă temeți.

51. Și s'a suit la dânșii în corabie și a încetat vântul; și el foarte preste măsură se apăsămăntau întru sine și se admirau.

52. Că n'au priceput din până de vreme ce eră inima lor împenată.

53. Și trecând au venit în

11. 4, 40.

pământul Ghenisaretului, și au stătut la liman.

54. Și eșind ei din corabie, îndată l-au cunoscut pre el aceia.

55. Și încungiurând toată laturea aceea, au început pre paturi a aduce bolnavii acolo unde au auziau că este el.

56. Și ori unde intră, în sate, sau în cetăți, sau în orașe, puneau la ulițe pre cei bolnavi și-l rugau pre el ca măcar de poalele veșmintelor lui să se atingă; și câți se atingeau de el, se mântuiau.

CAPITOLUL VII.

Făcămintă Fariseilor. Fiica Hana-nencei. Vindecarea unui surdo-mut.

Și s'au adunat la dânșul Fariseii și unii din Cărturari, carii veniseră din Ierusalim.

2. Și văzând pre oare-cari din ucenicii lui cu mânila necurate, adecă nespălate, mâncând pâne, i-au prihanit.

3. Că Fariseii și toți Iudeii, de nu-și vor spăla mânila până în cot, nu mănâncă, ținând așezământul bătrânilor;

56. c. 5, 27, 28; Mat. 9, 31.
VII. 1. Mat. 15, 11, s. 2. Luc. 11, 38.

4. Și din târg venind, de nu se vor spăla, nu mănâncă; și altele multe sânt, care nu luat a le ține: spălarea paharelor și a urcioarelor și a căldărilor și a paturilor...

5. După aceea l-au întrebat pre el Fariseii și Cărturarii: Pentru ce ucenicii tăi nu umblă după așezământul bătrânior, ci cu mâinile nespălate mănâncă pâine?

6. Iar el răspunzând, a zis lor: Bine a prorocit Isaia pentru voi, fătarnicilor, precum este scris: Norodul acesta cu buzele mă cinstește, iar inima lor departe stă de la mine;

7. Și înzadar mă cinstesc, învățând învățătură, porunci omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți așezământul bătrânior, spălarea urcioarelor și a paharelor, și altele asemenea ca acestea multe faceți.

9. Și zicea lor: Bine, lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți așezământul vostru?

10. Că Moisi a zis: Cinsteste pre tatăl tău și pre mu-

ma ta; și: Cela ce va grăi de rău pre tatăl său, sau pre mama sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi ziceți: De va zice omul, tătâne-său sau mâne-sa: Corban, adică: *Da este* aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,

12. Și nu-l mai lăsați pre dânsul să mai facă ceva tătâne-său sau mâne-sa,

13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru așezământul vostru, care l-ați dat; și asemenea ca acestea multe faceți.

14. Și chemând la sine pre tot norodul, a zis lor: Ascultați-mă pre mine toți și înțelegeți.

15. Nimic nu este dinafară de om, ce intră într'insul, care poate să-l spurce pre el; ci, cele ce iasă dintr'insul, acelea sânt care spurcă pre om.

16. De are cineva urechi de auzit, audă.

17. Și după ce a intrat în casă, dela norod, l-au întrebat pre el ucenicii lui pentru pildă.

18. Și le-a zis lor: Și voi așa de neînțelegători santeți? Au nu vă pricepeți, că tot ce

intră în om dinafară, nu poate să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, el în pantece, și iasă pre afotron, curățind toate bu-

20. Și zicea, că ceea ce iasă din om, aceea spurcă pre om.

21. Că dinlăuntru, din inima omului, iasă gândurile cele rele, pascăcurile, curviile, u-

22. Furtisagurile, asupri-

23. Tăntăciunile, înșelăciunile, înverșunările, ochiulsvilean, hula, trufia, nebulia.

24. Tăntăciunile acestea iasă dinlăuntru și spurcă pre om.

25. Și așulându-se de acolo, a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrând în casă, vroia să nu știe nimeni de el, dar n'a putut să se tălmăcească.

26. Că auzind o femeie pentru dânsul, a cărei fiică avea un demon, venind a căzut la picioarele lui.

27. Și oră muierea elină, de neam din Finchia Siriei...

28. Iar pre el ca să goniască demonul din fiica ei.

29. Iar Iisus a zis ei: Lasă

să se sature întâi fiică; că nu este bine a lua pâinea fiilor și a o arunca cânilor.

28. Iar ea răspunzând a zis lui: Adevărat, Doamne, că și câinii sub masă mănâncă din sfărâmiturile fiilor.

29. Și a zis ei: Pentru acest cuvânt, mergi, a eșit dracul din fiica ta.

30. Și mergând la casa sa, a aflat pre dracul eșit, și pre fiică zăcând în pat.

31. Și iarăși eșind din hotarele Tirului și ale Sidonului, a venit la marea Galileei, în mijlocul hotarelor-Decapolisii.

32. Și au adus la dânsul un surd, grăind anevoe, și l-au rugat pre dânsul casă-și pună mâna preste el.

33. Și luându-l pre el din mulțime deosebi, a pus degetele sale în urechile lui, și scul-

34. Și căutând la cer, a suspinat și a zis lui: *effatta*, ce este: deschide-te.

35. Și îndatăși s'au deschis auzurile lui și s'a dezlegat

31. Mat. 15, 21. 32. Mat. 9, 33. Luc. 11, 14. 33. c. 8, 23.

34. Ioan 11, 41.

legătura limbei lui și grăia drept.

36. Și a poruncit lor ca să nu spună nimăru; însă pre cât el le poruncia lor, ei mai mult vestiau;

37. Și preste măsură se mirau, zicând: Toate le-a făcut bine; și pre surzi l-a făcut de aud, și pre muți de grăesc.

CAPITOLUL VIII.

Minunea cu cele șapte pâni. Iudeii cerând semn din cer. Alutal Fariseilor. Mărturisirea lui Petru și certarea lui.

In zilele acelea fiind norod mult foarte și neavând ce mânca, chemând Iisus pre ucenicii săi, le-a zis lor:

2. Milă mi-este de norod, că iată trei zile sânt de când așteaptă lângă mine și n'au ce mânca.

3. Și de l'voi slobozi pre dâșii flămânzi la casele lor, vor slăbi pre cale, că unii dintr'înșii au venit de departe.

4. Și au răspuns lui ucenicii lui: De unde pre aceștia va putea cineva să-i sature de pâne, aici în pustie?

5. Și l-a întrebat pre ei: Câte

37. Fac. 1, 21.

VIII. 1. Mat. 15, 22.

pâni aveți? Iar ei au zis: Șapte

6. Și a poruncit norodului să șeadă pre pământ; și luând pre cele șapte pâni, mulțimilor săi ca să le pună înaintea; și le-au pus înaintea norodului.

7. Și aveau și puținipeștișori, și binecuvântând, a zis să-i pună și pre aceia înaintea lor.

8. Și au mâncat și s'au saturat; și au luat rămășițe de sfărâmituri șapte coșnițe.

9. Și erau, cei ce mâncaseră, ca patru mii. Și l'a slobozit pre ei.

10. Și îndată intrând în corabie cu ucenicii săi, a venit în părțile Dalmanutei.

11. Și au eșit Fariseii și au început a se întreba cu dânsul, cerând dela dânsul semn din cer, ispitindu-l pre el.

12. Și suspinând cu dâhul său a zis: Pentru ce neamul acesta semn cere? Amin zic vouă: nu se va da semn neamului acestuia.

13. Și lăsându-l pre dâșii, a intrat iarăși în corabie și a trecut de ceea parte.

8. IV Imp. 4, 44. II. Mat. 12, 28 și 13, 1.

14. Și ucenicii lui uitaseră de pâne, și mai mult decât n'aveau cu dâșii în corabie.

15. Și le-a poruncit lor, zicând: Așa de vă păziți de alutal Fariseilor și de alutal lui Irod.

16. Și cugetau întru sine, zicând: Alutal zicând, că pâni n'aveam.

17. Iar Iisus cunoscând, a zis lor: Drept ce cugetați că pâne n'aveți? Încă nu înțelegți, nici pricepeți? Încă înțelegți că aveți inima voastră?

18. Ochi având, nu vedeți? Și urechi având, n'auziți? Și nu vă aduceți aminte,

19. Când am frânt pre cele cinci pâni în cele cinci mii, câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Zis-au ei lui: Umblă-prazee.

20. Și când pre cele șapte pâni patru mii, câte coșnițe de sfărâmituri ați luat? El nu zis: Șapte.

21. Și le-a zis lor: Dar cum n'aveți înțeles?

22. Și a venit în Vitsaida,

Mat. 10, 1. 15. Luc. 12, 1.

1. 22. Luc. 24, 3. 19. Mat.

Luc. 9, 11. Ioan 6, 21. 13.

Mat. 15, 22. 22. c. 6, 26.

și l-au adus lui un orb, și l-au rugat pre el ca să se atingă de dânsul.

23. Și apucând pre orbul de mână, l-a scos pre el afară din sat; și sculptând pre ochii lui, și punându-și mâinile pre el, l-a întrebat de vede ceva.

24. Și ridicându-și ochii a zis: Văd oamenii ca copacii umblând.

25. După aceasta iarăși și-a pus mâinile pre ochii lui, și l-a făcut de a văzut, și s'a îndreptat și a văzut luminat pre toți.

26. Și l-a trimis pre el la casa sa, zicând: Nici în sat să intri, nici să spui cuiva în sat.

27. Și a eșit Iisus și ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; și pre cale a întrebat pre ucenicii săi, zicând lor: Cine zic oamenii că sânt eu?

28. Iar ei au răspuns: Ioan Botezătorul; și alții, Ilie; iar alții, unul din proroci.

29. Și el le-a zis lor: Dar voi cine ziceți că sânt eu? Și răspunzând Petru a zis lui: Tu ești Hristosul.

30. Și l'a oprit pre ei ca să

23. c. 7, 22. s.; Ioan 9, 6.

26. c. 7, 22. 27. Mat. 16, 13.

29. Ioan 1, 49.

nu spună nimărui pentru dănsul.

31. Și a început a-l învăța pre ei, că se cuvine Fiul Omului multe a pătimi, și a se defăima de Bătrâni, și de Arhieriei, și de Cărturari, și a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvântul acesta grăia. Și apucându-l pre el Petru, a început a-i stă lui împotrivă.

33. Iar el întorcându-se și căutând spre ucenicii săi, a certat pre Petru, zicând: Mergi înapoia mea Satano, că nu cugești cele ce sânt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sânt ale oamenilor.

34. Și chemând la sine pre norod împreună cu ucenicii săi, a zis lor: Cei ce vorște să vină după mine, să se lea-pede de sine, și să-și ia crucea sa, și să-mi urmeze mie.

35. Că cine va vreă să-și mântuiască sufletul său, perde-l-vă pre el; iar cine și va perde sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui pră el.

36. Că ce va folosi omu-

lui de ar dobândi lumea toată, și și va perde sufletul său?

37. Sau, ce va dă omul schimb pentru sufletul său?

38. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, într-un acest neam preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său, cu sfinții îngeri.

CAPITOLUL IX.

Schimbarea la față a lui Ieristos. Vînderea lui Ieristos. Cărturarii pentru înțelitate. Petru și de scandal.

Și le zicea lor: Amin grăesc vouă, că sânt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. Și după șase zile a luat Iesus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și i-a suit pre dânsii în munte înalt, deosebi, singuri. Și s'a schimbat la față înaintea lor;

3. Și hainele lui erau strălucind, albe foarte, ca zăpada,

38. Mat. 10, 33; Luc. 12, 9.
IX. 1. Mat. 16, 26; s.; Luc. 9, 27.
3. Mat. 28, 3.

33. II. Imp. 19, 23-25. Mat. 10, 30; Luc. 17, 33.

în ce chip nălbitorul pre pă-mant nu poate să nălbiască.

4. Și s'a arătat lor Iie împreună cu Moisi și grăiau cu ei.

5. Și răspunzând Petru a zis: Domne, învățătorule, bine e nouă a fi aici și să facem trei colibi: fie una, și lui Moisi una, și lui Iie una;

6. Că nu știu ce grăia, că s'a înfricoșat.

7. Și s'a făcut nor umbrin pre el, și a venit glas din nor, zicînd: Acesta este Fiul meu cel iubit, pre acesta ascultați.

8. Și de năprasă căutând el împrejur, pre nimeni n'au vădit, ci numai pre Iesus împreună cu dânsii.

9. Iar pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor ca să nu spuie cele ce văduseră, fără numai când Fiul Omului va învia din morți.

10. Și s'au ținut cuvântul acesta, și s'au întrebându-se: ce va învia din morți?

11. Și l-au întrebat pre el, zicînd: Cărturarii zice cărtura-

rii, că Iie se cuvine să vie mai înainte?

12. Iar el răspunzând, a zis lor: Iie venind mai înainte, va așeză toate. Și cum este scris de Fiul Omului? Că el va să pătimiască multe și să fie defăimat.

13. Însă zic vouă, că Iie a și venit, și au făcut lui câte au vrut, cum este scris de el.

14. Și venind la ucenici, a văzut norod mult împrejurul lor, și Cărturarii întrebându-se cu dânsii.

15. Și îndată tot norodul văzându-l pre el, s'a spăimîntat, și alergînd s'a închinat lui.

16. Și a întrebat pre Cărturarii: Ce vă întrebați între voi?

17. Și răspunzînd unul din norod, a zis: Învățătorule, am adus pre fiul meu la tine, avînd duh mut.

18. Și ori unde îl apucă pre el, îl zdrobește, și face spume, și scârșnește cu dinții, și se usucă. Și am zis ucenicilor tăi să-l scoată, și n'au putut.

19. Iar el răspunzînd a zis lui: O neam necredincios! Pă-

13. Mat. 11, 14. 17. Mat. 17, 14; Luc. 9, 26.

1. Mat. 11, 17; II. Petr. 1, 17.
II. Mat. 4, 1.

nă când voi fi cu voi? Până când voi suferi pre voi? Aduceți-l pre el la mine!

20. Și 'l-au adus pre el la dânsul. Și văzându-l pre dânsul, îndată duhul 'l-a scuturat pre el, și căzând la pământ, se tăvălia aspumând.

21. Și a întrebat pre tatăl lui: Câtă vreme este de când i s'a făcut lui aceasta? Iar el a zis: Din copilărie;

22. Și de multe ori pre el și în foc 'l-a aruncat și în apă, ca să-l peardă; ci, de poți ceva, ajută-ne nouă, fiindu-ți milă de noi!

23. Iar Iisus 'l-a zis lui: De poți crede, toate *sânt* cu putință credinciosului.

24. Și îndată strigând cu lacrimi tatăl copilului, a grăit: Cred, Doamne, ajută necredinței mele!

25. Iar văzând Iisus că năvălește norodul, a poruncit duhului celui necurat, zicând lui: Duh mut și surd, cu fie îți poruncesc: eși dintr'însul, și de acum să nu mai intri în el.

26. Și strigând, și mult scuturându-l pre el, a eșit. Și s'a

23. Luc. 17, 6.

făcut ca un mort, încât mulți ziceau, că a murit.

27. Iar Iisus apucându-l pre el de mână, 'l-a ridicat, și s'a sculat.

28. Și intrând el în casă, ucenicii lui 'l-au întrebat pre dânsul deosebi: Pentruce noi nu am putut să-l scoatem pre el?

29. Iar el a zis lor: Acest neam cu nimie nu poate eși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. Și de acolo eșind, mergea prin Galileea, și nu vrea ca să-l știe cineva;

31. Că învăța pre ucenicii săi și zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, și 'l vor omori pre el, și după ce 'l vor omori, a treia zi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acela, și se temeau să 'l întrebe pre el.

33. Și a venit în Capernaum, și fiind în casă 'l-a întrebat pre dânsii: De ce vă prigoniți pre cale?

34. Iar ei au tăcut; că se

28. Mat. 17, 19, 31. Mat. 17, 22.
34. Mat. 18, 1; Luc. 9, 46.

prigoniți pre cale unul cu altul, tot ar fi mai mare.

35. Și zicând, a chemat pre ei doi prăzece și le-a zis lor:

36. Că va să fie întâi, *acesta* să fie mai pre urmă de toți și tuturor slugă.

37. Și luând un prunc 'l-a pus pre el în mijlocul lor, și luându-l în brațe, a zis lor:

38. Ori-cine va primi pre unul dintr'acești prunci întru numele meu, pre mine primește pre mine, nu primește pre mine, ci pre cel ce m'a trimis pre mine.

39. Și a răspuns Ioan lui, zicând: Învățătorule, am văzut pre oare-cine întru numele tău scoțând dracii, care nu vin după noi, și 'l-am oprit pre el, pentrucă nu vine după noi.

40. Iar Iisus a zis: Nu-l oprit pre el, că nimeni nu este care să facă putere întru numele meu, și să poată degrab să scurteze de rău.

41. Că cel ce nu este împotrivă nouă, pentru noi este:

42. Mat. 10, 40; 11, 12, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

41. Că ori-cine va adăpa pre voi cu un pahar de apă întru numele meu, căci ai lui Hristos sânteți, amin grăesc vouă: nu 'și va perde plata sa.

42. Și ori-cine va sminti pre unul dintr'acești mici, cari cred întru mine, mai bine ar fi lui de s'ar legă o peatră de moară împrejurul grumazului lui și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pre tine mâna ta, taie-o pre ea; că mai bine 'ți este ție ciung să intri în viață, decât două mâni având, să intri în gheena, în focul nestins,

44. Unde vermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește pre tine piciorul tău, taie-l pre el; că mai bine 'ți este ție să intri în viață șchiop, decât două picioare având, să fi aruncat în gheena, în focul nestins,

46. Unde vermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pre tine ochiul tău, scoate-l pre el; că mai bine 'ți este ție cu un ochiu să intri întru împă-

41. Mat. 10, 40. 42. Mat. 18, 6;
Luc. 17, 2. 43. Mat. 5, 30. 44. Is.
66, 24. 45. Mat. 18, 6. 47. Mat. 5, 29.

răția lui Dumnezeu, decât doi ochi având, să fii aruncat în focul gheenei,

48. Unde vermale lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Că fiește-cine cu foc se va săra, și toată jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea; iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veți îndulci pre aceasta? Aveți întru voi sare, și pace aveți între voi!

CAPITOLUL X.

Întrebare despre despărțenie. Iisus binecuvintează pruncii. Bogatul doborât de viața veșnică. Iisus vestește patimile sale. Fiul lui Zevedei. Vartimei orbul.

Și de acolo sculându-se, a venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan; și iarăși s'au adunat noroadale la dânsul; și precum îi era obiceiul, iarăși îi învăța pre ei.

2. Și apropiindu-se Fariseii, l-au întrebat pre el, ispitindu-l: Oare se cade bărbatului să și lase femeea?

3. Iar el răspunzând a zis

49. Lev. 2, 13; 50. Mat. 5, 13; Luc. 14, 31.
X. 1. Mat. 19, 17, s.

lor: Ce a poruncit vouă Moisi?

4. Iar ei au zis: Moisi a dat voce să i se scrie carte de despărțire și s'o lase.

5. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Dupre învârtosarea inimii voastre a scris vouă porunca aceasta.

6. Iar din începutul zidirei, bărbat și muiere i-a făcut pre ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre mama sa și se va lipi de muierea sa,

8. Și vor fi amândoi un trup; pentru aceea nu mai sânt doi, ci un trup.

9. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăși l-au întrebat pre el ucenicii lui de aceasta.

11. Și le-a zis lor: Ori-cine își va lăsa muierea sa și va lua alta, preacurvește cu dânsa;

12. Și muierea de și va lăsa bărbatul și se va mărită după altul, preacurvește.

13. Și aduceau la dânsul

4. A doua Leg. 24, 1; Mat. 5, 31.
6. Fac. 1, 27; 2, 24. 8. I Cor. 6, 16.
9. Mat. 19, 6. 11. Mat. 5, 32; Luc. 16, 18. 13. Mat. 19, 13, s.; Luc. 18, 13, s.

prunci, ca să se atingă de ei; iar ucenicii certau pre cei ce li aduceau.

14. Iar văzând Iisus, nu i-a parut bine, și a zis lor: Lăsați pruncii să vină la mine, și nu l'opriți pre ei, că a unora din acestora este împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin zic vouă: Ori-cine va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va fi cel mare.

16. Și luându-i în brațe, și-a pus mâinile preste ei și i-a binecuvântat pre dânsii.

17. Și esînd el în cale, a alungat oare-cine, și, ingenunchînd înaintea lui, îl întreba pre el, zicînd: Învățătorule mare, ce voi face ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus a zis lui: Ce mi ești bun? Nimeni nu este bun, iară numai unul Dumnezeu.

19. Pentru că știi? Să nu furtui, să nu ucizi, să nu faci curvie, să omărturisești măcar o minciunosă, să nu răstăiești: Învățăte pre tatăl tău să te iubească.

17. Mat. 19, 13; 16, v. 9, 36.
18. Mat. 19, 14; Luc. 18, 15.
19. 17, 30, 31; A doua Leg. 5, 14.

20. Iar el răspunzând a zis lui: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețile mele.

21. Iar Iisus căutând spre el, l-a iubit pre dânsul, și a zis lui: Încă una îți lipsește: Mergi, vinde-ți câte ai și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și luând crucea, vino, urmează mie.

22. Iar el întristându-se de cuvântul acesta, s'a dus mîhnit, pentru că avea avuții multe.

23. Și căutând Iisus, a zis ucenicilor săi: Cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

24. Iar ucenicii se spăimântau de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând, le-a zis lor: Fiilor, cât de anevoie este să intre întru împărăția lui Dumnezeu cei ce se nădăjduesc întru avuții?

25. Mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

21. Mat. 6, 20; Luc. 12, 33.
23. c. 4, 18, s.; Mat. 19, 23; Luc. 18, 24. 24. Psal. 61, 30; I Tim. 6, 17.

26. Iar ei mai mult se îngroziau, zicând unul către altul: Și cine poate să se mântuiască?

27. Și căutând Iisus la dânșii, a zis: La oameni *este* cu neputință, dar nu la Dumnezeu; că Ia Dumnezeu toate sânt cu putință.

28. Și a început Petru a zice lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție.

29. Și răspunzând Iisus a zis: Amin grăesc vouă: Nimeni nu este care 'și-a lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau muiere, sau copii, sau holde, pentru mine și pentru evanghelie,

30. Și să nu iă însutite acum în vremea aceasta, case, și frați, și surori, și tată, și mamă, și copii, și holde, cu prigoniri, și în veacul cel viitor viață veșnică.

31. Și mulți d'întâi vor fi pre urmă, și de pre urmă întâi.

32. Și erau pre cale suindu-se în Ierusalim, și mergea Iisus înaintea lor; iar ei se

spăimântau, și mergând după dânsul le era frică.

33. Și luând iarăși pre cei doisprăzece, a început a le spune lor cele ce erau ~~cei~~ se întâmplă lui: Iată ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da Arhierilor și Cărturarilor, și'l vor judecă pre el spre moarte, și'l vor da pre el neamurilor,

34. Și'l vor batjocuri pre el, și'l vor bate pre el, și'l vor scuipi, și'l vor omori pre el, și a treia zi va învia.

35. Și a venit la el Iacov și Ioan, fiii lui Zevedei, zicând: Învățătorule, voim ca ceea ce vom cere, să ne faci nouă.

36. Iar el a zis lor: Ce voți să vă fac vouă?

37. Iar ei au zis lui: Dă-ne nouă ca să ședem unul de-a dreapta ta, și altul de-a stânga ta, întru slava ta.

38. Iar Iisus le-a zis lor: Nu știți ce cereți. Puteți să beați paharul care eu beau? și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați?

39. Iar ei au zis lui: Putem. Iar Iisus a zis lor: Paharul pre

care eu voiu bea, cu adevărat îl veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza;

40. Iar a ședea de-a dreapta mea, și de-a stânga mea, nu este al meu a da, ci celor pe tot am să'a gătit.

41. Și auzind cei zece, au început a se mâniă pre Iacov și pre Ioan.

42. Iar Iisus chemându-i pre dânșii la sine, le-a zis lor: Mulți câ celor ce li se pare că sunt înșepători ai neamurilor, le supănese pre ele, și cel mai mari ai lor le domnesc pre dânsule;

43. Iar între voi nu va fi așa, ci, care va vreă să fie mai mare între voi, să fie vouă servitor.

44. Și care va vreă să fie totuș întâi, să fie tuturor slugă.

45. Pentrucă și Fiul Omului nu e venit ca să'i slujiască, ci ca să slujiască el și să'i dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

46. Și au venit în Ierihon;

47. Și auzind că Iisus Nazarineanul este, a început a strigă și a zice: Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă!

48. Și'l certau pre dânsul mulți, ca să tacă. Dar el cu mult mai vărtos strigă: Fiul lui David, miluește-mă!

49. Și stând Iisus, a zis să-l cheme pre el. Și au chemat pre orbul, zicându-i lui: Îndrăznește; scoală-te, că te cheamă.

50. Iar el lepădându-și haina sa, s'a sculat și a venit la Iisus.

51. Și răspunzând Iisus, 'i-a zis lui: Ce voești să-ți fac ție?

52. Iar orbul 'i-a zis lui: Învățătorule, să văd.

53. Iar Iisus 'i-a zis lui: Mergi; credința ta te-a mântuit; și îndată a văzut, și a mers după Iisus în cale.

și eșind el din Ierihon, și ucenicii lui, și norod mult, Vartimei orbul, fiul lui Timei, ședea lângă cale cerșind.

47. Și auzind că Iisus Nazarineanul este, a început a strigă și a zice: Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă!

48. Și'l certau pre dânsul mulți, ca să tacă. Dar el cu mult mai vărtos strigă: Fiul lui David, miluește-mă!

49. Și stând Iisus, a zis să-l cheme pre el. Și au chemat pre orbul, zicându-i lui: Îndrăznește; scoală-te, că te cheamă.

50. Iar el lepădându-și haina sa, s'a sculat și a venit la Iisus.

51. Și răspunzând Iisus, 'i-a zis lui: Ce voești să-ți fac ție? Iar orbul 'i-a zis lui: Învățătorule, să văd.

52. Iar Iisus 'i-a zis lui: Mergi; credința ta te-a mântuit; și îndată a văzut, și a mers după Iisus în cale.

27. Luc. 1, 27. 28. Mat. 19, 27; Luc. 18, 28.

31. Mat. 19, 20; Luc. 13, 30.

32. Mat. 20, 31; Luc. 18, 31.

33. Mat. 16, 31. 35. Mat. 20, 30.

33. Luc. 12, 30. 39. Fapt. 12, 2.

CAPITOLUL XI.

Intrarea în Ierusalim, blestemarea smochinului, Igonirea zarărilor din biserică.

Și când s'au apropiat de Ierusalim, în Vitefaghi și Vitania, către Muntele Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi,

2. Și a zis lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră; și îndată intrând într'unul, veți afla un mânz legat, pre care nimeni din oameni n'a șezut; dezlegându-l pre el, să-l aduceți.

3. Și de va zice vouă cineva: Căci faceți aceasta? să ziceți, că Domnului trebuiește, și nu mai decât îl va trimite pre el aici.

4. Și au mers și au aflat mânzul legat lângă ușă afară la răspântie; și l-au dezlegat pre el.

5. Iar oare-cari din cei ce stau acolo, au zis lor: Ce faceți de dezlegați mânzul?

6. Iar ei au zis lor precum le poruncise Iisus: Și-au lăsat pre el.

XI. 1. Mat. 21, 1, s.; Luc. 19, 29, s.; Ioan 12, 12, s.

7. Și au adus mânzul la Iisus, și și-au pus pre el hainele lor, și a șezut pre dânsul.

8. Și mulți așterneau veșmintele lor pre cale; iar alții tăiau stâlpci din copaci și le așterneau pre cale.

9. Și cei ce mergeau înainte, și cei ce veneau pre urmă, strigau zicând: Osana! Bine-este-cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

10. Bine-este-cuvântată împărăția, care vine întru numele Domnului, a părintelui nostru David. Osana întru cei de sus!

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim și în biserică, și după ce a văzut toate, fiind vremea îndeseară, a eșit la Vitania cu cei doisprăzece.

12. Și a doua zi eșind ei din Vitania, a slămânzit.

13. Și văzând un smochin de departe, având frunze, a venit, ca doară va afla ceva într'insul; și venind la el, nimic n'a aflat fără numai frunze; că încă nu eră vremea smochinelor.

14. Și răspunzând Iisus, a zis lui: De acum înainte ni-

12. Mat. 21, 10, s.

mai să nu mai mănânce rod din tine în veac. Și au zis ucenicii lui.

15. Și au venit în Ierusalim; și intrând Iisus în biserică, a început a scoate pre cei ce vindeau și cumpărau în biserică, și mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei, le-a răsturnat,

16. Și nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.

17. Și învăță, zicând lor: Au nu este scris: Casa mea, casă de rugăciune se va chema, întru toate neamurile? Iar voi o ați făcut peșteră tâlhărilor.

18. Și au auzit Cărturarii și Arhierii, și căutau în ce chip l-ar fi perdut pre el, că se temeau de dânsul, căci tot norodul se mira de învățătura lui.

19. Și dacă s'a făcut seară, a eșit afară din cetate.

20. Și a doua zi trecând, au văzut smochinul uscat din rădăcină.

21. Și aducându-și aminte

14. Mat. 21, 12; Luc. 19, 45; Ioan 8, 17; Ia. 20, 7; Ier. 7, 11; Luc. 19, 47, s. 20. Mat. 21, 20, s.

Petru, l-a zis lui: Învățătorule, vezi, smochinul pre care l-ai blestemat, s'a uscat.

22. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Aveți credință în Dumnezeu:

23. Că amin zic vouă, că acela ce ar zice mantelului acestuia: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va zice va fi, fi-vă lui orice va zice.

24. Pentru aceasta zic vouă: Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că veți lua, și va fi vouă.

25. Și când stați de vă rugați, cetați orice aveți asupra cuiva, ca și Tatăl vostru cel din ceruri să erte, vouă greșelele voastre.

26. Iar dacă voi nu veți erta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va erta vouă greșelele voastre.

27. Și au venit iarăși în Ierusalim; și umblând el prin biserică, au venit la dânsul Arhierii, și Cărturarii, și Bătrânii,

23. Mat. 17, 20; 24. Mat. 7, 7 și 21, 22; Luc. 11, 9; 26. Mat. 6, 13; 27. Mat. 21, 22; Luc. 20, 11, s.

CAPITOLUL XII.

28. Și au zis lui: Cu ce putere faci acestea? și cine 'ți-a dat ție puterea aceasta ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Întrebă-voiu și eu pre voi un cuvânt și să-mi răspundeți mie, și voi spune și eu vouă cu ce putere fac acestea...

30. Botezul lui Ioan, din cer a fost, sau dela oameni? Răspundeți-mi mie.

31. Și ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, va zice: pentruce dar n'ați crezut lui?

32. Iar de vom zice: dela oameni, se temeau de norod, că toți aveau pre Ioan că, adevărat proroc a fost.

33. Și răspunzând, au zis lui Iisus: Nu știm. Și Iisus răspunzând a zis lor: Nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

Pilda viei. Plata dajdiei. Saduchiei tăgătuind învierea. Legiuitorul, Al cui Fin este Hristos. Făgărnicia Cărturarilor. Cei doi bani ai văduvei.

Și a început în pilde a grăi lor: Un om a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'însa teasc, și a zidit turn, și o a dat pre ea lucrătorilor, și s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimis o slugă la lucrători, ca să ia dela lucrători din rodul viei.

3. Iar ei apucându-l pre dânsul, 'l-au bătut și 'l-au trimis deșert.

4. Și iarăși a trimis către dânsii pre altă slugă; și pre acela scutându-l cu petri, 'l-au sfărâmat capul și 'l-au trimis cu necinste.

5. Și iarăși a trimis pre altul; și pre acela 'l-au omorât; și pre alții mai mulți, pre unii bătându-l, pre alții omorându-i.

6. Deci având încă un fiu iubitor al său, 'l-a trimis și pre acela mai pre urmă la ei, zicând: Se vor rușina de fiul meu.

7. Iar lucrătorii aceia au zis

XII. 1. Mat. 21, 33, s.; Luc. 20, 9, s.; Ps. 79, 3; Is. 5, 1; Ier. 2, 21.
7. Ps. 2, 31, 6; Mat. 26, 2.

28. Eș. 2, 11.
31. Luc. 7, 30.

între sine: Acesta este moștenitorul; veniți să-l ucidem pre el, și va fi moșia a noastră.

8. Și apucându-l pre el 'l-au omorât și 'l-au scos afară din via.

9. Ce, dar, va face stăpânul viei? Veni-va și va perde pre lucrătorii aceia, și viea o va da altora.

10. Au nici scriptura aceasta n'ați cetit? Pentru care nu o au băgat în seamă ziditorii, pentruca s'a făcut în capul unuia buclă;

11. Dela Domnul s'a făcut ascuns, și este minunată în ochii noștri.

12. Și căutau să-l prindă pre el, dar se temeau de norod; și au cunoscut că împotriva lor a zis pilda; și lăsându-l pre el, s'au dus.

13. Și au trimis către dânsul pre unii din Farisei și din saducheni, ca să-l prindă pre el un cuvânt.

14. Iar ei venind 'l-au zis: Învățătorule, știm că adevărat ești, și nu 'ți este ție teamă de nimeni, că nu cauți

8. Ebr. 13, 12. 10. Mat. 21, 40.
10. Mat. 14, 6. 13. Mat. 22, 15; Luc. 20, 10, 20.

în fața oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu învești. Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu? Să dăm, sau să nu dăm?

15. Dar ei știind făgărnicia lor, a zis lor: Ce mă ispitii? Aduceți-mi un dinar să-l văd.

16. Iar ei 'l-au adus. Și a zis lor: Al cui este chipul acesta și scriptura cea de pre el? Și ei 'l-au zis lui: Ale Chesarului.

17. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Dați înapoi pre cele ce sânt ale Chesarului, Chesarului, și pre cele ce sânt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de dânsul.

18. Și au venit la dânsul Saduchiei, carii zic că nu este înviere, și 'l-au întrebat pre el, zicând:

19. Învățătorule, Moisi a scris nouă, că de va muri fratele cuiva, și 'l va rămânea muiera, și feciori nu va lăsa, să ia fratele lui pre muiera lui și să ridice semânța fratelui său.

20. Deci șapte frați au fost; și cel dintâi a luat muier, și murind n'a lăsat semânță;

17. Rom. 13, 7. 18. Mat. 22, 23, s.; Luc. 20, 27, s. 19. A doua Leg. 25, 5.

21. Și al doilea o a luat pre dânsa, dar a murit și nici acela n'a lăsat semănță; și al treilea așijderea.

22. Și o au luat pre dânsa toți șeapte, și n'au lăsat semănță. Iar pre urmă de toți a murit și muierea.

23. Deci, la înviere, când vor învia, a căruia dintr'înși va fi muiere, că toți șeapte o au avut pre ea muiere?

24. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Au nu pentru aceasta vă rătăciți, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci, după ce vor învia din morți, nici se vor însură, nici se vor mărită, ci vor fi ca îngerii în ceruri.

26. Iar pentru morți, că se vor scula, au n'ați cetit în cartea lui Moisi, la rug, cum 'i-a grăit Dumnezeu lui, zicând: Eu *sânt* Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov.

27. Nu este Dumnezeu al morților, ci Dumnezeu al viilor; deci, voi mult vă rătăciți.

28. Și apropiindu-se unul

26. Eș. 3, 8. 28. Mat 22, 35; Luc. 10, 37.

din Cărturari, care auzise pre ei prigonindu-se cu dânsul, și văzând că bine le-a răspuns lor, 'l-a întrebat pre el: Care poruncă este mai întâi de toate?

29. Iar Iisus 'i-a răspuns lui, că mai întâi de toate poruncile *este*: Auzi, Israele; Domnul Dumnezeuul nostru, Domnul unul este;

30. Și: să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată tăria ta; aceasta *este* porunca cea dintâi.

31. Iar a doua, asemenea *acesteia*: Să iubești pre aproapele tău, ca însuși pre tine. Mai mare decât acestea altă poruncă nu este.

32. Și a zis lui cărturarul: Bine, învățătorule, adevărat ai zis, că unul este Dumnezeu, și nu este altul afară de dânsul;

33. Și a-'l iubi pre el din toată inima, și din tot cugetul, și din tot sufletul, și din

29. A doua Leg. 6, 45. 31. Lev. 19, 18; Ioan 13, 34; 15, 12, 17; Rom. 13, 8; Gal. 5, 6, 14; și 6, 2; Efes. 5, 21, 1; 1 Tes. 4, 9; 1 Petr. 1, 22. 32. A doua Leg. 4, 35; Is. 45, 6.

toată tăria; și a iubi pre aproapele ca însuși pre sine, mai mult este decât toate prinoasele și jertfele.

34. Iar Iisus văzând că, cu înțelepciune a răspuns, 'i-a zis lui: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni mai mult nu îndrăzniă să-l întrebe pre el.

35. Și începând Iisus a zis, învățând în biserică: Cum zic Cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuși David a zis cu Duhul Sfânt: Zis-a Domnul, Domnului meu: Șezi de-a dreapta mea, până ce voi pune pre vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci, însuși David îl numește pre el Domn; și de unde *dară* este fiu al lui? Și norodul cel mult ascultă pre el cu dulceață.

38. Și grăia lor întru învățarea sa: Păziți-vă de Cărturari, carii voesc a umbla în pudombe și iubesc închinămintile prin târguri,

34. Mat. 22, 45; Luc. 20, 40. Mat. 22, 41, s.; Luc. 20, 41, s. Mat. 23, 6, s.; Luc. 11, 45.

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâi la ospete;

40. Care mănâncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă; aceștia vor lua mai grea osândă.

41. Și șezând Iisus în preajma gazofilachiei, privi cum aruncă norodul bani în gazofilachie; și mulți bogați aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filari, ce este un codrant.

43. Și chemând pre ucenicii săi, le-a zis lor: Amin zic vouă, că această văduvă săracă, a aruncat mai mult decât toți cei ce au aruncat în gazofilachie;

44. Că toți *aceia* din prisoșința lor au aruncat, iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată averea sa.

CAPITOLUL XIII.

Stărsitui lumii. Semnele vestitoare. Nimeni nu știe ziua și ciasul în care va să fie.

Și eșind el din biserică, a zis lui unul din ucenicii lui: În-

41. IV Imp. 12, 9; Luc. 21, 1.

văfătorule, vezi ce fel de petri și ce fel de zidiri!

2. Și răspunzând Iisus a zis lui: Vezi aceste zidiri mari? Nu va rămâne aici peatră pre peatră, care să nu se risipiască.

3. Și șezând el pre Muntele Maslinilor, în preajma bisericeii, l-au întrebat pre dânsul deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei:

4. Spune nouă, când vor fi acestea? Și care este semnul, când acestea toate se vor săvârși?

5. Iar Iisus răspunzând lor, a început a zice: Căutați ca să nu vă înșele pre voi cineva;

6. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând: Eu sunt Hristos, și pre mulți vor înșela.

7. Iar când veți auzi de războaie și de vești de războaie, să nu vă spăimântați, că se cuvine să fie acestea; ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va scula neam presten, am și împărăție preste împărăție; și vor fi cutremure pre alocurea, și va fi

foamete și turburări; începături ale durerilor vor fi acestea.

9. Deci păziți-vă pre voi înșivă; că vă vor da pre voi în soboare, și în adunări veți fi bătuiți, și înaintea domnilor și a împăraților veți sta pentru mine, spre mărturie lor.

10. Ci în toate neamurile se cuvine mai întâi să se propoveduiască evanghelia.

11. Iar când vă vor duce pre voi, dându-vă, să nu vă grijiți mai înainte ce veți grăi, nici să eugetați; ci, ceea ce se va da vouă într'acel cîs, aceea să grăiți; că nu veți fi voi cei ce veți grăi, ci Duhul Sfânt.

12. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor scula fiii asupra părinților și i vor omori pre ei.

13. Și veți fi urăți de toți pentru numele meu; dar cel ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Iar când veți vedea urăciunea pustierei, care s'a zis de Daniil prorocul, stând unde nu se cuvine (cela ce ce-

9. Mat. 24, 9. 11. Mat. 10, 19;

Luc. 12, 11. 13. Mat. 24, 12;

14. Dan. 9, 27.

XIII. 2. Mat. 24, 1; Luc. 21, 21, s.
6. Ier. 14, 11. 8. Mat. 24, 7.

tește să înțeleagă), atunci, cei ce vor fi în Iudeea, să fugă la munți.

15. Iar acela ce va fi pre casă, să nu se pogoare în casă, nici să intre să ia ceva din casa sa.

16. Și acela ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să ia a haina sa.

17. Iar vai, celor ce vor avea în pânțele, și celor ce vor aplecă în zilele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarnă;

19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela, care n'a fost până acum din începutul zidirii, care a zidit Dumnezeu, și nici va mai fi.

20. Și de nu ar scurtă Dumnezeu zilele acelea, nu s'ar mântui tot trupul; dar pentru cei aleși, pre cari i-a ales, va scurta zilele acelea.

21. Atunci de va zice vouă cineva: Iată, aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeți;

22. Că se vor scula hristoși mulțimi și proroci mincinoși, și vor da semne și minuni ca să înșele, de va fi

cu putință, și pre cei aleși. 23. Iar voi vă păziți, că iată mai înainte am spus vouă toate.

24. Și în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca, și luna nu'și va da lumina sa,

25. Și stelele cerului vor cădea, și puterile cele din ceruri se vor clăti.

26. Și atunci vor vedea pre Fiul Omului venind pre nori, cu putere și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimite pre ingerii săi și va aduna pre cei aleși ai săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar dela smochin vă învățați pildă; când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că aproape este vara;

29. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este lângă uși.

30. Amin grăesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

31. Cerul și pământul va

15. Luc. 17, 31. 19. Dan. 12, 1;

Luc. 11, 1. 21. Mat. 24, 23, s.; Luc. 17, 23;

22. A doua Leg. 18, 1.

24. Is. 13, 10. 26. Dan. 7, 13.

27. Mat. 13, 41. 28. Mat. 24, 21, s.;

Luc. 21, 20.

13, 32.

MARCU

14, 6.

trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

32. Iar de ziua aceea și de cînd *acela*, nimeni nu știe, nici îngerii cari sînt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Păziți-vă, priveghiați și vă rugați, că nu știți cînd va veni vremea aceea.

34. Că un om ce se duce departe, lăsându-și casa sa și dînd slugilor sale putere, și fie-căruia lucrul lui, și por-tarului poruncind ca să pri-vegheze.

35. Priveghiați dar, că nu știți cînd va veni domnul ca-sei: seara, sau la miezul nop-ței, sau la cîntatul cocoșilor, sau dimineața;

36. Că nu cumva venind fără de veste, să vă aștepte voi dormind.

37. Iar cele ce vouă zic, tu-turor zic: Priveghiați!

CAPITOLUL XIV.

Hristos uns cu mir: Iuda călășește. Cina cea de tîmăr. Vinzarea Ru-găciunea lui Hristos. Prinderea și ducerea lui la Arhiepiscop. Mărturia minciunoasă. Lepădarea lui Petru.

Și erau paștile și azimile, du-pre două zile; și căutau Ar-hiereii și Cărturarii, cum pre-el cu viclesug prinzându-l să-l omoare.

2. Și ziceau: Nu în praznic, ca să nu fie turburare întru norod.

3. Și fiind el în Vitania, în casa lui Simon leprosul, și șezînd el, a venit o muiere avînd un alavastru cu mir de nard curat, de mult preț, și sfîrîmînd alavastrul. I-a tur-nat pre capul lui.

4. Și erau unii de le părea rău întru sine și ziceau: Pen-truce se făcu această pagubă cu mirul?

5. Că se putea vinde acesta mai mult de trei sute de di-nari și să se dea săracilor. Și se răstiau asupra ei.

6. Iar Iisus a zis: Lăsați-o pre dînsa: pentruce îi faceți

XIV. 1. Mat. 26, 1, s.; Luc. 22, 1; Ioan 11, 47. 3. Mat. 26, 6, s.; Luc. 17, 38; Ioan 12, 1, s.

32. Mat. 24, 39.
33. Mat. 26, 13; Luc. 12, 40.
34. Luc. 19, 11.

- 118 -

14, 7.

MARCU

14, 21.

supărare? că bun lucru a fă-cut cu mine.

7. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi, și cînd veți vreă puteți a le face lor bine, dar pre mine nă mă aveți pururea.

8. Acăsta, ce a avut a fă-cut; mai înainte a apucat de a uns trupul meu spre în-gropare.

9. Amin grăesc vouă: Ori unde se va propovedui evan-gheția aceasta, în toată lumea, și ce a făcut ea se va povesti, spre pomenirea ei.

10. Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprăzece, a mers la Arhiepiscop ca să-l vîndă pre el lor.

11. Iar ei auzind s'au bu-curat, și i-au făgăduit lui să-i dea bani. Și el căută cum, în vreme cu prilej, i-ar da pre el lor.

12. Iar în ziua cea d'întăi a azimilor, cînd jertfiau paș-tile, au zis către dînsul uceniciii lui: Unde voești să mer-gem să gătim ca să mîncăm paștile?

13. Și a trimis doi din u-

1. A doua Leg. 15, 10. Mat.

26, 17. Luc. 22, 1. 12. Mat. 26, 17.

Luc. 22, 13. s.

cenicii săi și le-a zis lor: Mer-geți în cetate, și va întîmpina pre voi un om ducînd un vas de lut cu apă; mergeți după dînsul.

14. Și ori unde va intră, zi-ceți stăpînului casei, că Invă-țătorul zice: Unde este săla-șul întru care să mîncăm paș-tile cu uceniciei mei?

15. Și el va arăta vouă un foisor mare, așternut gata; a-colo gătiți nouă.

16. Și au eșit ucenicii lui și au venit în cetate, și au a-flat precum le zisese lor; și au gătit paștile.

17. Și făcându-se seară, a venit cu cei doisprăzece.

18. Și șezînd ei și mîncînd, a zis Iisus: Amin zic vouă, că unul din voi va să mă vîndă, cel ce mîncă cu mine.

19. Iar ei au început a se întrista și a zice lui unul câte unul: Nu cumva *sînt* eu? Și altul: Nu cumva *sînt* eu?

20. Iar el răspunzînd a zis lor: Unul din doisprăzece, ca-re întinge cu mine în blid.

21. Ci Fiul Omului va mer-ge, precum este scris pentru dînsul; dar vai, omului ace-

17. Mat. 26, 20; Luc. 22, 14. s.

- 119 -

luia, prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acesta.

22. Și mâncând ei, a luat Iisus pâine, și binecuvântând a frânt și a dat lor, și a zis: Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

23. Și luând paharul, mulțumind, a dat lor și au băut dintr'însul toți.

24. Și a zis lor: Acesta este sângele meu, al legii ceii noi, care pentru mulți se varsă.

25. Amin zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viței până în ziua aceea, când o voi bea pre ea nouă, întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Și dând laudă, au eșit în Muntele Maslinilor.

27. Și a zis lor Iisus: Toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta; că scris este: Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile.

28. Dar după ce voi în-

viă, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a zis lui: Deși toți se vor sminti, iar eu nu.

30. Și a zis Iisus lui: Amin zic ție, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori.

31. Iar el cu mult mai vârtos zicea: De mi s'ar întâmpla a muri cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Asemenea încă și toți ziceau.

32. Și au venit în satul al cărui nume este Ghetismani, și a zis ucenicilor săi: Ședeți aici până mă voi ruga.

33. Și a luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioan cu sine, și a început a se spăimânta și a se mâhni.

34. Și a zis lor: Intristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneți aici și priveghiați.

35. Și mergând puțin mai înainte, a căzut pre pământ și se ruga, că, de este cu puțință, să treacă dela dânsul acel cias.

36. Și zicea: Ava, Părinte,

29. Luc. 22, 31; Ioan 13, 38.

30. c. 14, 32. 32. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

31. Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

32. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

33. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

34. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

35. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

36. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

37. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

38. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

39. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

40. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

41. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

42. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

43. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

44. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

45. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

46. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

47. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

48. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

49. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

50. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

51. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

52. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

53. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

54. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

55. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

56. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

57. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

58. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

59. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

60. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

61. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

62. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

63. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

64. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

65. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

66. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

67. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

68. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

69. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

70. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

71. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

72. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

73. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

74. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

75. Mat. 26, 31, 35; Luc. 22, 34; Ioan 18, 1.

toate sânt cu puțință ție; treci dela mine paharul acesta, însă nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce voești tu.

37. Și a venit și 'i-a găsit pre ei dormind, și a zis lui Petru: Simpone, dormi? Nu putuși un cias să priveghezi?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârditor, iar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergând s'a rugat, acelaș cuvânt zicând.

40. Și întorcându-se 'i-a aflat pre dânsii iarăși dormind (că erau ochii lor îngreuiați), și nu știau ce să-'i răspundă.

41. Și a venit a treia oară și a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți; destul este; a venit ciasul; iată, se dă Fiul Omului în mâinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă, să mergem; că cel ce m'a vândut, s'a apropiat.

43. Și numai decât, încă trăind el, a venit Iuda, unul din cei doisprăzece, și cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, delu Arhieriei și Cărturării și bătrâni.

44. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

45. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

46. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

47. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

48. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

49. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

50. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

51. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

53. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

54. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

55. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

56. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

57. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

58. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

59. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

60. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

61. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

62. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

63. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

64. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

65. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

66. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

67. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

68. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

69. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

70. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

71. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

72. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

73. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

74. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

75. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

76. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

77. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

78. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

79. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

80. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

81. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

82. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

83. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

84. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

85. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

86. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

87. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

88. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

89. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

90. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

91. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

92. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

93. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

94. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

95. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

96. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

97. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

98. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

99. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

100. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

101. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

102. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

103. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

104. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

105. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

106. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

107. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

108. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

109. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

110. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

111. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

112. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

113. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

114. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

115. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

116. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

117. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

118. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

119. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

120. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

121. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

122. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

123. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

124. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

125. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

126. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

127. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

128. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

129. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

130. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

131. Și lăsându-l pre el, toți au fugit.

132. Iar un tânăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol, și 'l-au prins pre el tinerii.

133. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit dela ei.

134. Iar cel ce îl vânduse pre el, le dedese semn, zicând: Pre care voi sărută, acela este; prindeți-l pre el și-l duceți cu pază.

135. Și venind, îndată s'a apropiat de el și 'i-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule. Și 'l-a sărutat pre el.

136. Iar ei 'și-au pus mâinile pre el și 'l-au prins.

137. Iar unul oare-carele din cei ce stau lângă el, scoțând sabia, a lovit pre sluga Arhierelui și 'i-a tăiat urechea lui.

138. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți?

139. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins; ci ca să se pliniaască scripturile.

53. Și au dus pre Iisus la Arhiereu, și s'au adunat la dânsul toți Arhiereii și Bătrânii și Cărturarii.

54. Iar Petru de departe mergea după el, până înlăuntrul, în curtea Arhiereului, și ședea împreună cu slugile și se încălzia la foc.

55. Iar Arhiereii și tot sfatul căutau împotriva lui Iisus mărturie, ca să-l omoare, și nu aflau;

56. Că mulți mărturisiau minciuni asupra lui, și nu erau asemenea mărturiile lor.

57. Și unii sculându-se au mărturisit minciună asupra lui, grăind:

58. Că noi l-am auzit pre el zicând: Eu voi strică această biserică făcută de mâni, și în trei zile alta nefăcută de mâni voi zidi.

59. Și nici așa nu eră asemenea mărturia lor.

60. Și sculându-se Arhiereul în mijloc, a întrebat pre Iisus, zicând: Nimic nu răspunzi? Ce aceștia mărturisesc asupra ta?

61. Iar el tăcea, și nimic nu răspundea. Iarăși l-a întrebat pre el Arhiereul, și i-a zis lui: Au tu ești Hristosul, Fiul Celui Binecuvântat?

62. Iar Iisus a zis: Eu sânt; și veți vedea pre Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și venind cu norii cerului.

63. Iar Arhiereul rupându-și hainele sale, a zis: Ce ne mai trebuiesc nouă alte mărturii?

64. Ați auzit hula; ce vi se pare vouă? Iar ei toți l-au judecat pre el că este vinovat morței.

65. Și au început unii a-l scuipa pre el, și a-l acoperi fața lui și a-l bate cu pumnul, și a zice lui: Prorocește! Și slugile îl băteau pre el cu palmele preste obraz.

66. Și fiind Petru jos în curte, a venit una din slujnicile Arhiereului,

67. Și văzând pre Petru încălzindu-se, căutând la el, a zis: Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. Iar el s'a lepădat, zicând: Nu știu, nici pricep ce

53. Mat. 26, 57; Luc. 22, 54; Ioan 18, 13. 58. Ioan 2, 19.

61. Is. 53, 7; Luc. 22, 67. 62. Mat. 24, 30. 66. Mat. 26, 69.

grăești tu. Și a eșit afară înaintea curței; și a cântat cocoșul.

69. Iar slujnica văzându-l pre el iarăși, a început a spune celor ce stau acolo, că și acesta dintr'înșii este. Dar el iarăși s'a lepădat.

70. Și preste puțin, cei ce stau acolo au zis lui Petru: Adevărat dintr'înșii ești, că galileean ești, și graiul tău seamănă.

71. Iar el a început a se blestemă și a se jură, că nu știu pre omul acesta de care ziceți.

72. Și a doua oară a cântat cocoșul. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul care l-a zis Iisus lui, că mai înainte de ce va cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Și a început a plânge.

CAPITOLUL XV.

Patimile lui Hristos. Pogorârea de pe cruce și îngroparea.

Și îndată dimineața, sfat făcând Arhiereii cu Bătrânii și Cărturarii și toată adunarea, și legând pre Iisus, l-au dus și l-au dat lui Pilat.

VP. I. s. Mat. 27, 1; Luc. 23, 1; Ioan 18, 28, 5.

2. Și l-a întrebat pre el Pilat: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând i-a zis lui: Tu zici.

3. Și multe grăiau asupra lui Arhiereii.

4. Iar Pilat iarăși l-a întrebat pre el, zicând: Nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc asupra ta.

5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns, cât se miră Pilat.

6. Iar la praznicul acela le slobozia lor câte un vinovat, pre care cereau ei.

7. Și eră unul ce-l numia Varava, prins împreună cu soții lui, care în zarvă făcuseră ucidere.

8. Și strigând norodul a început a cere să le facă precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le-a răspuns lor, zicând: Voiți să slobozesc vouă pre împăratul Iudeilor?

10. Că știă, că din pizmă l-au dat pre el Arhiereii.

11. Dar Arhiereii au îndemnat pre norod, ca mai vârtos pre Varava să-l slobozească lor.

12. Iar Pilat răspunzând iarăși, le-a zis lor: Dar ce vo-

6. Ioan 18, 23.

îți să fac *acestuia* pre care îl ziceți împăratul Iudeilor?

13. Atunci ei iarăși au strigat: Răstignește-l pre el!

14. Iar Pilat le-a zis lor: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai vărtos strigau: Răstignește-l pre el!

15. Și Pilat vrând să facă pre voea norodului, le-a slobozit lor pre Varava, iar pre Iisus bătându-l, l-a dat să se răstigniască.

16. Iar ostașii l-au adus pre el în lăuntru curiei, ce este divan, și au adunat toată oastea;

17. Și l-au îmbrăcat pre el în porfiră, și împletind cunună de spini, l-au pus lui.

18. Și au început a se închină lui, zicând: Bucură-te, împăratul Iudeilor!

19. Și l-băteau preste cap cu trestie, și-l scuipau pre el, și, punându-se în genunchi, se închinau lui.

20. Și după ce l-au batjocurit pre el, au dezbrăcat de pre el porfira, și l-au îmbrăcat în hainele sale, și l-au dus pre el să-l răstigniască.

21. Și au silit pre oare-care

Simon Chirinean, ce trecea, venind din țarină, tatăl lui Alexandru, și al lui Ruf, ca să ducă crucea lui.

22. Și l-au dus pre el la locul Golgota, care se talmăcește: locul căpățanei.

23. Și l-au dat lui să bea vin amestecat cu smirnă, dar el n'a luat.

24. Și răstignindu-l pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dănele, cine ce va lua.

25. Și eră ciasul al treilea, și l-au răstignit pre el.

26. Și eră scrisoarea priceiunei lui scrisă: **Împăratul Iudeilor.**

27. Și împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga lui.

28. Și s'a plinit scriptura care zice: Și cu cei fărădelege s'a socotit.

29. Și cei ce treceau îl huliau pre el, clătînând capetele sale și zicând: Ua! Cel ce strici biserica și în trei zile o zidești,

30. Mântuiește-te pre sineți și te pogoară de pre cruce.

28. Is. 53, 12. 30. Luc. 23, 32.

16. Mat. 27, 27; Ioan 19, 9.

31. Asemenea încă și Arhieriei bătându-și joc ziceau unul către altul, împreună cu Cărturarii: Pre alții a mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască?

32. Hristos, împăratul lui Israel, pogoare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'insul. Și cei ce erau împreună cu el răstigniți îl ocărau pre el.

33. Iar când a fost ciasul al șaselea, întunec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea cias.

34. Iar în ciasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare zicând: *Eloi, Eloi, Lima Sabachtani?* ce este, tăluindu-se. Dumnezeu! meu, Dumnezeu! meu, pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stau acolo, auzind ziceau: Iată, pre Ilie strigă.

36. Și nergând unul și umplând un burete de oțet, și punându-l într'o trestie, îl adăpă pre el, zicând: Lăsați, să vedem, nu veni-va Ilie să-l poartare pre el?

37. Iar Iisus strigând cu glas mare, și-a dat duhul.

38. Și catapeteasma bisericiei s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Și văzând sutașul, cel ce stă în preajma lui, că așa strigând și-a dat duhul, a zis: Cu adevărat, omul acesta Fiul al lui Dumnezeu a fost.

40. Și erau și muieri de departe privind, între care eră Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacov celui mic și a lui Iosif, și Salomi,

41. Care, și când eră în Galileea, mergeau după el, și slujiau lui, și altele multe, care se suiseră cu el în Ierusalim.

42. Și iată seară făcându-se, de vreme ce eră vineri, care este mai înainte de sâmbătă,

43. A venit Iosif din Arimateea, sfetnic cu bun chip, care și acesta eră așteptând împărăția lui Dumnezeu, și îndrăznind a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat de a murit așa curând; și chemând pre sutașul, l-a întrebat pre

40. Mat. 27, 55; Luc. 23, 49.

42. Mat. 27, 57, s.; Luc. 23, 50, s.;

14. Ps. 21, 5; Mat. 27, 46.

16. Ps. 68, 22; Ioan 19, 23, s.

Ioan 19, 28, s.

dânsul de a murit demult.

45. Și înțelegând dela su-
tașul, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și cumpărând giulgiu,
și pogorându-l pre el, l'a în-
fășurat cu giulgiul, și l'a pus
în mormânt, care eră săpat în
peatră, și a prăvălit o peatră
pre ușa mormântului.

47. Iar Maria Magdalina și
Maria lui Iosif priviau unde îl
pun.

CAPITOLUL XVI.

*Învieirea lui Hristos. El se arată
ucenicilor. Înălțarea lui la cer.*

Și dacă a trecut sâmbăta,
Maria Magdalina și Maria
lui Iacov și Salomi au cum-
părat mirezme ca să meargă
să-l ungă pre el.

2. Și foarte de dimineață, în-
tru una a sâmbetelor, au ve-
nit la mormânt, răsărind soa-
rele.

3. Și ziceau una către alta:
Cine va prăvăli nouă peatra
de pre ușa mormântului?

4. Și căutând au văzut pea-
tra prăvălită, că eră mare
foarte.

5. Și intrând în mormânt

au văzut pre un tânăr șezând
de-a dreapta, îmbrăcat în veș-
mânt alb; și s'au spăimântat.

6. Iar el a zis lor: Nu vă
spăimântați; pre Iisus căutați.
Nazarineanul cel săstignit; s'a
sculat, nu este aici; iată locul
unde l-au pus pre el.

7. Deci mergeți de spuneți
ucenicilor lui și lui Petru, că
va merge mai înainte de voi
în Galileea; acolo îl veți ve-
deă pre el, precum a zis vouă.

8. Și eșind au fugit dela
mormânt, că erau cuprinse de
cutremur și de spaimă, și ni-
măru nimic n'au spus, că se
temeau.

9. Iar după ce a înviat Iisus,
dimineața, în zina cea d'întâi
a săptămânei, s'a arătat întâi
Mariei Magdalinei, dintru ca-
re scosese șapte draci.

10. Aceea mergând-a ves-
tit celor ce fuseseră cu el, care
plângeau și se tânguiau.

11. Și aceia auzind că este
viu și a fost văzut de dânsa,
n'au crezut.

12. După aceea s'a arătat
într'alt chip, la doi dintre dâ-
șii, care mergeau la o țarină.

XVI. 1. Mat. 28, 1, s.; Luc. 24, 1, s.

12. Luc. 24, 16.

13. Și aceia mergând, au
vădit celeori alți, dar nici pre a-
ceia nu i-au crezut.

14. Iar după aceea șezând
ei, cei unsprăzece, li s'a arătat,
și imputat necredinței lor și
împetririi inimii, căci celor ce
nu văzută pre el că a înviat,
n'au crezut.

15. Și a zis lor: Mergeți în
toată lumea, și propoveduiți
evanghelia la toată zidirea.

16. Căla ce va crede și se
va boteza, se va mântui; iar
cel ce nu va crede, se va o-
rândi.

17. Și celor ce vor crede,

14. Luc. 24, 28; Ioan 20, 19; 1
Cor. 15, 1, s. 17. Fapt. 16, 13; 2,
3; 10, 44.

aceste semne vor urmă: Întru
numele meu draci vor scoate;
în limbi noi vor grăi;

18. Șerpi vor lua; și de vor
bea ceva de moarte, nu i va
vătăma pre ei; pre bolnavi
mânile își vor pune și bine le
va fi.

19. Deci Domnul, după ce
a grăit cu dâșii, s'a înălțat
la cer și a șezut de-a dreapta
lui Dumnezeu.

20. Iar ei eșind, au propo-
veduit pretutindenea, Dom-
nul împreună lucrând, și cu-
vântul adevărindu-l prin sem-
nele ce urmau; amin.

18. Luc. 10, 19; Fapt. 28, 1, s.

19. Luc. 24, 44; Fapt. 1, 9.

20. Fapt. 3, 14; 14, 3; Evr. 2, 4.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

LUCA

CAPITOLUL I.

*Nașterea lui Ioan Botezătorul.
Buna-Vestire. Închinăciunea Ma-
riei la Elisavet și cântarea ei. Deze-
garea limbii lui Zaharia și
prorocia lui.*

In vreme ce mulți s'au
apucat a alcătui po-
vestire pentru lucru-
rile cele ce au fost adevărate
întru noi.

2. Precum au dat nouă cei
ce dintru început au fost sin-
guri văzători și slujitori cu-
vântului,

3. Părutu-mi-s'a și mie, ur-
mând toate dintâi cudeamă-
runtul, pre rând a scrie ție,
puternice Teofile,

I. 3. Fapt. 1, 1.

4. Ca să cunoști întârirea
cuvintelor de care fe-ai învâ-
țat.

5. Fost-a în zilele lui Irod,
împăratul Iudeei, un preot
oare-care anume Zaharia, din
rândul preoției lui Avia, și fe-
mea lui, din fetele lui Aaron,
și numele ei Elisavet.

6. Și erau drepti amândoi
înaintea lui Dumnezeu um-
blând întru toate poruncile și
îndreptările Domnului, fără
prihană.

7. Și n'aveau efeciori, pen-
trucă Elisavet era stearpă, și
amândoi erau bătrâni în zilele
lor.

5. Mat. 2, 1; I Paral. 25, 10.
6. Iov 1, 1, 8.

LUCA

1, 22

8. Și a fost când a slujit el,
în rândul săptămânei sale, în-
aintea lui Dumnezeu,

9. După obiceiul preoției,
i s'a întâmplat a tămăia, în-
trând în biserica Domnului.

10. Și toată mulțimea no-
rodului era rugându-se afară,
în vremea tămăderii.

11. Și i s'a arătat lui îngerul
Domnului, stând d'a dreapta
cuvântului tămăderii.

12. Și s'a spăimântat Zaha-
ria văzându-l, și frică a căzut
peste dânsul.

13. Iar îngerul a zis către
dânsul: Nu te teme, Zahario,
că m'a auzit rugăciunea ta, și
mulțirea ta Elisavet va naște
ție un fiu și vei chemă numele
lui Ioan.

14. Și va fi ție bucurie și
vesellie, și mulți de nașterea
lui se vor bucura.

15. Că va fi mare înaintea
Domnului, și vin și sichea-
ru va bea, și se va umplea
de Duh Sfânt, încă din pân-
na mamei sale.

16. Și pre mulți din fiii lui

Israel va întoarce la Domnul
Dumnezeul lor.

17. Și el va merge înaintea
lui cu duhul și cu puterea lui
Ilie, ca să întoarcă inimile pă-
rinților spre fii și pre cei ne-
ascultători întru înțelepciune
dreptilor; să gătiască
Domnului norod mai înainte
gătit.

18. Și a zis Zaharia către
înger: Din ce voi cunoaște
aceasta? că eu sunt bătrân și
femea mea trecută în zilele
sale.

19. Și răspunzând îngerul,
a zis lui: Eu sunt Gavriil, cela
ce stau înaintea lui Dumne-
zeu, și sunt trimis a grăi către
tine și a binevesti ție acestea.

20. Și iată, vei fi tăcând, și
neputând a grăi până în ziua
când vor fi acestea, pentru-
că n'ai crezut cuvintelor mele,
care se pot împlini la vremea
lor.

21. Și așteptă norodul pre
Zaharia și se mira că zăbovia
el în biserică.

22. Și eșind, nu putea să
grăiască lor, și au cunoscut

8. Mat. 20, 1, 10. Lev. 16, 11; III
Ier. 1, 1, 14. Iud. 13, 6, 20; Dan.
10, 1, 19. Fapt. 10, 21.

17. Mal. 4, 5. 18. Fac. 17, 17.
19. Dan. 8, 16 și 9, 21; III Imp.
17, 1; Ps. 102, 21; Apoc. 7, 11.

ei că vedere a văzut în biserică, că le făcea semn cu mâna, și a rămas mut.

23. Și a fost dacă s'au umput zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

24. Iar după zilele acelea, a îngrecat Elisavet muierea lui, și s'a tăinuit pre sine în cinci luni, zicând:

25. Că așa a făcut mie Domnul în zilele în care asocotit să iă ocara mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șasea, trimis a fost ingerul Gavriil dela Dumnezeu în cetatea Galileei, căreia numele *eră* Nazaret.

27. La fecioară logodită cu bărbat, cărui numele Iosif, din casa lui David; și numele fecioarei: Mariam.

28. Și intrând ingerul la dânsa, a zis: Bucură-te *ceea ce ești* plină de dar, Domnul *este* cu tine, binecuvântată *ești* tu între femei.

29. Iar ea văzând s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugetă în ce chip va fi închinarea aceasta.

30. Și a zis ei ingerul: Nu te teme Mariam, că ai aflat dar la Dumnezeu.

27. c. 2, 5; Mat. 1, 18, 8.

31. Și iată, vei zemisli în pânțec, și vei naște fiu, și vei chema numele lui: **Iisus**.

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui de sus se va chema; și-i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui.

33. Și va împărăți preste casa lui Iacov în veci, și împărăției lui nu va fi sfârșit.

34. Și a zis Mariam către inger: Cum va fi aceasta, de vreme ce de bărbat nu știu?

35. Și răspunzând ingerul, a zis ei: Duhul Sfânt se va pogori preste tine, și puterea celui de sus te va umbri; pentru aceasta și Sfântul ce se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu.

36. Și iată, Elisavet rude-nia ta, și ea a zemisli fiu la bătrânețele ei, și a șasea lună este ei aceasta, cei ce se chemă stearpă.

37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință.

31. Is. 7, 14; Mat. 1, 21.

32. Is. 9, 7; II Imp. 7, 12.

33. Dan. 4, 31 și 7, 14; Mih. 4, 7.

35. Mat. 1, 18, 20; Dan. 9, 24.

36. Is. 54, 8, 37. c. 18, 37; Fac. 18, 16; Iov. 42, 5; Ier. 32, 37, 37; Zah. 8, 6; Rom. 4, 11.

38. Și a zis Mariam: Iată robia Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și s'a dus dela ingerul.

39. Și sculându-se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Ierusalim.

40. Și a intrat în casa Zahariei și s'a închinat Elisavetei.

41. Și a fost când a auzit Elisavet închinăciunea Mariam, călțat-a pruncul în pânțecul ei, și s'a umplut de Duh Sfânt.

42. Și a strigat cu glas mare și a zis: Binecuvântată *ești* tu între femei, și binecuvântat *este* rodul pânțecului tău.

43. Și de unde mie aceasta, că mă vie maica Domnului?

44. Că iată, cum fu glasul mîlînării tale întru urechile mele, călțat-a pruncul cu bucurie în pânțecul meu.

45. Și iată *este* ceea ce e spusul că va fi săvârșire celor ce s'au spus dela Domnul.

46. Și a zis Mariam: Iată robia mea, cum fu glasul mîlînării tale întru urechile mele, călțat-a pruncul cu bucurie în pânțecul meu.

47. Și iată *este* ceea ce e spusul că va fi săvârșire celor ce s'au spus dela Domnul.

48. Și a zis Mariam: Iată robia mea, cum fu glasul mîlînării tale întru urechile mele, călțat-a pruncul cu bucurie în pânțecul meu.

49. Și iată *este* ceea ce e spusul că va fi săvârșire celor ce s'au spus dela Domnul.

duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu;

48. Că a căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile;

49. Că mi-a făcut mie mărire cel puternic, și sfânt numele lui.

50. Și mila lui în neam și în neam spre cei ce se tem de el.

51. Făcut-a tărie cu brațul său, risipit-a pre cei mândrii cu cugetul inimei lor.

52. Pogorit-a pre cei puternici de pre scaune, și a înălțat pre cei smeriți.

53. Pre cei flămânzi i-a umplut de bunătăți, și pre cei bogați i-a scos afară deșerti.

54. Luat-a pre Israil sluga sa, ca să pomeniască mila;

55. Precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

56. Și a rămas Mariam împreună cu dânsa ca la trei luni, și s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i s'a îm-

51. Is. 31, 8, 52. Ps. 32, 5.

53. I Imp. 2, 5.

54. Ps. 33, 11.

55. Fac. 17, 1, 10.

plinit vremea să nască, și a născut fiu;

58. Și au auzit cei ce locuiau împrejur și rudenile ei, că a mărit Domnul mila sa cu dânsa, și se bucurau împreună cu dânsa.

59. Și a fost în ziua a opta, au venit să tae împrejur pruncu; și-l chemau pre numele tatălui lui: Zaharia.

60. Și răspunzând muma lui, a zis: Nu, ci se va chema Ioan.

61. Și au zis către dânsa, că nimeni nu este întru rudenie ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să-l cheme pre dânsul.

63. Și cerând el panahidă a scris, zicând: Ioan va fi numele lui. Și s'au mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și limba lui, și grăia, laudând pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cei ce locuiau împrejurul lor; și întru toată laturea de prin munții ludei s'au vestit toate cuvintele acestea.

58. Is. 41, 9. 59. Fac. 17, 15; Lev. 12, 3.

66. Și au pus toți cei ce auziau în inima lor, zicând: Oare ce va să fie pruncu acesta? Și mâna Domnului era cu dânsul.

67. Și Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duh Sfânt și a prorocit, zicând:

68. Bine-este-cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israil, că a cercetat și a făcut răscum-părare norodului său,

69. Și a ridicat corn de mântuire nouă, în casa lui David slugei sale;

70. Precum a grăit prin gura sfinților celor din veac proroci ai lui.

71. Mântuire de vrăjmașii noștri, și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pre noi;

72. Să facă milă cu părinții noștri și să-și aducă aminte de legătura lui cea sfântă,

73. De jurământul care s'a jurat către Avraam părintele nostru;

74. Să ne dea nouă, fără de frică, din mâinile vrăjmașilor noștri izbăvindu-ne.

75. Să-i slujim lui întru

66. Is. 1, 3 și 3, 22. 68. Ps. 103, 13. 69. Ps. 103, 17. 70. Ier. 23, 4. 71. Fapt. 3, 21. 73. Fac. 22, 16. 74. Ier. 31, 23. 75. Colas. 1, 22.

sfîntenie și întru dreptate înaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, prorocului Prea-Înnalt te-vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului să gătești căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mântuirii norodului lui întru scutirea păcatelor lor,

78. Pentru milostivirea milii Dumnezeului nostru, în care ne-a cercetat pre noi ră-măntul din înălțime,

79. Ca să lumineze celor ce șadeau întru întunec și în umbra morții, să îndrepteze picioarele noastre în calea păcii.

80. Iar pruncu crește și se întărește cu duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israil.

CAPITOLUL II.

Nașterea lui Hristos. Ingerii vestesc nașterea lui. Aducerea lui la Ierusalim. Simcon și Ana în Biserică întrebându-se cu dascălii legii.

1. A fost în zilele acelea, e-a poruncă dela Chesa-

Mat. 3, 9. 77. Ier. 31, 21. 78. Mal. 4, 2. Zah. 3, 9; 6, 12. Is. 9, 1.

rul Avgust, să se scrie toată lumea.

2. (Această scrisoare întâi s'a făcut, domnind în Siria Chirineu).

3. Și mergeau toți să se scrie, fiecare în cetatea sa.

4. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, la Iudeea, în cetatea lui David, care se cheamă Vitleem (pentru că era el din casa și din seminția lui David),

5. Să se scrie cu Mariam, cea logodită lui muere, fiind grea.

6. Și a fost când erau ei acolo, s'au umplut zilele ca să nască ea.

7. Și a născut pre fiul său cel întâi născut, și l-a înfășat pre dânsul și l-a culcat în esle, pentru că nu avea ei loc la gazdă.

8. Și păstori erau într'ace-eași lature petrecând și pă-zind streji de noapte împre-jurul turmei lor.

9. Și iată, ingerul Domnului a stătut înaintea lor, și slava Domnului a strălucit

II. 4. Mih. 5, 1, 2.; Mat. 2, 6. 7. Mat. 1, 25 și 1, 13; Dan. 7, 10.

împrejurul lor; și s'au înfri-
coșat cu frică mare.

10. Și le-a zis lor îngerul:
Nu vă temeți, că iată vestesc
vouă bucurie mare, care va
fi la tot norodul.

11. Că s'a născut vouă as-
tăzi Mântuitor, care este Hri-
stos Domnul, în cetatea lui
David.

12. Și acesta *va fi* vouă
semn: Află-veți un prunc în-
fășat, culcat în esle.

13. Și îndatăși s'a făcut, îm-
preună cu îngerul, mulțime de
oaste cerească, laudând pre
Dumnezeu și zicând:

14. Slavă lui Dumnezeu în-
tru cei de sus, și pre pământ
pace, între oameni bunăvoire.

15. Și a fost dacă s'au dus
dela dâșii îngerii la cer, și
păstorii au zis unii către al-
ții: Să mergem dară până la
Vitleem și să vedem cuvân-
tul acesta ce s'a făcut, care
Domnul a arătat nouă.

16. Si au venit degrabă și
au aflat pre Mariam și pre Io-
sif și pruncul culcat în esle.

17. Și văzând au spus pen-
tru cuvântul ce se grăise lor
de pruncul acesta.

14. Is. 57, 19; Efec. 2, 14.

18. Și toți cei ce au auzit
s'au mirat de cele ce s'au zis
de păstori către dâșii.

19. Iar Mariam păziă toate
cuvintele acelea, punându-le
întru inima sa.

20. Și s'au întors păstori,
slăvind și laudând pre Dum-
nezeu de toate cele ce au a-
uzit și au văzut, precum s'a
zis către dâșii.

21. Și când s'au umplut
opt zile, ca să-l tace pre el îm-
prejur, s'a chemat numele lui:
Iisus, care s'a numit de îng-
er mai înainte de a se ze-
misli el în pântece.

22. Și când s'au umplut zi-
lele curăpirei ei, după legea
lui Moisi, 7-au suit pre el în
Ierusalim, ca să-l pună înain-
tea Domnului,

23. (Precum este scris în
legea Domnului: Toată par-
tea bărbătească ce deschide
pântecul, sfânt Domnului se
va chema);

24. Și ca să deă jertfă, după
ceea ce s'a zis în legea Dom-
nului, o pereche de turturele,
sau doi pui de porumb.

21. Fac. 17, 19; Lev. 12, 3; Luc.
1, 31, 22. Lev. 12, 1, 23. Eș. 13, 2,
24. Lev. 12, 8.

25. Și iată, eră un om în
Ierusalim, anume Simeon; și
omul acela eră drept și temă-
ră de Dumnezeu, așteptând
învierea lui Israil, și Duh
Sfânt eră preste dânsul.

26. Și eră lui făgăduit de
Duhul Sfânt să nu vadă
moartea până ce va vedea
Hristosul Domnului.

27. Și a venit cu Duhul în
el, când au adus înlă-
mure părinții pre Iisus prun-
cul, ca să facă ei după obicei-
ul legii pentru el.

28. Și acela-l-a luat pre dâ-
nsul în brațele sale și bine-a-
cuvântat pre Dumnezeu și

29. Acum slobozește pre ro-
bul tău, Stăpâne, după cu-
vântul tău, în pace;

30. Că văzură ochii mei
salvătura ta,

31. Care o ai gătit înaintea
ochilor poroadelor;

32. Lumină spre descope-
rea neamurilor, și slava no-
stră în fața tuturor.

33. Și tu, Stăpâne, și mama lui
Iisus, se de cele ce se gră-
ise pentru dânsul.

34. Și binecuvântat pre

35. I. Rom. 9, 11; I Petr. 2, 7.

dâșii Simeon, și a zis către
Mariam mama lui: Iată, ace-
sta este pus spre căderea și
scularea a multora întru Is-
rail, și spre semnul căruia
i se va zice împotriva.

35. (Și prin însuși sufletul
tău va trece sabie), ca să des-
copere dela multe inimi cu-
getele.

36. Și eră Ana prorocița,
fata lui Fanuil, din neamul
lui Asir. Aceasta îmbătrânise
în zile multe, care trăise cu
bărbatul său șapte ani din
fecioia sa,

37. Și aceasta *a fost* vă-
duvă ca la optzeci și patru
de ani, care nu se depărta de-
la biserică, cu posturi și cu
rugăciuni, slujind *lui Dum-
nezu* ziua și noaptea;

38. Și aceea într'acel cias
venind, se mărturisia Dom-
nului și grăia pentru dânsul
tuturor celor ce așteptau mân-
tuire în Ierusalim.

39. Și după ce au săvârșit
ei toate după legea Domnu-
lui, s'au întors în Galileea, în
cetatea lor Nazaret.

40. Iar pruncul creșcă și
se întăria cu duhul, umplân-

37. I Imp. 1, 22; I Tim. 5, 8.

du-se de înțelepciune; și darul lui Dumnezeu era preste dânsul.

41. Și se deuceau părinții lui în fiecare an în Ierusalim, la praznicul paștilor.

42. Și când a fost de doisprăzece ani, suindu-se ei în Ierusalim, după obiceiul praznicului.

43. Și sfârșind zilele, când s'au întors ei, a rămas Iisus pruncul în Ierusalim; și n'au știut Iosif și muma lui.

44. Și socotind că este el cu alte soții, au venit cale de o zi; și l-au căutat pre el prin rudenii și prin cunoscuți,

45. Și neaflându-l, s'au întors în Ierusalim, căutându-l pre el.

46. Și a fost, după trei zile l-au aflat în biserică, șezând în mijlocul dascălilor, ascultându-i și întrebându-i pre ei.

47. Și se minunau toți, cei ce-l auziau pre dânsul, de priceperea și de răspunsurile lui.

48. Și văzându-l pre el, s'au spăimântat și a zis către el muma lui: Fiule, căci ai făcut nouă așa? Iată, tatăl tău

41. Eș. 84, 13. 47. Mat. 7, 21; Marc. 1, 22.

și eu dorindu-te, te căutam.

49. Și a zis către dânsii: Ce este că mă căutați? Au n'ați știut că întru cele ce sânt ale Tatălui meu se cade mie să fiu?

50. Și ei n'au înțeles graiul care a grăit lor.

51. Și s'a pogorît împreună cu dânsii și a venit în Nazaret și era supunându-se lor. Iar muma lui păzia toate graiurile acestea în inima sa.

52. Și Iisus sporiă cu înțelepciunea și cu vârsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

CAPITOLUL III.

Propoveduirea lui Ioan și Mărturia lui despre Hristos. Botezul lui Hristos și povestirea neamului său.

Iar în anul al cinsprăzecelea al împărăției lui Tiberie Chesarului, domnind Pilat din Pont în Iudeea, și Irod stăpânind a patra parte pre Galileea, iar Filip, fratele lui, stăpânind a patra parte pre Ituria și pre laturea Trahoniei, și Lisanie a patra parte stăpânind pre Avilinia;

2. În zilele arhierilor Ana și Caiafa, fost-a cuvântul lui

Dumnezeu către Ioan fiul Zăbariei în pustie.

3. Și a venit în toată latura Iordanului, propoveduind botezul pocăinței întru erta-rea păcatelor;

4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei prorocului, care zice: Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți călările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și măgura se va smeri; și vor fi cele strâmbe drepte, și cele colțuroase căi netede;

6. Și va vedea tot trupul mîntuirea lui Dumnezeu.

7. Deci zicea noroadelor care mergeau să se boteze dela el: Pui de năpârci, ce v'a arătat vouă ca să faceți de mînia ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a zice întru voi: Tată al nostru pre Avraam; că zic vouă,

9. că putea Dumnezeu și din piatră să ridice fiii lui Avraam.

10. 3. Mat. 3, 1; Marc. 1, 4; Ioan 1, 6. 1a. 1b. 1c. 1d. 1e. 1f. 1g. 1h. 1i. 1j. 1k. 1l. 1m. 1n. 1o. 1p. 1q. 1r. 1s. 1t. 1u. 1v. 1w. 1x. 1y. 1z.

9. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă.

10. Și-l întrebau pre el noroadele, zicând: Dar ce vom face?

11. Răspunzând, zicea lor: Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asemenea să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze dela dânsul, și au zis către el: Învățătorule, ce vom face?

13. Iar el a zis către dânsii: Nimic mai mult decât este rânduit vouă, să nu faceți.

14. Și-l întrebau și ostașii, zicând: Și noi ce vom face? Și a zis către dânsii: Pre nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți, și să vă îndestulați cu lefale voastre.

15. Iar așteptând norodul și cugetând toți întru inimile sale de Ioan, că nu cumva el să fie Hristos,

16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicând: Eu cu apă vă botez pre voi; dar vine cel mai tare decât mine, căruiu nu sânt vrednic a-i dezlega cureaua încălțămintelor lui. A-

cesta va boteza pre voi cu Duhul Sfânt și cu foc;

17. A cărui lopată este în mâna lui, și va curăți aria sa, și va aduna grâul în jitița sa, iar plevile le va arde cu focul nestins.

18. Multe încă și altele binevestiă norodului, mângăindu-l.

19. Iar Irod, cel a patra parte stăpânitor, muștrat fiind de el, pentru Irodiada muierea frăține-său, și pentru toate retele care a făcut Irod,

20. A adaus și aceasta preste toate, și a închis pre Ioan în temniță.

21. Și a fost dacă s'a botezat tot norodul, și Iisus botezându-se și rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Și s'a pogorît Duhul Sfânt cu chip trupest, ca un porumb, preste dânsul; și glas din cer s'a făcut, zicând: Tu ești Fiul meu cel iubit, întru tine bine am voit.

23. Și acest Iisus eră ca de treizeci de ani începând, fiind (precum se socotia) fiul lui Iosif, al lui Ili,

20. Mat. 11, 10. 21. Mat. 3, 16. Marc. 1, 10; Ioan 1, 33. 22. c. 9, 33.

24. Al lui Matât, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iané, al lui Iosif,

25. Al lui Matatia, al lui Amôs, al lui Naûm, al lui Esli, al lui Nanghè,

26. Al lui Maât, al lui Matatia, al lui Semeîn, al lui Iosif, al lui Iodâ,

27. Al lui Ioanân, al lui Risâ, al lui Zorovâvel, al lui Salatiîl, al lui Niri,

28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosâm, al lui Elmadâm, al lui Ir,

29. Al lui Iisus, al lui Eliêzer, al lui Iorîm, al lui Matât, al lui Levi,

30. Al lui Simeôn, al lui Iúda, al lui Iosif, al lui Ionâm, al lui Eliachîm,

31. Al lui Meleá, al lui Menâ, al lui Matatâ, al lui Natâm, al lui David,

32. Al lui Iesé, al lui Iovîd, al lui Voos, al lui Salâ, al lui Naasôn,

33. Al lui Aminadáv, al lui Arâm, al lui Esrôm, al lui Fârès, al lui Iúda,

34. Al lui Iacöv, al lui Isa-

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

31. II Imp. 5, 14. 32. Rut. 4, 22. 33. Fac. 29, 30.

al lui Avraám, al lui Tára, al lui Nahôr,

35. Al lui Serúh, al lui Rárah, al lui Faléc, al lui Ever, al lui Salâ,

36. Al lui Cainán, al lui Arpháhd, al lui Sim, al lui Nôe, al lui Lámeh,

37. Al lui Matusalâ, al lui Iúdh, al lui Iáret, al lui Melchí, al lui Cainám,

38. Al lui Enôs, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Isus și ispitirea lui Iisus. El intră în sinagogă. Este amenințat de Iudei. Vindecă felurite boale.

Isus plin de Duhul Sfânt a intrat dela Iordan, și s'a dus de Duhul în pustie,

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

4. Pădușii de zile ispitirii de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea. Și cîntărindu-se ele, mai pre ur-

numai cu pâne va trăi omul, ci cu tot graiul lui Dumnezeu.

5. Și suindu-l pre el diavolul într'un munte înalt, i-a arătat lui toate împărățiile lumii, într'o clipeală de vreme.

6. Și i-a zis lui diavolul: Tie voui da stăpânirea aceasta toată și slava lor, că mie este dată, și ori căruia voesc o dau pre ea.

7. Deci, tu de te vei închina înaintea mea, va fi a ta toată.

8. Și răspunzând Iisus, a zis lui: Mergi înapoia mea, Satano, că scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini, și lui unuia să-i slujești.

9. Și l-a dus pre el în Ierusalim și l-a pus pre dânsul pre aripa bisericii, și i-a zis lui: De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te pre sineți de aici jos.

10. Că scris este, că îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păziască;

11. Și: Pre mâni te vor ridică, ca să nu-ți împedeci de peatră piciorul tău.

12. Și răspunzând Iisus, a zis lui, că s'a scris: Să nu

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

8. A doua Leg. 6, 13. 10. Ps. 90, 11. 12. A doua Leg. 6, 16.

ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

13. Și sfârșind diavolul toată ispita, a fugit dela dânsul până la o vreme.

14. Și s'a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, și vestea a eșit despre el în toată laturea aceea.

15. Și el învăță în sinagogurile lor, slăvindu-se de toți.

16. Și a venit în Nazaret, unde eră crescut, și a intrat după obiceiul său în ziua sâmbetei în sinagogă, și s'a sculat să cetiască.

17. Și i s'a dat lui cartea Isaiei prorocului. Și deschizând cartea, a aflat locul unde eră scris:

18. Duhul Domnului preste mine, pentru care m'a uns bine-a-vesti săracilor; m'a trimis a tămădui pre cei zdorbiți la inimă, a propovedui robilor ertare și orbilor vedere, a slobozi pre cei sfărâmați, întru ușurare,

19. A propovedui anul Domnului priimit.

20. Și închizând cartea, o

14. Mat. 4, 13; Marc. 1, 14.

15. Mat. 13, 53, s.; Marc. 6, 1; Neem. 8, 4, s. 18. Is. 61, 1.

a dat slugei, și a șezut; și ochii tuturor din sinagogă erau privind spre el.

21. Și a început a zice către dâșii, că astăzi s'a plinit scriptura aceasta întru urechile voastre.

22. Și toți îl mărturisiau pre el, și se mirau de cuvintele darului care eșiau din gura lui. Și ziceau: Au nu este acesta feciorul lui Iosif?

23. Și a zis către ei: Cu adevărat veți zice mie pilda aceasta: Doctore, vindecă-te pre sineți; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă și aici în patria ta.

24. Și a zis: Amin grăesc vouă, că nici un proroc nu este priimit în patria sa;

25. Și într'adevăr grăesc vouă: Multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israil, când s'a încuiat cerul trei ani și șease luni, cât s'a făcut foamete mare preste tot pământul.

26. Și către nici una dintr'acelea n'a fost trimis Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o muiere văduvă.

23. Mat. 4, 13. 24. Ioan 4, 44. 25. III Imp. 17, 11, 9 și 18, 11; Iac. 5, 17.

27. Și mulți leproși erau în zilele lui Elisei prorocului în Israil, și nici unul dintr'insii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Și s'au umplut toți de mânia în sinagogă, auzind acestea.

29. Și sculându-se l-au scos pre el alară din cetate, și l-au dus pre el până în sprânceană muntelui pre care eră zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos;

30. Dar el trecând prin mijlocul lor, s'a dus,

31. Și s'a pogorît în Capernaum, cetate a Galileei, și era învățându-i pre ei sâmbăta.

32. Și se spăimântau de învațătura lui, căci cu stăpânire eră cuvântul lui.

33. Și în sinagogă eră un om, care aveă duh de drac necurat, și a strigat cu glas tare,

34. Grăind: Lasă, ce este omul ăsta? Ție Iisuse Nazarineanule? Ai venit să ne perzi pre noi? Tu știu pre tine cine suntul lui Dumnezeu.

35. Și Iisus a zis: Taci, și dă-mă la pace.

36. Și a tălmăcit pre el, și a ieșit din sinagogă, și a merge la casa lui Simon și a mamei lui, și au ieșit și toți și au merge la ei.

37. Și au intrat într'acestea.

35. Și l'a certat pre el Iisus, grăind: Taci, și eși dintr'însul. Și aruncându-l pre el dracul în mijloc, a eșit dintr'însul, nimic vătămându-l pre el.

36. Și s'a făcut spaimă preste toți, și se întebau între sine, zicând: Ce este cuvântul acestă? căci cu stăpânire și cu putere poruncește duhurilor celor necurate, și iasă.

37. Și se ducea vestea de el în tot locul cel de prin prejur.

38. Și sculându-se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon eră cuprinsă de friguri mari, și l-au rugat pre el pentru dânsa.

39. Și stând lângă ea, a certat frigurile și o au lăsat pre dânsa, și îndată sculându-se, slujia lor.

40. Și apunând soarele, toți câți aveau bolnavi cu multe feluri de boale, i-au dus pre ei către dânsul, iar el pre fiecare din ei punându-și mânia, i-a tămăduit pre ei.

41. Și eșiau și draci din mulți, strigând și grăind, că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Și certându-i, nu-l lăsa pre dâșii să grăiască,

38. Mat. 8, 14, s. 40. Marc. 1, 33, s.

căci îl știau că el este Hristos.

42. Și făcându-se ziuă, eșind s'a dus în loc pustiu; și noroadele căutau pre dânsul, și au venit până la dânsul, și-l țineau pre el ca să nu se ducă dela dânsii.

43. Iar el a zis către ei: Se cade mie să vestesc și altor cetăți împărăția lui Dumnezeu, că spre aceasta sunt trimis.

44. Și eră propoveduind în sinagogurile Galileei.

CAPITOLUL V.

Minutul pescuirii, Leprosul. Slăbănogul. Levi vameșul. Ospățul lui Iisus cu vameșii. Despre post.

Și a fost când îl îmbulziă pre el norodul, ca să audă cuvântul lui Dumnezeu, și el stă lângă iezorul Ghenisaretului.

2. Și a văzut două corăbii stând lângă iezor; iar pescarii eșind dintr'insele, spălau mrejele.

3. Și intrând într'o corabie, care eră a lui Simon, l-a rugat pre el s'o depărteze puțin dela pământ; și șezând învăță pre noroade, din corabie.

4. Iar dacă a încetat a grăi,

V. I. Marc. 1, 18.

a zis către Simon: Depărtează-o la adânc și aruncați mrejele voastre spre vânăre.

5. Și răspunzând Simon, a zis lui: Învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins; dar după cuvântul tău voi aruncă mreaja.

6. Și aceasta făcând, au prins mulțime multă de pești, și se rupeă mreaja lor.

7. Și au făcut semn soțiilor sale, care erau într'altă corabie, ca să vină și să le ajute lor. Și au venit, și au umplut amândouă corăbiile, cât se aflau ele.

8. Iar Simon Petru văzând, a căzut la picioarele lui Iisus, grăind: Ești dela mine, că om păcătos sânt, Doamne.

9. Că-l cuprinsese pre el spaima, și pre toți cei ce erau cu dânsul, pentru vânărea peștilor pre care prinseseră.

10. Așijderea și pre Iacov, și pre Ioan, feciorii lui Zevedei, carii erau soții lui Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme, de acum vei vâna oameni.

11. Și scoțând amândouă corăbiile la pământ, lăsând toate, au mers după dânsul.

12. Și a fost când eră el într'una din cetăți, iată un om eră plin de lepră, și văzând pre Iisus a căzut pre fața sa și s'a rugat lui, grăind: Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

13. Și ținând mâna, s'a atins de dânsul, zicând: Voesc; curățește-te. Și îndată lepra s'a dus dela dânsul.

14. Și el a poruncit lui, nimărul să nu spuie; ci mergi de te arată pre sineți preotului, și du pentru curățenia ta, precum a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

15. Iar cuvântul mai mult strălucă pentru dânsul, și se adunau noroade multe ca să audă și să se tămăduiască dela dânsul de boalele sale.

16. Iar el se ducea în pusă și se ruga.

17. Și a fost într'una din cetăți, și el eră învățând; și șezând Fariseii și învățătorii levi, cari veniseră din toate cetățile Galileei, și ale Iudeei, și ale Ierusalimului; și pute-

rea Domnului eră spre a-i tămădui pre ei.

18. Și iată, niște bărbați purtând în pat pre un om, care eră slăbănog, și căutau să-l ducă pre el înăuntru și să-l pună înaintea lui.

19. Și neaflând pre unde să-l ducă, pentru norod, suindu-se d'asupra acoperemântului, printre cărămizi l-au slobozit pre dânsul cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și văzând credința lor, a zis lui: Omule, eartă-ți-se ție păcatele tale.

21. Și au început a cugetă Cărturarii și Fariseii, grăind: Cine este acesta ce grăește hule? Cine poate să erte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspunzând a zis către dânsii: Ce gândiți întru inimele voastre?

23. Ce este mai lesne a zice: Eartă-ți-se ție păcatele tale, sau a zice: Scoală și umblă?

24. Ci ca să știți, că putere

Mat. 9, 1; Marc. 1, 40, s.
Luc. 14, 5.
Marc. 1, 40, s.

18. Mat. 9, 1; Marc. 2, 3; Fapt. 9, 32; 27. Is. 43, 25.

are Fiul Omului pre pământ a ertă păcatele (a zis slăbă-nogului): Ție grăesc: Scoală, și luând patul tău, mergi la casa ta.

25. Și îndatăși sculându-se înaintea lor, a luat patul pre care zăcea și s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.

26. Și spaimă a cuprins pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, și s'au umplut de frică, grăind: Am văzut lucruri minunate astăzi.

27. Și după acestea a eșit și a văzut pre un vameș, a-nume Levi, sezând la vamă, și i-a zis lui: Vino după mine.

28. Și lăsând toate, s'a sculat și a mers după dânsul.

29. Și i-a făcut Levi lui ospăț mare în casa sa. Și eră norod mult de vameși și de alții, cari ședeau cu ei.

30. Și cârtiau Cărturarii lor și Fariseii către ucenicii lui, grăind: Pentruce cu vameșii și cu păcătoșii mâncați și beți?

31. Și răspunzând Iisus a zis către ei: N'au trebuință de doftor cei sănătoși, ci, cei bolnavi.

32. Nu am venit să chem

pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

33. Iar ei au zis către el: Pentruce ucenicii lui Ioan postesc adese ori și rugăciuni fac, așijderea și ai Fariseilor, iar ai tăi mănâncă și beau?

34. Iar el a zis către dânsii: Au doară puteți pre fiii nunței să-i faceți să postiască pe câtă vreme este mirele cu dânsii?

35. Dar vor veni zile, când se va lua mirele dela dânsii, și atunci vor postî într'acele zile.

36. Și grăia și pildă către dânsii: Nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche; iar de nu, și pre cea nouă o rupe, și la cea veche nu se potrivește petecul cel ce este dela cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pre foi, și el se va vărsa, și foile vor peri;

38. Ci vinul nou se cade să-l pună în foi noi; și amândouă se vor ține.

39. Și nimenea care bea de cel vechiu, îndată voește de

33. Mat. 9, 14; Marc. 2, 18.

27. Mat. 9, 9; Marc. 2, 14.

cel nou; că zice: Cel vechiu mai bun este.

CAPITOLUL VI.

Isus rup spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Periclitările. Iubirea de vrăjmași. Să judeca pe aproapele. Zădăria pe lume bună.

Și a fost într-o sâmbătă, a doua după cea d'întâi, trebură el prin semănături, și mulțimeu ucenicii lui spice mănau, trecându-le cu mâna.

Iar oare-cări din Farisei au zis lor: Ce faceți care nu e lege a face sâmbăta?

Și răspunzând Iisus a zis către dânsii: Nici aceasta nu e lege, ce a făcut David când a înmănat el însuși și cu dânsul?

Și cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pâinile dintru înainte și a mâncat, și dăd și celor ce erau cu el, nu se cădea să le mănânce numai preoții?

Și zis lor: Că Domnul este Omului, și al sâmbătei.

Mat. 12, 1; Marc. 2, 25.

6. Și a fost și în altă sâmbătă a intrat el în sinagogă și învăță. Și eră acolo un om a cărui mână cea dreaptă eră uscată.

7. Și îl pândiau pre el Cărturarii și Fariseii, de-l va vindeca sâmbăta, ca să asle vină asupra lui.

8. Dar el știă gândurile lor, a zis omului care aveă mână uscată: Scoală-te și stai în mijloc. Iar el sculându-se, a stătut.

9. Atunci a zis Iisus către dânsii: Întrebă-volu pre voi: Ce se cade sâmbăta, bine a face sau rău a face? suflet a mântui sau a perde?

10. Și căutând spre toți a-ceștia, a zis lui: Întindeți mâna ta. Iar el a făcut așa. Și a venit mâna lui la starea cea d'întâi, sănătoasă ca și cealaltă.

11. Iar ei s'au umplut de nebulie și vorbeau unul cu altul, ce ar fi făcut lui Iisus.

12. Și a fost în zilele acestea, a eșit la munte să se roage; și toată noaptea a petrecut într-o rugăciunea lui Dumnezeu.

13. Și când s'a făcut ziua,

13. c. 9, 1; Marc. 3, 13, 8.

a chemat pre ucenicii săi, și alegând dintre dâșii doisprăzece, pre carii și apostoli i-a numit.

14. Pre Simon (pre care l-a și numit Petru) și pre Andrei fratele lui, pre Iacov și pre Ioan, pre Filip și pre Vartolomei,

15. Pre Matei și pre Toma, pre Iacov al lui Alfei și pre Simon ce se cheamă Zilotis,

16. Pre Iuda al lui Iacov și pre Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut și vânzător.

17. Și pogorându-se cu dâșii a stătut în loc șes, și mulțimea ucenicilor lui, și mulțimea multă de norod din toată Iudeea și din Ierusalim și de pre lângă marea Tirului și a Sidonului, carii veniseră să-l asculte pre el și să se tămăduiască de neputințele sale,

18. Și cei ce se chinuiau de duhuri necurate, și se vindecau.

19. Și tot norodul căută să se atingă de el, că putere eșia din el, și vindecă pre toți.

20. Și el ridicându-și ochii săi spre ucenicii lui, zicea: Fericiți *sânțefi* săracilor, că a

voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți *sânțefi* carii plămânziți acum, că vă veți sătura. Fericiți *sânțefi* carii plângeți acum, că veți râde.

22. Fericiți veți fi când vă vor uri pre voi oamenii, și când vă vor despărți pre voi, și vă vor ocări, și vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul Omului.

23. Bucurați-vă într'acea zi și sălțați, că iată, plata voastră multă este în ceruri; că într'acest chip făceau prorocilor părinții lor.

24. Însă vai vouă bogaților, că vă luați mângăerea voastră.

25. Vai vouă celor ce sânțefi sânti acum, că veți plămânzi. Vai vouă celor ce rădeți acum, că veți plânge și vă veți tângui.

26. Vai vouă, când vă vor zice bine toți oamenii; că într'acest chip făceau prorocilor celor mincinoși părinții lor.

27. Ci vouă grăesc, celor ce auziți: lubiți pre vrăjmașii

24. Amos 6, 1; Iac. 5, 1.

25. Is. 10, 16.

17. Marc. 3, 7, s. Mat. 4, 23, s.

voștri, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi,

28. Bine-cuvântați pre cei ce vă blestemă pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă fac nouă necaz.

29. Celui ce te bate pre tine grunte o față a obrazului, înșurce-i lui și cealaltă; și celui ce îți ia haina, nu-i opriți și cămașa.

30. Și tot celui ce cere de tine, dă-i; și dela cela ce îți ia clo tale, nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să facă închin vouă oamenii, și voi săi lor așijderea.

32. Și de lubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce dar este nouă? că și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pre dâșii.

33. Și de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este nouă? că și păcătoșii așa fac.

34. Și de dați împrumut celor care dau cu încredință a lua, ce dar este nouă? că și păcătoșii așa fac.

35. Dar eu vă grăesc, că să iubiți pe vrăjmașii

voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăduind, și va fi plata voastră multă, și veți fi fiii celui Prea-Înnalt; că el este bun spre cei ne-mulțumitori și spre cei răi.

36. Deci, fiți milostivi precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu vă veți judeca; nu osândiți, și nu vă veți osândi; ertați, și vi se va erta;

38. Dați, și vi se va da vouă; măsură bună, îndesată și clătită și pre d'asupra vărsându-se vor da în sânul vostru; căci cu aceeași măsură cu care veți măsură, se va măsură vouă.

39. Și le-a zis lor și pildă: Au doară poate orb pre orb să povățuiască? Au nu amândoi vor cădea în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său; dar tot cel desăvârșit, va fi ca dascălul său.

41. Și ce vezi ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar

voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăduind, și va fi plata voastră multă, și veți fi fiii celui Prea-Înnalt; că el este bun spre cei ne-mulțumitori și spre cei răi.

36. Deci, fiți milostivi precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu vă veți judeca; nu osândiți, și nu vă veți osândi; ertați, și vi se va erta;

38. Dați, și vi se va da vouă; măsură bună, îndesată și clătită și pre d'asupra vărsându-se vor da în sânul vostru; căci cu aceeași măsură cu care veți măsură, se va măsură vouă.

39. Și le-a zis lor și pildă: Au doară poate orb pre orb să povățuiască? Au nu amândoi vor cădea în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său; dar tot cel desăvârșit, va fi ca dascălul său.

41. Și ce vezi ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar

36. Eș. 34, 4; Ps. 102, 6, 17.

37. Rom. 2, 1, 38. Marc. 4, 24.

40. Ioan 15, 20.

41. Mat. 7, 3.

bârna care este în ochiul tău n'o simți?

42. Sau cum poți zice fratelui tău: Frate, lasă să scot ștercul care este în ochiul tău, însuși nevăzând bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți ștercul care este în ochiul fratelui tău.

43. Că nu este pom bun care face roadă rea, nici pom rău care face roadă bună.

44. Că tot pomul din roadă sa se cunoaște; că nu adună smochine din măracini, nici din rug culeg struguri.

45. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimei sale scoate cele bune; și omul cel rău din vistieria cea rea a inimei sale scoate cele rele; că din prisosința inimei grăește gura lui.

46. Și ce mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic?

47. Tot cela ce vine către mine și aude cuvintele mele și le face pre ele, vouă cui este asemenea.

45. Mat. 12, 35 47. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22

48. Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat și a adâncit și a pus temelie pre peatră; și vărsare de ape făcându-se, a lovit răul în casa aceea, și nu o aputut clăti pre ea, căci era întemeiată pre peatră.

49. Iar cela ce a auzit și n'a făcut, asemenea este omului care și-a zidit casa să pre pământ fără de temelie, în care a lovit răul și îndată a căzut, și s'a făcut sfărâmarea casei aceia mare.

CAPITOLUL VII.

Vădarea slugii Sutașului. Învierea fiului văduvei din Nain. Trimișii lui Ioan. Muieroa cea păcătoasă. Pilda cu cei doi dalornici.

Și după ce a sfârșit toate cuvintele sale întru auzul norodului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș fiind bolnavă, vrea să moară, care era la dânsul de cinst.

3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul bătrâni ai lui deilor, rugându-l pre el ca să vină să mântuiască sluga lui.

VII. 2. Mat. 8, 5, s.

4. Iar ei venind către Iisus îl rugau pre el cu deadinsul, zicând: Că este vrednic acela cărui vei da aceasta;

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit nouă.

6. Iar Iisus mergea cu dânsul. Și nefiind el departe de casă, a trimis la dânsul sutașul prietenii, grăind lui: Doamne, nu te osteni; că nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu;

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sunt om rânduit sub dregătorie, având sub sinemi slujitori, și zic acestuia: Mergi, și merge; și altuia: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea s'a minunat de el, și întorcându-se a zis norodului, că-va mergea după dânsul: Grăiește vouă, că nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

10. Și întorcându-se trimișii acasă, au aflat pre sluga cea bolnavă, sănătoasă.

11. Și a fost după aceea mergea într'o cetate ce se chema Nain, și împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult.

12. Iar dacă s'a apropiat către poarta cetății, iată, scoateau pre un mort, fiu unul născut al mamei sale, și aceea era văduvă; și norod mult din cetate era cu dânsa.

13. Și văzându-o pre dânsa Domnul, i s'a făcut milă de ea, și a zis ei: Nu plânge.

14. Și apropiindu-se, s'a atins de pat; iar cei ce îl duceau, au stătut, și el a zis: Tăbările, ție grăesc: Scoală-te!

15. Și a șezut drept mortul și a început a grăi. Și l-a dat pre el mamei lui.

16. Și a luat frică pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, grăind, că proroc mare s'a sculat întru noi, și că a cercetat Dumnezeu pre norodul său.

17. Și a eșit cuvântul acesta de el întru toată Iudeea și întru toată latimea.

18. Și au vestit lui Ioan, ucenicii lui, de toate acestea.

19. Și chemând Ioan pre

13. Mat. 9, 23; Ier. 31, 16; 17. Mat. 11, 2.

doi din ucenicii săi, *l*-a trimis către Iisus, zicând: Tu ești cel la ce vine, sau pre altul să așteptăm?

20. Și venind către el bărbății aceia, au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis pre noi către tine, zicând: Tu ești cel la ce vine, sau pre altul să așteptăm? —

21. Și într'acel cîas a tămăduit pre mulți de boale și de răni și de duhuri rele, și a dat vedere multor orbi. —

22. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și ați auzit: că orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, sâracilor s'a binevestește;

23. Și fericit este *cel* ce nu se va sminti întru mine.

24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început a grăi către noroade de Ioan: Ce ați eșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vînt?

25. Dar ce ați eșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sînt în haine scumpe și petrec întru

desfătare, în casele împărătești sînt.

26. Dar ce ați eșit să vedeți? Au proroc? Adevăr grădesc vouă: și mai mult decît proroc.

27. Acesta este de care este scris: Iată, eu trimit îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

28. Că zic vouă: Mai mare proroc între cei născuți din mueri decît Ioan Botezătorul nimeni nu este; iar cel mai mic întru împărăția lui Dumnezeu, mai mare decît el este.

29. Și tot norodul auzind, drept a mărturisit pre Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar Fariseii și legiuitorii au lepădat dela sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se dela dînsul.

31. Deci, cu cine voi asemăna pre oamenii neamului acestuia? Și cu cine sînt asemenea?

32. Asemenea sînt cu copii ce șed în tîrg, și strigă unii către alții, și zic: Fluierat-am vouă și n'ați jucat; cîntat-am de jale vouă și n'ați plîns.

30. Fapt. 13, 16. 31. Mat. 11, 10, s.

22. Is. 35, 5.
24. Mat. 11, 7.

33. Că a venit Ioan Botezătorul, nici pâine mîncînd, nici vin bînd, și ziceți: drac are.

34. A venit Fiul Omului mîncînd și bînd, și ziceți: Iată om mîncător și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor.

35. Și s'a îndreptat înțeleptul dela toți fiii săi.

36. Și-l rugă pre el unul din Farisei, ca să mîncece cu el. Și intrînd în casa Fariseului, a șezut.

37. Și iată, o muiere din cetate, care eră păcătoasă, înșlegînd că șeade în casa Fariseului, aducînd un alavastru cu mir,

38. Și stînd lângă picioarele lui dinapoi, plîngînd a început a uda picioarele lui cu lacrimi, și cu perii capului ei le ștergea, și sărută picioarele lui, și le ungea cu mir.

39. Iar vîzînd Fariseul care înmase pre el, a zis întru sine, prîind: Acesta de ar fi om, ar ști cine și ce fel de om este *ceea* ce se atinge cu el este păcătoasă.

40. Și răspunzînd Iisus, a

zis către el: Simone, am oare ce să-ți zic. Iar el a zis: Învățătorule, zi.

41. Doi datornici erau oare căruia cămătarie: unul eră dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci;

42. Și neavînd ei cu ce plăti, amîndurora le-a dăruit. Deci, care dintr'înșii, spune-mi, mai mult va iubi pre el?

43. Iar Simon răspunzînd a zis: Socotesc că *acela* căruia i-a dăruit mai mult. Iar el a zis lui: Drept ai judecat.

44. Și întorcându-se către muiere, a zis lui Simon: Vezi pre această muiere? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrimi mi-a udat picioarele mele și le-a șters cu părul capului ei.

45. Sărutare mie nu mi-ai dat, iar aceasta de cînd am intrat, n'a încetat sărutându-mi picioarele mele.

46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.

47. Pentru aceea grădesc ție: Eartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult. Iar cui se eartă puțin, iubește mai puțin.

48. Și a zis ei: Eartă-ți-se ție păcatele tale!

49. Și au început cei ce ședeau cu dânsul a grăi întru sine: Cine este acesta care eartă și păcatele?

50. Și a zis către muiere: Credința ta te-a mântuit, mergi în pace.

CAPITOLUL VIII.

Pilda Semănătorului. Muma și Frații lui Iisus. Certarea apelor. Legheon. Fecunda marelui Sinagoge. Fecunda ce-i curgea sânge.

Și a fost după aceasta și el umblă prin cetăți și prin sate, propovăduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprăzece cu dânsul,

2. Și niște femei care erau tămăduite de duhuri rele și de boale: Maria ce se cheamă Magdalina, dintru care eșiseră șapte draci,

3. Și Ioana femeia lui Husea, ispravnicul lui Irod, și Susana și altele multe, care slujiau lui din avuțiile sale.

4. Și adunându-se norod

48. Mat. 9, 2.

VIII. 2. Marc. 15, 40 și 16, 9.

4. Mat. 13, 3; Marc. 4, 2.

mult, și cei de prin cetăți venind către dânsul, a zis prin pildă:

5. Eșit-a semănătorul să seamone semanța sa. Și semănând el, una a căzut lângă cale și s'au călcat și paserile cerului o au mâncat.

6. Și alta a căzut pre peatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentru că n'avea umezeală.

7. Și alta a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii o au înecat pre ea.

8. Și alta a căzut pre pământ bun, și crescând a făcut rod înșutit. Acestea grăind, a strigat: Cei ce are urechi de auzit, să audă.

9. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: Ce este pilda aceasta?

10. Iar el a zis: Vouă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca văzând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Semanța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cea de lângă cale sânt cei ce aud; apoi vine di-

10. Is. 6, 9, 10; Mat. 13, 14; Marc. 4, 12; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.

avolul și ia cuvântul din inimă lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. Iar cea de pre peatră, sânt cei carii când aud, cu bucurie primesc cuvântul; dar aceștia rădăcină n'au, carii până la o vreme cred, și în vreme de ispită se leapădă.

14. Iar cea ce a căzut în spini, aceștia sânt carii au auzit, dar cu grijile și cu bogățiile și cu dulceturile vieții acestei umblând, se înneacă și nu săvârșesc roadă.

15. Iar cea de pre pământ bun, aceștia sânt carii cu inimă bună și curată auzind cuvântul îl țin și fac roadă întru răbdare.

16. Și nimeni apripzând lumină o acopere pre dânsa cu o pălărie, sau o pune sub pat, ci o pune în sfeșnic, ca cei ce înăuntru să vadă lumină.

17. Că nu este lucru de tălmăci, care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cucurmească și întru arătare să vie.

18. Deci vedeți cum auziți; și ce are, se va da lui;

19. Mat. 10, 26; Evr. 10, 30.

20. Mat. 6, 16; Marc. 4, 21.

21. Mat. 10, 26; 18. Mat. 13, 35.

și cea ce n'are, și ce i se pare că are, se va lua dela dânsul.

19. Și au venit către dânsul muma lui și frații lui, și nu puteau să se întâlnească cu dânsul pentru norod.

20. Și i-a spus lui cineva zicând: Muma ta și frații tăi stau afară, vrând să te vadă pre tine.

21. Iar el răspunzând, a zis către dânsii: Muma mea și frații mei sânt aceștia, carii aud cuvântul lui Dumnezeu și-l fac pre dânsul.

22. Și a fost într'una din zile și el a intrat în corabie și ucenicii lui; și a zis către ei: Să trecem de ceea parte de iezere; și s'au slobozit.

23. Iar mergând ei cu corabia, a adormit el. Și s'a pogorât viitor de vânt în iezere, și se umpleau și se primejduiau.

24. Și apropiindu-se l-au deșteptat pre dânsul, grăind: Învățătorule, Învățătorule, perim. Iar el sculându-se a cerat vântul și valul apei, și au încetat și s'a făcut liniște.

25. Și a zis către ei: Unde

19. Mat. 12, 46; Marc. 3, 31.

22. Mat. 8, 23; Marc. 4, 35.

este credința voastră? Iar ei spăimântându-se, s'au mirat, grăind unul către altul: Cine este acesta, că și vânturilor și apei poruncește, și-l ascultă pre dânsul?

26. Și au venit cu corabia în laturea Gadareanilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și eșind el la uscat, l-a întâmpinat pre el un om oarecare din cetate, care avea draci, și de multă vreme în haină nu se îmbracă, și în casă nu petrecea, ci în mormânturi.

28. Iar văzând pre Iisus și strigând, a căzut înaintea lui, și cu glas mare a zis: Ce este mie și ție Iisuse Fiul lui Dumnezeu celui Prea-înnalt? Rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. (Că poruncia duhului celui necurat să iasă din omul acela, pentru că de mulți ani îl răpise pre dânsul, și-l legau pre el cu lanțuri de fer și cu obezi, păzindu-se, dar sfărâmând legăturile, se gonina de dracul prin pustie).

30. Și l-a întrebat pre el Iisus, grăind: Cum îți este nu-

mele? Iar el a zis: Legheon: că draci mulți intraseră într'însul.

31. Și-l rugau pre el ca să nu porunciască lor să meargă într'adânc.

32. Și era acolo o turmă de porci mulți, ce se pășteau în munte; și-l rugau pre el să le dea voce lor să intre într'înșii; și le-a dat lor voce.

33. Și eșind dracii din om, au intrat în porci; și s'a pornit turma de pre țermuri în iezer, și s'a înecat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit și au spus în cetate și prin sate.

35. Și au eșit să vadă ce s'a făcut; și au venit la Iisus, și au aflat pre omul dintru care eșiseră dracii, îmbrăcat și întreg la minte, șezând lângă picioarele lui Iisus; și s'au temut.

36. Și le-au spus lor și cei ce văzuseră, cum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Și l-a rugat pre dânsul tot norodul ținutului Gadareanilor, să se ducă dela dânsii, că erau cuprinși de mare frică. Iar el intrând în corabie, s'a întors.

26. Mat. 8, 28; s.: Marc. 5, 11.

38. Iar bărbatul dintru care eșiseră dracii, rugă pre el ca să fie cu dânsul; dar Iisus l-a alungat pre el, grăind:

39. Întoarce-te în casa ta și povestește câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și s'a dus, povestindu prin toată cetatea câte i-a făcut Iisus lui.

40. Și a fost când s'a întors Iisus, l-a primit pre el norodul, că toți îl așteptau pre el.

41. Și iată, a venit un om, căruia îi era numele Iair, și acesta era mai marele sinagogii, văzând la picioarele lui Iisus, îl rugă pre el ca să intre în casa lui.

42. Că avea o fiică una născută, ca de doisprăzece ani, și aceea muria. Iar când mergea el, îl impresurau norodele.

43. Și o muiere fiind în curtea sângelui de doisprăzece ani, care cheltuisese la doftori toată avera sa, și nici dela unul n'a putut să se vindece.

44. Apropiindu-se dinapoi, s'a atins de poala hainei lui, și îndată a slătit curgerea sângelui ei.

45. Iar el a vădit Iisus: Cine este

46. Mat. 9, 10; Marc. 5, 25.

cel ce s'a atins de mine? Iar lepădându-se toți, a zis Petru și cei ce erau cu el: Învățătorule, norodele te îmbulzește și te strămtorează, și zici: Cine este cel ce s'a atins de mine?

46. Iar Iisus a zis: S'a atins de mine oare-cine, că eu am cunoscut puterea care a eșit din mine.

47. Iar văzând muierea că nu s'a ascuns, a venit tremurând, și căzând înaintea lui, i-a spus lui, înaintea a tot norodul, pentru care pricină s'a atins de el și cum că s'a tămăduit îndată.

48. Iar el l-a zis ei: Îndrăznește fiică: credința ta te-a mântuit, mergi în pace.

49. Încă grăind el, vine oarecare dela mai marele sinagogiei, grăind lui, că a murit fiica ta: nu supără pre învățătorul.

50. Iar Iisus auzind, a răspuns lui, grăind: Nu te teme: crede numai, și se va mântui.

51. Iar intrând în casă, n'a lăsat nici pre unul să intre, fără numai pre Petru și pre

49. Mat. 9, 23; s.: Marc. 5, 25, s.

Iacov și pre Ioan și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plâneau toți și se tânguiau de dânsa; iar el a zis: Nu plângeți; n'a murit, ci doarme.

53. Și-și râdeau de dânsul, știind că a murit.

54. Iar el scoțând pre toți afară, și apucându-o de mână, a strigat, grăind: Fecioarei, scoală-te!

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată; și a poruncit să-i dea ei să mănânce.

56. Și s'au spăimântat părinții ei; iar el a poruncit lor, să nu spună nimărui ceea ce se făcuse.

CAPITOLUL IX.

Trimiterea Apostolilor la propovăduire. Cinci pini. Lepădarea de sine și luarea crucei. Schimbarea la față. Lămatecul. Cearia pentru înălțate.

Și chemând pre cei doisprăzece ucenici ai săi, le-a dat lor putere și stăpânire preste toți dracii și a vindeca boalele.

2. Și i-a trimes pre dânsii să propoveduiască împărăția

lui Dumnezeu și să tămăduiască pre cei bolnavi.

3. Și a zis către dânsii: Nimic să nu luați pre cale: nici toiag, nici traistă, nici pâne, nici argint, nici câte două haine să aveți.

4. Și ori în care casă veți intra, acolo să petreceți, și de acolo să eșiți.

5. Și ori căți nu vă vor primi pre voi, eșind din cetatea aceea, și praful de pre picioarele voastre scuturați, întru mărturie asupra lor.

6. Și eșind, umblau prin sate, binevestind și tămăduind pretutindenea.

7. Și a auzit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el, și nu se pricepea, pentru că unii ziceau, că Ioan s'a sculat din morți.

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții, că un proroc din cei de demult a înviat.

9. Și a zis Irod: Pre Ioan eu l-am tăiat; dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Și căută să-l vadă pre el.

4. c. 10, 11, s. 5. c. 10, 11.

7. Mat. 14, 1; Marc. 6, 14.

10. Și întorcându-se apos-toli, au spus lui toate câte au făcut. Și luându-i pre dânsii, s'a dus deosebi în loc pustiu al cetăței ce se cheamă Vitsaida.

11. Iar noroadele înțelegând, au mers după dânsul; și primindu-i pre dânsii, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindeca.

12. Iar ziua a început a se ploua, și venind cei doisprăzece, au zis lui: Slobozește noroadele, ca mergând în sate și în orașele cele de prin jur, să găzduiască și să-și ia hrană, că aici sântem în sărăcie.

13. Iar el a zis către dânsii: Dați-le lor voi să mănânce. Ei au zis: Nu este la noi nimic mult decât cinci pâni și doi pești, fără decât să ne dăți noi și să cumpărăm la norodul acesta bucate.

14. Iar el a zis către ei: Cinci mii de pâni și doi pești. Și a zis către ucenici: Puneți-i pre dânsii câte o cazășă.

15. Și au făcut așa, și i-au așezat pre toți.

16. Deci luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând la cer, le-a binecuvântat, și le-a frânt, și le-a dat ucenicilor să le pună înaintea norodului.

17. Și au mâncat și s'au săturat toți, și au luat din sfărâmurile care rămăseseră lor, douăsprăzece coșuri.

18. Și a fost când se rugă el deosebi, erau cu dânsul ucenicii lui, și i-a întrebat pre dânsii, zicând: Cine-mi zice noroadele că sânt?

19. Iar ei răspunzând au zis: Ioan Botezătorul; iar alții, Ilie; iar alții, că proroc oarecare din cei de demult a înviat.

20. Și le-a zis lor: Dar voi cine-mi ziceți că sânt? Iar Petru răspunzând a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el certându-i pre dânsii, le-a poruncit nimărui să nu spună aceasta.

22. Zicând: Se cade Fiului Omului multe a pătimi, și a se defăima de Bătrâni, și de Arhieri și de Cărturari, și a se omori, și a treia zi a învia.

23. Și grăia către toți: Ori-

20. Mat. 16, 16, s.; Marc. 8, 29; Ioan 1, 49. 22. Mat. 17, 22 și 20, 17, s. 23. Mat. 16, 24; Marc. 8, 34.

cine va voi să vie după mine, să se lepede de sine și să-și ia crucea sa în toate zilele și să-mi urmeze mie.

24. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul său, perde-l va pre el; iar cine-și va perde sufletul său pentru mine, acesta îl va mântui pre dânsul.

25. Că ce folos este omului de va dobândi lumea toată, iar pre sine se va perde, sau se va păgubi?

26. Că ori-cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, de acesta Fiul Omului se va rușina, când va veni întru slava sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Și va grăesc vouă cu adevărat: sănt unii din cei ce stau aici, carii nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Și a fost după cuvintele acestea ca la opt zile, și luând pre Petru și pre Ioan și pre Iacov, s'a suit în munte să se roage.

29. Și s'a făcut, când se

24. c. 17, 22; 26. Mat. 10, 35; Marc. 8, 35; Luc. 12, 3; II Tim. 2, 12; 28. Mat. 17, 1; Marc. 9, 2.

rugă el, chipul feței lui altul, și îmbrăcămintea lui albă, strălucind.

30. Și iată, doi bărbați vorbeiau cu dânsul, carii erau Moisi și Ilie.

31. Carii arătându-se în slavă, grăiau de esirea lui, care-vrea să o plinească în Ierusalim;

32. Iar Petru și cei ce erau cu dânsul erau îngreuiți de somn; și deșteptându-se, au văzut slava lui, și pre cei doi bărbați stând împreună cu dânsul.

33. Și a fost când s'au despărțit ei dela dânsul, a zis Petru către Iisus: Învățătorule, bine este nouă a fi aici și să facem trei colibi: una fie, și una lui Moisi, și una lui Ilie, neștiind ce grăia.

34. Și acestea grăind el, s'a făcut nor, și i-a umbrat pre dânsii; și s'au spăimântat când au intrat ei în nor.

35. Și glas a fost din nor, zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pre acesta să ascultați.

36. Și după ce a fost glasul, s'a aflat Iisus singur. Și

35. II Petr. 1, 17.

37. nu tăcut și nimăru n'au vorbit în zilele acelea nimie din cele ce văzuseră.

37. Și a fost, a doua zi, pornându-se ei din munte, l-a întâmpinat pre el norod mult.

38. Și iată, un bărbat din norod a strigat, grăind: Învățătorule, rogu-te caută spre copil meu, că unul născut imi este mie.

39. Și iată, duh îl apucă pre el, și de năprasună strigă: și-l zdrobește pre el cu spumă, și abia se duce dela el, urmându-l pre el.

40. Și m'am rugat de această tată să-l scoată, și n'au putut.

41. Iar Iisus răspunzând, a zis: O neam necredincios și îndurabil, până când voi eu voi și voi suferi pre voi? Adu-mi pre fiul tău aici.

42. Și încă apropiindu-se el, l-a trântit pre el dracul și l-a necurat. Iar Iisus a cerșit pre duhul cel necurat, și l-a îndatuit copilul, și l-a dat tatălui său.

43. Și se spăimântau toți și mărimen lui Dumnezeu. Și lăundu-șe toți de toate carc

Mat. 17, 11; Marc. 9, 14.

a făcut Iisus, a zis către ucenicii săi:

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea, că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acesta, și eră acoperit de către dânsii, ca să nu-l pricceapă; și se temeau să-l întrebă pre el de cuvântul acesta.

46. Și a intrat gând întru dânsii: cine ar fi dintru ei mai mare?

47. Iar Iisus știind gândul inimii lor, luând un prunc, l-a pus pre el lângă sine,

48. Și a zis lor: Ori-cine va primi pruncul acesta întru numele meu, pre mine mă primește; și ori-cine mă va primi pre mine, primește pre acela ce m'a trimis pre mine; că acela ce este mai mic întru voi toți, acesta va fi mare.

49. Iar Ioan răspunzând, a zis: Învățătorule, am văzut pre unul în numele tău scoțând draci, și l-am oprit pre el, că nu umblă pre urma ta cu noi.

44. Mat. 17, 23; 45. c. 18, 21.

46. Marc. 9, 21.

48. Mat. 10, 40; Ioan 13, 20.

50. Și a zis către el Iisus: Nu-l opriți, că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

51. Și a fost când s'au împlinit zilele înălțării lui, el și-a îndreptat fața ca să meargă în Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea feței sale; și mergând au intrat într'un oraș al Samarieanilor, ca să-i gătească lui.

53. Și nu l-au primit pre dânsul, că fața lui era mergând spre Ierusalim.

54. Și văzând ucenicii lui, Iacov și Ioan, au zis: Doamne, voești să zicem ca să se poare foc din cer și să-i mistuiască pre ei, precum și Ilie a făcut?

55. Iar Iisus întorcându-se i-a certat pre dânsii și a zis: Nu știți ai cărui duh sânteți voi;

56. Că Fiul Omului n'a venit să peardă sufletele oamenilor, ci să mântuiască. Și au mers într'alt sat.

57. Și a fost când mergeau ei pre cale, a zis oare-cine către el: Doamne, voiu să merg

după tine, ori unde vei merge.

58. Și a zis Iisus lui: Vulpile au vizuini și paserile cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

59. Și a zis către altul: Vino după mine. Iar el a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus a zis lui: Lasă morții să-și îngroape pre morții lor; iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Și a zis și altul: Voiu să merg după tine, Doamne, dar întâi dă-mi voie să rănduiesc cele ce sânt în casa mea.

62. Iar Iisus a zis către el: Nimeni punându-și mâna sa pre plug, și căutând înapoi, este îndreptat întru împărăția lui Dumnezeu.

CAPITOLUL X.

Vezi șaptesecii de apostoli. Legătură cu domitorii de viața de veci. Pilda celui care nu înălțuri. Marta și Maria.

Iar după acestea a arătat Domnul și pre alți șaptesecii, și a trimis pre dânsii câte doi înaintea feței sale, întru tot orașul și locul unde vrea el să meargă.

52. Ioan 4, 4. 54. IV Imp. 1, 10, 8.
56. Ioan 3, 17 și 12, 47.
57. Mat. 8, 19.

2. Și zicea către dânsii: Secerișul este mult, iar lucrătorii puțini; deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

3. Mergeți, totu eu vă trimis pre voi ca miei în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici trandă, nici încălțăminte: și pre nimeni să nu întrebați de sănătate în cale.

5. Și ori în care casă veți intra, întâi ziceți: Pace casei acesteia.

6. Și de va fi acolo fiul păcii, se va odihni preste dânsul pacea voastră; iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Și întru aceeași casă petreceți, mâncând și bănd cele dela dânsii: că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți intra, și vă vor primi pre voi, mâncați cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Și tîmăduiți bolnavii ca să fi într'înșă, și grații lor:

N, 2. Ioan 4, 41; Mat. 9, 37, 8.
N. Mat. 10, 10, 4. Mat. 10, 9.
7. A doua Leg. 24, 14; Mat. 10, 11.
1 Cor. 9, 14.

S'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

10. Iar ori în care cetate veți intra, și nu vă vor primi pre voi, eșind la ulițele ei cele late, ziceți:

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, îl scuturăm vouă. Inșă aceasta să împărăția lui Dumnezeu.

12. Grăesc vouă: că mai ușor va fi Sodomului în ziua aceea, decât cetății aceia.

13. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușă șezând, s'ar fi pocăit.

14. Inșă Tirului și Sidonului mai ușor va fi la judecată decât vouă.

15. Și tu, Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori.

16. Căla ce ascultă pre voi, pre mine mă ascultă; și căla ce se leapădă de voi, de mine se leapădă. Iar căla ce se leapădă de mine, se leapădă de căla ce m'a trimis pre mine.

13. Mat. 11, 21. 16. Ioan 13, 19.

17. Și s'au întors cei șapte-zece cu bucurie, zicând: Doamne, și dracii se pleacă nouă întru numele tău.

18. Și a zis lor: Văzut-am pre Satana ca un fulger din cer căzând.

19. Iată dau vouă stăpânire să călcați preste șerpi și preste scorpii, și preste toată puterea vrăjmașului; și nimic pre voi nu vă va vătăma.

20. Însă pentru aceasta nu vă bucurați, căci duhurile se pleacă vouă; ci vă bucurați mai vârtos, că numele voastre s'au scris în ceriuri.

21. Întru acest cîas s'a bucurat cu duhul Iisus, și a zis: Mărturisescu-mă ție, Părinte, Doamne al ceriului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pre ele pruncilor; adevărat Părinte, că așa a fost bună voința înaintea ta.

22. Și întorcându-se către ucenicii săi a zis: Toate îmi sânt date mie dela Tatăl meu; și nimenea nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl, și cine

este Tatăl, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-i descopere.

23. Și întorcându-se către ucenicii deosebi a zis: Fericiți ochii cari văd cele ce voi vedeți.

24. Că grăise vouă, că mulți proroci și împărați au voit să vadă cele ce vedeți voi, și nu au văzut; și să audă cele ce auziți, și nu au auzit.

25. Și iată, un legiutor s'a sculat, ispitindu-l pre el și zicând: Învățătorule, ce voiu face să moștenesc viața cea veșnică?

26. Iar el a zis: În lege ce este scris? cum cetești?

27. Iar el răspunzând, a zis: Să înhesți pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată vârtutea ta, și din tot cugetul tău; și pre aproapele tău ca însuși pre tine.

28. Și i-a zis lui: Drept ai răspuns: aceasta fă, și vei fi viu.

29. Iară el vrând să se în-

23. III Imp. 10, 8; Mat. 13, 16.
24. I Petr. 1, 10. 25. Mat. 22, 29.
s.; Marc. 12, 30, s. 27. Lev. 19, 18.
28. Lev. 18, 1; Ioan 11, 1.
29. Eș. 2, 15.

18. Apoc. 12, 8, s. 19. Ps. 90, 13.
20. Filip. 4, 3. 21. Mat. 11, 25, s.
22. Ioan 1, 18 și 6, 48.

drepteze pre sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus răspunzând, a zis: Un om oare-carele se pogoră din Ierusalim în Ierihon, și a căzut în tâlhari, cari dezbrăcându-l pre el, și rănindu-l, s'au dus, lăsându-l așezat viu.

31. Și după întâmplare un preot se pogoră pre calea aceea: și văzându-l pre dânsul, a trecut pre alătura.

32. Așijderea și un Levit, fiind la acel loc, viind și văzându-l pre el, a trecut pre alătura.

33. Iar un Samaritean mergând pre cale, a venit la el, și văzându-l i s'a făcut milă.

34. Și apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând untdelemn și vin; și puindu-l pre doblotocul lui, l-a dus la o casă și a îngrijit, și a purtat grija de el.

35. Și a doua zi eșind și strădînd doi dinari, a dat gazdă și a zis lui: Poartă grija de dânsul, și ori-ce vei mai avea eu când mă voiu întoarce, voi da ție.

36. Deci carele dintru acei

trei, ți se pare a fi de aproapele celui ce căzuse în tâlhari?

37. Iară el a zis: Cea ce a făcut milă cu dânsul. Iară Iisus a zis lui: Mergi de fă și tu asemenea.

38. Și a fost când se duceau ei, și el a intrat într'un sat; iară o muiere numele ei Marta l-a priimit pre el în casa sa.

39. Și aceea avcă o soră ce se chemă Maria, carea și șezând lângă picioarele lui Iisus, ascultă cuvintele lui.

40. Iară Marta se siliă spre multă slujbă, și stînd a zis, Doamne, au nu socotești că soru-mea singură m'a lăsat să slujesc? Ci zi ei ca să-mi ajute.

41. Și răspunzând Iisus, a zis ei, Marto, Marto, te grijești, și spre multe te silești:

42. Ci un lucru trebuiește. Iară Maria partea cea bună și-a ales, carea nu se va lua dela dânsa.

38. Ioan 11, 1 și 12, 1.

11. 29. tul lui Dumnezeu, și-l păzesc pre el.

29. Iară adunându-se noroadele, a început a zice: Neamul acesta viclean este; semn cere; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului.

30. Că precum a fost Iona semn Nineviteanilor, așa va fi și Fiiul Omului la neamul acesta.

31. Împărăteasa dela austru se va scula la judecată cu bărbații neamului acestuia, și-i va osândi pre ei; că a venit dela marginele pământului să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată mai mult decât Solomon aicea.

32. Bărbații dela Ninevia se vor scula la judecată cu neamul acesta, și-l vor osândi pre el; căci ei s'au pocăit pentru propovăduirea lui Iona; și iată mai mult decât Iona aici.

33. Nimenea aprinzând lumina o pune într'ascuns, nici subt obroc, ci în sfeșnic,

31. III Imp. 10, 1; II Paral. 9, 1; Mat. 12, 41. 32. Iona 2, 1; Iona 3, 1; Mat. 12, 41. 33. Marc 4, 21.

ca cei ce intră să vadă lumina.

34. Lumina trupului este ochiul; deci când va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, și trupul tău întunecat va fi.

35. Drept aceea, socotește ca lumina care este într' tine să nu fie întunecată.

36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat, neavând vre o parte întunecată, va fi luminat tot, ca și când lumina cu strălucirea te luminează.

37. Iară când grăia, îl rugă pre dânsul un Fariseu ca să prânziască la el; și intrând, a șezut.

38. Iară Fariseul văzând, s'a mirat că nu s'a spălat întâi mirat că nu s'a spălat întâi mai înainte de prânz.

39. Iară Domnul a zis către dânsul: Acum voi, Farisei, partea cea dinafară a paharului și a blidului curățiți; iară cea dinlăuntru vostru este plină de răpire și de vicleșug.

40. Nebunilor, au nu cea ce a făcut cea dinafară, a făcut și cea dinlăuntru?

41. Însă cele ce sânt la

38. Mat. 15, 2. 39. Mat. 23, 25.

11. 42. voi, dați-le milostenie; și iată, toate vor fi vouă curate.

42. Și vai vouă, Fariseilor! că zeciuți izma și ruta și toate verdețurile, și treceți judecata dragostea lui Dumnezeu; acestea se cădea a le face, și acestea a nu le lăsa.

43. Vai vouă, Fariseilor! că lubiți scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și închinăciunile prin târguri.

44. Vai vouă, cârturarilor și fariseilor fățarnici! că sânteti ca mormânturile cele ce nu se văd, și oamenii ce umbla d'asupra lor nu le știu.

45. Și răspunzând unul din învățătorii, a zis lui: Învățătorule, acestea zicând și pre noi ne ocărăști.

46. Iar el a zis: Și vouă, lepădătorilor, vai! că însărcinați pre oameni cu sarcini, care nu se pot lesne purta, iar voi cu un deget al vostru nu vă atingeți de sarcini.

47. Vai vouă! că zidiți mormânturile prorocilor, și părinții voștri i-au ucis pre ei.

48. Deci mărturișiți și înmănați voștri lucrurile părin-

ților voștri; că aceia i-au ucis pre ei, iar voi zidiți mormânturile lor.

49. Pentru aceasta și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimete-voiu către ei proroci și apostoli, și dintr'înșii vor uide și vor goni:

50. Ca să se ceară sângele tuturilor prorocilor, ce s'a vărsat din începutul lumii dela neamul acesta.

51. Dela sângele lui Avel până la sângele Zahariei, carele a perit între oltar și între biserică; adevărat zic vouă: Se va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă, legiuitorilor! că ați luat cheea cunoștinței: voi nu ați intrat, și pre cei ce vreau să intre i-ați oprit.

53. Și zicând el acestea către ei, au început cârturarii și Fariseii tare a se mânia spre dânsul, și a stă lui împotrivă de multe.

54. Pândindu-l pre el, și căutând ca să vâneze ceva din gura lui, ca să-l vinuiască pre el.

48. Luc. 10, 1; Mat. 23, 4; Fapt. 1, 1. 49. Mat. 23, 29; 3.

51. Fac. 4, 1; II Paral. 24, 21.

CAPITOLUL XII.

Aluatul Fariseilor. De cînd trebea a se teme. Hula împotriva Duhului Sfînt. Curajul în isgoniri. Sfaturi împotriva lăcomiei. Defăimarea celor lumefi. Ferirea de iubirea de argint. A nu se pricea cu aproapele.

Si adunându-se mulțimi de noroade, cât se călcau unii pre alții, a început a zice ucenicilor săi: Mai întâi păziți-vă de aluatul Fariseilor, care este fățaria.

2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi; și ascuns, care nu se va cunoaște.

3. Pentru aceea câte ați zis la întunec, la lumină se vor auzi; și ce ați grăit la ureche în cămări, se va propovedui deasupra caselor.

4. Deci grăesc vouă prietenilor mei: Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, și după aceea nu pot nimic mai mult să facă.

5. Ci voi arată vouă de cine să vă temeți. Să vă temeți de acela ce are putere după ce l'a ucis, să-l arunce în Gheena. Adevăr grăesc vouă: De acela să vă temeți.

XII. 1. Mat. 16, 21, s. 3. Mat. 10, 37.
4. Is. 8, 12 și 51, 12.

6. Au nu se vînd cinci paseri cu doi filari? și nici una dintr'însele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru toți sînt numărați. Deci nu vă temeți: că voi sînteți cu mult mai buni decît paserile.

8. Și zic vouă: Tot cel ce va mărturisi întru mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi întru dînsul înaintea ingerilor lui Dumnezeu.

9. Iară acela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea ingerilor lui Dumnezeu.

10. Și tot acela ce va zice cuvînt împotriva Fiului Omului, se va eră lui: iară celui ce va huli împotriva Duhului Sfînt, nu se va eră.

11. Iară cînd vă vor duce pre voi la soboară, și la dregători, și la stăpîni, nu vă grijiți cum, și ce veți răspunde, sau ce veți zice;

12. Că Duhul Sfînt vă va

7. c. 21, 16. 8. Mat. 10, 33.
10. Mat. 12, 31; Marc. 3, 29.
11. Mat. 10, 19; Marc. 13, 11.

învăță pre voi întru acel cîas, cele ce se cade a zice.

13. Și a zis lui oare carele din norod: Învățătorule, zi frațelui meu să împartă cu mine moștenirea.

14. Iară el a zis lui: Omule, cum m'a pus pre mine judecător sau împărțitor preste voi?

15. Și a zis către ei: Vedeți și vă feriți de lăcomie: că nu într'un prisos ciuva din avuțelor sale este viața lui.

16. Și a zis pildă către dînsul, grăind: Unui om bogat i-a zidit țarina.

17. Și cugetă întru sine, zicînd: Ce voi face, că nu am oțidu adună rodirile mele?

18. Și a zis: Aceasta voi face: Strică-voiu jitițele mele, și mai mari le voi zidi; și voi strînge acolo toate rodirile mele și bunătățile mele.

19. Și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strînsse spre mulți ani; oțidu poartă-te, mănîncă, beă, veștește-te.

20. Iară Dumnezeu i-a zis lui: Mădă, întru această noapte totu tău vor să-l ceară de

la tine: dar cele ce ai gătit, cui vor fi?

21. Așa este acela ce strînge luiși comoară, iară nu în Dumnezeu se îmbogățește.

22. Și a zis către ucenicii săi: Pentru aceasta zic vouă, nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mîncă; nici cu trupul, în ce veți îmbrăcă.

23. Sufletul mai mare este decît hrana, și trupul decît haina.

24. Căutați la corbi, că nu samănă nici seceră; carii nu au cămări, nici jitițe, și Dumnezeu îi hrănește pre ei; cu cât mai mult voi sînteți mai buni decît paserile?

25. Și cine din voi grijindu-se poate să adaugă statului său un cot?

26. Deci dacă nu puteți nici ce este mai mic a face, ce vă mai grijiți de celelalte?

27. Socotiți crinii cum cresc: nu se ostenesc, nici torc; și grăesc vouă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintru aceștia.

28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp, și mîne în cuptor se aruncă,

22. Mat. 6, 25, s.

1 Tim. 6, 17, s.; Mat. 4, 4.

Dumnezeu așa o îmbracă; cu cât mai vartos pre voi, puțin credincioșilor?

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca, sau ce veți bea, și nu vă înălțați.

30. Că toate acestea păgânii lumii aceștia le caută; iar Părintele vostru știe că vă trebuiesc acestea.

31. Însă căutați împărăția lui Dumnezeu; și acestea toate se vor adăuga vouă.

32. Nu te teme turmă mică; că bine a voit Tatăl vostru să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți avuțiile voastre, și dați milostenie; faceți-vă vouă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpușinată în ceriuri, unde furul nu se apropie, nici molia o strică.

34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse, și făcliile aprinse;

36. Și voi asemenea cu oamenii carii așteaptă pre domnul lor, când se va întoarce dela nunți; ca viind și bădând, îndată să-i deschidă lui.

33. Mat. 6, 19, s. 35. Ier. 1, 17; I Petr. 1, 13; Mat. 25, 11, s.

37. Fericeite slugile acelea, pre carii viind domnul, îi va afla priveghind: amin zic vouă, că se va încinge, și îl va pune pre dâșii să șadă, și viind, va sluji lor.

38. Și de va veni la a doua strajă, și la a treia strajă de va veni, și-i va afla așa, fericeite sânt slugile acelea.

39. Iară aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care cias va veni furul, ar priveghia, și nu ar lăsa să-i sape casa lui.

40. Deci și voi fiți gata; că în ciasul care nu gândiți, Fiul Omului va veni.

41. Și a zis Petru lui: Doamne, către noi zici pilda aceasta, sau și către toți?

42. Și a zis Domnul: Oare cine este iconomul cel credincios și înțelept, pre care îl va pune domnul preste slugile sale, ca să le dea la vreme măsură de grâu?

43. Fericită este sluga aceea, pre care viind domnul lui îl va afla făcând așa.

44. Adevărat grăesc vouă.

39. Mat. 24, 43; I Tes. 5, 6; 42. Mat. 24, 45.

45. Iară punct pre dâșii preste toate avuțiile sale.

46. Iară de va zice sluga aceea întru inima sa: Zăboveste domnul meu a veni; și va începe a bate pre slugi și pre slujnice, și a mânca și a bea, și a se îmbătă;

47. Veni-vă domnul slugii aceia în ziua întru care nu gândește, și în ciasul întru carele nu știe, și-l va tăia pre el în două, și partea lui cu rădăcinioșii o va pune.

48. Iară sluga ceea ce a știut pe domnul său, și nu a făcut, nici a făcut după vocea lui, se va bate mult.

49. Iară cela ce nu a știut, și a făcut cele vrednice de bătaie, se va bate puțin. Și tot carul s'a dat mult, mult se va dela el; și căruia i s'a încredințat mult, mai mult vor cere dela el.

50. Poc am venit să arunc pe pământ; și ce voesc, dacă foc am să aprins?

51. Și eu botez am a mă boteza, și cum mă străntorez se va sfârși!

52. Au vi se pare că am să dau pace pre pământ?

53. Mih. 7, 6. 54. Mat. 16, 3. 56. Ioan 4, 35. 58. Pild. 25, 3; Mat. 5, 23, s.

Nu, zic vouă; ci împărțire.

52. Că vor fi de acum înainte cinci întru o casă împărțiți, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53. Se va împărți tatăl împotriva feciorului, și feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetei, și fata împotriva mumei; soacra împotriva noru-sii, și nora împotriva soacră-sii.

54. Și zicea și noroadelor: Când vedeți norul ridicându-se dela apus, numai decât ziceți, că ploae mare vine; și este așa.

55. Și când austrul suflând, ziceți, că zăduf va să fie; și este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți a cercă; dar vremea aceasta cum n'o cercăți?

57. Căci nu judecați și întru voi ce este drept?

58. Și când mergi cu părașul tău la domn, pre cale, dă lucrare să te izbăvești de el; ca nu cumva să te tragă la judecător, și judecăto-

53. Mih. 7, 6. 54. Mat. 16, 3. 56. Ioan 4, 35. 58. Pild. 25, 3; Mat. 5, 23, s.

rul te va da temnicerului, și temnicerul te va arunca în temniță.

59. Zic fie, nu vei eși de acolo, până nu vei plăti și fi-liarul cel mai de apoi.

CAPITOLUL XIII.

Isus indică la pocăință cu pilda Galileenilor, cu cei uciși în Siloam și cu pilda smochinului neroditor. Femea cu duhul neputinței. Gră-mișul de muștarie. Ușa cea strâmtă. Isus amenințat cu moarte din par-tea lui Irod. Ierusalimul ucigător de profeți.

Și au venit oare-carii întru. Acea vreme spuindu-i lui de Galileeanii, al căror sânge Pilat l-a amestecat cu jertfele lor.

2. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Au vi se pare că Ga-lileeanii aceștia mai păcătoși decât toți Galileeanii au fost, căci au pățit acestea?

3. Nu, ci zic vouă: că de nu vă veți pocăi, toți așa veți peri.

4. Sau acei optsprezece, preste carii a căzut turnul în Siloam, și i-a omorât, vi se pare că aceștia mai păcătoși

au fost decât toți oamenii ca-rii locuiau în Ierusalim?

5. Nu, ci zic vouă: că de nu vă veți pocăi, toți așa veți peri.

6. Și zicea pilda aceasta: Oare-cine aveă un smochin în viea lui sădit; și a venit căutând roadă întru el, și nu a aflat.

7. Și a zis către vierul: Iată, trei ani sânt de când viu că-utând roadă în smochinul a-cesta, și nu aflu: tae-l pre el; pentruce și pământul împre-soară în zadar?

8. Iară el răspunzând zice lui: Doamne, lasă-l pre el și în-tr'acest an, până-l voiți săpă împrejur și voiți pune gunoi:

9. Și de va face roadă; iară de nu, îl vei tăia în anul cel viitor.

10. Și eră învățând întru una din sinagoguri sâmbăta.

11. Și iată, o muiere eră care aveă duhul neputinței de optsprezece ani, și eră gâr-bovă, și nu putea să se ridice în sus nici de cum.

12. Iară Iisus văzându-o pre dânsa, o a chemat, și a zis ei: Muiere, te-ai slobozit de-boa-la ta.

13. Și și-a pus pre dânsa mâinile; și îndată s'a îndrep-tat, și slăvia pre Dumnezeu.

14. Iară mai marele sinago-gi, a-măniindu-se căci o vinde-ca Iisus sâmbăta, răspun-ând, zicea norodului: Șease zile sânt întru care se cade să lucrezi; deci întru acestea vi-nd vă vindecați, iară nu în ziua sâmbetei.

15. Iară Domnul a răspuns lui și a zis: Fățarnice, fie-care din voi sâmbăta au nu-și dez-leagă boul său sau asinul de-la esle, și-l duce de-l adapă?

16. Dar aceasta, flică a lui Avraam fiind, pre care o a le-gat Satana, iată, de optspre-zece ani, au nu se cădea a nu dezlegă din legătura aceas-ta în ziua sâmbetei?

17. Și acestea zicând el, se rușinau toți cei ce stau îm-potriva lui; și tot norodul se bucură de toate cele slăvite ce se făceau de dânsul.

18. Și zicea: Cui este ase-menea împărăția lui Dumne-zeu? și cu ce o voiți asemă-na pre dânsa?

19. Asemenea este grăun-

țului de muștarie, pre care lu-ându-l omul, l-a aruncat în grădina sa; și a crescut, și s'a făcut copac mare; și păsările cerului s'au sălășluit în ra-murile lui.

20. Iarăși a zis: Cu ce voiți asemăna împărăția lui Dum-nezeu?

21. Ascemnea este aluatu-lui, pre care luându-l muiere-a, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până s'a dospit toată.

22. Și umblă prin orașe și prin sate învățând, și cale fă-când în Ierusalim.

23. Și l-a zis oare-cine lui: Doamne, au puțini sânt cei ce se mântuesc? Iară el a zis lor:

24. Nevoiți-vă a intra prin ușa cea strâmtă; că mulți, zic vouă, vor căuta să intre, și nu vor putea.

25. Deci după ce se va scula stăpânul casei, și va încuia ușa, și veți începe a stă afară, și a bate în ușă, zicând: Doam-ne, Doamne, deschide nouă; și răspunzând va zice vouă: Nu vă știu pre voi de unde sântei:

26. Atunci veți începe a zice:

15. Mat. 12, 11; Luc. 14, 5.

19. Mat. 13, 31, s.; Marc. 4, 31.

24. Mat. 7, 13; Filip. 3, 12.

Am mâncat înaintea ta și am băut, și în ulițele noastre ai învățat.

27. Și va zice: Zie vouă, nu vă știu pre voi de unde sânteți; depărtați-vă dela mine toți lucrătorii nedreptăței.

28. Acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților, când veți vedea pre Avraam, și pre Isaac, și pre Iacov, și pre toți prorocii într-o împărăția lui Dumnezeu, iar pre voi scoși afară.

29. Și vor veni dela răsărit, și dela apus, și dela amiază-noapte, și dela amiază-zi, și vor șede într-o împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, sânt pre urmării cari vor fi întâi, și sânt în urmării cari vor fi pre urmă.

31. În ziua aceea s'au apropiat oare cari din Farisei, zicând lui: Ești, și te dă de aici: că Irod va să te omoare.

32. Și a zis lor: Mergând, spuneți vulpei aceștia: Iată, scot draci, și fac vindecări astăzi și mâine, și a treia zi mă voi sfârși.

33. Însă mi se cade astăzi,

27. Ps. 6, 9; Mat. 7, 29 și 25, 41.
30. Mat. 19, 30; Marc. 10, 31.

și mâine, și în cealaltă zi a merge: că nu este cu puțină să peară proroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori prorocii, și ucizi cu petri pre cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, cum adună găina puii săi sub aripi, și nu ai voit!

35. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie; și amin grăesc vouă: că nu mă veți vedea de acum până va veni, când veți zice: Bine este cuvântat cel ce vine într-o numele Domnului.

CAPITOLUL XIV.

Isus vindecă pre bolnavul de idropic. Începe a nu căuta locurile dinții la mese și a chema pre săraci. Pildă despre cei chemați la cină. Adevăratul necنع al lui Hristos.

Și a fost când a intrat el în casa oare-căruia din boerii Fariseilor sâmbăta, ca să mănânce pâine, și acela îl pândia pre el.

2. Și iată, un om bolnav de idropică eră înaintea lui.

3. Și răspunzând Isus, a

XIV. 3. Mat. 12, 10 s.

11. către farisei și către legiuitori grăind: Oare este slobod sâmbăta a vindecă?

4. Iar ei au tăcut. Și apucându-l l-a vindecat pre el, și l-a slobozit.

5. Și răspunzând către ei, a zis: Căruia dintru voi fiul sau boul de va cădea în puț, sau nu îndată îl va scoate pre el în ziua sâmbetei?

6. Și n'au putut răspunde lui la acestea.

7. Și zicea către cei chemați pildă, luând aminte cum își alegeau șederile mai sus; zicând către dânșii:

8. Când te vei chema de cineva la nuntă, nu șede în locul cel mai de sus; ca nu cumva să fie chemat de dânșul altul mai cinstit decât tine;

9. Și venind cela ce și pre tine și pre acela a chemat, va zice ție: Dă locul acestuia; și atunci vei începe cu rușine locul cel mai de jos a-l ține.

10. Ci când te vei chema, mergând șezi la locul cel mai de jos; ca când va veni cel ce te-a chemat, să-ți zică ție: Prietene, sue-te mai sus: atunci îți va fi ție cinste înă-

3. c. 13, 15.

intea celor ce vor șede împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se va smeri; și cel ce se smerește, se va înalță.

12. Și zicea și celui ce îl chemase pre el: Când faci prânz sau cină, nu chemă prietenii tăi, nici frații tăi, nici rudele tale, nici vecini bogați: ca nu cândva să te cheme și ei pre tine, și să-ți se facă răsplătire.

13. Ci când faci ospăț, cheamă săracii, neputincioșii, șchiopii și orbi:

14. Și fericit vei fi; căci nu pot să-ți întorcă: că și se va întoarce ție într-o învierea dreptilor.

15. Și auzind aceștia unul din cei ce ședeau cu el, a zis, Fericit este cel ce va prânzi într-o împărăția lui Dumnezeu.

16. Iar el a zis lui: Un om oare-care a făcut cină mare, și a chemat pre mulți;

17. Și a trimis pre sluga sa în casa să zică celor chemați: Veniți, că iată gata sânt toate.

18. Și au început toți d'împreună a se lepăda. Cel d'în-

11. Mat. 23, 12. 16. Mat. 22, 11 s.

tai a zis lui: Tarina am cumparat, si am nevoie sa es si sa o vad: rogu-te sa ma erji.

19. Si altul a zis: Parechi de boi am cumparat cinci, si merg sa-i ispitesc: rogu-te sa ma erji.

20. Si altul a zis: Muiere mi-am luat, si pentru aceasta nu pot veni.

21. Si intorcandu-se sluga aceea a spus domnului sau acestea. Atunci manindu-se stapanul casei a zis slugii sale: Esi curand la raspantile si ulitele cetatei, si saracii, si betegii si schiopii, si orbi adu-i aici.

22. Si a zis sluga: Doamne, s'a facut cum ai poruncit, si inca mai este loc.

23. Si a zis domnul catre sluga: Esi la drumuri si la garduri, si-i sileste sa intre, ca sa se umple casa mea.

24. Ca zic voua: Ca nici unul din barbatii aceia ce erau chemati nu va gusta cina mea.

25. Si mergeau cu dansul noroade multe: si intorcandu-se, le-a zis lor:

26. Ori-cine vine catre mi-

26. Mat. 10, 27, s.

ne, si nu uraste pre tatăl său, si pre muma, si pre muiere, si pre feciori, si pre frați, si pre surori, inca si pre sufletul său, nu poate fi ucenic al meu.

27. Si cel ce nu-si poarta crucea sa, si vine dupa mine, nu poate fi ucenic al meu.

28. Ca cine dintru voi vrând sa zidiască turn, au nu intai sezând, isi socoteste cheltuiala, de are cele spre savarsire?

29. Ca nu cândva puind el temelie, si eputând savarsi, toti cei ce-l vor vedea sa inceapa a-l batjocuri, zicând:

30. Ca acest om a inceput a zidi, si n'a putut savarsi.

31. Sau care împarat, mergând sa se loviască cu alt împarat la razboi, au nu sezând intai, se sfatueshte de va putea cu zece mii sa se intampine cu cela ce vine asupra lui cu douazeci de mii?

32. Iar de nu, inca fiind el departe, trimitând solie, se roaga de pace.

33. Deci asa fiecare dintre voi, care nu se leapada de

celele avutiile sale, nu poate fi ucenic al meu.

34. Bună este sarca: iar dacă sarca se va imputi, cu ce se va induleci?

35. Nici în pământ, nici în zădărnici nu este de treabă; aia o leapada pre ea. Cela care are urechi de auzit, auda.

CAPITOLUL XV.

Pilda despre oia si drahma cea perduta. Fiul cel risipitor.

Si era apropiindu-se de dansul toti vamezii si pacatosii ca sa-l asculte pre el.

2. Si cartiau Fariseii si Caraturarii, zicând: Acesta pre pacatosi primeste, si mananca cu dansii.

3. Si a zis catre ei pilda aceasta, graind:

4. Care om dintre voi, având o sută de oi, si perzând una dintru ele, au nu lasa pre cele nouazeci si noua in pustie, si merge dupa cea perduta, până când o afla pre ea?

5. Si aflându-o o pune pre umerile sale bucurându-se.

34. Mat. 9, 12; Marc. 9, 30, 35. c. 8, s. XV. 1. Mat. 9, 10. 2. c. 7, 30.

4. Ezech. 34, 11, 16; Mat. 18, 12; Luc. 19, 10.

6. Si venind la casa sa, cheamă prietenii si vecinii, zicând lor: Bucurati-vă cu mine; că am gasit oaea mea cea perduta.

7. Zic voua: că asa va fi bucurie în cer de un pacatos ce se pocăeste, decât de nouazeci si noua de drepti, cărora nu le trebuiește pocăinta.

8. Sau care muiere având zece drahme, de perde o drahmă, au nu aprinde făclia, si mătură casa, si caută cu deainsul până o află?

9. Si aflându-o cheamă prietenele si vecinele, zicând: Bucurati-vă cu mine; că am gasit drahma care o am perdut.

10. Aşa, zic voua, bucurie se face înaintea ingerilor lui Dumnezeu pentru un pacatos ce se pocăeste.

11. Si a zis: Un om avea doi feciori:

12. Si a zis cel mai tanar din ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cade de avutiile. Si le-a împartit lor avutiile.

13. Si nu după multe zile adunând toate feciorul cel mai tanar, s'a dus într'o țară departe, si acolo a risipit toată

7. c. 5, 12, 13. Pild. 29, 1.

avuția sa, viețuind întru desmădări.

14. Și cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea țară; și el a început a se lipsi.

15. Și mergând s'a lipit de unul din locuitorii țării aceleia, și l-a trimis pre el la țărinele sale să pască porcii.

16. Și doriă să-și sature pânțelele său de roșcovele ce mâncau porcii; și nimeni nu-i dă lui.

17. Iar viindu-și întru sine, a zis: Câți argați ai tatălui meu sânt îndestulați de pâne, iar eu pier de foame!

18. Sculă-mă-voiu și mă voi duce la tatăl meu, și voi zice lui: Tată, greșit-am la cer și înaintea ta.

19. Și nu mai sânt vrednic a mă chema fiul tău: fă-mă ca pre unul din argații tăi.

20. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă de parte fiind, l-a văzut pre dânsul tatăl lui, și i s'a făcut milă, și alergând, a căzut pre grumazii lui, și l-a sărutat pre el.

21. Și a zis lui feciorul: Tată, greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sânt vrednic a mă chema fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți haina cea d'întăi, și-l îmbrăcați pre el; și dați inel în mâna lui, și încălțăminte în picioarele lui.

23. Și aducând vițelul cel hrănit, îl junghiați; și mâncând să ne veselim.

24. Că fiul meu acesta mort eră, și a înviat; și pierdut eră, și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel măr mare eră la țarină; și dacă a venit și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri.

26. Și chemând pre unul din slugi, l-a întrebat ce sânt acestea.

27. Iar el a zis, că fratele tău a venit; și a junghiat tatăl tău vițelul cel hrănit, pentru că sănătos pre el l-a primit.

28. Și s'a mâniat, și nu vreă să intre: iar tatăl lui eșind, îl rugă pre el.

29. Iar el răspunzând, a zis tatălui său: Iată, atâția ani slugesc ție, și nici o dată poruncă ta n'am călcat; și mie nici

24. Efes. 2, 1, 3 și 5, 11.

20. Iată nu mi-ai dat măcar un prieten, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

21. Iar când veni fiul tău acesta, care a mâncat avuția ta cu curvele, junghiași lui vițelul cel hrănit.

22. Iar el a zis lui: Fiiule, în toată vremea ești cu mine, și toate ale mele, ale tale sânt.

23. Ci se cădeă a ne veseli, și a ne bucura: căci fratele tău acesta mort eră, și a înviat; și pierdut eră, și s'a aflat.

CAPITOLUL XVI.

Iconomul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. A nu-și lăsa omul femeia. Bogatul și Lazăr.

1. Și ziceă și către ucenicii săi: Eră un om bogat, care aveă un iconom; și acesta a fost pârât la el că risipește avuțiile lui.

2. Și chemând pre el, i-a zis lui: Ce aud aceasta de tine? dă seama de iconomia ta; că nu vei putea mai mult a fi iconom.

3. Iar iconomul a zis întru sine: Ce voi face? că domnul meu ia iconomia dela mi-

ne: a săpă nu pot; a cere îmi este rușine.

4. Știu ce voi face, că dacă mă voi schimba din iconomie, să mă primiască în casele lor.

5. Și chemând câte unul pre fie-care din datornicii domnului său, a zis celui d'întăi: Cu cât ești dator domnului meu?

6. Iar el a zis: Cu o sută de măsuri de untdelemn. Și a zis lui: Iați zapisul tău, și șezi curând de scrie cincizeci.

7. Iar după aceea a zis altuia: Dar tu cu cât ești dator? Iar el a zis: Cu o sută de măsuri de grâu. Și a zis lui: Iați zapisul tău, și scrie optzeci.

8. Și a lăudat domnul pre iconomul nedreptăței, că înțelepțește a făcut: că fiii veacului acestuia mai înțelepți sânt decât fiii luminei întru neamul lor.

9. Și eu zic vouă: Faceți-vă vouă prieteni din mamona nedreptăței; că dacă veți fi lipșiți, să vă primiască pre voi în corturile cele vecinice.

XVL 8. Efes. 5, 1; I Tes. 5, 5. 9. Mat. 6, 20 și 19, 21; I Tim. 6, 19.

10. Cel ce este credincios întru puțin, și întru mult credincios este; și cel ce este nedrept întru puțin, și întru mult nedrept este.

11. Deci dacă întru cel nedrept mamona n'ați fost credincioși, pre cel adevărat cine l va încredința vouă?

12. Și dacă întru cel strein n'ați fost credincioși, pre cel ce este al vostru cine îl va da vouă?

13. Nici o slugă nu poate la doi domni să slujiască: pentru că sau pre unul va uri, și pre altul va iubi; sau de unul se va ține, și de altul nu va griji. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui mamona.

14. Și au ziau acestea toate și Fariseii, carii erau iubitori de argint: și-l batjocureau pre el.

15. Și le-a zis lor: Voi săn-teți cei ce vă faceți pre voi drepti înaintea oamenilor; iar Dumnezeu știe inimile voastre: că ce este întru oameni înălțat, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și prorocii până

la Ioan: de atunci împărăția lui Dumnezeu bine-se-vestește, și fie-care spre aceea se silește.

17. Iar mai lesne este cerul și pământul să treacă, decât din lege o cirtă să cadă.

18. Tot cela ce-și lasă mu-ierea sa, și i-a alta, precu-vește: și tot cela ce i-a lăsată de bărbat, precu-urvește.

19. Eră un om oare-care bogat, ce se îmbracă în por-firă și în vison, veselindu-se în toate zilele luminat.

20. Și eră un sărac oare-care anume Lazăr, care ză-cea înaintea ușii lui plin de bubo,

21. Și poftă-se se sature din sfărământurile ce se cădeau din masa bogatului: ci și câ-nii venind lingeau bubele lui.

22. Și a fost că a murit să-racul, și s'a dus de ingeri în sânul lui Avraam: și a murit și bogatul, și s'a îngropat;

23. Și în iad ridicându-și ochii săi, fiind în munci, vede pre Avraam de departe, și pre Lazăr în sânul lui.

10. c. 19, 17. 13. Mat. 6, 24.
14. Mat. 23, 24. 15. c. 18, 9; Ps.
7, 10. 16. Mat. 11, 19.

17. c. 21, 33; Mat. 5, 18.
18. Mat. 5, 31. 22. Ps. 90, 11.

24. Și el strigând, a zis: Pă-rinte Avraame, miluește-mă, și trimite pre Lazăr, să-și în-tingă cărtul degetului lui în apă, și să-mi răcoriască lim-bu meu; că mă chinuesc în yafnea aceasta.

25. Iar Avraam a zis: Fi-ile, adu-ți aminte că ai luat cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr asijderea cele rele: iar acum acesta se mângăe, iar tu te chinuești.

26. Și preste toate acestea, între noi și între voi prăpas-tie mare s'a întărit; ca cei ce vor vreă să treacă de aici că-tre voi, să nu poată; nici cei de acolo la noi să treacă.

27. Și a zis: Rogu-te dar, părinte, ca să-l trimiți pre dânsul în casa tatălui meu:

28. Că am cinci frați; să le mărturisiască lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Și i-a zis Avraam lui: Au pre Moisi și pre proroci: să-i asculte pre dânsii.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame: ci de va merge ci-neva din morți la dânsii, se vor pocăi.

31. Și i-a zis lui: Dacă nu

ascultă pre Moisi și pre pro-roci, măcar de ar și învia ci-neva din morți, nu vor crede.

CAPITOLUL XVII.

Despre scandal. Ertarea greșalcilor apropiatini. Credința în Dumnezeu. Cei zece leproși. Întrebarea despre a doua venire.

Și a zis către ucenicii săi: Cu neputință este să nu vie smintelele: dar vai aceia-ua prin carele vin!

2. Mai de folos i-ar fi lui, de s'ar legă o peatră de moară de grumazii lui, și să se a-runce în mare, decât să smin-tiască pre unul dintr'acești mai mici.

3. Luați aminte de sine-vă: De va greși ție fratele tău, ciar-tă-l pre el; și de se va pocăi, eartă-i lui.

4. Și măcar de șapte ori în zi de va greși ție, și de șap-te ori se va întoarce la tine, zicând: Cătescu-mă; eartă-i lui.

5. Și au zis apostolii Dom-nului: Aduge-ne nouă cre-dința.

6. Iar Domnul a zis: De ați

XVII. 2. Mat. 18, 4; Marc. 9, 43.
3. Mat. 18, 15. 5. Marc. 9, 24.
6. Mat. 17, 10

24. Is. 66, 24. 29. Is. 8, 20 și 34, 12.

avea credință ca un grăunț zicând: Iisuse, învățătorule, de muștar, ai zice dudului acestuia: Dezrădăcinează-te, și te sădește în mare; și v'ar ascultă pre voi.

7. Și cine dintru voi având slugă arând sau păstorind, care viind acela din câmp, va zice îndată: Treci de șezi?

8. Ci au nu-i va zice lui: Gătește-mi ce voi eu cina, și încingându-te, slujește-mi, până voi eu mânca și voi eu bea; și după aceea vei mânca și vei bea tu?

9. Au doară va avea har slugei aceleia căci a făcut cele ce i s'a poruncit lui? Nu mi se pare.

10. Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s'a poruncit vouă, ziceți, că slugi neurebnice sântem: că ce am fost datori a face, am făcut.

11. Și a fost când mergea el în Ierusalim, și el trecea prin mijlocul Samariei și a Galileei.

12. Și intrând el într'un sat, l-au întâmpinat pre el zece bărbați leproși, cari au stăut de departe.

13. Și aceia au ridicat glas,

17. Ioan 4. 4.

zicând: Iisuse, învățătorule, miluește-ne pre noi.

14. Și văzându-i, le-a zis lor: Mergeți și vă arătați pre oșilor. Și a fost când mergeau ei, s'au curățit.

15. Iar unul dintru dânșii văzând că s'a vindecat, s'a întors, cu glas mare slăvind pre Dumnezeu.

16. Și a căzut cu fața la picioarele lui, mulțumind lui; și acela era Samarinean.

17. Iar Iisus răspunzând, a zis: Au nu zece s'au curățit?

18. Nu s'au aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, ce este de alt neam?

19. Și i-a zis lui: Scoală-te, și mergi; credința ta te-a mântuit.

20. Și întrebând fiind de Fariisei, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor, și a zis: Nu va veni împărăția lui Dumnezeu cu pândire.

21. Nici vor zice, iată aici! sau iată acolo! că iată, împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul vostru este.

14. Lev. 14. 2. 21. Mat. 24. 25; Marc. 13. 21.

22. Și a zis către ucenici: Vor veni zile când veți pofti una din zilele Fiului Omului să vedeți, și nu veți vedea.

23. Și vor zice vouă: Iată aici! sau, iată acolo: să nu mergeți, nici să urmați.

24. Că precum fulgerul, care fulgeră din partea cea de sub cer, preste partea cea de sub cer luminează; așa va fi și Fiul Omului în ziua sa.

25. Iar întâi i se cade lui multe a pătimi, și a fi lepădat de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și în zilele Fiului Omului.

27. Măncau, beau, se însurau, se măritau, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, și a venit potopul, și a perdut pre toți.

28. Așijderea și precum a fost în zilele lui Lot; măncau, beau, cumpărau, vindeau, sădiau, zidiau;

29. Iar în care zi a eșit Lot din Sodoma a plouat foc și peatră pucioasă din cer, și a perdut pre toți.

24. Mat. 24. 27, s. 25. c. 9, 25; Mat. 16. 21. 27. Fac. 7. 7. 28. Fac. 18. 28.

30. Într'acest chip va fi în ziua în care Fiul Omului se va arăta.

31. Într'acea zi acela ce va fi d'asupra casei, și vasele lui în casă, să nu se pogoare să le ia pre ele; și cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de muiera lui Lot.

33. Ori-cine va căuta sufletul său să-l mântuiască, perde-l va pre el; și cine îl va perde, îl va învia pre el.

34. Zic vouă: într'această noapte vor fi doi într'un pat; unul se va lua, și altul se va lăsa.

35. Două vor măcina împreună; una se va lua, și alta se va lăsa.

36. Doi vor fi în câmp; unul se va lua, și altul se va lăsa.

37. Și răspunzând au zis lui: Unde Doamne? Iar el a zis lor: Unde va fi trupul, acolo se vor adună și vulturii.

31. Mat. 24. 17. 32. Fac. 19. 28. 33. c. 9, 24; Mat. 10. 36; Marc. 8. 26; Ioan 12. 28. 34. Mat. 24. 20, s. 37. Mat. 24. 28.

CAPITOLUL XVIII.

Despre rugăciune. Fariseul și Vameșul. Lăsați pruncii să vie la mine. Întrebarea bogatului ce va face să moșteniască viața de veci. Iisus vestește patimile sale. Orbul din Ierihon.

Și zicea și pildă lor, că se cade în toată vremea a se ruga, și a nu se lenevi, zicând:

2. Un judecător oare-carele eră într-o cetate, carele de Dumnezeu nu se temeă, și de om nu se rușină:

3. Eră și o văduvă în cetatea aceea; și venia la dânsul zicând: Izbăvește-mă de pârâșul meu.

4. Și nu vreă în multă vreme: iar după aceea a zis într-o sine: De și de Dumnezeu nu mă tem, și de om nu mă rușinez;

5. Dar pentru căci imi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi pre ea, ca nu până în sfârșit venind să mă supere.

6. Și a zis Domnul: Auziți cegrațește judecătorul nedreptăței?

7. Dar Dumnezeu au nu va face izbăvire aleșilor săi,

carii strigă către dânsul ziua și noaptea, de și îndelung îi rabdă pre dânsii?

8. Zic vouă, că va face izbăvirea lor curând. Inșă când va veni Fiul Omului, oare va afla credința pre pământ?

9. Și a zis și către oare-carii ce se nădăduiau întru sine cum că sânt drepti, și de făimau pre ceilalți, pilda aceasta:

10. Doi oameni s'au suit în biserică să se roage; unul Fariseu, și altul vameș.

11. Fariseul stând așa se rugă într-o sine: Dumnezeuule, mulțumescu-ți, că nu sânt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, preacurvari, sau ca și acest vameș.

12. Postese de două ori în săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig.

13. Iar vameșul de departe stând, nu vreă nici ochii săi la cer să-l ridice, ci își bătea peptul său, zicând: Dumnezeuule, milostiv fii mie păcătosului!

14. Zic vouă, s'a pogorit acesta mai îndreptat la casa

15. Iar el zis: Acesta toate le-am păzit din tinerețele mele.

16. Și aduceau la el și pruncii, ca să se atingă de el; iar legionicii văzând, i-au certat pre dânsii.

17. Amin zic vouă: Ori cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncu, nu va intra într'însa.

18. Și l-a întrebat pre el un boier, zicând: Învățătorule bun, ce voi face să moștenesc viața veșnică?

19. Iar Iisus i-a zis lui: Căci imi zici bun? nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

20. Poruncile știu: Să nu curvești. Să nu ucizi. Să nu furi. Să nu fii mărturie mincinoasă. Cînstește pre tatăl tău și pre muma ta.

21. Iar el a zis: Acestea toate le-am păzit din tinerețele mele.

22. Iar Iisus auzind acestea, i-a zis lui: Încă una îți lipsește: toate câte ai vinde-le și le împarți săracilor, și vei avea comoară în cer; și vino, urmează mie.

23. Iar el auzind acestea, s'a intristat, că eră bogat foarte.

24. Și văzându-l Iisus că s'a intristat, a zis: Cât de a-nevoie vor intra într-o împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

25. Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decât bogatul a intra într-o împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar cei ce au auzit acestea, au zis: Și cine poate să se mântuiască?

27. Iar el a zis: Cele ce nu sânt cu puțință la oameni, sânt cu puțință la Dumnezeu.

28. Și a zis Petru: Iată, noi am lăsat toate, și am urmat ție.

29. Iar el a zis lor: Amin grăesc vouă, că nimeni nu este care și-a lăsat casă, sau părinți, sau frați, sau femei,

XVIII. 1. I Tesal. 5, 17; Rom. 12, 12; 3. c. 11, 11.

11. Mat. 6, 20; Is. 68, 1. 14. Is. 66, 1; Mat. 23, 13; I Petr. 5, 2.

15. Is. 49, 23; Mat. 19, 13; Marc. 10, 13. 18. Mat. 19, 16; Marc. 10, 17. 20. Eș. 20, 12.

22. Mat. 6, 20. 27. Iov. 42, 1. 28. Mat. 19, 27; Marc. 10, 28.

sau feciori, pentru împărăția lui Dumnezeu,

30. Care să nu iă cu mult mai mult în vremea aceasta, și în veacul cel viitor viața veșnică.

31. Și luând cu sine pre cei doisprezece, a zis către ei: Iată, ne suim în Ierusalim, și se vor împlini toate cele scrise prin proroci pentru Fiul Omului.

32. Că se va da neamurilor, și se va batjocuri, și se va ocări, și se va scuipi.

33. Și bătându-l, îl vor omori pre el; și a treia zi va învia.

34. Iar ei nimic dintr'acestea n'au înțeles; și eră cuvântul acesta ascuns dela ei, și nu cunoșteau cele ce se grăiau.

35. Și a fost când s'a apropiat el de Ierihon, un orb ședea lângă cale cerșind.

36. Și auzind norodul trecând, a întreat ce este aceasta.

37. Și i-au zis lui, că Iisus Nazarineanul trece.

38. Și a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, milu-ește-mă.

39. Iar cei ce mergeau înainte certau pre el să tacă; iar el cu mult mai vârtos striga: Fiul lui David, milu-ește-mă.

40. Și stând Iisus, a poruncit să-l aducă pre el la si-ne; iar apropiindu-se el de dânsul, l'a întreat, zicând:

41. Ce voești să-ți fac? Iar el a zis, Doamne, să văd.

42. Și Iisus i-a zis lui: Vezi, credința ta te-a mântuit.

43. Și îndată a văzut, și a mers după el, slăvind pre Dumnezeu; și tot norodul văzând, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAPITOLUL XIX.

Zacheu. Pilda despre arginții încredința singilor. Intrarea în Ierusalim. Iisus plânge pentru Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din Biserică.

Și intrând, trecea prin Ierihon.

2. Și iată, un om anume Zacheu, și acesta eră mai mare vameșilor, și eră bogat.

42. Mat. 9, 22. 43. Ps. 145, 8.

3. Și zădăra să vadă pre Iisus cine este; și nu putea de norod, că eră mic de stat.

4. Și alergând înainte, s'a așut într'un dud ca să-l vadă pre el; că pre acolo vrea să treacă.

5. Și dacă a venit la locul acela, cautând Iisus, l'a văzut pre dânsul, și a zis către dânsul: Zachee, grăbește de te pogorâ; că stăzi în casa ta mi se cade să fiu.

6. Și grăbindu-se, s'a pogorit, și l'a priimit pre dânsul bucurându-se.

7. Și văzând toți cărtiau, zicând: Că la un om păcătos n' intrat să găzduiască.

8. Iar Zacheu stând, a zis către Domnul; Iată, jumătate de avuția mea, Doamne, o dau săracilor; și de am năpăstui pre cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Și a zis către el Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acestecă, pentrucă și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că a venit Fiul Omului să caute și să mântuiască pre cel perdut.

XIX. 10. 1 Tim. 1, 15; Mat. 18, 11.

11. Și ascultând ei acestea, adăugând a zis o pildă, pentrucă eră el aproape de Ierusalim, și li se părea lor cum că îndată va să se arate împărăția lui Dumnezeu.

12. Deci a zis: Un om oarecare de bun neam s'a dus într'o țară departe să-și iă lui împărăție, și să se întoarcă.

13. Și chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor zece mnas, și a zis către ei: Neguțatoriți până voui veni.

14. Iar cetățenii lui îl urau pre el, și au trimes solie după el zicând: Nu voim pre aceasta să împărățiască preste noi.

15. Și a fost când s'a întors el luând împărăția, a zis să se cheme la dânsul slugile acelea, cărora dedese argintul, ca să știe cine ce a neguțatorit.

16. Și a venit cel dintâi, zicând: Doamne, mnaoa ta a agonisit zece mnas.

17. Și a zis lui: Bine, slugă bună, că întru puțin ai fost credincios; să aiibi putere preste zece cetăți.

12. Mat. 25, 14, s.; Marc. 13, 34.

31. Mat. 20, 17; Marc. 10, 32.

32. Mat. 27, 9. 34. c. 9, 40.

35. Mat. 20, 30; Marc. 10, 46.

18. Și a venit cel al doilea, zicând: Doamne, mnaoa ta a făcut cinci mnas.

19. Și a zis și acestuia: Și tu fii preste cinci cetăți.

20. Și altul a venit, zicând: Doamne, iată mnaoa ta, care o am ținut legată în măhramă:

21. Că m'am temut de tine, pentru-că om aspru ești: iai ce n'ai pus, și seceri ce n'ai semănat.

22. Și i-a zis: Din gura ta te voi judecă, slugă vicleană. Ai știut că eu om aspru sânt, luând ce n'am pus, și secerând ce n'am semănat.

23. Dar pentruce n'ai dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu l'aș fi cerut cu dobândă?

24. Și celor ce stau înainte le-a zis: Luați dela el mnaoa, și o dați celui ce are zece mnas.

25. Și au zis lui: Doamne, acela are zece mnas.

26. Că zic vouă, că tot ce-lui ce are i se va da; iar dela cea ce n'are, și ce are se va lua dela el.

27. Însă pre vrăjmașii mei

aceia, cari n'au voit să împărătesc preste dânsii, aduce-ți-i încoace, și-i tăiați înaintea mea.

28. Și zicând acestea mergea înainte, suindu-se în Ierusalim.

29. Și a fost când s'a apropiat de Vitsfaghi și Vitania, către muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zicând:

30. Mergeți în satul care este înaintea voastră; întru carele intrând veți găsi un mânz legat, pre care nimeni din oameni nici o dată n'a șezut: dezlegați-l pre el și-l aduceți.

31. Și de va întreba cineva pre voi: Pentruce îl dezlegați? așa să ziceți lui: Că Domnului trebuiește.

32. Și mergând trimișii, au aflat cum zisese lor.

33. Și dezlegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către ei: Ce dezlegați mânzul?

34. Iar ei au zis: Domnului trebuiește.

35. Și l'au adus pre el la Iisus; și aruncându-și veșmin-

28. Marc. 10, 39. 29. Mat. 21, 1; Marc. 11, 11, 8; Ioan 12, 13, 8.

pre mânz, au pus pre Iisus. I. accepta.

36. Și mergând el așterneau mnaoa cele lor pre cele.

37. Și apropiindu-se el la peșterașul muntelui Maslinilor, a început toată mulțimea să se bucurându-se a lăuda pre Dumnezeu cu glas mare pentru toate puterile care s'au vădit.

38. Zicând: Bine-este-cu-țată! Împăratul cel ce vine întru numele Domnului: pace la cer, și slavă întru cei de jos.

39. Și oare-carii Farisei din norod au zis către el: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii tăi.

40. Și răspunzând, a zis lor: Zice vouă, că de vor tăcea a-cestia, petrele vor striga.

41. Și dacă s'a apropiat, văzând cetatea, a plâns de dânsa.

42. Zicând: De ai fi cunoscut, și tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sânt către pacea ta! Iar acum s'au ascuns de către ochii tăi.

43. Că vor veni zile asupra ta, și vor pune vrăjmașii tăi șanț împrejurul tău, și te

vor încungiură, și te vor imbulzi de toate părțile.

44. Și te vor face întocma cu pământul, pre tine și pre feciorii tăi întru tine; și nu vor lăsa întru tine peatră pre peatră; pentrucă n'ai cunoscut vremea cercetării tale.

45. Și intrând în biserică, a început a scoate pre cei ce vindeau într'însa și cumpărau, zicând lor:

46. Scris este: Casa mea casă de rugăciune este: Iar voi o ați făcut peșteră tâlhărilor.

47. Și eră învățând în toate zilele în biserică. Iar arhierii și cărturarii și bătrânii norodului căutau pre el să-l peardă.

48. Și nu aflau ce-i vor face: că tot norodul se ținea de el, ascultându-l pre dânsul.

44. III Imp. 9, 7; Is. 29, 7; Mih. 3, 12; Mat. 24, 2; Marc. 13, 2.

45. Mat. 21, 13; Marc. 11, 15.

46. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

38. c. 2, 14. 40. Avac. 2, 11.

CAPITOLUL XX.

Indicii întorcăți pre Iisus despre puterea Sa. Pilda viei. Întrebarea despre dașdie și despre învierea morților. Al cui fiu este Hristos. Îngăduirea Căntărilor. Lăcomia.

Și a fost într-una din zilele acelea, învățând el norodul în biserică, și bine vestind, au venit preoții și cărturarii cu bătrânii.

2. Și au grăit către el, zicând: Spune nouă, cu ce putere faci acestea? sau cine este care ți-a dat pe puterea aceasta?

3. Iar el răspunzând, a zis către ei: Întrebă-voiul și eu pre voi un cuvânt, și să-mi spuneți:

4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau dela oameni?

5. Iar ei cugetau întru sine zicând: De vom zice, Din cer; va zice: Pentruce dar n'ăți crezut lui?

6. Iar de vom zice: Dela oameni; tot norodul cu petrine va uide: căci este incredințat că Ioan promea a fost.

7. Și au răspuns, că nu știu de unde.

8. Și Iisus le-a zis lor: Nici eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Și a început a zice către norod pilda aceasta: Un om a sădit vie, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe multă vreme.

10. Și la vreme a trimis către lucrători o slugă, ca să-i dea lui din rodul viei: iar lucrătorii, bătându-l pre el, l-au trimis deșert.

11. Și a adaus a trimite altă slugă: iar ei și pre acela bătându-l și batjocorindu-l, l-au trimis deșert.

12. Și a adaus a trimite și al treilea: iar ei și pre acela rânindu-l, l-au scos afară.

13. Și a zis domnul viei: Ce voi face? trimite-voiul pre fiul meu cel iubit: doară văzându-l pre dânsul se vor rușina.

14. Iar lucrătorii văzându-l pre el, cugetau întru sine, zicând: Acesta este moștenitorul: veniți să-l ucidem pre el, ca să fie a noastră moștenirea.

15. Și scoțându-l afară din

vie, l-au omorât. Ce va face dar lor domnul viei?

16. Veni-va și va perde pre lucrătorii aceștia, și via o va da altora. Iar ei auzind, au zis: Să nu fie.

17. Iar el căutând spre ei, a zis: Ce este dar aceasta ce este scris: Peatra pre care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului?

18. Tot cela ce va cădea pre acea peatră, se va sfărâma; iar preste care va cădea, îl va spulberă.

19. Și căutau arhierii și cărturarii ca să-și pue mâinile pre el într'acel cîas; și s'au temut de norod: căci înțeleseseră că către dânsii a zis pilda aceasta.

20. Și pândindu-l au trimis iscoade, cari se prefăceau pre sine a fi drepti, să-l prindă pre el în cuvânt, ca să-l dea pre el stăpânirii și puterii dreptătorului.

21. Și l-au întrebat pre el, zicând: Învățătorule, știm că drept grăiești, și înveți, și nu

alegi față, ci într'adevăr calca lui Dumnezeu înveți:

22. Cade-se nouă a da dașdie Chesarului, sau nu?

23. Iar el pricepând viclesugul lor, a zis către ei: Ce mă ispițiți?

24. Arătați-mi un dinar. Al cui chip și scriptură pre el are? Iar ei răspunzând, au zis: Ale Chesarului.

25. Iar el le-a zis lor: Dați înapoi dar cele ce sânt ale Chesarului, Chesarului, și cele ce sânt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu l-au putut prinde pre dânsul în cuvânt înaintea norodului: și minunându-se de răspunsul lui, au tăcut.

27. Iar apropiindu-se unii din Saducheii, cari grăesc împotrivă că nu este înviere, l-au întrebat pre el, zicând:

28. Învățătorule, Moisi a scris nouă: De va muri fratele cuiva, având muiere, și acesta va muri fără feciori, ca să ia fratele lui pre muierea aceea, și să ridice sămânța fratelui său.

17. Ps. 117, 21; Mat. 21, 42.
19. c. 19, 48. 20. Mat. 22, 15; Marc. 12, 13. 21. Mat. 22, 14.

27. Mat. 22, 23, s.; Mac. 12, 18.
28. A doua Leg. 25, 5.

29. Deci șapte frați au fost: și cel d'întâi luând muiere, a murit fără de feciori.

30. Și a luat al doilea pre muierea aceea, și acela a murit fără de feciori.

31. Și al treilea o a luat pre ea: și așijderea câte șapte: și n'au lăsat feciori, și au murit.

32. Iar mai apoi de toți, a murit și muierea.

33. Deci la înviere, al căruia dintr'înșii va fi muiere? căci câte șapte o au avut pre ea muiere.

34. Și răspunzând Iisus, a zis lor, Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită.

35. Iar cei ce se învrednesc a dobândi acel veac, și învierea din morți, nici se însoară, nici se mărită:

36. Că nici să moară nu mai pot, ci asemenea cu îngerii sânt: și fiii lui Dumnezeu sânt, fiind fii ai învierii.

37. Iar acum că se vor scuza morții, și Moisi a arătat la Rug, precum zice: Domnul Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov.

38. Iară Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor: că toți lui viiază.

39. Și răspunzând oare-cării din cărturari, au zis: Invățătorule bine ai zis.

40. Și nu mai îndrăzniau deacia să-l întrebe pre el nimic.

41. Și a zis către dânșii: Cum zic că Hristos este fiul lui David?

42. Și însuși David zice în cartea Psalmilor: Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi d'a dreapta mea,

43. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci David Domn îl cheamă pre el, și cum fiu al lui este?

45. Și ascultând tot norodul a zis ucenicilor săi:

46. Păziți-vă de cărturari, cari voesc a umbla în podoahe, și înubese închinăciunile prin târguri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâi la ospete;

47. Cari mănâncă casele

41. Mat. 22, 40; Marc. 12, 36.

42. Ps. 109, 1. Fapt. 2, 34.

46. c. 11, 42.

48. Și cu pricină îndreptându-se, aceștia vor lua manta ceandă.

CAPITOLUL XXI.

Lucas despre sfârșitul lumii. Robirea Ierusalimului. Semnele venirii a lui Hristos.

1. Când a văzut pre cei ce erau aruncând darurile la Ieruzolime.

2. Și a văzut și pre o văduvă care aruncă acolo darul ei.

3. El a zis: Adevărat zic vouă, că această văduvă sărăcuță mai mult decât toți a aruncat.

4. Că toți aceștia din prisoare lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu; iar această văduvă a avut, o a aruncat.

5. Și oare-carii grăind pentru sărăcie, că este împodobită cu pietre frumoase, și cu daruri, a zis:

6. Aceștea care vedeți, vor fi rase într-o clipă: dar piatra pre care se aruncă, rămâne.

7. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

8. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

9. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

10. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

11. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

12. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

13. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

14. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

15. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

16. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

17. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

18. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

19. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

20. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

21. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

22. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

23. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

7. Și l-au întrebat pre el, zicând: Invățătorule, dar când vor fi acestea? și ce semn este când vor să fie acestea?

8. Iar el a zis: Căutați să nu vă amăgiți: că mulți vor veni întru numele meu, zicând: că eu sânt; și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeți după ei.

9. Și când veți auzi războaie și răsmirițe, să nu vă spăimântați: că se cade să fie acestea întâi; ci nu va fi îndată sfârșitul.

10. Atunci zicea lor: Se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție.

11. Și vor fi cutremuri mari pre alocurea; și foamete, și ciumi, și spaime, și semne mari din cer vor fi.

12. Iar mai înainte de acestea toate, vor pune preste voi mâinile sale, și vă vor goni, dându-vă la adunări și în temnițe, ducându-vă la împărați și la domni pentru numele meu.

13. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

14. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

15. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

16. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

17. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

18. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

19. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

20. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

21. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

22. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

23. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

24. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

25. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

26. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

27. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

28. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

29. Și se va întâmpla vouă într-o clipă.

36. Mat. 22, 30; I Ioan 3, 1.

37. Eș. 3, 1.

14. Puneți dar întru inimile voastre, să nu gândiți mai înainte ce veți răspunde.

15. Că eu vă voi da vouă gură și înțelepciune, căreia nu-i vor putea grăi nici stă împotrivă, toți cari se vor pune împotrivă vouă.

16. Și vă veți da și de părinți, și de frați, și de rudeni, și de prieteni; și vor omori din voi.

17. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu.

18. Și păr din capul vostru nu va peri.

19. Întru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea Ierusalimul încungiuindu-se de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei ce vor fi în ludea să fugă la munți; și cei ce vor fi în mijlocul lui să se dea în lături; și cei ce vor fi prin sate, să nu intre într'insul.

22. Că zilele izbândirii sânt acestea, ca să se impliniască toate cele scrise.

23. Iar vai celor ce vor avea în pânțele, și celor ce vor aplicea într'acele zile! că va fi nevoie mare pre pământ, și mânie asupra norodului acestuia.

24. Și vor cădea întru ascuțitul săbiei, și se vor duce robi în toate neamurile; și Ierusalimul va fi călcat de Neamuri, până se vor împlini vremile Neamurilor.

25. Și vor fi semne în soare, și în lună, și în stele; și pre pământ mahnire limbilor, cu nedomerire; sunet făcând marea și valurile;

26. Mai murind oamenii de frică, și de așteptarea celor ce vor să vie în lume: că puterile cerurilor se vor clădi.

27. Și atunci vor vedea pre Fiul Omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci începând acestea a se face, căutați în sus, și ridicați capetele voastre; că se apropie rescumpărarea voastră.

29. Și le-a zis lor pildă; Ve-

enachinul, și toți copaci.

30. Și în Ierusalim, văzând

cel înși-vă, știți că de a-

l aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți

văzuta făcându-se, să

apropie este împără-

rea lui Dumnezeu.

32. Amin zic vouă, că nu

veți lăsa neamul acesta, până

nu vă poată acestea vor fi.

33. Că cerul și pământul vor

trece, iar cuvintele mele nu

vor trece.

34. Ci luați aminte de si-

vă, ca să nu se îngreueze

inimile voastre cu sațul mân-

ci și cu beția, și cu grijile

acestea, și fără de veste să vie

la voi voastră ziua aceea.

35. Căci ca o cursă va veni

pe toți cei ce se șed pre fața

lui pământul.

36. Priveghiați dar, în toată

noaptea rugându-vă, ca să vă

scăpați a scăpa de toate

acestea, și să stați în

presența Fiului Omului.

37. Și eră ziua învățând în

sinagoga; iar noaptea eșind,

38. Și tot norodul mănecă

la dânsul în biserică, ca să-l

asculte pre el.

petrecea în muntele ce se chia-

mă al Maslinilor.

38. Și tot norodul mănecă

la dânsul în biserică, ca să-l

asculte pre el.

CAPITOLUL XXII.

Vinderea lui Iisus. Sărbura paștelor și așezarea tainei Euharistiei. Apostolii dispută între sine pentru întâietate. Rugămintea lui Iisus și prinderea și ducerea lui la Arhiepiscop. Lepădarea lui Petru.

Și se apropiă praznicul azimelor, care se chiamă Paștele.

2. Și căutau arhieriei și cărturarii cum l-ar omori pre el; că se temeau de norod.

3. Iar Satana a intrat în Iuda ce se chemă Iscariotea-nul, care eră din numărul celor doisprezece.

4. Și mergând, a grăit cu arhieriei și cu voiozii, cum l-ar vinde pre el lor.

5. Și s'au bucurat, și s'au tocmnit cu dânsul să-i dea bani.

6. Și el s'a fâgăduit lor, și căută vreme cu prilej ca să-l vândă pre ellor fără de norod.

7. Și a venit ziua azimelor,

8. Și a venit ziua azimelor,

9. Și a venit ziua azimelor,

10. Și a venit ziua azimelor,

11. Și a venit ziua azimelor,

12. Și a venit ziua azimelor,

13. Și a venit ziua azimelor,

14. Și a venit ziua azimelor,

15. Și a venit ziua azimelor,

16. Și a venit ziua azimelor,

17. Și a venit ziua azimelor,

18. Și a venit ziua azimelor,

19. Și a venit ziua azimelor,

20. Și a venit ziua azimelor,

21. Și a venit ziua azimelor,

22. Și a venit ziua azimelor,

23. Și a venit ziua azimelor,

24. Și a venit ziua azimelor,

25. Și a venit ziua azimelor,

26. Și a venit ziua azimelor,

27. Și a venit ziua azimelor,

28. Și a venit ziua azimelor,

29. Și a venit ziua azimelor,

30. Și a venit ziua azimelor,

31. Și a venit ziua azimelor,

32. Și a venit ziua azimelor,

33. Și a venit ziua azimelor,

34. Și a venit ziua azimelor,

35. Și a venit ziua azimelor,

36. Și a venit ziua azimelor,

37. Și a venit ziua azimelor,

38. Și a venit ziua azimelor,

39. Și a venit ziua azimelor,

40. Și a venit ziua azimelor,

14. c. 12, 15; Mat. 10, 19.
15. Fapt. 6, 10; 16. Fapt. 7, 30.
18. c. 12, 1; Mat. 10, 30.
19. II. Paral. 15, 7; Ebr. 10, 30.
20. Mat. 24, 15, 18.

25. Is. 13, 10; Ez. 13, 7. 26. Is. 64, 7; Ez. 24, 30; Ioil 3, 15.
27. Dan. 7, 13, 28. Rom. 8, 23.
29. Mat. 24, 33, 35.

3. 16, 17; Ps. 101, 27; Is. 51, 7.
Mat. 5, 18. 34. Rom. 13, 13; Gal. 5, 18.
Efec. 5, 18. 35. I. Tes. 5, 2.
Ioan 8, 12.

XXII. 1. Marc. 14, 1, 2; Ioan 13, 2. 3. Mat. 26, 14.
7. Mat. 26, 17; Marc. 14, 12.

întru care se cădea să se jertfiască paștele.

8. Și a trimis pre Petru și pre Ioan, zicând: Mergeți de gătiți nouă paștele, să mâncăm.

9. Iar ei au zis lui: Unde voești să gătim?

10. Iar el a zis lor: Iată, intrând voi în cetate, va întâmpina pre voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul în casa unde va intra.

11. Și ziceți stăpânului casei: Învățătorul zice ție: Unde este sălașul, întru care să mâncăm paștele cu ucenicii mei?

12. Și el vă va arăta vouă un foișor mare așternut: acolo gătiți.

13. Și mergând ei, au aflat precum le zisese lor: și au gătit paștele.

14. Și când a venit cîșul, a șezut și cei doisprezece apostoli cu el.

15. Și a zis lor: Cu poftă am poftit aceste paști să le mâncăm cu voi mai înainte de patima mea.

16. Că zic vouă, că de acum nu voi mai mânca din-

tr'acestea, până când se vor plini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțumind, a zis, Luați acestă, și împărțiți vouă:

18. Că zic vouă, Nu voi mai bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând pâinea mulțumind a frânt, și a dat lor, zicând: Acesta este trupul meu care se dă pentru voi: aceasta faceți întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul după ce au cinat, zicând: Acest pahar este legea cea nouă întru sângele meu, carele pentru voi se varsă.

21. Însă iată, mâna vânzătorului meu cu mine este la masă.

22. Și Fiul Omului merge, dupre cum este rânduit: dar vai omului aceluia prin care se vinde!

23. Și ei au început a se întreba între sine, care ar fi dintre ei acela ce va să facă aceasta.

18. Mat. 26, 29; 19. I Cor. 11, 29.

21. Marc. 14, 18; Ioan 13, 31, 3.

13. c. 19, 32; 14. Mat. 26, 29.

24. Și s'a făcut și prigonire între dâșii, care dintru ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el le-a zis lor: Împărății păgânilor îi domnesc pre ei; și cei ce stăpânesc pre ei, făcători de bine se chiamă.

26. Iar voi nu așa: ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic; și cel ce este începător, ca cel ce este urmărit.

27. Că cine este mai mare, cel ce șade, sau cel ce slujește? Iar eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi santeți carii ați putut cu mine întru ispitele lui Ierusalim.

29. Și eu vă rânduesc vouă precum Tatăl meu: ca să vă răstălmăcesc.

30. Ca să mâncați și să beți întru pacea mea întru împărăția lui Dumnezeu: și să șadeți pre scaune, pe ale lui Israil.

31. Iar zis Domnul: Simoni, Simoni, iată, Satana v'a

cerut pre voi, ca să vă cearnă ca grăul.

32. Iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta: și tu oare când întorcându-te, întărește pre frații tăi.

33. Iar el i-a zis lui: Doamne, cu tine gata sânt și în temniță și la moarte a merge.

34. Iar el i-a zis: Zic ție, Petre, nu va cânta astăzi cocoșul, mai înainte până ce de trei ori te vei lepăda că nu mă știi pre mine.

35. Și a zis lor: Când v'am trimis pre voi fără de pungă, și fără de traistă, și fără de încălțăminte, au avut-ați lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic.

36. Zis-a drept aceea lor: Acum dar cel ce are pungă, să o ia, așijderea și traistă: iar cel ce n'are sabie, să-și vândă haina sa și să-și cumpere.

37. Că zic vouă, că încă aceasta ce este scrisă se cade să se pliniască întru mine, care zice: Și cu cei fărădelege

24. c. 41, n. 25. Mat. 20, 31, s.;

25. c. 41, n. 26. I Petr. 5, 3, 5, 6.

26. c. 41, n. 30. Mat. 19, 28.

33. Mat. 26, 33, s.; Marc. 14, 29;

Ioan 13, 37. 35. Ps. 22, 1; 32, 15;

Mat. 10, 9; 37. Is. 53, 12.

s'a socotit: pentru că cele pentru mine, sfârșit au.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Și el a zis lor: Destul este.

39. Și eșind, a mers după obiceiul în muntele Maslinilor; și s'au dus după el și ucenicii lui.

40. Și sosind la loc, a zis lor: Rugați-vă ca să nu intrați în ispită.

41. Și el s'a depărtat de la dânsii ca de o aruncătură de piatră, și ingenunchind se ruga,

42. Zicând: Părinte, de voești, să trecă paharul acesta de la mine: însă nu voia mea, ci a ta să fie.

43. Și i s'a arătat lui inger din cer, întărindu-l pre el.

44. Și fiind într-o nevoie, mai cu deadinsul se ruga: și se făcuse sudoarea lui ca picături de sânge ce pică pre pământ.

45. Și sculându-se de la rugăciune, venind către ucenici i-a aflat pre ei dormind de întristare.

46. Și le-a zis lor: Ce dor-

miți? sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. Iar încă grăind el, iată venia mulțime, și cei ce se chemă Iuda, unul din cei doisprezece, mergea înaintea lor, și s'a apropiat de Iisus ca să-l sărute pre el. (Pentru că acest semn dedese lor: pre carele voiu săruta eu, acela este).

48. Iar Iisus a zis lui Iuda, cu sărutare pre Fiul Omului vinzi?

49. Și văzând cei ce erau pre lângă el ceea ce vrea să fie, i-au zis lui: Doamne, lovi-l vom cu sabia?

50. Iar unul dintr'înșii a lovit pre sluga arhiereului, și i-a tăiat lui urechia cea dreaptă.

51. Iar Iisus răspunzând, a zis: Lăsați până aici. Și atângându-se de urechia lui, l-a vindecat pre el.

52. Și a zis Iisus celor ce veniseră la dânsul arhiereilor și voievozilor bisericeii, și bătrânilor: Ca la un tâlhar ați eșit, cu săbii și cu fuști?

53. În toate zilele fiind eu cu voi în biserică, n'ați întins mâinile asupra mea: ci acesta

38. Mat. 26, 30; Marc. 14, 26; Ioan 18, 1.

47. Mat. 26, 47, s.

este cînsul vostru și stăpânul vostru întunerecului.

61. Și prinzându-l pre el l-au dus; și l-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru mergea departe după dânsul.

62. Și făcând ei foc în mijlocul curții, și șezând împreună, n'au șezut și Petru în mijlocul lor.

63. Și văzându-l pre el o tîrîșă șezând la foc, și călînd spre el, a zis: și acesta ești tu cu el.

64. Iar el s'a lepădat de dâns, zicând: Muiere, nu-l știu eu.

65. Și după puțin, altul văzându-l pre el, a zis: Și tu ești tu cu el. Iar Petru a zis: Omule, nu sînt.

66. Și trecând ca un cîns, și întărînd, zicând: Adevărat, și acesta cu el a fost: că Iisus este.

67. Iar Petru a zis: Omule, știu ce zici. Și îndatăși încă așut el, a cîntat cocoșul.

68. Și întorcându-se Domnul, a căutat spre Petru. Și Petru amintea Petru de cuvintele Domnului, cum îi zise:

69. De acum va fi Fiul Omului șezând d'a dreapta puterii lui Dumnezeu.

sese lui, că mai înainte de ce va cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și eșind afară Petru, a plâns, cu amar.

63. Iar oamenii cei ce țineau pre Iisus, batjocoriau pre el, bătându-l.

64. Și acoperindu-l pre el, îl loviau preste obraz, și-l întrebau pre el, zicând: Prorocește, cine este cel ce te-a lovit?

65. Și altele multe, hulind împotriva lui, ziceau.

66. Și după ce s'a făcut ziua, s'au adunat bătrânii norodului și arhiereii și cărturarii, și l-au dus pre el la soborul lor, zicând:

67. De ești tu Hristosul? spune nouă. Și le-a zis lor: De voiu spune vouă, nu veți crede:

68. Și de vă voiu întrebă, nu-mi veți răspunde, nici mă veți slobodi:

69. De acum va fi Fiul Omului șezând d'a dreapta puterii lui Dumnezeu.

63. Mat. 26, 67; Marc. 14, 67.

66. Mat. 27, 1; Marc. 15, 1; Ioan 18, 34.

67. Mat. 26, 68; Marc. 14, 68.

69. Mat. 24, 30; 26, 64; Marc. 15, 1.

70. Și au zis toți: Dar tu ești Fiul lui Dumnezeu? Iar el a zis către ei: Voi ziceți, că eu sânt.

71. Iar ei au zis: Ce ne mai trebuie încă mărturie? că noi singuri am auzit din gura lui.

CAPITOLUL XXIII.

Iisus înaintea lui Pilat și a lui Irod. Răstignirea și Tălhăria. Ingroparea lui Iisus.

Și sculându-se toată mulțimea lor, l-au dus pre el la Pilat.

2. Și au început a-l pâri pre el, zicând: Pre acesta l-am aflat răzvrătind neamul și oprind a da dajdie Chesarului, zicând că este el Hristos împărat.

3. Iar Pilat l-a întrebat pre el, zicând: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici.

4. Iar Pilat a zis către arhierii și către norod: Nici o vină nu aflu în omul acesta.

5. Iar ei se întăria, zicând că întărită norodul, învățând preste toată Iudeea,

începând din Galileea până aici.

6. Iar Pilat auzind de Galileea a întrebat, au Galileean este omul?

7. Și înțelegând că din ținutul lui Irod este, l-a trimis pre el la Irod, fiind și el în Ierusalim într'acele zile.

8. Iar Irod văzând pre Iisus, s'a bucurat foarte: că doria de multă vreme să-l vadă pre el, pentru că auzia multe de el: și nădăjduia să vadă vre un semn făcându-se de el.

9. Și l-a întrebat pre el cu cuvinte multe; iar el nimic nu i-a răspuns lui.

10. Și stau arhierii și cărturarii cu deadinsul părându-l pre el.

11. Iar Irod împreună cu ostașii săi batjocorindu-l și răzându-și de el l-a îmbrăcat într'un veșmânt luminat, și l-a trimis iarăși la Pilat.

12. Și s'au făcut prieteni Pilat și Irod într'aceiași zi unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiți între dânșii.

13. Iar Pilat chemând pre arhierii și pre boieri și pre norod,

14. A zis către ei: Mi-ați adus pre omul acesta, ca pre cel ce răzvrătește norodul: și iată, eu înaintea voastră înțelegându-l, nici o vină n'am aflat în omul acesta de care cărați pre el.

15. Că nici Irod: că v'am căutat pre voi la el: și iată, n'au găsit lucru vrednic de moarte: ci este făcut de dânșul.

16. Deci certându-l, îl voiu slobozi.

17. Și nevoe aveă să le slobozească lor la praznic un vițel.

18. Și a strigat toată mulțimea, zicând: Ieă-l pre acesta: că el slobozește nouă pre Vădă.

19. Care, pentru o zarvă de omocidare și ucidere ce se făcuse la cetate, eră aruncat în temniță.

20. Și iarăși Pilat a grăit către ei, zicând: Să sloboziașcă pe cine voți.

21. Iar ei strigau, zicând: Răstignește-l.

22. Iar el n'a treia oară a zis: Să sloboziașcă pe cine voți: Dar ce rău a făcut

acesta? nici o vină de moarte n'am aflat întru el: deci cerându-l pre el, îl voiu slobozi.

23. Iar ei stă cu glasuri mari, cerându-l pre el să se răstignească. Și se întăria glasurile lor și ale arhierilor.

24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.

25. Și a slobozit lor pre cel aruncat în temniță pentru zarvă și uciderea, pre care îl cereau ei: iar pre Iisus l-a dat după voia lor.

26. Și când îl duceau pre el, prinzând pre un Simon, Chirinean, ce venia din țarină, au pus pre el crucea, ca să o ducă după Iisus.

27. Și mergea după el mulțime multă de norod, și de mulieri, carii plângeau și se tânguiau pentru dânșul.

28. Și întorcându-se către ele Iisus, a zis: Fiicele Ierusalimului, nu mă plângeți pre mine, ci pre voi vă plângeți, și pre fiii voștri.

29. Că, iată, vin zile, în care vor zice, Fericite sânt cele sterpe, și pântecele care n'au

XXIII. 1. Mat. 27, 1; Marc. 15, 1; Ioan 18, 28. 2. c. 20, 25.

7 c. 3, 1. 8 c. 9, 1.

10. c. 27, 28. Ioan 18, 28.

11. c. 27, 28. 8.

23. Ioan 19, 12. 26. Mat. 27, 32; Marc. 15, 21; Ioan 19, 17.

născut, și țâțele care n'au aplecat.

30. Atunci vor începe a zice munților: Cădeți preste noi; și dealurilor: Acoperiți-ne pre noi.

31. Că de fac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?

32. Și duceau împreună cu el, și alți doi făcători de rele, să-i piarză.

33. Și dacă au venit la locul ce se chiamă al Căpățanei, acolo l-au răstignit pre el, și pre făcătorii de rele, unul d'a dreapta, și altul d'a stânga.

34. Iar Iisus zicea: Părinte, eartă-le lor: că nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui, au aruncat sorți.

35. Și stă norodul de privă. Și își băteau joc de dânsul și boierii împreună cu dânsii, zicând: Pre alții a mântuit; mântuiască-se și pre sine însuși, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

30. Is. 2, 19; Osie 10, 8; Apoc. 6, 16 și 9, 6; 31. Ier. 53, 19; I. Petr. 4, 37; 32. Is. 53, 19; Ioan 19, 18; 33. Mat. 27, 33; Marc. 15, 25; Ioan 19, 17, 34. Mat. 5, 44; Ps. 21, 19; s. 35. Mat. 27, 33, s.

36. Și își făceau răs de dânsul și ostașii, apropiindu-se, și oțet aducându-i lui.

37. Și zicând: De ești tu împăratul Iudeilor, mântuește-te pre tine însuși.

38. Și eră și scrisoare scriasă d'asupra lui cu slove Elinești, și Râmlinești, și Evrești, **acesta este împăratul Iudeilor.**

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl hulii pre dânsul, zicând: De ești tu Hristosul, mântuește-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspunzând celălt, îl certă pre el, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că într'aceiași osândă ești?

41. Și noi duple dreptate; că cele vrednice duple faptele noastre luăm: iar acesta nici un rău n'a făcut.

42. Și zicea lui Iisus: Po-menește-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Și a zis Iisus lui, Amin zic ție: Astăzi împreună cu mine vei fi în raiu.

44. Și eră ca la al șaselea ciaz, și întuneric s'a făcut

38. Mat. 27, 37; 42. Mat. 16, 18; 44. Mat. 27, 46.

preste tot pământul până la al nouălea ciaz.

45. Și s'a întunecat soarele, și s'a rupt catapeteazma bisericei prin mijloc.

46. Și strigând cu glas mare Iisus, a zis: Părinte, în mâinile tale încredințez duhul meu; și aceasta zicând, și-a dat duhul.

47. Iar văzând sutașul ceea ce se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, zicând: Cu adevărat omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la priviala a văzând cele ce se făcuseră, bătându-și pepturile lor, întorceau.

49. Și stau toți cunoscuii lui de departe, și femeile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.

50. Și iată, un bărbat anume Iosif din Arimatea, oraș al Iudeilor, sfințic fiind; bărbat bun și drept;

51. Acesta nu se însoțise în călăt și fapta lor; care și după împărăția lui Dumnezeu

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorându-l pre el, l-a înfășurat în giulgiu, și l-a pus în mormânt ce eră săpat în piatră, întru care nu fusese pus nici o dată nimeni.

54. Și ziua eră vineri, și se lumină spre sâmbătă.

55. Și mergând după el și femeile care veniseră cu dânsul din Galileea, au văzut mormântul, și cum s'a pus trupul lui.

56. Și întorcându-se, au gătit mirezme și miruri; și sâmbătă s'au odihnit duple poruncă.

CAPITOLUL XXIV.

Femeile la Mormânt. Întorcerea lui Hristos. Arătarea lui la doi ucenici pre cale spre Emaus. Arătarea lui la toți apostolii mâncând împreună cu ei. Înălțarea.

Iar întru una din sâmbete, la mâncare adâncă, au venit la mormânt, aducând mirezmele cele ce gătise și altele împreună cu ele.

Mat. 27, 65; Ps. 30, 5; Fapt. Mat. 27, 57; Marc. 15, 47.

54. Mat. 27, 58; 56. Es. 20, 19; XXIV, 1. Mat. 28, 1; Marc. 16, 1; Ioan 20, 1.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pre mormânt.

3. Și intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și a fost, când se mirau ele de aceasta, și iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare:

5. Și înfricoșându-se ele, și plecându-și fețele la pământ, au zis către dănsule: Ce căutați pre cel viu cu cei morți?

6. Nu este aici, ci s'a sculat: aduceți-vă aminte cum a zis vouă încă fiind în Galileea,

7. Zicând, că trebuie să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor păcătoși, și să se răstigniască, și a treia zi să învieze.

8. Și și-au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se dela mormânt, au spus acestea toate celor unsprezece, și tuturor celorlalți.

10. Și eră Maria Magdalina și Ioanna, și Maria lui Iacov, și celelalte împreună cu dănsule, care ziceau către apostoli acestea.

11. Și s'au părut înaintea

lor ca o minciună cuvintele lor, și nu le credeau pre dănsule.

12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormânt; și plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând, și s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și, iată, doi dintru ei mergeau într'aceiași zi la un sat, care eră departe de Ierusalim ca la șasezeci de stadii, al cărui nume Emmaus.

14. Și aceia vorbeau între sine de toate cele ce se întâmplase.

15. Și a fost când vorbeau ei și se întrebau, și însuși Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dânsii.

16. Iar ochii lor se țineau, ca să nu-l cunoască pre el.

17. Și a zis către ei: Ce sânt cuvintele acestea de care vă întrebați între voi mergând, și sânteți triști?

18. Și răspunzând unul, al cărui nume eră Cleopa, a zis către el: Tu singur ești nemernic în Ierusalim, și nu știi cele ce s'au făcut întru el în zilele acestea?

13. Marc. 16, 12.

4. Ioan 20, 15; Fapt. 1, 10.
7. Mat. 17, 22. 10. c. 8, 27-28.

19. Și el a zis lor, Care? Iar ei au zis lui: Cele pentru Iisus Nazarineanul, care eră

un dat proroc, puternic în lucrări și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodului.

20. Cum l-au dat pre el armenilor și boerii noștri spre judecată de moarte, și l-au răstignit pre dânsul.

21. Iar noi nădăjduiam că acela este cel ce va să izbăvească pre Israel; ci eu toate acestea, a treia zi este astăzi cum s'au făcut acestea.

22. Ci, și niște femei dintr'ale noastre ne au spăimântat pre noi, care au fost la mormânt:

23. Și neallând trupul lui, au zis, zicând, că și vederea noastră să fi văzut, carii zic că eră el viu.

24. Și s'au dus unul dintru ei la mormânt, și au aflat că cum și femeile au zis: că el nu l-au văzut.

25. Și el a zis către ei: O neputepuților, și zăbavnici cu inimă a crede toate câte au spus prorocii.

Mat. 21, 11. 27. Fapt. 1, 10.
Marc. 16, 10; Ioan 20, 15. Gal. 3, 1.

26. Au nu trebuia a pătimi acestea Hristos, și a intra întru slava sa?

27. Și începând dela Moisi și dela toți prorocii, tâlcuia lor din toate scripturile cele ce erau pentru el.

28. Și s'au apropiat de satul la care mergeau: și el se făcea a merge mai departe.

29. Și l-au îndemnat pre el zicând: Rămâi cu noi: căci către seară este, și s'a plecat ziua. Și a intrat să rămâie cu dânsii.

30. Și a fost când a șezut el cu ei, luând pâine, a binecuvântat, și frângând, a dat lor.

31. Și li s'au deschis lor ochii, și l-au cunoscut pre dânsul; și el s'a făcut nevăzut de dânsii.

32. Și au zis unul către altul: Au nu eră inima noastră arzând întru noi, când grăia nouă pre cale, și când ne tâlcuia scripturile?

33. Și sculându-se într'acel cîas, s'au întors în Ierusalim, și au aflat adunați pre cei un-

26. Is. 50, 6. 27. Fac. 3, 15; Iov. 19, 25; Ps. 15 v. 10; Is. 53, 1; O-sie 6, 1.

sprăzece și pre cei ce erau cu dâșii,

34. Carii ziceau: S'a sculat Domnul cu adevărat, și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei povestiau cele ce se făcuse pre cale, și cum s'a cunoscut de dâșii întru frângerea pâinei.

36. Și acestea grăind ei, și însuși Iisus a stătut în mijlocul lor, și a zis lor: Pace vouă.

37. Iar ei spăimântându-se și înfricoșându-se, li se părea că văd duh.

38. Și a zis lor: Ce sânteți turburați? și pentruce se sue gânduri în inimile voastre?

39. Vedeți mâinile și picioarele mele, că insumi eu sânt: pipăți-mă, și vedeți; că duhul carne și oase n'are, precum mă vedeți pre mine având.

40. Și acestea zicând, le-a arătat lor mâinile și picioarele.

41. Și încă necrezând ei de bucurie, și mirându-se, le-a zis lor: Aveți ceva de mâncare aici?

42. Iar ei au dat lui o parte

de pește fript, și dintr'un fagur de miere.

43. Și luând înaintea lor a mâncat.

44. Și a zis lor: Acestea sânt cuvintele care am grăit către voi, încă fiind cu voi, că trebuie a se plini toate cele scrise în legea lui Moisi, și în profeții, și în psalmi pentru mine.

45. Atunci le-a deschis mintea lor, ca să înțeleagă scripturile.

46. Și a zis lor: Așa este scris, și așa trebuie să pătimască Hristos, și a treia zi să învieze din morți:

47. Și să se propoveduiască întru numele lui pocăința și ertarea păcatelor în toate neamurile, începând dela Ierusalim.

48. Iar voi sânteți mărturii acestora.

49. Și, iată, eu trimet făgăduința Tatălui meu întru voi: iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i-a scos pre ei afară până în Vitania, și ridicân-

34. I Cor. 15, 4, 8. 36. Marc. 16, 11; Ioan 20, 19. 39. Ioan 20, 30.
42. Ioan 21, 19.

46. Ps. 21, 7, 18.
49. Ioan 15, 31 și 16, 8; Fapt. 1, 4.
50. Fapt. 1, 12.

du-și mâinile sale, i-a binecuvântat pre dâșii.

51. Și a fost, când i-a binecuvântat pre ei, s'a depărtat dela dâșii, și se înălța la cer.

17 Marc. 16, 19.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors în Ierusalim cu bucurie mare:

53. Și erau în toată vremea în biserică, laudând și binecuvântând pre Dumnezeu. Amin.

SFANTA EVANGHELIE

DELA

IOAN

CAPITOLUL I.

*Dumnezeu Cuvântul. Mărturisirea
lui Ioan. Chemarea lui Andrei,
Petru, Filip și Na-
tanail.*

1. **I**a început eră Cuvântul, și Cuvântul eră la Dumnezeu, și Dumnezeu eră Cuvântul.

2. Acesta eră întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'au făcut; și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Întru dânsul viață eră; și viața eră lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întune-

ric luminează; și întunericul pre dânsa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisiască de Lumină, ca toți să creadă prin el.

8. Nu eră acela Lumina, ci ca să mărturisiască de Lumină.

9. Eră Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume eră, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pre dânsul nu l-a cunoscut.

11. Întru ale sale a venit,

1. 3. Ps. 32, 6; Col. 1, 16; Evr. 1, 2.

4. c. 6, 28 și 12, 46.

5. c. 8, 12 și 9, 1.

6. Mat. 3, 1 și 11, 10; Marc. 1, 1; Luc. 3, 1.

1. 12.

IOAN

1. 26.

12. **I**ar câți l-au primit pre dânsul, le-a dat lor stăpânire, ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui.

13. Carii nu din sânge, nici din poftă trupiască, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut.

14. Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălășluit întru noi, (și am văzut slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl), plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisia pentru dânsul, și strigă, grăind: Acesta eră pentru care am zis: Cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'a făcut: că eu întâi de mine a fost.

16. Și din plinirea lui noi toți am luat, și dar pentru

17. Că legea prin Moisi s'a dat, darul și adevărul prin Ioan Hristos s'au făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu l-a văzut nici odinioară; cel unul născut Fiul, care este în sânul Tatălui, acela a spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimes tudeii din Ierusalim preoți și leviți ca să-l întrebe pre dânsul: Tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgăduit, și a mărturisit: Nu sunt eu Hristosul.

21. Și l-au întrebat pre dânsul: Ce dar? Ilie ești tu? Și a zis: Nu sunt. Prorocul ești tu? Și a răspuns: Nu.

22. Deci au zis lui: Cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne au trimis pre noi. Ce zici însuși pentru sineți?

23. El a zis: Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie, îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul.

24. Și trimișii erau din Farisei.

25. Și l-au întrebat pre dânsul, și i-au zis lui: Pentruce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: 19. c. 5, 33. 21. A doua Leg. 18, 15; Mat. 16, 11. 23. Is. 40, 3; Mat. 3, 1.

27. Mat. 3, 11.

nu l-a văzut nici odinioară; cel unul născut Fiul, care este în sânul Tatălui, acela a spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimes tudeii din Ierusalim preoți și leviți ca să-l întrebe pre dânsul: Tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgăduit, și a mărturisit: Nu sunt eu Hristosul.

21. Și l-au întrebat pre dânsul: Ce dar? Ilie ești tu? Și a zis: Nu sunt. Prorocul ești tu? Și a răspuns: Nu.

22. Deci au zis lui: Cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne au trimis pre noi. Ce zici însuși pentru sineți?

23. El a zis: Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie, îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul.

24. Și trimișii erau din Farisei.

25. Și l-au întrebat pre dânsul, și i-au zis lui: Pentruce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: 19. c. 5, 33. 21. A doua Leg. 18, 15; Mat. 16, 11. 23. Is. 40, 3; Mat. 3, 1.

27. Mat. 3, 11.

28. Mat. 3, 11.

29. Mat. 3, 11.

30. Mat. 3, 11.

31. Mat. 3, 11.

32. Mat. 3, 11.

33. Mat. 3, 11.

34. Mat. 3, 11.

35. Mat. 3, 11.

36. Mat. 3, 11.

37. Mat. 3, 11.

38. Mat. 3, 11.

39. Mat. 3, 11.

40. Mat. 3, 11.

41. Mat. 3, 11.

42. Mat. 3, 11.

ind: Eu botez cu apă; iar în mijlocul vostru stă, pre care voi nu-l știți;

27. Acela este cel ce vine după mine, carele mai înainte de mine s'a făcut, căruia nu sânt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminteii lui.

28. Acestea s'au făcut în Vitavara de ceea parte de Iordan, unde eră Ioan botezând.

29. A doua zi vede Ioan pre Iisus venind către dânsul, și zice: Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am zis: După mine vine bărbat, care înainte de mine s'a făcut: că mai întâi de mine a fost.

31. Și eu nu l-am știut pre el: ci ca să se arăte lui Israil, pentru aceasta am venit eu cu apă botezând.

32. Și a mărturisit Ioan, zicând, că am văzut Duhul ca un porumb pogorându-se din cer, și a rămas preste dânsul.

33. Și eu nu l-am știut pre el: ci cela ce m'a trimis pre mine să botez cu apă, acela, mi-a zis mie: Preste care vei

vedea Duhul pogorându-se, și rămâind preste dânsul, acela este care botează cu Duh Sfânt.

34. Și eu am văzut, și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși stă Ioan, și din ucenicii lui doi;

36. Și căutând la Iisus care umbla, zice: Iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Și l-au auzit pre el cei doi ucenici grăind, și au mers după Iisus.

38. Iar întorcându-se Iisus, și văzându-i pre ei mergând după el, a zis lor: Ce căutați? Iar ei au zis lui, Ravvi, (ce se zice, tâlcuindu-se, învățătoarele), unde locuiești?

39. A zis lor: Veniți și vedeți. Au venit și au văzut unde locuiește, și la el au rămas în ziua aceea: și eră ca la al zecelea cias.

40. Și eră Andrei, fratele lui Simon Petru, unul din cei doi carii auzise dela Ioan, și mersese după dânsul.

41. A aflat acesta întâi pre Simon fratele său, și i-a zis

28. c. 10, 40. 32. Mat. 3, 16.

40. Mat. 4, 18.

luc: Am aflat pre Mesia, ce se tâlcuiește, Hristos.

42. Și l-a adus pre dânsul către Iisus. Și căutând la el Iisus, a zis: Tu ești Simon feciorul lui Iona: tu te vei chema Chifa, ce se tâlcuiește, Petru.

43. Iar a doua zi a vrut Iisus să meargă în Galileea, și a aflat pre Filip, și i-a zis lui: Vino după mine.

44. Și eră Filip din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

45. A aflat Filip pre Natanail, și zice lui: Pentru care a scris Moisi în lege și profeții, am aflat pre Iisus fiul lui Iosif, care este din Nazaret.

46. Și a zis Natanail lui: Din Nazaret poate fi ceva bun? Zice Filip lui: Vino și vezi.

47. A văzut Iisus pre Natanail venind către dânsul, și a zis pentru dânsul: Iată cu adevărat Israiltean, intru care îndrăg nu este!

48. Zis-a Natanail lui: De unde mă cunoști? Răspuns-a

Iisus și i-a zis lui: Mai înainte până a nu te chemă pre tine Filip, fiind tu subț smochin, te-am văzut.

49. Răspuns-a Natanail și i-a zis lui: Ravvi, tu ești Fiul lui Dumnezeu: tu ești împăratul lui Israil.

50. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Pentru că am zis ție, că te-am văzut subț smochin, crezi? mai mari decât acestea vei vedea.

51. Și i-a zis lui: Amin, amin, grăesc vouă: De acum veți vedea ceriul deschizându-se, și pre îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se preste Fiul Omului.

CAPITOLUL II.

Nunta din Cana. Izgonirea vânzătorilor din biserică.

Și a treia zi nuntă s'a făcut în Cana-Galilee; și eră muma lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus, și ucenicii lui la nuntă.

3. Și sfârșindu-se vinul, zice muma lui Iisus către dânsul: Vin nu au.

42. Mat. 16, 18. 45. Fac. 49, 10; A doua Leg. 18, 18; Is. 40, 10; Ier. 23, 11; Ez. 34, 23; Dan. 9, 24; Mat. 27, 18; Ps. 31, 2.

49. c. 6, 49; Mat. 14, 33 și 16, 16; Marc. 8, 29. 51. Fac. 28, 12.

4. Zice ei Iisus: Ce este mie și ție femeie? încă n'a venit ciasul meu.

5. Zice muma lui slugilor: Ori ce va zice vouă, faceți.

6. Și erau acolo șase vase de piatră, puse după curățenia Iudeilor, care luau câte două sau trei vedre.

7. Zice lor Iisus: Umpleți vasele de apă. Și le-au umplut până sus.

8. Și zice lor: Scoateți acum, și aduceți nunului. Și i-au adus.

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu știa de unde este: (iar slugile cari scosese apă știa); strigă pre mire nunul,

10. Și zice lui: Tot omul întâi vinul cel bun pune; și dacă se îmbată, atunci cel mai prost: tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Aceasta a făcut începătura minunilor Iisus în Cana-Galileei, și și-a arătat slava sa; și au crezut întru el ucenicii lui.

12. După aceasta s'a pogorât în Capernaum, el, și muma lui, și frații lui, și uceni-

cii lui: și acolo au șezut nu multe zile.

13. Și erau aproape paștele Iudeilor, și s'a suit Iisus în Ierusalim.

14. Și a aflat în biserică pre cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pre schimbătorii de bani șezând:

15. Și făcând biciu de ștreanguri, pre toți i-a scos din biserică, oile și boii; și schimbătorilor a vărsat banii, și mesele le-a răsturnat;

16. Și celor ce vindeau porumbi le-a zis: Luați acestea de aici; și nu faceți casa Tatălui meu casă de neguțatorie.

17. Și și-au adus aminte ucenicii lui că este scris: Răvna casei tale m'a mâncat pre mine.

18. Răspuns-au Iudeii și i-au zis lui: Ce semn arăți nouă, că faci acestea?

19. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Stricați biserica aceasta, și în trei zile o voi ridica.

20. Și au zis Iudeii: În patruzeci și șase de ani, s'a zidit biserica aceasta, și tu în trei zile o vei ridica?

14. Mat. 21, 12; Marc. 11, 15; Luc. 19, 45; 17. Ps. 68, 11; 19. Mat. 26, 61.

II. 6. Marc. 7, 3.

21. Iar el zicea pentru biserica trupului său.

22. Pentru aceasta când s'a sculat din morți, și-au adus aminte ucenicii lui că aceasta zicea lor; și au crezut scrip-turii, și cuvântului care zicea Iisus.

23. Și când eră în Ierusalim la praznicul paștelor, mulți au crezut întru numele lui, văzând semnele lui cele ce făcea.

24. Iar însuși Iisus nu se încredința pre sine lor, pentru că el știa pre toți.

25. Și n'avea trebuință ca cineva să mărturisască pentru om; că el știa ce eră în om.

CAPITOLUL III.

*Întrearea lui Iisus cu Nicodim, des-
pre calea către viața de veci. Ioan
și ucenicii săi.*

Și eră un om din Farisei, Nicodim numele lui, boier al Iudeilor.

Acesta a venit către Iisus noaptea, și i-a zis lui: Ravi, știm că dela Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate face aceste semne să facă.

1. Luc. 24, 1; Ps. 15, 10.

2. Ps. 7, 10.

III. 1. Ez. 4, 30 și 19, 25.

care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.

3. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Amin, amin, grăesc ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Zice către el Nicodim: Cum poate omul să se nască fiind bătrân? au doară poate a doua oară să intre în pântecele maicei sale, și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus: Amin, amin, grăesc ție: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira căci am zis ție: Se cade vouă a vă naște de sus.

8. Vântul unde voește suflă, și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge: așa este tot care este născut din Duhul.

9. Răspuns-a Nicodim și i-a zis lui: Cum pot să fie acestea?

5. Ez. 36, 25, 27; Efes. 5, 26.

8. Eccles. 11, 13; Efes. 4, 30.

10. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Tu ești învățător lui Israil, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin, grăesc fie: Noi ce știm grăim, și ce am văzut mărturisim, și mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă cele pământești am spus vouă, și nu credeți, cum de voi spune vouă cele cerești, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suit în cer, fără numai cel ce s'a pogorât din cer, Fiul Omului care este în cer.

14. Și precum Moisi a înălțat șearpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul Omului;

15. Ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Că așa a iubit Dumnezeu lumea, cât și pre Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Că n'a trimis Dumnezeu pre Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuiască lumea prin el.

14. Numer. 21, 9. 15. Marc. 16, 13; Luc. 19, 10. 16. c. 15, 13; Rom. 8, 3 și 8, 33; 1 Ioan 3, 18 și 4, 9.

17. c. 12, 17.

18. Cea ce crede întru el nu se judecă: iar cea ce nu crede, iată este judecat, că n'a crezut întru numele celui unuia născut Fiului lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, și au iubit oamenii mai mult întunerecul decât lumina, că erau faptele lor rele.

20. Că tot cea ce face rele, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vădască lucrurile lui.

21. Iar cea ce face adevărul vine la lumină, ca să se arate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sânt lucrute.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul Iudeei; și acolo petrecea cu ei, și boteza.

23. Și eră și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că eră acolo ape multe; și veniau, și se botezau.

24. Că încă nu eră Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.

18. c. 5, 24. 20. Efes. 5, 27 s.

24. Mat. 14, 3; Luc. 3, 10, 8.

26. Și au venit către Ioan, și au zis lui: Ravvi, cel ce eră cu tine de ceea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit; iată, el botează, și toți merg către dânsul.

27. Răspuns-a Ioan și a zis: Cum poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înșivă mărturisiți pentru mine, că am zis: Nu știu eu Hristosul, ci cum că l-am trimis înaintea aceluia.

29. Cea ce are mireasă mireasă, iar prietenul mirelui care stă și-l ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui; deci această bucurie a mea s'a umplut.

30. Aceluia se cade a crește, și mic a mă micșora.

31. Cel ce vine de sus d'asupra tuturor este; cel ce este pe pământ pământesc este; și de pre pământ grăește; cel ce vine din cer d'asupra tuturor este.

32. Și ce a văzut și a auzit, acum mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Că cea ce primește mărturia lui, a pecetluit, că Dum-

nezeu adevărat este.

34. Că pre care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăește; că nu cu măsura dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubește pre Fiul, și toate le-a dat în mâna lui.

36. Cea ce crede întru Fiul are viață veșnică; iar cea ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață; ci mânia lui Dumnezeu va rămânea peste el.

CAPITOLUL IV.

Vorbirea lui Iisus cu Samaritaneana.
Omul împărătesc.

Deci dacă n'înțeles Domnul că au auzit Fariseii că Iisus mai mulți ucenici face și botează decât Ioan,

2. (Măcar că însuși Iisus nu boteză, ci ucenicii lui),

3. A lăsat Iudeea, și s'a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Deci a venit în cetatea Samariei, care se chiană Sitchar, aproape de locul care a

35. Mat. 11, 27. 36. 1 Ioan 5, 12.

IV. i. c. 3, 27. 28. 3. Fac. 48, 27.

Iisus Nav. 24, 32.

dat Iacov lui Iosif fiului său.

6. Și eră acolo puțul lui Iacov. Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, ședea așa la puț; și eră ca la al șaselea cias.

7. A venit o muliere din Samaria să ia apă: Zis-a ei Iisus: Dă-mi să beau.

8. Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.

9. Deci a zis lui mulierea Samarineancă: Cum tu, Iudeu fiind, ceri dela mine să bei, muliere Samarineancă fiind eu? că nu se amestecă Iudeii cu Samarinenii.

10. Răspuns-a Iisus și i-a zis ei: De ai fi știut darul lui Dumnezeu, și cine este cel ce zice ție: Dă-mi să beau; tu ai fi cerut dela dânsul, și ți-ar fi dat ție apă vie.

11. Zis-a lui mulierea: Doamne, nici ai cu ce scoate apă, și și puțul este adânc: de unde dar ai apa cea vie?

12. Au doară tu mai mare ești decât Iacov părintele nostru, care ne-a dat nouă puțul acesta, și el însuși dintr'insul a băut, și fiii lui, și dobitoacele lui?

13. Răspuns-a Iisus și i-a

zis ei: Tot cel ce va bea din apa aceasta va înseta iarăși:

14. Iar cel ce va bea din apa care eu voi dau lui, nu va înseta în veac; ci apa, care eu voi dau lui, se va face întru dânsul izvor de apă sălătoare întru viață veșnică.

15. Zis-a către dânsul mulierea: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vii aici să scot.

16. Zis-a ei Iisus: Mergi, și chiamă pre bărbatul tău, și vino aici.

17. Răspuns-a mulierea și i-a zis lui: N'am bărbat. Zis-a ei Iisus: Bine ai zis că n'ai bărbat:

18. Că cinci bărbați ai avut; și acum pre care ai nu-ți este ție bărbat: aceasta adevărat ai grăit.

19. Zis-a lui mulierea: Doamne, văd că proroc ești tu.

20. Părinții noștri în muntele acesta s'au închinat; și voi ziceți, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina.

21. Zis-a ei Iisus: Muliere, crede mie, va veni vremea, când nici în muntele acesta,

19. c. 6, 14; 9, 17.

20. A doua Leg. 12, 5; 11,

III Imp. 8, 38.

10. c. 7, 38. 13. c. 6, 58.

nici în Ierusalim, vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți: noi ne închinăm căruia știm: că mântuirea din ludei este.

23. Ci va veni vremea, și acum este, când închinătorii cei adevărați se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul; că Tatăl acest fel cută să fie cei ce se închină lui.

24. Duh este Dumnezeu; și cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să ne închine.

25. Zis-a lui mulierea: Știm că va veni Mesia, care se chiamă Hristos: când va veni acesta, va spune nouă toate.

26. Zis-a ei Iisus: Eu sunt, și ce grăește cu tine.

27. Și atunci au venit ucenicii lui, și se mirau că cu înțelegerea grăia; însă nimeni nu era cu ei. Ce cauți? sau: Ce grăiești cu dânsa?

28. Iar mulierea a lăsat ciuteneasa, și a mers în cetate, și a zis oamenilor,

29. Veniți de vedeți om, care

mi-a spus mie toate câte am făcut: nu cumva acesta este Hristos?

30. Deci au eșit din cetate, și veniau către dânsul.

31. Iar între acestea îl rugau pre dânsul ucenicii, grăind: Ravvi, mănâncă.

32. Iar el a zis lor: Eu mănăncă am a mănă, care voi nu știți.

33. Iar ucenicii grăiau între dânsii: Nu cumva i-a adus lui cineva să mănânce?

34. Zis-a lor Iisus: Mâncarea mea este să fac voia celui ce m'a trimis pre mine, și să săvârșesc lucrul lui.

35. Au nu voi ziceți: Că încă patru luni sânt, și secerișul va veni? iată, zic vouă: Ridicați ochii voștri, și vedeți holdele, că sânt albe spre seceriș acum.

36. Și cela ce secără plată ia, și adună roadă în viață veșnică: ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce secără.

37. Că întru aceasta este cuvântul adevărat, că altul este cel ce seamănă, și altul cel ce secără.

IV Imp. 17, 38; Ies. 2, 3; Luc.

24. II Cor. 3, 17.

29. c. 5, 30; 9, 35.

34. c. 5, 30; 17, 4.

38. Eu v'am trimis pre voi să secerați, unde voi nu v'ați ostentit; alții s'au ostentit, și voi ați intrat întru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulți din Samarineni au crezut într'însul pentru cuvântul muierei, care mărturisia: că mi-a spus mie toate câte am făcut.

40. Deci după ce au venit la dânsul Samarinenii, îl rugau pre el ca să rămăie la dânsii: și a rămas acolo două zile.

41. Și mult mai mulți au crezut pentru cuvântul lui;

42. Și muierei ziceau: că nu mai credem pentru vorba ta: că înși-ne am auzit, și știm, că acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile a eșit de acolo, și a mers în Galileea.

44. Că însuși Iisus a mărturisit, că proroc în patria sa cinste nu are.

45. Și când a venit în Galileea, l-au primit pre dânsul Galileeanii, fiind că au fost văzut toate câte a făcut în Ierusalim la praznic: că și ei au fost venit la praznic.

46. Și a venit Iisus iarăși în Cana-Galileei, unde a făcut apa vin. Și era un om împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, și-l rugă pre dânsul, ca să se pogoare și să tămăduiască pre fiul lui, că vrea să moară.

48. Iar Iisus a zis către el: De nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

49. Zis-a către el omul cel împărătesc: Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meu.

50. Zis-a Iisus lui: Mergi; fiul tău viu este. Și a crezut omul cuvântului care a zis Iisus lui, și s'a dus.

51. Și iată pogorându-se el, slugile lui l-au întâmpinat pre el, și i-au spus, zicând: Fiul tău este viu.

52. Deci îi întrebă pre ei de ciasul întru care i-a fost mai bine. Și i-au zis lui, că eri în ciasul al șaptelea l-au lăsat frigurile.

42. c. 17, 18. 44. Mat. 13, 57; Marc. 6, 4; Luc. 4, 24.

46. c. 2, 1-47.

53. Deci a cunoscut tatăl că în ciasul acela a fost, în care a zis Iisus lui: Fiul tău viu este; și a crezut el, și casa lui tontă.

54. Acesta iarăși al doilea semn a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAPITOLUL V.

Întâlnirea de la Vitezda și Cuvântul Domnului către Iudei despre pelerinajul la Vitezda.

După acestea era praznicul Iudeilor; și s'a suit Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scăldătoarea oilor, care se chiamă Vitezda, cinci pridmore având.

3. Într'acelea zăcăa mulți oameni de bolnavi, orbi, gublopi, uscați, așteptând mișcării apei.

4. Că a nger la vreme se pogoara în scăldătoare, și turbura apa; și care intra întâi după turburarea apei se făcea sănătos; ori de ce boală era înut.

5. Deci era acolo un om, bolnav și opt de ani având.

6. Pre acesta văzându-l Iisus zăcând, și cunoscând că iată multă vreme avea, i-a zis lui: Voești să fii sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, om n'am, ca dacă se va turbura apa, să mă bage în scăldătoare: deci până când merg eu, altul înaintea mea se pogoară.

8. Zis-a Iisus lui: Scoală-te, ia-ți patul tău, și umblă.

9. Și îndată s'a făcut sănătos omul, și și-a luat patul său, și umblă: și era într'acea zi sâmbătă.

10. Deci ziceau Iudeii celui vindecat, Sâmbătă este: nu se cade ție a-ți lua patul.

11. Răspuns-a lor: Că ce m'a făcut sănătos, acela mi-a zis, i-ați patul tău, și umblă.

12. Deci l-au întrebat pre el: Cine este omul acela ce ți-a zis: l-ați patul tău, și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știă cine este: că Iisus se dedese în laturi, norod fiind într'acel loc.

14. După aceea l-a aflat pre el Iisus în biserică, și i-a zis

9. c. 9, 14. 10. Eș. 20, 10.
14. A două Leg. 18, 15.

1. c. Lev. 23, 2. Neem. 3, 1.

lui: Iată că te-ai făcut sănătos: de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ceva mai rău.

15. A mers omul acela, și a vestit ludeilor, că Iisus este cel ce l-a făcut pre dânsul sănătos.

16. Și pentru aceea goniau ludeii pre Iisus, și-l căutau pre el să-l omoare, că acesta făcea sâmbăta.

17. Iar Iisus a răspuns lor: Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta mai vârtos căutau ludeii pre el să-l omoare, că nu numai dezlegă sâmbăta, ci și pre Dumnezeu zicea că-i este Tatăl, înlocuindu-se cu Dumnezeu.

19. Deci a răspuns Iisus și a zis lor: Amin, amin, grăesc vouă: Nu poate Fiul să facă dela sine nimic, de nu va vedea pre Tatăl făcând: că cele ce face el, acelea și Fiul asemenea face.

20. Că Tatăl iubește pre Fiul, și toate arată lui care le face el: și mai mari lucruri

decât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pre morți, și-i înviază; așa și Fiul pre carii voește îi înviază.

22. Că Tatăl nu judecă pre nimeni, ci toată judecata o a dat Fiului:

23. Ca toți să cinstiască pre Fiul, precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinstește pre Fiul nu cinstește pre Tatăl care l-a trimis.

24. Amin, amin, grăesc vouă: Căla ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimis pre mine, are viață veșnică și și la judecată nu va veni; ci s'a mutat din moarte în viață.

25. Amin, amin, grăesc vouă, că vine ciasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu; și carii vor auzi vor învia.

26. Că precum Tatăl are viață întru sine, așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine;

27. Și stăpânire i-a dat lui, și judecată să facă.

28. Căci Fiul al Omului este,

22. Mat. 11, 27; Fapt. 17, 31.

23. I Ioan 2, 22. 24. c. 6, 40; 47 și 8, 51. 25. c. 11, 42.

15. Mat. 14, 22; Marc. 6, 45.

nu vă mirați de aceasta: că vine ciasul, întru care toți cei din mormânturi vor auzi glasul lui,

29. Și vor eși cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osândirii.

30. Nu pot să fac eu dela sine nimica; precum aud, judec; și judecata mea dreaptă este, că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m'a trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altul este cel ce mărturisește pentru mine; și știu că adevărată este mărturia, care mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimis către Ioan, el n'a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu dela om iau mărturie; ci acestea grăesc, ca să vă mântuiți.

35. Acela eră făclie care ardea și lumina: iar voi ați voit să vă veseliți la un cias întru lumina lui.

36. Iar eu am mărturie mai

mare decât a lui Ioan; că lucrurile care mi-a dat mie Tatăl, ca să le săvârșesc pre ele, aceste lucruri care eu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis.

37. Și Tatăl acela ce m'a trimis, acela a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui ați auzit vre o dată, nici chipul lui ați văzut.

38. Și cuvântul lui nu-l aveți rămânând întru voi; că pre care a trimis el, acestuia voi nu credeți.

39. Cerați scripturile; că vouă vi se pare întru dânsule a avea viață veșnică; și acelea sânt cele ce mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voiți să veniți către mine, ca viață să aveți.

41. Slavă dela oameni nu iau.

42. Ci v'am cunoscut pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine; de va veni altul întru numele său, pre acela veți primi.

30. Mat. 26, 46.

Mat. 6, 11. 33. c. 1, 19.

35. 10, 25.

37. Lev. 23, 38. 39. Is. 34, 16; I Tim. 4, 13.

44. Cum puteţi voi să credeţi, slavă unul dela altul luând, şi pre slava cea dela singur Dumnezeu nu o căutaţi?

45. Să nu vi se pară că eu voiu pări pre voi la Tatăl: este cela ce vă păreşte pre voi, Moisi, spre care voi aţi nădăjduit.

46. Că de aţi fi crezut lui Moisi, aţi fi crezut şi mie; că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scripturilor acelaia nu credeţi, cum cuvin-telor mele veţi crede?

CAPITOLUL VI.

Minunea cu cinci pâni. Iisus se de-părtează în munte. Umblarea pre marea. Norodul cere semn. Pânea care se pogoară din cer. Mărturisirea lui Petru.

După acestea s'a dus Iisus de ceea parte de marea Galileei, care este a Tiveriadei.

2. Şi a mers după dânsul norod mult, căci vedeau semnele lui, care făcea la cei bolnavi.

3. Şi s'a suit în munte Iisus,

44. c. 12, 48. 45. A doua Leg. 18, 48. 46. Fac. 3, 16 şi 22, 18 şi 49, 10; Ps. 39, 4.

şi acolo a şezut cu ucenicii săi.

4. Şi erau aproape paştele, praznicul Iudeilor.

5. Deci ridicându-şi Iisus ochii, şi văzând că mult norod vine la dânsul, zice către Filip: De undé vom cumpăra pâni, ca să mănânce aceştia?

6. (Iar aceasta zicea ispitind pre el: că însu-şi ştia ce vrea să facă).

7. Răspuns-a Filip lui: De două sute de dinari pâni nu le va ajunge lor, ca fiecare dintr'înşii câte puţin să ia.

8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,

9. Este un copil aici, care are cinci pâni de orz, şi doi peşti: ci acestea ce sânt la a-tăţia?

10. Şi a zis Iisus: Faceţi pre oameni să şadă. Şi eră iarbă multă într'acel loc. Deci au şezut bărbaţii, cu numărul ca la cinci mii.

11. Şi a luat pâmile Iisus, şi mulţumind, a împărţit ucenicilor, iar ucenicii celor ce

47. 4. Lev. 23, 4. 5. Mat. 14, 15; Marc. 6, 21; Luc. 9, 10.

vedeau; aşijderea şi din peşti căi au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, a zis ucenicilor săi: Adunaţi sfărâmăturile ce au prisosit, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat, şi au umplut douăsprezece coşuri de sfărâmături din cinci pâni de orz, care au prisosit celor ce au mâncat.

14. Iar oamenii aceia vădând semnul, care a făcut Iisus, ziceau: Acesta este adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. Deci Iisus cunoscând că vor să vie şi să-l apuce pre el, să-l facă împărat, s'a dus iarăşi în munte el singur.

16. Şi dacă s'a făcut sară, s'au pogorit ucenicii lui la mare.

17. Şi intrând în corabie, au mers de ceea parte de marea în Capernaum. Şi iată în corabie c'a făcut, şi nu venise el Iisus.

18. Şi marea s'a ridicat, vânt mare auitând.

19. Deci viind ei ca la douăzeci de milii, văd pre Iisus umblând pe marea.

20. Iar ei ziceau: Ce vrei tu, Iisus? Căci ştim că tu eşti cel ce ai zis: Eu sunt.

pre mare, şi apropiindu-se de corabie; şi s'au înfricoşat.

20. Iar el a zis lor: Eu sânt; nu vă temeţi.

21. Deci voiau să-l ia pre el în corabie; şi îndată-şi corabia a sosit la pământul la care ei mergeau.

22. A doua zi, norodul care stă de ceea parte de mare văzând că altă corabie nu eră acolo, fără numai una întru care intraseră ucenicii lui, şi cum că Iisus n'a intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci singuri ucenicii lui s'au dus.

23. (Şi alte corăbii au venit dela Tiveriada aproape de locul unde au mâncat pânea, mulţumind Domnul.)

24. Deci dacă a văzut norodul, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat şi ei în corăbii, şi au mers în Capernaum, căutând pre Iisus.

25. Şi aflându-l pre el de ceea parte de mare, i-au zis lui: Ravvi, când ai venit aici?

26. Răspuns-a Iisus lor şi a zis: Amin, amin, grăesc vouă: Mă căutaţi pre mine, nu pentru că aţi văzut semne, ci pen-

27. 18. 4. Marc. 6, 48.

tru că ați mâncat din pâni, și v'ați saturat.

27. Lucrați nu pentru mâncarea cea peritoare, ci pentru mâncarea aceea care rămâne spre viață veșnică, care Fiul Omului va da vouă: că pre acesta l-a pecetluit Dumnezeu, Tatăl.

28. Deci au zis către dânsul: Ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns-ă Iisus și a zis lor: Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți întru care a trimis Acela.

30. Zis-au drept aceea lui: Dar ce semn faci tu, ca să vedem, și să credem ție? Ce lucrezi?

31. Părinții noștri mană au mâncat în pustie; precum este scris: Pâne din cer le-a dat lor de au mâncat.

32. Deci le-a zis lor Iisus: Amin, amin, zic vouă: Nu Moisi a dat vouă pânea din cer; ci Tatăl meu dă vouă din cer pânea cea adevărată.

33. Pentru că pânea lui Dumnezeu este cea ce se pogoară din cer, și viață dă lumii.

34. Deci au zis către dânsul: Doamne, pururea dă-ne nouă pânea aceasta.

35. Și a zis lor Iisus: Eu sunt pânea vieții: cea ce vine către mine nu va flămânzi; și cea ce crede întru mine nu va înseta niciodată.

36. Ci am zis vouă: Că m'ați și văzut pre mine, și nu credeți.

37. Tot ce îmi dă mie Tatăl către mine va veni; și pre cea ce vine către mine, nu-l voi scoate afară.

38. Că m'am pogorît din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m'a trimis pre mine.

39. Și aceasta este voia Tatălui celui ce m'a trimis pre mine, ca tot ce mi-a dat mie să nu perd dintr'însul, ci să-l înviez pre el în ziua cea de apoi.

40. Și aceasta este voia celui ce m'a trimes pre mine, ca tot cine vede pre Fiul, și crede întru el, să aibă viață veșnică; și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

41. Deci cărtiau Iudeii pen-

tru el, că a zis: Eu sunt pânea ce s'a pogorît din cer.

42. Și ziceau: Au nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, că-Pula știm noi pre tatăl său și pre muma sa? dar cum zice el, că din cer m'am pogorît?

43. Deci răspuns-a Iisus și a zis lor: Nu cărtiți între voi.

44. Nimeni nu poate să vie către mine, de nu-l va trage Tatăl cel ce m'a trimis pre mine; și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

45. Este scris în proroci: Și îl topi învățați de Dumnezeu. Deci tot cea ce aude de la Tatăl, și se învață, vine către mine.

46. Nu doară că pre Tatăl văd eu cineva, fără numai cel ce este dela Dumnezeu, și a văzut pre Tatăl.

47. Amin, amin, grăesc vouă: Că cine crede întru mine are viață veșnică.

48. Eu sunt pânea vieții. Mâinți voștri au mănâncat în pustie, și au murit.

49. Pâinea este pânea care pogorât din cer, ca să

mănânce cineva dintr'însa, și să nu moară.

51. Eu sunt pânea cea vie, care s'a pogorît din cer; de va mânca cineva din pânea aceasta, va fi viu în veci; și pânea care eu voi dă, trupul meu este, pre care îl voi dă pentru viața lumii.

52. Deci se priceau între sine Iudeii, zicând: Cum poate acesta să-și dea nouă trupul să-l mănâcăm?

53. Și a zis lor Iisus: Amin, amin, grăesc vouă. De nu veți mânca trupul Fiului omului, și nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață întru voi.

54. Cea ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu, are viață veșnică, și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi.

55. Că trupul meu adevărat este mâncare, și sângele meu adevărat este băutură.

56. Cea ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu, întru mine petrece, și eu întru el.

57. Precum m'a trimis pre mine Tatăl cel viu, și eu viez

27. c. 3, 16 și 4, 14.

34. Eș. 16, 16; Ps. 77, 24.

37. c. 17, 6, 11, 12, 24.

38. c. 4, 34.

45. Eș. 41, 16, 34, 13; Ier. 11, 20.

56. c. 15, 4; I Ioan 3, 24; I Cor. 11, 20.

prin Tatăl: și acela ce mă mănâncă pre mine, și acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care din cer s'a pogorit, nu precum au mâncat manna părinții voștri, și au murit; acela ce va mânca pâinea aceasta va fi viu în veac.

59. Acestea a zis în sinagogă, învățând în Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii lui, auzind acestea, au zis: Greu este cuvântul acesta; cine poate să-l audă pre el?

61. Iar Iisus știind întru sine că cârtesc pentru aceasta ucenicii lui, a zis lor: Aceasta vă smintește pre voi?

62. Dar de veți vedeți pre Fiul omului suindu-se unde era mai înainte?

63. Duhul este care face viu; trupul nu folosește nimic; graiurile care eu grăesc vouă, duh sânt, și viață sânt.

64. Ci sănt unii din voi cari nu cred. Că știți dintru început Iisus cari sănt cei ce nu cred, și care este acela ce vreă să-l vândă pre el.

65. Și zicea: Pentru aceasta

62. c. 3, 13; Marc. 16, 19; Efes. 4, 8.
63. II Cor. 3, 6.

am zis vouă, că nimeni nu poate să vie la mine de nu va fi dat lui dela Tatăl meu.

66. Dintr'aceasta mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi, și numai umblau cu dânsul.

67. Deci a zis Iisus celor doisprăzece: Au doară și voi voiți să vă duceți?

68. Răspuns-a Simon Petru lui: Doamne, la cine ne vom duce? cuvinte ale vieții veșnice ai.

69. Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Hristosul Fiul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a lor Iisus: Așa nu eu pre voi cei doisprăzece v'am ales, și unul din voi din voi este?

71. Și zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul: că acela vreă să-l vândă pre el, unul fiind din cei doisprăzece.

CAPITOLUL VII.

Iisus învață în biserică la sârba Ioana Corturilor.

Și umblă Iisus după acestea în Galileea: că nu voia în

69. c. 11, 27; Mat. 16, 16.

70. c. 15, 16.

VII. c. 5, 18 și 6, 1.

lădeea să umble, că-l căutau el Iudeii să-l omoare.

2. Și era aproape praznicul Iudeilor, înfigerea corturilor.

3. Deci au zis către dânsul frații lui: Treci de aici, și mergi în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrurile care faci.

4. Că nimeni întru ascuns nu ceva, și caută să fie el arătare. Dacă faci acestea, lăță-te pre tine lumei.

5. Pentrucă nici frații lui credeau într'însul.

6. Deci a zis lor Iisus: Vreți înimeni încă n'asosit: iar vreți voustră totdeauna este

7. Nu poate lupoa să vă că pre voi; iar pre mine

8. Însă, pentrucă eu mărturisesc de dânsa, că lucrurile sunt rele.

9. Că voi suți-vă la praznicul acesta, în mea nu mă suiți: căci vreți înimeni să nu s'implinit.

10. Căci eu zicând lor, ați venit în Galileea.

11. Și acum s'au suit frații lui și el s'a suit la praznic, nu de față, ci cam

11. Iar Iudeii îl căutau pre el la praznic, și ziceau: Unde este acela?

12. Și cârtire multă era pentru dânsul între noroade, că unii ziceau: Bun este; iar alții ziceau: Nu, ci amăgește norodul.

13. Însă nimeni de față nu grăia de dânsul pentru frica Iudeilor.

14. Iar înjumătățindu-se praznicul s'a suit Iisus în biserică, și învăța.

15. Și se mirau Iudeii, zicând: Cum știe acesta carte, nefiind învățat?

16. Deci a răspuns lor Iisus, și a zis: A mea învățătură nu este a mea, ci a celui ce m'a trimes pre mine.

17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște pentru învățătura aceasta oare dela Dumnezeu este, sau eu dela mine grăesc.

18. Căla ce grăește dela sine, slava sa caută; iar acela ce caută slava celui ce l-a trimes pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dânsul.

19. Mat. 13, 24; Marc. 6, 3; Ioan

14, 24.

20. Mat. 12, 40.

19. Au nu Moisi v'a dat vouă legea, și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omorâți?

20. Răspuns-a norodul și a zis: Drac ai: cine te caută să te omoare?

21. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Un lucru am făcut, și toți vă mirați pentru acesta.

22. Moisi v'a dat vouă tăierea împrejur; (nu că dela Moisi este, ci dela părinți); și sâmbăta tăieți împrejur pre om.

23. Dacă omul primește tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisi; pre mine vă mâniați căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta?

24. Nu judecați după față, ci dreaptă judecați judecați.

25. Deci ziceau unii din Ierusalimeni: Au nu este acesta, pre care îl caută să-l omoare?

26. Și, iată, de față grăește, și nimic lui nu-i zic. Nu cumva au cunoscut cu adevărat

boierii că adevărat acesta este Hristos?

27. Ci pre acesta îl știm de unde este; iar Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci strigă Iisus în biserică învățând, și zicând: Și pre mine mă știți, și știți de unde sunt: și dela mine n'am venit, ci este adevărat cela ce m'a trimes, pre care voi nu-l știți.

29. Iar eu îl știu pre el, că dela dânsul sunt, și acela m'a trimes.

30. Deci îl căutau pre el să-l prindă: și nimeni nu și-a pus pre dânsul mânele, că încă nu venise ciasul lui.

31. Și mulți din norod au crezut într'însul, și ziceau: Hristos când va veni, au doară mai multe semne va face decât acestea, care l'a făcut acesta?

32. Au auzit Fariseii pre norod cărtind pentru dânsul acestea, și au trimes slugi Fariseii și arhieriei ca să-l prindă pre dânsul.

33. Deci a zis lor Iisus,

28. c. 8, 44. 30. c. 8, 20; Luc. 22, 54. 33. 13, 32.

încă puțină vreme cu voi sunt, și merg la cela ce m'a trimes pre mine.

34. Căută-mă-veți, și nu mă veți afla; și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis Iudeii între sine: Unde va să meargă acesta, că noi nu-l vom afla pre el? nu cumva întru risipă Eliniilor va să meargă, ca să învețe pre Elini?

36. Ce este cuvântul acesta care a zis: Căută-mă-veți și nu mă veți afla; și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ziua cea de pre cea mare a praznicului, a statut Iisus, și a strigat, zicând: De însetează cineva să vie la mine, și să bea.

38. Căci cel ce crede întru mine, și a zis scriptura, râuri de apă vie vor curge din pân-

39. (Iar aceasta a zis pre Iuda, pre care erau să-l prindă, cei ce cred întru mine, că încă nu eră Duh

40. Că Iisus încă nu se pro-

41. Deci mulți din norod

37. 1 ev. 8, 38. Is. 44, 3; 48, 1; Ioan 2, 28. (3, 1).

auzind cuvântul, ziceau: Acesta este cu adevărat Pro-

42. Alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Au doară din Galileea va să vie Hristos?

43. Au n'a zis scriptura, Că din sămânța lui David, și din orașul Viteem, unde a fost David, va să vie Hristos?

44. Și împerechere între norod s'a făcut pentru dânsul.

45. Iar unii dintr'înșii voiau să-l prindă pre el; dar nimeni nu și-a pus pre dânsul mânele.

46. Deci au venit slugele către arhieriei și către Farisei, și au zis lor aceia: Pentru ce nu l-ați adus pre el?

47. Răspuns-au slugele: Niciodată nu a grăit om, ca acest om.

48. Și au răspuns lor Fariseii: Au doară și voi v'ați amăgii?

49. Au doară cineva din boierii a crezut într'însul, sau din Farisei?

50. Ci norodul acesta care nu știe legea blăstămat este.

42. Ps. 131, 1; Mich. 5, 1; Mat. 2, 6. 46. Mat. 7, 29.

19. Eş. 24, 8; Fapt. 7, 53.

20. c. 8, 48; 22. Lev. 12, 3.

24. A doua Leg. 1, 16.

25. c. 5, 18.

50. Zis-a Nicodim către ei (care venise noaptea la dânsul, unul fiind dintru ei.)

51. Au doară legea noastră judecă pre om, de nu va auzi dela ei mai înainte, și va cunoaște ce face?

52. Răspuns-au și i-au zis lui: Au doară și tu din Galileea ești? Cearcă, și vezi: că proroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Și a mers fiecare la casa sa.

CAPITOLUL VIII.

Iisus întrebat despre Tatăl său. Iisus făgăduiește următorilor săi slobozenia. Iisus amenințat cu pietre.

Iar Iisus s'a dus în muntele Maslinilor.

2. Iar la mâncare iarăși a venit în biserică, și tot norodul a venit la dânsul; și șezând învăța pre ei.

3. Și au adus la dânsul cărturarii și Fariseii pre o muliere prinsă în preacurvie; și puindu-o pre dânsa în mijloc;

4. Au zis lui, învățătorule, pre această muliere o am prins așa de față preacurvind.

51. A doua Leg. 19, 15.

5. Iar în lege Moisi ne-a poruncit nouă, unele ca aceea să se ucidă cu pietre: dar tu ce zici?

6. Și aceasta ziceau, ispitindu-l pre el, ca să aibă ce cleveți împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scria cu degetul pre pământ.

7. Și neîncetând a-l întreba pre el, s'a ridicat, și a zis lor: Cela ce este fără de păcat între voi, acela întâi să arunce piatra asupra ei.

8. Și iarăși plecându-se jos, a scris pre pământ.

9. Iar ei auzind, și de știință muștrându-se, eșiau unul după altul, începând dela cei mai bătrâni, până la cei mai de jos: și a rămas Iisus singur, și mulieră în mijloc stând.

10. Și ridicându-se Iisus și nevăzând pre nimeni, fără numai pre mulieră, i-a zis ei: Mulier, unde îți sunt părășii tăi? au nimeni pre tine nu te-a judecat a fi vinovată?

11. Iar ea a zis: Nimeni, Doamne. Și a zis ei Iisus: Nici eu nu te judec: du-te, și de

VIII. 5. Lev. 20, 10.

7. Rom. 2, 1, 9. Rom. 2, 32.

nu să nu mai păcătuești.

12. Deci iarăși a grăit lor, zicând: Eu sunt lumina lumii: cela ce urmează mie va umbla întru întunec, și va avea lumina vieții.

13. Deci au zis lui Fariseii: Tu înșuți mărturisești pentru tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Deși eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturia mea: că știu de unde am venit, și unde merg; și voi nu știți de unde vin, și unde merg.

15. Voi după trup judecați; eu nu judec pre nimeni.

16. Și de așa și judecă eu, judecata mea adevărată este: că nimeni nu știe, ci eu și Tatăl, că ce m'a trimis pre

eu, și în legea voastră scris este, că mărturia a doi oameni este adevărată.

17. Eu sunt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, și mărturia voastră pentru mine Tatăl, că ce m'a trimis.

18. Deci ziceau lui: Unde

1. I. 1, 9; Ia. 49, 6. c. 16, 35.

A doua Leg. 17, 6; Mat. 18, 16.

este Tatăl tău? răspuns-a Iisus: Nici pre mine mă știți, nici pre Tatăl meu: de m'ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști.

20. Aceste graiuri le-a grăit Iisus în gazofilachie, învățând în biserică: și nimeni nu l-a prins pre el; că încă nu venise ciasul lui.

21. Și iarăși a zis lor Iisus: Eu merg, și mă veți căuta pre mine, și nu mă veți afla și în păcatul vostru veți muri: unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

22. Deci ziceau Iudeii: Au doară va să se omoare înșuși pre sine? că zice: Unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

23. Și a zis lor: Voi din cele de jos sântei; eu din cele de sus sânt; voi din lumea aceasta sântei; eu nu sânt din lumea aceasta.

24. Deci am zis vouă, că veți muri în păcatele voastre: că de nu veți crede, că eu sânt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci ziceau ei lui: Tu cine ești? și a zis lor Iisus:

20. c. 7, 36; Luc. 22, 55.

21. c. 13, 35; 23. c. 3, 31; I Ioan

4, 5. 24. Marc. 16, 16; 35.

Inceputul, care și grăesc cu voi.

26. Multe am pentru voi a grăi și a judecă; ci cela ce m'a trimes pre mine adevărat este; și eu cele ce am auzit dela dânsul, acestea grăesc în lume.

27. Și n'au cunoscut că de Tatăl grăia lor.

28. Deci a zis lor Iisus: Când veți înălța pre Fiul omului, atunci veți cunoaște că eu sânt, și dela mine însumi nu fac nimic; ci precum m'a învâțat pre mine Tatăl meu, acestea grăesc.

29. Și cela ce m'a trimes pre mine cu mine este: nu m'a lăsat pre mine singur Tatăl; că eu cele plăcute lui fac pururea.

30. Acestea grăind el, mulți au crezut întru dânsul.

31. Deci zicea Iisus către Iudeii cei ce crezuseră lui: De veți petrece voi întru cuvântul meu, cu adevărat ucenici ai mei sântei;

32. Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va slobozi pre voi.

33. Răspuns-au ei lui: Să-

mânță a lui Avraam sântem, și nimărui n'am fost robi nici-odată; dar tu cum zici: Slobozi veți fi?

34. Răspuns-a Iisus lor: Amin, amin, grăesc vouă: Totuși cela ce face păcatul, rob este păcatului.

35. Robul nu rămâne în casă în veac: iar Fiul rămâne în veac.

36. Deci dacă vă va slobozi pre voi Fiul, cu adevărat slobozi veți fi.

37. Știu că sămânță a lui Avraam sântei; dar mă căutați să mă omorâți, că cuvântul meu nu încapă întru voi.

38. Eu ceea ce am văzut la Tatăl meu grăesc: și voi ceea ce ați văzut la tatăl vostru faceți.

39. Răspuns-au și au zis lui: Tatăl nostru Avraam este. Zis-a lor Iisus: De ați fi fost fii ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcut.

40. Iar acum mă căutați să mă omorâți pre mine, om care adevărul am grăit vouă, care

34. Rom. 6, 18; II Petr. 2, 19; I Ioan 3, 8. 35. Fac. 21, 10.

36. I Cor. 7, 22; Gal. 5, 1.

39. Mat. 8, 9.

28. c. 3, 14; 12. 31. c. 15, 10; 14.

am auzit dela Dumnezeu: ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu dela Dumnezeu sântei.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Zis-au drept adevărul lui: Noi din curvie nu sântem născuți; un Tată avem, pre Dumnezeu.

42. Zis-a lor Iisus: De ar fi fost Dumnezeu Tatăl vostru, și el l'ar fi iubit pre mine: că eu din Dumnezeu am eșit și am venit, că n'am venit dela mine.

43. Ci acela m'a trimes pre mine, și eu nu știu cine este.

44. Pentruce graiul meu nu cunoașteți? căci nu puteți să nuziți cuvântul meu.

45. Voi din tatăl diavolului sunteți, și poftele tatălui vostru faceți. Acela ucide trupul, și sufletul nu are putere să facă. Acela ucide de oameni a fost din început, și întru adevăr n'a venit, că nu este adevăr întru el.

46. Când grăește minciuna, dintru ale sale grăește: că minciunos este, și tatăl ei.

47. Iar eu căci adevărul grăesc, nu credeți mie.

48. Une dintru voi mă văd că pre mine pentru păcat? Iar dacă adevărul grăesc, pentru ce voi nu credeți mie?

49. Cela ce este dela Dumnezeu, el ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu dela Dumnezeu sântei.

50. Iar eu nu caut slava mea: este cela ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc vouă, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au zis lui Iudeii: Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și prorocii; și tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gustă moartea în veac.

53. Au doară tu mai mare ești decât părintele nostru Avraam, care a murit? și prorocii au murit: cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-a Iisus: De mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este: este

55. I Ioan 3, 8. 46. Is. 53, 9; II Cor. 5, 11; I Ioan 3, 8. 47. I Ioan 4, 8.

48. Mat. 10, 25. 54. c. 5, 22; 11, 25.

nezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu dela Dumnezeu sântei.

48. Răspuns-au Iudeii, și i-au zis lui: Oare nu zicem noi bine că Samarinean ești tu, și drac ai?

49. Răspuns-a Iisus: Eu drac n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eu nu caut slava mea: este cela ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc vouă, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au zis lui Iudeii: Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și prorocii; și tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gustă moartea în veac.

53. Au doară tu mai mare ești decât părintele nostru Avraam, care a murit? și prorocii au murit: cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-a Iisus: De mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este: este

55. I Ioan 3, 8. 46. Is. 53, 9; II Cor. 5, 11; I Ioan 3, 8. 47. I Ioan 4, 8.

Tatăl meu care mă slăvește pre mine; pre care voi ziceți că Dumnezeuul vostru este:

55. Și nu l-ați cunoscut pre el; iar eu îl știu pre el: și de voi zice că nu-l știu pre el, voi fi asemenea vouă mincinos: ci îl știu pre el, și cuvântul lui păzesc.

56. Avraam părintele vostru a fost bucuros ca să vadă ziua mea: și a văzut, și s'a bucurat.

57. Deci au zis Iudeii către dânsul: Cincizeci de ani încă nu ai, și pre Avraam l-ai văzut.

58. Și a zis lor Iisus: Amin, amin, zic vouă; Mai înainte de a se face Avraam, eu sânt.

59. Deci au luat pietre ca să arunce într'insul: iar Iisus s'a ascuns, și a eșit din biserică, mergând prin mijlocul lor, și a trecut așa.

CAPITOLUL IX.

Vindecarea orbului celui din naștere.

Și trecând Iisus, a văzut pre un om orb din naștere.

56. Fac. 18, 11.

59. c. 10, 22; Luc. 4, 22.

IX. Luc. 13, 3.

2. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: Ravvi, cine a păcătuït, acesta, sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-a Iisus: Nici acesta n'a păcătuït, nici părinții lui; ci ca să se arăte lucrurile lui Dumnezeuu întru el.

4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m'a trimis pre mine, până este ziua: vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.

5. Când sânt în lume, lumină sânt lumii.

6. Acestea zicând, a scui-pat jos, și a făcut tină din scuipat, și a uns cu tină preste ochii orbului.

7. Și i-a zis lui: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului, (ce se tâlcuește, Trimes.) Deci s'a dus, și s'a spălat, și a venit văzând.

8. Iar vecinii, și cei ce îl văzuseră pre el mai înainte că era orb, ziceau: Au nu este acesta cel ce ședeă și cereă?

9. Unii ziceau: Acesta este; iar alții ziceau: Seană-nă cu el: iar el zicea: Eu sânt.

10. Deci îi ziceau lui: Cum ți s'au deschis ochii?

5. c. 8, 12. 7. Neem. 3, 15.

11. Răspuns-a el și a zis: Ce se numește Iisus, care m'a făcut, și a uns ochii mei, și mi-a zis mie: Mergi la scăldătoarea Siloamului, și te spală: și mergând și spălându-mă, am văzut.

12. Și i-au zis lui: Unde este acela? Zis-a: Nu știu.

13. Dus-au la Farisei pre el: ce onore-când a fost orb.

14. Și era sâmbăta când a făcut Iisus tină, și i-a deschis ochii lui.

15. Deci iarăși l-au întrebat pre el și Fariseii cum a văzut. Iar el a zis lor: Tină a pus pre ochii mei, și m'am spălat, și văd.

16. Deci ziceau unii din Farisei: Acest om nu este de la Dumnezeuu, că nu păzește sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Și împerechere eră între ei.

17. Zis-au orbului iarăși: Tu, ce zici pentru dânsul, că a deschis ochii tăi? Iar el a zis: Proroc este.

18. Deci n'au crezut Iudeii pentru dânsul că orb a fost, și n'a văzut, până ce au chie-

mat pre părinții acestuia ce a văzut.

19. Și i-au întrebat pre ei, zicând: Acesta este fiul vostru, care voi ați zis că s'a născut orb? cum dar acum vede?

20. Răspuns-au lor părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru, și cum că orb s'a născut:

21. Iar cum acum vede, nu știm, sau cine i-a deschis lui ochii, noi nu știm: însuși vârstă are; pre dânsul îl întrebați: el singur pentru sineși va spune.

22. Acestea au zis părinții lui: că se temeau de Iudei: pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de îl va mărturisi pre el cineva a fi Hristos, să se lepede din sinagogă.

23. Pentru aceea părinții lui au zis că vârstă are; pre dânsul îl întrebați.

24. Deci au chemat a două oară pre omul care fusese orb, și au zis lui: Dă slavă lui Dumnezeuu: noi știm că omul acesta păcătos este.

25. Iar acela a răspuns și a zis: De este păcătos, nu știu:

22. c. 7, 13; 12, 43.

una știu, că orb fiind, eu acum văd.

26. Și i-au zis lui iarăși: Ce a făcut ție? cum ți-a deschis ție ochii.

27. Răspuns-a lor: Am zis vouă acum, și n'ați auzit: ce iarăși voiți să auziți? au doară și voi voiți să vă faceți ucenici ai lui?

28. Deci l-au ocărit pre el, și au zis lui: Tu ești ucenic al aceluia; iar noi ai lui Moisi sântem ucenici.

29. Noi știm că eu Moisi a grăit Dumnezeu; iar pre acesta nu-l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a zis lor: Intru aceasta este minune, că voi nu știți de unde este, și a deschis ochii mei.

31. Și știm că pre păcătoși Dumnezeu nu-i ascultă: ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui, pre acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a auzit cum că să fi deschis cineva ochi ai vreunui orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta dela

Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au și au zis lui: Intru păcate tu te-ai născut tot, și tu ne înveți pre noi? Și l-au gonit pre el afară.

35. Auzit-a Iisus că l-au gonit pre el afară; și aflându-l pre dânsul, i-a zis lui: Tu crezi în Fiul lui Dumnezeu?

36. Răspuns-a el, și a zis: Cine este, Doamne, ca să cred într'însul?

37. Și i-a zis Iisus lui: Și l-ai văzut pre el, și cel ce grăiește cu tine, acela este.

38. Iar el a zis: Cred, Doamne; și s'a închinat lui.

39. Și a zis Iisus: Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văd, să vadă; și cei ce văd, să fie orbi.

40. Și au auzit acestea unii din Farisei, cari erau cu dânsul, și au zis lui: Au doară și noi sântem orbi?

41. Zis-a lor Iisus: De ați fi orbi, n'ați avea păcat: iar acum ziceți: că vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

29. Eș. 3, 4. 31. Iov. 27, 9; Ps. 66, 16; Is. 1, 13.

37. c. 4, 26.

39. Mat. 13, 12.

CAPITOLUL X.

Eu sunt cel bun. Iisus întrebat de cine este el Mesia.

Amin, amin, grăesc vouă: Acela ce nu intră prin ușa a staulului oilor, ci sare pre altă, acela fur este și tâlhar.

Iar acela ce intră prin ușa a staulului este oilor.

3. Aceluia portarul îi deschide, și oile ascultă glasul lui; și oile sale le cheamă pre nume, și le scoate pre ele.

4. Și când scoate oile sale, merge înaintea lor, și oile merg după dânsul: căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug dela dânsul: că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă a zis lor Iisus: iar ei n'au înțeles ce era acelea ce grăia lor.

7. Deci iarăși le-a zis lor Iisus: Amin, amin, grăesc vouă: Eu sânt ușa oilor.

8. Toți câpi au venit mai înainte de mine furi sânt și tâlhari: ci nu i-au ascultat pre ei oile.

9. Eu sânt ușa: prin mine de va intra cineva, se va mân-

tui, și va intra și va eși, și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai să fure, și să junghie, și să piardă: eu am venit ca viață să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sânt păstorul cel bun: păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

12. Iar năimitul și care nu este păstor, căruia nu sânt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile, și fuge: și lupul le răpește pre ele, și risipește oile.

13. Năimitul fuge, că năimit este, și nu îi este lui grijă pentru oi.

14. Eu sânt păstorul cel bun, și cunosc pre ale mele, și mă cunosc de ale mele.

15. Precum mă cunoaște pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl: și sufletul meu îmi pun pentru oi.

16. Și alte oi am, care nu sânt din staulul acesta; și pre acelea mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi; și va fi o turmă și un păstor.

11. Ps. 22, 1, s.; Is. 40, 11; Ez. 34, 23; I Petr. 2, 25. 14. II Tim. 2, 19.

X. 8. Ier. 23, 2.

17. Pentru aceasta Tatăl mă iubește pre mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăși să-l iau pre el.

18. Nimeni nu-l iă pre el dela mine, ci eu îl pun pre el de sine'mi. Stăpânire am să-l pun, și stăpânire am iarăși să-l iau pre el. Această poruncă am luat dela Tatăl meu.

19. Deci iarăși s'a făcut priecire între Iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și ziceau mulți dintr'înșii: Drac are, și este nebun; pentruce îl ascultați pre el?

21. Alții ziceau: Aceste cuvinte nu sânt de îndrăcit. Au doară poate drac să deschidă ochi ai orbilor?

22. Și se făcea atunci înomrile în Ierusalim, și eră iarnă.

23. Și umblă Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.

24. Deci l-au impresurat pre el Iudeii, și i-au grăit lui: Până când vei luă sufletele noastre? De ești tu Hristos, spune nouă fără de șială.

25. Răspuns-a lor Iisus: Am zis vouă, și nu credeți lucrurile care eu fac întru numele

Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că nu sânteți din oile mele, precum am zis vouă.

27. Oile mele glasul meu îl ascultă, și eu le cunosc pre dânsule, și vin după mine:

28. Și eu le dau lor viață veșnică; și nu vor peri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mâna mea.

29. Tatăl meu, care le-a dat mie, mai mare decât toți este; și nimeni nu poate să le răpiască pre ele din mâna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una sântem.

31. Deci Iudeii iarăși au luat pietre ca să arunce asupra lui.

32. Răspuns-a lor Iisus: Multe lucruri bune am arătat vouă dela Tatăl meu; pentru care dintr'acestea lucruri cu pietre aruncați asupra mea?

33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând: Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pre tine Dumnezeu.

18. c. 14, 31.
25. c. 5, 35.

26. c. 8, 48. 29. c. 14, 28.
31. c. 8, 39.

34. Răspuns-a lor Iisus: Auziți: Eu am zis: dumnezei sânteți?

35. Dacă pre aceia i-a numit dumnezei, către cari a fost cuvântul lui Dumnezeu, și nu poate să se strice scriitura;

36. Pre care Tatăl la sfîșit, și l-a trimis în lume, voi răciți că hulă grăciți; pentru căci am zis: Fiul lui Dumnezeu sânt?

37. De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu-mi credeți mie.

38. Iar de fac, deși nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor: că eu cunoașteți, și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el.

39. Deci căutau iarăși să-l prindă pre el: și a eșit din mâna lor.

40. Și a mers iarăși de ceea ce fost Ioan întâi botezând; și a cămas acolo.

41. Și mulți veniau la dânsul, și ziceau: Ioan nici un om n'a făcut: iar toate câte

a zis Ioan pentru acesta adevărate erau.

42. Și mulți au crezut acolo întru însul.

CAPITOLUL XI.

Învierea lui Lazar. Arhiceii și fariseii înțeleg moartea lui Iisus. Sfatul lui Caiafa.

Și eră bolnav oare-care Iazar din Vitania, din satul Mariei și al Martei surorii ei.

2. (Și eră Maria ceea ce a uns pre Domnul cu mir, și a șters picioarele lui cu părul capului ei, al cărei frate Lazar eră bolnav.)

3. Deci au trimis surorile către el, zicând: Doamne, iată, acela pre care iubești este bolnav.

4. Iar Iisus auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printru înșea.

5. Și iubiă Iisus pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazar.

6. Deci după ce a auzit că este bolnav, atunci s'a zăbăvit în locul în care eră, două zile.

XI. I. Luc. 10, 38. 2. c. 2, 31; 10, 31.

M. Ps. 81, 2.

7. Apoi după aceea a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Zis-au lui ucenicii: Invățătorule, acum te căutau pre tine Iudeii să te ucidă cu pietre; și iarăși mergi acolo?

9. Răspuns-a Iisus: Au nu douăsprezece ciasuri sânt în zi? De va umbla cineva ziua, nu se va împiedică, că vede lumina lumii acesteia.

10. Iar de va umbla cineva noaptea, se va împiedică, că lumina nu este întru el.

11. Acestea a zis: și după aceea a grăit lor: Lazăr prietenul nostru a dormit; ci merg ca să-l deștept pre el.

12. Deci i-au zis ucenicii lui: Doamne, de a dormit, se va mântui.

13. Aceasta zicea Iisus pentru moartea lui: iar lor le părea că pentru adormirea somnului zice.

14. Deci atunci a zis Iisus lor arătat: Lazăr a murit.

15. Și mă bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeți; ci să mergem la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamăn, celorlalți

împreună ucenici: Să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci viind Iisus, la aflat pre el patru zile având acum în mormânt.

18. Și eră Vitania aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.

20. Deci Marta, după ce a auzit că vine Iisus, a eșit întru întâmpinarea lui: iar Maria ședea în casă.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

22. Ci și acum știu, că ori câte vei cere de la Dumnezeu, îți va da ție Dumnezeu.

23. Zis-a ei Iisus: Invia-va fratele tău.

24. Zis-a lui Marta: Știu că va invia la înviere în ziua cea de apoi.

25. Zis-a ei Iisus: Eu sânt învierea și viața: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi.

26. Și tot cela ce este viu

22. c. 9, 31, 33, 24. c. 5, 19 și 6, 10; Luc 14, 14, 25. c. 8, 31.

și crede întru mine nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Zis-a lui: Așa este, Doamne, eu am crezut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.

28. Și acestea zicând: s'a dus și a chemat pre Maria sora sa în taină, zicând: Invățătorul a venit, și te cheamă.

29. Accea, dacă a auzit, s'a sculat degrab, și a mers la dânsul.

30. Și încă nu venise Iisus în casă, ci eră în locul unde l'a întâmpinat pre el Marta.

31. Iar Iudeii carii erau cu dânsa în casă, și o mângăiau pre ea, văzând pre Maria, că degrab s'a sculat și a eșit, au mers după dânsa, zicând:

Marge la mormânt ca să plângă acolo.

32. Deci Maria viind unde era Iisus, și văzându-l pre el, a căzut la picioarele lui, zicând lui: Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o a văzut pre dânsa plângând, și pre Iudeii carii veniseră împreună cu dânsa plângând,

a suspinat cu duhul, și s'a turburat întru sine;

34. Și a zis: Unde l-ai pus pre el? Zis-au lui, Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: Iată cum îl iubiă pre el!

37. Iar unii dintre înșii au zis: Au nu putea acesta care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși suspinând întru sine a mers la mormânt. Și eră peșteră, și piatră eră pre dânsa.

39. Zis-a Iisus: Ridicați piatra. Zis-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute: că este de patru zile.

40. Zis-a ei Iisus: Au nu ți-am spus ție, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Și au ridicat piatra de unde eră mortul zăcând. Iar Iisus și-a ridicat ochii în sus, și a zis: Părinte mulțumescu-ți ție că m'ai ascultat.

42. Și eu știu că pururea mă ascultați; ci pentru norodul care stă împrejur am zis, ca să creadă că tu m'ai trimis.

43. Și acestea zicând, a strigat:

a suspinat cu duhul, și s'a turburat întru sine;

34. Și a zis: Unde l-ai pus pre el? Zis-au lui, Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: Iată cum îl iubiă pre el!

37. Iar unii dintre înșii au zis: Au nu putea acesta care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși suspinând întru sine a mers la mormânt. Și eră peșteră, și piatră eră pre dânsa.

39. Zis-a Iisus: Ridicați piatra. Zis-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute: că este de patru zile.

40. Zis-a ei Iisus: Au nu ți-am spus ție, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Și au ridicat piatra de unde eră mortul zăcând. Iar Iisus și-a ridicat ochii în sus, și a zis: Părinte mulțumescu-ți ție că m'ai ascultat.

42. Și eu știu că pururea mă ascultați; ci pentru norodul care stă împrejur am zis, ca să creadă că tu m'ai trimis.

43. Și acestea zicând, a strigat:

gat cu glas mare: Lazare, vino afară.

44. Și a eșit cel mort, legate fiindu-i mâinile și picioarele cu fașe: și fața lui cu măhramă eră legată. Zis-a lor Iisus: Dezlegați-l pre el și-l lăsați să meargă.

45. Deci mulți din ludeii carii veniseră la Maria, și au văzut cele ce a făcut Iisus, au crezut într'însul.

46. Iar oare-carii din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce a făcut Iisus.

47. Deci au adunat arhierii și Fariseii sobor, și grăiau: Ce vom face? că omul acesta multe semne face.

48. De îl vom lăsa pre el așa, toți vor crede într'însul: și vor veni Romanii și vor lua și locul și neamul nostru.

49. Iar unul dintr'înșii, Caiafa, arhieru fiind al anului aceluia, a zis lor: Voi nu știți nimic.

50. Nici gândiți că de folos este nouă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.

51. Iar aceasta nu dela sine o ia zis: ci arhieru fiind al

50. c. 18, 14.

anului aceluia, a prorocit că vreă Iisus să moară pentru norod;

52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre fiii lui Dumnezeu cei risipiți să-i adune într'una.

53. Deci dintr'acea zi s'au sfătuit ca să-l omoare pre el.

54. Deci Iisus nu mai umblă de față între ludei; ci s'a dus de acolo într'o latură aproape de pustie, într'o cetate ce se cheamă Efreim și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. Și erau aproape paștele ludeilor: și s'au suit mulți în Ierusalim din latură aceea mai înainte de paști, ca să se curătească.

56. Deci căutau pre Iisus, și grăiau între ei în biserică stând: Ce vi se pare vouă, oare nu va veni la praznic?

57. Și dăduse arhierii și Fariseii poruncă, că de va ști cineva unde este, să vestească, ca să-l prinză pre el.

52. c. 10, 16; Efes. 2, 16.

CAPITOLUL XII.

Amenda ce a uns pre Domnul cu unguent. Intrarea în Ierusalim. Elimi dă rose a vedea pre Iisus. Glasul din cer.

Deci Iisus, mai înainte de paști cu șase zile, a venit în Vitania, unde eră Lazar cel ce fusese mort, pre care l-a înviat din morți.

2. Și i-au făcut lui acolo cină; și Marta slujia: iar Lazar eră unul din cei ce ședea împreună cu dânsul.

3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui, iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Deci a zis unul din ucenicii lui: Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care vreă să-l vândă pre el.

A. Pentruce acest mir nu a vândut trei sute de dinari, și să se fie dat săracilor?

C. Iar aceasta o a zis: nu că pentru săraci îi eră lui grijă; ci pentrucă fur eră, și pungă avea, și ce se puneă într'însa purta.

11. I. Mat. 26, 6; Marc. 14, 3; c. 11, 14, 43; Luc. 10, 10.

7. Și a zis Iisus: La-ă-o pre dânsa: spre ziua îngropărei mele l-a păzit pre acesta.

8. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

9. Și a înțeles norod mult din ludei că acolo este: și au venit nu pentru Iisus numai, ci ca să vadă și pre Lazar, pre care l-a înviat din morți.

10. Și s'au sfătuit arhierii ca și pre Lazar să-l omoare;

11. Căci pentru el mulți din ludei mergeau, și credeau în Iisus.

12. Iar a doua zi norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim,

13. Au luat stâlپări de flinici, și au eșit într'u întâmpinarea lui, și strigau: Osanna! Bine-este-cuvântat cel ce vine într'u numele Domnului, împăratul lui Israel.

14. Și aflând Iisus un asin, a șezut pre el; precum este scris:

15. Nu te teme fiica Sionu-

8. A doua Leg. 15, 11; Mat. 20, 11; 10. c. 11, 13; 12. Mat. 21, 6; Marc. 11, 8; Luc. 19, 29; 13. Ps. 117, 20; 25; Mat. 23, 29; 15. Zach. 9, 9.

12, 16. IOAN 12, 29.

lui: iată, împăratul tău vine la tine, șezând pe mânzul asinei.

16. Iar pre acestea nu le-au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s'a proslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, și acestea i-au făcut lui.

17. Deci mărturisă norodul, care eră cu el, când pre Lazar l-a strigat din mormânt, și l-a sculat pre el din morți.

18. Pentru aceea l-a și întâmpinat pre el norodul, și a auzit că el a făcut aceasta minune.

19. Deci au zis Fariseii între dânsii: Vedeți că nimic nu folosii? iată, lumea merge după dânsul.

20. Și erau oare-carii Ellini din cei ce se suiseră să se închine la praznic:

21. Deci aceștia s'au apropiat de Filip, care eră din Vitisaida Galileei, și l-au rugat pre dânsul, grăind: Doamne, voim să vedem pre Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei: și iarăși Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus a răspuns lor,

17. c. 11, 15.

zicând: A venit cîșul, ca să se proslăvească Fiul omului.

24. Amin, amin, grăesc vouă: Cîrăunțul de grâu căzând pre pământ de nu va muri, el singur rămâne; iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cea ce își iubește sufletul său, pierde-l va pre el; și cea ce își urăște sufletul său în lumea aceasta, în viața cea veșnică îl va păzi pre el.

26. De slujește cineva mie, mie să-mi urmeze; și unde voi fi eu, acolo și sluga mea va fi; și de va sluji cineva mie, îl va cinsti pre el Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a turburat; și ce voi zice? Părinte, mântuește-mă pre mine de cîșul acesta: ci pentru aceasta am venit la cîșul acesta.

28. Părinte proslăvește numele tău. Deci a venit glas din cer: „Și l-am proslăvit, și iarăși îl voi proslăvi“.

29. Iar norodul, care stă, și

24. I Cor. 15, 20, 27. 25. Mat. 10, 39; Luc. 17, 23. 26. c. 14, 3.

27. Mat. 27, 28.

28. c. 17, 4.

12, 30. IOAN 12, 44.

auzia, zicea: Tunet se face; alții ziceau: Inger grăi lui.

30. Răspuns-a lor Iisus și a zis: Nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumii acesteia: acum stăpînitorul lumii acesteia se va goni afară.

32. Și eu, de mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage la mine.

33. Iar aceasta zicea: însemnând cu ce moarte vrea să moară.

34. Răspuns-a lui norodul: Noi am auzit din lege, că Hristos petrece în veac și cum tu zici: Se cade să se înalțe Fiul omului? cine este acesta Fiul omului?

35. Deci a zis lor Iisus: Încă puțină vreme lumina cu voi este. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă coprindă pre voi întunerecul: că cel ce umblă întru întunecare nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fi ai lumii să fiți. Acestea a grăit Iisus, și mergând s'a ascuns de dânsii.

37. Și atâtea semne făcând el înaintea lor, tot nu credeau într'însul:

38. Ca să se împlinească cuvântul lui Isaia prorocul, pre care l-a zis: Doamne, cine a crezut auzului nostru? și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia.

40. A orbit ochii lor, și a împietrit inima lor: ca să nu vadă cu ochii, nici să înțeleagă cu inima, și să se înțoarcă, și să-i vindec pre ei.

41. Acestea a zis Isaia, când a văzut slava lui, și a grăit pre dânsul.

42. Însă și din boieri mulți au crezut într'însul; dar pentru Farisei nu-l mărturisiau, ca să nu fie goniți din sinagogă:

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult decăt slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus a strigat și a

38. Is. 53, 1; Rom. 10, 14.

40. Is. 6, 9; Luc. 8, 10. 41. Is. 6, 1.

43. c. 5, 44. 1 Petr. 1, 21.

36. c. 11, 45. 31. c. 10, 11.

32. c. 8, 14. 34. Ps. 109, 4.

zis: Cea ce crede întru mine, nu crede întru mine, ci întru acela ce m'a trimis pre mine.

45. Și cea ce mă vede pre mine, vede pre cea m'a trimis pre mine.

46. Eu luminez în lume am venit, ca tot cela ce crede întru mine într-un întunec să nu rămăie.

47. Și de va auzi cineva graiurile mele, și nu va crede, eu nu-l judec pre el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.

48. Cea ce se leapădă de mine, și nu primește graiurile mele, are pre cea ce îl judecă pre el: cuvântul care am grăit, acela îl va judecă pre el în ziua cea de apoi.

49. Că eu dela mine nu am grăit; ci Tatăl cea ce m'a trimis pre mine, acela poruncă mi-a dat, ce voui zice, și ce voui grăi.

50. Și știu că porunca lui vieață veșnică este: deci cele ce grăesc eu, precum mi-a zis mie Tatăl, așa grăesc.

45. c. 8, 19. 46. c. 1, 9.
49. c. 14, 10.

CAPITOLUL XIII.

Spălarea. Iisus descoperă ucenicilor pre vânzătorul. Porunca dragostei. Iisus vestește căderea lui Petru.

Iar mai înainte de praznicul Paștelor, știind Iisus că i-a venit lui ciasul ca să se mute din lumea acesta către Tatăl, iubind pre ai săi, cari erau în lume, până în sfârșit i-a iubit pre ei.

2. Și cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima ludei al lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă pre el;

3. Știind Iisus că toate i-a dat lui Tatăl în mână, și cum că dela Dumnezeu a eșit, și la Dumnezeu merge;

4. S'a sculat dela cină, și și-a pus veșmintele; și luând fotă, s'a încins.

5. După aceea a turnat apă în spălătoare, și a început a spăla picioarele ucenicilor, și a le șterge cu fota cu care era încins.

6. Deci a venit la Simon Petru: și acela i-a zis lui: Doamne, au tu vei să-mi speli picioarele?

XIII. 1. Mat. 26, 2; Marc. 14, 1; Luc. 22, 1.

7. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Ceea ce fac eu, tu nu știi acum; iar vei cunoaște după acestea.

8. Zis-a Petru lui: Nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-a Iisus lui: De nu te voui spăla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mânele și capul.

10. Zis-a Iisus lui: Cel spălat n'are trebuință fără numai picioarele a le spăla, ci este curat tot: și voi curați sânteti, dar nu toți.

11. Că știu pre cea ce vreă să-l vândă pre el; pentru aceea a zis: Nu toți sânteti curăți.

12. Deci după ce a spălat picioarele lor, și și-a luat veșmintele sale, șezând iarăși, a zis lor: Cunoașteți ce am făcut vouă?

13. Voi pre mine mă chiețați: Învățătorul și Domnul: și bine ziceți; că sânt.

14. Deci dacă eu, Domnul și Învățătorul, am spălat picioarele voastre, și voi datori

10. c. 15, 9. 11. c. 6, 84.
14. Luc. 22, 27.

sânțeti unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă am dat vouă, ca precum eu am făcut vouă și voi să faceți.

16. Amin, amin, zic vouă: Nu este sluga mai mare decât domnul său; nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pre el.

17. De știți acestea, fericiți sânteti de le veți face.

18. Nu pentru toți voi grăiesc; eu știu pre cari i-am ales; ci ca să se împlinească scriptura: Cea ce mănâncă împreună cu mine pâine, a ridicat asupra mea călcâiul său.

19. De acum zic vouă mai înainte de a se face, ca când se va face, să credeți că eu sânt.

20. Amin, amin, grăesc vouă, Cea ce primește pre care voui trimete, pre mine mă primește; iar cea ce mă primește pre mine, primește pre cea ce m'a trimis pre mine.

21. Acestea zicând Iisus, s'a turburat cu duhul, și a

15. I Petr. 2, 21; I Ioan 2, 9.
16. c. 15, 98; Mat. 10, 24.
18. Ps. 40, 9. 20. Mat. 10, 40;
I Tes. 4, 8. 21. Mat. 26, 20; 8.

mărturisit, și a zis: Amin, amin, grăesc vouă, că unul din voi mă va vinde.

22. Deci căutau unul la altul ucenicii, nepricepându-se pentru cine grăește,

23. Și eră unul din ucenicii lui culcat pre sânul lui Iisus; pre care îl iubiă Iisus.

24. Deci a făcut semn aceluia Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăește.

25. Și căzând acela pre pieptul lui Iisus a zis lui: Doamne, cine este?

26. Răspuns-a Iisus: Acela este, căruia eu întingând pâinea o voi da. Și întingând pâinea o a dat lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.

27. Și după pâine atunci a intrat într'însul Satana. Deci a zis Iisus lui: Ce vei să faci, fă mai îngrab.

28. Și aceasta nimeni din cei ce ședeau la masă n'a cunoscut pentru ce i-a zis lui.

29. Că unii socoteau, de vreme ce pungă aveă Iuda, că îi zice Iisus lui: Cumpără cele ce ne trebuiesc la praznic; sau, săracilor să deă ceva.

23. c. 21, 20. 26. Mat. 26, 23.
29. c. 12, 6.

30. Deci după ce a luat el pâinea, îndată a eșit; și eră noapte, când a eșit.

31. Zis-au Iisus: Acum s'a proslăvit Fiul omului, și Dumnezeu s'a proslăvit întru el.

32. Dacă s'a proslăvit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu va proslăvi pre el întru sine, și îndatăși îl va proslăvi pre el.

33. Fiilor, încă puțin cu voi sânt. Căută-mă-veți: și precum am zis Iudeilor, că unde eu merg, voi nu puteți veni; și vouă zic acum.

34. Poruncă nouă dau vouă, Ca să vă iubiți unul pre altul; precum eu v'am iubit pre voi, ca și voi să vă iubiți unul pre altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că ai mei ucenici sântei, de veți aveă dragoste întru voi.

36. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, unde mergi? Răspuns-a Iisus lui: Unde merg eu, nu poți veni acum după mine; iar mai pre urmă vei veni după mine.

37. Zis-a Petru lui: Doam-

32. c. 12, 23; 17, 1. 33. c. 7, 24.
34. Marc. 12, 21. 36. c. 7, 24; 21, 19.

ne, pentruce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu pentru tine voi pune.

38. Răspuns-a Iisus lui: Sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin, grăesc ție: Nu va cântă cocoșul, până ce te vei lepădă de mine de trei ori.

CAPITOLUL XIV.

Curântarea lui Hristos către Apostoli înainte de jafina sa. Întrebarea lui Filip. Despre mângâtorul. Tacea cea adevărată.

Să nu se turbure inima voastră: credeți întru Dumnezeu, și întru mine credeți.

2. În casa Tatălui meu multe locașuri sânt: iar de nu, așa zis vouă: Voiu să merg să gătesc vouă loc.

3. Și de voi merge să gătesc vouă loc, iarăși voi veni, și vă voi lua pre voi la mine; și unde sânt eu, și voiu să fiți.

4. Și unde eu merg știți, și calea știți.

5. Zis-a Toma lui: Doamne, nu știm unde mergi: și cum putem să știm calea?

6. Zis-a Iisus lui: Eu sânt

XIV. A. c. 12, 25.

7. Pet. 9, 2; I Pet. 1, 21.

calea, adevărul, și viața: nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pre mine, și pre Tatăl meu ați fi cunoscut: și de acum îl cunoașteți pre el, și îl ați văzut.

8. Zis-a Filip lui: Doamne, arată nouă pre Tatăl, și ne va ajunge nouă.

9. Zis-a Iisus lui: Atâta vreme cu voi sânt, și nu m'ai cunoscut pre mine Filipe? Cel ce m'a văzut pre mine a văzut pre Tatăl; și cum tu zici: Arată nouă pre Tatăl?

10. Nu crezi că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este? Graiurile care eu grăesc vouă, dela mine nu le grăesc: iar Tatăl acela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este: iar de nu, pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin, grăesc vouă, Că ce crede întru mine, lucrurile care eu fac și acela va face; și mai mari decât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.

13. Și ori-ce veți cere în-

10. c. 10, 28. 13. Marc. 11, 24.

tru numele meu, aceea voui face, ea să se proslăvească Tatăl întru Fiul.

14. Ori ce veți cere întru numele meu, eu voui face.

15. De mă iubiți pre mine, poruncile mele păziți.

16. Și eu voui rugă pre Tatăl, și alt Mângâitor va da vouă, ca să rămăe cu voi în veac;

17. Duhul adevărului, pre care lumea nu-l poate primi, că nu-l vede pre el, nici îl cunoaște pre el; iar voi îl cunoașteți pre el; că cu voi petrece, și întru voi va fi.

18. Nu vă voui lăsa pre voi, sirimani: voui veni la voi.

19. Încă puțin, și lumea pre mine nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea pre mine: că eu viu sânt, și voi veți fi vii.

20. Întru acea zi veți cunoaște voi, că eu sânt întru Tatăl meu, și voi întru mine, și eu întru voi.

21. Că ce are poruncile mele, și le păzește pre ele, acela este care mă iubește pre mine: și că ce mă iubește pre mine, iubi-se va de Tatăl

meu, și eu îl voui iubi pre el, și mă voui arăta lui.

22. Zis-a lui Iuda: nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că nouă vei să te arăți, și nu lunei?

23. Răspuns-a Iisus și a zis lui: De mă iubește cineva pre mine, cuvântul meu va păzi: și Tatăl meu îl va iubi pre el, și la el vom veni, și lăcaș la dânsul vom face.

24. Cel ce nu mă iubește pre mine, cuvintele mele nu le păzește: și cuvântul care auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'a trimis pre mine.

25. Acestea am zis vouă, la voi petrecând.

26. Iar Mângâitorul, Duhul cel Sfânt, pre care-l va trimite Tatăl întru numele meu, acela pre voi vă va învăța toate, și va aduce aminte vouă toate cele ce am grăit vouă.

27. Pace las vouă, pacea mea dau vouă: nu precum lumea dă, eu dau vouă. Să nu se turbure inima voastră, nici să se spăimânteze.

28. Auzit-ați că eu am zis

15. c. 15, 10; 1 Ioan 5, 2. 17. c. 7, 30.
18. Ier. 51, 8. 20. c. 17, 31, 8.

23. c. 13, 34. 24. c. 7, 38. 26. c. 15, 26. 27. Filip. 4, 7. 28. c. 10, 39.

vouă: Merg, și voui veni la voi. De m'ați iubi pre mine, v'ați fi bucurat, căci am zis vouă: Merg la Tatăl; că Tatăl meu mai mare decât mine este.

29. Și acum am zis vouă mai înainte până a nu fi, ca când va fi, să credeți.

30. Nu voui mai grăi multe cu voi: că vine stăpânitorul lunei acesteia și întru mine n'are nimic.

31. Ci, ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl, și precum m'a poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vă, să mergeți de aici.

CAPITOLUL XV.

Vica cea adevărată. Lucrătorul și vița.

Eu sânt buciumul viței cel adevărat, și Tatăl meu lucrătorul este.

2. Toată vița care nu aduce roadă întru mine o scoate pre ea: și toată care aduce roadă, o curățește pre ea, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi curăți sânteiți pentru cuvântul care am grăit vouă.

30. c. 12, 31. 31. c. 10, 18.
31. c. 14, 12; Marc. 11, 24.

4. Rămâneți întru mine, și eu întru voi. Precum vița nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămănea în viță: așa nici voi, de nu veți rămănea întru mine.

5. Eu sânt buciumul viței, voi vițele: Că ce rămănea întru mine, și eu întru el, acela aduce roadă multă: că fără de mine nu puteți face nimic.

6. De nu rămănea cineva întru mine se scoate afară ca vița, și se usucă; și o adună pre ea, și în foc o aruncă, și arde.

7. De veți rămănea întru mine, și cuvintele mele de vor rămănea întru voi, ori ce veți vrea veți cere, și se va face vouă.

8. Întru aceasta s'a proslăvit Tatăl meu, ca roadă multă să aduceți; și să vă faceți ai mei ucenici.

9. Precum m'a iubit pre mine Tatăl, și eu v'am iubit pre voi: rămâneți întru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncile mele, veți rămănea întru dragostea mea; precum eu poruncile Tatălui meu, am pă-

zit, și rămân întru dragostea lui.

11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămâne, și bucuria voastră să se împlinească.

12. Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unul pre altul, precum eu v'am iubit pre voi.

13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pue pentru prietenii săi.

14. Voi prietenii mei sânteți, de veți face câte eu poruncesc vouă.

15. De acum nu vă mai zic vouă slugi; că sluga nu știe ce face domnul său: ci pre voi v'am zis prietenii; că toate câte am auzit dela Tatăl meu am arătat vouă.

16. Nu voi m'ați ales pre mine, ci eu v'am ales pre voi, și v'am pus, ca voi să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră va rămâne: ca ori-ce veți cere dela Tatăl întru numele meu, să dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiți unul pre altul.

12. Marc. 12, 31. 13. c. 3, 16; I Ioan 3, 16. Mat. 28, 19.

18. De vă urăște pre voi lumea, știți că pre mine mai înainte decât pre voi m'a urit.

19. De ați fi din lume, lumea ar iubi pre al său: iar căci din lume nu sânteți, ci eu v'am ales pre voi din lume, pentru aceasta urăște pre voi lumea.

20. Aduceți-vă aminte de cuvântul care am grăit vouă: Nu este sluga mai mare decât domnul său. De m'au gonit pre mine, și pre voi vă vor goni; de au păzit cuvântul meu, și al vostru vor păzi.

21. Ci acestea toate vor face vouă pentru numele meu, căci nu știu pre cela ce m'a trimis pre mine.

22. De n'ași fi venit și ași fi grăit lor, păcat n'ar avea: iar acum răspuns n'au pentru păcatul lor.

23. Cela ce mă urăște pre mine și pre Tatăl meu urăște.

24. De n'ași fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar avea: iar acum au și văzut și m'au urit și pre mine și pre Tatăl meu.

20. c. 13, 19; Mat. 10, 24.

21. c. 16, 3. 22. c. 9, 41.

24. c. 10, 37.

25. Ci ca să se îplinească cuvântul cel scris în legea lor, M'au urit în zadar.

26. Iar când va veni Mângâitorul, pre care eu voi trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, carele dela Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine:

27. Încă și voi mărturisiți, că din început cu mine sânteți.

CAPITOLUL XVI.

Sfârșitul Cuvântărei lui Iisus.

Acestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiți.

2. Scoate-vă-vor pre voi din sinagoguri: și va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vor face vouă, că n'au cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.

4. Ci acestea am grăit vouă, ca dacă va veni vremea, să vă aduceți aminte de ele, că eu am spus vouă. Și acestea vouă din început n'am spus, căci cu voi eram.

25. Ps. 34, 19. 26. c. 14, 26; Fapt.

1, 1. 27. Fapt. 5, 32.

XVI. 2. Mat. 10, 17. 3. c. 15, 21.

5. Iar acum merg la cela ce m'a trimis pre mine; și nimeni din voi nu mă întreabă: Unde mergi?

6. Ci căci acestea am grăit vouă, întristarea a umplut inima voastră.

7. Ci eu adevărul zic vouă; De folos este vouă ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce eu, Mângâitorul nu va veni la voi; iar de mă voi duce, îl voi trimite pre el la voi.

8. Și, viind acela, va vădi lumea de păcat, și de dreptate, și de judecată:

9. De păcat, căci nu cred întru mine;

10. Iar de dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine;

11. Iar de judecată, căci stăpânitorul lumii acesteia s'a judecat.

12. Încă multe am a zice vouă, ci nu puteți a le purta acum.

13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povățui pre voi la tot adevărul: că nu va grăi dela sine; ci câte va

5. c. 7, 25. 7. c. 14, 19; 26.

12. I Cor. 3, 1. 13. I Ioan 2, 27.

auzi, va grăi: și cele viitoare va vesti vouă.

14. Acela pre mine mă va slăvi: că dintr'al meu va lua, și va vesti vouă.

15. Toate câte are Tatăl ale mele sânt: pentru aceasta am zis, că dintr'al meu va lua, și va vesti vouă.

16. Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Deci au zis unii din ucenicii lui între sine: Ce este aceasta ce zice nouă: Puțin, și nu mă veți vedea; și iarăși puțin, și mă veți vedea: și, Cum că eu merg la Tatăl?

18. Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puțin? nu știm ce grăește.

19. Deci a cunoscut Iisus că vreau să-l întrebe pre el, și a zis lor: De aceasta vă întrebați între voi căci am zis, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea?

20. Amin, amin, grăesc vouă: Că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura: și voi vă veți întrista, ci

întristarea voastră întrubucuric se va întoarce.

21. Muierea când naște întristare are, căci a sosit ciasul ei: iar dacă naște copilul, nu-și mai aduce aminte de scârbă, pentru bucuria, căci s'a născut om în lume.

22. Deci și voi întristare acum aveți: ci iarăși vă voi vedea pre voi, și se va bucura inima voastră, și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

23. Și într'acea zi pre mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin, grăesc vouă: Orice veți cere dela Tatăl întrunumele meu, va da vouă.

24. Până acum n'ați cerut nimic întrunumele meu: cereți, și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplin.

25. Acestea în pilde am grăit vouă: ci va veni ciasul, când nu voi mai grăi în pilde vouă, ci arătat pentru Tatăl voi vesti vouă.

26. Intr'acea zi în numele meu veți cere: și nu zic vouă, că eu voi ruga pre Tatăl pentru voi:

15. c. 17, 10. 16. c. 7, 11.
20. Ps. 29, 11.

23. c. 14, 26; Marc. 11, 31.
24. c. 15, 11.

CAPITOLUL XVII.

Rugăciunea către Tatăl pentru ucenici.

27. Că însuși Tatăl vă iubeste pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eu dela Dumnezeu am eșit.

28. Eșit-am dela Tatăl, și am venit în lume: iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

29. Zis-au lui ucenicii: Iată, acum arătat grăești, și nici o pildă nu zici.

30. Acum știm că știi toate, și nu-ți trebuie ca să te întrebe cineva: prin aceasta credem că dela Dumnezeu ai eșit.

31. Răspuns-a lor Iisus: Acum credeți?

32. Iată, vine ciasul, și acum a sosit, ca să vă risipiți flecare la ale sale, și pre mine singur mă veți lăsa: dar nu sunt singur, că Tatăl cu mine este.

33. Acestea am grăit vouă, ca întrun mine pace să aveți. În lume necaz veți avea: ci îndrăzniți; eu am biruit lumea.

Acestea a grăit Iisus, și și-a aridicat ochii săi la cer, și a zis: Părinte, a venit ciasul; proslăvește pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te proslăvească pre tine:

2. Precum ai dat lui stăpânire a tot trupul, ca tot ce ai dat lui să le dea lor viață vecinică.

3. Și aceasta este viața cea vecinică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu, și pre care ai trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu te am proslăvit pre tine pre pământ: lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să-l fac.

5. Și acum mă proslăvește, tu Părinte, la tine însuși, cu slava care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pre cari ai dat mie din lume: ai tăi erau, și mie 'i-ai dat pre ei; și cuvântul tău au păzit.

27. c. 17, 8; 28. c. 13, 3.
30. c. 21, 17. 32. Zach. 13, 7;
Mat. 26, 31. 33. c. 14, 27; Rom. 5, 1;
Ifez. 2, 14; Col. 1, 26; Is. 35, 1.

XVII. 1. c. 11, 41. 2. c. 6, 27;
Mat. 11, 27. 3. I Ioan 5, 20.
4. c. 4, 34. 5. c. 8, 58.

7. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie dela tine sânt.

8. Pentru că cuvintele care ai dat mie, le am dat lor; și ei le-au priimit, și au cunoscut cu adevărat că dela tine am eșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog: nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia carii ai dat mie; că ai tăi sânt.

10. Și ale mele toate ale tale sânt, și ale tale ale mele; și m'am proslăvit întru dânsii.

11. Și nu mai sânt în lume, iar aceștia în lume sânt, și eu la tine vin. Părinte sfinte, păzește-i pre dânsii întru numele tău pre carii ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.

12. Când eram cu ei în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău: pre carii i-ai dat mie i-am păzit, și nimeni dintru dânsii n'a perit, fără numai fiul pierzării; ca să se împlinească scriptura.

13. Iar acum la tine vin; și acestea grăesc în lume, ca

să aibă bucuria mea deplin întru ei.

14. Eu am dat lor cuvântul tău; și lumea i-a urit pre ei, căci nu sânt ei din lume, precum eu nu sânt din lume.

15. Nu mă rog ca să-i ieai pre ei din lume, ci ca să-i păzești pre ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sânt, precum și eu din lume nu sânt.

17. Sfăștește-i pre ei întru adevărul tău: cuvântul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimis în lume, și eu i-am trimis pre ei în lume.

19. Și pentru dânsii eu mă sfăștesc pre mine însumi, ca și ei să fie sfășțiți întru adevăr.

20. Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine;

21. Ca toți una să fie; precum tu, Părinte, întru mine, și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie: ca să crează lumea că tu m'ai trimis.

8. c. 16, 37, 30. 9. c. 6, 37.
10. 16, 15. 11. c. 10, 28. 12. c. 6,
65; Ps. 108, 13. 13. c. 16, 11.

15. 2 Tes. 3, 2. 17. c. 8, 40.
19. Evt. 2, 11. 20. c. 20, 31.
21. Gal. 3, 28.

CAPITOLUL XVIII.

22. Și eu slava care mi-ai dat mie o am dat lor; ca să fie una, precum noi una sântem:

23. Eu întru ei, și tu întru mine, ca să fie ei desăvârșit întru una; și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis, și i-ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre carii i-ai dat mie, vâesc ca unde sânt eu, și aceia să fie împreună cu mine; ca să vază slava mea, care ai dat mie: pentru că m'ai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, și lumea pre tine nu te a cunoscut, iar eu te am cunoscut, și aceștia au cunoscut, că tu m'ai trimis pre mine.

26. Și am arătat lor numele tău, și-l voi arăta: ca dragostea cu care m'ai iubit pre mine întru dânsii să fie, și eu întru ei.

Prinderea lui Iisus și ducerea lui la Ana și Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Varava.

Aceștea grăind Iisus, a eșit împreună cu ucenicii săi de ceca parte de pârâul Chedrolui unde eră o grădină, întru care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și știă și Iuda, cel ce l-a vândut pre el, locul: căci de multe ori se adună Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iuda, luând oaste, și dela arhieriei și dela Farisei slugi, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vie asupra lui, eșind a zis lor: Pre cine căutați?

5. Răspuns-au lui: Pre Iisus Nazarineanul. Zis-a lor Iisus: Eu sânt. Și stă și Iuda, cel ce îl vânduse pre el, împreună cu dânsii.

6. Deci după ce a zis lor: Eu sânt, s'au întors ei înăpoi, și au căzut jos.

7. Și iarăși i-a întrebat pre

22. Fapt. 4, 37. 23. 1 Cor. 6, 17.
24. c. 12, 28. 25. c. 15, 31.
26. c. 15, 9.

XVIII. 1. Mat. 26, 30.
2. Luc. 21, 37.

ei: Pre cine căutați? Iar ei au zis: Pre Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus: Am spus vouă că eu sânt; deci de mă căutați pre mine, lăsați pre aceea să se ducă.

9. Ca să se împlinească cuvântul, care a zis: Pre carii i-ai dat mie, n'am perdut dintru dânsii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru având sabie, o a scos pre ea, și a lovit pre sluga arhierelui, și i-a tăiat urechia lui cea dreaptă. Și era numele slugii Malh.

11. Și a zis Iisus lui Petru: Bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi-a dat mie Tatăl, au nu-l voi bea pre el?

12. Deci oastea, și căpitania, și slugile Iudeilor au prins pre Iisus, și l-au legat pre el.

13. Și l-au dus pre el la Anna întâiu; că era socrul lui Caiafa, care era arhieru al anului aceluia.

14. Și era Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că de folos este să moară un om pentru norod.

15. Și mergea după Iisus

Simon Petru, și celalt ucenic; iar ucenicul acela era cunoscut arhierelui, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierelui.

16. Iar Petru a stătut la ușă afară. Deci a eșit celalt ucenic, care era cunoscut arhierelui, și a zis portăriței, și a băgat înăuntru pre Petru.

17. Și a zis lui Petru slujnica portăriței: Au nu cumva și tu ești din ucenicii omului acestuia? Zis-a el: Nu sânt.

18. Și stau slugile și slujitorii, carii făcuseră foc; că era frig, și se încălziau; și era cu ei Petru stând, și încălzindu-se.

19. Deci arhierul a întrebă pre Iisus de ucenicii lui, și de învățătura lui.

20. Răspuns-a Iisus lui: Eu de față am grăit lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă, și în biserică, unde toți Iudeii se adună, și întru ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? Întreabă pre cei ce au auzit, ce am grăit lor: Iată, aceea știu cele ce am grăit eu.

22. Și acestea zicând el, unul din slugile ce stau înăuntru, a dat palmă lui Iisus, zicând: Așa, răspunzi arhierului?

23. Răspuns-a Iisus lui: De am grăit rău, mărturisește de rău; iar de am grăit bine, ce mă bați?

24. Deci l-a trimis pre el Anna legat la Caiafa arhierul.

25. Și era Simon Petru stând și încălzindu-se. Deci ziseră lui: Au doară și tu din ucenicii lui ești? Iar el s'a lepădat, și a zis: Nu sânt.

26. Zis-a lui unul din slugile arhierelui, rudenie fiind al celui ce i-a tăiat Petru urechia: Au nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul?

27. Și iarăși s'a lepădat Petru; și îndatăși a cântat coșul.

28. Deci au adus pre Iisus dela Caiafa în divan; și era dimineață; și ei n'au intrat în divan, ca să nu se spurce; ci eu să mănânce paște.

29. Eșit-au drept aceia Pilat la ei, și a zis: Ce pără aduceți asupra omului acestuia?

30. Răspuns-au și i-au zis:

De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pre el ție.

31. Deci a zis lor Pilat: Luați-l pre el voi, și după legea voastră judecați-l pre el. Și au zis lui Iudeii: Nouă nu este cu puțință să omorăm pre nimeni.

32. Ca cuvântul lui Iisus să se împlinească, care a zis: Însemnând cu ce moarte vrea să moară.

33. Și a intrat iarăși în divan Pilat, și a chemat pre Iisus, și i-a zis lui: Tu ești Împăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus lui: De la tine tu zici aceasta, sau alții au grăit ție pentru mine?

35. Răspuns-a Pilat: Au doară eu Iudeu sânt? Neamul tău și arhierii te-au dat pre tine mie: ce ai făcut?

36. Răspuns-a Iisus: Împărăția mea nu este din lumea aceasta: de ar fi fost din lumea aceasta împărăția mea, slugile mele s'ar fi nevoit, ca să nu flu dat Iudeilor: iar acum împărăția mea nu este de aici.

28. Mat. 27, 1; Marc. 15, 1.

32. Mat. 20, 13.

9. c. 17, 13. 10. Mat. 26, 11.
11. Mat. 20, 22. 12. Marc. 14, 22.
13. Luc. 22, 24. 14. c. 15, 18.

16. Mat. 26, 29. 20. c. 7, 14, 24.
Luc. 2, 46 și 4, 14.

37. Deci a zis Pilat lui: Au capul lui, și cu haină moho-impărat ești tu? Răspuns-a rătă l-au îmbrăcat pre el. 3. Și ziceau: Bucură-te, Im-lisus: Tu zici că împărat sânt eu. Eu spre aceasta m'am născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. Zis-a Pilat lui: Ce este adevărul? Și aceasta zicând: iarăși a eșit la ludei, și a zis lor: Eu nici o vină nu aflu întru el.

39. Ci este vouă obicei, ca să vă slobozesc pre unul la paști: deci voiți să vă slobozesc vouă pre împăratul ludeilor?

40. Strigat-au drept aceea, iarăși toți, zicând: Nu pre acesta, ci pre Varavva. Iar Varavva eră tâlhar.

CAPITOLUL XIX.

Palmele Domnului. Muma lui Iosif cere dela Pilat trupul. Ingroparea.

Deci atunci a luat Pilat pre Iisus, și l-a bătut. 2. Și ostașii împletind cunună de spini, au pus-o în

37. c. 8, 40; 1 Tim. 6, 13; 39. Mat. 27, 13; XIX. 1. Mat. 27, 28, s.; Marc. 10, 24 și 15, 15; Luc. 23, 18.

4. Deci a eșit iarăși afară Pilat, și a zis lor: Iată, aduc vouă pre el afară, ca să cunoașteți că întru dânsul nici o vină nu aflu.

5. Deci a eșit Iisus afară, purtând cununa cea de spini, și haina cea mohorâtă. Și Pilat le-a zis lor: Iată omul!

6. Iar dacă l-au văzut pre el arhierii și slugile, au strigat, zicând: Răstignește-l, răstignește-l pre el. Zis-a lor Pilat: Luați-l pre el voi, și-l răstigniți: căci eu nu aflu întru el vină.

7. Răspuns-au lui ludeii: Noi lege avem, și duple legea noastră dator este să moară, căci pre sine Fiul al lui Dumnezeu s'a făcut.

8. Iar dacă a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s'a temut.

9. Și a intrat în divan iarăși, și a zis lui Iisus: De unde

7. Lev. 24, 15, s.; A doua Leg. 18, 30.

ești tu? Iar Iisus răspuns nu a dat lui.

10. Deci a zis Pilat lui: Mie nu-mi grăești? Au nu știi că putere am să te răstignesc, și putere am să te slobozesc?

11. Răspuns-a Iisus: N'ai adevărată nicio putere asupra mea, de n'ar fi fost dat ție de sus: pentru aceasta cel ce m'a dat ție mai mare păcat are.

12. Dintr'aceasta căută Pilat să-l slobozească pre el: iar ludeii strigau, zicând: De vei slobozi pre acesta, nu ești prieten Chesarului: tot cel ce se face pre sine împărat, stă împotriva Chesarului.

13. Deci Pilat auzind cuvântul acesta, a scos afară pre Iisus, și a șezut pre scaun în Judecată în locul ce se cheamă Pardosit cu pietre, iar Evreește, Gavvata.

14. Și eră vinerea paștelor, și ciusal ca la al șaseleaz: și a zis ludeilor: Iată împăratul nostru!

15. Iar ei au strigat: Iea-l, Iea-l, răstignește-l pre el. Zis-a lor Pilat: Pre împăratul nostru nu-l răstignesc? Răspuns-au arhierii: N'avem împărat Iară numai pre Chesarul.

16. Deci atunci l'a dat pre el lor ca să se răstignească. Și au luat pre Iisus, și l-au dus ca să-l răstignească.

17. Și ducându-și crucea sa, a eșit la locul ce se cheamă al căpățanei, care se zice Evreește Golgota:

18. Unde l-au răstignit pre el, și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus.

19. Și a scris și titlu Pilat, și l-a pus pre cruce. Și eră scris: **Iisus Nazarineanul Impăratul Iudeilor.**

20. Și pre acest titlu mulți din ludei l-au cetit: căci aproape eră de cetate locul unde s'a răstignit Iisus: și eră scris Evreește, Ellinește și Rămlenește.

21. Deci au zis lui Pilat arhierii ludeilor: Nu scrie, Impăratul Iudeilor; ci cum că el a zis: Impărat sânt al ludeilor.

22. Răspuns-a Pilat: Ceea ce am scris, am scris.

23. Iar ostașii, dacă au răstignit pre Iisus, au luat hainele lui, și le-au făcut patru părți, fie-cărui ostaș o parte; și cămașa: și eră cămașa ne-

17. Mat. 27, 23.

cusută, de sus țesută preste tot.

24. Și au zis întru dânsii: Să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dânsa, a căruia va fi: ca să se împlinească scriptura ce zice: Împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Deci ostașii aceștia au făcut.

25. Și stă lângă crucea lui Iisus muma lui, și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalena.

26. Deci Iisus văzând pre maica sa, și pre ucenicul pre care iubiă, stând, a zis mamei sale: femeie, iată fiul tău!

27. După aceea a zis ucenicului: Iată muma ta! Și dintr'acel cîas o a luat pre dânsa ucenicul întru ale sale.

28. După aceea știind Iisus că toate s'au săvârșit, ca să se împlinească scriptura, a zis: Mi-e sete.

29. Și eră acolo un vas plin de oțet: iar ei umplînd un burete de oțet, și în isop puind-l, l-au dus la gura lui.

30. Deci dacă a luat oțetul Iisus, a zis: Săvârșitu-s-a: și

plecându-și capul, și-a dat duhul.

31. Iar ludeii, ca să nu rămăie pre cruce trupurile sămbăta, de vreme ce vineri eră, (că eră mare ziua sâmbetei aceia), au rugat pre Pilat ca să le zdrobească lor fluierile, și să-i ridice.

32. Deci au venit ostașii, și celui d'întăiu i-au zdrobit fluierile, și celui alt ce s'a răstignit împreună cu el.

33. Iar la Iisus venind, dacă l-au văzut pre el că atunci murise, nu i-au zdrobit lui fluierile.

34. Că unul din ostași cu sulita coasta lui a împuns, și îndată a eșit sânge și apă.

35. Și cel ce a văzut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui: și acela știe că adevărate zice, ca și voi să credeți.

36. Că s'au făcut acestea, ca să se împlinească scriptura: Os nu se va zdrobi dintr'însul.

37. Și iarăși altă scriptură

31. A doua Leg. 21, 35; Marc. 15, 46. 36. Es. 53, 12. 37. Zach. 12, 10; Apoc. 1, 7.

24. Ps. 21, 19. 28. Ps. 68, 25. 30. Mat. 27, 50.

Vedeau-vor pre care l-au împuns.

38. Iar după acestea a rugat pre Pilat Iosif cel din Arimateea, fiind și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns pentru frica ludeilor, ca să ia trupul lui Iisus: și a dat voce Pilat. Deci a venit, și a luat trupul lui Iisus.

39. Și a venit și Nicodim, cel ce venise la Iisus noaptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de lire.

40. Și au luat trupul lui Iisus, și l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu mirezme, precum este obiceiul ludeilor a îngropa.

41. Și eră grădină în locul unde s'a răstignit: și în grădină mormânt nou, întru care nimeni niciodată nu se putese intra.

42. Deci acolo pentru vinea ludeilor, căci aproape eră mormântul, au pus pre Iisus.

CAPITOLUL XX.

Învierea lui Hristos. Maria Magdalena la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor. Toma se încredințează.

Iar întru una din sâmbete a venit la mormânt, Maria Magdalena de dimineață, încă întuneric fiind, și a văzut piatra luată de pre mormânt.

2. Deci a alergat aceea, și a venit la Simon Petru, și la celălalt ucenic, pre care iubiă Iisus, și a zis lor: Au luat pre Domnul din mormânt, și nu știm unde l-au pus pre el.

3. Deci a eșit Petru, și celălalt ucenic, și veniau la mormânt.

4. Și alergau amândoi împreună: și celălalt ucenic a alergat înainte mai curând de cât Petru, și a venit mai întâiu la mormânt.

5. Și plecându-se, a văzut giulgiurile zăcând dar n'a intrat.

6. A venit și Simon Petru urmându-i lui, și a intrat în mormânt, și a văzut giulgiurile singure zăcând,

XX. 1. Mat. 28, 1; Marc. 16, 1; Luc. 24, 1, s.

7. Și măhrama care a fost pre capul lui, nu cu giulgiurile zăcând, ci deosebi învăluită într'un loc.

8. Deci atunci a intrat și ceilalți ucenici, care venise întâiu la mormânt, și a văzut, și a crezut.

9. Că încă nu știau scriptura, că trebuia să învieze el din morți.

10. Și s'au întors ucenicii iarăși la ai săi.

11. Iar Maria stă la mormânt plângând afară; și plângând, s'a plecat în mormânt.

12. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe șezând, unul de către cap, și altul de către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și au zis ei accia, femeie, ce plângi? Zis-a lor: Că au luat pre Domnul meu, și nu știu unde l-au pus pre dânsul.

14. Și acestea zicând, s'a întors înapoi, și a văzut pre Iisus stând, și nu știu că Iisus este.

15. Zis-a ei Iisus: femeie, ce plângi? pre cine cauți? Iar ei părăndu-i-se că este grădina-

9. Ps. 115, 8, s. 12. Mat. 28, 6, s.

rul, a zis lui: Doamne, de l-ai luat tu pre el, spunc-mi mie unde l-ai pus pre dânsul, și eu voi lua pre el.

16. Zis-a ei Iisus: Marie! întorcându-se aceea, a zis lui: Ravvuni; ce se zice, învățătorule.

17. Zis-a ei Iisus: Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu; ci mergi la frații mei, și le spune lor: Mă suiți la Tatăl meu și Tatăl vostru, și Dumnezeuul meu și Dumnezeuul vostru.

18. A venit Maria Magdalena vestind ucenicilor, că a văzut pre Domnul, și acestea a zis ei.

19. Deci fiind seară în ziua aceea într'una din sâmbete, și ușile fiind încuete, unde erau ucenicii adunați pentru frica Iudeilor, venit-a Iisus și a stătut în mijloc și a zis lor: Pace vouă.

20. Și acestea zicând, a arătat lor mâinile și coasta sa. Și s'au bucurat ucenicii, yăzând pre Domnul.

21. Deci a zis lor Iisus iarăși: Pace vouă: precum m'a

19. Luc. 24, 36. 20. I Ioan 1, 1. 21. c. 17, 18; Is. 61, 1.

trimis pre mine Tatăl, și eu trimit pre voi.

22. Și acestea zicând, a suflat, și a zis lor: Luați Duh Sfânt:

23. Căroră veți ertă păcatele, se vor ertă lor; și căroră le veți țineă, vor fi ținute.

24. Iar Toma, unul din cei doisprăzece, care se zice Geamăn, nu eră cu dânsii când a venit Iisus.

25. Deci au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pre Domnul. Iar el le-a zis lor: De nu voi vedeă în mâinile lui semnul cuicilor, și de nu voi pune degetul meu în semnul cuicilor, și de nu voi pune mâna mea în coasta lui nu voi crede.

26. Și după opt zile iarăși erau în lăuntru ucenicii lui, și Toma cu dânsii: venit-a Iisus, fiind ușile încuete, și a stătut în mijloc, și a zis: Pace vouă.

27. Apoi a zis lui Toma: Adu-ți degetul tău încoace, și vezi mâinile mele; și adă mâna tu, și o pune în coasta mea: și nu fii necredincios, ci credincios.

22. Mat. 16, 19 și 18, 18. 25. c. 19, 31.

28. Și a răspuns Toma și a zis lui: Domnul meu și Dumnezeuul meu.

29. Zis-a Iisus lui: Căci m'ai văzut pre mine, Tomo, ai crezut: fericiti cei ce n'au văzut, și au crezut.

30. Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sânt scrise în cartea aceasta:

31. Iar acestea s'au scris, că să credeți, că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și crezând vieată să aveți întru numele lui.

CAPITOLUL XXI.

Arătarea lui Hristos apostolilor în Galileea. B zice lui Petru: „Paște oile mele”.

După acestea iarăși s'a arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiberiadei; și s'a arătat așa.

2. Erau împreună Simon Petru, și Toma care se zice Geamăn, și Natanail, cel din Cana-Galileei, și fiii lui Zevedei, și alți doi din ucenicii lui.

3. Zis-a lor Simon Petru:

29. I Petr. 1, 8. 31. I Ioan 5, 13. XXI. 3. Luc. 5, 1.

Mă duc să vânez pește. Zis-au ei lui: Mergem și noi împreună cu tine. Și au eșit, și s'au suit în corabie îndată; și într'acea noapte n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineață, a stătut Iisus la țăr-muri: dar nu știau ucenicii că Iisus este.

5. Deci a zis lor Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Răspuns-au lui: Nu.

6. Iar el a zis lor: Aruncați mreaja d'a dreapta parte a corăbiei, și veți afla. Și au aruncat, și nu mai puteau să o tragă pre ea de mulțimea peștilor.

7. Zis-a drept aceea ucenicul acela, pre care-l iubiă Iisus, lui Petru: Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu ependitul s'a încins (că eră gol), și s'a aruncat în mare.

8. Iar ceilalți ucenici cu corăbioara au venit; (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coți) trăgând mreaja cu peștii.

9. Deci dacă au ești la pă-

mânt, au văzut jăratec stând, și pește pus d'asupra, și pâne.

10. Zis-a lor Iisus: Aduceți din peștii cari ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru, și a tras mreaja la uscat plină de pești mari, o sută cincizeci și trei; și atâția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Zis-a lor Iisus: Veniți de prânziți. Și nimeni nu curtează din ucenici să-l întrebe pre el: Tu cine ești? știind că Domnul este.

13. Și a venit Iisus, și a luat pânea, și le-a dat lor, și peștele așijderca.

14. Cu aceasta acum a treia oară s'a arătat Iisus ucenici-lor săi, după ce s'a sculat din morți.

15. Deci dacă au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia? Zis-a lui: Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Zis-a lui: Paște mie-lușei mei.

16. Zis-a lui iarăși a doua oară: Simone, al lui Iona, iubești-mă? Răspuns-a lui: Așa, Doamne; tu știi că te iubesc.

4. Luc. 24, 16.

14. Mat. 28, 9; Marc. 16, 7.

Zis-a lui: păstorește oile mele.

17. Zis-a lui a treia oară: Simone, al lui Iona, iubești-mă? S'a mahnit Petru căci a zis lui a treia oară: Iubești-mă? Și a zis lui: Doamne, tu toate știi; tu știi că te iubesc. Zis-a Iisus lui: Paște oile mele.

18. Amin, amin, zic ție. Când erai mai tânăr, te încingeai pre tine însuși, și umblai unde vrei; iar după ce vei îmbă-trâni, vei întinde mâinile tale, și altul te va încinge, și te va duce unde tu nu voești.

19. Și aceasta a zis: însemnând cu ce moarte va slăvi pre Dumnezeu. Și aceasta gră-ind, a zis lui: Urmează mie.

20. Iar întorcându-se Petru, a văzut pre ucenicul pre care iubiă Iisus mergând după el; care se și culcase la cină pre peptul lui, și zisese:

Doamne, cine este acela ce va să te vândă?

21. Pre acela văzându-l Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar acesta ce?

22. Zis-a Iisus lui: De voi vrea să rămâe acesta până void veni, ce-ți este ție? tu urmează mie.

23. Deci a eșit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acesta nu va muri; și n'a zis Iisus lui: Nu va muri: ci, De voi vrea să rămâe acesta până void veni, ce-ți este ție?

24. Acesta este ucenicul

care mărturisește pentru a-cestea, și a scris acestea: și turisirea lui.

25. Sânt încă și altele multe câte a făcut Iisus, care de s'ar fi scris câte una, nici în lupă el; care se și culcase la n'ar încăpea cărțile ce s'ar fi scris. Amin.

17. c. 16, 20. 18. 2 Petr. 1, 14.

20. c. 13, 23.

24. c. 15, 27; III Ioan 12.

FAPTELE SFINȚILOR APOSTOLI

CAPITOLUL I.

Arătarea lui Hristos Apostolilor după înviere și învățăturile date lor. Înălțarea lui Hristos la cer. Alegerea lui Matia în locul vânzătorului Iuda.

Cuvântul cel d'întăiu am făcut: O Teofile, pentru toate cele ce a început Iisus a face și învăța, 2. Până în ziua întru care s'a înălțat, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor, pre carii i-a ales:

3. Căroră s'a și înfățișat pre sine viu după patima sa în multe semne adevărate, prin patruzeci de zile arătându-se lor, și grăind cele pentru împărăția lui Dumnezeu.

Fapt. I. 3. Luc. 17, 20, s.; Rom. 14, 17.

4. Și cu dânșii petrecând, le-a poruncit lor dela Ierusalim să nu se despartă, ci să aștepte făgăduința Tatălui, care ați auzit dela mine.

5. Căci Ioan a botezat cu apă; iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt nu după multe zilele acestea.

6. Iar ei adunându-se, l-au întrebat pre dânsul, zicând: Doamne, au întru acest an vei să așezi împărăția lui Israil?

7. Iar el a zis către dânșii: Nu este al vostru a ști anii sau vremile, care Tatăl le-a pus întru a sa stăpânire.

8. Ci veți lua putere, ve-

4. Ioan 15, 26; Luc. 24, 49.

5. Luc. 3, 16; Fapt. 19, 33.

6. Luc. 24, 41, 8.

1. 9.

FAPTELE

1. 20.

nind Duhul Sfânt preste voi: și veți fi mie marturi în Ierusalim, și în toată Iudeea, și în Samaria, și până la marginea pământului.

9. Și acestea zicând, pri-vind ei, s'a înălțat; și nor l-a luat pre el dela ochii lor.

10. Și căutând ei la cer când mergea el, iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte albe;

11. Carii au și zis: Bărbați Galileeani, ce stați căutând spre cer? acest Iisus care s'a înălțat dela voi la cer, așa va veni precum l-ați văzut pre el mergând la cer.

12. Atunci s'au întors apostolii în Ierusalim dela muntele ce se chiamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calca sâmbetei având.

13. Și dacă au intrat, s'au suit în casa de sus, unde locuiau Petru, Iacov, Ioan și Andrei, Filip, Toma, Vartolomeu și Matei, Iacov al lui Alfeu, Simon Zilotis, și Iuda al lui Iacov.

14. Aceștia toți erau aștep-

11. Luc. 21, 37; I. Tesal. 4, 16.

12. Luc. 24, 50, s. 13. Mat. 10, 2.

14. c. 2, 17, 42.

tând cu un cuget în rugăciune și în cerere, cu femeile, și cu Maria muma lui Iisus, și cu frații lui.

15. Și în zilele acelea sculându-se Petru în mijlocul cenicilor, a zis: (și eră mulțime de nume împreună ca la o sută și douăzeci),

16. Bărbați, frați, se cădea a se împlini scriptura aceasta, care a zis mai înainte Duhul Sfânt prin gura lui David pentru Iuda, care s'a făcut povătuitor celor ce au prins pre Iisus.

17. Căci numărât eră împreună cu noi, și luase soarta slujbei acesteia.

18. Deci acesta a câștigat loc din plata nedreptăței; și căzând, a plesnit preste mijloc, și s'au vărsat toate măruntaiele lui.

19. Și s'a făcut aceasta cunoscută la toți cei ce locuiau în Ierusalim; așa cât s'a chemat locul acela în limba lor, Acheldama, adică, loc al sângelui.

20. Pentrucă scris este în cartea Psalmilor: Facă-se cur-

16. 40, 10; 18. Mat. 27, 50.

19. Ps. 68, 20; 108.

CAPITOLUL II.

tea lui pustie, și să nu fie cine să locuească întru ia: și episcopia lui să o ia altul.

21. Deci se cuvine, dintr'acești bărbați carii se adunau cu noi în toată vremea, întru care intră și eșii între noi Domnul Iisus,

22. Incepând dela botezul lui Ioan, până în ziua întru care s'a înălțat dela noi, să fie cu noi mărturie învierii lui, unul dintr'aceștia.

23. Și au pus pre doi, pre Iosif ce se chieamă Varsava, care s'a numit Iust, și pre Mattia.

24. Și rugându-se au zis: Tu, Doamne, care știi inimele tuturor, arată dintr'acești doi pre unul care ai ales.

25. Să ia soarta slujbei și apostoliei acesteia, dintru care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui.

26. Și au dat sorții lor; și a căzut soarta pre Mattia: și s'a numărât cu cei unsprezece apostoli.

Pogorârea Duhului Sfânt. Cuvântarea lui Petru către mulțime.

Și dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toți Apostolii împreună, adunați la un loc.

2. Și s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vîfor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau.

3. Și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc, și a șezut pre fie-care din ei.

4. Și sau umplut toți de Duhul Sfânt, și au început a grăi într'alte limbi, precum le dă lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbați cucernici, dintru tot neamul ce este sub cer.

6. Și făcându-se glasul acela, s'a adunat mulțimea, și s'a turburat, căci auzia fie-care pre ei grăind în limba sa.

7. Și se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Au nu sânt aceștia ce grăiesc toți Galileeani?

II. 1. 14. 3. Mat. 3. 11. 4. c. 1. 5; 11. 15. 5. c. 13. 28.

24. Ps. 7. 10.

8. Și cum noi auzim fie-care limba noastră, întru care ne-am născut?

9. Partenii, și Midenii, și Elamitenii, și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea, și în Cappadochia, în Pont, și în Asia.

10. În Frighia, și în Pamfilia; în Eghipt, și în părțile Liviei cele de lângă Chirini, și nemernicii romani, Iudeii și veneticii,

11. Criterii și Arapii, auzim pre ei grăind în limbele noastre măririile lui Dumnezeu.

12. Și se spăimântau toți, și se mirau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții batjocorind ziceau: că de must sânt plini.

14. Și stând Petru cu cei unsprezece și-a ridicat glasul său, și a zis lor: Bărbați Iudei, și toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta vouă să vă fie știută, și ascultați cuvintele mele.

15. Pentrucă nu precum se pare vouă, aceștia sânt beți, că este al treilea cîas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce a zis prin prorocul Ioil:

16. Ioil 2. 28. (3. 1.)

17. Și va fi în zilele cele de apoi, zice Domnul, turnă-voiu din Duhul meu preste tot trupul: și vor proroci feciorii voștri, și fetele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedea, și bătrânii voștri visuri vor visa.

18. Încă și preste slugele mele și preste slujnicele mele în zilele acelea voi turnă din Duhul meu: și vor proroci.

19. Și voi da minuni în cer sus, și semne pre pământ jos; sânge, și foc, și fumegare de fum.

20. Soarele se va întoarce întru întunerec, și luna în sânge, mai înainte până ce va veni ziua Domnului cea mare și luminată.

21. Și va fi, că tot cela ce va chema numele Domnului se va mântui.

22. Bărbați Israilteni, ascultați cuvintele acestea; pre Iisus Nazarineanul, bărbat dela Dumnezeu arătat la voi, cu puteri și cu minuni și cu semne, care a făcut printr'însul Dumnezeu în mijlocul voștru, precum și voi știți:

23. Pre acesta, dupre sfa-

17. c. 21. 9. 21. Rom 10. 13. 22. c. 10. 38. 23. c. 4. 28; Luc. 22. 22.

tul cel rânduit și după mai înainte știința lui Dumnezeu, fiind dat, luându-l, și prin mâinile celor fără-de-lege răstignindu-l, l-ași omorât.

24. Pre care Dumnezeu l-a înviat, stricând durerile morții: pentru că nu era cu putință a fi el de dânsa ținut.

25. Că David grăește pentru dânsul: Văzut-am pre Domnul înaintea mea pururea, că d'a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc;

26. Pentru aceasta s'a velsit inima mea; și s'a bucurat limba mea; încă și trupul meu se va odihni spre nădejde;

27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pre Sfântul tău să vadă stricăciune.

28. Cunoscut ai făcut mie căile vieții; umplea-mă-vei de veselie cu fața ta.

29. Bărbați, frați, cade-se a grăi cu îndrăznire către voi pentru patriarhul David, că a și murit și s'a și îngropat, și mormântul lui este între noi până în ziua aceasta.

24. c. 3, 15. 25. Ps. 15, 6. 29. c. 13, 36; III Imp. 2, 15.

30. Deci proroc fiind, și știind că cu jurământ s'a jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapselor lui, după trup, va ridica pre Hristos, să șadă pre scaunul lui;

31. Mai înainte văzând, a grăit de învierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a văzut stricăciune.

32. Pre acest Iisus l-a înviat Dumnezeu, căruia noi toți sântem mărturie.

33. Drept aceea cu dreapta lui Dumnezeu înălțându-se și făgăduința Duhului Sfânt luând dela Tatăl, a turnat aceea care acum voi vedeți și auziți.

34. Pentru că nu David s'a suit în ceruri: ci zice însuși: Zis-a Domnul Domnului meu,

35. Șezi d'a dreapta mea, Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

36. Deci cu adevărită să știe toată casa lui Israel, că Domn și Hristos a făcut Dumnezeu pre Iisus acesta, pre care voi l-ați răstignit.

30. Ps. 88, 4, s.; 31. c. 13, 35; Ps. 16, 10. 34. Mat. 22, 34.

37. Iar ei auzind aceasta s'au umilit cu inima, și au zis către Petru și către ceilalți apostoli: Ce vom face bărbați, frați?

38. Iar Petru a zis către ei: Pocățiți-vă, și să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre ertarea păcatelor, și veți lua darul Sfântului Duh.

39. Pentru că vouă este făgăduința, și feciorilor voștri, și tuturor celor de departe, ori pre căți va ehienă Domnul Dumnezeu nostru.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisii și îndemnă pre dânsii zicând: Mântuiți-vă de acest neam îndărătnic.

41. Deci ei cu dragoste primind cuvântul lui, s'au botezat; și s'au adăogă în ziua aceea suflete ca la trei mii.

42. Și erau așteptând întru învățătura apostolilor, și întru împărțirea și întru frângerea pâinei, și întru rugăciuni.

43. Și s'a făcut preste tot sufletul frică: că multe minuni și semne prin apostoli se făceau.

37. c. 9, 6; 16, 30. 38. Mat. 3, 1; Fapt. 19, 6. 42. c. 1, 14 și 2, 1.

44. Și toți cei ce au crezut erau la aceeași, și aveau toate de obște.

45. Și moșiile și averile le vindeau, și le împărțiau pre ele tuturor, după cum fiecare avea lipsă.

46. Și în toate zilele așteptând cu un cuget în biserică, și frângând prin case pâine, primiau hrană cu bucurie și cu bunătatea inimii.

47. Lăudând pre Dumnezeu, și având har către tot norodul. Iar Domnul adăogă pre cei ce se mântuiau în toate zilele la biserică.

CAPITOLUL III.

Vindecarea ologului. Petru cuvintează mulțimei despre Hristos și pocăință.

Și împreună Petru și Ioan s'au suit în biserică la rugăciune în ciasul al nouălea.

2. Și un bărbat oare-care schiop din pântecel maicei sale fiind, se purtă, pre care îl puneau în toate zilele înaintea uși bisericii ce se cheamă Frumoasă, ca să ceară milă.

44. c. 4, 32. 46. c. 20, 7. III. 2. c. 8, 7 și 14, 9.

lostenie dela cei ce intrau în biserică.

3. Care văzând pre Petru și pre Ioan, vrând să intre în biserică, cerea milostenie.

4. Iar Petru, cu Ioan căutând la dânsul a zis: Caută la noi.

5. Iar el cu osârdie căută la dânsii, așteptând să ia ceva dela ei.

6. Iar Petru a zis: Argint și aur nu este la mine; iar ce am aceea îți dau: Întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul scoală și umblă.

7. Și apucându-l pre dânsul de mâna cea dreaptă, l-a ridicat: și îndată i s'au întărit lui talpele și fluierile.

8. Și sărind a stătut, și umblă, și a intrat cu dânsii în biserică, umblând și sărind, și laudând pre Dumnezeu.

9. Și l-a văzut pre el tot norodul umblând și laudând pre Dumnezeu:

10. Și îl cunoșteau pre el că acesta era acela ce sedea pentru milostenie la ușa cea frumoasă a bisericii: și s'au umplut de spaimă și de mi-

rare pentru ceea ce i s'a întâmplat lui.

11. Și fiindu-se schiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la dânsii tot norodul în pridvorul ce se cheamă al lui Solomon, înspăimântați.

12. Iar Petru văzând aceasta, a răspuns către norod: Bărbați Israeliteni, ce vă minunați de aceasta? sau ce căutați la noi, ca cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pre acesta să umble?

13. Dumnezeu lui Avraam, și al lui Isaac, și al lui Iacov, Dumnezeu părinților noștri, a proslăvit pre pruncul său Iisus; pre care voi l-ați dat, și v'ați lepădat de dânsul înaintea feței lui Pilat, judecând el să-l slobozească.

14. Iar voi de Cel Sânt și Drept v'ați lepădat, și ați cerut bărbat ucigaș să vi se dăruiască vouă;

15. Iar pre Începătorul vieții l-ați omorât, pre care Dumnezeu l-a înviat din morți; căruia noi marturi sântem.

11. c. 5, 12; 13. c. 5, 30; Eșir. 3, 1.

14. Mat. 27, 30; 15. c. 2, 24; Rom. 4, 24; 1 Cor. 6, 14.

6. c. 14, 9; 7. Mat. 8, 16.

8. Is. 35, 6.

16. Și întru credința numelui lui, pre acesta pre care îl vedeți și îl știți, l-a întărit numele lui: și credința cea printr'insul i-a dat lui toată întregimea aceasta înaintea voastră tuturor.

17. Și acum, fraților, știu că prin neștiință ați făcut aceasta, ca și boerii voștri.

18. Ci Dumnezeu cele ce mai înainte a vestit prin gura tuturor prorocilor lui, că va pătimi Hristos, a împlinit așa.

19. Deci pocăți-vă, și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre.

20. Ca să vă vie vreme de răsuflare dela fața Domnului.

21. Și să vă trimită pre cel mai înainte propovedit vouă, pre Iisus Hristos:

22. Pre care trebuie cerul să-l primească până la anii așezării tuturor, care a grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților săi proroci din veac.

23. Pentrucă Moisi către părinți a zis: Proroc va ridica vouă Domnul Dumnezeu vostru dintre frații voștri, ca pre mine; pre el să-l

ascultați întru toate ori câte va grăi către voi.

24. Și va fi, că tot sufletul care nu va ascultă pre prorocul acela, se va pierde dintr-un norod.

25. Și toți prorocii dela Samuil, și ceilalți, câți au grăit mai înainte, au vestit zilele acestea.

26. Voi sântei fii prorocilor, și ai legăturii, care a pus Dumnezeu către părinții voștri, grăind către Avraam: Și întru sămânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

27. Vouă întâiu Dumnezeu, înviind pre pruncul său, pre Iisus, l-a trimes pre el binecuvântându-vă pre voi, când vă întoarceți fie-care dela vicleșugurile voastre.

CAPITOLUL IV:

Prigonirea Apostolilor de Iudei. Mărturisirea lui Petru despre puterea și darul lui Hristos. Mulțumirea bisericii pentru îndrăzneala și credința Apostolilor. Unirea și dragostea în biserică.

Și grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoți, și

20. Is. 35, 10; Dan. 7, 13; Rom. 8, 31; Apoc. 20, 6; 23. A doua Leg. 18, 15.

25. Fac. 12, 3; 26. c. 13, 45; IV. 1. Luc. 22, 1; 31.

păzitorul bisericii, și Sadduchei,

2. Părându-le rău pentru că învățau ei pre norod, și vestiau întru Iisus învierea cea din morți.

3. Și și-au pus pre dânșii mâinile, și i-au pus pre ei la pază până a doua zi: că eră seară.

4. Iar mulți din cei ce au uzise cuvântul au crezut; și s'a făcut numărul bărbaților ca la cinci mii.

5. Și a fost a doua zi de s'au adunat boierii, și bătrânii și cărturarii în Ierusalim.

6. Și Anna Arhiereul, și Caiafa, și Ioan, Alexandru, și câți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu-i pre ei în mijloc, i-au întrebat: Cu ce putere, sau într'acui nume, ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către dânșii: Boierii norodului, și bătrânii lui Israil,

9. De vreme ce noi astăzi sântem întrebați pentru facerea de bine a unui om bol-

nav, întru cine acesta s'a mântuit:

10. Cunoscut să fie vouă tuturor, și la tot norodul lui Israil, că întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pre care voi l-ați răstignit, pre care Dumnezeu l-a înviat din morți, întru acela acesta stă înaintea voastră sănătos.

11. Aceasta este piatra care nu s'a băgat în seamă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Și nu este întâi alt întru nimic mântuire: pentru că nici nume este altul sub cer dat întru oameni, întru care trebue să ne mântuim noi.

13. Și văzând îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan, și știind că oameni necărturari sânt și proști, să mirau; și îi cunoșteau pre dânșii că cu Iisus fuseseră.

14. Iar văzând pre omul cel tămădărit cu ei stând, nimic, n'aveau a zice împotriva.

15. Ci poruncindu-le lor să iasă afară din sobor, vorbeau întru sine zicând:

16. Ce vom face omenilor acestora? Căci cum că s'a fă-

11. Ps. 117, 21, s. 12. Mat. 1, 21.

4. c. 2, 17, s. 6. c. 5, 17; Luc. 3, 21.
7. Mat. 21, 22, s.

cut semn cunoscut prin ei, este arătat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim; și nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lățească în norod, cu înfricoșare să-i înfricoșăm pre ei, ca mai mult să nu grăească în numele acesta nici unui om.

18. Și chiemându-i pre ei, le-au poruncit lor ca nici de cum să nu mai grăească nici să învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspunzând au zis către dânșii: De este drept înaintea lui Dumnezeu a ascultă pre voi mai vârtos decât pre Dumnezeu, judecați.

20. Pentru că nu putem noi cele ce am văzut și am auzit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoșându-i pre dânșii, i-au slobozit, nimic aflând cum i-ar pedepsi pre ei, pentru norod: că toți proslăviau pre Dumnezeu pentru ceea ce s'a făcut.

22. Pentru că mai mult decât de patruzeci de ani eră omul acela, întru care se fă-

cuse semnul acela al tămăduirii.

23. Iar după ce i-au slobozit, au venit la ai săi, și le-au spus câte au zis către dânșii arhieriei și bătrânii.

24. Iar ei auzind, toți d'împreună au ridicat glas către Dumnezeu, și au zis: Stăpâne, tu Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul, și pământul, și marea, și toate cele ce sânt întru inșele:

25. Carele ai zis prin gura lui David, robului tău: Pentru ce s'au întăritat neamurile, și noroadele au cugetat cele deșarte?

26. Stătut-au de față împărații pământului, și boierii s'au adunat împreună asupra Domnului, și asupra unsului lui.

27. Că s'au adunat cu adevărat, în cetatea aceasta, asupra sfântului tău Fiului Iisus, pre care l-ai uns, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu noroadele lui Israil,

28. Să facă câte mâna ta și sfatul tău mai înainte a rânduit să fie.

24. Ps. 104, 6; Is. 37, 16.
25. Ps. 2, 1, s.

17. c. 5, 28, s.

29. Și acum, Doamne, ca-
ută împotriva îngrozirilor lor:
și dă robilor tăi cu toată în-
drăzneala să grăească cuvân-
tul tău.

30. Când vei întinde mâna
ta spre tămăduire; și semne
și minuni să se facă prin nu-
mele sfântului tău Fiul Iisus.

31. Și rugându-se ei, s'a
clătit locul unde erau adu-
nați; și s'au umplut toți de
Duhul Sfânt, și grăiau cuvân-
tul lui Dumnezeu cu îndrăz-
nire.

32. Iar inima și sufletul mul-
țimei celor ce au crezut eră
unul; și nici unul nu zicea că
dintru averile lui este ceva al
său; ci erau lor toate de obște.

33. Și cu mare putere mă-
rurisiau apostolii de învierea
Domnului Iisus; și mare dar
eră preste ei toți.

34. Și nimeni nu eră lipsit
între ei: că toți carii aveau
țărini sau case vânzându-le,
aduceau prețurile celor vân-
dute,

35. Și le puneau la picioa-
rele apostolilor, și se da la fie-

care dupre cum cineva avea
trebuință.

36. Iar Iosi, cel ce s'a nu-
mit Varnava de apostoli, (care
se tâlcuește, Fiul mângăie-
rei), Levit, Critean de neam,

37. Având el țarină, vân-
zând a adus prețul și l-a pus
la picioarele apostolilor.

* CAPITOLUL V.

*Anania și Sappira. Apostolii arun-
cați în temniță și mântuiți prin mi-
nune. Cu toate amenințările arhi-
erilor ei nu înțeleg a propovedui.
Gamaliel.*

Iar un om oare-care, anume
Anania, împreună cu Sap-
fira muierea sa, și-a vândut
țarina,

2. Și a ascuns din preț, ști-
ind și muierea lui, și adu-
când o parte oare-care, o a
pus la picioarele apostolilor.

3. Iar Petru a zis: Anania,
pentruce a umplut Satana i-
nima ta, să minți tu Duhului
Sfânt, și să ascunzi din pre-
țul țarinei?

4. Au nu rămăind, ție ră-
măne? și vânzându-se, în-
tru a ta stăpânire eră? căci
ai pus întru inima ta lucrul
acesta? n'ai mințit oamenilor,
ci lui Dumnezeu.

29. c. 13, 46. 31. c. 16, 38.

32. c. 1, 14. 33. c. 2, 24.

5. Iar Anania auzind cuvîn-
tele acestea, căzând, a murit:
și s'a făcut frică mare preste
toți cei ce auziau acestea.

6. Și sculându-se cei mai
tineri, l-au luat pre el, și sco-
tându-l l-au îngropat.

7. Și a fost după ce au tre-
cut ca trei ciasuri, și muierea
lui neștiind ceea ce se făcuse,
a intrat.

8. Iar Petru a zis ei: Spu-
ne-mi mie de ați vândut în-
tru atâta țarina? Iar ea zis:
Cu adevărat, întru atâta.

9. Iar Petru a zis către dâ-
na: Căci v'ați vorbit între voi a
ispiti Duhul Domnului? iată,
picioarele celor ce au îngro-
pat pre bărbatul tău lângă
ușă, și te vor scoate și pre
ține.

10. Și a căzut îndatăși la
picioarele lui, și a murit: și în-
trând tinerii, o au aflat moar-
tă, și scoțându-o, o au îngro-
pat lângă bărbatul ei.

11. Și s'a făcut frică mare
preste toată biserica, și preste
toți cei ce auziau acestea.

12. Iar prin mâinile apos-
tolilor se făceau semne și mi-
nuni multe întru norod; și

erău toți cu un gând în prid-
vorul lui Solomon.

13. Iar din ceilalți nimeni
nu cuteză să se lipească de
ei; ci îi năria pre ei norodul.

14. Și mai vărtos se adă-
ogiau cei ce credeau în Dom-
nul, mulțime de bărbați și de
femei.

15. Cât și pre ulițe scoteau
pre cei bolnavi, și îi puneau
pre paturi și pre năsalii, ca
venind Petru măcar umbra
lui să umbreze pre vre unul
dintru ei.

16. Și se adună și mulți-
mea din cetățile cele de prin
prejur în Ierusalim, aducând
pre cei bolnavi, și pre cei chi-
nuți de duhurile cele necu-
rate: carii se tămăduiau toți.

17. Și sculându-se arhiereul
și toți cei ce erau cu dânsul,
(fiind ei eres al Sadducheorilor),

s'au umplut de pismă,
18. Și și-au pus mâinile lor
preste apostoli, și i-au pus pre
ei în paza de obște.

19. Iar îngerul Domnului
noaptea a deschis ușile tem-
niței, și scoțându-i pre dâ-
nșii, a zis:

14. c. 2, 47. 15. c. 19, 41, 42.

19. c. 12, 7.

20. Mergeți și stând grați în biserică norodului toate cuvintele vieții acesteia.

21. Și auzind aceasta, au intrat de dimineață în biserică, și învățau. Iar venind arhiereul, și cei ce erau cu el, au adunat soborul, și pre toți bătrânii fiilor lui Israil, și au trimis la temniță să-i aducă pre dâșii.

22. Iar slugile mergând, nu i-au aflat pre ei în temniță, și întorcându-se, au spus,

23. Zicând: Temnița o am găsit încuieată cu toată întărirea, și pre strejări stând înaintea ușilor; iar deschizând, în lăuntru pre nimeni n'am aflat.

24. Și dacă auziră cuvintele acestea preotul și pazitorul bisericei și arhiereul, se mirau de dâșii ce va să fie aceasta.

25. Iar viind oare-care le-a spus lor, zicând: Iată bărbații pre care i-ați pus în temniță sânt în biserică stând, și învățând pre norod.

26. Atunci mergând pazitorul bisericei cu slugile, i-au adus pre ei nu cu silă: că se temeau de norod, să nu-i ucidă cu pietre.

27. Și aducându-i pre ei, i-au pus în sobor: și ia întrebă arhiereul.

28. Zicând: Au nu cu poruncă v'am poruncit vouă să nu învățați în numele acesta? și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și veți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia.

29. Iar răspunzând Petru și ceilalți apostoli, au zis: Trebuie a ascultă pre Dumnezeu mai mult decât pre oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri a sculat pre Iisus, pre care voi l-ați omorât, și spânzurându-l pre lemn.

31. Pre acesta, Dumnezeu, Începător și Mântuitor l-a înălțat cu dreapta sa, ca să dea pocăință lui Israil, și ertare păcatelor.

32. Și noi sântem lui marturi cuvintelor acestora; precum și Duhul Sfânt, pre care l-a dat Dumnezeu celor ce-l ascultă pre el.

33. Iar ei auzind foarte se mâniiau, și se sfătuiau să-i omoare pre dâșii.

28. c. 4, 18. 29. c. 4, 19. Dan. 6, 10. 30. 3, 15. 32. Ioan 15, 26, 3.

34. Și sculându-se oare-care Fariseu în sobor, anume Gamaliil, învățător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puși în ceva afară.

35. Și a zis către dâșii: Bărbați Israileni, luați-vă aminte vouă de oamenii aceștia, ce veți să faceți.

36. Pentrucă mai înainte de zilele, acestea s'a sculat Tevda, zicând cum că el este oare-care mare; lângă care s'a lipit un număr de bărbați, ca la patru sute: carele s'a omorât; și toți câți ascultau pre ei s'au risipit, și s'au făcut întru nimic.

37. După acesta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele scrișorei, și a despărțit norod mult, după dânsul: și acela a perit; și toți câți ascultau pre el s'au risipit.

38. Și acum zic vouă: Feriți-vă de oamenii aceștia, și îi lăsați pre ei: căci de va fi dela oameni sfatul acesta sau lucrul acesta, se va risipi:

39. Iar de este dela Dumnezeu, nu veți putea să-l risipiți; ca nu cumva și luptă-

tori de Dumnezeu să vă faceți. 40. Și au ascultat pre el: și chiemând pre apostoli, bătându-i le-au poruncit să nu grăească în numele lui Iisus, și i-au slobozit pre ei.

41. Deci ei se duceau, bucurându-se, dela fața soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinsti.

42. Și toată ziua în biserică, și prin case, nu încetau a învăța și a binevesti: pre Iisus Hristos.

CAPITOLUL VI.

Algeria și hirodonia celor șapte diaconi. Arhiidiaconul Ștefan.

Și în zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, au făcut cârtire Ellinii împotriva Evreilor, căci văduvele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.

2. Și chiemând cei doisprezece pre mulțimea ucenicilor, au zis: Nu este cu plăcere nouă ca lăsând cuvântul lui Dumnezeu, să slujim meselor.

3. Socotiți, drept aceea, fraților, dintre voi șapte băr-

41. Mat. 5, 10, 12. I. Petr. 4, 13. VI. 3. I Tim. 3, 1, 6.

34. c. 22, 1. 38. Mat. 15, 13.

bați mărturisii, plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pre cărți să-i rânduiam la treaba aceasta.

4. Iar noi întru rugăciune și întru slujba cuvântului ne vom zăbăvi.

5. Și a plăcut cuvântul acesta înaintea a toată mulțimea; și au ales pre Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pre Filip, și pre Prohor, și pre Nicanor, și pre Timon, și pre Parmena, și pre Nicolae nemernicul Antiohian:

6. Pre carii i-au pus înaintea apostolilor: și rugându-se, și-au pus preste dâșii măniile.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea; și se înmulțea numărul ucenicilor în Ierusalim foarte; și multă mulțime de preoți se supunea la credință.

8. Și Ștefan fiind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru norod.

9. Și s'au sculat unii din sinagoga, ce se zicea a Libertinilor, și a Chirinenilor, și a Alexandrenilor, și a ce-

lor dela Chilichia, și Asia, de se priciau cu Ștefan.

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

11. Atunci au scos pre niște bărbați ce ziceau: L-am aluzit pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi, și a lui Dumnezeu.

12. Și au întăritat pre norod, și pre bătrâni, și pre cărturari, și năvălind l-au răpit pre dânsul, și l-au adus la sobor.

13. Și au pus marturi mincinoși, cari ziceau: Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt, și a legii:

14. Pentrucă l-am auzit pre el zicând, că Iisus Nazarineanul acesta va strică locul acesta, și va schimba obiceiurile care ne-a dat nouă Moisi.

15. Și căutând spre el toți cei ce ședeau în sobor, au văzut fața lui ca o față de înger.

13. III Imp. 21, 11.

CAPITOLUL VII.

Cuvântarea lui Ștefan înaintea Sinedrului, Moisi și legea. Solomon și biserică lui. Mărturisesc slava lui Hristos. Ucidera lui cu pietri.

Și a zis arhierul: Oare așcestea așa sânt?

2. Iar el a zis: Bărbați, frați, și părinți, ascultați: Dumnezeu slavei s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte până a locui ei în Haran.

3. Și a zis către dânsul: Ești din pământul tău, și din rudenia ta, și vino în pământul care voui arăta ție.

4. Atunci eșind din pământul Haldeilor, a locuit în Haran: și de acolo, după ce a murit tatăl lui, l-a mutat pre el în pământul acesta, întru care voi acum locuiți.

5. Și nu i-a dat lui moștenire într'însul, nici un pas de picior: și a făgăduit că i-l va da lui spre stăpânire pre el, și seminției lui după dânsul, neavând el fiu.

6. Și a grăit așa Dumnezeu: Că va fi sămânța lui nemernică în pământ strein; și

o vor robi pre ea, și o vor chinui ani patru sute.

7. Și neamul la care vor sluji îl voui judecă eu, a zis Dumnezeu. Și după acestea vor eși, și vor sluji mie în locul acesta.

8. Și ia dat lui așezământul tăerei împrejur; și așa a născut pre Isaac, și l-a tăiat împrejur pre el în ziua a opta; și Isaac a născut pre Iacov; și Iacov pre cei doisprezece patriarhi.

9. Și patriarhii, pismuind pre Iosif, l-a vândut la Egipt: și era Dumnezeu cu dânsul.

10. Și l-a scos pre el din toate necazurile lui, și i-a dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon împăratul Egiptului: și l-a pus pre el povățuitor preste Egiptet și preste toată casa lui.

11. Și a venit foamete preste tot pământul Egiptului și al lui Hanaan, și necaz mare: și nu aflau de mâncat pămîntii noștri.

12. Și auzind Iacov că sânt

8. Fac. 17, 10; Fac. 25, 26.

9. Fac. 37, 28; 10. Fac. 41, 40.

12. Fac. 42, 45.

bucate în Egipt, a trimis pre părinții noștri întâiu.

13. Și într'al doilea rând s'a arătat Iosif fraților lui; și s'a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.

14. Și trimetând Iosif, a chemat pre tatăl său Iacov, și toată rudenia lui, cu sufilete șaptezeci și cinci.

15. Și s'a pogorât Iacov în Egipt, și a murit, el, și părinții noștri,

16. Și s'au mutat în Sihem, și s'au pus în mormântul care a cumpărat Avraam cu preț de argint dela fiii lui Emor al lui Sihem.

17. Iar cum se apropiă vremea făgăduinței, care s'a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul și s'a înmulțit în Egipt,

18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu știa pre Iosif.

19. Acesta nedreptăind neamul nostru, a silit pre părinții noștri, ca să lepede pruncii lor, să nu viieze.

20. Întru care vreme s'a născut Moisi, și era plăcut lui

Dumnezeu, care s'a hrănit luni trei în casa tatâne-său:

21. Și lepădându-se el, l-a luat fata lui Faraon, și l-a crescut pre el ei și fecior.

22. Și s'a învățat Moisi toată înțelepciunea Egiptenilor, și era puternic în cuvinte și în fapte.

23. Iar când se împliniau lui patruzeci de ani, s'a suit în inima lui ca să cerceteze pre frații săi fiii lui Israil.

24. Și văzând pre oare-care pătimind strâmbătate, l-a apărât, și a făcut izbândă celui asupra, ucizând pre Egiptean.

25. Și gândia cum că primea frații lui că Dumnezeu prin mâna lui dă lor mântuire, iar ei n'au înțeles.

26. Și a doua zi s'a arătat lor, sfădindu-se ei, și ia îndemnat spre pace, zicând: Bărbați, frați sânteți voi; pentruce faceți strâmbătate unul altuia?

27. Iar cel ce făcea strâmbătate aproapelui, l-a împins pre el, zicând: Cine te-a pus pre tine domn și judecător preste noi?

23. Eș. 2, 11, s.

13. Fac. 45, 1, s. 15. Fac. 49, 33.
16. Fac. 23, 16, s.; Is. Nau. 24, 33.
20. Eș. 2, 1, s.; Ebr. 11, 23.

28. Au voești tu să mă omori, precum ai omorât eri pre Egipteanul?

29. Și a fugit Moisi pentru cuvântul acesta, și s'a făcut nemernic în pământul lui Madian, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s'au împlinit patruzeci de ani, s'a arătat lui în pustia muntelui Sina îngerul Domnului în para focului rugului.

31. Iar Moisi văzând, s'a minunat de vedenie: și apropiindu-se el să ia aminte, s'a făcut glasul Domnului către el,

32. Eu sânt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam, și Dumnezeuul lui Isaac, și Dumnezeuul lui Iacov. Și cutremurându-se Moisi, nu cuteză să caute.

33. Și a zis lui Domnul: Dezeleagă încălțămintea picioarelor tale: pentrucă locul întru care stai pământ sfânt este.

34. Văzând, am văzut chinuirea norodului meu celui din Egipt, și suspinul lor am auzit, și m'am pogorit, să-i scot pre ei. Și acum vino să te trimet în Egipt.

35. Pre acest Moisi de care

30. Eș. 3, 25.

rele s'au lepădat, zicând: Cine te-a pus pre tine domn și judecător? pre acesta, Dumnezeu, domn și izbăvitor l-a trimis prin mâna îngerului celui ce s'a arătat lui în rug.

36. Acesta i-a scos pre ei, făcând minuni și semne în pământul Egiptului, și la Marea Roșie, și în pustie ani patruzeci.

37. Acesta este Moisi cel ce a zis fiilor lui Israil: Proroc va ridica vouă Domnul Dumnezeuul vostru dintre frații voștri, ca mine; pre el să ascultați.

38. Acesta este acela ce a fost intru adunare în pustie cu îngerul care grăia lui în muntele Sina, și cu părinții noștri, carele a primit cuvinte vii să ne dea nouă.

39. De care n'au vrut să fie ascultători părinții noștri, ci l-au lepădat, și s'au întors cu inimele lor în Egipt,

40. Zicând lui Aaron: Fă nouă dumnezei, carii vor merge înaintea noastră: pentrucă Moisi acesta, care ne-a scos

36. Eș. 7, 12, și 14, 31. 37. A doua Leg. 18, 15. 38. Eș. 19, 1.
40. Eș. 32, 1.

pre noi din pământul Eghiptului, nu știm ce i s'a întâmplat lui.

41. Și au făcut vițel în zilele acelea, și au adus jertvă idolului, și se veseliau întru lucrurile mânilor sale.

42. Și s'a întors Dumnezeu, și i-a dat precu să slujească oștei cerului; precum este scris în cartea prorocilor: Au jungheri și jertve ați adus mie ani patruzeci în pustie, casa lui Israel?

43. Și ați luat cortul lui Moish, și steaoa dumnezeului vostru Remfan, chipurile care le ați făcut să vă închinați lor; și voiu mută pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortul mărturiei eră întru părinții noștri în pustie, precum a rânduit cel ce grăia lui Moisi, să-l facă pre el dupe asemănarea care a văzut.

45. Pre care l-au și adus primindu-l părinții noștri cu Iisus întru stăpânirea Neamurilor, pre care le-a gonit Dumnezeu dela fața părinților noștri, până în zilele lui David;

42. Ier. 19, 15; Amos 5, 25.
44. Eș. 25, 16.
45. Is. Nau. 3, 14.

46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu, și a cerut să afle locaș Dumnezeului lui Iacov.

47. Iar Solomon i-a zidit lui casă.

48. Iar cei Prea-înalt nu în locașuri făcute de mâni locuște; precum prorocul zice:

49. Cerul este mic scaun, și pământul razim picioarelor mele: ce casă imi veți zidi mie? zice Domnul: sau care este locul odihnei mele?

50. Au nu mâna mea a făcut acestea toate?

51. Voi cei tari în cerbice și netăieți împrejur la inimă și la urechi, pururea împotriva Duhului Sfânt stați: precum părinții voștri, așa și voi.

52. Pre care din proroci n'au gonit părinții voștri? și au omorât pre cei ce mai înainte vestiau de venirea Celui Drept; căruia acum voi vânzători și ucizători v'ați făcut.

53. Carii ați luat legea întru rânduiele ale ingerilor, și nu o ați păzit.

46. Ps. 13, 15. 47. III Imp. 6, 1.
48. Is. 66, 1. 51. Eș. 33, 5.
52. II Paral. 3, 16; Mat. 23, 31.
53. Gal. 3, 10; Evi. 2, 2.

54. Și ei auzind acestea, crăpau în inimele lor, și scârșiau cu dinții împotriva lui.

55. Iar Ștefan fiind plin de Duh Sfânt, căutând la cer, a văzut slava lui Dumnezeu, și pre Iisus stând d'a dreapta lui Dumnezeu.

56. Și a zis: Iată, văd cerurile deschise, și pre Fiul Omului stând d'a dreapta lui Dumnezeu.

57. Iar ei strigând cu glas mare, și-au astupat urechile lor, și au năvălit toți cu un cuget asupra lui.

58. Și scoțându-l afară din cetate, îl ucideau cu pietre; și marturii și-au pus hainele sale lângă picioarele unui tânăr, ce se chemă Savlu.

59. Și ucideau cu pietre pre Ștefan, care se ruga și zicea: Doamne, lisuse, primește duhul meu.

60. Și ingenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta. Și aceasta zicând, a adormit.

55. II Tim. 4, 7, s.
56. Mat. 26, 64.
58. c. 22, 30.
60. Luc. 23, 34.

CAPITOLUL VIII.

Savlu prigoneste biserica. Filip în Samaria. Simon Vrajitorul. Petru și Ioan în Samaria. Inceputul Simoniei. Femeia Candachiei ca pildă desfră și pentru credincioși întru mântuire.

Și Savlu eră binevoind spreuciderea lui. Și s'a făcut în ziua aceea goană mare asupra bisericii cei din Ierusalim; și toți s'au risipit prin ținuturile Iudeei și ale Samariei, afară de apostoli.

2. Și au îngropat pre Ștefan bărbați cucernici, și au făcut plângere mare preste dânsul.

3. Și Savlu strică biserica, mergând prin case, și târând bărbați și muieri îi dă la temniță.

4. Deci ei risipindu-se, treceau, binevestind cuvântul.

5. Iar Filip pogorându-se în cetatea Samariei, propoveduia lor pre Hristos.

6. Iar norodul luă aminte cu un cuget la cele ce se grăiau de Filip, auzind și văzând semnele care le făcea.

7. Pentrucă din mulți, ca-

VIII. 4. c. 11, 19. 5. c. 6, 5.
7. Mat. 16, 17.

rii aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, eșiau: și mulți slăbănogi și șchiopi s'au vindecat.

8. Și s'a făcut bucurie mare în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oare-care a nume Simon, eră mai înainte în cetate vrăjind și amăgind neamul Samariei, zicând cum că ar fi el oare-carele mare.

10. La care luau aminte toți, dela mic până la mare zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu cea mare.

11. Și luau aminte la el, pentru că de multă vreme cu vrăjele i-a fost amăgit pre ei.

12. Iar dacă au crezut lui Filip care propoveduia de împărăția lui Dumnezeu și de numele lui Iisus Hristos, s'au botezat, bărbați și muieri.

13. Atunci și Simon acela a crezut și botezându-se pe trecea cu Filip, și văzând puterile cele mari și semnele ce se făceau, spăimântându-se se miră.

14. Iar auzind apostolii cei din Ierusalim, cum că a primit Samaria cuvântul lui Dumne-

zeu, au trimis către dâșii pre Petru și pre Ioan.

15. Carii pogorându-se, s'au rugat pentru ei, ca să iă Duh Sfânt.

16. Pentru că încă nici preste unul dintru ei nu se pogorase, ci numai botezați erau întru numele Domnului Iisus.

17. Atunci puneau mâinile preste ei, și luau Duh Sfânt.

18. Și văzând Simon că prin punerea mânilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, a adus lor bani,

19. Zicând: Dați și mie această putere, ca ori pre care voi pune mâinile, să iă Duh Sfânt.

20. Iar Petru a zis către el: Argintul tău să fie cu tine întru pierzare, căci ai socotit că darul lui Dumnezeu cu bani se agonisește.

21. Nu este ție parte nici soartă întru cuvântul acesta; pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăște-te, drept aceea, de răutatea ta aceasta,

16. c. 6, e. 20. Mat. 10, 8.

8. Ioan 4, 10.

— 288 —

și te roagă lui Dumnezeu, ca doară s'ar ertă ție cugetul inimei tale.

23. Pentru că întru amărăciune a flerei și întru legătură a nedreptăței te văd că ești.

24. Și răspunzând Simon, a zis: Rugați-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintr'acestea care ați zis să nu vie asupra mea.

25. Deci ei mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în Ierusalim, și în multe sate de ale Samarinenilor au bine-vestit.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, zicând: Scoală-te, și mergi spre amiază zi la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, aceasta este pustie.

27. Și sculându-se a mers: și iată, un bărbat Arap, famen, puternic al Candachiei, împărătesei Arapilor, care eră preste toate vistierile ei, care a fost venit să se închine în Ierusalim.

28. Și eră întorcându-se,

și șezând în căruța sa, cetia pre prorocul Isaia.

29. Iar duhul a zis lui Filip: Apropie-te și te lipește de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip, l-a auzit cetind el pre prorocul Isaia, și a zis: Oare înțelegi cele ce cetești?

31. Iar el a zis: Cum voi putea, de nu mă va povățui cineva? Și a rugat pre Filip de s'a suit și a șezut cu el.

32. Iar cuvântul scripturei care cetia cră acesta: Ca o oare spre junghiere s'a adusi și ca un miel înaintea celu; ce-l tunde pre el fără de glas, așa nu-și deschide gura sa.

33. Întru smerenia lui judecata lui s'a ridicat; și neamul lui cine îl va spune? că se ridică dela pământ vieeața lui.

34. Și răspunzând famenul lui Filip, a zis: Rogu-te, pentru cine zice prorocul acesta? pentru sine, sau pentru alt cineva?

35. Și deschizând Filip gura sa, și începând din scriptura aceasta, a bine-vestit lui pre Iisus.

23. A doua Leg. 29, 18.

27. Sof. 3, 17.

32. Is. 53, 7.

— 289 —

16.

36. Și mergând ei pre cale, au venit la oare-care apă; și a zis famenul: lată, apă; ce mă oprește a mă boteză?

37. Iar Filip a zis lui: De crezi din toată inima Ța, cu puțință este. Și el răspunzând a zis: Cred că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.

38. Și a poruncit să stea căruța; și s'au pogorît amândoi în apă, și Filip și famenul; și l-a botezat pre el.

39. Iar dacă au eșit din apă, Duhul Domnului a răpit pre Filip, și nu l-a mai văzut pre el famenul; și mergea în calea sa bucurându-se.

40. Iar Filip s'a aflat în Azot; și trecând, bine-vestia în toate cetățile, până a venit el la Chesaria.

CAPITOLUL IX.

Chemarea lui Pavel și botezul său. Minunile lui Petru în Lida și Iopi.

Iar Savlu, încă suflând cu îngroziri și cu ucideri împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhieru,

2. Și a cerut dela el cărți

în Damasc la Sinagoguri, ca de ar afla pre vre unit carii să fie din calea aceasta, și bărbați și muieri, legați să-i aducă în Ierusalim.

3. Și mergând, a fost când s'a apropiat el de Damasc, fără de veste a strălucit preste el lumină din cer.

4. Și căzând pre pământ, a auzit glas zicând lui: Savle, Savle, ce mă gonești?

5. Și el a zis: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis lui: Eu sânt Iisus pre care tu gonești; cu greu îți este ție a lovi cu piciorul împotriva bol-durilor.

6. Și tremurând și spăimântat fiind, a zis: Doamne, ce voești să fac? Și Domnul a zis către el: Scoală-te, și intră în cetate, și se va spune ție ce trebuie tu să faci.

7. Iar bărbații, carii mergeau pre cale cu el, stă încremeniți, auzind glasul, și pre nimeni văzând.

8. Și s'a sculat Savlu dela pământ; și deschizându-și ochii săi, pre nimeni nu vedeă; și ducându-l de mâni, l-au băgat în Damasc.

3. I Cor. 15, 8. 5. c. 5, 39. 6. c. 10, 8.

9. Și a fost trei zile nevăzând, și nici a mâncat, nici a băut.

10. Și eră un ucenic în Damasc, anume Anania; și a zis către el Domnul în vedenie: Anania. Iar el a zis: lată eu, Doamne.

11. Iar Domnul a zis către el: Scuându-te, mergi pre u-lița ce se cheamă Dreaptă, și caută în casa lui Iuda pre Savlu anume, Tarsenean: că iată, se roagă,

12. Și a văzut în vedenie pre un bărbat anume Anania intrând, și puindu-și pre el mâna, ca iarăși să vadă.

13. Și a răspuns Anania, Doamne, auzit-am dela mulți pentru bărbatul acesta, câte rele, a făcut sfinților tăi în Ierusalim:

14. Încă și aici are putere dela arhieriei să lege pre toți carii cheamă numele tău.

15. Și a zis către el Domnul: Mergi: că vas ales îmi este mie acesta, ca să poarte numele meu înaintea Neamurilor și a împăraților și a fiilor lui Israil:

16. Că eu voi arată lui

câte î se cade să pătimească el pentru numele meu.

17. Și a mers Anania, și a intrat în casă; și puindu-și pre el mâinile a zis: Savle frate, Domnul Iisus, care s'a arătat ție pre calea care veniai, m'a trimis ca să vezi și să te umpli de Duh Sfânt.

18. Și îndată a căzut de pre ochii lui ca niște solzi: și a văzut îndată, și scuându-se, s'a botezat.

19. Și luând mâncare, s'a întărit. Și a fost Savlu cu ucenicii carii erau în Damasc câteva zile.

20. Și îndată în sinagoguri a propovedit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirau toți cei ce-l auziau, și ziceau: Au, nu este acesta cel ce a prădat în Ierusalim pre cei ce cheamau numele acesta, și aici pentru aceea a venit, ca legați pre ei să-i ducă la arhieriei?

22. Iar Savlu mai vartos se întăria, și turbura pre Iudeii cei ce locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristos.

23. Și dacă s'au împlinit zile

16. II Cor. 11, 33.

21. c. 8, 1; 26, 10.

36. c. 10, 47.

IX. 1. c. 26, 8, s.

multe, s'au sfătuit Iudeii să-l omoare pre dânsul:

24. Și s'a facut lui Savlu cunoscut vicleșugul lor. Și păziau porțile ziua și noaptea ca să-l omoare pre el.

25. Și luându-l pre dânsul ucenicii noaptea, l-au slobozit preste zid lăsându-l într-o coșniță.

26. Și mergând Savlu în Ierusalim, se ispitia să se lipească de ucenici: și toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Iar Varnava luându-l pre el, l-a adus la apostoli, și le-a spus lor în ce chip pre cale a văzut pre Domnul, și cum că i-a grăit lui, și în ce chip în Damasc cu îndrăzneală a grăit întru numele lui Iisus.

28. Și eră cu ei intrând și eșind în Ierusalim;

29. Și cu îndrazneală vorbind întru numele Domnului Iisus; și grăia și se întreba cu Elinii; iar ei căutau să-l omoare pre el.

30. Și dacă au înțeles aceasta frații, l-au dus pre el

în Chesaria, și l-au trimes în Tars.

31. Iar bisericile prin toată Iudeea și Galileea și Samaria, aveau pace, zidindu-se și umblând întru frica Domnului, și întru mângâierea Duhului Sfânt se înmulțiau.

32. Și a fost, Petru trecând pre la toți, a venit și la sfinții ce locuiau în Lida.

33. Și a aflat acolo pre un om oare-care anume Enea, de opt ani zăcând în pat, care eră slăbănog.

34. Și a zis Petru lui: Enea, vindecă-te Iisus Hristos: scoală-te, și-ți așterne ție. Și îndată s'a sculat.

35. Și l-au văzut pre el toți cei ce locuiau în Lida și în Asarona, carii s'au și întors la Domnul.

36. Iar în Iopi eră o uce-niță anume Tavita, care tâlcuindu-se se zice Căprioară: aceasta eră plină de fapte bune și de milostenii ce făcea.

37. Și a fost în zilele acelea bolnăvindu-se ea, a murit: și scaldându-o o au pus în foișor.

38. Și aroape fiind Lida de Iopi, ucenicii auzind că Petru

este într'însa, au trimes pre doi bărbați la dânsul, rugându-l să nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru a mers cu dâșii. Pre carele după a venit l-au dus în foișor: și au stătut înaintea lui toate văduvele plângând, și arătând hainele și îmbrăcămintele câte făcea, fiind cu dânsle Căprioara.

40. Și scoțând Petru pre toți afară, ingenunchind, s'a rugat; și întorcându-se către trup a zis: Tavita, scoală. Iar ea și-a deschis ochii săi: și văzând pre Petru, a șezut.

41. Și dându-i mâna, o a ridicat pre ea, și chemând pre stinți și pre văduve, o a dat pre ea vie.

42. Și s'a auzit aceasta prin toată Iopi; și mulți au crezut în Domnul.

43. Și a fost de a rămas el zile destule în Iopi la un Simon oare-care curelar.

CAPITOLUL X.

Botezul lui Cornilie. Vedenia lui Petru pentru chemarea neamurilor la creștină.

Iar un bărbat oare-care eră în Chesaria, anume Cornilie, sutăș din ceata ce se cheamă Italienească.

2. Cucernic și temător de Dumnezeu cu toată casa lui, și făcând milostenii multe norodului, și rugându-se lui Dumnezeu d'a pururea.

3. A văzut întru vedenie a-veea ca la al nouălea ceas din zi pre ingerul lui Dumnezeu intrând către el, și zicând lui: Cornilie.

4. Iar el căutând spre dânsul, și înfricoșându-se a zis: Ce este, Doamne? Și i-a zis lui: Rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum trimete în Ioppi bărbați, și cheamă pre oare-care Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduiește la oare-care Simon curelar, căruia este casa lângă mare: acesta

va spune ție ce trebuie tu să faci.

7. Și dacă s'a dus ingerul care grăia cu Cornilie, ehemând pre doi din slugele sale, și pre un ostaș cucernic din cei ce îi slujiau lui;

8. Și povestindu-le lor toate, i-a trimis în Ioppi.

9. Iar a doua zi, mergând ei pre cale, și de cetate apropiindu-se, s'a suit Petru în casa de sus să se roage în ceasul al șaselea:

10. Și foarte flămânzind, vrea să guste: și gătind aceia, căzut-a preste dânsul uimire.

11. Și a văzut cerul deschis, și pogorându-se preste el un vas oare-care, ca o masă mare de pânză în patru colțuri legat, și slobozindu-se pre pământ:

12. Întru care erau toate cele căle cu patru picioare ale pământului, și fiarele, și cele ce se târăsc, și paserile cerului

13. Și s'a făcut glas către el: Sculându-te, Petre; junghie și mănâncă.

14. Iar Petru a zis: Nici de cum, Doamne; că nici odată

n'am mâncat tot ce este spurcat sau necurat.

15. Și glasul iarăși a doua oară grăia către el: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le spurcă.

16. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a ridicat vasul la cer.

17. Și dacă a venit întru sine se miră Petru, ce ar putea să fie vedenia care a văzut, și iată, bărbații cei trimiși dela Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stătut înaintea porței,

18. Și strigând, întrebau de găzduște aicea Simon, cel ce se numește Petru.

19. Iar Petru gândind pentru vedenie, i-a zis lui Duhul: Iată, trei bărbați te caută pre tine.

20. Ci sculându-te, te poogoară, și mergi împreună cu ei, nimic îndoiindu-te: pentru că eu i-am trimis pre ei.

21. Și pogorându-se Petru către bărbații cei trimiși dela Cornilie către el, a zis: Iată, eu sânt pre care căutați: ce este pricina pentru care ați venit?

14. Lev. 11, 1; Is. 4, 14.

15. Mat. 15, 11.

22. Iar ei au zis: Cornilie sutașul, bărbat drept, și temător de Dumnezeu, și măriturist de tot neamul iudeilor, răspunsaluat dela inger sfânt să te cheme pre tine la casa lui, și să audă graiuri dela tine.

23. Deci el chemând în lăuntru pre ei, i-a ospătat. Iar a doua zi Petru a eșit cu ei, și unii din frații cei din Ioppi au mers cu dânsul.

24. Și în cealaltă zi au intrat în Chesaria. Iar Cornilie era așteptându-i pre ei, chemându-și împreună rudenile sale și prietenii cei iubiți.

25. Și a fost când eră să între Petru, l-a întâmpinat Cornilie, și căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Iar Petru l-a ridicat pre el, zicând: Scoală; și eu însumi om sânt.

27. Și vorbind cu el, a intrat, și a aflat pre mulți carii se adunaseră.

28. Și a zis către ei: Voi știți că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească, sau să se apropie către cel de alt neam; și mie Dumnezeu mi-a arătat ca pre nici

un om să nu zic spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, și fără învoire am venit, fiind chemat; deci vă întreb pentru ce pricină m'ați chemat?

30. Și Cornilie a zis: Din ziua a patra până în ceasul acesta eram postindu-mă; și întru al nouălea ceas rugându-mă în casa mea, și iată, un bărbat a stătut înaintea mea în haină luminată.

31. Și a zis, Cornilie: auzitu-ți-s'a rugăciunea ta, și milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimete dar în Ioppi, și cheamă pre Simon, ce se numește Petru; acesta găzduște în casa lui Simon curălarul lângă mare; care, dacă va veni va spune ție.

33. Deci numai decât am trimis la tine; și tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toți înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sunt poruncite ție dela Dumnezeu.

34. Și deschizând Petru gura, a zis: Cu adevărat cunosc

34. A doua Leg. 10, 11; Iov. 34, 19; Rom. 2, 11; 1 Petr. 1, 17.

28. Ioan 4, 1.

că Dumnezeu nu este fătar-nic:

35. Ci în tot neamul, ceea ce se teme de el și face dreptate, primit este la dânsul.

36. Cuvântul care l-a trimis Dumnezeu fiilor lui Israel, bine vestind pace prin Iisus Hristos: (acesta este al tuturor Domn.)

37. Voi știți cuvântul ce s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care l-a propovedit Ioan;

38. Pre Iisus cel din Nazaret cum l-a uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere: care a umblat bine făcând, și vindecând pre toți cei impresurați de diavolul; că Dumnezeu era cu dânsul.

39. Și noi suntem marturitul care le-a făcut și în finutul Iudeilor, și în Ierusalim; precare l-au omorât spânzurându-l pre lemn.

40. Pre acesta Dumnezeu l-a înviat a treia zi, și l-a dat să se facă arătat.

41. Nu la tot norodul, ci nouă marturilor celor mai în-

36. Mat. 28, 19; Rom. 10, 13.
37. Mat. 4, 13. 38. Ps. 44, 3; Is. 61, 1. 40. c. 3, 15; 26. 41. Ioan 15, 27; 20, 13; 26.

inte rânduiți dela Dumnezeu cari am mâncat și am băut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42. Și a poruncit nouă să propovedim norodului, și să mărturisim că el este cel rânduit dela Dumnezeu Judecătorul viilor și al morților.

43. De acesta toți prorocii mărturisesc, că ertare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede întru dânsul.

44. Încă grăind Petru cuvintele acestea, a căzut Duhul Sfânt preste toți cei ce auziau cuvântul.

45. Și s'au spăimântat credincioșii cei din tăerea împrejur, căți veniseră cu Petru, căci și preste Neamuri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.

46. Pentru că îi auziau pre ei grăind în limbi, și mărind pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru.

47. Au doară poate cineva a opri apa, ca să nu se boteze aceștia, cari au luat Duhul Sfânt ca și noi?

48. Și le-a poruncit lor să
42. II Tim. 4, 1. 43. Is. 53, 5; 55; Ier. 31, 34; Ez. 34, 31; Dan. 9, 24; Os. 1, 1; 13, 14; Mih. 7, 18.
45. Is. 60, 3. 48. Ioan 4, 40.

ne boteze întru numele Domnului. Atunci l-au rugat pre el să petreacă la dânsii câte-va zile.

CAPITOLUL XI.

Petru dă samă înaintea Apostolilor despre botezul lui Corniliu. Varnava trimis în Antiohia. Prorocia lui Agam despre foamete. Trimitere de ajutoare la Ierusalim.

Și au auzit apostolii și frații cari erau în Iudeea, că și Neamurile au primit cuvântul Dumnezeu.

2. Și când s'au suit Petru în Ierusalim, se priciau cu el cei din tăerea împrejur.

3. Zicând: Căci către bărbați netăieși împrejur ai intrat, și ai mâncat cu ei.

4. Și începând Petru le-a spus lor pre rând zicând:

5. Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă; și am văzut întru uimire minți, vedenie: Pogorându-se un vas ca o masă mare de pânză, de patru colțuri slobozindu-se din cer; și a venit până la mine;

6. În care căutând, luam samă, și am văzut cele câte cu patru picioare ale pământ-

tului, și fiarele și cele ce se târăsc, și paserile cerului.

7. Și am auzit glas zicând mie: Sculându-te Petre, junghie și mănâncă.

8. Și am zis: Nici de cum, Doamne; că tot ce este spurcat sau necurat niciodată n'a intrat în gura mea.

9. Și mi-a răspuns mie glasul al doilea rând din cer, zicând: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le spurcă.

10. Și aceasta s'a făcut de trei ori; și iarăși s'a ridicat toate la cer.

11. Și iată, îndată trei oameni veniră la casa în care eram, trimiși dela Chesaria la mine.

12. Și mi-a zis mie Duhul să merg împreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești sease frați, și am intrat în casa bărbatului;

13. Și a vestit nouă cum a văzut pre inger în casa lui stând și zicând lui: Trimete la Ioppi bărbați, și cheamă pre Simon, cel ce se numește Petru;

14. Care va grăi către tine

XI. 1. Efes. 3, 1. 5. c. 10, 10.

8. Levit. 11, 1. 11. c. 10, 11.

graiuri, întru care te vei mântui, tu și toată casa ta.

15. Și când am început eu a grăi, a căzut Duhul Sfânt preste ei, ca și preste noi întru început.

16. Și mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, cum a zis: Ioan a botezat cu apă; iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt.

17. Deci dacă a dat lor Dumnezeu întocma darul, ca și nouă, crezând întru Domnul Iisus Hristos; dar eu ce puternic eram, să opresc pre Dumnezeu.

18. Și auzind acestea, au încetat, și slăveau pre Dumnezeu, zicând: Și Neamurilor dar a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

19. Deci cei ce s'au risipit pentru turburarea ce s'a făcut pentru Ștefan, au trecut până la Finichia, și la Chipru și la Antiohia, nimului grăind cuvântul fără numai ludeilor.

20. Și erau unii dintru ei bărbați Chipriani și Chirineni, cari intrând în Antiohia gră-

iau către Elini, bine-vestind pre Domnul Iisus.

21. Și eră mâna Domnului cu ei; și mult număr crezând, s'au întors la Domnul.

22. Și s'a auzit cuvântul pentru dâșii în urechile bisericei celei din Ierusalim; și au trimes pre Varnavă, să meargă până la Antiohia.

23. Care mergând și văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemnă pre toți ca întru voința inimei să petreacă întru Domnul.

24. Căci eră bărbat bun, și plin de Duhul Sfânt și de credință; și s'a adăos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava în Tars să caute pre Savlu;

26. Și aflându'l, l-a dus în Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit întâiu în Antiohia ucenicii creștini.

27. Iar în zilele acelea s'au pogorit din Ierusalim proroci în Antiohia.

28. Și sculându-se unul

15. c. 2, 1 și 10, 44. 16. c. 1, 1; Mat. 3, 14. 19. c. 8, 1.

21. c. 2, 41. 23. c. 13, 43. 24. c. 5, 2. 26. Gal. 2, 11. 27. c. 15, 22. 28. c. 21, 16.

dintru dâșii anume Agav, îndemnă prin duhul că foamete mare va să fie în toată lumea; care a și fost în zilele lui Claudie Chesarul.

29. Iar ucenicii, după cum elne aveă, au așezat fie-care din ei a trimete spre slujbă fraților celor ce locuiau în Iudeea.

30. Care au și făcut, trimetând la cei bătrâni prin mâna lui Varnava și a lui Savlu.

CAPITOLUL XII.

Irod ucide pe Iacov și prinde pe Petru. Scăparea lui prin minime din închisoare. Pedepsa strejarilor. Moartea îngrozitoare a lui Irod.

Și în vremea aceea pus-a Irod împăratul mâinile ca să facă rău unora din cei din biserică.

2. Și a ucis pre Iacov fraatele lui Ioan, cu sabia.

3. Și văzând că plăcut este Iudeilor, a adăos a prinde și pre Petru. (Și erau zilele azimelor).

4. Pre care și prinzându-l l-a băgat în temniță, dându-l la patru căpitenii câte cu pa-

29. Rom. 15, 24. 30. c. 12, 25. XII. 1. c. 4, 2. 4. c. 16, 24. 8.

tru ostași ca să-l păzească pre el; vrând după Paști să-l scoată la norod.

5. Deci Petru se păzia în temniță; iar rugăciune se făcea neîncetat dela biserică către Dumnezeu pentru dânsul.

6. Și când vreă să-l scoată pre el Irod, în noaptea aceea eră Petru dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri; și păzitorii înaintea ușei păziau temnița.

7. Și, iată, îngerul Domnului a venit, și lumină a strălucit în casă; și lovind în coaste pre Petru, l-a deșteptat pre el, zicând: Scoală-te curând. Și au căzut lanțurile din mâinile lui.

8. Și a zis îngerul către el: Încinge-te, și te încalță cu încălțămintele tale. Și a făcut așa. Și a zis lui: Imbracă-te în haina ta, și vino după mine.

9. Și eșind mergea după el; și nu știă că este adevărat ceea ce se făcea prin înger; ci i se părea că vedenie vede.

10. Și trecând streaja cea d'întăi și cea a doua, au venit la poarta cea de fer ce duce în cetate; care singură s'a deschis lor; și eșind, au trecut

o uliță; și îndată s'a dus în-
gerul dela el.

11. Și Petru venindu-și în-
tru sine, a zis: Acum știu cu
adevărat, că a trimis Dom-
nul pre ingerul său, și m'a
scos din mâna lui Irod, și din
toată așteptarea norodului lu-
deilor.

12. Și luând aminte, a ve-
nit la casa Mariei maicei lui
Ioan, ce se cheamă Marco;
unde erau mulți adunați și fă-
când rugăciune.

13. Și bătând Petru în ușa
porței, a mers o slujnică să
asculte, anume Rodi.

14. Și cunoscând glasul lui
Petru, de bucurie n'a deschis
ușa, ci alergând în lăuntru a
spus că Petru stă înaintea
porței.

15. Iar ei au zis către dânsa:
Au ai nebunit? Iar ea întăria
că este așa. Iar ei ziceau: In-
gerul lui este.

16. Iar Petru nu încetă bă-
tând; și deschizându-i, l-au vă-
zut pre el, și s'au spăimântat.

17. Și făcându-le cu mâna
să tacă, le-a povestit lor în
ce chip Domnul l-a scos pre
el din temniță. Și a zis: Spu-

12. c. 15, 27.

neți lui Iacov și fraților aces-
tea. Și eșind, s'a dus într'alt
loc.

18. Și făcându-se ziua, nu
puțină turburare eră între slu-
jitori, oare ce să se fi făcut
Petru.

19. Iar Irod cerându-l pre
el, și neaflându-l, cercetând
pre străjări, a poruncit să-l o-
moare. Și pogorând dela lu-
deea la Chesaria petrecea a-
colo.

20. Și eră Irod mânios pre
cei din Tir și pre Sidoneni;
și toți d'împreună venise la
el, și plecând pre Vlast care
eră preste cămara împăratu-
lui, cereau pace; pentru că se
hrăniă țara lor din pământul
împărătesc.

21. Iar într'o zi rânduită I-
rod îmbrăcându-se în haină
împărătească, și șezând la di-
van, grăia către dânsii.

22. Iar norodul strigă: Glas
dumnezeesc, și nu omenesc.

23. Și îndată l-a lovit pre
el ingerul Domnului, pentru
căci n'a dat lui Dumnezeu
slava; și făcându-se mâncat
de vermi, a murit.

20. III Imp. 5, 9, 11; Is. 27, 17.
23. Dan. 5, 30.

24. Iar cuvântul lui Dum-
nezeu creștea și se înmulția.

25. Iar Varnava și Savlu
s'au întors din Ierusalim la
Antiohia după ce au împlinit
slujba, luând împreună cu
sine și pre Ioan, cel ce se chie-
mă Marco.

CAPITOLUL XIII.

*Trinitatea lui Varnava și Pavel la
profețuire. La Chipru certă pe
Elima vrăjitorul. Cuvântările lui
Pavel despre Hristos și vestirea
Evangeliei la Nisauri.*

Și erau oare-carii la biserica
cea din Antiohia, proroci și
învățători; Varnava și Simon
ce se cheama Nigher, și Lu-
chie Chirineanul, și Manain,
care eră crescut împreună cu
tetrarhul Irod, și Savlu.

2. Și slujind ei Domnului,
și postindu-se, a zis Duhul
Sfânt; Osebiți mie pre Var-
nava și pre Savlu la lucrul
la care i-am chemat pre ei.

3. Atunci postind și rugân-
du-se, și puindu-și pre ei mâ-
nile, i-au slobozit.

4. Deci aceștia, trimeși fi-

ind de Duhul Sfânt, s'au po-
gorit în Selevchia: și de a-
colo au mers cu corabia la
Chipru.

5. Și venind în Salami,
vestiau cuvântul lui Dumne-
zeu în sinagogurile Iudeilor;
și aveau și pre Ioan slugă.

6. Și străbătând ostrovul
până la Paf, au aflat pre oare-
care vrăjitor, proroc mincinos
Iudeu, căruia eră numele Var-
iisus.

7. Care eră împreună cu
dregătorul Serghie Pavel, bărbat
înțelept; acesta chemând
pre Varnava și pre Savlu,
poftia să auză cuvântul lui
Dumnezeu.

8. Iar Elima vrăjitorul (că
așa se tâlcuește numele lui)
stă împotriva, căutând să în-
toarcă pre dregătorul dela
credință.

9. Iar Savlu (cel ce se zice
și Pavel), umplându-se de
Duh Sfânt, și căutând la el,

10. A zis: Oplinule de toată
viclenia și de toată răutatea,
fiul diavolului, vrăjmaș a toa-
tă dreptatea, nu vei încetă

5. c. 12, 12 și 25. 8. Eșir. 7, 11;
II Tim. 3, 6. 10. A doua Leg. 13,
13; Mat. 13, 35.

24. c. 6, 7; Is. 55, 11. 25. c. 11, 28.
XIII. 3. c. 14, 25.

răsvrătind căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, mâna Domnului preste tine, și vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Și îndată a căzut preste el ceată și întunec; și umblând înprejur căută povătuitori.

12. Atunci văzând dregătorul ceea ce s'a făcut, a crezut, mirându-se de învățătura Domnului.

13. Și purceazănd dela Pavel și cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărțindu-se de dânsii s'a întors în Ierusalim.

14. Iar ei trecând din Perghia, au venit în Antiohia Pisidiei, și intrând în sinagoga în ziua sâmbetei, au șezut.

15. Și după cetirea legii și a prorocilor, au trimes mai marii sinagogei la ei, zicându-le: Bărbați, frați, de este întru voi cuvânt de mângâiere către norod, grațiți.

16. Și sculându-se Pavel, și făcându-le cu mâna, a zis: Bărbați Israiliteni, și cari vă

temeți de Dumnezeu, ascultați.

17. Dumnezeuul norodului acestuia al lui Israel a ales pre părinții noștri, și pre norodul-l-a înălțat când eră nemer-nic în pământul Eghiptului, și cu braț înalt l-a scos pre ei dintr'însul.

18. Și ca la o vreme de patruzeci de ani a rădat năra-vurile lor în pustie.

19. Și pierzând neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le-a dat lor întru moș-tenire pământul lor.

20. Și după acestea, ca la patru sute și cincizeci de ani le-a dat lor judecători, până la Samuil prorocul.

21. Și după aceea au cerut împărat; și le-a dat Dumnezeu lor pre Saul feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin, ani patruzeci.

22. Și schimbându-l pre el, le-a ridicat lor pre David să le fie împărat; pentru care a și zis, mărturisindu-l: Aflat-am pre David al lui Iesse, bărbat după inima mea, care va face toate voile mele.

23. I Imp. 10, 11, s. 22. I Imp. 16, 12, s.

15. c. 15, 21. 16. c. 19, 22.

23. Din sămânța acestuia Dumnezeu după făgăduința a ridicat lui Israel Mântuitor, pre Iisus.

24. Mai înainte propoveduind Ioan înaintea feței venirei lui botezul pocăinței la tot norodul lui Israel.

25. Iar dacă și-a împlinit Ioan călătoria, zicea: Cine mă socotiți a fi? Nu sunt eu. Ci iată, vine după mine, căruia nu sunt vrednic încălța-mintele picioarelor a dezlegă.

26. Bărbați, frați, fiii neamului lui Avraam, și cari întru voi se tem de Dumnezeu, vouă cuvântul mântuirii acesteia s'a trimes.

27. Pentru că cei ce locuiesc în Ierusalim, și boierii lor, pre acesta necunoscându-l, și glasu-rile prorocilor cele ce în toate sâmbetele se cetesc, judecând, au plinit.

28. Și nici o vină de moarte aflând, au cerut dela Pilat să-l omoare pre el.

29. Și dacă au săvârșit toate

23. Is. 11, 1; Ps. 88, 21.

24. Mat. 3, 1. 25. Ioan 1, 30.

26. Rom. 1, 10. 27. c. 3, 17. Ioan

16, 4. 28. Mat. 27, 23; Marc. 15,

13, s.; Luc. 23, 22; Ioan 19, 6.

29. Mat. 27, 29.

cele ce erau pentru el scrise, pogorându-l de prelemn, l-au pus în mormânt.

30. Iar Dumnezeu l-a sculat pre el din morți:

31. Care s'a arătat în zile multe celor ce s'au suit împreună cu dânsul din Galileea în Ierusalim, cari sânt lui mărturie către norod.

32. Și noi binevestim vouă făgăduința cea făcută către părinți.

33. Că pre aceea Dumnezeu o a plinit noua fiilor a-celora, înviind pre Iisus; precum și în psalmul al doilea scris este: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut pre tine,

34. Iar cum că l-a înviat pre el din morți, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, așa a zis: Voiu da vouă cele cuvioase ale lui David, cele credincioase.

35. Drept aceea și într'alt loc zice: Nu vei da pre Cel Cuvios al tău să vadă stricăciune.

36. Pentru că David în neamul său slujind sfatului lui

30. c. 3, 15; Marc. 16, 4.

31. Ioan 20, 19, 28. 32. Fac. 3,

15 și 12, 2. 33. Evr. 1, 5. 34. Is. 55, 2.

35. Ps. 19, 10. 36. c. 2, 20.

Dumnezeu, a adormit, și s'a adaos lângă părinții săi, și a văzut stricăciune.

37. Iar pre care Dumnezeu l-a înviat, n'a văzut stricăciune.

38. Deci cunoscut să fie vouă, bărbați, frați, că prin aceasta, ertarea păcatelor vouă se vestește.

39. Și despre toate cele ce n'ați putut în legea lui Moisi să vă îndreptați, întru acesta tot cela ce crede se îndreptează.

40. Socotiți dar, ca să nu vie asupra voastră ce s'a zis prin proroci:

41. Vedeți, cei nebăgători de seamă, și vă mirați, și vă stingeți; că lucru lucrez eu în zilele voastre, lucru căruia nu veți crede, de va povesti cineva vouă.

42. Și eșind ei din sinagoga Iudeilor, i-au rugat Neamurile ca în sâmbăta cea viitoare să li se grăească lor graiurile acestea.

43. Și împrăștiindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din

nemernicii cei cucernici au mers după Pavel și după Varnava: carii grăind lor, îi îndemneau pre ei să rămăe întru darul lui Dumnezeu.

44. Iar în cealaltă sâmbătă mai toată cetatea s'a adunat să audă cuvântul lui Dumnezeu.

45. Și văzând Iudeii noroadele, s'au umplut de pismă, și stă împotriva celor ce se grăiau de Pavel, împotrivindu-se și hulind.

46. Iar Pavel și Varnava îndrăznind au zis: Vouă întâiu eră cu cuvință a se grăi cuvântul lui Dumnezeu; iar de vreme ce il lepădați pre el, și nevrednici pre voi vă judecați de viață cea veșnică, iată, ne întorcem la Neamuri.

47. Că așa ne-a poruncit nouă Domnul: Pusu-te-am pre tine spre lumină Neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului.

48. Și auzind Neamurile se bucurau, și slăviau cuvântul Domnului: și au crezut căți

38. Luc. 24, 47. 39. Rom. 8, 4.

40. Avac. 1, 5.

43. c. 11, 22 și 14, 22.

46. Mat. 10, 6.

47. Is. 42, 6; Luc. 2, 32.

48. Rom. 8, 20.

erau rânduiți spre viață veșnică.

49. Și se purtă cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au invitat pre femeile cele cucernice și de cinste, și pre cei de frunte ai cetății și au ridicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava, și i-au scos pre ei din hotarele lor.

51. Iar ei scuturând praful picioarelor sale asupra lor, au venit în Iconia.

52. Iar ucenicii se umpleau de bucurie, și de Duhul Sfânt.

CAPITOLUL XIV.

Pavel în Iconia și Licaonia. Vindecarea unui schiop în Listra. Însușirea mulțimei pentru Pavel și Varnava. Furia Iudeilor. Întoarcerea în Antiohia.

Și a fost în Iconia, de au intrat ei d'împreună în sinagoga Iudeilor, și așa au grăit, cât au crezut din Iudei și din Ellini mulțime multă.

2. Iar Iudeii cei ce nu credeau au ridicat și au răsvrătit sufletele Neamurilor asupra fraților.

3. Deci multă vreme au zăbăvit cu îndrăzneală grăind întru Domnul, cea ce mărturisă cuvântul darului său, dând semne și minuni a se face prin mâinile lor.

4. Și s'a împărțit mulțimea cetății? și unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.

5. Și dacă s'a făcut pornirea Neamurilor și a Iudeilor împreună cu boierii lor, ca să-i ocărăască și să-i ucidă cu pietre pre ei,

6. Înțelegând au fugit la cetățile Licaoniei, la Listra și la Dervi, și în ținutul de prin prejur.

7. Și acolo erau binevestind.

8. Un bărbat oare-care în Listra, neputincios la picioare, seședă, schiop din pântecul maicei sale fiind, care niciodată n'a fost umblat.

9. Acesta ascultă pre Pavel când grăia: care căutând la el, și văzând că are credință a se mântui,

10. A zis cu mare glas: Scoală pre picioarele tale drept. Și a sărit și umblă.

11. Iar noroadele văzând

XIV. 3. c. 19, 11. 5. II Tim. 3, 41.

6. c. 8, 1. 7. c. 11, 20. 8. c. 3, 2.

51. c. 18, 6; Mat. 10, 14.

ceea ce a făcut Pavel, au ridicat glasul lor, Licaonește zicând: Dumnezeii, asemănându-se oamenilor, s'au pogorit către noi.

12. Și numiau pre Varnava, Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el eră povățuitorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Dia, celui ce eră înaintea cetății lor, tauri și cununi înaintea porților aducând, împreună cu noroadele vreă să le facă jertvă.

14. Și auzind apostolii, Varnava și Pavel, rumpându-și hainele lor, au sărit în norod, strigând:

15. Și zicând: Bărbați, căci faceți acestea? Și noi oameni sântem asemenea pătimiși ca voi, carii binevestim vouă, ca să vă întoarceți dela aceste deșerte spre Dumnezeu cel viu, carele a făcut cerul și pământul, și marea, și toate cele ce sânt într'însele.

16. Care întru neamurile cele trecute a lăsat toate limbile să umble în căile lor.

17. Însă nu s'a lăsat pre-

15. c. 10, 25; Ps. 145, 4; Apoc. 14, 7. 16. c. 17, 30; Ps. 80, 15.
17. Ps. 146, 8; Ier. 5, 24.

sine nemărturisit, că bine făcând, din cer a dat nouă ploii, și timpuri roditoare umplând de hrană și de veselie inimele noastre.

18. Și acestea zicând, abia au potolit pre noroade, ca să nu le jertvească lor.

19. Și au venit dela Antiohia și Iconia ludei, și îndemnând pre noroade, și cu pietre lovind pre Pavel, l-au tras afară din cetate gândind că a murit.

20. Iar încungurându-l pre el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate: și a doua zi a eșit împreună cu Varnava în Dervi.

21. Și binevestind cetățile aceleia, și învățând pre mulți, s'au întors în Listra, și în Iconia, și în Antiohia.

22. Întărind sufletele ucenicilor, și rugându-i să rămăie în credință, și cum că prin multe necazuri se cade nouă a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le lor preoți pre la biserici, rugându-se cu posturi, i-au încre-

19. II Cor. 11, 25; II Tim. 3, 11.
22. Mat. 10, 28. 23. Tit. 1, 5.

dintat pre ei Domnului întru care au crezut.

24. Și trecând Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și grăind în Perghia cuvântul, s'au pogorit în Attalia:

26. Și de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau dați darului lui Dumnezeu, spre lucrul care l-au împlinit.

27. Și viind, și adunând biserica, au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei, și cum că a deschis Neamurilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo vreme nu puțină împreună cu ucenicii.

CAPITOLUL XV.

Apostolii hotărâsc a nu se tăia împrejur creștinii dintre neamuri și ce anume se păzească. Călătoresc din nou. Pavel și Varnava la neamuri. Neînțelegerea pentru Ioan Marcu.

Și oare-carii pogorându-se din Iudeea învățau pre frați,

că: De nu vă veți tăia împrejur duple obiceiul lui Moisi, nu veți putea să vă mântuiți.

2. Deci făcându-se pricire

27. c. 15, 4; I Cor. 16, 9.
XV. 1. Gal. 5, 2. c. 11, 30.

și întrebare nu puțină de către Pavel și Varnava împotriva aceloră, au rânduit să se sue Pavel și Varnava și alții oare-carii dintru ei, la apostoli și la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceasta.

3. Deci ei trimeși fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria, povestind de întoarcerea Neamurilor: și făceau bucurie mare tuturor fraților.

4. Și dacă au venit în Ierusalim, au fost primiți de biserică, și de apostoli și de bătrâni, și au vestit câte a făcut Dumnezeu cu dânșii.

5. Iară s'au sculat oare-carii din cei din eresul Fariseilor carii crezuse, zicând: Că trebuie a-i tăia împrejur pre ei, și a le porunci să păzească legea lui Moisi.

6. Și s'au adunat apostolii și bătrânii să vadă de cuvântul acesta.

7. Și multă întrebare făcându-se, sculându-se Petru a zis către ei: Bărbați, frați, voi știți că din zilele cele mai d'înainte Dumnezeu întru noi a ales, ca prin gura mea să audă

4. c. 14, 27. 7. c. 11, 18.

Neamurile cuvântul evangheliei și să creadă.

8. Și cunoscătorul de inimi, Dumnezeu le-a mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt, ca și nouă;

9. Și nimic n'a osebit între noi și între ei, cu credința curățind inimele lor.

10. Acum dar ce ispițiți pre Dumnezeu, a pune jug preste cerbicea ucenicilor, care nici părinții noștri, nici noi n'am putut să-l purtăm?

11. Ci prin darul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui, ca și aceia.

12. Și a tăcut toată mulțimea, și ascultă pre Varnava și pre Pavel, carii povestiau câte a făcut Dumnezeu semne și minuni întru Neamuri printr'înșii.

13. Iar dacă au tăcut ei, a răspuns Iacov, zicând: Bărbați, frați, ascultați-mă pre mine:

14. Simeon a spus cum întâiu Dumnezeu a socotit să ia

din Neamuri norod întru numele lui.

15. Și cu aceasta se întocmesc cuvintele prorocilor: duc pre cum este scris:

16. După acestea mă voi întoarce, și voi zidi cortul lui David cel căzut; și cele surpate ale lui iarăși le voi zidi, și voi ridică pre el:

17. Ca să caute ceilalți din oameni pre Domnul, și toate Neamurile preste care s'a chemat numele meu preste ei, zice Domnul, cela ce face acestea toate.

18. Cunoscute din veac sânt la Dumnezeu toate lucrurile lui.

19. Pentru aceea eu judec, a nu supără pre cei ce din Neamuri se întorc la Dumnezeu:

20. Ci a le scrie lor, ca să se ferească de pângăriciunile idolilor, și de curvie și de sugrumat, și de sânge.

21. Pentrucă Moisi din neamurile cele de demult, are în toate cetățile pre cei ce îl propoveduesc pre el, cetindu-se

9. c. 10, 44. 10. Mat. 23, 4.
11. Efes. 2, 4, 8. 12. c. 11, 18.
14. c. 10, 44.

16. Amos. 9, 11. 20. Lev. 3, 17.
21. c. 13, 15.

în sinagoguri în toată sâmbăta.

22. Atunci s'a părut apostolilor și bătrânilor împreună cu toată adunarea, ca, alegând bărbați dintru ei, să-i trimeată la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se cheamă Varsava, și pre Sila, bărbați povățuitori întru frați:

23. Scriind prin mâinile lor acestea: Apostolii și bătrânii și frații, celor dela Antiohia și Siria și Chilichia frați, celor ce sânt din Neamuri, să se bucure.

24. De vreme ce am auzit că oare-carii dintre noi eșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, zicând: Să vă tăceți împrejur, și să păziți legea, căroră noi n'am poruncit:

25. Părutu-s'a nouă carii ne-am adunat cu un suflet, ca, alegând bărbați, să-i trimetem către voi împreună cu cei iubiți ai noștri Varnava și Pavel.

26. Oameni, carii și-au dat sufletele lor pentru numele

Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimis pre Iuda și pre Sila, carii și ei cu cuvântul vor vesti acesteiași.

28. Pentrucă s'a părut Sfântului Duh, și nouă, că mai mult nici o greutate să se pue preste voi, afară de cele de nevoie, acestea:

29. A vă feri de cele jertfite idolilor, și de sânge, și de sugrumat, și de curvie: de care de vă veți păzi pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.

30. Deci aceștia slobozindu-se, au venit la Antiohia: și adunând mulțimea, au dat cartea:

31. Și cetindu-o, s'au bucurat pentru mângâiere.

32. Și Iuda și Sila, și ei proroci fiind, prin cuvânt mult au mângâieat pre frați și i-au întărit.

33. Și făcând acolo câtăva vreme, s'au slobozit cu pace dela frați către apostoli.

34. Iar lui Sila i s'a părut să rămâe acolo.

35. Iar Pavel și Varnava se zăbăviau în Antiohia, în-

24. c. 20, 30; Gal. 1, 7.

31. c. 13, 45. 32. c. 11, 27 și 13, 1.

vățând și binevestind împreună și cu alți mulți cuvântul Domnului.

36. Iar după câteva zile a zis Pavel către Varnava: Întorcându-ne, să cercetăm pre frații noștri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvântul Domnului, cum petrec.

37. Și Varnava voiă să ia împreună pre Ioan, ce se cheamă Marcu.

38. Iar Pavel zicea că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu dânsii la lucru, să nu-l ia împreună.

39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între dânsii cât s'au despărțit ei unul de altul: și Varnava, luând pre Marcu, a mers cu corabia în Chipru;

40. Iar Pavel alegând pre Sila s'a dus, dându-se darul lui Dumnezeu de către frați.

41. Și trecea prin Siria și Chilichia, întărind bisericile.

CAPITOLUL XVI.

Pavel în Macedonia. Propovăduirea, minunile și suferințele lui.

Și a sosit în Dervi și în Listra; și iată, un ucenic oarecare era acolo, anume Timotei, fiul unei muiere ludece credincioase; iar tatăl lui, Elin;

2. Care se mărturisia de frații cei ce erau în Listra și Iconia.

3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luându-l l-a tăiat împrejur pre el, pentru ludeii cei ce erau în locurile acelea; pentru că știau toți pre tatăl lui că era Elin.

4. Și cum treceau prin cetăți, le dă învățătură să păzească dogmele cele rânduite de apostoli și de bătrânii cei din Ierusalim.

5. Deci bisericile se întăreau cu credința, și prisosiau cu numărul în toate zilele.

6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, fiind opriți de Sfântul Duh a grăi cuvântul în Asia.

7. Venind spre Misia, se

38. c. 13, 13.

XIV, 4. c. 19, 22. 2. c. 6, 3 și 10, 37. 5. c. 18, 23.

împitiau a merge spre Vitinia; și nu i-a lăsat pre ei Duhul.

8. Și trecând Misia, s'au pogorât în Troada.

9. Și vedenie noaptea s'a arătat lui Pavel: Un bărbat Machedonean era stând, rugându-l pre el, și zicând: Trecând în Machedonia, ajută-ne nouă.

10. Iar dacă a văzut vedenia, îndată am cercat să eșim în Machedonia, socotind că ne cheamă pre noi Domnul să le bine-vestim lor.

11. Drept aceea pornind de la Troada, am mers drept la Samotrachi, și a doua zi la Neapoli;

12. Și de acolo la Filipi, care este cetatea cea d'întai a părții acesteia a Machedoniei, colonie; și eram într'această cetate petrecând câteva zile.

13. Și în ziua sâmbetelor am eșit afară din cetate lângă râu, unde se obișnuia a fi rugăciune; și șezând, grăiam femeilor celor ce se adunaseră.

14. Și o femeie anume Lidia, care vindea pânze mo-

horâte, din cetatea Tiatirilor, cinstind pre Dumnezeu, ascultă: căreia Domnul a deschis inima ca să ice aminte la cele ce se grăiau de Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea, și casa ei, s'a rugat zicând: De m'ați judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneți. Și ne-a silit pre noi.

16. Și a fost când mergeam noi la rugăciune, oare-care slujnică având duh pitonicesc ne-a întimpinat pre noi, care dobândă multă dă stăpânilor ei, vrăjind:

17. Aceasta urmând lui Pavel și nouă, strigă, zicând: Acești oameni robii lui Dumnezeu celui de sus sânt, cari vestesc vouă calea mântuirii.

18. Și aceasta făcea în multe zile. Iar supărându-se Pavel și întorcându-se a zis duhului: Poruncescu ți fie întru numele lui Iisus Hristos, să eși dintr'însa. Și a eșit într'acel ceas.

19. Și văzând stăpânii ei, că s'a dus nădejdea câștigului lor, prinzând pre Pavel și

8. c. 20, 6; II Cor. 2, 12; II Tim. 4, 10.

17. Marc. 1, 34; 31. 18. Marc. 16, 17.

pre Sila, i-au dus în târg la cei mai mari.

20. Și ducându-i pre ei la voievozi, au zis: Acești oameni turbură cetatea noastră, ludei fiind.

21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod nouă a le primi, nici a le face, Romani fiind noi.

22. Și s'a ridicat norodul asupra lor; și voievozii rum-pându-le lor hainele, au poruncit să-i bată cu toiage.

23. Și multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniță, poruncind temnicerului prea bine să-i păziască pre ei:

24. Care, poruncă ca aceea luând, i-a pus pre ei în temnița cea mai din lăuntru, și picioarele lor le-a băgat în gros.

25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugându-se, laudau pre Dumnezeu; și îi auziau pre dâșii cei legați.

26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cât s'au clătît temelile temniței; și numai decât s'au deschis toate

ușile, și legăturile tuturor s'au dezlegat.

27. Și deșteptându-se temnicerul, și văzând deschise ușile temniței, scoțând sabia, vrea să se omoare, socotind că au scăpat cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Nimic rău să nu îți faci ție: că toți sântem aici.

29. Și cerând lumânare, a sărit în lăuntru, și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila,

30. Și scoțându-i pre ei afară, a zis, Domnilor: ce mi se cade să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar ei au zis: Crede întru Domnul Iisus Hristos, și te vei mântui, tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului, și tuturor celor din casa lui.

33. Și luându-i pre ei într'acel ceas al nopții, i-a spălat de ranc; și s'a botezat el și ai lui toți îndatăși.

34. Și ducându-i pre ei în casa sa, le-a pus masă, și s'a bucurat cu toată casa sa crezând întru Dumnezeu.

31. Ioan 3, 18. 34. Luc. 5, 29.

20. c. 17, 8. 22. II Cor. 11, 23;

Filip. 1, 26; I Tess. 2, 2.

25. c. 4, 31; 5, 41.

35. Și făcându-se ziuă, au trimis voievozii pre purtătorii de toege, zicând: Slobози pre oamenii aceia.

36. Și a spus temnicerul cuvintele acestea către Pavel că au trimis voievozii ca să vă slobозиți: acum dar ești, și mergeți cu pace.

37. Iar Pavel a zis către ei: După ce ne-au bătut pre noi înaintea norodului fără de judecată, oameni romani fiind, ne-au pus în temniță; și acum pre ascuns ne scot pre noi? că nu este așa; ci să vie ei să ne scoată.

38. Și au vestit voievozilor purtătorii de toege graiurile acestea; și s'au temut auzind că Romani sânt.

39. Și venind s'au rugat lor, și scoțându-i îi poștiau să iasă din cetate.

40. Și eșind din temniță, au intrat în casa Lidiei; și văzând pre frați, i-au mângâiat pre ei, și au eșit.

39. Mat. 8, 29.

CAPITOLUL XVII.

Turburarea din Tesalonic din pricina propovedniei lui Pavel. El trece în Veria și apoi în Atena. Cuvântarea lui Pavel înaintea Arcopagului.

Și trecând prin Amfipoli și Apollonia, au venit în Tesalonic, unde era sinagoga ludeilor;

2. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei, și în trei sâmbete s'a întrebat cu ei din scripturi.

3. Dovedind și arătându-le, că se cădea lui Hristos să pătimească, și să învieze din morți; și cum că acesta este Hristos Iisus, pre care eu vestesc vouă.

4. Și unii dintr'înșii au crezut și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; și mulțime multă din Ellinii cei cucernici, și din femeile cele de frunte nu puține.

5. Iar ludeii cei necredincioși, umplându-se de pismă, și luând lângă ei pre niște oameni răi din cei proști, și făcând gloată, au întărât cetatea, și năvălind asupra ca-

XVII. 1. I Tess. 2, 2. 3. Luc.

24, 27; 45.

sei lui Iason, căutau să-i scoată pre ei la norod.

6. Și neaflându-i pre ei, trăgeau pre Iason și pre unii din frați la mai marii cetății, strigând: că cei ce au turburat toată lumea, aceștia și aici au venit;

7. Pre carii i-a priimit Iason; și aceștia toți împotriva rândueleur Chesarului fac, zicând că este alt împărat, Iisus.

8. Și au turburat pre norod și pre mai marii cetății, carii au auziau acestea.

9. Și luând multe dela Iason și dela ceilalți, i-au slobozit pre ei.

10. Și frații îndată noaptea au trimis pre Pavel și pre Sila la Veria; carii mergând, au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Și aceștia erau mai de bun neam decât cei din Tesalonic, carii au priimit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele cercând scripturile de sănt acestea așa.

12. Mulți dar dintru dânșii au crezut; și din femeile Eli-

nilor cele de cinste, și din bărbai, nu pușini.

13. Și dacă au înțeles ludeii cei din Tesalonic că și în Veria s'a vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, turburând no-
roadele.

14. Și îndată atunci frații au trimis pre Pavel să meargă spre mare; și au rămas Sila și Timotei acolo.

15. Iar cei ce griiau să scape pre Pavel l-au dus pre el până la Atena; și luând poruncă către Sila și Timotei, ca cum mai curând să vie la el, s'au dus.

16. Iar în Atena așteptându-i pre ei Pavel, se întărâtă întru dânsul duhul lui, văzând cetatea plină de idoli.

17. Drept aceea se întrebă în sinagogă cu Iudeii, și cu cei credincioși, și în târg în toate zilele cu cei ce se întâmplau.

18. Iar unii din filozofii Epicuri și Stoiici se priciau cu el. Și unii ziceau: Oare ce voește acest sămănător de cuvinte să grăiască? Iar alții, se

5. c. 16, 20. 7. Luc. 23, 9.
11. Ies. 34, 11; Luc. 16, 20; Ioan
5, 39.

14. c. 16, 1. 16. I Tes. 3, 1.
18. I Cor. 4, 13.

pare că de streini dumnezei este vestitor; căci pre Iisus și învierea lui bine-vestea lor.

19. Și prinzându-l pre dânsul, l-au dus la Ariopag, zicând: Oare putem a înțelege ce este această învățătură nouă, care de tine se grăește?

20. Pentrucă streine oarecare bați în auzirile noastre; drept aceea voim să știm ce vor să fie acestea.

21. (Că Atinenii toți și cei streini, carii mergeau acolo, la nimic alt nu se zăbăviau, fără numai a zice sau a auzi ceva nou).

22. Și stând Pavel în mijlocul Ariopagului, a zis: Bărbați Atineni, întru toate văvăd pre voi ca cum ați fi mai cu-
cernici.

23. Pentrucă, trecând și privind închinăciunile voastre, am aflat și un jertvelnic, întru care eră scris: **Necunosc-tului Dumnezeu.** Pre care dar necunoscându-l voi îl cinstiți, pre acesta eu îl vestesc vouă.

24. Dumnezeu care a făcut lumea și toate cele ce sânt într'însa, acesta fiind Dom-

nul cerului și al pământului, nu în biserici făcute de mâni locuește;

25. Nici de mâni omenеști se slujește, având trebuință de ceva, de vreme ce el dă tuturor viață, și suflare, și toate;

26. Și a făcut dintr'un sângene tot neamul omenesc, să locuiască preste toată fața pământului, așezând vremile ce-
tarele locuinței lor;

27. Ca să caute pre Domnul, ca doară l-ar simți pre el, și l-ar afla, macar că nu este departe de fie-care din noi;

28. Căci întru dânsul viem, și ne mișcăm, și sântem; precum și oare-carii din poeticii voștri au zis: Că al lui și neam sântem.

29. Deci de vreme ce neamul lui Dumnezeu sântem, nu sântem datorii a socotim că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului, sau petrei care este cioplitură a meșteșugului și a gândului omului.

27. Is. 55, 6.
29. Is. 46, 5.

24. c. 7, 48.

30. Deci anii neștiinței acesteia trecându-i cu vederea Dumnezeu; acum poruncește tuturor oamenilor pretutindenea să se pocăiască;

31. Pentrucă a pus ziua, întru care va să judece lumea întru dreptate prin bărbatul pre care mai înainte l-a rânduit; dând credință tuturor: înviindu-l pre dânsul din morți.

32. Iar auzind de învierea morților, unii își băteau joc; iar alții au zis: Te vom auzi iarăși pre tine pentru aceasta.

33. Și așa Pavel a eșit din mijlocul lor.

34. Iar oare-cari bărbați lipindu-se de el, au crezut; între cari eră și Dionisie Areopaghitul, și o femeie anume Damaris, și alții împreună cu dâșii.

CAPITOLUL XVIII.

Pavel în Corint. Achila și Prischila. Cuvântarea lui Pavel. Crisp mai marele sinagogeii vine la credință cu toată casa lui. Vedenia lui Pavel. Proconsulul Gallion. Apolos, bărbat cuvântăreț și credincios.

Iar după acestea eșind Pavel din Atena, a venit la Corint;

30. c. 14, 16; Luc. 24, 47. 31. Rom. 14, 10; c. 3, 15. 32. I Cor. 1, 23.

2. Și aflând pre oare-care ludeu anume Achila, de neam din Pont, care de curând venise dela Italia, și pre Prischila femeea lui; (pentrucă a fost poruncit Claudie să iasă toți ludeii din Roma;) a venit la ei.

3. Și pentrucă eră de un fel de meșteșug cu ei, a rămas lângă dâșii, și lucră; pentru că erau făcători de corturi cu meșteșugul.

4. Și se priciă în sinagogă în toate sâmbetele, și incredință și pre ludei și pre Elini.

5. Iar dacă s'au pogorit de la Machedonia Sila și Timotei, se cuprinsese de duhul Pavel, mărturisind ludeilor că Iisus este Hristos.

6. Și stând ei împotriva și hulind, scuturându-și hainele a zis către dâșii: Sângele vostru asupra capului vostru; curat sânt eu; de acum la Neamuri mă voi duce.

7. Și mutându-se de acolo a venit la casa oare-căruia, anume Iust, care cinstia pre Dumnezeu, a cărui casă eră alături cu sinagoga.

XVIII. 2. Rom. 16, 3. I Cor. 4, 13. 5. c. 17, 10, 13. 6. c. 13, 31; Mat. 10, 14.

8. Iar Crisp, mai marele sinagogeii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui; și mulți din Corinteni auzind credeau, și se botezau.

9. Și a zis Domnul în vedenie noaptea lui Pavel. Nu te teme, ci grăește, și nu tăce:

10. Că eu sânt cu tine și nimeni nu se va ispiți asupra ta ca să-ți facă rău; pentrucă norod mult este mie în cetatea aceasta.

11. Și a șezut acolo un an și șease luni, învățând întru ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Și Gallion fiind dregător în Ahaia, s'au ridicat toți ludeii cu un suflet asupra lui Pavel, și l'au dus pre el la divan,

13. Zicând, că afară de lege acesta îndeamnă pre oameni să cinstiască pre Dumnezeu.

14. Și vrând Pavel să deschidă gura, a zis Gallion către ludei: De ar fi vre o nedreptate sau vre o faptă rea, o ludeilor, după cuviință v'ași fi suferit pre voi:

15. Iar de vreme ce este în-

trebare pentru cuvânt și pentru nume, și pentru legea voastră, veți căuta voi; pentrucă judecător acestora eu nu voi să fiu.

16. Și i-a gonit pre ei dela divan.

17. Și apucând toți Elinii pre Sosten mai marele sinagogeii, îl băteau înaintea divanului. Și lui Gallion nici o grijă nu eră de acestea.

18. Iar Pavel, încă mai îngăduind zile multe după acestea, luându-și ziua bună dela frați, a mers pre apă la Siria, și împreună cu el Prischila și Achila; care și-a tuns capul în Choghees: pentrucă avea făgăduință.

19. Și a sosit în Efes, și pre aceia i-a lăsat acolo; iar el intrând în sinagogă, se întrebă cu ludeii.

20. Și rugându-l ei ca să rămăie la dâșii mai multă vreme, n'a voit:

21. Ci s'a despărțit dela ei, zicând: Mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să-l fac în Ierusalim; și

17. I Cor. 1, 1. 18. c. 21, 34; Num. 6, 9, 18. 21. I Cor. 4, 13; Evr. 6, 3; Iac. 4, 13.

9. I Cor. 2, 3. 10. Is. 41, 10; Ioan 10, 18. 15. Mat. 27, 24; Ioan 18, 21.

iarăși mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Și a purces dela Efes.

22. Și pogorându-se în Chersaria, suindu-se și închinându-se adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Și făcând acolo câțeva vreme, s'a dus, trecând de rând prin ținutul Galatiei și prin Frighia întărind pre toți ucenicii.

24. Iar un ludeu oare-care anume Apolos, Alecsandreon de neam, bărbat meșter la cuvânt, a venit în Efes, puternic fiind întru scripturi.

25. Acesta era învățat în calea Domnului; și ferbând cu duhul, grăia și învăța cu deadinsul cele ce sânt pentru Domnul, știind numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăznie în sinagogă; și auzindu-l pre el Achila și Prischila, l-au luat și mai cu amăruntul, îi au spus lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrând el să treacă în Ahaia, îndemnându-se frații au scris ucenicilor să-l priimască pre ei; care mergând

acolo, mult a ajutat cu darul celor ce crezuseră.

28. Pentru că tare înfruntă pre ludei înaintea norodului arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAPITOLUL XIX.

Pavel propovăduiește în Efes, botează și săvârșește multe vindecări minunate. Dimitrie Argintarul ridică poporul asupra lui Pavel.

Și a fost când era Apolos în Corint, Pavel trecând prin părțile cele de sus a venit în Efes; și aflând pre oare-cari ucenici.

2. A zis către ei: Luat-ați Duh Sfânt după ce ați crezut? Iar ei au zis către dânsul: Încă nici de este Duh Sfânt am auzit.

3. Și a zis către ei: Dar în ce v'ați botezat? Iar ei au zis: În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat botezul pocăinței zicând norodului, să crează întru cela ce vine după dânsul, adevărat, întru Hristos Iisus.

5. Și auzind, s'au botezat

28. c. 9, 22.

XIX. 1. c. 18, 19, 21. 2. c. 10, 41; Ioan 7, 39. 4. Mat. 3, 11.

întru numele Domnului Iisus.

6. Și punându-și Pavel mâinile preste ei, a venit Duhul Sfânt preste dânsii; și grăiau în limbi, și prorociau.

7. Și erau toți bărbați ca la doisprezece.

8. Și el intrând în sinagogă, cu îndrăznie grăia în trei luni, întrebându-se și adevărind cele de împărăția lui Dumnezeu.

9. Iar de vreme ce unii se impietruiau și nu ascultau, grăind de rău calea înaintea norodului, Pavel depărtându-se dela ei, a osebit pre ucenici, în toate zilele pricindu-se în școala unui Tiran.

10. Și aceasta s'a făcut în doi ani; cât toți cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului Iisus, și Iudeii și Elini.

11. Și puteri nu mici făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavel:

12. Cât și preste cei ce erau bolnavi se aduceau de pre trupul lui măhrami sau ștergătoare, și se depărtau de la ei boalele, și duhurile cele rele eșiau dintr'înșii.

8. c. 6, 8 și 2, 4. 8. c. 14, 2.

13. Și s'au ispitit oare-cari din Iudeii cei ce încunjurau jurători, a chemă preste cei ce aveau duhurile cele rele numele Domnului Iisus, zicând: Jurămu-vă pre voi cu Iisus pre care Pavel propovăduiește.

14. Și erau șapte feciori ai lui Scheva, ludeului, arhierului, cari făceau aceasta.

15. Și răspunzând duhul cel rău a zis: Pre Iisus cunosc, și pre Pavel știu; dar voi cine sântei?

16. Și sărind asupra lor omul întru care era duhul cel rău, și biruindu-i pre ei, s'a întărit asupra lor, cât goli și rănii au fugit din casa aceea.

17. Și aceasta s'a făcut știută la toți Iudeii și Elini cei ce locuiau în Efes; și a căzut frică preste toți aceia, și se măria numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce crezuseră veniau de se mărturisau, și vestiau faptele lor.

19. Și mulți din cei ce făcuse vrăjile aducând cărțile, le ardeau înaintea tuturor; și au socotit prețurile lor, și au

17. c. 5, 27, 31.

aflat cincizeci de mii de arginți.

20. Așa cu tărie cuvântul Domnului creștea și se întăria.

21. Și dacă s'au săvârșit acestea, a pus Pavel cu duhul, ca trecând prin Macedonia și Ahaia, să meargă în Ierusalim, zicând că după ce voi fi acolo, trebuie și Roma să o vad.

22. Și trimițând la Macedonia doi din cei ce slujiau lui, pre Timotei și pre Erast; el a rămas câtă-va vreme în Asia.

23. Și s'a făcut în vremea aceea turburare nu puțină pentru calea Domnului.

24. Pentrucă un argintar oare-care anume Dimitrie, făcând biserici de argint Artemidei, dă meșterilor lucru nu puțin:

25. Pre cari adunându-i, și pre cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a zis: Bărbaților, știți că dintr'acest lucru este câștigul nostru.

26. Și vedeți și auziți, că nu numai în Efes, ci mai în

20. c. 6, 17; 12, 24. 21. c. 18, 21 și 20, 15. 22. Rom. 16, 23. 23. II Cor. 1, 8. 24. c. 16, 16.

toată Asia, Pavel acesta mult norod învățând a mutat, zicând, că nu sânt dumnezei cei ce de mâni se fac;

27. Și nu numai această parte a noastră se primejduiește a veni spre defăimare; ci și biserica dumnezeoai celei mari, Artemidei, întru nimic a se socoti, ba încă să se surpe și mărimea ei, pre care toată Asia și lumea o cinstește.

28. Și auzind și umplându-se de mânie, strigau, zicând: Mare este Artemida Efesenilor!

29. Și s'a umplut toată cetatea de turburare; și s'au pornit toți într'un suflet la privesc, răpind împreună și pre Gaie și pre Aristarh, Machedonenii, soții lui Pavel.

30. Iar Pavel vrând să intre în norod, nu l-au lăsat pre el ucenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei, fiind lui prieteni, trimetând la dânsul, îl rugau să nu se dea pre sine în privesc.

32. Deci alții strigau altceva: pentrucă eră adunarea

29. II Cor. 1, 8. 31. Evr. 13, 17. 32. c. 14, 2.

adunată, și cei mai mulți nu știau pentruce s'au adunat.

33. Iar din norod au scos multe pre Alexandru, puțin pre el înainte ludei. Iar Alexandru făcând cu mâna, veni să răspundă norodului.

34. Iar cunoscând că este lăcom, un glas s'a făcut de către toți, care ca vre-o două glasuri strigă: Mare este Artemida Efesenilor.

35. Iar logofătul potolind norodul, a zis: Bărbați Efeseni, cine este omul acela care nu știe că cetatea Efesenilor este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoai celei mari, și a chipului ei?

36. Deci fără de îndoială fiind acestea, se cuvine voi să vă astâmpărați, și nimic cu oltrăznicie să nu faceți.

37. Că ați adus pre bărbați necetia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pre dumnezeul voastră.

38. Iar de are Dimitrie, și cei împreună cu el meșteri către cineva cuvânt, judecători sănt, și dregători: părăscă-se unul pre altul.

39. c. 21, 1.

39. Iar dacă pentru alt ceva cercați, în adunarea cea legiuită se va dezlegă.

40. Pentrucă ne primejduiim să ne vinuim de zărvă pe ziua de astăzi, fiindcă nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm seamă de turburarea aceasta.

41. Și aceasta zicând, a slobozit adunarea.

CAPITOLUL XX.

Călătoria lui Pavel prin Macedonia și Grecia în Asia. El invită pre Eutih în Troada. Dă sfaturi păstoriști la Miliți preșilor din Efes.

Iar după ce a încetat gâlceava, chemând Pavel pre ucenici, și închinându-se lor, a eșit să meargă în Macedonia.

2. Și trecând prin părțile acelea, și mângâindu-i pre ei cu cuvinte multe, a venit în Ellada

3. Și făcând acolo trei luni, fiindcă s'a făcut vicleșug asupra lui despre ludei, vrând el să se suie în Siria, s'a făcut socoteală să se întoarcă prin Macedonia.

4. Și mergea împreună cu

XX. I. I Tim. 1, 3. 4. c. 17, 19; Rom. 16, 21; 22; Efes. 6, 21; II Tim. 4, 20.

el până la Asia Sosipatru Verianul; și din Tesalonicheni, Aristarh și Secund; și Gaie Dervianul, și Timotei; iar din Asia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia mergând înainte ne-au așteptat pre noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele azimelor, am mers pe apă dela Filipi, și în cinci zile am venit la ei în Troada; unde am zăbăvit șapte zile.

7. Iar întru una din Sămbete, adunați fiind ucenicii să frângă pâne, Pavel vorbi cu dânsii, vrând să porceadă a doua zi; și a lungit cuvântul până la miezul nopții.

8. Și erau făclii multe în foisor sus, unde erau adunați.

9. Și șezând un tinerel a nume Eutih într-o fereastră, cuprins fiind de somn greu; vorbind Pavel de multe, plecându-se de somn, a căzut jos din casa de sus cea din rândul al treilea și l-au luat moș.

10. Iar Pavel pogorându-se, a căzut preste el, și îmbrățișându-l a zis: Nu vă turbu-

rați; că sufletul lui într'însul este.

11. Și suindu-se, și frângând pâne, și mâncând, și mult vorbind cu ei până la ziuă, așa a eșit.

12. Iar pre copil l-au adus viu, și s'au mângâiat nupușin.

13. Iar noi venind la corabie, am mers la Asson, de acolo vrând ca să luăm pre Pavel; pentru că așa eră rânduit, vrând el să meargă pre uscat, pedestru.

14. Și dacă s'a întâlnit cu noi la Asson, luându-l pre el, am venit la Mitilini.

15. Și de acolo înotând cu corabia a doua zi am sosit în preajma Hiului; și în ceea-laltă zi am ajuns în Samos, și rămăind în Tronhilion, a doua zi am venit la Milit.

16. Pentru că a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbăvească în Asia; că se grăbiă de ar putea în ziua praznicului a cincizeci de zile să fie în Ierusalim.

17. Și din Milit trimițând în Efes, a chemat pre presviterii bisericei.

18. Și dacă au venit la el,

7. c. 2, 43, 44.

16. c. 19, 31.

— 322 —

a zis lor: Voi știți din ziua cea dintâi întru care am intrat în Asia, cum am fost cu voi toată vremea.

19. Slujind Domnului cu toată ascendența și cu multe ispite, care mi s'au întâmplat mie întru vicleșugurile Iudeilor.

20. Cum nimic n'am tăcut din zile de laolosi, să nu vă înșel eu, și să vă învăț prin toată înaintea norodului, și prin toate.

21. Mărturisind Iudeilor și Filinilor pocăința cea către Dumnezeu, și credința cea însoțită Domnului nostru Iisus Hristos.

22. Și acum iată, eu legat fiind eu duhul, merg în Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întâmpla mie întru el;

23. Fără numai că Duhul Sfânt mă cetățește mărturisindu-mă, zicând că legături și nelegături pe mine mă așteaptă.

24. Căci nu de una nu bag seama: ciot am sufletul meu pentru mine, fără numai ca să nu pierd alergarea mea cu bucurie, și slujba care am luat dela Domnul Iisus, a măr-

turisi evanghelia darului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, pre la carii am trecut propoveduind împărăția lui Dumnezeu.

26. Pentru aceea mărturisesc vouă în ziua de astăzi, că curat sânt eu de sângele tuturor.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să nu vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi, și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v'a pus pre voi episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumnezeu, care o a câștigat cu sângele său.

29. Că eu știu aceste, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, cari nu vor cruță turma.

30. Și dintru voi înși-vă se vor scula bărbați, grăind îndărătnicii, ca să tragă pre ucenici după dânsii.

31. Pentru aceea priveghiați aducându-vă aminte, că trei ani noaptea și ziua n'am în-

26. c. 18, 28. I Petr. 5, 3.
31. Evr. 13, 17.

— 323 —

cetat cu lacrimi învățând pre unul fie-care din voi.

32. Și acum vă încredințez pre voi, fraților, lui Dumnezeu, și cuvântului darului lui, care poate să vă zidiască, și să vă dea vouă moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argintul, sau aurul sau haina, nici a unuia n'am pof-tit.

34. Singuri voi știți, că trebuințelor mele și celor care sânt cu mine, au slujit mâ-nile acestea.

35. Toate am arătat vouă, că așa ostenindu-vă se cade să ajutați celor slabi, aducându-vă aminte de cuvântul Domnului Iisus, că el a zis: Mai fericit este a da decât a lua.

36. Și acestea zicând, plecându-și genunchele sale, împreună cu toți cu ei s'a rugat.

37. Și multă plângere a fost tuturor, și căzând pre grumazii lui Pavel, îl sărutau pre el.

38. Cuprinzându-i jale mai vărtos pentru cuvântul care a fost zis, că nu vor mai ve-

dea fața lui. Și îl petreceau pre el la corabie.

CAPITOLUL XXI.

Calatoria lui Pavel la Chesaria Palestina. Agap îi prevestește ce are să sufere în Ierusalim. Sfântul dat lui Pavel de Iacov. Iudeii se ridică asupra lui în Ierusalim; el e scăpat de căpitanul oștii.

S'a fost, după ce am purces noi, despărțindu-ne de ei, mergând drept am venit la Coz, și a doua zi la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și alând corabie trecând la Finichia, suindu-ne într'insă, am purces.

3. Și ivindu-ne la Chipru, și lăsându-l pre el în stânga, mergeam la Siria, și ne-am pogorit în Tir; pentrucă acolo eră corabia a descărca povara.

4. Și alând ucenici, am rămas acolo șapte zile; cari ziceau lui Pavel prin Duhul, să nu se sue la Ierusalim.

5. Și când a fost nouă de am implinit zilele, eșind mergeam; petrecându-ne pre noi toți împreună cu femeii și cu copii, până afară din cetate;

32. c. 14, 3. 34. c. 18, 3.
36. c. 21, 31-35.

XXI. 4. c. 20, 22. 5. c. 20, 26.

1. Alând genunchele pre Iar-am făcut rugăciune.

2. Și închinându-ne unii altora, am intrat în corabie; și acela s'au intors la ale sale.

3. Iar noi calea pre apă săvârșind dela Tir, am venit la Ptolemaida, și închinându-ne eșilor, am rămas o zi la ei.

4. Iar a doua zi eșind noi, și ce eram cu Pavel, am venit în Chesaria; și intrând în casa lui Filip evangelistul, care eră din cei șapte, am rămas la el.

5. Și acesta avea patru fete, fecioare, prorocițe.

6. Și zăbăvindu-ne noi acolo multe zile, s'a pogorit din Ierusalim oare-care proroc, a-zvorn Agap.

7. Și zicând către noi, și luând brațul lui Pavel și legându-și mâinile și picioarele, a-zis: Asculta zice Duhul Sfânt: Pre bărbatul al căruia este în Ierusalim Iudeii, și îl vor lega în mâinile Neamurilor.

8. Și dacă am auzit acestea, și rogam noi și cei de loc de acolo, să nu se sue el în Ierusalim.

9. Și după ce am auzit acestea, și rogam noi și cei de loc de acolo, să nu se sue el în Ierusalim.

13. Și a răspuns Pavel: Ce faceți de plângeți și imi în-tristați inima? că eu nu numai a fi legat, ci și a muri în Ierusalim gata sânt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputând noi plecă pre el, am încetat, zicând: Voea Domnului să fie.

15. Iar după zilele acestea, gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi, și din ucenicii dela Chesariea, aducând cu sine pre oare-care Mnason, Chis-prian, vechiu ucenic, la care să ne sălășluim.

17. Și sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne-au prii-mit pre noi frații.

18. Iar a doua zi a intrat Pavel împreună cu noi către Iacov; și toți bătrânii au venit.

19. Și închinându-se lor, spunea câte una pre rând cele ce a făcut Dumnezeu întru Neamuri prin slujba lui.

20. Și ei auzind, slăviau pre Domnul, și au zis lui: Vezi frate, câte mii de Iudei sânt

13. Rom. 8, 35. 14. Luc. 22, 42.
19. c. 20, 24.

1. c. 10, 6. 2. c. 2, 13. 10. c. 11, 28.

carii au crezut; și toți sânt răvnitori legii;

21. Și au înțeles pentru tine, că înveți despărțire dela Moisi pre toți Iudei cei din tre Neamuri, zicând să nu-și taie împrejur pre fiii lor, nici dupre obiceiuri să umble.

22. Ce dar este? cu adevărat trebuie mulțime să se adune: că vor auzi că ai venit.

23. Deci aceasta fă, care îți zicem fie: Sânt la noi patru bărbați cari au făgăduință întru sine;

24. Pre aceștia luându-i, curățește-te împreună cu ei, și cheltuește pentru ei, ca să-și rază capul; și vor cunoaște toți, că din cele ce au înțeles pentru tine, nimic nu este; ci umbli și tu păzind legea.

25. Iar pentru Neamurile care au crezut, noi am trimis, judecând nimic de acest-fel să păziască ei, fără numai să se feriască ei de ce este jertvit idolilor, și de sânge, și de zugrumat, și de curvie.

26. Atunci Pavel luând pre bărbații aceia, a doua zi curățându-se cu ei, a intrat în

biserică, vestind plinirea zilelor curățeniei, până ce s'a adus pentru unul sic-care din ei jertvă.

27. Și când eră să se impliniască șapte zile, Iudeii cei din Asia, văzând pre el în biserică, au întăritat tot norodul și și-au pus mâinile pre el.

28. Strigând: Bărbați Israeleni, ajutați: Acesta este omul care împotriva norodului și a legii, și a locului acestuia, pre toți pretutindenea învăță; încă și Ellini a băgat în biserică, și a spurcat acest sfânt loc.

29. Că văzuseră pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pre care socoteau că l-a băgat Pavel în biserică;

30. Și s'a pornit toată cetatea, și a alergat norodul; și prinzând pre Pavel, îl trăgeau afară din biserică; și îndată s'au închis ușile.

31. Și căutând ei să-l omoare pre el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că s'a turburat tot Ierusalimul.

27. c. 24, 18. 28. c. 19, 22 și 24, 5.

29. c. 20, 4; II Tim. 4, 26.

30. c. 26, 21.

24. c. 18, 18; Numer. 6, 21.

25. c. 15, 20; 26. Numer. 6, 5.

32. Care îndată luând oști și eutași, a alergat asupra lui; și a căzând pre căpitanul și pre oști, au înțepat a bate pre Pavel.

33. Și apropiindu-se căpitanul, l-a apucat pre el, și a poruncit să-l lege cu două lanțuri; și întrebă cine este, și ce a făcut.

34. Și alții alt-ceva strigau: Omul acesta; și neputând să ajungă adevărul pentru gălăvia, a poruncit să-l ducă pre el în tabără.

35. Și când a ajuns la treptă, s'a întâmplat de se purta el de oști, pentru sila norodului.

36. Pentru că mergea după mulțimea norodului, strigând: În-l pre el.

37. Și când să-l bage în oaste, Pavel a zis căpitanului: Doarme robod mic a zice ceva către tine? Iar el a zis: Nimeni.

38. Oare nu ești tu Eghipteanul, cea ce mai înainte de mine te ai ridicat asupra poporului în scos în pustie pre cele patru mii de bărbați?

37. c. 10, 43.

39. Și a zis Pavel: Eu sânt om Iudeu din Tarsul Chilichiei, cetățean al unei cetăți care nu este neînsemnată; și te rog pre tine, dă-mi voie să grăesc către norod.

40. Și dându-i voce el, Pavel stând pre trepte, a făcut cu mâna norodului. Și multă tăcere făcându-se, a grăit în limba Evreească, zicând:

CAPITOLUL XXII.

Apărarea lui Pavel. Chemarea sa la trimiterea sa la propovăduire. Ca cetățean roman cere a nu fi bătut.

Bărbați, frați, și părinți, auziți acum răspunsul meu cel către voi.

2. Și auzind ei că în limba Evreească grăește lor, mai multă tăcere au dat; și a zis:

3. Eu sânt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Chilichiei și crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul legii părintească, răvnitor fiind lui Dumnezeu, precum voi sânteti astăzi.

4. Care această cale o am

39. c. 9, 21. 40. c. 12, 11 și 13,

18 și 19, 23.

XXII. 3. c. 5, 21. 4. c. 9, 21, s.

gonit până la moarte, legând și dând la temnițe bărbați și femei.

5. Precum și arhiereul măturisește de mine, și toată bătrâniea; dela carii și cărți luând către frați, la Damasc mergeam, ca și pre cei ce erau acolo să-i aduc legați în Ierusalim, ca să se pedepsească.

6. Și a fost când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, într-o amiază zi, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am căzut la pământ, și am auzit glas zicându-mi: Saul, Saul, ce mă gonești?

8. Iar eu am răspuns: Cine ești Doamne? Și a zis către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pre care tu gonești.

9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au văzut, și s'au înfricoșat; iar glasul celui ce grăia mie nu l-au auzit.

10. Și am zis: Ce voui face, Doamne? Iar Domnul a zis către mine: Scuându-te, mergi în Damasc; și acolo se va grăi ție pentru toate cele ce s'au rânduit ție să le faci.

11. Și fiindcă nu vedeam de slava luminii aceleia, ducându-mă de mână de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.

12. Iar oare-care Anania, bărbat bine-credincios duple lege, mărturisit de toți Iudeii carii locuiesc în Damasc,

13. Venind la mine, și stând înaintea a zis mie: Săve frate, vezi iarăși. Și eu în ciasul acela am căutat la el.

14. Iar el a zis: Dumnezeuul părinților noștri te-a ales pre tine, ca să cunoști voia lui, și să vezi pre Cel Drept, și să auzi glas din gura lui.

15. Căci vei fi lui mărturie către toți oamenii de cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum ce zăbăvești? Scuându-te, botează-te, și îți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Și a fost mie, când m'am întors în Ierusalim și mă rugam în biserică, m'am făcut într-o uimire;

18. Și l-am văzut pre el zicând mie: Grăbește, și ești curând din Ierusalim: că nu vor

15. c. 26, 19. 17. c. 9, 30.

vor mărturiea ta cea pentru mine.

19. Și am zis: Doamne, ei nu m-au pus în temnițe și m-au pus la sinagoguri pre cel ce credeau întru tine.

20. Și când se vărsă sângele lui Ștefan mucenicului tău, și eu eram de față, și mă zădărniceam la moartea lui, păzind hainele celor ce îl omorau pre el.

21. Și a zis către mine: Opre, că eu la Neamuri depun te voui trimete.

22. Și l-au ascultat pre el și au lăsat cuvântul acesta, și au tăcut glasul lor, zicând: lea-lă pre pământ pre unul ca acesta: că nu se cade el să vorbească.

23. Și strigând ei, și aruncând hainele, și praful aruncând în văzduh,

24. A poruncit căpitanul să-l ducă pre el în tabără, zicând cu bătae să se certe el; ca să cunoască pentru care pricină strigau așa asupra lui.

25. Iar fiindcă prea îl strângea pre el cu curelele a zis Pavel către sutașul cel ce stă

de față: Oare este slobod vouă a bate om Roman, și neju-decat?

26. Și auzind sutașul, mergând a spus căpitanului, zicând: Caută ce vei să faci: că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul a zis lui: Spune mie, de ești tu Roman? Iar el a zis: Așa.

28. Și a răspuns căpitanul: Eu cu multă cheltuială am câștigat cetățenia aceasta. Iar Pavel a zis: Iar eu sunt și născut.

29. Deci îndată s'au depărtat dela el cei ce voiau să-l bată: și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doua zi vrând să cunoască adevărul pentru ce se păraște de Iudei, l-a slobozit pre el din legături, și a poruncit să vie arhiereii, și toată adunarea lor, și aducând pre Pavel, l-a pus în mijlocul lor.

29. c. 9, 11 și 18, 2. 22. c. 21, 26.
23. c. 16, 1.

CAPITOLUL XXIII.

Pavel vorbind Adunării este pălmuit. Răspunsul său către Arhiereu. Prouocă împărechere în Adunare. Vicleșugul Iudeilor împotriva lui Pavel dat pre faţă. Trimiterea lui în Chosaria.

Şi căutând Pavel spre adunare, a zis: Bărbaţi, fraţi, eu cu toată ştiinţa bună am vieşuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.

2. Iar arhiereul Anania a poruncit celor ce-i stă lui înainte să-l bată preste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: Bate-te-ar Dumnezeu, părete vărui: şi tu şezi judecându-mă dupre lege, şi împotriva legii porunceşti să mă bată?

4. Iar cei ce stau înainte au zis: Dar pre arhiereul lui Dumnezeu blăstămi?

5. Iar Pavel a zis: N'am ştiut, fraţilor, că este arhiereu; că scris este: Pre mai marele norodului tău, să nu-l grăeşti de rău.

6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Sadduchei, iar alta Farisei, a strigat intru a-

dunare: Bărbaţi, fraţi, eu sânt Fariseu, fecior de Fariseu: pentru nădejdea şi învierea morţilor eu mă judec.

7. Şi aceasta el grăind, s'a făcut neunire între Farisei şi între Sadduchei: şi s'a împerechiat mulţimea.

8. Pentru că Sadduchei zic că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar Fariseii le mărturisesc amândouă.

9. Şi s'a făcut strigare mare: şi sculându-se cărturarii din partea Fariseilor, se priciau, zicând: Nici un rău nu aflăm în omul acesta: iar de a grăit lui duh sau înger, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Şi multă gâlceavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu sfâşie ei pre Pavel, a poruncit ostaşilor să se pogoare şi să-l răpească pre el din mijlocul lor, şi să-l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stându-i Domnul înainte, a zis: Indrăzneşte, Pavel: că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, aşa ţie se cade şi în Roma să mărturiseşti.

XXIII. 1. c. 24. 18. 5. Eş. 22. 26; II Petr. 2. 10; Iud. v. 8. 6. c. 26. 5.

8. Mat. 22. 23. 9. c. 25. 23 şi 5. 32. 11. c. 19. 21.

12. Iar după ce s'a făcut, el, l'a adus la căpitanul, şi a zis: Pavel cel legat chiemându-mă pre mine, s'a rugat pentru acest tinerel să-l aduc la tine, că are oare-ce să-ţi spue ţie.

13. Şi erau mai mulţi de căpitanul luându-l de mână, şi ducându-se în laturi, l'a întrebat: Ce este care ai să-mi spui mie?

14. Carii mergând la arhiereu şi la bătrâni, au zis: Cu amăla ne-am anatematizat pre noi înşi-ne, nimic să nu omorim până nu vom omori pre Pavel.

15. Acum dar voi arătaţi căpitanului împreună cu a-

dunarea că mănă să-l pogoare pre el la voi, ca cum aţi vădă să cercaţi mai pre amăntul cele ce sânt pentru el; că noi, mai înainte de ce se va apropiă el, gata sântem să-l omorim pre el.

16. Şi auzind feciorul surorii lui Pavel vicleşugul, mergând şi intrând în tabără, a spus lui Pavel.

17. Şi chiemând Pavel pre unul din sutaşi, a zis: Pre tinerelul acesta du-l la căpitanul: pentru că are oare-ce să-ţi spun.

18. Deci acela luându-l pre el, l'a adus la căpitanul, şi a zis: Pavel cel legat chiemându-mă pre mine, s'a rugat pentru acest tinerel să-l aduc la tine, că are oare-ce să-ţi spue ţie.

19. Iar căpitanul luându-l de mână, şi ducându-se în laturi, l'a întrebat: Ce este care ai să-mi spui mie?

20. Şi a zis: că Iudeii s'au vorbit să se roage ţie ca mănă să pogori pre Pavel la adunare, ca cum ar vreă ceva mai pre amărutul să întrebe pentru el.

21. Deci tu să nu-i ascuţi pre ei: pentru că îl pândesc pre el bărbaţi mai mulţi de patruzei, carii s'au anatematizat pre ei-şi, nici să mănânce nici să bea până nu vor omori pre el: şi acum gata sânt, aşteptând cea dela tine făgăduinţă.

22. Deci căpitanul a slobozit, pre tinerelul, poruncind, ca nimărui să nu spue că a-cestea ai arătat către mine.

23. Şi chiemând pre doi sutaşi, a zis: Gătiţi dela al treilea ciaz din noapte două-sute de ostaşi, ca să meargă până

la Chesaria, și călăreți șaptezeci și fustași două sute.

24. Și dobitoace să aduceți, ca puind pre Pavel, să-l scape către Filice, domnul.

25. Scriind carte care cuprinde într'acest chip:

26. Claudie Lisie lui Filice prea puternicului domn, să se bucure.

27. Pre acest bărbat, fiind prins de Iudei, și vrând să se omoare de dânșii: mergând eu cu oaste, l-am scos, înțelegând că este Roman.

28. Și vrând să înțeleg pricina pentru care îl părăsc pre el, l-am pogorît la adunarea lor:

29. Pre care l-am aflat părăndu-se pentru întrebările legii lor, iar nici o vină vrednică de moarte sau de legături având.

30. Și vestindu-mi-se mie cum că va să fie vicleșug asupra bărbatului acestuia despre Iudei, dintr'acel cîas l-am trimis la tine, poruncind și părășilor să spue cele ce au asupra lui înaintea ta. Fii sănătos.

31. Deci ostașii, dupre cum

27. c. 21, 18; 22, 29. 28. c. 22, 30.

li se poruncise lor, luând pre Pavel l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doua zi lăsând pre călăreți să meargă cu el, s'au întors în tabără;

33. Carii intrând în Chesaria, și dând domnului cartea, au pus și pre Pavel înaintea lui.

34. Și cetind domnul, și întrebându-l din ce ținut este, și înțelegând că este dela Chilia,

35. A zis: Te voi auzi pre tine când și părășii tăi vor veni. Și a poruncit ca să se păzească el în divanul lui Irod.

CAPITOLUL XXIV.

Pavel înaintea lui Felix și răspunsul său la învinuirile Iudeilor.

Iar după cinci zile s'a pogorît arhiereul Anania, cu bătrânii, și cu oare-care ritor, Tertil, carii au arătat domnului asupra lui Pavel.

2. Și chemându-se el, a început a-l pări pre el Tertil, zicând: Multă pace dobândind prin tine, și isprăvi, care se fac la neamul acesta prin a

ta purtare de grijă,

3. În toată vremea și în tot locul mărturisim, puternice Filice, cu toată mulțumita.

4. Iar ca nu mai mult să te ostenesc; te rog să ne auzi pre noi în scurt cu a ta blândete.

5. Că am aflat pre omul acesta pierzător, și pornind zarvă la toți Iudeii ce sânt în toată lumea, și mai mare eroului Nazarinilor:

6. Care și biserica s'a ispitit să o spurce; pre care l-am și prins, și dupre legea noastră am vrut să-l judecăm.

7. Dar venind Lisie căpitănel, cu multă silă din mănele noastre l'a luat,

8. Poruncind părășilor lui să vie la tine: dela care vei putea singur cercetând, de toate acestea să cunoști, de care noi părim pre el.

9. Și împreună adeverau și Iudeii, zicând cum că acesta așa sânt.

10. Iar Pavel a răspuns, făcându-i lui semn domnul să grăiească: Știindu-te pre tine că de mulți ani ești judecător neamului acestuia, mai cu bu-

nă voie cele pentru mine răspund:

11. Că poți tu cunoaște, că nu sânt mai mult decât douăsprezece zile de când m'am suiat să mă închin în Ierusalim.

12. Și nici în biserică m'au aflat pre mine cu cineva pricindu-mă, sau turburare făcând norodului, nici în sinagoguri, nici în cetate:

13. Nici pot adoveri pentru care acum mă părăsc.

14. Și mărturisesc aceasta ție, că dupre calea pre care ei o zic eres, așa slujesc Dumnezeuului părintesc, crezând toate cele scrise în lege și în proroci:

15. Nădejde având întru Dumnezeu, care și însuși aștepta, cum că va să fie învierea morților, și a dreptilor și a nedreptilor.

16. Și întru aceasta și eu mă nevoesc, ca fără de poticnire știință să am către Dumnezeu și către oameni pururea.

17. Și după mulți ani am

15. Dan. 12, 1; Ioan 5, 28, 29.
16. c. 23, 1; Iov. 27, 6; 1 Petr. 3, 18, 17. c. 11, 29; Gal. 2, 10.

XXIV. 3. c. 23, 29.
1. III Imp. 18, 17.

venit ca să fac milostenii la neamul meu, și prinoase.

18. Intru care m'au allat curățit în biserică, nu cu gloată, nici cu gâlceavă, niște ludei din Asia.

19. Carii trebuia înaintea ta să vie de față, și să părească de au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia singuri să spue, stând eu înaintea soborului, de au aflat ceva întru mine strâmbătate,

21. Fără numai pentru un glas acesta care am strigat, stând între ei, că pentru învierea morților eu mă judec astăzi de voi.

22. Și auzind acestea Filics, i-a lăsat pre ei, fiindcă mai cu amăruntul știa cele pentru calea aceasta, și a zis: Când Lisie căpitanul se va pogori, voiți înțelege pentru voi.

23. Și a poruncit sutașului să se păzească Pavel, și să aibă odihnă, și pre nimeni să nu oprească dintr'ai lui de a-i sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind Filics cu Drusilla femeia

lui, care eră ludeică, a chemat pre Pavel, și l'a auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.

25. Și grăind el pentru dreptate, și pentru înfrânare, și pentru judecata ce va să fie, înfricoșându-se Filics, a răspuns: Acum mergi; și aflând vreme, te voi mai chema.

26. Încă și nădăduind că bani se vor da lui dela Pavel, ca să-l slobozească: pentru aceea și mai dese ori chemându-l, vorbiu cu el.

27. Iar după ce s'au împlinit doi ani s'a pus în locul lui Filics, Porchie Fist; și vrând Filics să facă pe plac ludeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAPITOLUL XXV.

Pavel se apară înaintea lui Fist, și cere să fie trimis la divanul Chesarului. Fist îl aduce la Agripa și Vernichi, cari doreau să-l asculte.

Deci Fist intrând în dregătorie, după trei zile s'a suit în Ierusalim dela Chesariea.

2. Și au arătat lui arhiereul și cei mai de frunte ai lude-

lui asupra lui Pavel, și îl rugau pre el,

3. Cerând har asupra lui, ca să-l trimeată pre el la Ierusalim, făcând viclesug ca să-l ducă pre el pre drum.

4. Deci Fist a răspuns, că Pavel să se păzească în Chesariea, și el va degrab să meargă acolo.

5. Deci cei tari întru voi, care pogorându-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, părească-l pre el.

6. Și zăbăvind la ei nu mai mult decât zece zile, s'a pogorit în Chesariea; și a doua zi șezând la divan a poruncit să se aducă Pavel.

7. Și viind el, au stătut împreună lui ludeii cari veniseră din Ierusalim, multe și grele vinuiri aducând asupra lui Pavel, pre care nu le putu să le dovedească.

8. Răspunzând el: Nici împotriva legii ludeilor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului am greșit ceva.

9. Iar Fist vrând să facă plăcere ludeilor, răspunzând a zis lui Pavel: Voești să te

sui în Ierusalim, și acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a zis: La divanul Chesarului stau, unde trebuie să mă judec: ludeilor nici o nedreptate n'am făcut, precum și tu mai bine știi.

11. Pentrucă de am făcut nepreptate, și ceva vrednic de moarte am lucrat, nu mă feresc de moarte: iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă părăsc, nimeni nu poate pre mine lor să mă dăruiească. Pre Chesarul chem.

12. Atunci Fist, grăind împreună cu sfatul, a răspuns: Pre Chesarul ai chemat? Ia Chesarul vei merge.

13. Și dacă au trecut câteva zile Agripa împăratul și Vernichi s'au pogorit în Chesariea ca să se închine lui Fist.

14. Și zăbăvindu-se zile multe acolo, Fist a spus împăratului pentru Pavel, zicând: Un bărbat oare-care este lăsat de Filics legat;

15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea arhierii și bătrânii ludeilor, cerând împotriva lui judecată.

18. c. 21, 26. 21. c. 23, 4 și 26, c și 28, 20. 23. c. 27, 3.

27. c. 25, 14 și 25, 9. XXV. l. 24, 11 s.

16. Către carii am răspuns, că nu este obiceiul la Romani să dea pre vre un om la pierzare, mai înainte până ce n'are de față cel pârît pre pârâșii lui, și loc de răspuns să-și ia pentru vina sa.

17. Și adunându-se ei aici, nici o zăbavă făcând, a doua zi șezând la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.

18. Pentru carii stând pârâșii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr'acelea care pre-puneam eu:

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință aveau asupra lui, și pentru un Iisus, oare-care mort, pre care zicea Pavel că este viu.

20. Și nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am zis de voește să meargă în Ierusalim, și acolo să se judece pentru acestea.

21. Iar Pavel chemând să se păzească el la judecata lui Sevastu, am poruncit să se păzească până îl voi trimite pre el la Chesarul.

22. Iar Agrippa către Fist a zis: Ași fi voit și eu să aud

pre acel om. Iar el a zis: mâne vei auzi pre dânsul.

23. Deci a doua zi viind Agrippa și Vernichi cu mare paradă, și intrând în divanul palatului, împreună cu căpitani și cu bărbații cei mai de frunte ai cetăței, și poruncind Fist s'a adus Pavel.

24. Și a zis Fist, Agrippo împărate, și toți bărbații cei ce sânteiți împreună cu noi, vedeți pre acesta, pentru care toată mulțimea ludeilor mi s'a rugat și în Ierusalim și aici, strigând că nu trebuie să mai trăească el.

25. Iar eu cunoscând că nimic vrednic de moarte el n'a făcut, și el singur chemând pre Chesarul, am socotit să-l trimet pre el.

26. Pentru care a scrie ceva adevarat domnului n'am. Pentru aceea l-am adus pre el la voi, și mai vartos înaintea ta, împărate Agrippa, ca cercetare făcându-se să am ce să scriu.

27. Pentru că fără cuviință mi se pare a fi, să-l trimet legat, și pricinele cele asupra lui să nu le însemnez.

16. A doua Leg. 17, 4.

19. Luc. 24, 23.

CAPITOLUL XXVI.

Înaintea lui Pavel despre credința sa cea după lege și chemarea la Ebraică, Agrippa socotește că n'are nici o vină.

Iar Agrippa către Pavel a zis: Poruncește-ți-se fie să grăciți singur pentru tine. Atunci Pavel întinzând mâna, a răspuns:

2. Pentru toate care mă pă-răsc ludeii, O împărate Agrippa, mă socotesc pre mine fericit a fi, vrând să răspund înaintea ta astăzi.

3. Mai vartos, știutor fiind tu de toate cele ale ludeilor obiceiuri și întrebări; pentru aceea mă rog ca cu îngăduință să mă ascuți pre mine.

4. Pre viața mea cea din tinerețe, care din început s'a făcut în neamul meu în Ierusalim, o știu toți ludeii;

5. Știindu-mă pre mine mai dinainte, de vor vreă să mărturisască, că după eresul cel prea eu trăit Fariseu.

6. Și acum stau judecându-mă pentru nădeidea făgăduinței cei ce s'au făcut că-

tre părinții noștri dela Dumnezeu.

7. La care nădăjduesc să ajungă cele douăsprezece seminții ale noastre, neîncetată ziua și noaptea slujind. Pentru această nădejde sânt pârît împărate Agrippa, de ludei.

8. Ce lucru necredincios se judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morți înviază?

9. Deci mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarineanul trebuia multe împotrivă să fac.

10. Care am și făcut în Ierusalim; și pre mulți din sfinți eu în temniță i-am închis, luând putere dela arhieriei; și când se omorau ei dam hotărâre.

11. Și la toate sinagogurile de multe ori muncindu-i pre ei, îi îndemnam să hulească; și mult turburându-mă asupra lor, îi goniam până și la cetățile cele din afară.

12. Întru care mergând și la Damasc cu putere și cu poruncă dela arhieriei.

13. Întru amiază-zi am văzut pre cale, împărate, din cer

XXVI. 3. c. 23, 4; Filip. 3, 4.

6. c. 13, 22; 28, 26; Fac. 3, 15.

7. c. 24, 13.

9. c. 8, 3; 9, 1, s.; 22, 4.

mai mult decât strălucirea soarelui, lumină strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau cu mine.

14. Și toți noi căzând la pământ, am auzit eu glas zicând către mine, și grăind în limba Evreească, Savul, Savul, ce mă gonești? Cu greu îți este ție a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.

15. Iar eu am zis: Cine ești, Doamne? Iar el al zis: Eu sunt Iisus pre care tu gonești.

16. Ci te scoală, și stăi pre picioarele tale; că spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aleg slugă și martur, și a celor ce ai văzut, și a celor întru care mă voiu arăta ție;

17. Scoțându-te pre tine de la norod, și dela Neamurile, la care acum te trimet.

18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă dela întunecare la lumină, și dela puterea Satanei la Dumnezeu, ca să iă ertare păcatelor, și soartă între sfinți prin credința cea întru mine.

19. Pentru aceea, împărate

Agripo, nu m'am făcut neascultător vedenici cerești.

20. Ci celor din Damasc întâi, și din Ierusalim, și din toată țara Iudeei, și Neamurilor, am mărturisit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăință.

21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, se ispitiau să mă omoare.

22. Iar dobândind ajutorul cel dela Dumnezeu, până în ziua aceasta stau, mărturisind la mic și la mare, nimic grăind afară de cele ce și prorocii au prorocit că vor să fie și Moisi.

23. Că va pătimi Hristos, că el întâi din învierea morților, lumină va vesti norodului și Neamurilor.

24. Și acestea el răspunzând, Fie cu mare glas a zis: Ești nebun, Pavle, cartea cea multă te duce la nebunie.

25. Iar el a zis: Nu sânt nebun, puternice Fiste; ciala adevărului și ale înțelepciunii cuvinte grăesc.

16. c. 22, 18. Is. 35, 5; Efes. 1, 18; c. 20, 25; Colas. 1, 12.

19. Gal. 1, 16.

20. c. 9, 30. 21. c. 21, 30. 22. Luc. 24, 41. 23. I Cor. 15, 30; Col. 1, 18; Apoc. 1, 5.

CAPITOLUL XXVII.

Pavel călătorește cu multe prinzări la Roma. Indemnări pentru nădejdea mântuirii. Stricarea corăbiei.

Iar după ce s'a judecat ca să mergem noi în Italia, dau pre Pavel și pre alții oarecari legați unui sutaș anume Iulie, din ceata Sevastienească.

2. Și intrând într-o corabie dela Adramit, vrând să mergem pre lângă locurile Asiei, am purces; fiind cu noi Aristarh, Machedoneanul din Tesalonie.

3. Și a doua zi am venit în Sidon. Și cu iubire de oameni arătându-se Iulie către Pavel, i-a dat voce să meargă pre la prieteni să dobândească purtare de grijă.

4. Și de acolo purcează, am venit subț Chipru, pentru că vânturile erau împotriva.

5. Și trecând marea Chiliziei și a Pamfiliei, am venit în Mira Lichiei.

6. Și acolo aflând sutașul o corabie din Alexandria mergând în Italia, ne-a băgat pre noi într'nsa.

26. Că știe pentru acestea, împăratul, către care și îndrăgind grăesc: că nu socotesc a fi ceva dintr'acestea negiut lui; că nu s'a făcut în omgheu aceasta.

27. Crezi, împărate Agripo, pre proroci? Știu că crezi.

28. Iar Agripa către Pavel a zis: Cu puțin de nu mă pleci să fii creștin.

29. Iar Pavel a zis: Ași pofiti dela Dumnezeu, și cu puțin și cu mult, nu numai tu, ci și toți cei ce mă aud pre mine astăzi, să se facă într'acest fel precum și eu sânt, afară de legăturile acestea.

30. Și acestea zicând el, s'a sculat împăratul, și domnul, și Vernichi, și cei ce ședeau împreună cu ei;

31. Și depărtându-se, grăiau unul către altul, zicând: Nimic vrednic de moarte sau de legături face omul acesta.

32. Iar Agripa a zis lui Fie: Se putea slobozi omul acesta, de n'ar fi chemat pre Chesarul.

26. Ioan 18, 30. 32. c. 25, 41.

XXVII. 2. c. 19, 30 și 20, 1.

7. Și în multe zile văslind cu zăbavă, și abia sosind lângă Cnid, nelăsându-ne pre noi vântul, am trecut pre sub Crit, alături cu Salmona;

8. Și de abia trecând, am venit la un loc ce se chemă Limanuri bune; de care eră aproape cetatea Lasia.

9. Și multă vreme trecând, și fiind mergerea corabiei cu primejdie, pentru că și postul trecuse, îi sfătuiă pre ei Pavel.

10. Zicându-le lor: Bărbaților, văd că cu necaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corabiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.

11. Iar sutașul pre cărmaci și pre căpitanul corabiei ascultă mai mult, decât cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de ernat, cei mai mulți făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă să erneze în Finica, limanul Critului, care caută spre Liva și spre Hor¹⁾.

13. Și suflând austrul, pă-

9. II Cor. 11, 25.

¹⁾ Adică spre vântul de sud-vest și nord-vest.

rându-le lor că vor dobândi voea sa, piecând, au văslit pre marginile Critului.

14. Iar nu după multă vreme s'a întârâtat asupra lui un vânt viforător, ce se chiamă Evroclidon.

15. Și răpindu-se corabia, și neputând merge împotriva vântului, slobozindu-ne după valuri ne purtam.

16. Și trecând un ostrov oare-care ce se chiamă Clavdia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgându-o în corabie ajutorințe întrebuințau încingând corabia; și temându-se să nu cază în Sirt, slobozind vetrele așa se purtau.

18. Și fiind noi foarte împresurați de viscol, a doua zi au făcut lepădare din corabie;

19. Și a treia zi noi cu mâ-nile noastre am lepădat unelele corabiei.

20. Și nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, și vifor nu puțin fiindu-ne asupra, se luase deacia, toată nădejdea de a ne mântui noi.

21. Și multă flămânzie fiind, atunci stând Pavel în mijlocul lor, a zis: Se cădea, o

hai buților, ascultându-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, și să fi câștigat necazul acelu și paguba.

22. Și acum vă îndemn pre voi să aveți voe bună; că pre nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.

23. Că mi-a stătut înainte în această noapte îngerul lui Dumnezeu, al căruia sunt eu, și căruia slujesc,

24. Zicând: Nu te teme, Pavle; înaintea Chesarului și se cade să stai; și iată, ți-a dăruit ție Dumnezeu pre toți cei ce sânt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde, bărbaților; că cred lui Dumnezeu, că așa va fi precum mi s'a zis mie.

26. Și într'un ostrov oare-care este să cădem noi.

27. Și dacă s'a împlinit a patrasprezece noapte, purtându-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la miezul nopții le părea corăbierilor că se apropie la vre o margine;

28. Și slobozind măsura, au aflat stânjini douăzeci; și puțin de acolo trecând, și ia-

răși măsurând, au aflat stânjini cincisprezece.

29. Și temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cază, aruncând patru anghire despre cărna corabiei, se rugau să se facă ziuă.

30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, și slobozind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca cum ar vreă despre pisc să sloboziască anghirele.

31. Zis-a Pavel sutașului și ostașilor: De nu vor rămâneă aceștia în corabic, voi nu vă veți putea mântui.

32. Atunci au tăiat ostașii funiile luntrei, și o au lăsat să cază.

33. Iar până când vreă să se facă ziuă, Pavel rugă pre toți să mănânce bucate, zicând: Patrusprezece zile sânt astăzi de când n'ați mâncat, așteptând și nimic gustând.

34. Pentru aceea vă rog pre voi să mâncați; că aceasta este spre mântuirea voastră; că nici unuia din voi păr din cap nu va cădea.

35. Și zicând acestea, și luând pâne, a mulțămît lui Dum-

34. Mat. 10, 26; Luc. 21, 18.

nezeu înaintea tuturor; și frângând, a început a mânca.

36. Și voe bună toți făcând, au luat și ei de au mâncat.

37. Și eram în corabie de toți, suflete două sute și șaptezeci și șase.

38. Și săturându-se de bucate, au ușurat corabia, aruncând grăul în mare.

39. Și dacă s'a făcut ziua, pământul nu-l cunoșteau: iar vedeau de departe un sân ce avea fermuri, la care se sfătuiau, de ar fi cu putință, să scoată corabia.

40. Și trăgând afară anghirele, au slobozit pre mare, și împreună slăbind funiile cârmelor, și ridicând vetrica cea mică după vântșorul care suflă, trăgeau spre țarmuri.

41. Și căzând într'un loc dintre două mări s'a înlipt corabia; și piscul d'înainte s'a împlântat și stă neclătit, iar partea dinapoi se rumpea de sila valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pre cei legați, ca să nu înnoate cineva și să scape.

43. Iar sutașul, vrând să fe-rească pre Pavel, a oprit sfatul lor; și a poruncit ca cei ce

vor putea să înnoate, sărind mai întâiu, să iasă la pământ;

44. Iar ceilalți, unii pre scânduri, alții pre alt ceva din corabie. Și așa s'a făcut de au scăpat toți la uscat.

CAPITOLUL XXVIII.

Pavel iesă în ostrovul Melit, unde face minuni. Ajunge la Roma, unde cuceritează Indurilor.

Și dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se cheamă ostrovul Melit.

2. Iar varvarii au făcut nu puțină milă cu noi; că făcând foc, ne-au priimit pre noi pre toți, pentru ploaia și frigul ce era.

3. Și strângând Pavel găteje multe, și puindu-le în foc, eșind o viperă din căldură, s'a apucat de mâna lui.

4. Și dacă au văzut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, ziceau unul către altul. Cu adevărat ucigaș este omul acesta, care mântuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l-a lăsat să trăiască.

XXVIII. 1. c. 27, 28.
2. II Cor. 11, 37.

Deci el scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pățit.

6. Iar ei așteptau să se umfle el, sau să cază de pripă mort; și așteptând ei mult, și văzând că nu se făcuse nici o rău întru el, întorcându-se, ziceau că este Dumnezeu.

7. Și împrejurul locului aceluia erau satele mai marelui ostrovului, anume Poplie; carele primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne-a ospătat.

8. Și s'a întâmplat de zăcea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri și de urdinare cu sânge; către care intrând Pavel, și rugându-se, puindu-și mâinile pre el, l-a vindecat.

9. Și aceasta făcându-se, și alții cari aveau boale în ostrovul acela veniau și se vindecau;

10. Carii și cu multă cinste ne-au cinstit pre noi; și când am purces noi, ne-au pus cele ce erau de trebuință.

11. Și după trei luni ne-am pornit cu o corabie Alexandrinească, ce ernase în ostrov, care era cu semnul Di-onisiilor.

4. Marc. 16, 18. 8. Mat. 8, 11.

12. Și sosind în Siracusa, ne-am zăbăvit acolo trei zile.

13. Și de acolo încungiu-rând, am venit în Righia; și preste o zi suflând austrul, a doua zi am venit în Potioli;

14. Unde aflând frați, ne-au rugat de ne-am zăbăvit la ei șapte zile; și așa am venit în Roma.

15. Și de acolo frații auzind cele pentru noi, au eșit întru întâmpinarea noastră până la forul lui Appie, și la Tritaverne; pre cari văzându-i Pavel, și mulțumind lui Dumnezeu, a luat îndrăzneală.

16. Iar dacă am venit în Roma, sutașul a dat pre cei legați voivodului oastei; iar lui Pavel i s'a dat voe să petreacă deosebi cu ostașul cel ce îl păzia pre el.

17. Și a fost, după trei zile, a chemat Pavel pre cei mai mari ai Iudeilor, și adunându-se ei, a zis către dânsii: Bărbați, frați, eu nimic împotriva norodului făcând, sau obiceiurilor părintești, legat fiind în Ierusalim m'am dat în mâinile Romanilor.

18. Carii, judecându-mă voiau să mă sloboziască, pen-

trucă nici o vină de moarte eră întru mine.

19. Iar grăindu-mi Iudeii împotrivă, am fost silit a chema pre Chesarul; nu că ași avea întru ceva a pări pre neamul meu.

20. Deci pentru această pricină v'am chemat pre voi, să vă văd, și să vorbesc cu voi; că pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sânt legat.

21. Iar ei către dânsul a zis: Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici viind cineva din frați ne-a spus, sau a grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim dela tine socotelile ce ai; că de eresul acesta, știm noi că pretutindenea împotrivă i se zice.

23. Și rânduindu-i lui zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulți; căroră mărturisind le spuneă de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din proroci, de dimineața până seara.

24. Și uniți credeau cele ce se ziceau, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se ei unul

cu altul, s'au dus, zicând Pavel un cuvânt: Bine a grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinți noștri.

26. Zicând: Mergi la norodul acesta, și zi: Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea;

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au auzit, și ochii lor și-au închis; ca nu cumva să văză cu ochii, și cu urechile să auză, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să-i vindec pre ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că Neamurile s'a trimis mântuirea lui Dumnezeu, și ei vor auzi.

29. Și acestea zicând el, au eșit Iudeii, multă prigonire având între dânzii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani, deplin cu a sa cheltuială, și priimiă pre toți carii veniau către el.

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățând cele ce sânt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăznială, fără oprială.

23. c. 26, 27. 24. c. 17, 4.

26. Is. 6, 9, 10; Luc. 8, 10.
28. c. 13, 27, 46; Ps. 17, 43.

EPISTOLILEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CEA CĂTRE ROMANI

CAPITOLUL I.

Încălătura Evangheliei despre cei ce viețuiesc afară de darul lui Dumnezeu și în dar. Nădejdea și viața din duhurile noastre. Judecata neamurilor că nu pășesc legea firei.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, rânduit spre evangheliea lui Dumnezeu.

2. Care mai înainte a făgăduit-o prin prorocii săi întru sfinte scripturi,

3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'a născut din sămânța lui David după trup;

4. Care s'a hotărât Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, dintru învierea din morți a lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

5. Prin care am luat darul și apostolica, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui:

6. Între carii sântei și voi chemați ai lui Iisus Hristos:

7. Tuturor celor din Roma, iubitorilor lui Dumnezeu, celor chemați sfinți; dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

8. Întâiu dar, mulțumesc Dumnezeui meu prin Iisus

1. I. Fapt. 9, 15; Gal. 1, 6.

2. Tit. 1, 3. II Timot. 2, 8.

4. Ioan 10, 36; Evr. 1, 9. I Cor. 1, 2. 8. I Cor. 1, 4; Tes. 1, 1.

Hristos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.

9. Că martur imi este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;

10. Totdeauna întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară când-va bine mi s'ar întâmpla cu voia lui Dumnezeu ca să vin la voi.

11. Că doresc să vă văd pre voi ca să vă dau vouă ceva dar duhovnicesc spre înțărirea voastră;

12. Și aceasta este, ca să mă mângâiu împreună cu voi prin credința cea d'împreună a voastră și a mea.

13. Și nu voi să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, și am fost oprit până acum, ca să am ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte Neamuri.

14. Că Elinilor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sănt.

9. Filip. 1, 8. 10. Efes. 1, 10.

11. c. 15, 23, 28; Fapt. 28, 31.

12. II Petr. 1, 1. 13. I Tes. 2, 17.

15. Așijderea, cât este după a mea osârdie și vouă celor din Roma să vă bine vestesc.

16. Că nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos: că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede; ludeului mai întâi, și Elinului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dansa se descopere din credință în credință: precum este scris: Iară dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere mânia lui Dumnezeu din cer preste toată păgânătatea și nedreptatea oamenilor, cari în adevărul întru nedreptate.

19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu arătat este întru dânșii; că Dumnezeu le-a arătat lor.

20. Pentru că cele nevăzute ale lui dela zidirea lumii, din făpturi socotindu-se, se văd, și veșnică puterea lui și Dumnezeirea; ca să fie ei fără de răspuns.

21. De vreme ce cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre

16. Ps. 39, 12; Ps. 118, 46; I Cor.

1, 18, 21; Evr. 4, 12; 17. c. 3, 21, 25;

Avac. 2, 4; Ioan 3, 22; Gal. 3, 11;

Evr. 10, 29; 19. Fapt. 14, 15.

21. Efes. 4, 18.

Dumnezeu l-au slăvit, sau i-au mulțumit; ci s'au făcut inzadarnici întru cugetele sale, și s'a întunecat inima lor cea ne înțelegătoare.

22. Zicându-se pre sine a fi înțelepți, au nebunit,

23. Și au mutat slava lui Dumnezeu celui nestricăcios întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, și al paserilor, și al celor cu patru picioare, și al celor ce se târăsc.

24. Pentru aceea i-a și dat Dumnezeu pre ei întru poftele inimilor lor în necurăție, ca să se spurce trupurile lor întru sineși.

25. Cari au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună, și au cinstit și au slujit făpturei în locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci. Amin.

26. Pentru aceea i-a dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocară: că și muierile lor și-au schimbat rânduiala cea firească întru ceea ce este împotriva firei:

22. I Cor. 1, 20; Ier. 10, 24.

23. A doua Leg. 4, 15. 24. Ps.

80, 11; Fapt. 14, 16; II Cor. 11, 21;

Ps. 105, 20. 26. Lev. 18, 22; I Cor. 6, 9.

27. Așijderea și bărbații, lăsând cea duple fire rânduială a părții femecești, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrându-o, și răsplătirea ce li se cădea a rătăcirii lor, întru sineși luându-o.

28. Și precum n'au cercat ei a avea pre Dumnezeu întru cunoștință, așa i-a dat pre ei Dumnezeu întru minte neiscusită, a face cele ce nu se cade;

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de vicleanie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, de ucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele;

30. Șoptitori, grăitori de rău, urători de Dumnezeu, ocărători, semeți, trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Neînțelegători, nestatornici întru așezământuri, fără dragoste, neîmpăcați, nemilostivi;

32. Cari dreptatea lui Dumnezeu știind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sănt, nu numai fac

29. Gal. 5, 19; I Cor. 6, 9; II Cor.

12, 20; Efes. 5, 3; II Tim. 3, 2.

acestea, ci încă și binevoesc cu cei ce le fac.

CAPITOLUL II.

Judecata ce se aduce asupra lui Israel că nu păzește legea.

Pentru aceea fără de răspuns ești, O omule, tot cel ce judeci; căci întru ce judeci pre altul, pre tine însuși te osândești; că aceleași faci, cel ce judeci.

2. Și știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuși aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau au nu bagi seamă de bogățiile bunătații lui, și de îngăduința, și de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință?

5. Ci după împietrirea ta și nepocăita inimă îți aduniție mânia în ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu;

II. 1. Mat. 7, 3.

6. Care va răsplăti fie-căruia după faptele lui;

7. Celor ce prin răbdarea lucrului bun caută slavă și cinste și nestrăicăciune, viața veșnică.

8. Iar celor prigonitori, cari se pun împotriva adevărului, și se supun nedreptății, mânie și urgie,

9. Necaz și strămtorare preste tot sufletul omului celui făcător de rău, al ludeului mai întâiu, și al Elinului;

10. Iar slavă, și cinste, și pace, tot celui ce face binele, ludeului mai întâiu; și Elinului;

11. Că nu este săfărnicie la Dumnezeu.

12. Căci câți fără de lege au greșit, fără de lege vor și perți; și câți în lege au greșit prin lege se vor judecă;

13. Că nu auzitorii legii sânt drepti la Dumnezeu, ci făcătorii legii se vor îndreptă.

14. Căci când Neamurile, cele ce n'au lege, din fire fac ale legii, aceea lege neavând, ei singuri își sânt lege;

6. Ps. 61, 11; Is. 40, 6; Ier. 17, 10; Mat. 16, 17; I Cor. 3, 2; II Cor. 5, 10.

8. Filip. 1, 15; II. Fapt. 10, 24; Efes. 6, 9, s. 13. Iac. 1, 22.

15. Carii arată fapta legii scrisă întru inimile sale, împreună mărturisindu-le lor cunoștința lor, și cugetele lor întru sine pârându-se sau și dându-și răspuns de îndreptare;

16. În ziua când va judecă Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor după evanghelia mea prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numești Iudeu, și te odihnești în lege, și te lauzi întru Dumnezeu.

18. Și cunoști voea lui, și alegi cele de folos, fiind învățat din lege;

19. Și te nădăjduiești a fi povătuitor orbilor, lumină celor dintru întunec,

20. Indreptător celor fără de minte, învățător pruncilor, având închipuirea științei și a adevărului în lege.

21. Deci cel ce înveți pre altul, pre tine nu te înveți? Că ce propoveduești să nu fure, furii?

22. Că ce zici să nu prea curvească, prea curvești? Că ce urăști idoli, furi cele sfinte?

15. Evr. 10, 16; Rom. 9, 1.

16. Mat. 20, 11; 18. Filip. 1, 10.

21. Mat. 21, 1.

23. Că ce te lauzi în lege prin călcarea legii necinstești pre Dumnezeu?

24. Că numele lui Dumnezeu pentru voi se hulește întru Neamuri, precum este scris.

25. Că tăerea împrejur fossește, dacă faci legea; iar dacă ești călcător de lege, tăerea ta împrejur, netăere împrejur s'a făcut.

26. Drept aceea de va păzi netăerea împrejur îndreptările legii, au nu se va socoti netăerea lui împrejur în loc de tăere împrejur?

27. Și va judecă netăerea împrejur cea de fire, plinind legea, pre tine care prin slovă și prin tăerea împrejur, ești călcător de legc.

28. Că nu cel din afară arătat este Iudeu; nici cea din afară în trup este tăere împrejur;

29. Ci cel întru ascuns, acela este Iudeu; și tăerea împrejur este cea a inimei, întru duhul, iar nu prin slovă; a cărui laudă nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu.

24. Is. 52, 1; I Tim. 6, 1.

25. I Cor. 7, 10.

CAPITOLUL III.

Apostolul amenință cu judecata lui Dumnezeu. Iudeii se laudă în deșert cu legea și tăcerea împrejur, căci mântuirea este prin har.

Ce este dar mai mult Iudeului? sau care este folosul tăcerii împrejur?

2. Mult în tot chipul; în-tăiu, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă n'au crezut unii? au doară necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie; ci fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos; precum este scris. Că să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruești când vei judecă tu.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adeverează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Au doară nedrept este Dumnezeu care aduce mânia? (Ca un om grăesc).

6. Să nu fie; că atunci în ce chip va judecă Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea

minciună a prisosit spre slava lui; drept ce încă și cu ea un păcătos mă judec?

8. Și nu, (precum sântem huliți, și precum zic unii că grăim noi): Să facem cele rele, ca să vie cele bune? a căror osândă dreaptă este.

9. Ce dar? întrecem pre ei? Nici de cum; pentru că mai înainte am vinuit și pre Iudei și pre Elini, că toți sub păcat sânt;

10. Precum este scris: Nu este drept nici unul;

11. Nu este cel ce înțelege, nu este cel ce caută pre Dumnezeu.

12. Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bunățate, nu este până la unul.

13. Groapă deschisă gât-lejul lor; cu limbele lor vicleniau; venin de aspidă sub buzele lor;

14. A căror gură de blestem și de amărăciune este plină.

15. Grăbnice sânt picioarele lor, a vărsă sânge;

8. c. 6, 11, 12. 9. Gal. 3, 22.

10. Ps. 13, 3. 13. Ps. 5, 10.

14. Ps. 9, 25. 15. Is. 59, 1.

III. 2. Fapt. 9, 38. 4. Ps. 50, 6.

16. Mărmăre și nevoe în-
cercările lor.

17. Și calea păceii n'au eu-

18. Nu este frica lui Dum-

19. Iar știm că câte zice le-

20. Pentru că din faptele le-

21. Iar acum afară de lege

22. Dreptatea lui Dumne-

23. Căci unul este Dum-

24. Căci se îndreptează în

25. Evr. 4, 12; I Ioan 2, 2.

27. c. 2, 17, 23. 28. Gal. 2, 14.

29. c. 10, 12; Efes. 4, 6.

31. Mat. 5, 17; 18, 19.

32. Ps. 106, 45.

33. Ps. 112, 7; Gal. 2, 16.

34. 10, 12.

25. Pre care l-a rânduit Dumnezeu curățire prin credință întru sângele lui, spre arătarea dreptății lui pentru ertarea păcatelor celor mai înainte făcute.

26. Intru multă răbdarea lui Dumnezeu; spre arătarea dreptății lui în vremea de acum; ca să fie el drept, și îndreptând pre cel ce este din credința lui Iisus.

27. Deci unde este lauda? S'a încuiat. Prin care lege? a faptelor? Nu; ci prin legea credinței.

28. Socotim dar că cu credința se va îndreptă omul fără faptele legii.

29. Au doară Dumnezeu este al Iudeilor numai? iar nu și al Neamurilor? Adevărat, și al Neamurilor;

30. Căci unul este Dumnezeu, care va îndreptă tăcerea împrejur din credință, și netăcerea împrejur prin credință.

31. Deci au doară stricăm legea prin credință? Să nu fie; ci întărim legea.

CAPITOLUL IV.

Avraam chip și pildă despre îndreptarea prin credință.

Deci ce vom zice că Avraam părintele nostru să fie aflat după trup?

2. Că de s'a îndreptat Avraam din fapte, are laudă; ci nu la Dumnezeu.

3. Că ce zice scriptura? Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și s'a socotit lui întru dreptate.

4. Iar celui ce lucrează, plata nu i se socotește după dar, ci după datorie.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cela ce îndreptează pre cel necredincios, i se socotește credința lui întru dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea fără de fapte:

7. Fericiri cărora s'au ertat fără de legile, și cărora s'au acoperit păcatele.

8. Fericit bărbatul, căruia nu-i va socoti Domnul păcatul.

IV. 3. Fac. 15, 6; Gal. 3, 6. Iac. 2, 23. 7. Ps. 31, 1, s.

9. Deci fericirea aceasta întru tăierea împrejur este numai, sau și întru netăierea împrejur? că zicem că s'a socotit lui Avraam credința întru dreptate.

10. Dar cum s'a socotit lui? întru tăierea împrejur fiind, sau întru netăierea împrejur? Nu întru tăierea împrejur, ci întru netăierea împrejur.

11. Și semnul tăierei împrejur a luat, pecete a dreptății credinței, care avea întru netăierea împrejur; ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăierea împrejur; ca să se socotiască și lor spre dreptate;

12. Și tată tăierei împrejur nu numai celor ce sânt din tăierea împrejur, ci și celor ce umblă în urmele credinței cei dintru netăierea împrejur a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este lui Avraam făgăduința, sau seminției lui, ca să fie el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de sânt cei din lege moștenitori, zadarnică s'a fă-

11. Fac. 17, 11. 12. Mat. 3, 9. 13. Fac. 22, 17. 14. Gal. 3, 18.

15. Că legea mânia lucrează, și s'a stricat fă-

16. Că unde nu este lege, a cărei este salutare de lege nu este.

17. Pentru aceasta din credință este, ca după dar; ca ea nu s'asimilează făgăduința la toată seminția; nu numai la cea ce este din lege, ci și la cea ce este din credință, lui Avraam; care este tată noastră întru lege.

18. (Precum este scris: Că tată al multor neamuri te-am pus,) înaintea lui Dumnezeu cauta a crezut, celui ce înviat din morții, și chieamă cele ce nu s'au născut ca cum ar fi.

19. Care mai pre sus de toate s'au născut întru nădejde a credinței, ca va fi el tată al multor neamuri; după cum i s'a spus: Avea să fi sămânța ta.

20. Și născându-se în credință, nu s'a ertat în trupul său cel rău, nici în omorâciunea păcatelor.

21. Și întru făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu

necredința ci s'a întărit cu credința, dând slavă lui Dumnezeu:

22. Și adevărit fiindcă ce i-a făgăduit, puternic este a și face.

23. Pentru aceea i s'a și socotit lui spre dreptate.

24. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'a socotit;

25. Ci și pentru noi, că- rora va să ni se socotiască, celor ce credem întru cela ce a sculat pre Iisus Hristos Domnul nostru din morți;

26. Care s'avândut pentru greșalele noastre, și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

CAPITOLUL V.

Roadele îndreptării prin credință. Adam și Hristos.

Drept aceea, îndreptați fiind din credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos;

2. Prin care și apropiere am aflat prin credință la darul acesta întru care stăm, și ne laudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.

24. Fap. 2, 21. 25. Is. 53, 12. V. I. Ioan 16, 23. 2. Efes. 2, 18.

3. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru necazuri; știind că necazul răbdare lucrează;

4. Iar răbdarea curățire; iar curățirea, nădejde;

5. Iar nădejdea nu rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a varsat întru inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s'a dat nouă.

6. Pentrucă Hristos, încă fiind noi neputincioși, în vremea cea cuviincioasă pentru cei necredincioși a murit.

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept; că pentru cel bun poate și îndrăznește cineva a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dragostea sa spre noi, că încă păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi a murit.

9. Cu mult mai vărtos dar acum, îndreptați fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr'insul de mânia.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai vâr-

tos fiind împăcați, ne vom mântui întru viața lui.

11. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcarea am luat.

12. Pentru aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea; și așa la toți oamenii moartea a trecut, întru acel, prin carele toți au păcătuit;

13. Că până la lege păcatul eră în lume; dar păcat nu se socotește, nefiind lege.

14. Ci a împărășit moartea dela Adam până la Moisi, și preste cei ce n'au păcătuit după asemănarea greșelii lui Adam, care eră chip al celui viitor.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul. Că de au murit prin greșala unuia cei mulți, cu mult mai vărtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulți s'a înmulțit.

16. Și nu precum prin unul ce a păcătuit, este darul că păcatul dintr'unul este spre

3. Iac. 1, 30. 5. Efr. 6, 18, 19; I Petr. 3, 18. 7. Ioan 15, 13.
8. Ioan 3, 16.

12. I Cor. 15, 21. 13. c. 4, 15.
14. I Cor. 15, 45.

CAPITOLUL VI.

tenindre, iar darul din multe

pe care spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru greșala unuia moartea a împărășit prin unul; cu mult mai vărtos cei ce au luat printr'unul harului și a darului dreptății, vor împărăși întru viața prin cel unul, Iisus Hristos.

18. Pentru aceea dar precum prin greșala unuia întru toți oamenii a intrat oșândirea; așa și prin îndreptarea unuia întru toți oamenii a intrat îndreptarea vieții.

19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoși s'au făcut cei mulți, așa și prin ascultarea unuia, drepti se vor face cei mulți.

20. Iară legea a intrat, ca să se înmulțască greșala. Și printr'unul a înmulțit păcatul, așezându-l a prisosit harul:

21. Că precum a împărășit moartea printr'unul spre moarte, așa și harul a împărășit printr'unul spre viață veșnică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

Lucrearea faptelor bune ce se cuvine se urmează credinței. Îndemnare la viața duhovnicească.

Ce vom zice dar? Rămâneam în păcat, ca să se înmulțiască darul?

2. Să nu fie. Căci cari am murit păcatului, în ce chip încă vom mai fi vii întru dânsul?

3. Au nu știți, că ori căți întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?

4. Împreună cu el ne-am îngropat prin botez întru moarte; ca în ce chip s'a sculat Hristos din morți prin slava Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieții să umblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăsliți ne-am făcut cu asemănarea morții lui, deci și învierii lui vom fi părtași.

6. Aceasta știind, că omul nostru cel vechiu cu dânsul împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

VI. 1. Gal. 2, 17. 2. Gal. 6, 14.
3. Gal. 3, 37. 4. Col. 2, 11. 5. Efes. 4, 22; Efr. 12, 1. I Petr. 2, 1 și 4, 13.
5. Fil. 3, 10. 6. Gal. 5, 24.

17. c. 4, 11; Gal. 3, 12.

7. Pentru că cel ce a murit s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom și via împreună cu dănsul.

9. Știind că Hristos cel ce a înviat din morți nu mai moare; că moartea pre dănsul nu-l mai stăpânește.

10. Că ce a murit, păcatul lui odată a murit; iar ce viază, viază lui Dumnezeu.

11. Așa și voi socotiți-vă pre voi morți a fi păcatului, și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu împărătească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să-l ascultați pre el întru porțile lui.

13. Nici să vă faceți mădulările voastre arme de nedreptate păcatului; ci să vă puneți pre voi înaintea lui Dumnezeu, ca din morți vii, și mădulările voastre arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pre voi nu vă stăpânește: că nu sânteți sub lege, ci sub dar.

15. Ce dar? păcatului-vom,

căci nu sântem sub lege, ci sub dar? Să nu fie.

16. Au nu știți, că celui ce vă dați pre voi robi spre ascultare, robi sânteți aceluia pre care ascultați; sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate?

17. Ci mulțămim lui Dumnezeu, căci ați fost robi păcatului, dar ați ascultat din inimă duple chipul învățăturii la care v'ați dat.

18. Și slobozindu-vă de păcat, v'ați făcut robi dreptății.

19. Omeneste grăesc pentru slăbiciunea trupului vostru: că precum v'ați făcut mădulările voastre roabe necurăției și fără de lege spre fără-de-lege; așa acum să vă faceți mădulările voastre roabe dreptății spre sfințenie.

20. Căci când erați robi păcatului, erați slobozi de dreptate.

21. Care roadă dar ați avut atunci întru acelea de care acum vă rușinați? că slârșitul aceloră este moartea.

22. Iar acum slobozindu-vă

17. Pentru că, făcându-vă robi lui Dumnezeu, aveți roada a sa spre sfințenie, iar sfârșitul vieții veșnică.

18. Pentru că plata păcatului este moartea; iar darul lui Dumnezeu este viața veșnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAPITOLUL VII.

evacuarea păcatului sub lege. Slăbiciunea pre omului, împiedicându-l a face legea, aduce moarte.

Au nu știți, fraților, că cel ce se ține de legea grăesc, că legea stăpânește pre om în orice vreme trăiește?

1. A temeră cu bărbat, legea este de lege cu bărbatul călătrăște el; iar de i-a murit bărbatul ei, s'a dezleșit de legea bărbatului.

2. Drept aceea, trăindu-i bărbatul ei, procură să se chameze el, și cu alt bărbat; iar de i-a murit bărbatul ei, slobozindu-se de lege, a nu fi ea procurată, fiind cu alt bărbat.

3. Pentru aceea, frații mei, și voi v'ați omorât legei prin

trupul lui Hristos; ca să fiți voi ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor, cele prin lege lucrau întru mădulările noastre, ca să aducă roada morții.

6. Iar acum ne am slobozit de lege, murind noi aceia întru care eram ținuți; ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.

7. Ce dar vom zice? Au doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu l-am cunoscut, fără numai prin lege: că și pre poftă nu o ași fi știut, de n'ar fi zis legea: Să nu poștești.

8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fără de lege păcatul eră mort.

9. Și eu trăiam fără-de-lege oare-când: iar viind porunca, păcatul a înviat.

10. Iar eu am murit și mi s'a aflat mie porunca, care

8. II Tim. 2, 11. 12. Fac. 4, 1; Ps. 118, 133. 14. Gal. 5, 18. 15. Ioan 8, 16.

16. Ioan 8, 21. 18. I Cor. 7, 22. 21. c. 8, 4. Filip. 3, 19. 22. I Petr. 1, 9.

17. c. 6, 11. 18. 2. I Cor. 7, 23.

5. c. 6, 21. 6. II Cor. 3, 9. 7. Ec. 20, 17. 8. c. 4, 15. Ioan 15, 22. 10. Lev. 18, 5.

eră spre viață, aceasta a fi spre moarte.

11. Că păcatul, luând prin cină prin poruncă, m'a amăgit, și prin aceea m'a omorât.

12. Drept aceea, legea sfântă este, și porunca sfântă, și dreaptă și bună.

13. Deci oare ce eră bun, mie mi s'a făcut moarte? Să nu fie. Ci păcatul, ea să se arate păcat, prin ce eră bun lucrându-mi mie moarte; ca să se facă preste măsură păcătoș păcatul prin poruncă.

14. Căci știm că legea duhovnicească este: iar eu sunt trupesc, vândut subț păcat.

15. Că ceea ce lucrez, nu știu: că nu care voesc eu, aceasta fac; ci care urăsc, aceea lucrez.

16. Iar de fac aceasta care nu voesc, laud legea că este bună.

17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care lăcuște întru mine.

18. Pentrucă știu că nu lăcuște întru mine, adevă, în trupul meu ce este bun: că a voi se află la mine; iar a face binele, nu aflu.

19. Că nu fac binele care voesc: ci răul care nu-l voesc, acela fac.

20. Iar de fac aceasta care nu voesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcuște întru mine.

21. Aflu, drept aceea, legea mie celui ce voesc să fac binele, că ce este rău la mine se află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel din lăuntru.

23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oștindu-se împotriva legii minții mele, și dându-mă pre mine rob legii păcatului, care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! cine mă va izbăvi de trupul morței acesteia?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu; iar cu trupul legii păcatului.

21. Ps. 50, 17. 22. Ps. 1, 2.

23. Gal. 5, 17. 25. I Cor. 15, 57.

14. c. 8, 5. 18. Fac. 6, 5.

CAPITOLUL VIII.

...a pălinitilor prin viețu-
...a lui. Măgăria ce
...a aceluia slăvea sfin-
...a dragostea către Hristos.

Drept aceea, nici o pedeap-

sa nu este acum celor ce

întru Hristos Iisus, cari

omblă după trup, ci du-

ște după legea Duhului vieței

care Hristos Iisus m'a izbă-

șit de legea păcatului și a

moartei. Pentru că ceea ce eră eu

sub legea, căci eră slabă

trup, a săvârșit Dumne-

zeu prin Fiul său

întru omblarea trupului pă-

catului, pentru păcat, a o-

ștind dreptatea legii să

amănă întru noi, cari

omblăm după trup, ci du-

7. Pentrucă cugetul trupu-

lui vrăjmaș este la Dumne-

zeu: că legii lui Dumnezeu

nu se supune, că nici poate.

8. Și cei ce sunt în trup lui

Dumnezeu a plăcea nu pot.

9. Iar voi nu sunteți în trup,

ci în Duh, că Duhul lui Dum-

nezeu lăcuște întru voi. Iar

de n'are cineva Duhul lui Hri-

stos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos în-

tru voi, trupul dar este mort

pentru păcat; iar Duhul viață

pentru dreptate.

11. Iar de lăcuște întru voi

Duhul celui ce a sculat pre

Iisus din morți, cel ce a scu-

lat pre Hristos din morți, va

face vii și trupurile voastre

cele muritoare, pentru Duhul

lui cel ce lăcuște întru voi.

12. Drept aceea, fraților, da-

tori suntem nu trupului, ca

să viețuim după trup.

13. Că de viețuiți după

trup, veți să muriți; iar de

veți omori cu Duhul faptele

trupului, veți fi vii.

14. Că ori căți cu Duhul

lui Dumnezeu se poartă, a-

7. Iac. 4, 4. 9. I Cor. 3, 16.

11. I Cor. 6, 14. 13. Gal. 6, 5.

14. Gal. 5, 18.

ceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentru că n'ăți luat iarăși duhul robiei spre temere; ci ați luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm, Avva, Părinte.

16. Insuși Duhul acesta mărturisește d'împreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Iar de suntem fii, suntem dar și moștenitori; moștenitori adevăți ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitori ai lui Hristos; de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca să ne și proslăvim împreună cu dânsul.

18. Că socotesc că nu sunt vrednice pătimirele vremii de acum de a se asemăna cu slava cea viitoare care va să se descopere întru noi.

19. Pentru că nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă.

20. Că deșertăciunii s'a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o a supus.

21. Spre nădejde, că și sin-

15. Gal. 3, 26 și 4, 6; II Tim. 1, 12.

16. II Cor. 1, 12. 17. Gal. 4, 7;

Eph. 14, 19. 18. II Cor. 4, 17.

19. Col. 3, 4.

gură zidirea aceasta se va slobozi din robia stricăciunii întru slobozenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată zidirea împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai aceea, ci și noi carii avem pârga Duhului, și noi singuri întru noi suspinăm, așteptând punerea de fii, pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne am mântuit: însă nădejdea care se vede nu este nădejde: că ceea ce vede cineva, pentru ce o și nădăjduiește?

25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare așteptăm.

26. Așijderea și Duhul împreună ajutorează nouă întru slăbiciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga, precum se cade nu știm: ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cela ce cearcă inimile știe ce este cugetul Duhului, că după Dumnezeu se roagă pentru sfinți.

28. II Cor. 5, 21, 28; Luc. 21, 36; Gal. 4, 6.

28. Și știm că celor ce iubesc pe Dumnezeu toate li s'au lucrăză spre bine, acelora aducă carii după voință sunt chemați.

29. Că pre carii mai înainte i-a cunoscut, mai înainte i-a și hotărît să fie asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâiu născut între mulți copii.

30. Iar pre carii mai înainte i-a hotărît, pre aceștia i-a și chemat: și pre carii i-a chemat, pre aceștia i-a și încredințat; iar pre carii i-a încredințat, pre aceștia i-a și proslăvit.

31. Ce vom zice dar către acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. Că cel ce nu a cruțat pre Fiul său, ci pentru noi toți l-a dat pre dânsul, cum nu împreună cu el și toate ne va dăruia nouă?

33. Cine va pări împotriva dreptății lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptează.

34. Cine este cel ce judecă spre pierzare? Hristos este cel

ce a murit, și mai ales care a și înviat, care și este d'a dreapta lui Dumnezeu, care și se roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Hristos? neazul, sau strămtoarea, sau goana, sau foamea, sau golăteala, sau nevoia, sau sabia?

36. Precum este scris: Că pentru tine suntem omorâți toată ziua: socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere.

37. Ci întru acestea toate prea biruim pentru cela ce ne a iubit pre noi.

38. Pentru că încredințat sunt, că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare.

39. Nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu poate pre noi să ne despărtească de dragostea lui Dumnezeu, care este întru Hristos Iisus Domnul nostru.

35. Ioan 10, 28. 36. Ps. 43, 23; I Cor. 4, 9; II Cor. 4, 11.

37. I Cor. 15, 27. 38. Fil. 1, 6;

II Tim. 1, 12.

39. Col. 1, 16; Evr. 1, 6.

40. Ioan 3, 16. 34. I Petr. 3, 22.

CAPITOLUL IX.

Israil cel căzut s'a lepădat. Chemarea neamurilor. Israilul cel adevărat.

Adevărul zic întru Hristos, nu mint, împreună mărturisindu-mi mie cunoștința gândului meu întru Duhul Sfânt.

2. Că întristare mare îmi este mie, și neîncetată durere inimii mele.

3. Că așa fi pofit eu insumi a fi anatema dela Hristos pentru frații mei, rudele mele după trup:

4. Carii sunt Israiliteni; a căroră este punerea de fii și slava, și așezământurile și punerea de lege, și slujba, și făgăduințele;

5. Ai căroră sunt părinții, și dintru carii este Hristos după trup, care este preste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6. Nu se poate să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toți carii sunt din Israil, aceea sunt Israil:

7. Nici, căci sunt sămânța lui Avraam, toți sunt fii; ci,

IX. 1. c. 1, s. 3. F.s. 32, 33.
6. Numer. 23, 13; Ioan 8, 39.
7. Fac. 21, 11; Evr. 11, 18; Gal. 4, 28.

întru Isaac, a zis, se va numi fie sămânță.

8. Adecă: Nu carii sunt fii ai trupului, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu; ci carii sunt fii ai făgăduinței se socotesc întru sămânță.

9. Că al făgăduinței este cuvântul acesta: Întru această vreme voi veni, și va fi Sarei fiu.

10. Și nu numai: ci și Rebecca dintru unul având așternut, dela Isaac părintele nostru;

11. Că încă nici fiind fiii născuți, nici făcând ceva bine sau rău, ca cea după alegere rânduiată a lui Dumnezeu să rămâie, nu din fapte, ci dela cel ce chieamă;

12. I s'a zis ei, că cel mai mare va sluji celui mai mic.

13. Precum este scris: Pre Iacov am iubit, iar pre Isav am urit.

14. Ce dar vom zice? Au doară este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie.

15. Că lui Moisi zice: Voi milui pre care miluiesc, și mă

9. Fac. 18, 10. 10. Fac. 25, 21.
12. Fac. 25, 33. 13. Mal. 1, 2.
15. Eș. 33, 19.

aduna de care mă îndur.

16. Deci dar nu este nici unu ca voește, nici a celui ce aleargă, ci a lui Dumnezeu, celui ce miluiește.

17. Că zice scriptura lui Fac. 1, 1. A pre însăși aceasta, că am ridicat, ca să arăt întru mine puterea mea, și ca să arăt că numele meu în tot pământul.

18. Deci dar pre care voește miluiește, și pre care voește împotrivește.

19. Îmi vei zice dar mie: Cum pot prihăniște? că voiei lui cine poate stă împotriva?

20. Ca, O omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Au doară va fi faptura celui ce o a făcut pre eu. Căci m'ai făcut așa?

21. Au n'are putere'olarul să facă dintr'aceiași frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Iar dacă vrând Dumnezeu să și arate mânia, și să descopere puterea sa, a căruia întru multă răbdare se aștepta ale mănii, gătite spre

17. Eș. 9, 14. 18. Eș. 7, 5.
19. Is. 46, 2. 29, 16.

23. Și ca să și arate bogăția slavei sale spre vase ale mîlei, care a gătit mai înainte spre slavă.

24. Pre noi, pre carii ne a și chemat, nu numai din lăcaș, ci și din Neamuri.

25. Precum și la Osie zice, Chiama-voiu pre cel ce nu este norodul meu, norodul meu; și pre cea ce ne iubită, iubită.

26. Și va fi în locul unde s'a zis lor: Nu norodul meu sunteți voi; acolo se vor chie-

na fii ai lui Dumnezeu celor lui viu.

27. Iar Isaia strigă pentru Israil: De va fi numărul fiilor lui Israil ca năsipul mării, rămășița se va mântui;

28. Pentrucă cuvânt săvârșind, și scurtând întru dreptate, că cuvânt scurt va face Domnul pre pământ.

29. Și precum a zis mai înainte Isaia: De nu ne ar fi lăsat nouă Domnul Savaot sămânță, ca Sodoma ne am fi făcut, și cu Gomora ne am fi asemănat.

23. Efes. 1, 4, 7; Col. 1, 27.
25. Osie 2, 25. 26. Os. 1, 10.
27. Is. 10, 22, s. 29. Is. 1, 9.

30. Ce dar vom zice? Că Neamurile care nu umblau după dreptate, au ajuns dreptatea, însă dreptatea care este din credință.

31. Iar Israil umblând după legea dreptății, la legea dreptății n'a ajuns.

32. Pentruce? Pentrucă nu din credință, ci ca din faptele legii. Că s'au poticnit de piatra poticnirei;

33. Precum este scris: Iată, pun în Sion piatră de poticnire și piatră de sminteală: și tot cel ce va crede întru el nu se va rușina.

CAPITOLUL X.

Iudeii caută dreptatea din faptele legii iar nu din sfârșitul legii, care este Hristos. Deosebirea între dreptatea cea din lege și cea din credință, care este deobște și iudeului și neamurilor.

Fraților, bună-voința inimei mele și rugăciunea cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mântuire.

2. Că mărturisesc lor că dragostea lui Dumnezeu au, ci nu duple cunoștință.

33. Is. 8, 14; 28, 16; Rom. 10, 11.

3. Că neștiind dreptatea lui Dumnezeu, și căutând să și pue dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu nu s'au supus.

4. Că sfârșitul legii este Hristos spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea care este din lege, Că omul care face acelea, viu va fi într'însele.

6. Iar dreptatea cea din credință așa zice: Să nu zici întru inima ta: Cine se va sui în cer? adecă, să pogoare pre Hristos.

7. Sau, Cine se va pogori întru adânc? adecă, să ridice pre Hristos din morți.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine cuvântul, în gura ta, și întru inima ta: adecă, cuvântul credinței care propoveduim.

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pre Domnul Iisus, și vei crede întru inima ta, că Dumnezeu l-a ridicat pre el din morți, te vei mântui.

X. 3. c. 9, 21, 22; Filip. 3, 9.

4. Mat. 5, 17; Ioan 3, 15.

5. Lev. 18, 1; Luc. 10, 28; Gal.

3, 12. 6. A doua Leg. 30, 12; 1 Tim. 4, 4.

8. A doua Leg. 30, 14; 1 Tim. 4, 4.

10. Că cu inima se crede pre dreptate; iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11. Că zice scriptura: Tot cel ce crede întru el nu se va rușina.

12. Că nu este osebite Iudeului și Elilinului; pentrucă este Domnul tuturor care îmbogățește pre toți cei care cheamă pre el.

13. Că tot ori-care va chema numele Domnului se va mântui.

14. Cum dar vor chema întru care n'au crezut? și cum vor crede, de care n'au auzit? și cum vor auzi fără de propoveduit?

15. Și cum vor propovedui, de nu se vor trimite? precum scrie: Cât sunt de fructuosi pământurile celor ce binevestesc cele bune!

16. Că nu toți au ascultat evangheliul. Că Isaia zice: Binevestesc, cine a crezut auzind?

17. Deci, credința este din

auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci zic: Au doară n'au auzit? Că în tot pământul a eșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

19. Ci zic: Au n'a cunoscut Israil? Întăiu Moisi zice: Eu voi întărâta pre voi spre cel ce nu este neam, spre neam neînțelegător voi mânia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăznește, și zice: Aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine; arătatu-m'am celor ce nu întreabă de mine.

21. Iar către Israil zice: Toată ziua am întins mâinile mele către norodul cel neascultător și împotriva grăitor.

CAPITOLUL XI.

Alegerea unei părți din Iudei, spre mântuire prin credința în Hristos; lăsarea altei părți în orbirea ei, luând pre neamuri. Indemnarea acestora a nu se sumți căci la urmă și Iudeii se vor mântui.

Zic drept aceea: Au doară a Zlepădat Dumnezeu pre norodul său? Să nu fie. Că și eu

18. Ps. 18, 2. 19. A doua Leg.

32, 21. 20. c. 9, 26; Is. 65, 1, 8.

XI. 1. Ps. 93, 14.

11. Is. 28, 15.
12. 1. Ps. 41. Fapt. 2, 21.
13. c. 32, 21. 14. Is. 53, 1.
15. Ioan 13, 14.

Israilean sunt, din sămânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu a lepădat Dumnezeu pre norodul său, pre care mai înainte a cunoscut. Au nu știți de Ilie ce zice scriptura? cum se roagă lui Dumnezeu împotriva lui Israil, zicând:

3. Doamne, pre prorocii tăi au omorât, și iltarele tale au surpat; și eu am rămas singur, și caută sufletul meu.

4. Dar ce îi zice lui Dumnezeu răspuns? Lăsatu-mi am mie șapte mii de bărbați, carii nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.

5. Așa dar și în vremea aceasta, rămasă-ți duple alegerea darului s'a făcut.

6. Și de este duple dar, deacia nu este din fapte: că apoi darul n'ar fi dar. Iar de este din fapte, deacia nu este darul: că apoi fapta nu ar fi faptă.

7. Ce dar? Ce caută Israil, aceea n'a nemerit; iar alegerea a nemerit, iar ceilalți s'au împietrit.

3. III Imp. 19, 10.
4. III Imp. 19, 18.

8. Precum este scris: Datu-le-a lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi ca să nu vadă, și urechi ca să nu auză; până în ziua de astăzi.

9. Și David zice: Facă-se masa lor spre cursă, și spre laț, și spre sminteală, și spre răsplătire lor;

10. Intunece-se ochii lor ca să nu vadă, și spinarea lor de tot o gârbovește.

11. Zic drept aceea: Au doară s'au poticnit ca să cază? Să nu fie: ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut Neamurilor, ca să răvnească pre ele.

12. Și de vreme ce poticnirea lor este bogăție lumii, și împușinarea lor bogăție Neamurilor; cu cât mai mult plinirea lor?

13. Că vouă zic Neamurilor? întru cât sunt cu Neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc:

14. Ca doară ași face trupul meu să răvnească, și să mântuesc pre vre-unii dintr'înșii.

15. Că de este lepădarea lor

8. Luc. 8, 10; Isa. 29, 11; A doua Leg. 29, 4, 9. Ps. 68, 32.
II. c. 10, 10; Fapt. 13, 40, s.
14. I Tim. 4, 14.

16. Că de este lepădarea lumii, ce alt este lui? Iar de nu, și tu te vei tăia. Atunci lor, fără numai viață din

17. Că de este pârgha sfântă, și frământătura: și de rădăcina sfântă, sunt și ramurile.

18. Și de s'au frânt unele din ramuri, iar tu, maslin sălăvășit fiind, te ai altuit întru ele, și partaș rădăcinii și grăsimii maslinului te ai făcut;

19. Nu te laudă asupra ramurilor. Iar de te lauzi, nu totu tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

20. Dar vei zice: Frântu-șii ramurile, ca să mă alăture eu.

21. Bine: pentru necredință s'au frânt, iar tu pentru credință stai. Nu te înălță cu amănunț, ci te teme:

22. Că de n'a părținit Dumnezeu ramurilor celor firești, nu cumva și ție să nu-ți părținească.

23. Vezi dar bunătatea și părținirea lui Dumnezeu: pre cei ce au căzut, nepărținire; iar spre tine, bunătate, de vei rămânea în bunătate:

iar de nu, și tu te vei tăia.

24. Și aceia iarăși, de nu vor rămânea în necredință, se vor altui: că puternic este Dumnezeu iarăși să-i altuească pre ei.

25. Că dacă tu din maslinul cel din fire sălbatec te ai tăiat, și afară de fire te ai altuit în maslin bun: cu cât mai vărtos aceștia carii sunt duple fire, se vor altui întru al lor maslin?

26. Pentrucă nu voesc ca să nu știți voi, fraților, taina aceasta, ca să nu fiți întru voi singuri înțelepți: că orbire din parte lui Israil s'a făcut, până ce va intra plinirea Neamurilor.

27. Și așa tot Israilul se va mântui: precum este scris: Veni-va din Sion Izbăvitorul, și va întoarce necurățiile dela Iacov:

28. Și aceasta este lor cea delă mine făgăduință, când voiți lua păcatele lor.

29. După evanghelie cu adevărat vrăjmași sunt pentru voi: iar după alegere, iubiți pentru părinți.

12. Ier. 11, 6. 19. Fapt. 13, 46.
20. I Cor. 10, 12. 22. Ioan 15, 24.
23. c. 14, 4; II 3, 10. 26. Is. 59, 30 și 27, 9. 27. Ier. 31, 33.

CAPITOLUL XII.

29. Că fără căință sunt darurile și chemarea lui Dumnezeu.

30. Că precum și voi oarecând n'ați crezut lui Dumnezeu, iar acum v'ați miluit prin necredința acestora:

31. Așa și aceștia acum n'au crezut întru mila voastră cu și ei să se miluească.

32. Că a incuieat Dumnezeu pre toți întru necredință, ca pre toți să-i miluească.

33. O adâncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! cât sunt de necercate judecățile lui, și neurmate căile lui!

34. Că cine a cunoscut gândul Domnului? sau cine s'a făcut lui sfetnic?

35. Sau cine i-a dat mai înainte lui, și i se va răsplăti lui?

36. Că dintr'însul, și printr'însul, și întru dânsul, sânt toate: acelaia slava în veci. Amin:

32. Gal. 3, 21; Ps. 134, 5.
34. Is. 40, 13; I Cor. 2, 16.
35. Iov. 41, 2; 36. I Cor. 8, 4;
Col. 1, 16; Rom. 16, 27.

- 368 -

Sfatură pentru fapta bună cea către Dumnezeu și către oameni.

Rogu-vă dar pre voi, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneți înainte trupurile voastre jertvă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, slujba voastră cea cuvântătoare.

2. Și să nu vă asemănați chipului veacului acestuia: ci vă schimbați la față întru înnoirea minții voastre, ca să cunoașteți voi care este voia lui Dumnezeu cea bună, și plăcută, și deplin.

3. Că zic, prin darul ce mi s'a dat mie, tuturor celor ce sunt întru voi, a nu cugetă înalt afară decât li se cade a cugetă; ci a cugetă spre a fi cu mintea întreagă, precum fie-căruia a împărțit Dumnezeu măsura credinței.

4. Că precum într'un trup multe mădulări avem, și mădulările n'au toate o lucrare:

5. Într'acestași chip noi, cei mulți, un trup suntem întru

XII. 1. c. 6, 12; I Tesal. 4, 2.
2. Efes. 4, 22; 3. I Cor. 7, 17.
4. I Cor. 12, 19, s.

Hristos, și fie-care unul altuia mădulare.

6. Și având daruri de mulțumiri după harul care este dat nouă, ori prorocie, după măsura credinței;

7. Ori slujbă, întru slujbă: ori cea ce învață, întru învățare;

8. Ori cel ce mângăie, întru mângăiere; cel ce dăruiește, întru neviclesug; cel ce este ispravnic, întru osârdie; cel ce miluește, întru buna-voință.

9. Dragostea nefățarnică. Urând răul; și lipindu-vă de lucru bun.

10. Cu dragoste frățescă unul pre altul iubind; cu cînstea unul pre altul mai mare făcând;

11. Cu osârdia nelenevoși; cu duhul arzând, Domnului slujind.

12. Întru nădejde bucurându-vă, întru neceaz răbdând; întru rugăciune îngăduind;

13. În trebuințele sfinților părtași fiind; iubirea de streasă urmând.

14. Bine-cuvântați pre cei

15. Efes. 4, 11; 8. Mat. 6, 8.

9. I Tim. 1, 2; Ps. 96, 1.

11. c. 14, 18 și 16, 12; 12. Col. 4, 2.

14. Mat. 5, 44; I Cor. 4, 12.

ce vă gonesc pre voi: bine-cuvântați, și nu osădiți.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plângeți cu cei ce plâng.

16. Aceeași unul către altul cugetând. Nu cele înalte cugetând, ci cu cei smeriți împreună purtându-vă. Nu fiți înțelepți întru voi înși-vă.

17. Nimărui rău pentru rău răsplătind; făcând purtare de grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. De este cu puțință, în-cât este despre voi, cu toți oamenii având pace.

19. Nu vă izbândiți singuri vouă, iubitorilor, ci dați loc mănii: că scris este: A mea este izbânda; eu voi răsplăti, zice Domnul.

20. Drept aceea, de flămânzește vrăjmașul tău, dă-i lui pâine; de însetează, adapă-l pre el; că aceasta făcând cărbuni de foc grămădești pre capul lui.

21. Nu te birui de rău, ci biruește cu binele pre rău.

16. c. 15, 2; 17. Pild. 3, 1; II Cor. 8, 21; 19. A doua Leg. 32, 35; Evr. 10, 30; 20. Pild. 25, 21, s.

- 369 -

CAPITOLUL XIII.

Sfătuire la supunere, dragoste și alte fapte bune.

Tot sufletul să se supue stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu: și stăpânii care sânt, dela Dumnezeu sânt rânduite.

2. Pentru aceea cea ce se împotrivește stăpânirii, rânduiei lui Dumnezeu se împotrivește: și carii se împotivesc, judecată își vor lua loru-și.

3. Că dregătorii nu sânt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar voești să nu-ți fie frică de stăpânire? Fă bine, și vei avea laudă dela dânsa:

4. Că slujitor al lui Dumnezeu este ție spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabiea: că slujitor al lui Dumnezeu este, izbânditor spre mânie celui ce face răul.

5. Pentru aceea trebuie să vă supuneți, nu numai pentru mânia, ci și pentru știința.

6. Că pentru aceasta și dă-

dii dați: că slujitori ai lui Dumnezeu sânt, spre însăși aceasta indeletnicindu-se.

7. Dați dar tuturor cele ce sânt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu dijma, dijma; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimăruți cu nimic nu fiți datori, fără numai cu a iubi unul pre altul: că cel ce iubește pre altul legea a împlinit.

9. Pentru că aceea, Să nu curvești. Să nu ucizi. Să nu furi. Să nu fii măturie mincinoasă. Să nu poștești; și ori-care altă poruncă, într'acest cuvânt se cuprinde adevă: Să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine.

10. Dragostea nu lucrează rău vecinului: drept aceea împlinirea legii este dragostea.

11. Și aceasta, știind vremea, că acum vreme este noi din somn să ne sculăm: că mai aproape este nouă mântuirea acum decât când am crezut.

12. Că noaptea a trecut, iar

7. Mat. 22, 37. 8. Gal. 5, 14; Col. 3, 14; I Tim. 1, 5. 9. Marc. 12, 31. 10. I Cor. 13, 4. 11. II Cor. 6, 2; Efes. 5, 14; I Tes. 5, 5; Evr. 6, 9. 12. I Ioan 5, 3; Efes. 5, 11.

XIII. 1. Petr. 2, 13, s.; Tit 3, 1. 3. Luc. 22, 25.

13. Că a Apropiat: să lepădăm de lucrurile întunerecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminii.

13. Că ziua, cu bun chip să umblăm; nu în ospețe și în beți; nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu întru proștă și pismă.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grijă a trupului să nu o faceți, spre poftă.

CAPITOLUL XIV.

Despre cei slabi în credință. Să nu umblăm unul pre altul. Despre pace. Să nu simțim pre frațele.

Spre cel slab întru credință, să primim-l, nu întru îndoirea credințelor.

2. Că unul crede că va mânca toate, iar cel slab legumi mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cel ce nu mănâncă să nu-l deămăntă; și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu-l sâmbăntă, că Dumnezeu l'a făcut pre dânsul.

4. Luc. 21, 31; Efes. 5, 12; Iac. 4, 10. 11. Gal. 3, 27; Col. 3, 12. 12. I Cor. 15, 17; Fapt. 20, 25. 13. I Cor. 9, 4; Gal. 5, 10; 3. Col. 2, 16.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga streină? Domnului său stă sau cade. Și va stă: că puternic este Dumnezeu

a-l pune pre dânsul să stea. 5. Unul osebește o zi de alta; iar altul judecă toate zilele asemenea. Fie-care întru a sa minte deplin să fie adevărit.

6. Cel ce socotește ziua, Domnului o socotește; și cel ce nu socotește ziua, Domnului nu o socotește. Și cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi lui-și viază, și nimeni lui-și moare.

8. Că de viem, Domnului viem; și de murim, Domnului murim: deci sau de viem, sau de murim, ai Domnului sântem.

9. Că spre aceasta Hristos a și murit, și a înviat, și a viețuit, ca să stăpânească și pre cei morți și pre cei vii.

10. Dar tu, ce judeci pre

4. c. 2, 1; Mat. 7, 1; Iac. 4, 12. 5. Gal. 4, 10. 6. A doua Leg. 8, 10; I Cor. 10, 31; 9. Fapt. 10, 42; II Cor. 5, 15. 10. II Cor. 5, 10.

fratele tău? sau și tu, ce dă-
făimezi pre fratele tău? că toți
vom stă înaintea judecării lui
Hristos.

11. Pentru că scris este: Viu
sânt eu, zice Domnul, că mie
se va plecă tot genunchiul, și
toată limba se va mărturisi
lui Dumnezeu.

12. Deci dar fie-care din
noi de sine își va da seama
înaintea lui Dumnezeu.

13. Deci mai mult să nu
judecăm unul pre altul: ci a-
ceasta mai vărtos să judecați,
ca să nu puneți împiedecare
fratelui sau sminteală.

14. Știu, și bine adevărit
sânt în Hristos Iisus, că ni-
mic nu este spurcat prin sine:
fără numai celui ce i se pare
a fi ceva spurcat, acelaia este
spurcat.

15. Iar de se mănăște fra-
tele tău pentru bucate, iată
nu umbli după dragoste. Nu
perde cu bucatele tale pre a-
cela, pentru care Hristos a
murit.

16. Să nu se hulească dar
lucrul vostru cel bun.

11. Is. 45, 23; Tit. 2, 10.
12. Mat. 12, 20; Gal. 6, 5.
13. Mat. 18, 1. 14. Mat. 15, 11.
15. 1 Cor. 8, 13, 13.

17. Că nu este împărăția
lui Dumnezeu mâncare și bă-
tutură; ci dreptate, și pace, și
bucurie întru Duhul Sfânt.

18. Că cel ce întru acestea
slujește lui Hristos, bine plă-
cut este lui Dumnezeu, și a-
les la oameni.

19. Deci cele ce sânt ale păcei
să le urmăm, și cele ce sânt
spre zidirea unuia către altul.

20. Pentru mâncare nu stri-
că lucrul lui Dumnezeu. Că
toate sânt curate; ci rău este
omului celui ce prin sminteală
mănâncă.

21. Bine este a nu mânca
carne, nici a bea vin, nici de
care fratele tău se poticnește,
sau se smintește, sau se slă-
bește.

22. Tu credință ai? întru
tine însuși să o aibi înaintea
lui Dumnezeu. Fericit este cel
ce nu se judecă pre sine în-
tru ceea ce alege.

23. Iar cel ce se îndoește
cu gândul, dacă mănâncă se
osândește, pentru că nu este
din credință; și tot ce nu este
din credință păcat este.

17. Luc. 17, 20; 1 Cor. 8, 5.
21. 1 Cor. 8, 13. 22. 1 Ioan 3, 11.
23. Tit. 1, 15; Evr. 11, 6.

CAPITOLUL XV.

1. Pentru blândețea lui Hristos. Pa-
trădătoarea slujba Evangheliei pînă în
1. Îndeamnă a da ajutorare la
săraci.

Să datori sântem noi cei fari-
ni purtăm slăbiciunile ce-
lor neputincioși, și nu nouă
ca plăcem.

2. Ci fie-care din noi să
se facă spre plăcere vecinului
întru bine, spre zidire.

3. Că și Hristos nu lui-și
a făcut spre plăcere;
ci precum este scris: Ocările
celor ce te ocăresc pre tine
să stau preste mine.

4. Căci câte s'au scris mai
înainte, spre învățatura noas-
tră, s'au scris, ca prin răbdare
și mângăierea scripturilor nă-
dejde să avem.

5. Iar Dumnezeu răbdărei
și mângăieri să dea vouă
ca să vă gândiți între voi
întru Hristos Iisus:

6. Ca toți într'un suflet cu
ei gură să slăviți pre Dumne-
zeu, și Tatăl Domnului nos-
tru Iisus Hristos.

7. Deci dar primiți unii pre

8. Mat. 15, 11; Fapt. 3, 25.
9. c. 11, 20; II Imp. 22, 10; Ps.
17, 50. 10. A doua Leg. 32, 49; Ps.
66, 5. 11. Ps. 118, 1. 12. Is. 11, 10;
Mat. 12, 21. 13. c. 14, 17.

alții, precum și Hristos a pri-
mit pre voi întru slava lui
Dumnezeu.

8. Și zic eu, că Iisus Hris-
tos a fost slujitor tăerei impre-
jur pentru adevărul lui Dum-
nezeu, ca să întărească făgă-
duințele părinților.

9. Iar Neamurilor pentru mi-
lă, să proslăvească pre Dum-
nezeu; precum este scris: Pen-
tru aceasta mă voi mărturisi
ție întru Neamuri, Doamne,
și numelui tău voi cânta.

10. Și iarăși zice: Veseliți-
vă, Neamuri, cu norodul lui.

11. Și iarăși: Lăudați pre
Domnul, toate Neamurile; lă-
udați-l pre el toate, noroadele.

12. Și iarăși Isaia zice: Fi-
vă rădăcina lui Iesse, și cel ce
se va scula să stăpânească
pre Neamuri, întru acela Nea-
murile vor nădăjdui.

13. Iar Dumnezeu nădej-
dei să vă umple pre voi de
toată bucuria și pacea cre-
zând, spre a prinosi voi întru
nădăjde, cu puterea Duhului
Sfânt.

8. Mat. 15, 11; Fapt. 3, 25.
9. c. 11, 20; II Imp. 22, 10; Ps.
17, 50. 10. A doua Leg. 32, 49; Ps.
66, 5. 11. Ps. 118, 1. 12. Is. 11, 10;
Mat. 12, 21. 13. c. 14, 17.

14. Și adevărit sânt și eu însu-mi, frații mei, pentru voi, că și voi plini sânteți de bună-tate, plini de toată știința, putând și unii pre alții a vă învăța.

15. Și mai cu îndrăzneală am scris vouă, fraților, din parte, ca cum v'ași mai aduce aminte vouă, pentru darul ce mi s'a dat mie dela Dumnezeu.

16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru Neamuri, cu slujbă sfântă lucrând evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jertfa Neamurilor bine priimită, sfințită întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, am laudă întru Hristos Iisus întru cele ce sânt către Dumnezeu.

18. Că nu voi cuțeză a zice ceva din cele ce n'a lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea Neamurilor, cu cuvântul și fapta.

19. Întru puterea semnelor și a minunelor, întru puterea Duhului lui Dumnezeu; așa cât din Ierusalim și împrejur până la Iliric, am plinit evanghelia lui Hristos.

14. 2 Petr. 1, 11; I Ioan 2, 11.

20. Și așa m'am nevoit a bine-vesti, nu unde s'a născut Hristos, ca să nu zidesc pre temelie streină.

21. Ci precum este scris. Căroră nu s'a vestit pentru dânsul, îl vor vedea; și carii n'au auzit vor înțelege.

22. Pentru aceea mă și oprim de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai având loc în aceste lături, și dorință având a veni către voi de mulți ani;

24. Când voi merge în Ispania, voi veni la voi: că am nădejde trecând pre acolo să vă văd pre voi, și de voi să mă petrec acolo, după ce mai întâi despre o parte mă voi satura de voi.

25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Machedonia și Ahaia a face o împărțășire oare-care la săracii sfinților carii sânt în Ierusalim.

27. Că bine au voit; și da-

20. II Cor. 10, 13, 14. 21. Is. 52, 13.

22. c. 1, 11; I Tes. 2, 11.

23. Fapt. 19, 21. 25. Fapt. 18, 21.

19, 21; 20, 22. 26. I Cor. 16, 1.

27. I Cor. 9, 11.

carii le sânt lor. Că de vreme ce întru cele duhovnicești ale voastre au împărțășit Neamurile, astoria sânt și întru cele trupești a le sluji lor.

28. Aceasta dar săvârșind, și pătulind lor roada aceasta, voi merge pre la voi în Ispania.

29. Și știu că venind către voi, întru plinirea binecuvântării evangheliei lui Hristos voi veni.

30. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos, și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru închinăciuni pentru mine către Dumnezeu;

31. Ca să mă izbăvesc de persecutatori în Iudeea; ca să fie slujba mea în Ierusalim bine priimită sfinților.

32. Ca cu bucurie să viu la voi prin vocea lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeuul păceii voii cu toți. Amin.

II Tes. 3, 1; 4, 11.

CAPITOLUL XVI.

Incredințare a Tivri slujitoare bisericii din Cheghrees. Închinăciune a lui Pavel către toți.

Și încredințez vouă pre Fivisora noastră, care este slujitoare bisericii din Cheghrees:

2. Ca să o priimiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților, și să-i fiți ajutoari ei întru toț lucrul ori-ce ar poști dela voi; că și aceasta ajutătoare a fost multora, și mie însu-mi.

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus:

4. Carii pentru sufletul meu grămăzii lor și-au sepus; căroră nu numai eu singur mulțămesc, ci și toate bisericile Neamurilor.

5. Și bisericii celei din casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet iubitelui meu, care este părga Ahaiei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariamei, care mult s'a ostenit pentru noi.

XVI. 3. Fapt. 18, 1. 5. I Cor. 16, 11.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și Iuniei, rudelor mele, și soților mele în robie, cari sânt vestiți între Apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, și lui Stahie iubitului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apelli celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sânt din ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sânt din ai lui Narchis, cari sânt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosci, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, și mumei lui și a mele.

13. Marc. 15, 31.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegon, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin, și fraților celor ce sânt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog, și Iuliei, lui Nireu și surorii lui, și lui Olimpan și tuturor sfinților celor împreună cu ei.

16. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Închina-se vouă bisericele lui Hristos.

17. Și vă rog pre voi, fraților, să vă păziți de cei ce fac împărechieri și smintele împotriva învățăturai, care voi v'afi învățat; și vă feriți de ei.

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine înșală inimile celor fără de răutate.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi; și voesc să fiți înțelepți spre bine, și proști spre rău.

20. Iar Dumnezeuul păceii să zdrobiască pre Satana sub

16. I Cor. 16, 20; II Cor. 13, 13;

I Tes. 5, 24; I Petr. 5, 14.

17. Mat. 7, 15; Tit. 3, 10; 18. Filip.

3, 19; II Cor. 2, 17; Col. 2, 4.

gleburile voastre curând. Da-
cu Domnului nostru Iisus
Hristos cu voi, Amin.

21. Închina-se vouă Timoteu cel împreună cu mine lucrător, și Luchie, și Iason, și Timoteu, rudele mele.

22. Închina-mă vouă și eu Iasie, cel ce am scris car-
tan, întru Domnul.

23. Închina-se vouă Gaie,
pădărea mea și a toată aduna-

24. Închina-se vouă Erast
dreptătorul cetăței, și Cuart
butele.

24. Darul Domnului nos-
trului Iisus Hristos cu voi, cu
toți. Amin.

21. Ept. 16, 1, 2; Filip. 2, 19.

22. Ept. 19, 22; I Cor. 1, 14;

Tim. 4, 10.

25. Iar celui ce poate să
vă întăriască pre voi după
evangelica mea, și propo-

veduirea lui Iisus Hristos, du-
pre descoperirea tainei care
din anii vecilor eră tăcută,

26. Iar acum s'a arătat, și
prin scripturile prorocilor, du-
pre porunca veșnicului Dum-
nezeu, spre ascultarea cre-
dinței întru toate neamurile
s'a cunoscut:

27. Unuia prea înțeleptu-
lui Dumnezeu prin Iisus Hri-
stos, căruia slava în veci. A-
min.

Către Romani s'a scris dela Corint, prin
Fivi diaconia bisericei din Cheghrees.

25. Ef. 1, 9; 3, 21; Iud. 24.

26. II Tim. 1, 10. 27. I Tim. 1, 13.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
INTAIA CĂTRE CORINTENI

CAPITOLUL I.

Mulțumiri lui Dumnezeu pentru credința Corintenilor. Muștră împărechierile dintre ei din iubirea de slavă pentru înțelepciunea înțeleasă punând înainte crucea Domnului ca adevărată înțelepciune.

Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voea lui Dumnezeu, și Sosten fratele.

2. Bisericei lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfinți întru Hristos Iisus, celor chemați stinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru:

I. I. 1 Fapt. 18, 27. 2. c. 6, 11.

3. Dar vouă, și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru darul lui Dumnezeu ce s'a dat vouă întru Iisus Hristos:

5. Că întru toate v'ați îmbogățit întru dânsul, în tot cuvântul și în toată știința;

6. Precum mărturisirea lui Hristos s'a adevărit întru voi;

7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un dar; așteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos:

3. Rom. 1, 2; II Cor. 1, 2; Efes. 1, 2. 4. Efes. 1, 13; s. II Cor. 8, 7. 6. Rom. 1, 16. 7. Ps. 33, 11; Filip. 3, 20.

CORINTENI

1. 21.

8. Care va și întări pre voi până la stârșit, nevinovați întru Domnului nostru Iisus Hristos:

9. Credincios este Dumnezeu, prin care v'ați chemat spre împărțășirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.

10. Și vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca să nu vă împărechieri; ci să fiți întemeiați într'un gând și într-o înțelegere.

11. Pentru că mi s'a arătat pentru voi, frații mei, de cei ce sânt ai Hloii, că pri-
vi sânt între voi.

12. Și zic aceasta, că fie din voi zice: Eu sânt al lui Pavel; iar eu al lui Apollos; iar eu al lui Chifa; iar eu al lui Hristos.

13. Au doară s'a împărțit Hristos? au Pavel s'a răstignit pentru voi? sau întru numele lui Pavel v'ați botezat?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că nici pre unul din

voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie;

15. Ca să nu zică cineva că întru numele meu am botezat.

16. Botezat-am și casa lui Stefana; iar mai mult nu știu să fi botezat pre alt cineva.

17. Că nu m'a trimis pre mine Hristos să botez, ci să vestesc evanghelia; nu întru înțelepciunea cuvântului, ca să nu se facă în zadarnică crucea lui Hristos.

18. Pentru că cuvântul crucii celor peritori nebulie este; iar nouă celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este: Perde-
voiu înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voiu lepădă.

20. Unde este înțeleptul? unde este cârturarul? unde este întrebătorul veacului acestuia? au n'a făcut nebulă Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu, n'a cunoscut lumea prin în-

16. c. 16, 12. s. 18. c. 2, 3. 4; Rom. 1, 16. 19. Is. 29, 14. 20. Iov. 12, 11; Is. 33, 18. 21. Mat. 11, 25; Luc. 10, 21.

țelepciune pre Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu prin nebunia propoveduirii a mântui pre cei ce cred.

22. Pentru că și Iudeii semner, și Elini înțelepciune caută:

23. Iar noi propoveduim pre Hristos cel răstignit, Iudeilor sminteală, iar Eliniilor nebunie:

24. Iar celor chemați, Iudeilor și Eliniilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu, și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun a lui Dumnezeu mai înțelept decât oamenii este; și ce este slab a lui Dumnezeu mai tare decât oamenii este.

26. Că vedeți chemarea voastră, fraților, că nu sunt mulți înțelepți după trup, nu sunt mulți puternici, nu sunt mulți de bun neam;

27. Ci cele bune ale lumii a ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți să-i rușineze; și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pre cele tari;

22. Ioan 4, 48; 23. Rom. 9, 30; c. 2, 14; 24. Col. 2, 8; 26. Mat. 11, 25; Iac. 2, 5.

28. Și cele de neam proști, și neașteptate în samă ale lumii a ales Dumnezeu, și cele ce nu sunt, ca pre cele ce sunt să strice;

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui.

30. Și dintru dănsul voi sântei întru Hristos Iisus, care s'a făcut nouă înțelepciune dela Dumnezeu, și dreptate, și sfințire, și izbăvire;

31. Ca precum este scris: Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAPITOLUL II.

Propoveduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor, nici în înțelepciune lumescă, ci în înțelepciunea cea după Dumnezeu.

Și eu, venind la voi, fraților, am venit-am, nu întru înălțarea cuvântului sau a înțelepciunii, vestind vouă mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre aceasta răstignit.

29. Efes. 2, 8; 30. Ier. 23, 31; s.; Rom. 4, 31; II Cor. 5, 21; Ioan 17, 9; 31. Ier. 9, 23; s.; II Cor. 10, 17; II. I. Gal. 6, 14.

3. Și eu întru slăbiciune, și întru frică, și întru cutremur mare am fost la voi.

4. Și cuvântul meu și propoveduirea mea nu eră întru cuvinte îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii;

5. Ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Și înțelepciunea o grădă, omul ce-i desăvârșit; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sunt peștii mării;

7. Ci grăm înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o a rânduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră;

8. Care nimeni din domniile veacului acestuia nu o a cunoscut, nici o a înțeles, nici o a răstignit pre Domnul;

9. Ci precum este scris: Că cel ce ocular n'a văzut, nici cel ce auricular n'a auzit, nici la in-

ma omului nu s'au suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre dănsul.

10. Iar nouă ne-a descoperit Dumnezeu prin Duhul său: că Duhul toate le cercă, și adâncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este întru insul? așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul lumii, ci duhul cel din Dumnezeu; ca să știm cele ce sunt dela Dumnezeu dăruite nouă.

13. Care și grăim, nu întru cuvinte învățate ale înțelepciunii omenești, ci întru cele învățate ale Duhului Sfânt; cele duhovnicești cu cele duhovnicești asemănându-le.

14. Iar omul cel sufleteș nu primește cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu; că nebunie sunt lui; și nu le poate înțelege, căci duhovnicește se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le

10. Mat. 13, 16; II. Mat. 11, 27; 13. c. 1, 17; II. Petr. 1, 38; 14. Ioan 14, 17; Rom. 8, 7; 15. Pild. 28, 5.

judecă toate, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l învețe pre el? Iar noi avem mintea lui Hristos.

CAPITOLUL III.

Apostolul a propovăduit Corinteniilor potrivit înțelegerii lor. Hristos este temeliea credinței. Cei ce zidește această temelie bine sau rău se vor vădi în ziua judecății. Creștinii sânt biserică lui Dumnezeu.

Si eu, fraților, n'am putut să grăi vouă ca celor duhovnicești, ci ca celor trupești, ca unor prunci întru Hristos.

2. Cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucate: că încă nu puteți; ci încă nici acum nu puteți.

3. Că încă trupești sunteți: căci când este întru voi râvnă, și prigonire, și împerecheri, au nu sântei trupești? și au nu duple om umblați?

4. Căci când zice cineva: Eu sânt al lui Pavel; și altul: Eu sânt al lui Apolos; au nu sântei trupești?

5. Cine dar este Pavel, și cine este Apolos, fără numai slujitori prin cari ați crezut, fie-căruia precum Domnul i-a dat?

6. Eu am sădit, Apolos a udat; iar Dumnezeu a făcut creșterea.

7. Pentru aceea nici cel ce sădește este ceva, nici cel ce udă; ci Dumnezeu cel ce dă creșterea.

8. Iar cel ce sădește și cel ce udă una sânt; și fie-care va lua plata sa după osteneala sa.

9. Pentru că ai lui Dumnezeu împreună lucrători sântem; a lui Dumnezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire sântei.

10. După harul lui Dumnezeu care este dat mie, cu un înțelept meșter, mai mare temelie am pus, iar altul zidește. Însă fie-care să socotească cum zidește.

11. Că altă temelie nimeni nu poate să puc afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva

5. Rom. 12, 3. 6. Iac. 1, 21.

8. Ps. 61, 11. Rom. 2, 6.

9. II Cor. 6, 1. II. Efes. 2, 20.

16. Rom. 11, 34.

III. I. Ioan. 16, 12. Evr. 5, 12.

2. I. Petr. 2, 2. 3. I. 11, 11. Gal. 5, 20.

cu această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, troscie;

13. Al fie-cărui lucru arătați-vă; că ziua îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; și al fie-cărui lucru în chip va fi, focul îl va lăsa.

14. Și al cărui lucru va rămănească care a zidit, plată va avea.

15. Iar al cărui lucru va rămănească, se va păgubi; iar el în chip se va mântui; însă așa prin foc.

16. Au nu știți că sântei biserică lui Dumnezeu, și Dumnezeu lui Dumnezeu lăcuește întru voi?

17. De va strică cineva casa lui Dumnezeu, strică-l va pre Dumnezeu; căci biserică lui Dumnezeu sfântă este, care sântei voi.

18. Nimeni pre sine să nu se înfule. De i se pare cuiva că este înțelept în lume, acesta, nebun să se facă, ca să fie înțelept.

19. Pentru că înțelepciunea lui Dumnezeu este ascunsă.

20. Ps. 93, 11. 23. c. 11, 3.

IV. I. Mat. 16, 19. I. Petr. 4, 10.

2. Luc. 12, 42.

lumei acestea nebulie este la Dumnezeu. Că scris este: El prinde pre cei înțelepți întru priceperea lor.

20. Și iarăși: Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sânt deșerte.

21. Drept aceea nimeni să nu se laude între oameni. Că toate ale voastre sânt;

22. Ori Pavel, ori Apolos, ori Chifa, ori lumea, ori viața, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sânt;

23. Iar voi sântei ai lui Hristos; iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Vrednicia Apostolică. Nouvința împerecherilor. Smerenia și răbdarea Apostolilor. Lauda lui Timotei.

Așa să ne socotiască pre noi omul, ca pre niște slugi ale lui Hristos, și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar ceea ce se caută mai mult la ispravnici, este ca credincios să se afle cineva.

3. Iar mie prea puțin îmi

20. Ps. 93, 11. 23. c. 11, 3.

IV. I. Mat. 16, 19. I. Petr. 4, 10.

2. Luc. 12, 42.

este ca să mă judec de către voi, sau de ziua omenească; ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentru că nimic pre mine nu mă știu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat; iar cela ce mă judecă pre mine Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecați, până ce va veni Domnul, care va și lumina cele ascunse ale întunecului și va arăta sfaturile inimilor: și atunci lauda va fi fie-căruia dela Dumnezeu.

6. Și acestea fraților, le-am închipuit întru mine și întru Apolos pentru voi; ca întru noi să vă învățați ca nu mai mult decât ce este scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul împotriva celui alt.

7. Că cine te alege pre tine? și ce ai care n'ai luat; iar dacă și ai luat, ce te lauzi, ca cum n'ai fi luat?

8. Iată sâțuli sântei, iată v'ați îmbogățit, fără de noi ați

împărățit: și o de ați împărățit, ca și noi împreună cu voi să împărățim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostolii cei mai de apoi ne-a arătat, ca pre niște rânduiri spre moarte; pentru că privială ne-am făcut lumei, și ingerilor, și oamenilor.

10. Noi nebuni sântem pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi necinstiți.

11. Până în ceasul de acum și flămânzim, și însetăm, și sântem goli, și pătimim, și nu sântem așezați;

12. Și ostenim, lucrând cu mâinile noastre: ocărăți fiind, grăim de bine; izgoniți fiind, răbdăm;

13. Huliți fiind, mângăiem: ca niște gunoii ne am făcut lumei, tuturor lepădătură suntem până acum.

14. Nu înfruntându-vă pre voi scriu acestea, ci ca pre niște fii ai mei iubiți învățându-vă.

4. Ps. 34, 23. 5. Rom. 2, 28.
6. Rom. 12, 3. 7. Ioan 3, 27.
8. Apoc. 3, 17.

9. Rom. 8, 35. 11. II Cor. 11, 27.
12. Fapt. 18, 3; I Tes. 2, 9, 10.
Rom. 12, 14.

CAPITOLUL V.

Monstrări împotriva celor desfrânați.

Cu adevărat se aude între voi curvie, și curvie ca aceea care nici între păgâni nu se numește, ca să aibă cineva pre muicerea tătâne-său.

2. Și voi v'ați semețit, și nu mai bine ați plâns, ca să se ridice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eu dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de față acolo, iată am judecat ca cum ași fi de față, pre cel ce a făcut aceasta așa.

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pre unul ca acela Satanei spre perirea trupului, ca duhul să se mântuească în ziua Domnului Iisus.

6. Nu este bună lauda voastră. Au nu știți că puțin aluat toată frământătura dospește?

7. Curățiți dar aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătu-

10. C. 11, 1. 12. c. 16, 10.
13. Fapt. 18, 21; Evr. 6, 2; Iac.
4, 19. 20. c. 2, 4; Luc. 17, 30.

V. 1. Lev. 18, 7. 3. II Cor. 10, 1;
Col. 2, 5. 4. Mat. 18, 18. 5. c. 1, 10;
I Tim. 1, 20. 6. Gal. 5, 9.

ră nouă, precum sunteți fără de aluat. Că paștele noastre Hristos pentru noi s'a jertfit:

8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutăței și al vicleșugului; ci întru azimele curăției și ale adevărului.

9. Scris-am vouă în epistolă să nu vă amestecați cu curvarii;

10. Și cu adevărat nu cu curvarii lumii acesteia, sau cu lacomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idoloilor; că altmintrele ar fi trebuit să ești din lumea aceasta.

11. Iar acum am scris vouă să nu vă amestecați, dacă vre unul numindu-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idoloilor, sau ocărător, sau bețiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncați.

12. Că ce îmi este mie a judecă pre cel din afară? au nu pre cei din lăuntru voi îi judecați?

13. Iar pre cei din afară Dumnezeu îi va judecă. Deci

8. Eș. 12, 3; 15, 12. 11. Mat. 18, 17; II Tes. 3, 1. 12. Marc. 4, 11.

13. A doua Leg. 13, 1.

scoateți afară pre cel rău dintre voi înși-vă.

CAPITOLUL VI.

A nu se judecă înaintea celor necredincioși. Sfaturi împotriva desfrânației.

Au doară îndrăznește cineva din voi, având vre-o pără împotriva altuia a se judecă la cei nedrepți, și nu la cei sfinți?

2. Au nu știți că sfinții vor să judece lumea? și de se va judecă lumea prin voi, nevrednici sunteți de judecăți mai mici?

3. Au nu știți că pre îngeri vom să judecăm? cu cât mai vârtos cele lumești?

4. Deci de aveți judecăți lumești, pre cei nebăgați în seamă întru adunare să-i puneți să judece.

5. Și aceasta ca să vă rușinați zic vouă. Așa, nu este între voi înțelept nici unul, care să poată judecă între frații săi?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta la necredincioși?

VI. 2. Apoc. 2, 21. 5. c. 15, 24.

7. Dar cu adevărat păcătoșii ale vouă, căci judecați între voi. Pentruce mai bine nu suferiți strâmbătatea? Pentruce mai bine nu răbdați

8. I voi înși-vă faceți strâmbătate, și aduceți pagubă, și rănos fraților.

9. Au nu știți că nedreptățile lui Dumnezeu nu se răscumpără? Nu vă înșelați nici curvarii, nici slujitorii idoloilor, nici prea-curvarii, nici malachii, nici sodomii.

10. Nici furii, nici lacomii, nici hoșivii, nici ocărătorii, nici răpitorii, împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ci v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ci v'ați îndreptat întru numele Domnului Iisus, și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate îmi sunt slobode, dar nu toate îmi sunt de folos; toate îmi sunt slobode, dar eu nu voi să fiu biruit

13. Buentele pântecelui, și

7. Mat. 6, 26; Rom. 12, 13; I Petr. 2, 11. 8. Gal. 6, 10; Rom. 1, 20; 5, 13; 10, 10. 13. Mat. 13, 17; I Ion. 4, 1.

pântecelul bucatelor: iar Dumnezeu și pre acela și pre aceea va strică. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; și Domnul trupului.

14. Iar Dumnezeu și pre Domnul l-a sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sa.

15. Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? deci dar pre mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curviei? Să nu fie.

16. Au nu știți că cel ce se lipește de curvă un trup este? că vor fi, zice, amândoi un trup.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul un duh este.

18. Fugiți de curvie. Că tot păcatul care va face omul afară de trup este; iar cel ce curvește într'al său trup păcătuiește.

19. Au nu știți că trupul vostru este locaș Duhului Sfânt ce locuiește întru voi, pre carele aveți dela Dumnezeu, și nu sânteți ai voștri?

14. Fapt. 3, 15; Rom. 8, 11; II Cor. 4, 14. 15. Efes. 4, 13.

16. Fac. 2, 24; Mat. 19, 5; Efes. 5, 31. 17. Ioan 17, 21, s.; Efes. 5, 30. 19. c. 3, 16; II Cor. 6, 16.

20. Că sântei cumpărați cu preț: proslăviți dar preț Dumnezeu în trupul vostru, și întru duhul vostru, care sânt ale lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VII.

*Despre căsătorie, măsurare și că-
dăvire.*

Iar pentru care mi-ai scris: Bine este omului de muieră să nu se atingă.

2. Iar pentru curvie, fie-care să-și aibă femeia sa, și fie-care femeie să-și aibă bărbatul său.

3. Bărbatul datornică dragoste să-i dea femeii; așijderea și femeia bărbatului.

4. Femeia trupul său nu își stăpânește, ci bărbatul: așijderea și bărbatul trupul său nu își stăpânește, ci femeia.

5. Să nu opriți datoria unuia altuia, fără numai din buna voință, la o vreme, ca să vă îndeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi Satana pentru neînfrânarea voastră.

20. c. 7, 25; I Petr. 1, 18.
VII. 5. Eș. 19, 15.

6. Și aceasta o zic după sfat, iar nu după poruncă.

7. Că voesc ca toți oamenii să fie precum și eu. Ci fie-care are darul său dela Dumnezeu, unul așa, iar altul într-alt chip.

8. Iar zic celor necăsătoriți și văduvelor: Bine este lor de vor rămâne precum și eu.

9. Iar de nu se vor putea ține, să se căsătorească: că mai bine este să se căsătorească decât să arză.

10. Iar celor căsătoriți poruncesc, nu eu, ci Domnul: femeia de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său; și bărbatul pre femeie să nu o lase.

12. Iar celorlalți eu zic, nu Domnul: De are vre un frate femeia necredincioasă, și ea va voi să viețuească cu el, să nu o lase pre ea.

13. Și femeia de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuească cu dânsa, să nu-l lase pre el.

7. Mat. 19, 13. 9. I Tim. 5, 14.
10. Mat. 5, 27; I Tes. 4, 11.

14. Cătră se slăvește Dumnezeu necredincios prin femeia credincioasă, și se sfințește femeia necredincioasă prin bărbatul credincios: că precum chip feciorii voștri necredincioși au fi; iar acum sfințiți-vă.

15. Iar de se desparte cel necredincios, despărta-se. Că dacă este rob fratele sau sora voastră, ca acestea: că spre Dumnezeu nu-n chemat pre noi.

16. Că ce știți, femeie, de-ți este bărbatul? sau ce este bărbat, de-ți vei mântui trupul?

17. Însă fie-căruia precum Dumnezeu, și fie-căruia precum l-a chemat Dumnezeu, așa să umble. Și așa întru toate bisericile rânduesc.

18. De este cineva chemat întru lume împrejur, să nu poartă nimic împrejur. Întru căsătorie împrejur cineva s'a chemat? să nu se taie împrejur.

19. Dacă împrejur nimic este, și netăcere împrejur ni-

mic este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

20. Fie-care întru chemarea care s'a chemat întru aceea să rămăe.

21. Rob ești chemat? nu te griji: ci de și poți să fii slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce este chemat întru Domnul, rob, slobod Domnului este: așijderea și cel ce este chemat, slobod, rob este lui Hristos.

23. Cu preț sântei cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fie-care întru ce este chemat, fraților, întru aceea să rămăe înaintea lui Dumnezeu.

25. Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am; iar sfat dau, ca un miluit dela Domnul, a fi credincios.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoie, că bine este omului așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu femeie? nu căută dezlegare. Dezlega-

14. Rom. 11, 16. 15. Efes. 2, 13, 17.
16. I Petr. 3, 1. 17. c. 3, 5; Rom. 13, 1.

19. Gal. 5, 6 și 6, 15. 20. Efes. 4, 1. 21. Ioan 8, 32; Rom. 6, 18.
23. c. 6, 20. 26. Ier. 16, 3.

tu-te-ai de femei? nu căută
muier.

28. Iar de te-ai și înșurat,
n'ai greșit, și de s'a măritat
fecioara, n'a greșit. Dar necaz
în trup vor avea unii ca a-
ceștia: iar eu vă crut pre voi.

29. Iar aceasta zic: fraților,
că vremea de acum scurtă
este: că și cei ce au femei să
fie ca cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca cum
n'ar plânge; și cei ce se bu-
cură, ca cum nu s'ar bucură;
și cei ce cumpără, ca cum n'ar
stăpâni;

31. Și cei ce se folosesc cu
lumea aceasta, ca cum nu s'ar
folosi: că trece chipul lumii
acesteia.

32. Și voesc ca voi fără de
grijă să fiți. Cel neînșurat gri-
jește de ale Domnului, cum
va plăcea Domnului:

33. Iar cel ce s'a înșurat
grijește de ale lumii, cum va
plăcea femeii.

34. Se deosebește muiera
și fecioara. Cea nemăritată se
grijește de ale Domnului, cum
va plăcea Domnului, ca să fie
sfântă și cu trupul și cu su-

29. Rom. 13, 11. 37. I Ioan 2, 17.
32. I Tim. 5, 5. 33. Efes. 5, 29.

fletul: iar cea măritată se gri-
jește de ale lumii, cum va
plăcea bărbatului.

35. Și aceasta spre al voș-
tru folos zic; nu ca să vă pun
vouă cursă, ci spre bună cu-
viință, și apropiere de Dom-
nul fără smintală.

36. Iar de i se pare cuiva că
i se face vre-o necinste pentru
fecioara sa, dacă îi trec tine-
rețele, și așa trebuie a se face,
ce voește facă, nu greșește:
mărite-se.

37. Iar care stă întemeiat
în inimă, neavând nevoe, și
are stăpânire preste a sa voie,
și aceasta a judecat întru i-
nima sa, a păzi pre fecioara
sa, bine face.

38. Deci dar, și cel ce își
mărită pre fecioara sa, bine
face; iar cel ce nu o mărită
mai bine face.

39. Femeia legată este de
lege în câtă vreme trăește băr-
batul ei; iar dacă va adormi
bărbatul ei, slobodă este du-
pă care va vreă să se mărite;
numai întru Domnul.

40. Iar mai fericită este de-
va rămâneă așa, după sfat-
ul meu; că mi se pare, că

39. Rom. 7, 1.

în Duhul lui Dumne-

CAPITOLUL VIII.

*Despre mănărea jertvelor
idolești.*

Iar pentru cele ce se jertvesc
idoleștii, știm că toți avem
cunoștința. Inșă cunoștința
însă amuie, iar dragostea zi-

ce de i se pare cuiva
că este ceva, încă nimic n'a
cunoscut precum se cade a
cunoaște.

Iar de iubește cineva pre
Dumnezeu, acela cunoscut e-
ste de dânsul.

Iar pentru mănărea jert-
velor idolești, știm că idolul
nu este în lume, și cum
nu este nlt Dumnezeu fără
de noi unul.

Pentru că deși sunt cari să
cunoască dumnezeul, ori în cer ori pre
pământ, (precum sunt dum-
nezei și domni mulți.)

Și totuși un Dumnezeu
e cel adevărat, dintru care sunt
toți, și noi întru dânsul; și

1. Iapt. 15, 19. 2. Gal. 6, 1;

10, 41. Malach. 2, 10;

11, 1.

unul Domn Iisus Hristos, prin
prin care sânt toate și noi
printru'nsul.

7. Ci nu este întru toți cu-
noștința; iar oare-carii cu ști-
ința idolului de până acum
ca o jertvă idolească mănân-
că, și știința lor fiind slabă
se spurcă.

8. Iar mănărea nu ne va pu-
ne pre noi înaintea lui Dum-
nezeu; că nici de vom mânca,
nu ne prisosește; nici de nu
vom mânca ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva
slobozenia voastră aceasta să
fie sminteală celor neputin-
cioși.

10. Că de te va vedeă ci-
neva pre tine cel ce ai cu-
noștința șezând în capiștea
idolilor, au nu știința lui slabă
fiind, se va întări ca să mă-
nânce jertvele idolești.

11. Și va peri fratele tău
cel neputincios pentru cunoș-
tința ta, pentru care Hristos
a murit.

12. Și așa greșind împo-
triva fraților și bătând știința
lor cea neputincioasă, împo-
triva lui Hristos greșiți.

7. c. 10, 7. 8. Rom. 14, 17.

13. Pentru aceea, dacă face mâncarea sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veac, ca să nu fac smin-teală fratelui meu.

CAPITOLUL IX.

Slobozenia dată Apostolilor de la Dumnezeu și înfrânarea lor cea de voc. Viața noastră se ascămână cu întrecerea la alergări.

Au nu sunt apostol? au nu sunt slobod? au nu pre I-isus Hristos Domnul nostru l-am văzut? au nu lucrul meu voi sânteți întru Domnul?

2. De nu sunt apostol al-tora, dar vouă sânt; că pe-cetea apostoliei mele voi sânt-eți întru Domnul.

3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pre mine a-cesta este:

4. Au n'avem putere a mân-că și a bea?

5. Au n'avem putere pre o soră, femeie, a purta ca și ceilalți apostoli, și frații Dom-nului, și Chifa?

6. Sau numai eu singur și

Varnava n'avem putere a nu lucra?

7. Cine slujește în oaste vre o dată cu leafa sa? sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? sau cine pa-ște turmă, și din laptele ei nu mănâncă?

8. Au doară duple om a-cestea grăesc? au nu și legea aceasta zice?

9. Că în legea lui Moisi scris este: Să nu legi gura bouului ce trieră. Au doară de boi se îngrijește Dumnezeu?

10. Au doară pentru noi cu adevărat zice? Că pentru noi s'a scris: că întru nădej-de, cel ce ară, dator este să are; și cel ce trieră întru nă-dejde, de nădejdea sa trebuie să aibă parte.

11. Dacă am sămănat noi vouă cele duhovnicești, au mare lucru este de vom se-cera noi ale voastre cele tru-pești?

12. Dacă au parte alții de puterea noastră, au nu mai vărtos noi? Ci nu am făcut duple puterea aceasta; ci toa-

13. Rom. 14, 21.

IX. c. 15, 2; Fapt. 26, 11.

2. II Cor. 3, 1. 4. Luc. 10, 8.

9. A dona Leg. 25, 4; I Tim. 3, 12. II Rom. 15, 27. 12. Fapt. 20, 33; II Cor. 11, 9.

13. rătădăm, ca să nu dăm răstălnire evangheliei lui Iisus.

14. Au nu știți că cei ce slujesc cele sfinte din biserică mănâncă? și cari slujesc altarului cu oltarul se împăr-

15. Apoi și Domnul a rânduit celor ce propoveduesc evanghelia, din evanghelie să trăiască.

16. Iar eu nici una de acestea n'am făcut; și n'am făcut acestea, ca așa să se

17. A către mine, că mai bine mi este a muri, decât lauda că n'o facă cineva în ză-

18. Că de bine-vestesc nu mi este mie laudă; că nevoe am avea asupra; iar amar mi este de nu voi binevesti!

19. Că de fac aceasta de plăta am; iar dacă de dragătorie îmi este mie să trăiesc.

20. Căre dar este plata mea? Că bine-vestind, fără de plată a purtat evanghelia lui Hri-

21. Că să nu fac eu duple

puterea mea cum nu se cade întru buna-vestire.

19. Că slobod fiind de toate, tuturor m'am făcut rob, ca pre cei mai mulți să dobân-desc.

20. Și m'am făcut ludeilor ca un ludeu, ca pre ludei să dobândesc; celor de subt lege, ca un supus legii, ca pre cei de subt lege să dobândesc;

21. Celor fără de lege, ca un fără de lege, (nefiind fără de lege lui Dumnezeu, ci în-tru lege lui Hristos,) ca să dobândesc pre cei fără de lege.

22. M'am făcut celor ne-putincioși ca un neputincios: ca pre cei neputincioși să do-bâdnesc: tuturor toate m'am făcut, ca ori cum pre vre u-nii să măntuiesc.

23. Și aceasta fac pentru e-vanghelie, ca împreună păr-taș ei să mă fac.

24. Au nu știți că cei ce aleargă în locul de priveală, toți adecă aleargă, dar unul iă darul? Așa să alergați, ca să apucați.

13. Num. 18, 31; A dona Leg. 14, 1. Luc. 10, 7. 15. Fapt. 18, 3. 16. c. 4, 1. 18. c. 8, 2.

20. Fapt. 16, 2; c. 21, 28.

21. Fapt. 11, 2; Gal. 2, 3.

22. Rom. 11, 13; II Cor. 11, 28.

25. Iar tot cel ce se nevoește, de toate se înfrânează. Și aceea adevărată ca să ia cunună stricăcioasă; iar noi nestricăcioasă.

26. Eu drept aceea așa a-lerg, nu ca cum n'ăși ști; așa dau războiu, nu ca cum ași fi bătând văzduhul:

27. Ci îmi chinuesc trupul meu, și îl supun robiei: ca nu cumva altora propoveduind, însu-mi să mă fac ne-trebnic.

CAPITOLUL X.

Sfaturi pentru ferirea de îmbuibări și desfrânări; dele ca pildă pe Iudeii ceși din Egipt.

Și nu voesc ca să nu știți voi, fraților, că părinții noștri toți sub nor au fost, și toți prin mare au trecut:

2. Și toți prin Moisi s'au botezat în nor și în mare;

3. Și toți aceeași mâncare duhovnicească au mâncat;

4. Și toți aceeași băutură duhovnicească au băut: că

25. Efes. 6, 12; II Tim. 4, 6; Iac. 1, 12; 27. Rom. 8, 11 și 13, 14. X. 1. Eșir. 13, 21 și 14, 12. 2. Num. 9, 15. 3. Eș. 16, 15. 4. Eș. 17, 1.

beau din Piatra cea duhovnicească care urma: iar Piatra era Hristos.

5. Ci întru cei mai mulți dintru ei nu a bine-voit Dumnezeu: că au căzut în pustie.

6. Și acestea pilde s'au făcut nouă, ca să nu fim noi poftitori de rele, precum și aceea au poftit.

7. Nici slujitori idolilor să vă faceți, precum unii dintre dâșii; precum este scris: Șezut-a norodul de a mâncat și a băut, și s'a sculat de a jucat.

8. Nici să curvim, precum unii dintru dâșii au curvit, și au căzut într'o zi două-zeci și trei de mii.

9. Nici să ispitim pre Hristos, precum și unii dintru dâșii au ispitit, și de șerpi au perit.

10. Nici să cărtiți, precum și unii dintru dâșii au cărtit, și s'au pierdut de pierzătorul.

11. Și aceste toate, pilde s'au întâmplat lor: iar s'au scris spre a noastră învăță-

5. Num. 14, 20; 26, 44. 6. Num. 11, 4. 7. Eș. 20, 2; 32, 7. 8. Num. 25, 1. 9. Num. 21, 5. 10. Num. 14, 2. 11. Rom. 15, 4; Evr. 9, 12.

la carii stăruirile vea-
dilor au ajuns.

12. Pentru aceea celui ce i
care că stă, să iec aminte
ca nu căză.

13. Ispită pre voi nu v'a a-
că, că numai omenească;

14. Credincios este Dumne-
d, care nu va lăsa pre voi

15. Vă ispițiți mai mult decât
poate, ci împreună cu ispița

16. Și sfârșitul, ca s'o pu-
teți suferi.

17. Pentru aceea, iubiți mei,
să vă ispițiți de slujirea idolilor.

18. Ca celor înțelepți gră-
biți judecați voi ceea ce eu

19. Paharul binecuvântă-
re care binecuvântăm, au nu

20. împărtășirea sângelui lui
Hristos? Pâinea care frângem,

21. nu este împărtășirea tru-
pului lui Hristos?

22. Căci o pâine, un trup,
și mulți suntem: că toți din-

23. o pâine ne împărtășim.

24. Vedeți pre Israil după
trup: au nu cei ce mănâncă

25. jertfele pătași altarului sunt?

12. Rom. 11, 10. 13. c. 1, 8.
14. I Ioan 5, 21. 15. c. 2, 15.
16. Mat. 26, 27; Fapt. 2, 42; c.
11, 20. 17. c. 12, 27; Rom. 12, 5.
18. I Cor. 7, 21. 19.

19. Deci ce zic eu? că doa-
ră idolul este ceva, sau ce se

20. jertfește idolului este ceva?

21. Ci eu zic că cele ce jert-
fesc Neamurile, dracilor jert-

22. fesc, și nu lui Dumnezeu: nu
voesc dar ca să vă faceți voi

23. pătași dracilor.

24. Nu puteți bea paharul
Domnului, și paharul draci-

25. lor: nu puteți fi mesei Dom-
nului pătași, și mesei dra-

26. cilor.

27. Au întărâta-vom pre
Domnul spre mânie? au mai

28. tari decât el suntem?

29. Toate îmi sunt slobode,
ci nu toate îmi folosesc: toate

30. îmi sunt slobode, ci nu toate
zidesc.

31. Nimeni al său să nu
caute, ci fie-care al altuia.

32. Tot ce se vinde în mă-
celărie, să mâncați, nimic cer-

33. cetând pentru știință:

34. Că al Domnului este
pământul, și plinirea lui.

35. Și de vă chieamă pre

19. c. 8, 4. 20. Lev. 17, 7; A doua
Leg. 32, 17; Ps. 105, 28; Apoc. 9, 28.
21. II Cor. 6, 15. 22. A doua Leg.
32, 21; Iov. 9, 15. 23. c. 6, 12.
24. Filip. 2, 4; Rom. 15, 2.
25. I Tim. 4, 4. 26. Ps. 23, 1.
27. Luc. 10, 1.

CAPITOLUL XI.

*Cum trebuie a se ruga și a propozi
bărbați și femeile și rânduiala ce
au a păși la mesele de obște. Sf. Eu-
haristie.*

voi cineva din cei necredincioși, și voiți să mergeți; tot ce se pune înaintea voastră să mâncați, nimic cercetând pentru știință.

28. Iar de va zice vouă cineva: Aceasta este jertfită idolilor, să nu mâncați pentru acela ce v'a spus, și pentru știință: că al Domnului este pământul, și plinirea lui:

29. Iar știința, zic, nu a ta, ci a celui alt: că pentru slobozenia mea se judecă de altă știință:

30. Dacă mă împărtășesc eu prin har, pentru că mă humilesc, de care eu mulțumesc?

31. Deci ori de mâncați, ori de beți, ori alt-ceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Fără sminteală fiți, și Iudeilor, și Eliniilor, și bisericilor lui Dumnezeu:

33. Precum și eu întru toate tuturor plac, necăutând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuească.

Următori fiți mie, precum și eu lui Hristos.

2. Iar vă laud pre voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte, și precum v'am dat vouă, predaniile pinei.

3. Și voesc să știți voi, că a tot bărbatul capul este Hristos; iar capul femeii este bărbatul; iar capul lui Hristos, Dumnezeu.

4. Tot bărbatul rugându-se sau prorocind cu capul acoperit, își rușinează capul lui.

5. Iar toată femeia rugându-se sau prorocind cu capul descălit își rușinează capul ei: că tot una este ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învălește femeia, să se și tunză: iar de este lucru de rușine femeii a se tunde, sau a se radă, învălească-se.

7. Că bărbatul nu este dator să-și acopere capul, chi-

XI. 2. II Tes. 2, 15. 3. c. 3, 25;

Efes. 5, 22. 4. c. 12, 16; 14, 1.

7. Fac. 1, 16.

28. c. 8, 7. 30. I Tim. 4, 4.
31. Col. 3, 17. 32. Rom. 14, 13.

11. 23. ca acesta n'avem, nici bisericile lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentru că întâi, când vă adunați voi în biserică, aud că se fac între voi împărțieri; și despre o parte cred.

19. Că trebuie să fie și curesuri între voi, ca cei lămurii să se facă arătați între voi.

20. Drept aceea, când vă adunați voi împreună, nu este a mânca cina Domnului.

21. Că fie-care își pune cina sa mai înainte spre mâncare: și unul este flămând, iar altul este beat.

22. Au doară n'aveți case ca să mâncați și să beți? sau pre biserică lui Dumnezeu defăimați, și rușinați pre cei lipsiți?

23. Ce voui zice vouă? Lăuda-voiu pre voi? întru aceasta nu vă laud.

24. Că eu am luat dela Domnul care am și dat vouă. Că Domnul tisus în noaptea

18. c. 1, 10. s. și c. 3, 3.
19. Mat. 10, 34. s.; I Ioan 2, 19.
22. Iac. 2, 4. 23. c. 15, 3; Luc.

11. Gal. 3, 28.
12. 19.

13. c. 1, 10. s. și c. 3, 3.
14. Mat. 10, 34. s.; I Ioan 2, 19.
15. Iac. 2, 4. 23. c. 15, 3; Luc.

întru care s'a vândut a luat pâine;

24. Și mulțumind a frânt, și a zis: Luați, mâncați; acesta este trupul meu care se frânge pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

25. Așijderea și paharul, după cină, zicând: Acest pahar legea cea nouă este întru sângele meu: aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți până când va veni.

27. Drept aceea, ori-care va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului.

28. Ci să se ispitească omul pre sine, și așa din pâine să mănânce, și din pahar să bea.

29. Că cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată lui-și mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta între voi

26. Is. 59, 20. 27. Ier. 31, 33 c. 10, 21; Evr. 6, 6.

mulți sunt neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne-am fi judecat pre noi singuri nu ne-am fi osândit.

32. Iar judecându-ne, dela Domnul ne certăm, ca nu cu lumea să ne osândim.

33. Deci dar, frații mei când vă adunați să mâncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de flămânzește cineva, acasă să mănânce; ca să nu vă adunați spre osândă. Iar celelalte când voi veni le voi rândui.

CAPITOLUL XII.

Darurile duhovnicești și economia lor.

Iar pentru cele duhovnicești, fraților, nu voi să nu știți voi.

2. Că știți când erați Neamuri, cum vă duceați către idolii cei fără de glas, ca cum ați fi fost trași.

3. Pentru aceea vă arăt vouă, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu zice a-

31. Ps 31, 1. 32. Gal. 3, 29. Evr.

12, 21, 27.

XII. 1. c. 10, 1. 2. c. 6, 11; Efes.

2, 21. 3. Marc. 9, 39.

1. Iar nimeni nu pretinde pre Iisus: și nimeni nu pretinde numai întru Duhul Sfânt.

2. Ci sunt osebiri darurilor, dar acelaș Duh.

3. Și sunt osebiri slujbelor sânt, dar acelaș Domn.

4. Și sunt osebiri lucrărilor sânt, dar acelaș Dumnezeu este care te lucrează toate întru toți.

5. Iar fie-căruia se dă arătarea Duhului spre folos.

6. Că unuia prin Duhul se dă cuvântul înțelepciunii; iar altuia cuvântul cunoștinței întru acelaș Duh;

7. Și unuia credința întru acelaș Duh; iar altuia darurile lamăduirilor întru acelaș Duh;

8. Și unuia lucrarea puterilor; iar altuia prorocie; unuia înțelegerea duhurilor; iar altuia feluri de limbi; și altuia tălmăcirea limbilor;

9. Și toate acestea le lucrează unul și acelaș Duh, împartind deosebi fie-căruia precum voaște.

10. Că precum trupul unul este, și osebiri de membre

11. Iar acum a pus Dumnezeu mădulările pre unul fie-care dintr'insele în trup, precum a voit.

12. Că de-ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

13. Iar acum multe mădulări cu adevărat sânt, dar un trup.

14. Și nu poate ochiul să

este, și mădulări are multe, și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sânt: așa și Hristos.

15. Pentrucă printr'un Duh noi toți într'un trup ne-am botezat, ori Iudeii, ori Elini, ori robii, ori cei slobozi; și toți într'un Duh ne-am adăpat.

16. Că și trupul nu este un mădular, ci multe.

17. Că de-ar zice piciorul, Pentrucă nu sânt mână, nu sânt din trup; au doară pentru aceea nu este din trup?

18. Și de-ar zice urechea, Pentrucă nu sânt ochi, nu sânt din trup; au doară pentru aceea nu este din trup?

19. Că de-ar fi tot trupul ochi, unde ar fi auzul? Și de-ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

20. Iar acum a pus Dumnezeu mădulările pre unul fie-care dintr'insele în trup, precum a voit.

21. Că de-ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

22. Iar acum multe mădulări cu adevărat sânt, dar un trup.

23. Și nu poate ochiul să

18. Col. 2, 16.

1. Rom. 12, 4. 5. Efes. 4, 11.
2. 1. c. 12, 27. 3. c. 14, 26.
4. c. 2, 8. 5. 1. c. 10, 1. 6. 1. c. 12, 27.
7. c. 12, 27. 8. 1. c. 10, 1. 9. 1. c. 12, 27.
10. c. 12, 27. 11. c. 10, 1. 12. c. 12, 27.

zică mânei: N'am trebuință de tine: sau iarăși capul picioarelor: N'am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai vărtos mădulările trupului, care se socotesc a fi mai slabe, sânt mai trebuincioase;

23. Și care ni se pare că sânt mai necinstite la trup, acestora cinstite mai multă le dăm; și cele nesocotite ale noastre mai multă slavă au.

24. Iar cele de cinstite ale noastre n'au trebuință; ci Dumnezeu a tocmit trupul, celui mai de jos mai multă cinstite dând,

25. Ca să nu fie desbinare în trup; ci să se grijească mădulările între sine asemenea unul de altul.

26. Și ori de pătimește un mădular, pătimește toate mădulările d'impreună; ori de se slăvește un mădular, împreună se bucură toate mădulările.

27. Iar voi sânteți trupul lui Hristos, și mădulări din parte.

28. Și pre unii a pus Dumnezeu în biserică, întâiu pre

apostoli, al doilea pre proroci, al treilea pre dascăli, după aceea pre puteri, apoi darurile tămăduirilor, ajutorințele, isprăvnicile, felurile limbilor.

29. Au doară toți sânt apostoli? au doară toți proroci? au doară toți dascăli? au doară toți puteri?

30. Au doară toți au darurile tămăduirilor? au doară toți în limbi grăesc? au doară toți tălmăcesc?

31. Ci să râvniți darurile cele mai bune; și încă mai înaltă cale vă arăt vouă.

CAPITOLUL XIII.

Dragostea și bunătățile ei.

De ași grăi în limbile ome-
nești și îngerești, iar dragoste n'am, făcutu-m'am a-
ramă sunătoare, și chimval
răsunător.

2. Și de ași avea prorocie,
și de ași ști toate tainele și
toată știința; și de ași avea
toată credința, cât să mut și
munții, iar dragoste n'am, ni-
mic nu sânt.

27. Rom. 12, 5; Efes. 4, 12 și
5, 20; Col. 1, 24. 28. Efes. 4, 11.

31. c. 14, 1.
XIII. 2. Mat. 7, 28 și 17, 26.

de ași împărți toată
trădărea mea, și de ași da tru-
pului să-l arză, și dragoste
n'am, nici un folos nu-mi
e.

3. Dragostea îndelung rab-
dă, milostivește; dragostea
nu se grămădește, dragostea nu
se înflăcărește, nu se trufește.

4. Nu se poartă cu neču-
pă, nu caută ale sale, nu
se înalță, nu gândește răul;

5. Nu se bucură de ne-
înțelegare, ci se bucură de a-
devăr.

6. Toate le suferă, toate le
creditează, toate le nădăjduiește,
toate le rabdă.

7. Dragostea nici o dată nu
eșuează, și ori prorociile de vor
trece, ori limbile de vor în-
călezi, ori cunoștința de se va
întinde.

8. Pentrucă din parte cu-
noștem, și din parte pro-
rochim.

9. Iar când va veni cea de-
vănătoare, atunci cea din parte
se va stinge.

10. Când eram prunc, ca un prunc
am vorbit, ca un prunc am
cunoscut, ca un prunc am vădit.

11. Mat. 6, 11; Ioan 15, 14; Rom.
12, 8; 1 Ioan 3, 17. 5. Fil. 2, 11, 13.
10. Efes. 4, 12.

gândiam; iar dacă m'am fă-
cut bărbat, am lepădat cele
pruncești.

12. Că vedem acum ca prin
oglinză în ghicitoră: iar a-
tunci față către față: acum eu
cunosc din parte; iar atunci voi
cunoaște precum și cunoscut
sânt.

13. Și acum rămâne cre-
dința, nădejdea, dragostea, a-
ceste trei; iar mai mare de-
cât acestea este dragostea.

CAPITOLUL XIV.

*Întreținerea darului limbilor și
a prorocii. Femea să facă în
biserică.*

Urmați dragostea, și râvniți
cele duhovnicești, iar mai
vărtos ca să prorociți.

2. Că cel ce grăește în limbă,
nu grăește oamenilor, ci lui
Dumnezeu; că nimeni nu-l
aude; iar cu duhul grăește
taine.

3. Iar cel ce proroceste oa-
menilor grăește spre zidire,
și îndemnare, și mângăere.

4. Cel ce grăește în limbă
pre sine singur se zidește; iar
cel ce proroceste biserică zi-
dește.

XIV. 1. c. 12, 10, 31.

5. Și voesc ca voi toți să grațiți în limbi, iar mai vartos să prorociți; că mai mare este cel ce proroceste decât cel ce grăește în limbi, fără numai de va tâlmăci, ca biserica zidire să iee.

6. Iar acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbi, ce voi folosi vouă, de nu voi grai vouă sau întru descoperire, sau întru cunoștință, sau întru prorocie, sau întru învățătură?

7. Că precum cele neînsufleșite ce dau glas, ori fluier, ori alăuta, de nu vor da osebire în versuri, cum se va cunoaște glasul fluierului sau zicerea alăutei?

8. Că trâmbița de va da glas fără de semn, cine se va găti la războiu?

9. Așa și voi, prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grai? că veți fi grăind în vânt.

10. Atâtea de multe, precum se întâmplă, sânt în lume, felurile glasurilor, și nici

unul dintr'însele este fără de glas.

11. Deci de nu voi ști puterea glasului, voi fi celui ce grăește varvar, și cel ce grăește va fi mie varvar.

12. Așa și voi, de vreme ce santeți râvnitori duhurilor, spre zidirea bisericii să căutați ca să prisosiți.

13. Pentru aceea cel ce grăește în limbi să se roage, ca să și tâlmăcească.

14. Pentru că de mă voi ruga cu limba, duhul meu se roagă, iar mintea mea fără de roadă este.

15. Ce dar este? ruga-mă-voiu cu duhul, ruga-mă-voiu și cu mintea; cânta-voiu cu duhul, cânta-voiu și cu mintea.

16. Pentru că de vei binecuvânta cu duhul, cel ce împlinește locul celui prost, cum va zice, Amin, după mulțămirea ta, de vreme ce nu știe ce zici?

17. Că tu bine mulțămiești, dar celălalt nu se zidește.

18. Mulțămesc Dumnezeu-ului meu, că mai mult decât voi toți grăesc în limbi;

13. c. 12, 10. 15. Efes. 5, 19.

5. Num. 11, 30. 6. c. 12, 8.

8. Num. 10, 9.

19. Ci în biserică voesc ca voi să vorbiți a grai cu mintea, ca și pre alții să-i înțelegeți, decât zeez mii de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci de minten; ci cu răutatea fiți de minte, iar cu mintea fiți de înțelepciune.

21. În lege scris este: Că în toate limbile și cu alte buze vorbiți, dar întru înțelegere, ca și cum aș fi vorbit cu voi, ca să știți că așa nu mă vor asculta, ci voi minci, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile vorbiți ca să înțeleagă, ca să știți că așa nu mă vor asculta, ci voi minci, zice Domnul.

23. Deci dar de s'ar aduna toată biserica împreună, și toți ar grai în limbi, și ar înțelege și de cei neînvățați sau necredincioși, au n'ar zice că santeți nebuni?

24. Iar de ar proroci toți, și ar înțelege vre un necredincios sau neînvățat, se vâdește că toți se judecă de toți;

25. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

26. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

27. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

28. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

29. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

30. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

31. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

32. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

33. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

34. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

35. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

36. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

37. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

38. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

39. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și toți se judecă de toți;

14. 33. așa căzând pre față se va închină lui Dumnezeu, zicând că cu adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este dar, fraților? când vă adunați, fie-care dintru voi psalm are, învățătură are, limbă are, descoperire are, tâlmăcire are. Toate spre zidire să se facă.

27. De grăește cineva în limbă, câte doi, sau mai mulți câte trei, și pre rând; și unul să tâlmăcească.

28. Iar de nu va fi tâlmăcitor, să tacă în biserică; și numai lui să și grăiască, și lui Dumnezeu.

29. Iar prorocii doi sau trei să grăiască, și ceilalți să judece.

30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce șede, cel dintrăi să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a proroci, ca toți să se învețe și toți să se mângâie.

32. Și duhurile prorocilor, prorocilor se supun.

33. Că Dumnezeu nu este al turburării, ci al păcii, precum întru toate bisericile sfinților.

32. c. 12, 9. s. 33. Rom. 15, 33.

34. Mierile voastre în biserică să tacă: că nu li s'a dat voe lor să grăiască; ci să fie plecate, precum și legea zice.

35. Iar de voesc să se învețe ceva, acasă să și întrebe pre bărbații lor; că rușine este muerilor să grăiască în biserică.

36. Au dela voi cuvântul lui Dumnezeu a eșit? sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare cuiva că este proroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu vouă, că ale Domnului sunt porunci.

38. Iar de nu înțelege cineva, să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, râvniți a proroci, și a grăi în limbi să nu opriți.

40. Toate cu curiintă și după rânduială să se facă.

CAPITOLUL XV.

Moartea și învierea lui Hristos. Învierea cea de viște.

Si arăt vouă, fraților, evanghelia care am binevestit

34. Fac. 3, 16; 1 Tim. 2, 11; Efes. 5, 22; Col. 3, 18; Tit. 2, 5; 37. 1 Ioan 4, 7. 40. Col. 2, 5; XV. 1. Gal. 1, 11.

vouă, care ați și priimit, într-un care și stați:

2. Prin care vă și mântuiți, de o țineți cum o am binevestit vouă, fără numai de nu în zadar ați crezut.

3. Că am dat vouă întâiu care am și luat, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre după scripturi:

4. Și cum că s'a îngropat, și cum că a înviat a treia zi după scripturi:

5. Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece:

6. După aceea s'a arătat la mai mulți decât cinci sute de frați de o dată; din cari cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.

7. După aceea s'a arătat lui Iacov; apoi apostolilor tuturor.

8. Iar mai pre urmă decât toți, ca unui născut fără de vreme, s'a arătat și mie.

9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednici a mă chiemă apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.

2. c. 1, 21. 3. Is. 53, 8, s. 4. Ps. 15, 10. 5. Luc. 24, 34. 8. Fapt. 9, 4. 9. Efes. 3, 8.

10. Iar eu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt; și darul care este întru mine n'a fost în zădarnie; ci mai mult decât toți aceea m'am ostentit; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci ori eu ori aceea, așa propoveduim, și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduește că s'a sculat din morți, cum zic unii între voi că învierea morților nu este?

13. Și de nu este învierea morților, nici Hristos dar n'a înviat.

14. Iar dacă n'a înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința voastră.

15. Ne aflăm încă și marturi mincinoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pre Hristos; pre care nu l-a înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat;

17. Iar dacă Hristos nu s'a

sculat, înzadarnică este credința voastră; încă sânteți în păcatele voastre.

18. Încă și cei ce s'au adormit întru Hristos au perit.

19. Și de nădăduim întru Hristos numai în viața aceasta, mai ticăloși decât toți oamenii sântem.

20. Iar acum Hristos s'a sculat din morți; începătură celor adormiți s'a făcut.

21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om și învierea morților.

22. Că precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia.

23. Și fie-care întru a sa rânduială; începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos întru venirea lui.

24. Apoi stărsitul, când va da împărăția lui Dumnezeu, și Tatălui; când va strica toată domnia și toată stăpânirea și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăși, până ce va pune pre toți vrăjmașii sub picioarele sale.

20. Col. 1, 8. 21. Rom. 8, 11. 25. Ps. 109, 1; Mat. 22, 44; Evr.

26. Vrajmașul cel mai de pre urmă ce se surpă moartea este.

27. Pentrucă toate le-a supus sub picioarele lui. Iar când zice că toate sânt supuse lui, arătat este, că afară de cela ce i-a supus lui toate.

28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuși Fiul se va supune celui ce a supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate într-o toată.

29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor scula morții nici de cum? Drept ce se și botează pentru cei morți?

30. Pentruce dar și noi ne primejduim în tot ceasul?

31. În toate zilele mor, pentru lauda voastră care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.

32. De m'am și luptat ca un om cu fiarele în Efes, ce folos îmi este, dacă morții nu se vor scula? să mîncăm și să bem; că mâne vom muri.

33. Nu vă înșelați: strică

pre obiceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Trezviți-vă cu dreptate și nu greșiți; că unii au necunoștința lui Dumnezeu: spre rușinare vouă grăesc.

35. Ci va zice cineva: Cum se vor scula morții? și cu ce trup vor veni?

36. Nebune, tu ce sameni nu înviezi, de nu va muri;

37. Și ce sameni, nu trupul care va să se facă sament, ci numai grăunțul gol, de se întâmplă de grâu, sau de alt ceva din celelalte?

38. Iar Dumnezeu îi dă lui trup precum voește, și fie-cărei sămânțe trupul ei.

39. Nu tot trupul este același trup: ci altul este trupul oamenilor, și altul trupul dobitoacelor, și altul al peștilor, și altul al păsărilor.

40. Și sânt trupuri cerești, și trupuri pământești; ci alta este slava celor cerești, și alta a celor pământești.

41. Alta este slava soarelui, și alta slava lunii, și alta

27. Ps. 8, 7; Efes. 1, 22; Evr. 2, 8.
30. Rom. 8, 36; 1. I Tes. 2, 11;
II Cor. 4, 13; 3. 32. Is. 22, 13 și 56, 12.
33. Efes. 5, 6.

34. c. 6, 5; Rom. 13, 11.
35. Is. 37, 36. Ioan 12, 34.
38. Fac. 1, 11.

slăvii lor: că stea de stea se ardește în slavă.

42. Așa și învierea morților. Sămână-se într-o stricăciune, scula-se va într-o înnoienie.

43. Sămână-se într-o necinție, scula-se va într-o slavă;

44. Sămână-se într-o slăbiciune, scula-se va într-o putere;

45. Sămână-se trup sufletesc, scula-se va trup duhovnicesc. Este trup sufletesc, scula-se va trup duhovnicesc.

46. Că așa și scris este: Facutu-s-a omul cel d'întăiu Adam în suflet viu; iar Adam cel de pre urmă în duh de viață facător.

47. Omul cel d'întăiu este din pământ, pământesc: omul cel al doilea, Domnul din cer.

48. În ce chip este cel pământesc, așa și cei pământești; și în ce chip este cel ceresc, așa și cei cerești.

49. Și precum am purtat trupul celui pământesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

50. Mat. 16, 17; Ioan 1, 12.

51. I Tes. 4, 13; 52. Mat. 24, 21; I Tes. 4, 13; 53. II Cor. 5, 4.

54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta într-o nestrăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

55. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

57. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

58. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

59. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire.

60. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

61. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

62. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

63. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

64. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

65. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

66. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

67. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

68. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

69. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

70. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

71. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

72. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

73. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

74. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

75. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

76. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

77. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

50. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

51. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

52. Într-o cîrtă, într-o clipeala ochiului, într-o trîmbița cea de apoi: pentrucă va trîmbița, și morții se vor scula nestrăciți, și noi ne vom schimba.

53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire.

54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta într-o nestrăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

55. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

57. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

58. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

59. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

60. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

61. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

62. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

63. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

64. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

65. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

66. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

67. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

68. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

69. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

70. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

71. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

72. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

73. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

74. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

75. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

76. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

77. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

78. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

79. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

80. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

81. Iar boldul morții pământești, și slava noastră va fi întru Dumnezeu Tatăl, și întru Hristos Iisus Domnul nostru, întru totdeauna și întru totdeauna.

82. Iar aceasta zic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestrăciune va moșteni.

83. Iată, taină vouă zic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

84. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace într-o nestrăciune, și muritorul acesta să se îmbrace într-o nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Inghițitu-s-a moartea într-o biruință.

catul este; iar puterea păcatului este legea

57. Iar lui Dumnezeu mulțămită, care ne-a dat nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceea, iubiții mei frați, fiți tari, neclățiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că și osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul.

CAPITOLUL XVI.

Adunarea de milostenii pentru săracii din Ierusalim. Laudă lui Timotei și închinăciuni.

Iar pentru milostenia care este pentru sfinți, precum am rânduit bisericilor Galatiei așa și voi să faceți.

2. Întru una din Sămbete fie-care din voi să pue la sine, strângând ce se va îndură, ca nu dacă voi veni, atunci să se facă strânsoarea.

3. Iar după ce voi veni, pre cari veți socoti, pre aceia cu cărți îi voi trimite să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuviință

57. I Ioan 5, 4.
58. Col. 1, 22; II Paral. 15, 7.
XVI. 1. Fapt. 11, 29; Rom. 12, 12.
2. II Cor. 8, 12.

să merg și eu, cu mine vor merge.

5. Și voi veni la voi când voi trece prin Machedonia; că prin Machedonia voi să trec.

6. Și la voi, de se va întâmpla, mă voi zăbăvi, sau voi și ernă, ca voi să mă petreceți ori încotro voi merge.

7. Că nu voesc să vă văd pre voi acum în treacăt; ci am nădejde câte-va vreme să mă zăbăvesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voi rămâne în Efes până la praznicul a cinci-zeci de zile.

9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnici sunt mulți.

10. Iar de va veni Timotei, socotiți să fie fără frică la voi; că lucrul Domnului lucrează ca și mine.

11. Deci nimeni pre el să nu-l defaime; ci să-l petreceți cu pace, ca să vie la mine; că-l aștept pre el cu frații.

12. Iar pentru fratele Apolos, mult am rugat ca să vie la voi cu frații; și cu a-

5. Fapt. 19, 21. 7. Fapt. 18, 21.
8. c. 15, 22. 10. Fil. 2, 20.

devărat nu i-a fost voea să acum; iar va veni când vreme bună va afla.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, fraților, (știți casa lui Sfefana, că este pârga Ahaiei, și spre aluipa simplor s'au rânduit pre mine),

16. Ca și voi să vă plecați în unii cu aceștia, și la tot cel ce împreună lucrează și nu ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic; căci lipsa voastră aceștia o a împlinit.

18. Că au odihnit duhul

meu și al vostru: să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.

19. Închină-se vouă bisericile Asiei. Închină-se vouă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserică cea din casa lor.

20. Închină-se vouă frații toți. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

21. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel.

22. Cea ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatema Maran-ata.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus. Amin.

Cea întâia către Corinteni s'a scris de la Filippi prin Stefana, și Furtunat și Ahaic și Timotei.

13. c. 15, 24; Mat. 24, 42 și 25, 13.
14. c. 1, 12; Rom. 16, 5.
15. Filip. 2, 20. 17. II Cor. 11, 9.
18. I Tes. 5, 17.

19. Fapt. 19, 21 și 22; Rom. 16, 5.
20. Rom. 16, 16. 21. Col. 4, 12.
22. II Tes. 3, 17. 23. Rom. 16, 24.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
A DOUA CĂTRE CORINTENI

CAPITOLUL I.

Mulțumire pentru ajutorul lui Dumnezeu.

Pavel, apostolul lui Iisus Hristos prin vocea lui Dumnezeu, și Timotei fratele, bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sunt în toată Ahaia.

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele

1. I. I Cor. 1, 1. 2. Rom. 1, 1. I Cor. 1, 3. Efes. 1, 3; Rom. 15, 5; I Petr. 1, 3.

îndurărilor și Dumnezeu al toată mângăerea;

4. Cel ce ne mângăie pre noi într-un tot necazul nostru, ca să putem și noi mângăia pre cei ce sânt într-un tot necazul, prin mângăerea cu care ne mângăem noi dela Dumnezeu.

5. Că precum prisosec patimile lui Hristos într-un noi, așa prin Hristos prisosește și mângăerea noastră.

6. Și ori de pătimim necaz, este pentru a voastră mângăere și mântuire, care se lucrează într-un răbdarea acestorași patimi, care și noi pătimim; ori de ne mângăem,

5. Ps. 33, 20; Ps. 93, 19. 6. c. 4, 15.

este pentru a voastră mântuire.

7. Și nădejdea noastră este adeverită pentru voi, știind, că precum sântei părtași pa-
timilor noastre, așa și mân-

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcut nouă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiți, și preste puțină, cât n'aveam noi nădej-
de noi de viață;

9. Ci singuri într-un noi judecata morței am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre Dumnezeu cel ce înviază morții;

10. Care dintr-o moarte ca aceasta ne-a izbăvit pre noi, și ne izbăvește; într-un care nădăjduim că încă ne va mai izbăvi.

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca de-
spre multe tețe darul cel către noi, prin mulți să se mulțuim pentru noi.

12. Că lauda noastră aceea este: mărturisirea științei

7. II Tes. 1, 4, 7; Filip. 3, 10. 8. I Cor. 10, 13. 10. II Tim. 4, 18. 11. Rom. 15, 30. 12. I Cor. 2, 4. 13. I Cor. 10, 13.

noastre, că într-un dreptate, și într-un curăție dumnezească, iar nu într-un înțelepciune trupească, ci într-un harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scriu vouă altele, fără numai cele ce ce-
tiți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cu-
noaște;

14. Precum ne-ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda voastră sântem, precum și voi a noastră în ziua Domnului Iisus.

15. Și cu această nădejde, voiam mai înainte să viu la voi, ca să aveți al doilea dar;

16. Și pre la voi să trec în Machedonia, și iarăși din Machedonia să viu la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Deci aceasta vrând, au doară ușurarea minții am în-
trebuințat? sau cele ce sfătu-
esc, trupește le sfătuiesc, ca să fie la mine ce este așa, așa, și ce nu, nu?

18. Iar credincios este Dum-
nezeu, că cuvântul nostru ca-

14. c. 5, 13; I Cor. 1, 8. 16. I Cor. 16, 5. 17. Mat. 5, 37; Iac. 5, 13. 18. I Cor. 1, 8.

re a fost către voi n'a fost așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propovăduit întru voi prin noi, prin mine și prin Siluan, și prin Timotei, n'a fost așa și nu, ci așa întru el a fost.

20. Căci câte sânt făgăduințele lui Dumnezeu întru el sânt așa, și întru el Amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar cea ce ne adevărează pre noi împreună cu voi întru Hristos, și ne-a uns pre noi, Dumnezeu este.

22. Care ne-a și pecetluit pre noi, și a dat arvuna Duhului întru inimele noastre.

23. Și eu martur pre Dumnezeu chiem asupra sufletului meu, că cruțându-vă pre voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară avem stăpânire preste credința voastră, ci căci sântem împreună lucrători bucuriei voastre: că cu credința stați.

21. I Cor. 1, 8; I Petr. 5, 10.

22. Rom. 8, 13; Efes. 1, 14.

23. Rom. 1, 9. 24. I Petr. 5, 2.

CAPITOLUL II.

Dragostea lui Pavel către Corinteni, Ertarea celui păcătos. Ostenele și roadele propovăduirii sale.

Și am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai vin iarăși cu întristare la voi.

2. Măcar că de vă și întristez eu pre voi, dar care este cel ce mă veselește pre mine, fără numai cel ce se întristează dela mine?

3. Și am scris vouă aceasta, ca nu dacă voi veni, să am întristare de cei pentru cari mi se cădeă să mă bucur; având nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor este.

4. Că din multă scârbă și necaz al inimei am scris vouă cu multe lacrimi; nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a întristat cineva, nu pre mine a întristat, ci din parte: ca să nu vă îngreuez pre voi pre toți.

6. Că destul este unuia ca acestuia certarea aceasta, care este de către mulți.

II. 3. c. 12, 21; Filip. 2, 27.

6. I Cor. 5, 2.

Și am rămas împotriva mai mult să-l dăruiesc, și să-l mângăiesc, ca nu cumva pentru multă mahnire să se întristeze unul ca acela.

Pentru aceea vă rog pre voi să lăsați spre acela dragostea.

3. Că pentru aceasta am și scris vouă, ca să cunoașteți cugetul meu, de sântei întru toate.

4. Iar căruia dăruiesc ceva, dăruiesc și eu: că și eu de am dat ceva, căruia am dăruit, în fața lui Hristos.

5. Că să nu fim cuprinși de Batana: că nu este să nu fim amăgiturele lui.

6. Și venind eu în Troada am vădit evanghelia lui Hristos, și ușa mare deschisă fiind de către Domnul.

7. N'am avut odihnă cu Duhul meu, neaflând pre Tit meu: ci lăsându-i pre dăruie am mers în Machedonia.

8. Că mulțumită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi biruitori întru Hristos.

I. 22. 6, 1. I Cor. 16, 14.

I. c. 7, 10. II. Luc. 22, 31.

II. 10. 10. și 14, 24.

II. Col. 3, 15.

Și arată mireazma cunoștinței sale prin noi în tot locul.

15. Că a lui Hristos bună mirează sântem lui Dumnezeu, întru cei ce se mântuiesc, și întru cei ce pier.

16. Unora adevă mirază a morții spre moarte; iar altora mirează a vieții spre viață. Și spre acestea cine este vrednic?

17. Pentrucă nu sântem ca cei mulți, cari amestecă cuvântul lui Dumnezeu: ci ca din curăție, ci ca dela Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăm.

CAPITOLUL III.

Pavel n'are trebuință de lauda oamenilor, îndestulându-se cu rodul propovăduirii. Slujitorii Testamentului nou—și ai Duhului sânt mai presus de ai Testamentului vechiu și ai slavei. Iudeii în călirea legii aveau încă umbrire, ce se șterge prin credința în Hristos.

Au doară începem iarăși pre noi a ne lăuda? au doară ne trebuiesc precum oarecări cărți de laudă către voi, sau de laudă dela voi?

15. I Cor. 1, 18. 16. c. 3, 15. III. I. c. 5, 13.

2. Cartea noastră voi săn-
teți, scrisă în inimile noastre,
care se știe și se citește de
toți oamenii:

3. Arătându-vă că sânteti
carte a lui Hristos cea slujită
de noi, scrisă nu cu cerneală,
ci cu Duhul lui Dumnezeu
celui viu; nu în table de pia-
tră, ci în tablele inimei cele
trupești.

4. Și nădejde ca aceasta a-
vem prin Hristos către Dum-
nezeu:

5. Nu că vrednici sântem
noi a cugeta ceva dela noi,
ca dintru noi; ci vrednicia
noastră este dela Dumnezeu;

6. Care ne-a și învrednicit
pre noi a fi slujitori legii noi;
nu slovei, ci duhului; că slova
omoară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujba morții,
cea închipuită cu slove în pie-
tre s'a făcut cu slavă, cât nu
puteau fiii lui Israel să caute
la fața lui Moisi pentru slava
feței lui cea trecătoare:

8. Cum nu mai mult slujba
duhului va fi cu slavă?

9. Că de a fost slujba o-

2. I Cor. 9, 1. 3. Es. 31, 12; Ier.
31, 32. 4. Ioan 14, 2. 5. c. 2, 12.
6. Ioan 6, 63. 7. Es. 34, 25. 8.
8. Gal. 3, 14. 9. Rom. 1, 17 și 8, 21.

sândirei slavă, cu mult mai
vârtos prisosește slujba drep-
tății întru slavă.

10. Că nici s'a slăvit ceea
ce eră slăvită întru această
parte, pentru slava cea co-
vârșitoare.

11. Că de a fost cea trecă-
toare prin slavă, cu mult mai
vârtos cea netrecătoare va fi
întru slavă.

12. Drept aceea având nă-
dejde ca aceasta, multă in-
drăznire întrebuijm:

13. Și nu precum Moisi,
care puneă acoperământ pre-
ste fața sa, ca să nu caute
fiii lui Israel la sfârșitul celei
ce eră trecătoare:

14. Ci s'au orbit înțelege-
rile lor: că până astăzi ace-
lași acoperământ întru ceti-
rea legii vechi rămâne nedes-
coperit; că întru Hristos se
strică.

15. Ci până astăzi, când
se citește Moisi, acoperământ
pre inima lor zace.

16. Iar când se vor întoar-
ce către Domnul, se va lua
acoperământul.

12. Efec. 6, 19. 13. Es. 34, 22.
14. Is. 6, 10. 16. Rom. 11, 25.

17. Iar Domn este Duhul;
unde este Duhul Domnu-
lui, acolo este slobozenia.

18. Iar noi toți cu față des-
coperită slava Domnului ca
în oglindă privind, spre a-
ce chip ne prefacem din
slavă în slavă, ca dela Dom-
nului Duhul.

CAPITOLUL IV.

1. Cum slava lui Dumnezeu și
a lui întru ea îi îndrepte a bi-
cu toate suferințele.

Pentru aceea având slujba
noastră, după cum sântem
miluiți, nu slăbim;

2. Că ne-am lepădat de cele
ale rușinei, nu întru
umblând, nici ames-
teșind cuvântul lui Dumne-
zeu, ci cu arătarea adevăru-
lui adevărându-ne pre noi spre
toată știința oamenilor înain-
ta lui Dumnezeu.

3. Iar de este și acoperită
noastră, întru cei
ce este acoperită:

4. Întru cari Dumnezeu
vârtosul acestuia a orbit min-

tile necredincioșilor, ca să nu
le lumineze lor lumina evan-
gheliei slavei lui Hristos, care
este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi ne pro-
poveduim, ci pre Hristos Iisus
Domnul; iar pre noi slujitori
vouă prin Iisus.

6. Că Dumnezeu, care a zis
să lumineze dintru întunec
lumina, acela a strălucit în-
tru inimile noastre, spre lu-
minarea cunoștinței slavei lui
Dumnezeu în fața lui Iisus
Hristos.

7. Și avem comoara acea-
sta în vase de lut, ca mulți-
mea puterei să fie a lui Dum-
nezeu, iar nu din noi.

8. Întru toate, necaz păti-
mind, dar nu strămătorându-
ne; lipsiți fiind, dar nu de tot
desnădăduindu-ne;

9. Goniți fiind, dar nu pă-
rășiți; surpați fiind, dar nu
prăpădiți;

10. În toată vremea omo-
rarea Domnului Iisus în trup
purtându-o, ca și viața lui
Iisus să se arate în trupul
nostru.

5. c. 1, 12. 6. Fac. 1, 2; II Petr.
1, 10. 7. c. 5, 1; I Cor. 2, 5.
8. c. 1, 8; 7, 2. 9. Ps. 36, 2.
10. Rom. 8, 37.

11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se a-
răte în trupul nostru cel mu-
ritor.

12. Pentru aceea dar moar-
tea întru noi se lucrează, iar
viața întru voi.

13. Iar având același duh
al credinței, precum este scris:
Crezut-am, pentru aceea am
și grăit; și noi credem, pen-
tru aceea și grăim;

14. Știind că cel ce a ridi-
cat pre Domnul Iisus și pre
noi prin Iisus ne va ridica, și
ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sânt pentru
voi, ca darul înmulțindu-se,
prin cei mai mulți să priso-
sească mulțumirea spre slava
lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbim;
ci de s'ar și strică omul nos-
tru cel din afară, dar cel din
lăuntru se înnoește din zi în zi.

17. Pentru că necazul nos-
tru de acum curând trecător,
și ușor, veșnică și preste mă-

sură mare slavă lucrează în-
tru noi;

18. Neprivind noi la cele ce
se văd, ci la cele ce nu se văd;
că cele ce se văd sânt trecă-
toare; iar cele ce nu se văd
sânt veșnice.

CAPITOLUL V.

*Mângâierea credincioșilor în tot fe-
lul de neazuri. Puterea Evangheliei.*

Că știm că de se va strică
casa noastră cea pămân-
tească a cortului acestuia, zi-
dire dela Dumnezeu avem,
casă nefăcută de mână, veș-
nică în ceruri.

2. Că de aceasta suspinăm,
dorind să ne îmbrăcăm întru
locașul nostru cel din cer:

3. Numai de ne vom și îm-
brăcă, nu ne vom afla goi.

4. Că cei ce sântem în cor-
tul acesta suspinăm, ingre-
uindu-ne: pentru că nu voim
să ne desbrăcăm, ci să ne îm-
brăcăm, ca ce este muritor să
se înghiță de viață.

5. Iar cel ce ne-a făcut pre

11. Ps. 43, 24; Rom. 8, 29;
12. I Cor. 4, 9; 13. Ps. 115, v. 1;
14. Fapt. 3, 15; I Cor. 6, 14;
15. Rom. 5, 15; 16. I Petr. 4, 1;
Efes. 3, 10; 17. Rom. 8, 18.

18. Rom. 8, 24; s.
V. I. Iov. 4, 19; II Petr. 1, 12;
Ioan 14, 2; 2. Rom. 8, 21, s.
4. I Cor. 15, 53; 5. c. I. 22; Rom.
8, 16, 22; Efes. 1, 13, s.

noi pre înșasi aceasta Dum-
nezeu este, care a și dat nouă
puterea Duhului.

6. Înfrățim, drept aceea,
adunarea, știind că petrecând
în timp, sântem depărtați dela
Dumnezeu.

7. Că prin credință umblăm,
și nu prin vedere:

8. Nădăduim, și bine voim
să fim depărtați de
trup, și să petrecem cu Dom-
nului.

9. Pentru aceea ne și ne-
vădăm, ca ori petrecând, ori
departați fiind, să fim bine
plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți tre-
cim în această înaintea di-
vinului lui Hristos; ca să ia
de-a-nouă după cum a făcut,
cele ce s'au lucrat prin trup,
ca să fim noi noi.

11. Știind dar frica Dom-
nului, pre oameni aducem la
noi, ca să ne înfrățim; și
noi lui Dumnezeu a-
măm, și sântem, și nădăduim
să fim plătitori a păcatelor
voastre.

12. Că nu ne laudăm iarăși
pre noi înaintea voastră, ci

pricină dăm vouă de laudă
pentru noi, ca să aveți spre
cei ce se laudă în față, iar nu
în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu
mintea, este pentru Dumne-
zeu: ori de sântem așezați cu
mintea, pentru voi sântem.

14. Că dragostea lui Hris-
tos ne ține pre noi; socotind
noi aceasta, că de a murit u-
nul pentru toți, iată dar toți
au murit:

15. Și pentru toți a mu-
rit, ca cei ce viază să nu mai
vieze loruși, ci celui ce a mu-
rit pentru ei, și a înviat.

16. Pentru aceea noi de a-
cum pre nimeni nu știm du-
pre trup: iar de am și știut
pre Hristos după trup, dar
de acum nu-l mai știm.

17. Deci dar oricare este
întru Hristos, făptură nouă
este: cele vechi au trecut; iată,
toate s'au făcut nouă.

18. Și toate dela Dumne-
zeu sânt care ne-a împăcat
pre noi lui-și prin Iisus Hri-
stos, și ne-a dat nouă slujba
impăcării;

10. I Cor. 1, 12; 11. Ioan 5, 30;
12. Rom. 2, 6; 14, 10;
13. c. 3, 1.

14. Evr. 2, 8; 15. I Tim. 2, 6;
Rom. 14, 7; 17. Gal. 6, 15; Rom.
8, 11; Apoc. 21, 5; Is. 43, 19;
18. Rom. 5, 10.

19. Pentru că Dumnezeu e-
ră întru Hristos, împăcând
lumea luiși, nesocotind lor
păcatele lor; și puind întru
noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul
lui Hristos vă rugăm, ca cum
Dumnezeu s'ar rugă prin noi;
rugându-vă în locul lui Hri-
stos, împăcați-vă cu Dumne-
zeu.

21. Pentru că pre cel ce n'a
cunoscut păcat, pentru noi
păcat l-a făcut; ca noi să ne fa-
cem dreptatea lui Dumnezeu
întru dânsul.

CAPITOLUL VI.

*Indemnare la buna întrebuințare a
darului dumnezeesc. Ferire de a-
mestecul cu necredincioșii.*

Iar noi împreună lucrând cu
el, vă și rugăm, ca nu în-
deșert darul lui Dumnezeu
să primiți voi.

2. Că zice: În vreme prii-
mită te am ascultat, și în ziua
mântuirii ți-am ajutat ție: ia-
tă, acum este vreme bine prii-

19. Rom. 3, 24, s. 20. Is. 52, 7;
Efes. 6, 20. 21. I Petr. 2, 21; Gal. 3, 13;
Col. 1, 14; Efes. 1, 6, s.; Filip. 3, 9.
VI. 1. c. 20, I Cor. 3, 9.
2. Is. 49, 8; Luc. 4, 19, 21.

imită; iată, acum este ziua
mântuirii.

3. Nici o sminteală întru ni-
mic dând, ca slujba noastră
să fie fără prihană;

4. Ci întru toate puindu-ne
pre noi înainte ca slujitori ai
lui Dumnezeu, întru multă
răbdare, în necazuri, în ne-
voi, în strămtorări.

5. Întru bătaii, în temnițe,
în neașezări, în ostenele, în
privegheri, în posturi;

6. Întru curăție, întru cu-
noștință, întru îndelungă răb-
dare, în bunătațe, întru Du-
hul Sfânt, în dragoste neî-
tărnăcă.

7. Întru cuvântul adevăru-
lui, în puterea lui Dumnezeu,
prin armele dreptății cele de-a
dreapta și cele de-a stânga.

8. Prin slavă și necinste,
prin grăire de rău și laudă;
ca niște înșălători, și adevă-
rați;

9. Ca niște necunoscuți, și
cunoscuți; ca cei ce murim,
și iată săntem vii; ca niște
pedepsiți, și nu omorâți;

10. Ca niște întristați, iar

3. I Cor. 10, 32. 4. c. 4, 2.
5. c. 11, 23, 27. 6. Rom. 12, 9;
I Tim. 4, 12. 9. c. 4, 10, 11; I Cor.
15, 31.

11. Pentru aceea bucurându-ne; ca
și dăruim, iar pre mulți îm-
bucurăm; ca nimic având, și
avându-le.

12. Gura noastră s'a des-
chisă către voi, Corinteni, îni-
tru noastră s'a lărgit.

13. Nu vă strămtorați în-
tru noi, ci vă strămtorați în
păcatele voastre.

14. Pentru aceeași răsplă-
tire (ca unor fii grăesc), lăr-
gim și voi.

15. Nu vă înjugăți întru
yoc cu cei necredincioși;
ca ce împărtașire are drepta-
tea cu fără de legea? sau ce
împărtașire are lumina cu în-
tunericul?

16. Sau ce unire are Hri-
stos cu Veliar? sau ce parte
are credinciosului cu cel ne-
credincios?

17. Sau ce însoțire este bi-
sotiei lui Dumnezeu cu ido-
latru? Vă sunteți biserica lui
Dumnezeu celui viu; precum
și el, Dumnezeu: Voiu locul
lui el, și voiu umbla între
ei, și voiu fi lor Dumnezeu
și ei îl vor fi mie norod.

18. I Cor. 4, 14. 14. A doua Leg.
15. I Cor. 10, 20.
16. I Cor. 3, 16; Ebr. 8, 10; Lev.
26, 12.

17. Pentru aceea eșiți din
mijlocul lor, și vă osebiți, zice
Domnul, și de necurăție să
nu vă atingeți: și eu voiu pri-
imi pre voi.

18. Și voiu fi vouă Tată,
și voi veți fi mie fii și fete,
zice Domnul Atotțitorul.

CAPITOLUL VII.

*Pavel laudă ascultarea Corintenilor
și se veselește de dragostea lor.*

Deci aceste făgăduințe a-
vând, iubiților, să ne cu-
rățim pre noi de toată spur-
căciunea trupului și a duhu-
lui, făcând sfințenie întru frica
lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi;
pre nimeni n'am nedreptățit,
nimărui stricăciune n'am fă-
cut, dela nimeni n'am luat
mai mult.

3. Nu spre osândire zic a-
ceasta; că am zis mai înainte,
că în inimile noastre sântefi,
ca împreună să murim și îm-
preună să viem.

4. Multă îmi este îndrăz-
neala către voi, multă îmi este

17. Is. 52, 11; Apoc. 18, 4.

18. Ier. 31, 9.
VII. 2. c. 12, 17; Fapt. 20, 22;
3. c. 6, 11; 12, 13; Filip. 8.

lauda pentru voi; umplutu-m'am de mângâere, de prisosit am bucurie întru tot ne-
cazul nostru.

5. Că venind noi în Mache-
donia, nici o odihnă n'a avut
trupul nostru, ci întru toate
am fost necăjiți; din afară
războaie, din lăuntru temeri.

6. Ci Dumnezeu cel ce mân-
găie pre cei smeriți, ne-a mân-
găiat pre noi cu venirea lui
Tit;

7. Și nu numai cu venirea
lui, ci și cu mângâerea cu
care s'a mângăiat de voi, spu-
indu-ne nouă dorirea voas-
tră, plângerea voastră, răvna
voastră pentru mine; cât eu
mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și
întristat pre voi prin epistolie,
nu mă călesc, măcar de mă
și căiam; că văd că epistolia
aceea măcar de v'a și întris-
tat, până la o vreme.

9. Acum mă bucur, nu căci
v'ați fost întristat spre pocă-
ință; ci că v'ați întristat spre
pocăință; că v'ați fost întristat
dupre Dumnezeu, ca întru
nimic să nu vă păgubiți de
către noi.

5. c. 2, 12. 6. c. 1, 21. 8. c. 2, 4.

10. Că întristarea care este
dupre Dumnezeu pocăință
spre mântuire fără de căință
lucrează; iar întristarea unei
moarte lucrează.

11. Că iată aceasta singură,
căci dupre Dumnezeu v'ați în-
tristat voi, câtă sânguință a
lucrat întru voi, dar încă răs-
puns, și mânie, și frică, și do-
rință, și răvnă, și izbândă!
Întru toate v'ați arătat pre voi
curați a fi întru acest lucru.

12. Deci de am și scris vo-
uă, nu pentru cel ce a ne-
dreptățit, nici pentru cel ce
s'a nedreptățit, ci ca să se a-
răte către voi sânguința noas-
tră cea pentru voi înaintea
lui Dumnezeu.

13. Pentru aceasta ne-am
mângăiat de mângâerea voa-
stră; iar mult mai vătos ne
am bucurat de bucuria lui
Tit, că s'a odihnit duiul lui
de către voi toți.

14. Că ori de ce m'am lă-
udat înaintea lui pentru voi,
nu m'am rușinat; ci precum
toate întru adevăr le am grăit
dupre Dumnezeu, ca întru
a fost către Tit, adevărată s'a
făcut.

10. I Petr. 2, 12. 14. c. 9, 2.

11. Și mima lui mai mult
este spre voi, aducându-și a-
scultarea voastră
în ce chip eu frică
cu entremur l-ați primit
pre el. Mă bucur că de toate
am pădăje spre voi.

CAPITOLUL VIII.

*Indemnare spre a da milostenie
credincioșilor din Ierusalim și lauda
celor care le adună.*

Și arătăm, fraților, darul lui
Dumnezeu cel dat întru bi-
neștile Machedoniei;

2. Că întru multă ispită de
neștie prisosința bucuriei lor
și măria lor cea adâncă a
să se spre bogăția bunătății
lor.

3. Căci dupre puterea lor
(mărturie însumi), și pre-
putere voioși au fost;

4. Cu multă rugăminte ru-
gându-ne pre noi ca să luăm
întru ei și împărțirea slujbei
ce este către sfinți.

5. Și nu precum aveam nă-
dejde, ci singuri pre sine s'au
dat întru Domnului, și nouă
pînă voia lui Dumnezeu.

1. I Cor. 1, 2. 2. I Cor. 1, 2. 3. I Cor. 1, 2. 4. I Cor. 1, 2. 5. I Cor. 1, 2. 6. I Cor. 1, 2. 7. I Cor. 1, 2. 8. I Cor. 1, 2. 9. I Cor. 1, 2. 10. I Cor. 1, 2. 11. I Cor. 1, 2. 12. I Cor. 1, 2.

6. Cât am rugat noi pre
Tit, ca precum mai înainte a
inceput, așa să și săvârșiască
întru voi și darul acesta.

7. Și precum întru toate pri-
sosiți, cu credință și cu cu-
vântul și cu cunoștința și cu
toată sânguința și cu dragos-
tea voastră către noi, așa și
întru darul acesta să prisô-
siți.

8. Nu ca cum ați porunci
grăesc, ci prin sânguința al-
tora, și adevărul dragostei
voastre dovedind.

9. Că știți darul Domnului
nostru Iisus Hristos, că pen-
tru voi a sărăcit, bogat fiind,
ca voi cu sărăcia lui să vă
îmbogățiți.

10. Și s'at întru aceasta vă
dau; că aceasta este de folos
vouă, cari nu numai a face,
ci încă și a vrea ați început
mai înainte din anul trecut.

11. Iar acum și a face să
pliniți; ca precum v'a fost o-
sărdia a vrea, așa să fie și a
plini dintru cele ce aveți.

12. Că de este pusă înainte
osărdia, după cât are cineva,
7. I Cor. 1, 2. 8. I Cor. 1, 2. 9. I Cor. 1, 2. 10. I Cor. 1, 2. 11. I Cor. 1, 2. 12. I Cor. 1, 2.

1. I Cor. 1, 2. 2. I Cor. 1, 2. 3. I Cor. 1, 2. 4. I Cor. 1, 2. 5. I Cor. 1, 2. 6. I Cor. 1, 2. 7. I Cor. 1, 2. 8. I Cor. 1, 2. 9. I Cor. 1, 2. 10. I Cor. 1, 2. 11. I Cor. 1, 2. 12. I Cor. 1, 2.

este bine priimită, iar nu după cât nu are.

13. Că nu ca să fie altora odihnă, iar vouă necaz;

14. Ci dintru întocmire în vremea de acum, ca prisosința voastră să împlinească lipsa aceloră, ca și prisosința aceloră să împlinească lipsa voastră; ca să fie întocmire;

15. Precum este scris: Celui cu mult nu i-a prisosit; și celui cu puțin nu i-a lipsit.

16. Mulțămită fie lui Dumnezeu, celui ce a dat această osârdie pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceea o a priimit; și fiind mai osârditor, de bună voe a venit la voi.

18. Și am trimis împreună cu ei și pre fratele, a cărui laudă întru evanghelie este prin toate bisericile;

19. Și nu numai atât, ci și hirotonisit este de biserică să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujește de noi spre slava Domnului, și spre a lăuda osârdia voastră;

20. Ferindu-ne de aceasta,

15. Ef. 16, 18. 16. c. 9, 13; 1 Cor. 13, 10. 19. Gal. 2, 10. 20. c. 6, 3.

ca să nu ne prihănească pre noi cineva întru această îndestulată și mare strânsoare ce se slujește de noi;

21. Că facem purtare de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și am trimis împreună cu ei și pre fratele nostru, pre care l-am ispitit întru multe de multe ori, că este osârditor, iar acum cu mult mai osârditor pentru nădăjduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, părtaș mie este și întru voi împreună lucrător; ori pentru frații noștri, apostolii bisericii sânt, și slava lui Hristos.

24. Drept aceea dovada dragostei voastre, și a laudei noastre pentru voi, spre dăruirea sa o arătați în fața bisericilor.

CAPITOLUL IX.

Indemnare a da milostenia mai curând și cu curvință.

Că pentru slujba cea către sfinți, de prisosit este a scrie vouă;

21. Rom. 12, 17. 23. c. 7, 3; 12, 13. Rom. 16, 7. 24. c. 7, 14. IX. 1. c. 8, 4. 10.

2. Că știu bunăvoința voastră, cu care pentru voi mă îndrept către Machedoneni, că Abala s'a gătit din anul trecut; și răvna cea din voi pre voi mai mulți a îndemnat.

3. Și am trimis pre frați, ca nu lăsați să fie laudă voastră cea pentru voi în parțile acestea; ca precum am văzut, să fiți gata;

4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Machedoneni, și vă vor afla pre voi negătîți, să ne rușinăm noi (ca să nu zicem voi) întru slava aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoie a fi am necotit a îndemna pre voi, ca să vie mai înainte la voi, și să gătească binecuvântarea voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata, spre cu o binecuvântare, iar nu cu o lăcomie.

6. Iar aceasta zic: Cel ce s-a mândrit cu scumpete, cu scumpețenie și seceră; iar cel ce s-a mândrit întru binecuvântare, întru binecuvântare va și seceră.

7. Precare să dea precum

8. c. 11, 17. 9. Gal. 6, 7. Pild. 22, 8.

se îndură cu inima; nu dintru măhnire, sau de silă; că pre dătătorul de bună voe iubește Dumnezeu.

8. Și puternic este Dumnezeu să prisosiască tot darul spre voi; ca întru toate pururea toată îndestularea având, să prisosiți spre tot lucrul bun;

9. (Precum este scris: Impărțit-a; dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă sămânță sămănătorului, să vă dea și pâine spre mâncare, și să înmulțiască sămânța voastră, și să crească roadele dreptății voastre;)

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată darea cea cu îndestulare, care lucrează prin noi mulțămite lui Dumnezeu.

12. Căci slujba lucrării acesteia nu numai împlinește lipsele sfinților, ci prisosește prin multe mulțămite lui Dumnezeu;

13. Prin adevăringa slujbei acesteia slăvind ei pre Dum-

9. Ps. 111, 9; Pild. 11, 24. 10. Is. 55, 10; Osie 10, 12. 11. c. 1, 11 și 4, 13. 12. c. 8, 14; Fil. 2, 17.

nezeu pentru ascultarea mărturisirii voastre la evanghelia lui Hristos, și pentru bună-tatea împărțirii către dănașii, și către toți;

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă dorește pre voi pentru darul lui Dumnezeu cel de prisosit întru voi.

15. Iar mulțămită lui Dumnezeu pentru darul lui cel nespus.

CAPITOLUL X.

Pavel atrage luarea aminte a se feri de apostolii mincinoși, cari îl cleveleau.

Și însumi eu Pavel vă rog spre voi prin blândețele și liniștea lui Hristos, care de față sânt smerit între voi, iar depărtat fiind îndrăznesc spre voi.

2. Și vă rog pre voi, ca și de față fiind să nu îndrăznesc cu îndrăznirea, cu care socotesc să îndrăznesc împotriva unora, cari ne socotesc pre noi, că umblăm după trup.

3. Că în trup umblând, nu ne oștim trupește.

4. (Că armele oștirii noastre nu sânt trupești, ci puterile lui Dumnezeu spre surparea tărieilor;)

5. Surpând izvodul minții, și toată înălțarea, ce se ridică împotriva științei lui Dumnezeu, și robind toată înțelegerea spre ascultarea lui Hristos;

6. Și gata fiind a pedepsi toată neascultarea, când se va implini ascultarea voastră.

7. La cele din față vă uițați? De nădăduște cineva că este al lui Hristos, aceasta să gândească iarăși dela sine că precum el este al lui Hristos, așa și noi ai lui Hristos sântem.

8. Că de mă voi și lauda ceva mai mult pentru puterea noastră, care ne-a dat Domnul nouă spre zidire, iar nu spre risipirea voastră, nu mă voi rușina.

9. Ci ca să nu mă arăt ca cum v'ași speria pre voi prin scrisori.

10. Că epistoliile lui, zic ei, grele sânt și tari; iar venirea

4. Efes. 6, 12. 6. Fapt. 8, 10; I

Cor. 5, 3; 4, 2.

8. c. 12, 4 și 13, 10.

X. 1. Rom. 12, 1. 3. I Tim. 1, 10.

populului este slabă, și cuvântul lui este defăimat.

11. Aceasta să socotească unul cu acela, că în ce chip cântem cu cuvântul prin epistoliile nefind de față, într'apostol chip sântem și de față cu lucrul.

12. Că nu îndrăznim să ne număram, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pre sineși singuri; ci aceia între noi pre sineși măsurându-se și asemănându-se pre sineși întru, nu pricep.

13. Iar noi nu întru cele ce cânt preste măsură ne vom cânta, ci după măsura dreptății, cu care ne-a măsurat Dumnezeu, măsură să ajungă și până la voi.

14. Că nu ca cum n'am fi ajuns la voi, mai mult ne încredem pre noi; că și până la noi am ajuns cu evanghelia lui Hristos.

15. Nu întru cele ce sânt întru măsură laudându-ne în ostenele streine; ci întru nădejde, că crescând credința voastră, ne vom mari

întru voi după dreptarul nostru de prisosit,

16. Ca și în părțile cele mai departe de voi să propoveduim evanghelia, nu întru dreptar strein, în cele gata, să ne laudăm.

17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

18. Că nu cel ce se laudă pre sine este ales, ci pre care Domnul îl laudă.

CAPITOLUL XI.

Împotriva apostolilor mincinoși. Povestirea osteneților sale.

Ode m'ați fi suferit puțin pentru neînțelepția, dar și mă suferiți.

2. Că vă răvnesc pre voi cu răvnă a lui Dumnezeu; că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos.

3. Ci mă tem, ca nu cumva precum șarpele a amăgit pre Eva cu vicleșugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre dela adevărînța cea întru Hristos.

4. Că de ar propovedui cel

17. Ier. 9, 23; 24; I Cor. 1, 31.

XI. 2. Efes. 5, 10. 3. Fac. 1, 21, 8.

4. Gal. 1, 8.

18. c. 10, 1 și 5, 10. 13. Rom. 1, 17.

13. Rom. 15, 10.

ce vine pre alt Iisus, pre care n'am propoveduit, sau de ați luă alt duh, care n'ați luat, sau altă evanghelie, care n'ați primit, bine l-ați suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimic nu sânt mai jos decât apostolii cei mai mari.

6. Iară de sânt și prost cu cuvântul, dar nu cu știința; ci pretutidenea am fost arătați întru toate la voi.

7. Au doară păcat am făcut pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în dar evanghelia lui Dumnezeu am binevestit vouă.

8. Alte biserici am jefuit luând de cheltuială spre a sluji vouă. Și venind de față la voi și fiind lipsit, nimăru n'am făcut supărare.

9. Că lipsa mea o au împlinit frații cari veniseră dela Machedonia; și întru toate m'am păzit pre mine vouă fără de supărare, și mă voiu păzi.

10. Este adevărul lui Hristos întru mine, că lauda a-

ceasta nu se va îngredi mie în laturile Ahaiei.

11. Pentruce? pentrucă doară nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știe.

12. Iar ceea ce fac, voiți mai face, că să tai pricina celor ce poftesc pricină: ca întru ceea ce se laudă să se afle ca și noi.

13. Că unii ca aceia sânt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos.

14. Și nu este de minunat; că însuși Satana se preface în inger de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se prefac și slujitorii lui ca slujitorii dreptăței; căroara va fi sfârșitul duple faptele lor.

16. Iarăși zic: Să nu mă socotească cineva că sânt fără de minte; iar de nu, măcar ca pre un fără de minte primiți-mă, ca puțin ceva să mă laud și eu.

17. Iar ce grăesc, nu grăesc duple Domnul, ci ca întru neînțelepție, în starea aceea a laudei.

11. c. 6, 11; 12, 19. 13. Fil. 3, 2.

15. Fil. 3, 19.

5. c. 12, 11. 6. 1 Cor. 2, 1; 2, 13; Efes. 3, 4. 7. 1 Cor. 9, 11, 18.

8. c. 12, 13. 9. Fapt. 18, 3.

18. De vreme ce mulți se laudă duple trup, și eu mă voi lauda.

19. Că bucuroși suferiți pre cei neînțelepți, fiind voi înțelepți.

20. Că suferiți, de vă roabește cineva pre voi, de vă mândrește cineva, de vă ia cinova al vostru, de se semește cineva, de vă bate cineva preste obraz.

21. Spre necinste zic, ca cum noi am fi neputincioși. Iar întru ce îndrăznește cineva, (întru neînțelepție zic,) îndrăznesc și eu.

22. Iudei sânt? și eu. Israheliteni sânt? și eu. Sămânța a lui Avraam sânt? și eu.

23. Slugi ale lui Hristos sânt? (ca un neînțelept grăesc) mai vartos eu; întru ostenele mai mult, întru bătăi preste măsură, în temniță mai adese, în morți de multe ori.

24. Dela Iudei de cinci ori câte patruzeci fără una am fost bătut.

25. De trei ori cu toege am fost bătut, o dată cu pietre

18. c. 10, 19 și 12, 9. 19. 1 Cor. 4, 10. 23. 1 Cor. 15, 16. 24. A doua leg. 24, 1. 25. Fapt. 16, 19; 14, 19. 27. 31. 11 Tim. 3, 11.

am fost împroscat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adânc am petrecut;

26. În călătorii de multe ori, în primejdii în râuri, în primejdii de către tâlhari, în primejdii de către rudenii, în primejdii de către păgâni, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii în mare, în primejdii între frații cei mincinoși;

27. Întru osteneală și în supărare, în privegheri de multe ori, în foame și în sete, în posturi adese-ori, în frig și în golătate.

28. Fără de cele din afară năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturor bisericilor.

29. Cine este neputincios, și eu să nu fiu neputincios? cine se smintește, și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine a mă lăuda, de neputințele mele mă voi lauda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel

27. c. 6, 5. 28. Fapt. 20, 18. 30. c. 12, 5. 31. Rom. 1, 25; 9, 1. Gal. 1, 20.

ce este binecuvântat în voi, ştie că nu mint.

32. În Damasc mai marele norodului al lui Areta împăratul păziă cetatea Damascului, vrând să mă prinză;

33. Şi pre o fereastră întru o coşniţă m'am slobozit preste zid, şi am scăpat din mâinile lui.

CAPITOLUL XII.

Urmarea povestirii ostentelor lui Pavel.

Însă a mă lăuda nu-mi este de folos. Voiu veni întru vedeniile şi descoperirile Domnului.

2. Ştiu pre un om întru Hristos mai înainte cu patru-sprezece ani, (sau în trup, nu ştiu; sau afară de trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie;) că s'a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.

3. Şi ştiu pre acest om, (sau în trup, nu ştiu, sau afară de trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie;)

4. Că s'a răpit în raiu, şi a auzit cuvinte nespuse, care

nu este slobod omului a le grăi.

5. Pentru unul ca acesta mă voiu lăuda; iar pentru mine nu mă voiu lăuda, fără numai întru neputinţele mele.

6. Că de voi şi vreă să mă laud, nu voi şi fără de minte; că adevărul voi grăi; iar las, ca să nu cugete cineva de mine mai mult decât vede, sau aude ceva dela mine.

7. Şi pentru mulţimea descoperirilor, ca să nu mă înalţ, datu-mi-s'a mie îmbol-ditor trupului, ingerul Satanei ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalţ.

8. Pentru aceasta de trei ori pre Domnul am rugat, ca să-l depărteze dela mine.

9. Şi mi-a zis mie: Destul este fie darul meu: că puterea mea întru neputinţă se săvârşeşte; deci cu dulceaţă mă voi lăuda mai mult întru neputinţele mele, ca să locuiască întru mine puterea lui Hristos.

10. Pentru aceea bine-voesc întru neputinţe, întru defăimări, în nevoi, în goane, în-

5. c. 11, 30. 6. c. 10, 8; 11, 16. 7. lov. 2, 8.

prămtorări pentru Hristos; aici când slăbesc, atunci

11. Făcutu-m'am fără de mine lăudându-mă; voi m'aţi vădit, că mie mi se cădea să mă lăud de către voi: că cu blinde nu sânt mai de jos de apostolii cei mai mari, mă-rii, în nimic sânt.

12. Că semnele apostolu-lui s'au lucrat întru voi întru toată răbdarea, prin semne, şi minuni, şi puteri.

13. Că ce este de care să fiţi mai lipsiţi decât celelalte, întru numai că cu nu v'am făcut supărare? dărui-mi mie nedreptatea aceasta.

14. Iată a treia oară cu a-mă gata sânt a veni la voi; dar voi supără pre voi: că eu sânt datorii voastre, şi pre voi: că eu sânt datorii fiii să agorăş în părinţilor, ci părin-ţii voştri.

15. Pe eu prea cu dulceaţă cu eu chelul şi mă voi chel-

16. Eu sânt pentru sufle-

17. Eu sânt; măcar că mai

11. c. 11, 1. Cor. 1, 9.

12. c. 8, 10, 11. 14. c. 13, 1.

mult iubindu-vă pre voi, mai puţin sânt iubit de voi.

16. Ci fie, eu nu v'am îngreuiat pre voi: ci fiind isteţ, eu meştesug v'am prins pre voi.

17. Au doară prin cineva din cei ce am trimes la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, şi împreună cu el am trimes pre fratele. Au doară v'a jefuit ceva Tit? au nu cu acelaşi duh am umblat? au nu pre aceleaşi urme?

19. Au iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim: şi acestea toate iubii mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cumva dacă voi veni, să vă aflu pre voi precum nu voese, şi eu să mă aflu vouă precum nu voi: nu cumva să fie prigoni-ri, pisme, mâinii, sfezi, cle- vetiri, şoptiri, semeţii, netoc-miri:

21. Nu cumva iarăşi dacă voi veni să mă smerească

16. c. 11, 9; 2 Tes. 3, 8.

18. c. 8, 8; 10, 10. 20. c. 10, 2; 1 Cor. 3, 3; 4, 8. 21. c. 13, 2.

32. Fapt. 9, 24. 34. Is. Nav. 2, 13; Fapt. 9, 25.

XII. 3. c. 11, 11.

Dumnezeul meu la voi, și voi plânge pre mulți cari au păcătuit mai înainte, și nu s'au pocăit de necurăția și curviea și spurcăciunea, care au făcut.

CAPITOLUL XIII.

Pavel îndeamnă pe Corinteni la pocăință vestindu-le că vine a treia oară la ei.

Iată a treia oară cu aceasta vii la voi. În gura a doua și a trei mărturie va stă tot graiul.

2. Am zis mai înainte, și iarăși zic mai înainte, precum când am fost de față la voi a doua oară; și acum, nefiind de față scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și celorlalți tuturor, că de voi veni iarăși, nu voi cruța.

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Hristos celui ce grăește întru mine, care la voi nu este neputincios, ci puternic întru voi.

4. Că de s'a și restignit dintru neputință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pen-

trucă și noi sântem neputincioși întru el, ci vom fi vii împreună cu dânsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înși-vă vă ispițiți, de santeți întru credință; pre voi înși-vă vă cereați. A nu vă cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos este întru voi, fără numai de santeți netrebnici?

6. Ci nădăjduesc că veți cunoaște că noi nu sântem netrebnici.

7. Iar mă rog lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca să faceți voi binele, iar noi ca niște netrebnici să fim.

8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.

9. Că ne bucurăm când noi sântem slabi, iar voi santeți tari; de aceasta ne și rugăm, pentru a voastră întemeiere.

10. Pentru aceasta scriu a-cestea, nefiind de față la voi, ca fiind de față, să nu fac cu asprime, duple puterea care

am dat mie Domnul spre câștig, iar nu spre surpare.

11. Deci, fraților, bucurați-vă și desăvârșit, mângăiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeuul dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Închinați-vă unul altuia în slăvire sfântă.

13. I Cor. 15, 22.

13. Închină-se vouă toți sfinți.

14. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărțirea Sfântului Duh, cu voi cu toți. Amin.

Ces a doua către Corinteni s'a scris dela Filippi a Machedonei, prin Tit și Luca.

13. I Cor. 15, 22.

XIII. 1. c. 12, 11; Ioan 8, 17; A doua Leg. 19, 15. 4. Filip. 2, 7, 8.

5. I Cor. 11, 22; Rom. 8, 9, 10; Gal. 2, 10; Col. 1, 9.

10. c. 2, 8; 10, 8.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE GALATENI

CAPITOLUL I.

Neslăbirea Galatenilor în credință și vrednicia de Apostol a lui Pavel.

Pavel, apostolul, nu de la oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos, și Dumnezeu Tatăl, care l'a înviat pre el din morți;

2. Și toți frații cari sânt împreună cu mine, bisericilor Galatiei;

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Care s'a dat pre sine pen-

1. I. Fapt. 3, 15. 2. Fapt. 13, 6.
3. Rom. 1, 1; I Cor. 1, 3; Efes. 1, 3; I Petr. 1, 3; II Ioan v. 3.
4. c. 2, 20; I Tim. 2, 6; Tit. 2, 14; I Ioan 3, 16.

tru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintr'acest veac de acum rău, duple voia lui Dumnezeu și Tatălui nostru.

5. Căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că așa de curând vă mutați dela cel ce v'a chemat pre voi prin darul lui Iisus Hristos la altă evanghelie;

7. Care nu este altă; fără numai sânt oarecarii ce vă turbură pre voi, și voesc să strămute evanghelia lui Hristos.

8. Ci măcar și noi, sau inger din cer de vă va bine-vesti vouă afară de ceea ce am bi-

5. II Tim. 4, 18; Rom. 16, 27.
6. c. 5, 8; 8. 7. Fapt. 13, 1, 14.

GALATENI

1, 23.

știți vouă, anatema să

9. Precum am zis mai înainte, acum iarăși zic: Ori-
10. de vă va binevesti afară de ceea ce ați luat, anatema să

11. Ca acum pre oameni
12. la adică, sau pre Dum-
13. nezeu sau caul oamenilor
14. să vă plăcă încă
15. oamenilor; n'ași fi slugă lui

16. Iar dacă vouă fraților, că
17. anghelele ceea ce bine s'a
18. de mine nu este duple

19. Ca n'oi eu dela om o
20. tat pre aceasta, nici m'am
21. tat, ci prin descoperirea
22. lui Iisus Hristos.

23. Că ați auzit de petrece-
24. rea mea oare-când întru cre-
25. dența lui Iisus Hristos, că preste

26. m'au găsit biserica lui
27. Iisus Hristos, și o stricam pre ea.

28. Că m'au găsit în credința
29. lui Iisus Hristos mai mult decât
30. din cei de o vârstă cu

31. nummul meu, foarte
32. mult blind părințeștilor me-

33. 1. Ios. 24, 14. II. I Cor. 15, 1.
34. I Cor. 11, 23. 13. Fapt. 26, 1.

35. 16. Mat. 16, 17. 18. Fapt. 9, 36.
36. 19. Mat. 13, 23. 21. Fapt. 9, 36; 15, 41.

15. Iar când bine a voit
Dumnezeu, cel ce m'a ales
din pântecel maicei mele, și
m'a chemat prin darul său,

16. Ca să descopore pre
Fiul său întru mine, ca să-l
bine vestesc pre el întru nea-
muri; îndată nu m'am lipit de
trup și de sânge;

17. Nici m'am suit în Ie-
rusalim către apostoli cei mai
înainte de mine; ci m'am dus
în Arabia, și iarăși m'am în-
tors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am
suit în Ierusalim să văd pre
Petrul, și m'am zăbăvit la el
cincisprezece zile.

19. Iar pre altul din apos-
toli n'am văzut, fără numai
pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele ce scriu vouă,
iață înaintea lui Dumnezeu,
că nu mint.

21. După aceea am venit
în laturile Siriei și ale Chili-
chiei;

22. Și eram necunoscut la
față de bisericile Iudeei cele
întru Hristos;

23. Ci numai auiau: Că
cel ce ne goniă pre noi oare-

când, acum binevestește credința care oare-când o pierdea.

24. Și slăviau întru mine pre Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Pavel aduce pre Apostoli ca mărturie pentru credința lui. Prigonirea împotriva lui Petru. Mântuirea este din credință, nu din lege.

Apoi după patru spre zece ani iarăși m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând și pre Tit cu noi.

2. Și m'am suit după descoperire, și le-am spus lor evanghelia care propoveduiesc întru Neamuri, iar deosebi celor mai aleși, ca nu cumva să alerg în deșert, sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, care era cu mine, Ellin fiind, n'a fost silît să se tae împrejur.

4. Și pentru frații cei mincinoși ce venise, carii intrase pre ascuns să iscodească slobozenia noastră, care avem întru Hristos Iisus, ca pre noi să ne supre robiei.

5. Căroră nici cât este uncias nu ne-am plecat a ne supune; ca adevărul evangheliei să rămăie întru voi.

6. Iar de către cei ce se socotiau a fi ceva, ori carii oare-când erau, nu am grijă; Dumnezeu fața omului nu primește: că cei ce se socotiau a fi ceva, nimic nu mi-au adăos mai mult.

7. Ci încă împotriva, văzând că mi s'a încredințat mie evanghelia netăerei-împrejur, precum lui Petru a tăerei-împrejur;

8. (Că cel ce a lucrat lui Petru spre apostolia tăerei-împrejur, a lucrat și mie întru Neamuri);

9. Și cunoscând darul cel dat mie, Iacov și Chifa și Ioan, carii se socotiau a fi stâlpi, au dat mie și lui Varnava dreapta împărțășirei; ca noi la neamuri, iar ei la tăerea-împrejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți; care m'am și nevoit aceasta a face.

11. Iar când a venit Petru

5. c. 3, 1. 6. Rom. 2, 11. Fapt. 10,

34. 7. Fapt. 13, 46. 9. Fapt. 15, 12.

10. Fapt. 11, 30. 11. Fapt. 15, 35.

11. 2. Fapt. 15, 1; 11, 30; Filip. 2, 16. 3. Fapt. 16, 1. 4. Fapt. 15, 24.

9a Antiohia, de față i-am stătu împotriva, că era vrednic de mîntuire.

12. Că mai înainte de a veni oare-carii dela Iacov, cu Neamurile mîncă: iar dacă au venit, se feriă și se osebiă pre elno, temându-se de cei ce erau din tăerea-împrejur.

13. Și împreună s'au fățăruiet cu el și ceilalți Iudei; cât și Varnava s'a tras cu fățăruienia lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: Dacă tu fiind Iudeu, ca Neamurile viețuești, iar nu ca Iudeii, pentru ce silești pre Neamuri să fie ca Iudeii?

15. Noi, din fire Iudei, iar nu din Neamuri păcătoși,

16. Știind că nu se îndreptă omul din faptele legei, ci numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi întru Iisus Hristos am crezut, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, iar nu din faptele legei: că nu se va îndrepta din faptele legei tot trupul.

12. Fapt. 11, 3. 16. c. 3, 11; Rom. 8, 38; Efes. 2, 8; Ps. 142, 2.

17. Iar dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne am aflat și singuri păcătoși, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleași iarăși le zidesc, călcător de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am răstignit: iar viez; nu de acum eu, ci viază întru mine Hristos: iar de viez acum în trup prin credința Fiului lui Dumnezeu viez, care m'a iubit, și s'a dat pre sine pentru mine.

21. Nu leapăd darul lui Dumnezeu: că de este prin lege dreptatea, Hristos dar în zadar a murit.

CAPITOLUL III.

Urmare. Avraam pildă de îndreptare prin credință. Legea nu îndreptează ci pune blestem. Hristos ridică blestemul ei. Cele bune nu sînt din lege ci din credință.

O fără de minte Galateni, cine pre voi v'a zăvistuit să

19. Rom. 14, 1. 20. II Cor. 13,

5; Ffes. 5, 2. 21. c. 3, 13.

III. 1. Luc. 24, 25.

nu vă plecați adevărului, că-
rora mai înainte vă era scris
Iisus Hristos înaintea ochilor
întru voi răstignit?

2. Aceasta voesc numai să
știu dela voi: Din faptele le-
gei ați luat Duhul, sau din a-
uzul credinței?

3. Așa de fără de minte sân-
teți? începând cu Duhul, a-
cum în trup vă săvârșiți?

4. Atâtea ați pățimit în za-
dar? dacă și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă vouă
Duhul, și lucrează puteri în-
tru voi, oare din faptele legei,
sau din auzul credinței?

6. Precum și Avraam a cre-
zut lui Dumnezeu, și i s'a so-
cotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sânt
din credință, aceia sânt fii lui
Avraam.

8. Și văzând mai înainte
scriptura, că din credință în-
dreptează Dumnezeu pre nea-
muri, mai înainte a bine-ves-
tit lui Avraam, că se vor bine-
cuvânta întru fine toate nea-
murile.

9. Pentru aceea cei ce sânt

din credință se blagoslovesc
împreună cu credinciosul A-
vraam.

10. Căci câți sânt din fap-
tele legei sânt sub blestem,
că scris este: Blestemat este
tot cel ce nu va rămâne în-
tru toate cele scrise în cartea
legei, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se în-
dreptează nimeni înaintea lui
Dumnezeu prin lege, arătat
este: că dreptul din credință
va fi viu.

12. Iar legea nu este din cre-
dință, ci omul care va face
acestea va fi viu întru ele.

13. Hristos ne-a răscumpă-
rat pre noi din blestemul le-
gei, făcându-se pentru noi
blestem, pentru că scris este:
Blestemat este tot cel spân-
zurat pre lemn.

14. Ca întru Neamuri bi-
necuvântarea lui Avraam să
se facă prin Hristos Iisus; ca
făgăduința Duhului să o lu-
ăm prin credință.

15. Fraților, ca un om gră-
esc; că și așezământul omu-

10. A doua Leg. 27, 28. 11. Avac.

2, 4; Evr. 10, 38; Rom. 1, 17.

12. Lev. 18, 5; Rom. 10, 5.

13. A doua Leg. 21, 22; Rom.

8, 3. 14. Fac. 12, 3. 15. Evr. 9, 17

2. Rom. 10, 17. 5. Rom. 10, 8.

6. Fac. 15, 6; Rom. 4, 3; Iac.

2, 22. 8. Fac. 12, 3; Fapt. 3, 25.

și cel întărit, nimeni nu-l
druga, sau îl mai adaogă.

16. Iar lui Avraam s'au gră-
dit făgăduințele și sămânței lui.
Nu zice: Și sămânțelor, ca de
unul; și se-
mânțele, care este Hristos.

17. Și aceasta zic, pre așe-
zământul cel întărit mai în-
ainte dela Dumnezeu întru Hri-
stos, legem, care după patru
zeci și treizeci de ani s'a fă-
cut, ca să leapadă, ca să strice
făgăduința.

18. Că de este din lege moș-
tenia, nu mai este din fă-
găduință, iar lui Avraam prin
făgăduință i-a dăruit Dum-
nezeu.

19. Ce este dar? Pentru căl-
ăduia de porunci s'a adaos
la lege, până când eră să vie
zămânț, carea s'a dat făgă-
duință, rânduită fiind prin în-
gust, ca măm mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorul al unuia
nu este dar Dumnezeu unul

21. Pentru că legea este impo-
sită a făgăduințelor lui Dum-

1. Fapt. 10, 17. Eș. 12, 41;

2. Rom. 4, 14. 15. Rom.

1, 17. 2. Fapt. 7, 53; Eș.

1, 2. 3. A doua Leg.

2, 11. 12. Rom. 1, 28.

nezeu? Să nu fie: că de s'ar
fi dat lege care să poată în-
via, adevărat din lege ar fi
dreptatea.

22. Ci a închis scriptura
toate sub păcat, ca făgădu-
ința din credința lui Iisus Hri-
stos să se dea celor ce cred.

23. Iar mai înainte de ve-
nirea credinței, sub lege e-
ram păziți, închiși fiind spre
credința care eră să se des-
copere.

24. Pentru aceea legea în-
vățătoare ne-a fost nouă spre
Hristos, ca din credință să ne
îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința,
nu mai sântem sub învățător.

26. Că toți fii ai lui Dum-
nezeu sântei prin credință în-
tru Hristos Iisus.

27. Că ori-câți în Hristos
v'ați botezat, în Hristos v'ați
îmbrăcat.

28. Nu este Iudeu nici El-
lin, nu este rob nici slobod,
nu este parte bărbătească nici
femească; că voi toți unul
sântei întru Hristos Iisus.

22. Rom. 11, 32. 23. I Petr. 1, 1.

24. Rom. 10, 4. 26. Is. 58, 3;

Ioan 1, 12; Rom. 8, 17. 27. Rom.

6, 3; 13, 14. 28. I Cor. 12, 13; Rom.

10, 12.

29. Iar dacă sânteți voi ai lui Hristos, iată a lui Avraam sămânță sânteți, și duple făgăduință moștenitori.

CAPITOLUL IV.

Pavel dovedește că îndreptarea omului este din credință.

Iar zic: Că în câtă vreme moștenitorul prunc este, nimic nu se osebește de slugă, măcar de este stăpân tuturor.

2. Ci subit epitropi și iconomi este până la vremea cea rânduită de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram prunci, subit stihilele lumii eram robiți.

4. Iar când a venit plinirea vremii, a trimes Dumnezeu pre Fiul său, cel născut din femeie, care s'a făcut subit lege.

5. Ca pre cei de subit lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenirea fiască.

6. Iar căci sânteți fii, a trimes Dumnezeu pre Duhul Fiului său în inimele voastre, care strigă: Avva, Părinte.

7. Pentru aceea nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, și moștenitor ești lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

8. Ci atunci necunoscând pre Dumnezeu, slujiați celor ce din fire nu sânt dumnezei.

9. Iar acum, după ce ați cunoscut pre Dumnezeu, iar mai vartos după ce v'ați cunoscut de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la cele slabe și sărace stihii, cărora iarăși de iznoavă voiți a le sluji?

10. Zilele păziți, și lunele, și vremile, și anii.

11. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fiu os-tenit la voi.

12. Fraților, rogu-vă pre voi, fiți precum sânt eu, că și eu am fost precum sânteți voi; cu nimic nu m'ați nedreptăți.

13. Iar știți că prin slăbi-ciunea trupului am bine-vestit vouă întâiu.

14. Și ispita mea care eră în trupul meu nu o ați defăi-mat, nici o ați tepădat; ci ca pre un inger al lui Dumne-

7. c. 3, 29; Rom. 8, 17. 10. Rom. 14, 5; Col. 2, 16. 11. Il Ioan v. 8. 12. Il Cor. 2, 1. 13. I Cor. 2, 1. 14. Mat. 2, 1.

zeu m'ați priimit, ca pre Hristos.

15. Deci unde este fericirea vouă? că mărturisesc vouă, că de eră cu puțință, ochii voștri scoțându-i, i-ați fi dat mie.

16. Deci dar au vrăjmaș m'am făcut vouă, grăindu-vă vouă adevărul?

17. Vă râvnesc ei pre voi, dar nu bine; ci vor să vă ose-henscă pre voi, ca să le ur-mați lor.

18. Iar bine este a urmă-pururea în lucru bun, și nu numai când sânt de față la voi.

19. Feții mei, pre carii iarăși cu durere vă nasc, până ce se va închipui Hristos în-tru voi;

20. Și ași vreă să fiu acum la voi, și să-mi schimb gla-sul meu; că nu mă pricep de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți subit lege, legea n'o a-vuți?

22. Pentru că scris este, că Avraam doi feciori a avut, u-

nul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică du-pre trup s'a născut, iar cel din cea slobodă prin făgăduință.

24. Care au altă înțelegere: că acestea sânt cele două legi: una din muntele Sinaei, ce naște spre robie, care este A-gar.

25. Că Agar muntele Sinaei este în Arabia, și se alătură cu Ierusalimul acest de acum, și slujește cu feciorii săi.

26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică nouă tuturor.

27. Că scris este: Veselește-te cea stearpă care nu naște; glăsuește și strigă ceea ce n'ai durere: că mai mulți sânt fiii celei pustie, decât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, fraților, duple Isaac, fii ai făgăduinței sânt-tem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse duple trup go-niă pre cel ce se născuse du-pre Duh, așa și acum.

30. Dar ce zice scriptura?

16. Amos. 5, 18. 17. Fap. 20, 3. 19. I Cor. 4, 13. 21. c. 3, 21. 22. Fac. 21, 1.

23. Rom. 9, 5. 24. Rom. 8, 15. 26. Evr. 12, 22; Apoc. 3, 13. 28. Rom. 9, 7. 30. Fac. 21, 10, 12.

29. Rom. 9, 7. IV. 3. c. 3, 29; Col. 2, 20. 4. Eies. 1, 10; Rom. 1, 3; Fac. 49, 10. 5. c. 3, 13. 6. Rom. 8, 15.

blândetelor; păzindu-te pre tine, ca să nu cazî şi tu în ispită.

2. Purtaşi sarcinele unul altuia, şi aşa împliniţi legea lui Hristos.

3. Că de se socoteşte cineva că este ceva, nimic fiind, pre sine se înşală.

4. Iar fapta sa fie-care să-şi ispitească, şi atunci întru sine însuşi va avea laudă, iar nu întru altul.

5. Că fie-care sarcina sa îşi va purta.

6. Şi să împărtăşească cel ce se învaţă cuvântul pre cel ce învaţă întru toate bunătăţile.

7. Nu vă amăgiţi; Dumnezeu nu se batjocoreşte: că ce va semăna omul, aceea va şi secera.

8. Că cel ce seamănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă întru Duhul, din Duhul va secera viaţă veşnică.

9. Şi făcând binele să nu

slăbim: că la vremea sa vom secera, neostenind.

10. Deci dar până când avem vreme, să facem bine către toţi, şi mai vărtos către cei ai noştri de o credinţă.

11. Vedeţi cu ce fel de slove am scris vouă cu mâna mea.

12. Câţi vor să se fălească în trup, aceia vă silesc pre voi să vă tăeţi împrejur; numai ca să nu pătimească gonire pentru crucea lui Hristos.

13. Că nici singuri cei ce se tae împrejur păzesc legea; ci voesc să vă tăeţi voi împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Iar mie să nu-mi fie a mă lauda fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care mie lumea s'a răstignit, şi eu lumei.

15. Că întru Hristos Iisus nici tăerea-imprejur poate ceva, nici netăierea-imprejur, ci făptura cea nouă.

16. Şi câţi vor umbla cu dreptarul acesta, pace preste

4. I Cor. 11, 22. 5. I Cor. 3, 8; II Cor. 5, 10. 7. Iac. 1, 18; 2 Cor. 9, 4. 8. Pild. 22, 8; Rom. 8, 13. 9. II Tes. 3, 12; Apoc. 2, 3; II Cor. 4, 18.

12. Filip. 3, 13. 13. Fapt. 15, 10; I Cor. 7, 14. Ier. 9, 14; I Cor. 1, 31; Pild. 29, 27. 15. Mat. 12, 30; Ioan. 15, 14; I Cor. 7, 19. 16. Ps. 124, 5; Fil. 3, 18.

ei, şi milă, şi preste Israilul lui Dumnezeu.

17. Iar mai mult mie nimii să nu-mi facă supărare, că eu ranele Domnului Iisus pre trupul meu le port.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraţilor. Amin.

Către Galateni s'a scris dela Roma.

18. Fil. 4, 23; II Tim 4, 23; Fil. 2, 25.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE EFESENI

CAPITOLUL I.

*Alegerea, aducerea și salvarea
creștinului întru Domnul. Rugămintea
pentru cunoașterea bine-
facerilor aduse prin
Hristos.*

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinților celor ce sânt în Efes, și credincioșilor întru Hristos Iisus:

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bineestecuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne-a

blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cerești întru Hristos.

4. Precum ne-a ales pre noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui întru dragoste:

5. Mai înainte rânduindu-ne pre noi spre moștenirea fi-ească prin Iisus Hristos către sine, după bunăvoință a voiei sale,

6. Spre lauda slavei darului său, cu care ne-a dăruit pre noi întru cel iubit.

7. Întru care avem răscum-părarea prin sângele lui, și

1. I. II Cor. 1, 1; Rom. 1, 1; I Cor. 1, 2. Gal. 1, 3; II Petr. 1, 1.
3. II Cor. 1, 3; I Petr. 1, 3.

4. Ioan 15, 16; II Tim. 1, 9; Col. 1, 25. 5. Ioan 1, 12. 6. Mat. 3, 17.
7. Col. 1, 14; Evr. 1, 12; Rom. 12, 23.

EFESENI

1, 21.

8. Răscum-părarea păcatelor după bogă-
ția darului lui;

9. Pre care l'a prisosit că-
re noi întru toată înțelepciu-
rea și priceperea;

10. Arătându-ne nouă taina
voiei sale, după buna voință
care mai înainte o a rân-
dit întru dânsul:

11. Spre iconomia plini-
ții vremilor, ca toate să le
învecască sub un cap întru
Hristos, și cele din ceruri, și
cele de pe pământ: întru
dânsul.

12. Întru care și moștenire
am primit, mai înainte fiind
amorați după rânduiala ce-
lească, toate le lucrează după
voia voiei sale.

13. Ca să fim noi spre la-
uda slavei sale, carii am nă-
scut mai înainte întru Hri-
stos.

14. Prin care și voi auzind cu-
ntul adevărului, evanghe-
liu al mântuirii voastre, întru
care și creștinzându-vă și pecet-
nindu-vă cu Duhul făgăduinței cel

15. Care este arvuna moș-
tenirii noastre spre răscum-
părarea câștigului, spre lauda
slavei lui.

16. Nu încetez a mulțumi
pentru voi, pomenire de voi
facând la rugăciunile mele;

17. Ca Dumnezeuul Domnu-
lui nostru Iisus Hristos, Ta-
tăl slavei, să vă dea vouă du-
hul înțelepciunii și al desco-
peririi, spre cunoștința lui,

18. Luminând ochii minții
voastre, ca să știți voi care
este nădejdea chemării lui,
și care este bogăția slavei
moștenirii lui întru sfinți,

19. Și care este mărimea
cea prea înaltă a puterii lui
întru noi carii credem, după
lucrarea puterii tăriei lui,

20. Care o a lucrat întru
Hristos, sculându-l pre el din
morți, și l'a pus a ședea d'a
dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus decât toată
începătoria, și stăpânirea, și
puterea, și domnia, și decât

tenirei noastre spre răscum-
părarea câștigului, spre lauda
slavei lui.

15. Drept aceea, și eu a-
uzind credința voastră întru
Domnul Iisus, și dragostea
cea către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi
pentru voi, pomenire de voi
facând la rugăciunile mele;

17. Ca Dumnezeuul Domnu-
lui nostru Iisus Hristos, Ta-
tăl slavei, să vă dea vouă du-
hul înțelepciunii și al desco-
peririi, spre cunoștința lui,

18. Luminând ochii minții
voastre, ca să știți voi care
este nădejdea chemării lui,
și care este bogăția slavei
moștenirii lui întru sfinți,

19. Și care este mărimea
cea prea înaltă a puterii lui
întru noi carii credem, după
lucrarea puterii tăriei lui,

20. Care o a lucrat întru
Hristos, sculându-l pre el din
morți, și l'a pus a ședea d'a
dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus decât toată
începătoria, și stăpânirea, și
puterea, și domnia, și decât

15. Col. 1, 9. 16. I Tes. 1, 3; Rom.
1, 9. 17. Rom. 6, 4. 18. II Cor. 4, 4.
20. Fapt. 3, 15; Ps. 109, 1.

21. Col. 2, 10.

tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor:

22. Și toate le-a supus sub picioarele lui, și pre el l'a dat cap bisericii mai pre sus de toate,

23. Care este trupul lui, împlinirea celui ce împlinește toate întru toți.

CAPITOLUL II.

Impăcarea Neamurilor și a Iudeilor cu Dumnezeu prin Hristos.

Și pre voi carii erați morți cu greșalele și cu păcatele;

2. Întru care oare-când ați umblat duple veacul lumii acesteia, duple domnul stăpânirei văzduhului, a duhului celui ce acum lucrează întru fiii neascultărei;

3. Intre carii și noi toți am petrecut oare-când întru potestatele trupului nostru, făcând voile trupului și ale cugetelor; și eram fii din fire ai mîniei, ca și ceilalți.

22. I Cor. 15, 27; Evr. 2, 8; Ps. 8, 1; Mat. 28, 18; 23. Rom. 12, 6; I Cor. 12, 27.
II. 1. Rom. 5, 8; Col. 2, 15.
2. Tit. 3, 3; c. 6, 13; Ioan. 12, 31.
3. Col. 3, 7.

4. Iar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care ne-a iubit pre noi,

5. Și fiind noi morți cu păcatele, împreună ne-a înviat cu Hristos, (în dar sîntei mîntuiri);

6. Și împreună cu dînsul ne-a sculat, și ne-a pus a ședea întru cele cerești întru Hristos Iisus;

7. Ca să arăte în veacurile cele viitoare bogăția cea mare a darului său întru bună-tate spre noi întru Hristos Iisus.

8. Că cu darul sînteți mîntuiți prin credință; și aceasta nu dela voi; al lui Dumnezeu este darul.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Că a lui făptură sîntem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le-a gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte, că voi oare-când

4. Rom. 2, 4; 10, 15. 5. Rom. 5, 6; Col. 2, 12. 6. 2 Cor. 4, 11; Fil. 3, 20. 8. Gal. 2, 16; 9. I Cor. 1, 20.
10. Col. 1, 10; Tit. 2, 14; Evr. 13, 21.
11. c. 5, 8; I Cor. 12, 2; Rom. 2, 26.

veanurile în trup, care vă înmănați Netăiere-împrejur de ceea ce se cheamă Tăcere împrejur în trup făcută de Dumnezeu.

12. Ca erați întru acea vreme fără de Hristos, înstreinați de potecerea lui Israil, și streșniți de așezămînturile făgăduite, nădejde neavînd, și fără de Dumnezeu în lume;

13. Iar acum întru Hristos Iisus voi carii oare-când erați departe, v'ați făcut aproape întru sângele lui Hristos.

14. Pentru că el este pacea noastră, care a făcut amănunțit una, și pîretele cel din mijloc al zidului a sfărîmat;

15. Vrajba în trupul său, întru poruncilor cu dogmele trăgînd; ca pre amândoi să-i înlocuiească întru sine într'un om nou, făcînd pace;

16. Și pre amândoi să-i înmăneze într'un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorînd vrajba întru dînsa;

17. Și venind a vestit pacea omilor de departe, și celor ce se apropie.

18. Neam. 2, 10; Rom. 9, 4; Evr. 11, 22. 14. 16, 9. 15. Col. 2, 14; 1 Tim. 6, 11. 16. Col. 1, 20.
17. 16, 15; Zah. 9, 10.

18. Că printr'însul avem amândoi apropierea într'un Duh către Tatăl.

19. Pentru aceea dar de acum nu mai sînteți streini și nemernici, ci împreună cetățeni cu sfinții, și casnici ai lui Dumnezeu.

20. Zidiți fiind pre temeliea apostolilor și a prorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuși Iisus Hristos;

21. Întru care toată zidirea alcătuiindu-se croște întru locaș sfînt întru Domnul;

22. Întru care și voi împreună vă zidiți spre locaș al lui Dumnezeu întru Duhul.

CAPITOLUL III.

Înțelepciunea dumnezească dată lui Pavel spre luminarea Neamurilor. Rugăciune pentru Biserică.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi Neamurile.

2. De veți fi auzit iconomia darului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi:

18. c. 3, 11; Rom. 5, 2. 19. Filip. 3, 20; Evr. 12, 28. 20. Is. 28, 16.

21. c. 4, 11; I Cor. 3, 14.

22. I. Petr. 2, 1.
III. 1. Fapt. 21, 38; Gal. 5, 11; Filip. 1, 7; II Tim. 1, 8. 2. Fapt. 9, 15.

3. Căci după descoperire mi-a arătat mie taina; precum am scris mai înainte pre scurt.

4. Din care cetind, puteți cunoaște știința mea întru taina lui Hristos.

5. Care întru alte veacuri nu s'a arătat fiilor oamenilor, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și prorocilor prin Duhul;

6. Ca să fie Neamurile împreună moștenitori, și împreună un trup, și împreună părtăși făgăduinței lui întru Hristos prin evanghelic;

7. Căreia m'am făcut slujitor după dăruirea darului lui Dumnezeu, care s'a dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi s'a dat darul acesta, a vesti întru Neamuri bogăția lui Hristos cea nemurmată;

9. Și a lumina pre toți care este iconomia tainei celei ascunse din veci întru Dumnezeu, care a zidit toate prin Iisus Hristos:

3. c. 1, 9; Gal. 1, 12. 4. Col. 4, 9. 5. c. 2, 26; Col. 1, 26. 6. c. 1, 13; Gal. 3, 25. 7. Col. 1, 25; Rom. 1, 13. 8. I Cor. 15, 9; Fapt. 9, 15; Col. 1, 27. 9. Fapt. 26, 18.

10. Ca să se cunoască acum începătorilor și domnilor întru cele cerești prin biserică înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri,

11. După hotărârea cea mai înainte de veci, care o a făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru:

12. Întru care avem îndrăznire și apropiere întru nădejde prin credința lui.

13. Pentru aceea, vă rog pre voi să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru aceasta plece genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Dintru care toată părinția în cer și pre pământ se numește,

16. Ca să dea vouă, după bogăția slavei sale, cu putere să vă întăriți prin Duhul lui întru omul cel dinlăuntru;

17. Ca să locuească Hristos prin credință întru inimile voastre.

10. I Petr. 1, 12; Rom. 11, 27. 11. c. 1, 11. 12. Ioan 14, 6; Evr. 4, 10. 14. c. 1, 2. 16. c. 1, 7; 2, 7. c. 6, 10; Col. 1, 11. 17. Ioan 14, 23.

18. Cu întru dragoste fiind adunați și întemeiați, să știți cunoaște împreună cu Duhul, ce este lățimea, și adâncimea, și înălțimea,

19. Și să știți dragostea lui Hristos cea mai pre sus de cunoștință, ca să vă faceți desluși întru toată împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate face mai de prisos decât să vă cerem sau gândim, spre puterea ce se lucrează în voi,

21. Acela să fie slavă în biserică întru Hristos Iisus în toate neamurile, veacuri și veacurilor. Amin.

CAPITOLUL IV.

22. Căci la unire în dragoste de și adunați, să vă întăriți spre folosul unii altuia întru dragoste și deslușirea plăcerii lui Dumnezeu.

23. Pentru aceea, vă rog pre voi să vă puneți întru Domnul ca să umblați după înțelegerea cu care sânteiți

1. Iov 11, 6; 20. Rom. 12, 25. 2. Rom 11, 26; I Tim. 1, 17. 3. c. 3, 1; Col. 1, 10.

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste;

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii.

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sânteiți într'o nădejde a chemării voastre;

5. Un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toate, și prin toate, și întru noi toți.

7. Iar fie-căruia din noi s'a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: Suiindu-se la înălțime, robit-a robime, și a dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea ce zice că s'a suit, ce este fără numai că s'a și pogorît întâiu la cele mai de jos laturi ale pământului?

10. Căci ce s'a pogorît acela este care s'a și suit mai

2. Fapt. 20, 18; Col. 3, 12. 3. I Cor. 12, 6. 4. Rom. 12, 6. 5. I Cor. 8, 4; 6. Mal. 2, 10; I Cor. 12, 6. 7. Rom. 12, 3; I Cor. 12, 1. 8. Ps. 67, 19; Ioan 3, 13. 10. Fapt. 2, 22.

pre sus de toate cerurile, ca să umple toate.

11. Și acela a dat pre unii, apostoli; iar pre alții, proroci; iar pre alții, evangheliști; iar pre alții, păstori și dascăli;

12. Spre săvârșirea sfinților spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos;

13. Până ce vom ajunge toți la unirea credinței, și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârșit, la măsura vârstei pliniei lui Hristos;

14. Ca să nu mai fim prunci, învăluindu-ne și purtându-ne de tot vântul învățături, întru amăgitura oamenilor, întru vicleșug spre meșugirea înșelăciunei;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să creștem toate întru el, care este capul, Hristos;

16. Din care tot trupul potrivit alcătuiindu-se și încheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fie-cărui mădular, face

creșterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

17. Drept aceea, aceasta zic și mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai umblați voi precum și celelalte Neamuri umblă, întru deșertăciunea minții lor.

18. Intunecați fiind la minți, înstreinați de viața lui Dumnezeu pentru necunoștința care este întru ei, pentru împietrirea inimei lor;

19. Carii întru nesimțire petrecând, s'au dat pre sine înversunării, spre lucrarea a toată necurăția, întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Hristos;

21. De vreme ce pre el l'ați auzit, și întru dânsul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus.

22. Ca să lepădați voi după cea mai înainte viețuire pre omul cel vechiu, care se strică după poftele înșelăciunei;

23. Și să vă înnoiți iarăși cu duhul minții voastre;

11. I Cor. 12, 28. 12. Rom. 12, 3; I Petr. 2, 5; c. 5, 23; Col. 1, 10. 15. c. 5, 23; Col. 1, 10. 16. Rom. 12, 3; Col. 2, 19.

17. Rom. 1, 23. 18. c. 2, 12. 21. c. 1, 13. 22. Rom. 6, 5; Col. 3, 9; Gal. 6, 8. 23. Rom. 12, 2.

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând singeluna, grații adevărul ființei cu aproapele lui, căci sângele unuia altuia mădulări.

26. Mănați-vă, și nu greșiți mințile să nu apue întru gândirea voastră;

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură, să nu mai fure, ci mai vârtos să se osănoască, lucrând binele cu căminul sale, ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvântul putred să se scurteze din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea celui dinaintea lui, ca să dea dar celui care audă.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'ați pecetluit după slua răscumpărării.

31. Toată amarăciunea, și mânie, și lăcomie, și stridență, și hula, să se lepede

24. c. 1, 23. Col. 3, 10. 25. Zah. 13, 2. Col. 3, 9. 26. Ps. 1, 1. 27. I Petr. 5, 9. 28. I Tes. 4, 5. 29. I Tes. 5, 16. 30. c. 1, 13. 31. Col. 3, 8.

dela voi, împreună cu toată răutatea.

32. Și fiți unul către altul buni, milostivi, erfând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a ertat vouă întru Hristos.

CAPITOLUL V.

Indemnări la viața cea vrednică de sfințenia creștinului; a mustră răul cu pilda nu cu vorba; a se umplea de Duh sf. Iar nu de vin și de necurăție; sfaturi pentru cei căsătoriti.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți;

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne-a iubit pre noi, și s'a dat pre sine pentru noi aducere și jertfă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curveia, și toată necurăția, sau lăcomiea, nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinților;

4. Și măscăriciunea, și vorba nebunească, și glumiile, cari nu se cuvin; ci mai vârtos mulțumita.

5. Că aceasta să știți, că tot

32. Col. 3, 12. V. 2. Marc. 12, 21; Gal. 2, 20. 3. Col. 3, 8. 4. c. 4, 22; Mat. 12, 28. 5. I Cor. 6, 8; Gal. 5, 21.

curvarul, sau necuratul, sau lacomul, care este slujitor idolorilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă înșele pre voi cu cuvinte deșerte; că pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultăreii.

7. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați oare-când întunerec, iar acum sânteți lumină întru Domnul.

9. Ca fiii luminei să umblați: Că roada Duhului este întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul;

10. Cercând ce este bine plăcut Domnului.

11. Și să nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunecului, ci mai vărtos să le defăimați.

12. Că cele ce se fac întru ascuns de către dânșii, rușine este a le și grai.

13. Iar toate vădindu-se,

de lumină se arată: că tot ce se arată lumină este.

14. Pentru aceea zice: Deșteaptă-te cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos.

15. Socotiți, drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți.

16. Răscumpărând vremea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți.

17. Drept aceea, nu fiți nepricepuți, ci cunoscând ce este voea Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curviea; ci vă umpleți de Duhul;

19. Vorbind întru voi în psalmi și laude și cântări duhovnicești, lăudând și cântând întru inimile voastre Domnului;

20. Mulțumind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui;

21. Plecați-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

6. II Tes. 2, 2; Col. 3, 6; Rom. 1, 18; Mat. 24, 4. 8. c. 2, 11; I Tes. 5, 5; I Petr. 2, 9. Gal. 5, 22. 10. Rom. 12, 2. 11. Rom. 1, 24. 13. Ioan 3, 20.

14. Is. 60, 1. 15. Mat. 10, 11; Iac. 3, 12; Col. 3, 16. Rom. 12, 11. 17. Rom. 12, 2; I Tes. 4, 3. 19. Col. 3, 11; Ps. 34, 3. 20. Is. 63, 7; Col. 3, 1.

22. Femeilor, plecați-vă bărbaților voștri, ca Domnului.

23. Căci bărbatul este cap al bisericii; și acesta este salvatorul trupului.

24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă femeile voastre, precum și Hristos a iubit biserica, și pre ea s'a dat pentru dânsa;

26. Ca pre ea să o sfințească curățindu-o cu baea apei cu cuvânt.

27. Ca să o pue înainte pre sine și să o sfințească, neavând întinăciune, nici prișoare, sau altceva de acest fel, ca să fie sfântă și fără de prișoare.

28. Apa sânt datori bărbaților să-și iubească femeile lor ca și trupurile sale. Cel ce își iubește pre femeia sa pre sine ca și trupul său.

29. Că nimeni niciodată nu și-a unț trupul său; ci îl hrănește și-l încălzește pre el, precum și Hristos biserica:

30. Fac. 3, 10; Col. 3, 10; I Petr. 2, 2. c. 1, 22; I Cor. 11, 3. 26. Ioan 17, 17; II Cor. 11, 3; Col. 1, 23.

30. Că mădulări sântem ale trupului lui, din carnea lui, și din oasele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de femeia sa, și vor fi amândoi un trup.

32. Taina aceasta mare este: iar eu zic de Hristos și de biserica.

33. Deci dar și voi unul fie-care așa să-și iubească pre femeia sa, ca pre sine; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAPITOLUL VI.

Sfaturi către fii, părinți, slugi, stăpâni. Armele creștinului în lupta cu vrăjmașii duhovnicești.

Feciori, ascultați pre părinții voștri întru Domnul: că aceasta este cu dreptate.

2. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; (care este porunca cea d'întăiu întru făgăduință);

3. Ca să-ți fie bine, și să fii cu zile multe pre pământ.

4. Și părinții nu urgisiți pre

30. Rom. 12, 3; I Cor. 6, 15. 31. Fac. 2, 23; Mat. 19, 5; I Cor. 6, 16. VI. 1. Col. 3, 20. 2. Eș. 20, 12. 4. Col. 3, 21; A doua Leg. 6, 17; Ps. 77, 4; Pild. 19, 13 și 29, 17.

fiii voștri întru mânie, ci îi creșteți pre ei întru învățătura și certarea Domnului.

5. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cei duple trup, cu frică și cu cutremur, întru dreptatea inimei voastre, ca și pre Hristos;

6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci ca slugile lui Hristos, făcând voea lui Dumnezeu din suflet;

7. Cu bunăvoință slujindu-le, ca Domnului, iar nu ca oamenilor;

8. Știind că ori-ce bine va face fie-care, aceea va lua dela Domnul, ori robul, ori cel slobod.

9. Și stăpânii, iarăși aceștea să faceți către dâșii, slăbind îngrozirea: știind că și al vostru Domn este în ceruri; și alegere de față nu este la dânsul.

10. Deci, frații mei, întăriți-vă întru Domnul, și întru puterea tăriei lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate

armele lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva meșteșugurilor diavolului.

12. Căci nu ne este nouă lupta împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, și a domnilor, și a stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăței întru cele cerești.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva în ziua cea rea, și toate isprăvindule să stați.

14. Stați drept aceea, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul, și îmbrăcându-vă cu zăua dreptății;

15. Și încălțându-vă picioarele întru gățirea evangheliei păcii;

16. Preste toate luând paza credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile vicleanului cele aprinse.

17. Și coiful mântuirii luați, și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.

18. Prin toată rugăciunea și cererea rugându-vă în toată

atenție întru Duhul, și la înălțare priveghiând cu cântarea și rugăciunea pentru toți sfinții;

19. Și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, întru desăvârșirea gurei mele cu îndrăzneală să arătă taina evangheliei;

20. Pentru care fac solie în legături; ca întru dânsa cu îndrăzneală să grăesc, predăm mi-se cuvine a grăi.

21. Iar ca să știți și voi cele pentru mine, ce fac, toate vouă

le vă arătă Tihic iubitul frate și credincioasa slugă întru Domnul;

22. Pre care pentru însăși aceasta l-am trimis la voi, ca să știți cele pentru noi, și să mângăie inimele voastre.

23. Pace fraților, și dragoste cu credință, dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

24. Darul cu toți carii iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune. Amin.

Catre Efeseni s'a scris dela Roma prin Tihic.

24. II Cor. 13, 13.

19. Col. 4, 3. 20. II Cor. 5, 20; Fapt. 4, 19. 21. Fapt. 20, 4; Col. 3, 1; II Tim. 4, 17.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE FILIPPISENI

CAPITOLUL I.

Mulțumire pentru fapta bună a Filippienilor și rugăciune ca să fie desăvârșiți. Povestirea faptelor și a osârdiei sale.

Pavel și Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinților întru Hristos Iisus celor ce sânt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Dar vouă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru, și Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeului meu întru toată pomenirea voastră,

4. Pururea întru toată ru-

găciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcând.

5. Pentru împărtășirea voastră întru evanghelie din ziua d'întăiu până acum;

6. Nădăjduindu-mă la însăși aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun îl va săvârși până în ziua lui Iisus Hristos;

7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugeta pentru voi toți, pentru că vă am eu pre voi în inimă; și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea evangheliei, cu mine împreună pătași darului voi toți fiind.

8. Că martur mie îmi este

6. Ioan 6, 39. 7. Efes. 3, 1 și 4, 1. 8. Rom. 1, 9.

1. I. II Cor. 1, 1; I Cor. 1, 2. 2. Rom. 1, 7. 3. Rom. 1, 8.

FILIPPISENI

1. 22.

Dumnezeu, că vă iubesc pre voi toți în dragostea lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, și mai mult să prisoame întru cunoștință și întru toată priceperea;

10. Ca să ispiți voi cele de folos; ca să fiți curați și fără de sminteală în ziua lui Hristos;

11. Plini de roadele dreptății, care sânt prin Iisus Hristos spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Și voesc să știți voi, fraților, că cele pentru mine mai mult spre sporul evangheliei au venit;

13. Încât legăturile mele au făcut arătate întru Hristos în tot divanul, și la cei toți în toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai puțin cutează fără de frică a cuvântul.

15. Unii pentru pisma și

9. Efes. 1, 8. 10. Fapt. 24, 14. 11. Efes. 5, 9. 13. c. 4, 22. 14. Efes. 3, 13; I Tes. 3, 2. 15. II Cor. 2, 17.

priceirea, iar alții pentru buna voință propoveduesc pre Hristos.

16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;

17. Iar alții din dragoste, știind că spre răspunsul evangheliei sânt pus.

18. Ce este dar? Iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur, și încă mă voi bucura.

19. Că știu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre, și prin darea Duhului lui Iisus Hristos.

20. Dupre așteptarea și nădejdea mea, că întru nimic nu mă voi rușina, ci întru toată îndrăzneală, precum pururea, așa și acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri, dobândă.

22. Iar dacă a vieții în trup, aceasta îmi este roada lucrului: și ce voi alege nu știu.

18. c. 2, 17. 19. II Cor. 1, 11.

23. Că sânt cuprins de amândouă, dorință având a mă slobozi și împreună cu Hristos a fi; mai bine cu mult mai vartos.

24. Iar a rămâne în trup mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăjduind, știu că voiu rămâne și împreună voiu petrece cu voi cu toți spre sporirea voastră și bucuria credinței;

26. Ca lauda voastră să sporească întru Hristos Iisus întru mine, prin venirea mea iarăși către voi.

27. Numai cu vrednicie despre evanghelia lui Hristos să petreceți: ca ori viind și văzându-vă pre voi, ori nefiind de față la voi, să aud cele pentru voi, că stați într'un duh, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei;

28. Și nesfiindu-vă întru nimic de cei împotriviți: care acelora este arătare a pierzării, iar vouă a mântuirii, și aceasta dela Dumnezeu.

29. Că vouă vi s'a dăruit

pentru Hristos, nu numai întru el a crede, ci și pentru dănsul a pătimi;

30. Aceeași luptă având care ați văzut întru mine, și acum auziți pentru mine.

CAPITOLUL II.

Sfătuire la viață în unire și unitate având pildă smerenia și slava lui Hristos. Laudă pe Timotei și Epafrodit.

Deci de este vre-o mângâiere întru Hristos, de este vre-o voie bună a dragostei, de este vre-o împărtășire a Duhului, de este vre-o milostivire și îndurare,

2. Pliniți bucuria mea ca aceeași să cugetați, aceeași dragoste având, un suflet fiind, una cugetând.

3. Nimic făcând cu prigonitorie sau cu mărire deșartă: ci cu smerenie unul pre altul socotind a fi mai de cinste decât pre sine.

4. Nu ale sale fiecare, ci și ale altora fiecine să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, care și întru Hristos Iisus:

30. Fapt. 16, 23; Col. 1, 23.

II. I. Rom. 12, 10; Col. 3, 12.

I. I Cor. 10, 14.

23. III Imp. 19, 4; II Cor. 5, 1; II Tim. 4, 8; 27. I Cor. 7, 30; Efes. 4, 1; Col. 1, 10; 28. Rom. 8, 37.

6. Carele în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi el întocma cu Dumnezeu.

7. Ci s'a deșertat pre sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se.

8. Cu începura aflându-se omul, s'a smerit pre sine, umilitor făcându-se până la moarte, iar moarte de cruce.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu pre dănsul l'a prea înaltat, și i-a dăruit lui nume, care este preste tot numele:

10. Că întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, și al celor pămîntului, și al celor de dedesubt;

11. Și toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiții mei, preștii pururea ați ascultat, nu precum când eram de față, ci cu mult mai vartos fiind departe, cu frică și cu teamă mântuirea voastră să petreacă.

13. Ioan 1, 9; 5, 19; 10, 23.

7. Ia 40, 1; Rom. 8, 3; Evr. 40, 10; Ia 45, 23; Rom. 14, 11.

12. Ps. 9, 11; Efes. 6, 1; I Petr. 1, 17.

13. Că Dumnezeu este carele lucrează întru voi și ca să voiți și ca să lucrați, după buna voință.

14. Toate le faceți fără de cârtiri și fără de îndoiiri;

15. Ca să fiți fără de prihană și întregi, fii lui Dumnezeu curați în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvrătit, între carii să străluciți ca niște luminători în lume;

16. Cuvânt al vieții cuprinzând, spre laudă mie în ziua lui Hristos, că nu îndeșert am alergat, nici îndeșert m'am ostentit.

17. Ci de mă și jertfesc pentru jertfa și slujba credinței voastre, mă bucur, și împreună mă bucur cu voi cu toți.

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăjduesc întru Domnul Iisus că pre Timotei fără de zăbavă îl voi trimete la voi, ca și eu să-mi fac inima bună, înțelegând cele pentru voi.

13. II Cor. 3, 1; 14. I Petr. 4, 8.

15. Mat. 5, 11; Efes. 5, 8; 16. Is. 49, 4; Gal. 2, 2; II Tim. 1, 13 și 4, 6; I Cor. 6, 26; II Cor. 7, 4; 18. c. 3, 11.

4, 4; 19. Fapt. 16, 11; I Tes. 3, 2.

20. Că pre nimeni n'am de un suflet cu mine, care cu tot deadinsul să se grijească de voi.

21. Că toți ale sale caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.

22. Iar sârguința lui o știți, că precum fiul unui tată, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.

23. Pre acesta dar nădăduesc să-l trimet îndatăși, după ce voi vedeți cele pentru mine.

24. Iar am nădejde întru Domnul că și eu fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iar de nevoie lucru am socotit a trimete la voi pre Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul, și ostașul cel d'impreună cu mine, iar al vostru apostol și slujitor al trebei mele.

26. De vreme ce doriți să vă vadă pre voi pre toți, și eră mahnit, că ați auzit că a fost bolnav.

27. Și a fost bolnav aproape de moarte: ci Dumnezeu l'a miluit pre el; și nu numai pre

el, ci și pre mine, ca nu întristare preste intristare să am.

28. Deci cum mai degrabă l'am trimis pre el, ca văzându-l pre el iarăși, să vă bucurați, și eu mai fără de mahnire să fiu.

29. Priimiți-l, drept aceea, pre el întru Domnul cu toată bucurie; și pre unii ca aceștia întru cinste îi aveți.

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s'au apropiat, nebăgând seamă de viață, ca să împlinească lipsa voastră a slujbei celei către mine.

CAPITOLUL III.

Despre credința cea dreaptă împotriva apostolilor mincinoși. Viața duhovnicească nu este în trup, ci în urmarea vieții de jertfă a lui Hristos.

De aceea, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Acesteași a scrie vouă, mie nu-mi este cu lene iar vouă de folos.

2. Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tăere.

29. Rom. 16, 3. 30. I Cor. 16, 19.

III. 1. c. 2, 18; 4, 4.

2. Is. 56, 11, 12.

20. I Cor. 16, 10. 21. I Cor. 10, 34.

22. I Tim. 1, 3. 23. II Cor. 8, 23.

27. Is. 38, 11.

3. Că noi sântem tăerea împrejur, carii cu duhul slujim lui Dumnezeu, și ne lăudăm întru Hristos Iisus, și nu ne nădăduim în trup.

4. Măcar că eu am nădejde și în trup. De se pare cuiva altuia a se nădădui în trup, eu mai mult.

5. Tăiat fiind împrejur a optu zi, din neamul lui Israil, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei, după lege.

6. Dupre râvnă gonind biata; după dreptatea cea din lege, făcându-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce îmi erau mie dobânzi, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iar mai vârtos le și socotesc toate pagubă a fi pentru desăvârșirea cunoștinței lui Hristos Iisus Domnului meu, pentru carele de toate m'am pagubit, și le socotesc gunoae și il, ca pre Hristos să dobândesc.

9. Și să mă află întru el, buvând dreptatea mea cea

A doua Leg. 30, 8. 4. II Cor.

11, 15. 3. Rom. 11, 1. 6. Gal. 1, 13, sq.

Mat. 13, 44. 3. Is. 53, 11.

6. Rom. 3, 21 și 9, 30.

din lege, ci ceea ce este prin credința lui Hristos, ceea ce este dela Dumnezeu dreptate întru credință.

10. Ca să-l cunosc pre el, și puterea învierii lui, și împărțirea patimilor lui, închipuindu-mă cu moartea lui;

11. Ca doară cumva ași ajunge la învierea morților.

12. Nu că acum am luat, sau acum sânt desăvârșit: ci gonesc, ca doară voi și ajunge întru care sânt și ajuns de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns: ci numai una fac, cele dinapoi uitându-le, și la cele dinainte întinzându-mă,

14. La semn alerg, la răsplătirea chemării cei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.

15. Deci câți desăvârșit sântem, aceasta să gândim: și dacă ceva într'alt chip gândiți, și aceasta Dumnezeu va descoperi vouă.

16. Inșă la ceea ce am a-

10. Rom. 6, 3, 8; 8, 17; Gal. 6, 17.

12. I Tim. 6, 13; Is. 8, 11; Ioan

6, 44. 14. I Cor. 9, 24. 15. I Cor. 2, 8.

16. Rom. 12, 16; I Cor. 1, 10; I

Petr. 3, 8.

juns, cu același dreptar să viețuim, aceeași să gândim.

17. Fiți împreună următorii mie, fraților, și vă uitați la cei ce așa umblă precum aveți pildă pre noi.

18. Pentru că mulți umblă, de carii de multe ori am zis vouă, iar acum și plângând zic, că sunt vrășmașii crucei lui Hristos:

19. Al cărora sfârșit este pierzarea, al cărora Dumnezeu este pântecul, și a căror slavă este întru rușinea lor, carii cele pământești cugetă.

20. Că petrecerea noastră în ceruri este; de unde și pre Mântuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos:

21. Care va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului slavei lui, după lucrarea puterii ce are el de a și supune luiși toate.

CAPITOLUL IV.

Indemnări la statornicie și veselie duhovnicească. Pavel mulțumește pentru ajutorul trimis.

Deci, frații mei cei iubiți și doști, bucurie și cununa mea, așa stați întru Domnul, iubiților.

2. Pre Evodia rog, și pre Sintihi rog, aceeași să gândească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, soțule iubite, ajută-le lor, cari împreună cu mine s'au nevoit întru evanghelie, și cu Climent, și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume sunt scrise în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul, și iarăși zic: Bucurați-vă.

5. Blândețelile voastre să se facă știute tuturor oamenilor, Domnul aproape este.

6. Nimic să nu vă grijiți; ci întru toate prin rugă și rugăciune cu mulțumită cereți

IV. 1. II Cor. 1, 14; I Tes. 2, 17, 20; 3. Eșir. 32, 32; Ps. 68, 32; Dan. 12, 1; Luc. 10, 20; Apoc. 3, 5; 13, 4. c. 3, 1; II Cor. 13, 11; I Tes. 5, 18; 5. Tit. 3, 2; I Cor. 10, 11; 6. Mat. 6, 33; 21; Ps. 144, 30.

19. II Cor. 11, 35; Ps. 16, 14; Rom. 16, 19; 20. Efes. 2, 6; Evr. 13, 14; 21. I Cor. 15, 48.

pentru a se arăta lui Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, vă păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos totdeauna.

8. De aceea, frații mei, câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sunt de bună laudă; ori ce faptă bună, și ori ce laudă, acestea să gândiți.

9. Cele ce ați învățat, și ați luat, și ați auzit, și ați văzut întru mine, acestea să le faceți și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.

10. Și m'am bucurat întru Domnul foarte, căci iată oarecând ați înflorit a purta grija domniei; precum și purtați, dar n'auți avut vreme cu prilej.

11. Nu doară că pentru lipsă zic: că eu m'am deprins întru care sunt, îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și a avea de prisos: întru tot și întru toate m'am învățat,

Ioan 14, 27. 3. c. 3, 1; Rom. 12, 10; I Tes. 5, 22; Rom. 15, 23; I Epl. 15, 16; I Tim. 6, 4; I Cor. 4, 11; II Cor. 6, 10; 11, 27.

și a mă sătura și a flămânzi, și a avea de prisos și a fi lipsit.

13. Toate le pot întru Hristos, cel ce mă întărește.

14. Însă bine ați făcut, de v'ați făcut împreună părtași necazului meu.

15. Și știți și voi, Filippisienilor, că la începutul evangheliei, când am eșit din Macedonia, nici o biserică n'a făcut împărțire cu mine în cuvânt de dare și de luare, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tesselonic și odată și de două ori cele spre trebuința mea ați trimis.

17. Nu că doară caut darea: ci caut rodul cel prisositor spre folosul vostru.

18. Am luat toate, și am de prisos: umplutu-m'am luând dela Epafrodit cele trimise de la voi, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu să împlinească toată trebuința voastră după bogăția sa întru slavă prin Hristos Iisus.

13. Is. 33, 21. 15. II Cor. 11, 9. 17. Luc. 13, 1; II Cor. 9, 8; 11. 18. c. 2, 31. 19. II Cor. 9, 2.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru slava în vecii vecilor. Amin.

21. Spuneți închinăciune la tot sfântul întru Hristos Iisus. Închină-se vouă frații carii sânt împreună cu mine.

20. II Tim. 4, 18. 21. I Cor. 16, 20.

22. Închină-se vouă toți sfinții, mai ales cei din casa Cesarului.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

Către Filippieni s'a scris dela Roma prin Epafrodit.

22. II Cor. 13, 11. 23. Gal. 6, 18.

EPISTOLIEA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE COLASSENII

CAPITOLUL I.

... credința Colasenilor și se roagă pentru înălțarea lor întru dânsa, ca să poată să aibă de rodul ostentelor sale.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Timotei

Celor ce sânt în Colase și credincioșilor frați ai lui Hristos: dar vouă și vouă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos.

Mulțumim lui Dumnezeu Tatălui Domnului nostru

I. II Cor. 1, 3; Efes. 1, 3; Rom. 1, 7. 3. Fil. 1, 3.

Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne.

4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care aveți către toți sfinții.

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, care ați auzit mai înainte întru cuvântul adevărului evangheliei;

6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând roadă și crescând, precum și întru voi, din ziua în care ați auzit, și ați cunoscut darul lui Dumnezeu întru adevăr.

7. Precum v'ați și învățat

4. Efes. 1, 15. 5. I Petr. 1, 3. 6. II Cor. 6, 7. 7. c. 4, 13.

dela Epafră iubitul, cel dimpreună slugă cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;

8. Care ne-a și arătat nouă dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din care zi am auzit acestea, nu încetăm pentru voi rugându-ne, și cerând ca să vă umpleți de cunoștința vocii lui, întru toată înțelegerea și înțelepciunea duhovnicească;

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă, și crescând spre cunoștința lui Dumnezeu;

11. Cu toată puterea întărindu-vă, după tăria slavei lui, întru toată îngăduirea și îndelunga-răbdare cu bucurie;

12. Mulțumind Tatălui, celui ce ne-a învrednicit pre noi în partea soartei sfinților întru lumină.

13. Care ne-a izbăvit pre noi din stăpânirea întunericului, și ne-a mutat la împă-

răția Fiului dragostei lui: 14. Întru care avem răscumpărarea prin sângele lui, ertarea păcatelor:

15. Care este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, întâi născut decât toată zidirea;

16. Căci întru dânsul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, ori scaunele, ori domniile, ori începătorile, ori stăpânirile: toate printr'însul și pentru dânsul s'au zidit:

17. Și el este mai înainte de toate, și toate întru dânsul sânt așezate.

18. Și el este capul trupului, bisericii; care este început, întâi născut din morți; ca să fie întru toate el cel întâi.

19. Că întru el binc a voit să locuească toată plinirea;

20. Și printr'însul să împace toate spre sine, făcând pace prin sângele crucei lui; printr'însul, ori celor de pre pă-

14. Efes. 1, 7. 15. Efr. 1, 7; II Cor. 4, 4. 16. Ioan 1, 3, 10; Efes. 1, 10. 17. Pild. 8, 13. 5. 18. Fapt. 23, 21; Rom. 8, 20. I Cor. 15, 28; Efes. 1, 22; Desc. 1, 5. 19. c. 2; Ioan 1, 11; 8, 11. 20. Rom. 5, 10; I Ioan 2, 2.

10. Efes. 4, 1; I Tes. 2, 13; Fil. 1, 27. 11. I Cor. 1, 5. 12. II Cor. 3, 8; Fapt. 26, 18. 13. c. 2, 15.

mânt, ori celor din ceruri.

21. Și pre voi, cari erăți când înstreinați și vrășmași cu mintea întru lucruri cele, tată acum v'a împăcat.

22. În carnea trupului lui prin moarte, să vă pue pre voi alinați și fără de prihană și nevinovați înaintea sa:

23. De veți rămâne întru credință întemeiați și întăriți, și nemișcați din nădejdea evangheliei, care ați auzit, ceea ce n'a propovedit la toată zidirea cea de sub cer; căreia m'am făcut eu Pavel slujitor;

24. Acum mă bucur întru puterile mele pentru voi, și plinesc lipsele necazurilor lui Hristos în trupul meu pentru trupul lui, care este biserica:

25. Căreia m'am făcut eu slujitor, după iconomia lui Dumnezeu care mi s'a dat mie spre voi, să plinesc cuvântul lui Dumnezeu;

26. Taina cea ascunsă din veac și din neamuri, iar acum n'a arătat sfinților lui:

27. Căroră a voit Dumnezeu să le arată care este bogă-

27. Efes. 4, 10. 22. Efes. 5, 27.

28. Efes. 3, 1; I Cor. 15, 58. Marc.

29. II Cor. 7, 1; Efes. 3, 12.

30. Efes. 3, 4. 27. I Tim. 1, 4.

ția slavei tainei acesteia întru Neamuri; care este Hristos întru voi, nădejdea slavei:

28. Pre care noi propovăduim, sfătuind pre tot omul, și învățând pre tot omul întru toată înțelepciunea; ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus:

29. Întru care mă și ostesc, nevoindu-mă după lucrarea lui, care se lucrează întru mine, întru putere.

CAPITOLUL II.

Creștinii să nu se plece înțelepciunii omenești cel amăgitoare. Viața cea în unire cu Dumnezeu înbrățișează duhovnicește și legea în pelerinarea cea după Hristos.

Pentru că voesc să știți voi câtă nevoință am pentru voi, și pentru cei din Laodichia, și câți n'au văzut fața mea în trup;

2. Ca să se mângăie inimile lor, tocmiți fiind ei întru dragoste, și spre toată bogăția încredințării înțelegerei, spre cunoștința tainei lui Dumnezeu, și Tatăl, și a lui Hristos;

28. Ioan 1, 3; Efes. 5, 27.

29. I Tim. 4, 10; II Tim. 4, 7.

11. I. Fil. 1, 20. 2. Ioan 17, 3.

3. Întru care sânt toate visierile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și aceasta zic: ca nu cineva să vă amăgească pre voi cu cuvinte plecătoare.

5. Că de și sânt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sânt, bucurându-mă și văzând rânduiala voastră, și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru dânsul să umblați:

7. În rădăcinați și zidiți fiind întru înșul, și întărindu-vă întru credință, precum v'ați învâțat, prisosind întru ea cu mulțumită.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după predania oamenilor, după stihiiile lumii, și nu după Hristos.

9. Căci întru dânsul locuiește toată plinirea Dumnezeirii trupește.

10. Și sânteiți întru dânsul

plin, care este capul a toată începătoria și stăpânirea:

11. Întru care sânteiți și tăieți împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, întru dezbrăcarea trupului păcatelor cărnei întru tăierea împrejur a lui Hristos:

12. Îngropați fiind împreună cu el prin botez, întru care v'ați și sculat împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu, celui ce l'a sculat pre el din morți.

13. Și pre voi carii erați morți întru păcate și întru neferererea împrejur a trupului vostru, v'a înviat împreună cu dânsul, ertându-vă vouă toate greșalele;

14. Ștergând cu dogmele zapisul ce eră asupra noastră, care eră protivnic nouă, și pre acela l'a luat din mijloc, pironindu-l pre cruce;

15. Dezbrăcând începătoriile și domniile, i-a vădit de față, arătându-i biruiți pre dânsii întru dânsa.

16. Deci nimeni pre voi să nu vă judece pentru mâncare,

11. A doua Leg. 10, 16; Rom.

2, 29. 13. Efes. 2, 11; Luc. 7, 16.

14. Efes. 2, 15. 15. c. 1, 13.

16. Rom. 14, 3.

3. Is. 11, 2; I Cor. 1, 24.
4. Rom. 17, 19. 5. I Cor. 5, 2;
14, 40. 7. Efes. 2, 23; Iud. v. 2; I
Tes. 5, 10. 10. Ioan 1, 14; Efes. 1, 23.

sau băutură, sau pentru parte a verghetului, sau a lunei noi, sau a șambetelor:

17. Care sânt umbră celor viitoare; iar trupul al lui Hristos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgească voind prin smerenie și slujba ingerilor, la care ce nu le-a văzut cu mâinile umblând, în deșert umblându-se din mintea trupului său,

19. Și neștiind Capul, dintru care tot trupul prin încheieturi și legături primește darea și întocmindu-se, crește creșterea lui Dumnezeu.

20. Deci de ați murit împreună cu Hristos despre stihiiile lumii, pentru ce ca cum ați fi viețuind în lume primiți obiceiuri,

21. Nu te atinge; nici gustă, nici pipăi;

22. Care sânt toate spre stricăciune prin obicinuință; după poruncele și învățăturile oamenilor?

23. Care sânt având cuvânt numai al înțelepciunii întru

slujba cea din voia sa, și întru smerenie, și întru nepărtinirea trupului, nu în vre-o cinste spre sațul trupului.

CAPITOLUL III.

Sfătuiri către vicarii creștinați, mai ales în căsătorie.

Deci dar de v'ați sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutați, unde este Hristos șezând d'a dreapta lui Dumnezeu.

2. Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești.

3. Că ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața voastră, atunci și voi cu dânsul împreună vă veți arăta întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădulările voastre cele de pre pământ; curviea, necurăția, patima, pofta cea rea, și lăcomia, care este slujire idolilor.

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultării:

III. 1. c. 2, 13; Rom. 6, 1.

2. Mat. 6, 33. 3. Rom. 6, 3. 4. Fil. 1, 21; I Cor. 15, 48. 5. Rom. 8, 13;

Efes. 5, 1. 6. Efes. 5, 1.

17. Evr. 8, 3. 18. Mat. 24, 4.
19. Efes. 4, 11. 22. Is. 29, 13; Mat. 15, 9. 23. I Tim. 4, 3.

7. Intre care și voi oarecând ați umblat, când viețuiați întru acelea.

8. Iar acum lepădați-le și voi acelea toate; mânia, iușmea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gura voastră.

9. Nu grațiți minciună unul către altul, dezbrăcându-vă de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui;

10. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință duple chipul celui ce l'a zidit pre el.

11. Unde nu este Ellin și Iudeu, tăiereimprejur și netăiereimprejur, Varvar, Schit, rob și slobod: ci toate și întru toți Hristos.

12. Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga-răbdare;

13. Suferind unul pre altul, și criticând unul altuia, de

are cineva împotriva cuiva pără: precum și Hristos a eratat vouă, așa și voi.

14. Iar preste toate acestea îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura săvârșirei.

15. Și pacea lui Dumnezeu să se dăruiască întru inimile voastre, la care și chemați sânteți într'un trup; și mulțumitori vă faceți.

16. Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi bogat întru toată înțelepciunea; învățându-vă și înțelepțindu-vă pre voi înșivă cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, întru dar cântând întru inimile voastre Domnului.

17. Și tot orice faceți, cu cuvântul, sau cu lucrul, toate să faceți întru numele Domnului Iisus, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui prin el.

18. Femei, plecați-vă bărbailor voștri, precum se cuvine întru Domnul.

19. Bărbați, iubiți-vă femeile voastre, și nu vă amărâți asupra lor.

7. Rom. 6, 19. 8. Rom. 8, 13; Efes. 4, 22; Evr. 12, 1; Ps. 36, 8. 9. Zah. 8, 10; Efes. 4, 25. 10. Fac. 1, 27. 11. Rom. 10, 12; I Cor. 7, 21. 12. Efes. 4, 24. 13. Mat. 6, 14; Efes. 4, 3.

14. Ioan 13, 34. 15. Fil. 4, 7. 16. I Cor. 1, 3; Efes. 5, 19. 17. I Cor. 10, 31. 18. Efes. 5, 32. 19. Efes. 5, 25; I Petr. 3, 7.

20. Feciori, ascultați pre părinți voștri întru toate: că aceasta este bine plăcută întru Domnul.

21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiii voștri întru mânie, ca să nu se măhnească.

22. Slugi, ascultați pre stăpâni voștri cei duple trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci întru dreptatea inimei, temându-vă de Dumnezeu:

23. Și tot orice faceți, din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor:

24. Știind că dela Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirei; că Domnului Hristos vă va plăti.

25. Iar cel ce face nedreptate va lua aceea ce a făcut cu nedreptate: și alegere de viață nu este.

CAPITOLUL IV.

caușe la viață cu aproapele, dreptate și rugăciune.

Stăpâni, ce este cu dreptul și ce este tocmeala slugi-

10. Efes. 6, 1. 21. Efes. 6, 4. 22. Efes. 6, 5. 23. Efes. 6, 7. 24. I Cor. 7, 22. 25. Fapt. 10, 24. 26. I. Lev. 20, 43; Efes. 6, 8.

lor să dați; știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. La rugăciune așteptați, priveghiați întru dansa cu mulțumită;

3. Rugându-vă împreună și pentru noi, ca Dumnezeu să deschidă și ușa cuvântului, să grăim taina lui Hristos, pentru care sânt și legat:

4. Ca să o arăt pre ea, precum se cade mie a grăi.

5. Cu înțelepciune să umblați către cei de afară, vremea răscumpărând.

6. Cuvântul vostru totdeauna să fie cu har, dres cu sare, ca să știți cum se cade vouă a răspunde fiecăruia.

7. Cele despre mine toate le va spune vouă Tihic iubitul frate, și credinciosul slujitor și dimpreună slugă întru Domnul:

8. Pre care l'am trimis la voi pentru însăși aceasta, ca să știe cele pentru voi, și să mângăie inimile voastre;

9. Impreună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate,

2. I Tes. 5, 17. 3. Rom. 15, 26; Efes. 6, 19; II Tes. 3, 1. 5. Efes. 5, 15. 6. Marc. 9, 50. 8. Efes. 6, 22.

care este dintre voi. Toate vor spune vouă cele de aici.

10. Închină-se vouă Aristarh cel împreună cu mine robit, și Marcu, nepotul lui Var-nava, de care ați luat porunci: de va veni la voi să-l primiți pre dânsul;

11. Și Iisus ce se cheamă Iust, cari sânt din tăerea împrejur. Aceștia singuri sânt împreună cu mine lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, cari mi-a fost mie mângâiere.

12. Închină-se vouă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos, care se nevoește pururea pentru voi întru rugăciuni, ca să stați desăvârșiți și pliniți întru toată voia lui Dumnezeu.

13. Că mărturisesc de dâns-

sul, că are râvnă multă pentru voi, și pentru cei din Laodichia și din Ierapoli.

14. Închină-se vouă Luca doctorele cel iubit, și Dimas.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodichia, și lui Nimfan, și bisericii celei din casa lui.

16. Și dacă se va ceti epistolia aceasta de către voi, faceți ca să se cetească și în biserica Laodichienilor; și cea din Laodichia și voi să o cetiți.

17. Și ziceți lui Arhip: Socotește slujba care ai luat întru Domnul, ca să o plinești.

18. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Darul cu voi. Amin.

Către Colaseni s'a scris dela Roma prin Titich și Onesim.

10. Fapt. 19, 29. 11. Fapt. 11, 2. 12. c. 1, 7.

15. Rom. 16, 4. 16. I Tes. 5, 17. 18. I Cor. 16, 21.

EPISTOLIEA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

ÎNȚĂLA CĂTRE TESSALONICHENI

CAPITOLUL I.

Laudă nevoițele apostolești ale Tessalonicenilor.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericii Tessalonicenilor întru Dumnezeu Tatăl, și Domnul Iisus Hristos: Har vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, și dela Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumnezeu pururea pentru voi toți, pomenire de voi făcând în rugăciunile noastre:

3. Neîncetat pomenind pre voi de lucrul credinței voastre, și de osteneala dragostei,

4. I. II Tes. 1, 4. 3. Ioan 6, 29. I Cor. 13, 13.

și de răbdarea nădăjduirii întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru;

4. Știind, iubiților frați, dela Dumnezeu alegerea voastră.

5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere, și întru Duh Sfânt, și întru adevărire multă; precum știți în ce chip am fost între voi pentru voi.

6. Și voi următori nouă v'ați făcut, și Domnului, primind cuvântul întru necaz mult, cu bucuria Duhului Sfânt:

7. Atâta cât v'ați făcut voi

4. Col. 3, 11. 5. I Cor. 2, 4. 6. I Cor. 4, 10. 7. c. 4, 10.

pildă tuturor celor ce cred în Machedonia și Ahaia.

8. Că dela voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Machedonia și Ahaia, ci și în tot locul credința voastră cea întru Dumnezeu a eșit; cât nu trebe să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, a sluji Dumnezeului celui viu și adevărat:

10. Și a așteptă pre Fiul lui din ceruri, pre care l'a înviat din morți, pre Iisus, care ne izbăvește pre noi de mânia cea viitoare.

CAPITOLUL II.

Pavel dorește pre Tessalonicheni, se bucură de ei și îngrijeste ca să fie desigurșiți.

Că voi știți, fraților, intrarea noastră la voi, că n'a fost deșartă:

2. Ci întâi pătîmind, și ocăriți fiind precum știți, în Filipi, am îndrăznit întru Dumnezeuul nostru a grăi către voi

evangeliea lui Dumnezeu cu multă nevință.

3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu vicleșug:

4. Ci precum ne-am adevărat dela Dumnezeu a fi credincioși a primi evangeliea, așa grăim; nu ca cum am plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu, celui ce cercă inimile noastre.

5. Că niciodată întru cuvânt de măgulire am fost la voi, precum știți nici prin prijele de lăcomie: Dumnezeu este martur:

6. Nici căutând dela oameni slavă, nici dela voi, nici dela alții, măcar că puteam să vă fim vouă cu greutate ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum doica își încălzește pre fiii săi:

8. Așa iubindu-vă pre voi, bine voim a vă vouă nu numai evangeliea lui Dumnezeu, ci încă și sufletele voas-

8. Rom. 1, 8; Tes. 1, 9. 9. I Cor. 12, 9. 10. Fapt. 1, 11; Fil. 3, 10.
11. I. c. 1, 5. 2. Fapt. 16, 22; 17, 5.

4. Gal. 1, 10. 5. I Cor. 4, 10.
6. Ioan 5, 41; II Tes. 3, 7, 28.
7. Fapt. 20, 33.

17a, pentru căci ați fost nouă

11. Că vă aduceți aminte, fraților, de ostenelele noastre și de nevințe: că ziua și noaptea lucrând, ca să nu îngreșim pre cineva din voi, am propovedit vouă evanghelia lui Dumnezeu.

12. Voi sânteți marturi, și Dumnezeu, cum cu cuvioșie și cu dreptate și fără de prihană am fost vouă celor ce

13. Precum știți că pre unul din voi, ca un pășitor pre fiii săi v'am rugat să v'am mângâiat,

14. Și am mărturisit ca să vă blăui voi cu vrednicie lui Dumnezeu, care v'a chemat din voi întru a sa împărăție a slavă.

15. Drept aceea și noi mulțumim lui Dumnezeu neîncet, și vă laudă voi cuvântul lui Dumnezeu dela noi, și primim nu cuvânt al oamenilor, ci precum este adevărat, cuvântul lui Dumne-

zeu, care se și lucrează întru voi cei ce credeți.

16. Că voi, fraților, următori v'ați făcut bisericilor lui Dumnezeu celor ce sânt în Iudeea întru Hristos Iisus: căci aceleași ați pătimit și voi dela cei de un neam cu voi, precum și aceia dela Iudei,

17. Carii și pre Domnul Iisus au omorît, și pre prorocii lor, și pre noi ne-au gonit; lui Dumnezeu nu sânt plăcuți, și tuturor oamenilor stau împotrivă:

18. Carii ne opresc pre noi să nu grăim Neamurilor ca să se mântuească, ca să-și împlinească păcatele lor pururea: ci a sosit asupra lor mânia până în sfârșit.

19. Iar noi fraților, rămânind sirimani de către voi la vreme de un ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne-am sârguit a vedea fața voastră cu mare dorință.

20. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adevărat Pavel, și odată și de două ori, ci ne-a împiedicat Satana.

21. Căci care este nădej-

1. I Cor. 4, 10; Fapt. 14, 18.
1. Tim. 5, 1. 12. Efes. 4, 1.
1. c. 1, 11. 13. c. 1, 5.

15. Fapt. 2, 22. 16. Mat. 23, 31.
17. Rom. 1, 11. 19. Fil. 4, 1.

dea noastră, sau bucuria, sau cununa laudei? Au nu și voi veți fi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos într-o a lui venire?

20. Că voi sânteți slava noastră și bucuria.

CAPITOLUL III.

Rugăciune pentru sporirea și întărirea în credință a Tessaionichenilor.

Drept aceea, mai mult nepu-
tând răbdă, bine am voit
a rămâne în Atena singuri;

2. Și am trimis pre Timo-
tei, fratele nostru, și slujito-
rul lui Dumnezeu, și ajutorul
nostru întru evanghelia lui
Hristos, ca să vă întărească
pre voi, și să vă mângâie în-
tru credința voastră:

3. Ca nici unul să nu se
clătească întru scârbele ace-
stea: că singuri știți că spre
aceasta sântem puși.

4. Căci când am fost la voi,
am zis vouă mai înainte că
vom să avem scârbe; precum
a și fost, și știți.

5. Drept aceea, și eu ne-
răbdând mai mult, am trimis
ca să cunosc credința voas-

tră, ca nu cumva să vă fi ispi-
tit pre voi cel ce ispitește, și
să fie în zadar osteneala noas-
tră.

6. Iar acum venind Timo-
tei la noi dela voi, și bineves-
tind nouă credința și dragos-
tea voastră, și cum că aveți
pomenire bună de noi puru-
rea, dorind a ne vedea pre
noi, precum și noi pre voi:

7. Pentru aceasta ne-am
mângâiat, fraților, de voi în-
tru tot necazul și nevoea noas-
tră pentru credința voastră.

8. Că acum noi vii sântem,
dacă stați voi întru Domnul.

9. Că ce mulțumită vom pu-
teă da lui Dumnezeu pentru
voi, pentru toată bucuria, cu
care ne bucărăm pentru voi
înaintea Dumnezeului nostru:

10. Noaptea și ziua preste
măsură rugându-ne ca să ve-
dem fața voastră, și să impli-
nim lipsele credinței voastre?

11. Iar însuși Dumnezeu și
Tatăl nostru, și Domnul nos-
tru Iisus Hristos, să îndrep-
teze calea noastră către voi.

12. Și pre voi Domnul să
vă împlinească și să vă pri-
sosească cu dragostea unuia

III. 3. Efes. 3, 12. 5. Fil. 2, 19.

6. Fapt. 18, 5. 7. c. 2, 2.

pre altul, și spre toți, precum
și spre voi:

13. Că să întărească inimi-
voastre fără prihană întru
sfințenie înaintea lui Dumne-
zeu și Tatălui nostru, întru
crucea Domnului nostru I-
isus Hristos cu toți sfinții lui.

CAPITOLUL IV.

*Pre voi spre înfrânare, dreptate, mi-
sericordă, pace, muncă; mângâie pre
voi pentru că adormiți cu
Domnul în mormântul morților.*

1. Fraților, vă poftim
pre voi și vă rugăm întru
Domnul Iisus, precum ați luat
la voi în ce chip se cuvine
ca să umblați și a plăcea lui
Dumnezeu, ca să prisosiți mai

2. Că știți ce porunci am
dat vouă prin Domnul Iisus.
3. Că această este voia lui

4. Sfințirea voastră,
ca să vă duceți la toată curviea,
5. Și să vă abțineți din voi a și
6. Ca să vă țineți vasul său întru sfin-
7. Și să vă țineți

8. Și să vă țineți
9. Și să vă țineți

10. Și să vă țineți

11. Și să vă țineți

12. Și să vă țineți

6. A nu trece și a se lăcomi
în lucru asupra fratelui său;
de vreme ce răsplătitor este
Domnul pentru toate acestea,
precum și mai înainte am zis
vouă și am mărturisit.

7. Că nu ne-a chemat pre
noi Dumnezeu spre necură-
ție, ci spre sfințenie.

8. Drept aceea, cel ce de-
făimează, nu om defăimează,
ci pre Dumnezeu, care a dat
Duhul său cel sfânt întru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați,
nu trebuiește a scrie vouă: că
singuri voi sânteți învățați de
la Dumnezeu ca să iubiți u-
nul pre altul.

10. Pentru că și faceți aceea
spre toți frații cari sânt în
toată Machedonia: și vă ru-
găm pre voi, fraților, să adă-
ogați mai mult;

11. Și cu dragoste să vă
nevoiți ca să fiți cu liniște, și
să faceți ale voastre, și să lu-
crați cu mâinile voastre, pre-
cum am poruncit vouă;

12. Ca să umblați cu bun
chip către cei de afară, și de

7. II Tim. 1, 5. 8. Luc. 10, 16.
9. Marc. 12, 31. 10. c. 1, 7; 4, 1.
11. II Tes. 3, 5. 12. Rom. 13, 13.

nimic să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voiu să nu știți voi, fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și ceilalți cari n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumnezeu pre cei adormiți întru Iisus, aduce-i-va împreună cu el.

15. Că aceasta grăim vouă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămași întru venirea Domnului, nu vom întrece pre cei adormiți.

16. Că însuși Domnul întru poruncă cu glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi;

17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămași, împreună cu dâșii ne vom răpi în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea mângăiați-vă unii pre alții cu cuvintele acestea.

13. I Cor. 10, 1. 14. Rom. 14, 9;

I Cor. 15, 15. 15. I Cor. 15, 23;

17. Apoc. 11, 12; Ioan 12, 28.

CAPITOLUL V.

A doua venire a lui Hristos. Căviincioasă pregătire pentru ea.

Iar de ani și de vremi, fraților, nu aveți trebuință să scriem vouă.

2. Că înși-vă adevărat știți că ziua Domnului ca un furt, noaptea așa va veni.

3. Căci când vor zice: Pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dâșii peirea, ca și durerea aceleia ce are în pânțe; și nu vor scăpa.

4. Iar voi, fraților, nu sănteți întru întunec, ca să vă apuce ziua aceea ca un furt.

5. Că voi toți fii ai luminei sănteți, și fii ai zilei: nu săntem ai nopței, nici ai întunecului.

6. Drept aceea să nu dormim, ca și ceilalți; ci să priveghăm și să fim treji.

7. Că cei ce dorm, noaptea dorm; și cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându-ne în

V. 1. Mat. 24, 28. 2. Luc. 12, 40;

II Petr. 3, 10; Apoc. 3, 3. 3. Ioan

6, 14. 4. Efes. 5, 8. 5. Luc. 16, 8.

Rom. 13, 12. 8. Rom. 13, 12; Efes.

7, 14; Is. 59, 17.

puta credinței și a dragostei; și în coiful nădejdei de mântuire.

9. Că nu ne-a pus pre Dumnezeu spre mânie, spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi, ori de vom priveghia, ori de vom dormi, împreună cu el să viețuim.

11. Pentru aceea mângăiați-vă unul pre altul, și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, ca să cunoașteți pre cei ce trăiesc între voi, și pre cel marii voștri întru Domnul, și pre cei ce vă învață.

13. Și să-i aveți pre dâșii presei întru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveți

14. Și vă rugăm pre voi, ca să vă sfătuiți pre cei fără de trebuință, mângăiați pre cei slabi la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung-răbdători spre toți.

15. Să vă bucurați în Domnul totdeauna, și să vă rugați pentru noi întru Numele Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

16. Credincios este cel ce

15. Pild. 20, 25; Rom. 12, 17; I

Petr. 3, 9. 16. Luc. 10, 20.

17. Luc. 18, 1; Rom. 12, 12; Col.

4, 11. 18. Efes. 5, 20; Col. 2, 1.

19. I Cor. 14, 1. 20. Rom. 2, 18.

23. Rom. 15, 24. I Cor. 1, 9;

II Tes. 3, 1; II Tim. 3, 15; I Ioan 1, 9.

15. Socotiți să nu răsplătească cineva cuiva rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul, și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neincetat vă rugați.

18. Întru toate mulțumiți: căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu-l stângeți.

20. Prorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le ispitiți; ce este bun să țineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuși Dumnezeu păcei să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit; și întru tot întreg duhul vostru și sufletul și trupul fără de prihană întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

24. Credincios este cel ce

15. Pild. 20, 25; Rom. 12, 17; I

Petr. 3, 9. 16. Luc. 10, 20.

17. Luc. 18, 1; Rom. 12, 12; Col.

4, 11. 18. Efes. 5, 20; Col. 2, 1.

19. I Cor. 14, 1. 20. Rom. 2, 18.

23. Rom. 15, 24. I Cor. 1, 9;

II Tes. 3, 1; II Tim. 3, 15; I Ioan 1, 9.

v'a chemat pre voi, care va
și face.

25. Fraților, rugați-vă pen-
tru noi.

26. Spuneți închinăciune
fraților tuturor cu sărutare
sfântă.

25. Col. 4, 2. 26. Rom. 16, 16;
16, 20; Fil. 4, 22.

27. Juru-vă pre voi întru
Domnul ca să se citească e-
pistolia aceasta tuturor sfin-
ților frați.

28. Darul Domnului nostru
Iisus Hristos cu voi. Amin.

Cea întâia către Tessaloniceni s'a scri-
de la Atena.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL A DOUA CĂTRE TESSALONICHENI

CAPITOLUL I.

Scrisă pentru credința Tessalo-
nicilor și rugăciune pentru desă-
vârșirea lor.

1. Pavel, și Silvan, și Timo-
teu, bisericii Tessalo-
nicenilor întru Dum-
nezeu Tatăl nostru și întru
Domnul Iisus Hristos:

2. Dar vouă, și pace, dela
Dumnezeu Tatăl nostru și de
la Domnul Iisus Hristos.

3. A mulțumii datorii săn-
tății lui Dumnezeu pururea
pre voi, fraților, precum se
cuvine, căci mult crește cre-
dența voastră, și se înmul-

țește dragostea a unuia fie-
căruia dintre voi spre altul;

4. Atâta cât și noi singuri
întru voi ne lăudăm în bise-
ricile lui Dumnezeu pentru
răbdarea voastră și credința
întru toate gonirile voastre
și necazurile care suferiți:

5. Spre arătarea dreptei ju-
decăți a lui Dumnezeu, ca să
vă învredniciți voi împărăției
lui Dumnezeu, pentru care și
pătimiți:

6. De vreme ce cu drep-
tate este la Dumnezeu a răs-
plăti necaz celor ce vă necă-
jesc pre voi:

7. Și vouă celor necăjiți o-
4. II Cor. 7, 14. 5. Fil. 1, 28; Luc.
21, 26. 7. I Tes. 4, 16; I Petr. 4, 13;
Mat. 25, 31.

1. I Cor. 1, 2; Col. 1, 2.
2. I Tes. 1, 1.

dihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu îngerii puterii sale,

8. Cu văpae de foc dând isbândă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu ascultă evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos:

9. Carii vor lua muncă pierirea cea veșnică dela fața Domnului, și dela slava puterii lui;

10. Când va veni să se proslăvească întru sfinții săi, și să se facă minunat întru toți credincioșii (că s'a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeul nostru chemării, și să plinească toată bunăvoința bunătații, și lucrul credinței întru putere:

12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru el, duple darul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos

8. Rom. 2, 8. 9. Is. 2, 10.

10. Col. 3, 4. II. I Tes. 1, 3.

CAPITOLUL II.

Despre Antihrist. Sfârșitul lumii. Mulțumire pentru chemarea la credință a Tesselonichenilor.

Și vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, și a noastră adunare la dânsul.

2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolă ca cum ar fi trimisă de la noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi nici într'un chip că va veni, de nu va veni mai întâi depărtarea, și de nu se va arăta omul păcatului, fiul perirei;

4. Protivnicul și care se va înălța mai pre sus de tot ce se zice Dumnezeu, sau închinăciune; așa cât să șaze el în biserica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pre sine cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Au nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi aceea am zis vouă?

II. 2. I Tes. 5, 2. 3. Efes. 5, 2.

4. Dan. 11, 31.

Și acum, ce îl oprește, știți, ca să se arăte el la vremea sa.

7. Că iată taina fărădelegei se lucrează: numai cel ce o prinde acum până se va lua din mijloc.

8. Și atunci se va arăta acel fărădelege, pre care Domnul îl va omori cu duhul gurii sale și îl va pierde cu așărarea venirii sale:

9. A cărui venire este duple lucrarea Satanei întru toată puterea și semne și minuni ale minciunii,

10. Și întru toată amăgirea nedreptății întru cei peritori; pentru că dragostea adevărului n'au primit ei ca să se oprească.

11. Și pentru aceea va trimite lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunii, ca să creadă ei minciunii:

12. Ca să se judece toți care n'au crezut adevărului, ci au binevoit întru nedreptate.

13. Iar noi datorii sântem pururea a mulțumii lui Dumnezeu pentru voi, fraților iu-

7. Ept. 20, 29. 8. Is. 11, 4; Ap. 19, 15. 9. Mat. 24, 24. 10. II Cor. 2, 15.

11. Rom. 1, 14. 12. Is. 20, 24; Rom. 8, 13. 13. Efes. 1, 4.

biți de Domnul, căci v'a ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului:

14. La care v'a chemat pre voi prin evanghelia noastră, spre câștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, fraților, stați, și țineți predaniile care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.

16. Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos, și Dumnezeu și Tatăl nostru, care ne-a iubit pre noi, și ne-a dat mângâiere veșnică și nădejde bună prin har.

17. Să mângâie inimele noastre, și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și lucrul bun.

CAPITOLUL III.

Indemnare spre rugăciune, spre muncă și ferire de leneși și iscoditori.

D'aceea, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca cuvântul Domnului să curgă și să se slăvească, ca și întru voi:

15. c. 3, 6. 17. I Tes. 3, 13.

III. 1. Col. 4, 3.

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii cei răi și vicleni: că nu este a tuturor credința.

3. Iar credincios este Domnul, care va întări pre voi, și vă va păzi de cel viclean.

4. Iar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim vouă, și faceți, și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimele voastre spre dragostea lui Dumnezeu, și răbdarea lui Hristos.

6. Și poruncim vouă, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot fratele ce umblă fără de rânduială, și nu după predania care a luat dela noi.

7. Căci înși-vă știți cum se cade vouă să urmați nouă: că noi n'am umblat fără de rânduială întru voi;

8. Nici în dar pâine am mâncat dela cineva; ci întru osteneală și nevointă noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreuem pre cineva din voi;

9. Nu că doară n'avem plăcere, ci ca pre noi chip să ne dăm vouă ca să ne urmați nouă.

10. Că și când eram la voi, aceasta porunciam vouă, că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mănânce.

11. Că auzim că oare-cari umblă la voi fără de rânduială, nimic lucrând, ci iscodind.

12. Și unora ca acestora poruncim și îi rugăm întru Domnul nostru Iisus Hristos, ca cu liniște lucrând, să-și mănânce pâinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru pre acela prin epistolă, să-l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Și să nu-l socotiți ca pre un vrășmaș, ci să-l învățați ca pre un frate.

16. Și însuși Domnul pătează să vă dea vouă pace pură în tot chipul. Domnul cu voi cu toți.

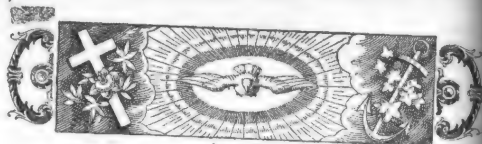
3. I Cor. 1, 9. 4. II Cor. 7, 12; Gal. 5, 13. 6. Mat. 18, 17; Rom. 16, 17. 7. I Cor. 4, 12; I Tes. 1, 6. 8. I Cor. 4, 11.

9. Mat. 10, 10; I Cor. 4, 12. 10. Fac. 3, 12. 12. I Tes. 4, 11.

17. Închinăciunea cu mâna lui Pavel, care este întru Iisus Hristos cu voi cu toată epistolia: așa toți. Amin.

Cea a doua către Tesselonicheni a'a scris dela Atena.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
ÎNȚĂIA CĂTRE TIMOTEI

CAPITOLUL I.

Învățătura legii vechi și a Evangheliei lămurită de Pavel cu pilda sa.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru, și a Domnului Iisus Hristos, nădejdei noastre;

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: dar, milă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Precum te-am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să porun-

1. I. Fapt. 9, 15; Rom. 1, 1; Col. 1, 27. 2. Tit. 1, 4.

cești unora să nu învețe într'alt chip,

4. Nici să ia aminte la basne și la numere de neamuri fără de sfârșit, care fac întrebări mai vârtos decât iconomia lui Dumnezeu cea întru credință.

5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată, și din știință bună, și din credință născută:

6. Dela care unii rătăcind s'a întors la cuvinte deșerte;

7. Vrând a fi învățători de lege; neînțelegând nici cele ce grăesc, nici pentru cele ce înțărăsc.

8. Ci știm că legea este

4. c. 4, 7. 5. Ecles. 12, 13. 6. c. 6, 17, 20. 7. Ioan 3, 10. 8. Rom. 7, 12.

I TIMOTEI

1. 20.

cești, de o ține cineva după

10. Întind aceasta, că dreptul lege nu este pusă, ci celor fărădelege și nesupuși, necredincioșilor și păcătoșilor, îndreptilor și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mamă, ucigătorilor

11. Curvarilor, sodomienilor, tâlharilor, minciunoșilor, celor ce se jură strâmb, și oricui se împotrivește învățătura sănătoasă.

12. După evanghelia slavei a fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredințat mie.

13. Și mulțumesc celui ce m'a întărit pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, că credincios m'a socotit, punându-mă întru slujbă:

14. Pre mine cel ce eram mai înainte hulitor, și gonitor, și ocărător: ci am fost miluit, că neștiind am făcut altă necredință.

15. Și prea s'a înmulțit hațul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.

16. I. Fapt. 9, 12. 17. c. 6, 18.

15. Credincios este cuvântul, și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus a venit în lume să mântuească pe cei păcătoși; dintru carii cel dintâi sânt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâi să arăte Iisus Hristos toată îndelunga-răbdare, spre pildă celor ce vor să crează întru dânsul spre viața cea veșnică.

17. Iar împăratului veacurilor, celui nescricăcios, celui nevăzut, unuia prea înțeleptului Dumnezeu, cinste și slavă în vecii vecilor. Amin.

18. Această poruncă îți încredințez ție, fiule Timotei, după prorociile cari s'au făcut mai înainte spre tine, ca să te oștești într'insele bună oștire.

19. Având credință, și bună știință; care unii lepădându-o, din credință au căzut:

20. Dintru carii este Imeneu și Alexandru; pre carii i-am dat Satanei, ca să se învețe a nu huli.

15. Mat. 18, 11. 16. c. 6, 18; Iud. v. 3. 19. c. 3, 9. 20. II Tim. 2, 17; I Cor. 5, 5.

CAPITOLUL II.

Despre rugăciune. Să se facă pentru toți, prețuind-ne, cu inimă curată. Despre învățători. Să fie bărbați iar nu femei, din pricina firii și a stăbilității.

Deci rogu-te mai înainte de toate să faceți rugăciuni, cereri, făgăduințe, mulțumite pentru toți oamenii.

2. Pentru împărați, și pentru toți carii sunt întru dragătorii; ca să petrecem viață lină și cu odihnă întru toată buna-credință și curăția.

3. Că aceasta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;

4. Care voește ca toți oamenii să se mântuească și la cunoștința adevărului să vie.

5. Că unul este Dumnezeu, unul și mijlocitor între Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos;

6. Care pre sine însuși s'a dat preț de răscumpărare pentru toți, mărturisirea în vremile sale.

7. Întru care sunt puse eu

11. 1. Filip. 4, 6. 3. c. 4, 10.

4. Ez. 18, 22; II Petr. 3, 9.

5. Is. 45, 21; Ioan 17, 21; Evr.

12, 21. 6. Gal. 1, 4; Tit. 2, 4.

7. Fapt. 9, 15; II Tim. 1, 11.

propovăduitor și apostol, (adevărul zic întru Hristos, nu mint;) învățător Neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voesc dar ca să se roage bărbații în tot locul, ridicându-și mâinile curate, fără de mânie și fără de îndoire.

9. Așijderea și femeile cu podoabă de cinste, cu stăpânire și cu înțelegere, să se împodobească pre sine, nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritari, sau cu haine scumpe;

10. Ci (precum se cuvine) femeilor celor ce se făgăduiesc temerei de Dumnezeu cu fapte bune.

11. Femeia întru tăcere să se învețe cu toată ascultarea.

12. Iar femeii să învețe nădăruind voie, nici a-și stăpâni bărbatul, ci să fie întru liniște.

13. Că Adam întâi s'a zidit, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăguit, iar muierea amăgindu-se a fost întru călcarea poruncii.

15. Dar se va mântui prin nașterea de fi, de vor petrece

9. I Petr. 3, 9. 10. c. 5, 10.

11. Efes. 5, 22. 12. I Cor. 14, 34.

13. Fac. 3, 19. 14. Fac. 1, 27. 15. Fac. 3, 9.

credință și întru dragostea lui Dumnezeu cu întreaga inimă.

CAPITOLUL III.

Despre slujitorii bisericii. Despre diaconeștii intrupări.

1. Cuvântul este cuvântul: De așijderea cineva episcopie, să nu poartă.

2. Că se cade episcopului să fie fără de prihană, alături de bărbați, treaz, înțelept, curat, credincios, iubitor de oameni, învățător;

3. Nu degrabnic a bate, neamuritor de dobândă urâtă, ci blând, nestădnic, neamuritor de argint;

4. Că să nu bine chivernisească, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

5. Că să nu știe cineva a-și câștiga casa sa, cum de bine a făcut Dumnezeu va purta.

6. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

7. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

8. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

9. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

10. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

11. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

12. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

13. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

14. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

15. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

16. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

17. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

18. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

19. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

20. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

21. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

22. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

23. Că să nu de curând botezat, ci să se învețe cu ascultarea, ca să poată cucernicia;

rie bună să aibă dela cei din afară; ca nu în ocară să cadă și în cursa diavolului.

8. Diaconii așijderea cucernici să fie, nu îndoiiți la cuvânt, nebautori de vin mult, neagonisitori de dobândă urâtă;

9. Ci având taina credinței întru știință curată.

10. Și aceștia să se ispitească întâi; după aceea să se diaconească fără de prihană fiind.

11. Femeile așijderea să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie ai unei femei bărbați, feciorii bine chivernisindu-și, și casele sale.

13. Că cei ce slujesc bine treaptă bună lor-și își dobândesc, și multă îndrăznire întru credința cea întru Hristos Iisus.

14. Aceștia scriu ție, având nădejde că voi veni la tine fără zăbavă;

15. Iar de voi zăbăvi, ca să știți cum trebuie în casa lui Dumnezeu a petrece, care

11. Tit. 2, 3. 13. Mat. 25, 31. I Ioan 3, 21. 15. II Tim. 2, 20.

este biserica Dumnezeului celui viu, stâlp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevărat mare este taina creștinătății; Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, s'a văzut de îngeri, s'a propovăduit întru Neamuri, s'a crezut în lume, s'a înălțat întru slavă.

CAPITOLUL IV.

Prevestire despre învățătură mincinoasă în privința căsătoriei și a mănărilor, îndemnare la evlavie, ce întrece nevoia trupescă și a se face pildă credincioșilor.

Iar Duhul arătat grăește, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii dela credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare, și la învățăturile cele drăcești;

2. Ale celor ce întru fățurie grăesc miciuni; fiind arși la a lor știință;

3. Oprind a se însură, învățând a se feri de bucatele, care Dumnezeu le-a făcut spre împărtășire cu mulțumită celor credincioși și carii cunosc adevărul.

16. Ioan 1, 14; Marc. 16, 19.
IV. 1. Dan. 7, 43; II Tim. 3, 1;
II Petr. 3, 2; I Ioan 2, 18 și Iud.
v. 18. 3. Fac. 9, 1; I Cor. 10, 30.

4. De vreme ce toată făptura lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se ia cu mulțumire;

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bune învățături, căreia ai urmat.

7. Iar de basmele cele spurcate și băbești te ferește, și te nevoește pre tine spre bunacredință.

8. Că nevoia cea trupescă spre puțin este folositoare, iar bunacredință spre toate este folositoare, având făgăduință a vieții aceastei de acum, și a celei viitoare.

9. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic.

10. Că spre aceasta ne știm ostentim și sântem ocăriți, căci am nădărdit întru Dumnezeu cel viu, care este Mântuitor tuturor oamenilor, și mai vărtos celor credincioși.

4. Fac. 1, 31; Fapt. 10, 31.
6. II Tim. 1, 5. 7. c. 6, 16; II Tim. 2, 16; Tit. 1, 14; 3, 9. 8. c. 6, 2.
9. c. 1, 15. 10. Tit. 2, 10; Efes. 5, 10.

11. Poruncește acestea și pre un părinte; pre cei mai tineri ca pre niște frați;

12. Nimeni tinerețele tale să nu le doinaie; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu dușul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, ia aminte la cetire, la mângâiere, la învățătură.

14. Nu fi nebăgător de seamă de darul ce este întru tine, căci tu s'a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor preoției.

15. De aceea să gândești; întru acestea fii; ca procopșala ta să fie arătată întru lume.

16. Păzește-te pre tine întru-ți, și învățătura; și rămâi întru acestea: că acestea făcând și pre tine te vei mântui, și pre cei ce te vor asculta.

CAPITOLUL V.

Despre cele ce pot fi cuvințios cu fidele, și despre vârsta și povățuirea credincioșilor. Despre hie-

lucile se vădesc.

Poate cel bătrân să nu-l înfruntezi, ci îl îndeamnă ca

12. Tit. 2, 11. 13. Ioan 5, 38.

14. c. 6, 16. Fapt. 6, 6; 8, 17.

15. Rom. 11, 14.

16. c. 1, 15. 17. Luc. 19, 31.

pre un părinte; pre cei mai tineri ca pre niște frați;

2. Pre cele bătrâne ca pre niște maice; pre cele tinere ca pre niște surori, întru toată curăția.

3. Pre văduve cinstește-le, pre cele ce sânt cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vre-o văduvă are feciori sau nepoți, să se învețe întâi a-și chivernisi casa sa întru bunacredință, și să dea răsplătiri părinților; că aceasta este bună și primită înaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărat văduvă și singură, nădărduește întru Dumnezeu, și să zăbăvește întru rugăciuni și cereri noaptea și ziua.

6. Iar ceea ce petrece întru deslătare de vie este moartă.

7. Și acestea poruncește, ca fără de prihană să fie.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi, și mai vărtos de ai casei sale, de credință s'a lepădat, și mai rău este decât cel necredincios.

9. Văduva să se aleagă nu

2. Ioan 19, 37. 5. Luc. 2, 37; 18, 1.

6. Rom. 8, 13. 7. c. 4, 11.

8. Gal. 6, 10; II Tim. 3, 5.

mai puțin de șasezeci de ani, care a fost unui bărbat femece,

10. Intru sapte bune fiind mărturisită; de a crescut feciori, de a primit streini, de a spălat picioarele sfinților, de a ajutat celor necăjiți, de a urmat la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvile cele tinere te ferește: căci când se înfierbântează împotriva lui Hristos, vor să se mărite;

12. Având osândă, căci credința cea d'întăi au lepădat.

13. Împreună încă și fără de lucru a fi se învață, umblând din casă în casă; și nu numai fără de lucru, ci și limbute și iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, voui ca cele tinere să se mărite, fi să nască, case să chivernisească, ca să nu dea nici o pricină protivnicului spre ocară.

15. Că iată unele s'au întors în urma Satanei.

16. Iar de are vreun credincios sau credincioasă văduve, să le ajute lor, și să nu se îngreueze biserica; ca ce-

lor ce sânt cu adevărat văduve să le ajute.

17. Preoții cei ce își țin bine dregătoria de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvânt și intru învățătură.

18. Că zice scriptura: Bocu lui ce treieră să nu-i legi gura. Și: Vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Împotriva preotului pară nu primi, fără numai prin dovezi sau trei marturi.

20. Pre cei ce păcătuiesc, înaintea tuturor muștră-i, ca și ceilalți frică să aibă.

21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, și a Domnului Iisus Hristos, și a îngerilor lui celor aleși, ca să păzească acestea fără de căutare în fața nimic făcând după plecarea.

22. Mânile degrab să nu-ți pui pre nimeni, nici te faci părtaș în păcate streine: pre tine curat te păzește.

23. De acum nu mai bea apă, ci puțin vin primește pentru stomahul tău, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

17. Rom. 12, 8. 18. A doua Leg. 25, 4; 1 Cor. 9, 6; Luc. 10, 7. 19. Ioan 8, 17. 20. Efes. 5, 18. 22. Fapt. 6, 8. 23. Ps. 103, 11.

10. Ebr. 13, 2. 13. Pild. 7, 11. 14. 1 Cor. 7, 9. 15. c. 1, 8.

24. Ale unor oameni păcătoși sânt arătate, mergând mai înainte în judecată: iar ale unor și în urmă vin.

25. Așijderea și faptele cele urâte sânt; și cele ce sânt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAPITOLUL VI.

26. Slugi. Ferire de lăcomie. Învață pe păzirea credinței până la sfârșit și fapta bună și milostenie.

27. Căli sânt supt jug robi, pre stăpânii lor de toată cinste vrednici să-i socotească, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu și învățătura.

28. Și carii au stăpâni credincioși, să nu-i defame, căci ei sânt; ci mai vârtos să le socotească, căci credincioși sânt și iubii, cei ce facerea de bine s'au învățat. Acestea învață și învățându.

29. Iar de învață cineva în chip, și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos, și de învățatura cea bună; bunacredință;

30. Căci 1. Tim. 6, 10. 2. c. 4, 11. Tit. 3, 8. Gal. 1, 6. 11 Tim. 1, 13.

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvindu-se într-o întrebări și în cuvinte de prigonire, dintru care se face pisma, pricirea, hulele, prepușele cele viclene,

5. Cuvintele cele deșarte ale oamenilor celor stricați de minte, și lipsiți de adevăr, carii socotesc a fi câștig creștinătatea: depărtează-te dela unii ca aceia.

6. Însă câștig mare este bunacredință cu indestulare.

7. Că nimic n'am adus în lume, arătat este că nici a scoate ceva nu putem.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte cu acestea indestulați să fim.

9. Iar cei ce vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse, și în poște multe fără de socoteală și vătămătoare, care cufundă pre oameni în peire și în pierzare.

10. Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint: care unii poftindu-o au răătăcit din credință, și s'au pătruns cu dureri multe.

6. Fil. 4, 11. 7. Eccl. 5, 14. 8. Fac. 28, 20; Pild. 30, 8. 9. Pild. 23, 4; 28, 22. 10. Eș. 23, 8.

11. Iar tu, o omul lui Dumnezeu, fugi de acestea; și urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea veșnică, la care și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor marturi.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumnezeu care înviază toate, și înaintea lui Hristos Iisus, care a mărturisit înaintea lui Pilat din Pont mărturisirea cea bună.

14. Să păzești tu porunca nespurcată, și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos:

15. Pre care în vremile sale o va arăta, cel fericit și singur Puternic, Împăratul Împăraților, și Domnul domnilor;

16. Care singur are nemurire, și locuiește întru lumină neapropiată; pre care nu l'a văzut nimeni din oameni, nici a-l vedea poate; căruia cinste

și stăpânire veșnică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici să nădăjduască spre avuția cea nestătătoare, ci întru Dumnezeu cel viu, care ne dă nouă toate de prisosit spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie lesne dătători, împărțășitori;

19. Agonisându-și loru-și temelie bună în veacul cel viitor, ca să ia viața cea veșnică.

20. O Timotee, lucrul cel încredințat ție păzește-l, depărtându-te de glasurile deșarte, cele spurcate, și de vorbele cele protivnice ale științei cei cu nume mincinos.

21. Cu carii unii laudându-se, întru credință au răătăcit. Darul cu tine. Amin.

Cea întâia către Timotei s'a scris dela Laodichia, care este metropolie a Frigiei Pacatiane.

11. II Tim. 2, 22. 12. I Cor. 9, 25.
13. A doua Leg. 32, 17; Ioan 18, 34. 15. Apoc. 17, 14; A doua Leg. 10, 17. 16. Ioan 1, 18.

17. Ps. 61, 10. 18. A doua Leg. 15, 7. 20. II Tim. 1, 14.
21. II Tim. 2, 18.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE TIMOTEI

CAPITOLUL I.

după lauda credința lui Timotei și-l îndeamnă la răbdare în prigoni dându-se pre sine pilda.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, duple făcându-și viața care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Domnul nostru.

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia slujesc dela străduindu-mi întru curată știință, că

neîncetată aducere aminte de tine am întru rugăciunile mele noaptea și ziua;

4. Dorind ca să te văd, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie;

5. Pomenire luând de credința cea nefățarnică care este întru tine, care s'a sălășluit mai întâi în moașă-ta Loida, și întru maică-ta Evnichia; și încredințat sânt că și întru tine.

6. Pentru care pricină îți aduc aminte ție, ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mânilor mele.

1. I. c. 2, 10; Ioan 1, 4; I Ioan 4, 19. 2. I Cor. 7, 35; I Tim. 1, 5; I Tim. 1, 4. 3. Fapt. 23, 1; Rom. 1, 8.

5. Fapt. 18, 1. 6. I Tes. 5, 19; I Tim. 4, 14.

7. Că nu ne-a dat nouă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterii, și al dragostei, și al întregii înțelepciuni.

8. Deci nu te rușină de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui: ci pătimește împreună cu evanghelia duple puterea lui Dumnezeu;

9. Care ne-a mântuit pre noi, și ne-a chemat cu chemare sfântă, nu duple faptele noastre, ci duple a sa mai înainte hotărîre și darul, care s'a dat nouă întru Hristos Iisus mai înainte de anii vecilor;

10. Și acum s'a arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care moartea a stricat, și a adus la lumină viața și nestricăciunea prin evanghelie;

11. La care sânt pus eu propoveduitor, și apostol, și învățător Neamurilor.

12. Pentru care pricină și acestea pătimește: ci nu mă rușinez: că știu cui am cre-

zut, și încredințat sânt că puternic este a păzi lucrul cel încredințat mie la ziua aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibi, care ai auzit dela mine, întru credință și întru dragostea care este întru Hristos Iisus.

14. Lucrul bun cel încredințat ție să-l păzești prin Duhul cel Sfânt care lăcuiește întru noi.

15. Știi aceasta, că s'au întors dela mine toți cei din Asia; dintre cari este Fighele și Ermoghen.

16. Dee Domnul milă casei lui Onisifor; că de multe ori m'a odihnit, și de lanțul meu nu s'a rușinat.

17. Ci încă venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat, și m'a aflat.

18. Dee-i lui Domnul să aște milă dela Domnul în ziua aceea; și câte în Efes mi-a slujit mie, tu mai bine știi.

7. Rom. 8, 15; 9. Tit. 3, 5.
10. Rom. 16, 26; 1s. 23, 4; Osie 13, 14; 1 Cor. 15, 25; Evr. 2, 14.
11. I Tim. 2, 7. 12. c. 4, 8.

13. I Tim. 6, 5; Tit. 2, 1.
14. I Tim. 6, 20. 17. Fapt. 28, 16.

CAPITOLUL II.

Te amănă ție Timotee a furtă cu credință dragăloria sa. Mângăere în patimuri. Ferire de anumite răutăți.

Deci tu, fiul meu, întărește-te în darul cel întru Hristos Iisus.

2. Și cele ce ai auzit dela mine în fața multor marturi, acestea le încredințează la oameni credincioși, cari îndesțuși vor fi a învăța și pre alii.

3. Tu dar pătimește ca un viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimeni ostaș fiind se amestecă cu lucruri lumești; ca vovodului să fie plăcut.

5. Și de și se va luptă cineva, nu se încununează, de nu se va luptă duple lege.

6. Plugarului ce se ostențește se cade întâi el din roada să mănânce.

7. Înțelege cele ce îți grăiesc; de-ți ție Domnul înțelegete întru toate.

8. Adu-ți aminte de Domnul Iisus Hristos care s'a sculat din morți din sămânța lui Iisus duple evanghelia mea.

11. 1 Tim. 3, 2. 3. c. 4, 5.
12. 1 Cor. 9, 10; 5. c. 4, 8.
13. 1 Cor. 15, 4; 2 Imp. 7, 12.

9. Întru care pătimește până la legături, ca un făcător de rele; ci cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleși, ca și aceia să dobândească mântuirea care este întru Hristos Iisus cu slavă veșnică.

11. Credincios este cuvântul: Că de am murit împreună cu Hristos, împreună cu dânsul vom și via:

12. De răbdăm, împreună vom și împărăți; de ne vom lepăda de el, și el se va lepăda de noi.

13. De nu credem, el credincios rămâne; a se tăgădui el pre sine nu poate.

14. Acestea să-i îndemni, măsturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, fără numai spre surparea celor ce aud.

15. Nevoeste-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător

9. Efes. 3, 1; Fil. 2, 31.
10. Col. 1, 24. 11. Rom. 6, 5; 1 Petr. 4, 13. 12. Mat. 10, 22; Luc. 9, 36. 13. Rom. 3, 25; Num. 23, 19.
14. 1 Tim. 6, 4; Tit. 3, 8.
15. 1 Tim. 4, 8; Tit. 2, 7.

nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșerte, cele spurcate te ferește: că spre mai multă păgânătate vor spori.

17. Și cuvântul lor ca gârgăreala pășune va afla: dintru carii este Imeneu și Filit;

18. Carii dela adevăr au rătăcit, zicând că învierea acum s'a făcut; și răstoarnă credința oare-cărora.

19. Însă temelicia cea tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pre cei ce sânt ai lui. Și: Să se depărteze dela nedreptate tot cel ce numește numele lui Hristos.

20. Iar în casă mare n'u sânt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sânt spre cinste, iar altele spre necinste.

21. Deci de se va curăți cineva pre sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfințit, și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.

22. Iar de poftele tinerețelor fugi: și urmează drepta-

tea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce cheamă pre Domnul din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele nebune și neînțelepte te ferește, știind că nasc vrăjbi.

24. Și slugei Domnului nu i se cade să se sfădească; ci blând să fie către toți, învățător, suferitor.

25. Cu blândete certând pre cei ce stau împotivă; poate cândva le va da lor Dumnezeu pocăință spre cunoștința adevărului;

26. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinși fiind ei de dânsul spre a lui voie.

CAPITOLUL III.

Răutatea oamenilor în vremea de apoi. Indemnare la statornicie în credință. Sf. Scriptură și folosul ei.

Și aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, necurați,

16. 1 Tim. 4, 7; Tit. 1, 14.

17. 1 Tim. 1, 20. 22. 1 Tim. 6, 11.

23. 1 Tim. 4, 7; 6, 4. 24. Tit. 1, 1.

III. 1. 1 Tim. 4, 1. 2. Rom. 1, 23, 8.

3. Fără de dragoste, neprietnici de pace, clevețitori, neînfrânați, nedumesnici, neuitători de bine,

4. Vănzători, obraznici, înșelători, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu;

5. Având chipul bunei credințe, iar puterea ei tăgăduind și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sânt cei ce se vâra prin case, și se ocupă pre muierușele cele îngreunate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de poroc.

7. Carii pururea se învață, și niciodată a veni la cunoștința adevărului nu pot.

8. În ce chip și Ianis și Iamvili s'au împotivit lui Moisi, și ei și aceștia stau împotiva adevărului: oameni stricați fiind la minte, nelămuriți în credință.

9. Că nu vor spori mai mult, decât nebunia lor arătată va fi tuturor, precum și a acelora care s'au făcut.

10. Iar tu ai urmat învăța-

1. 1 Tim. 3, 10. 5. Mat. 7, 15; Tit. 1, 10. Mat. 18, 17. 6. Mat. 23, 14; Marc. 10, 14. 7. 1 Tim. 2, 4.

8. Fapt. 13, 10.

tura, petrecerea, voia, credința, îndelungarăbdare, dragostea, îngăduința,

11. Gonirile, pătimirile, cari mi s'au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra; ce fel de goane am răbdât; și din toate m'a izbăvit Domnul.

12. Și toți carii voesc cu bunăcredință a viețui întru Hristos Iisus, gonii vor fi.

13. Iar oamenii cei vicleni și fermecători vor procopsi spre mai rău, carii înșală, și singuri se înșală.

14. Iar tu petreci întru cele ce te-ai învățat și te-ai încredințat, știind dela cine te-ai învățat;

15. Și căci din pruncie sfințitele scripturi știi, care pot să te înțelepțească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată scriptura este de Dumnezeu insuflată, și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea spre dreptate:

17. Ca să fie deplin omul

11. Fapt. 13, 10; Ps. 33, 10.

12. Mat. 16, 21; Fapt. 14, 19.

13. 1 Tim. 4, 1. 14. c. 2, 1.

16. Rom. 15, 4. 2 Petr. 1, 19.

17. 1 Tim. 6, 11; c. 2, 21.

lui Dumnezeu, spre tot lucrul bun desăvârșit.

CAPITOLUL IV.

Indeamnă a se împotrivi celor ce scornesc învățături straine. Pavel vestește stăruitul său apropiat.

Mărturisesc eu drept aceea înaintea lui Dumnezeu, și Domnului Iisus Hristos, care va să judece viii și morții întru arătarea sa și împărăția sa;

2. Propovăduiește cuvântul; stăi asupra cu vreme, și fără de vreme; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelungă răbdare și cu învățătura.

3. Că va fi vreme când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi; ci după poftele lor își vor alege loru-și învățatori, gâdilându-i la urechi;

4. Și dela adevăr azulul își vor întoarce, iar la basne se vor plecă.

5. Iar tu priveghează întru toate, pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.

IV. 1. Mat. 25, 31; Ioan 5, 37; Fapt. 10, 42; 2 Cor. 5, 10; 2 Tess. 1, 7; 1 Petr. 4, 1; 2 Is. 58, 1; Tit. 1, 3. 3. 1 Tim. 6, 3. 4. 1 Tim. 4, 7; Tit. 1, 10. 5. Fapt. 21, 8.

6. Că eu iată mă jertfesc, și vremea despărțirii mele s'a apropiat.

7. Lupta cea bună m'am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit;

8. De acum mi s'a gătit mie cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silește-te a veni la mine curând;

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, și s'a dus în Tessalonic; Crisc în Galatia, Tit în Dalmația,

11. Luca singur este cu mine. Pre Marcu luându-l, să-l aduci cu tine; că îmi este mie de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tihic l-am trimis în Efes.

13. Felonul cafe l-am lăsat în Troada la Carp, venind să-l aduci, și cărțile, mai vartos cele de piele.

6. Fil. 1, 23. 7. 1 Cor. 9, 11; 1 Tim. 6, 12; Evr. 12, 1; Fil. 3, 14. 8. 1 Petr. 5, 4; Iac. 1, 12; Apoc. 2, 10. 10. Col. 4, 14. 11. Fapt. 16, 37; Col. 4, 10. 12. Fapt. 20, 4; Efes. 6, 21; Col. 4, 7.

14. Alexandru faurul de a-mă multe rele mi-a făcut; cea cerească; căruia slava în vecii vecilor, Amin.

15. De care și tu te păzește;

16. Că foarte a statut împotriva cuvintelor noastre.

17. La răspunsul meu cel dintâi nimeni n'a mers cu mine, ci toți m'au părăsit; să nu li se socotească lor.

18. Iar Domnul a statut lângă mine, și m'a întărit; ca prin mine propovăduirea să se împlinească, și să o audă toate Neamurile; și m'a izbăvit din gura leului.

19. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă

va mântui la împărăția sa cea cerească; căruia slava în vecii vecilor, Amin.

20. Spune închinăciune Prischilei și lui Achila, și casei lui Onisifor.

21. Erast a rămas în Corint, iar pre Trofim l-am lăsat în Milit fiind bolnav.

22. Silește-te a veni mai înainte de iarnă. Închină-se ție Evul, și Pud, și Lin, și Claudia, și toți frații.

23. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Darul cu voi. Amin.

Cea a doua către Timotei, cel întâi hirononist Episcop bisericii Efesienilor, s'a scris dela Roma, când a doua oară a statut Pavel înaintea Căsușului Neron.

14. 1 Tim. 1, 20; 2 Imp. 3, 25; Ps. 27, 1; 16. Ioan 16, 32. 17. Fapt. 20, 31; 12, 11. 18. Rom. 16, 21; Gal. 1, 1; 1 Tim. 6, 16.

19. Fapt. 18, 2; Rom. 16, 3. 20. Fapt. 19, 22; 20, 4. 22. Tit. 3, 15.

EPISTOLIEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE TIT

CAPITOLUL I.

Despre învățători vrednici. Improbiu celor ce afărau faptele legii și curățirile trupesti. Despre fapta bună a duhovnicască.

Pavel, sluga lui Dumnezeu, și apostol al lui Iisus Hristos, după credința aleșilor lui Dumnezeu, și după cunoștința adevărului cea după bunacredință;
2. Întru nădejdea vieții cei veșnice, care o făgăduiește nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor;
3. Și a arătat în vremile sale cuvântul său prin propo-

veduirea care mi s'a încredințat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu după credința cea de obște: dar, milă, și pace, dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoți, precum eu ți-am poruncit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioși nu într-

1. 1. 1 Tim. 3, 18. 2. Rom. 1, 1.
3. Efes. 1, 1; Fapt. 9, 1; Gal. 1, 1; 1 Tes. 2, 1.

4. 1 Tim. 1, 1; Efes. 1, 1; Col. 1, 1. 5. Lev. 21, 17; 1 Tim. 3, 1; 1 Petr. 5, 1.

1. 7.

TIT

2. 3.

oacă de curvie sau neascultători.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemânios, nebețiv, negrabnic și bate, neagonisitor de dobândă urată;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat;

9. Țiindu-se de cuvântul cel credincios al învățăturei, ca puternic să fie și a îndemna la învățătura cea sănătoasă, și pre cei ce grăesc împotrivă a-i certă.

10. Că sânt mulți nesupuși, grăitori indeșert și amăgitori, mai vartos cei dintru tăierea împrejuri:

11. Căroră trebuie a le astupa gura, carii răsvrătesc toate enșele, învățând cele ce nu se cude, pentru dobânda cea urată.

12. Zis-a oarecare dintru dănașii proroc al lor: Criterii sânt pururea minciunoși, fiare rău, pântec leneșe.

7. Lev. 10, 1; Ezech. 44, 21.
8. 2 Tes. 2, 15. 11. Mat. 22, 34;
9. 1 Tim. 3, 1.

13. Mărturia aceasta adevărată este. Pentru care pricină ceartă-i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basnele Jidovești, și la poruncile oamenilor, carii se întorc de către adevăr.

15. Toate sânt curate celor curați: iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'a spurcat lor și mintea și știința.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl știu; iar cu faptele îl tăgăduiesc, urîți fiind și nesupuși, și spre tot lucrul bun netrebnici.

CAPITOLUL II.

Sfaturi potrivite cu vârsta fiecăruia. Despre slugi.

Iar tu grăește cele ce se cuvin învățăturei celei sănătoase:

2. Bătrânii să fie trezi, cu-cernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să

13. 2 Tim. 4, 1. 14. 1 Tim. 4, 1.
15. Mat. 15, 11; Rom. 14, 20.
16. 2 Tim. 3, 1.
17. 1. 1 Tim. 6, 1; 2 Tim. 1, 13;
3. 1 Tim. 2, 1; 1 Petr. 3, 1.

fie întru îmbrăcăminte cu sfin-
țenie încuviințate, necleveti-
toare, nerobite de vin mult,
învățătoare de bine;

4. Ca să înțeleptească pre-
cele tinere să-și iubească pre-
bărbații lor, să-și iubească fiii.

5. Să fie întru întreagă în-
țelepciune, curate, grijnice de
casele lor, bune, plecate băr-
baților lor, ca să nu se hu-
lească cuvântul lui Dumne-
zeu.

6. Pre cei tineri așijderea
și îndeamnă să fie întru în-
treagă înțelepciune.

7. Intru toate dându-te pre-
tine pildă de fapte bune: ară-
tând întru învățătură nestri-
care, cinste, nestricăciune.

8. Cuvânt sănătos, fără de
prihană; ca cel protivnic să
se rușineze, neavând nimic a
grăi rău de voi.

9. Slugile să se plece stă-
pânilor lor, întru toate să fie
lor bine plăcuți; nerăspunzân-
du-le improprie;

10. Neviclenindu-i, ci cre-
dincă bună arătându-le întru

toate; ca pre învățătura Mân-
tuitorului nostru Dumnezeu
să o înfrumusețeze întru toate.

11. Că s'a arătat darul lui
Dumnezeu cel mântuitor-tu-
toror oamenilor,

12. Invățându-ne pre noi
ca, lepădând păgânătatea, și
poftele cele lumești, cu între-
agă înțelepciune, și cu drep-
tate, și cu bunăcredință să
viețuim în veacul de acum;

13. Așteptând fericita nă-
dejde, și arătarea slavei ma-
relui Dumnezeu și Mântuito-
rului nostru Iisus Hristos;

14. Care s'a dat pre sine
pentru noi, ca să ne mântu-
ească pre noi de toată fără-
delegea, și să-și curățească
lui-și norod ales, răvniitor de
fapte bune.

15. Acestea grăește, și în-
deamnă, și muștră cu toată
porunca. Nimeni pre tine să
nu te defaima.

5. Efes. 5, 29. 7. 1 Tim. 4, 12;
1 Petr. 5, 3. 9. Efes. 6, 1; Col. 3,

22; 1 Tim. 6, 1; 1 Petr. 2, 18.

10. 1 Tim. 1, 1; Necm. 5, 9.

11. c. 3, 4; Ioan 4, 2. 12. Efes.

1, 4. 14. Gal. 1, 4; 1 Tim. 2, 6;

Evr. 13, 21. 15. 1 Tim. 4, 12.

CAPITOLUL III.

*Expunere către stăpânitori. Ferirea
de prigonitorii eretici.*

Adu-le aminte lor domniilor
și stăpânirilor să se supue,
să asculte, spre tot lucrul bun
să fie gata,

2. Pre nimeni să nu hu-
lenască, să nu fie sfadnici, ci
lini, arătând toată blândețea
cafe toți oamenii.

3. Că eram și noi oarecând
blăni de minte, neascultători,
rătăcindu-ne, slujind poftelor,
și multor feluri de desfătări,
torn răutate și pismă viețu-
ind, urîți fiind, și urând unul
pe altul.

4. Iar când s'a arătat bu-
nătatea și iubirea de oameni
a Mântuitorului nostru Dum-
nezeu,

5. Nu din lucrurile cele în-
tru dreptate care am făcut noi,
ci după a lui milă ne-a mân-
luit pre noi, prin baea naște-
rei cei de a doua, și a înno-
trei Duhului Sfânt;

6. Pre care l'a vărsat preste

III. 1. 1 Petr. 2, 13; Efes. 2, 10;

1 Tim. 3, 17. 2. Gal. 6, 1; Efes.

4, 1; Fil. 4, 1. 3. 1 Cor. 6, 11; Efes.

4, 1. Ioan 4, 9. 5. Efes. 2, 6;

1 Tim. 1, 9. 6. Ezech. 36, 25; Ioel

2, 1. Ioan 7, 39.

noi de prisosit prin Iisus Hri-
stos Mântuitorul nostru;

7. Ca îndreptându-ne prin
harul lui, moștenitori să fim
dupre nădejdea vieții cei veș-
nice.

8. Credincios este cuvân-
tul, și pentru acestea voi să
adeverezi tu, ca să poarte gri-
jă, la fapte bune să se ne-
voească cei ce au crezut lui
Dumnezeu. Că acestea sânt
cele bune și de folos oame-
nilor.

9. Iar de întrebările cele ne-
bune, și de numere de nea-
muri, și de prigoniri, și de sfo-
zile cele pentru lege, te fe-
rește; că sânt nefolositoare și
deșarte.

10. De omul eretic după
una și a doua sfătuire, te fe-
rește;

11. Știind că s'a răsvrătit
unul ca acesta, și păcătuiește,
fiind singur de sine osândit.

12. Când voi trimete pre-
Arteman la tine, sau pre Ti-
hic, nevoiește-te să vii la mine
în Nicopoli: pentru că acolo
am socotit să ernez.

7. Rom. 5, 1; 8, 17. 9. 1 Tim. 4, 1.

10. Mat. 7, 13; 1 Cor. 5, 6; Mat.

18, 15. 11. 1 Tim. 6, 4. 12. Fapt. 20,

4; Efes. 6, 21; Col. 4, 1; 2 Tim. 4, 12.

13. Pre Zina știutorul legei și pre Apollos degrab să-i trimiți mai înainte, ca nimic să nu le lipsească.

14. Și să se învețe și ai noștri să poarte grijă de fapte bune spre trebile cele de fo-

13. Fapt. 18, 24; 1 Cor. 1, 19.
14. Efes. 4, 22; 1 Tim. 6, 18; Mat. 7, 19; Fil. 4, 17.

los, ca să nu fie fără de roadă. 15. Închină-se ție toți cei ce sânt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credință. Darul cu voi toți. Amin.

Către Tit cel întâi hirotomisit episcop bisericii Criteenilor s'a scris, dela Nicopoli Machedoniei.

15. Gal. 5, 6.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIMON

CAPITOLUL I.

Pavel mijlocște către Filimon pentru sluga sa Onisim, care fugise și se făcuse creștin.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, și Timotei frațele, lui Filimon, iubitul, și ajutorului nostru,

2. Și Apfiej cei iubite, și lui Arhip ostașului nostru celui împreună, și bisericei cei din

3. Dar vouă, și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu, pururea pentru tine po-

1. 1. Efes. 3, 1; 2. Col. 4, 17; Rom. 16, 1; 1 Cor. 16, 8; 3. Col. 1, 2; 4. Rom. 1, 6; Efes. 1, 16.

menire făcând întru rugăciunile mele,

5. Auzind dragostea ta și credința, care ai către Domnul Iisus, și către toți sfinții;

6. Ca împărțășirea credinței tale lucrătoare să se facă întru cunoștința a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă și mângâiere întru dragostea ta, că inimile sfinților s'au odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a-ți porunci ție ceea ce se cuvine,

5. Efes. 1, 16; Col. 1, 4; 6. Tit. 3, 11; Evr. 10, 24; 7. 2 Cor. 7, 11; 8. 1 Tes. 2, 7.

9. Iar pentru dragostea mai vărtos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sânt și eu Pavel bătrânul, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog pentru Onisim fiul meu, pre care l-am născut într'u legăturile mele.

11. Care oare-când eră ție netrebnic, iar acum și ție și mie de bună treabă:

12. Pre care l-am trimis înapoi la tine: iar tu pre el, adică, pre inima mea, primește:

13. Pre care vream să-l țin la mine, ca în locul tău să-mi slujească mie într'u legăturile evangheliei:

14. Dar fără de voia ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit la o vreme, ca veșnic pre el să-l aibi;

16. De acum nu ca pre o slugă, ci mai presus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai vărtos ție, și du pre trup, și întru Domnul?

17. Deci de mă ai pre mine

10. Col. 4, 9; 1 Cor. 4, 13; Gal. 4, 12; 13. 1 Cor. 16, 17; Fil. 2, 3; 14. 2 Cor. 9, 7; 15. Fac. 46, 1; 16. Mat. 23, 8.

părtaș, primește-l pre dânsul ca pre mine.

18. Iar de ți-a făcut ție nedreptate într'u ceva, sau ți este dator, aceea mie să o socotești;

19. Eu Pavel am scris cu mâna mea, eu voiui plăti: ca să nu zic ție că și tu cu sine singur îmi ești dator.

20. Așa, frate, eu să mă folosesc de tine întru Domnul: odihnește inima mea întru Domnul.

21. Nădăduindu-mă spre ascultarea ta am scris ție, știind că și mai presus decât grăesc vei face.

22. Și împreună gătește-mi mie și gazdă: că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voi dărui vouă.

23. Închină-se ție Epafras cel împreună cu mine robii întru Hristos Iisus:

24. Marcu, Aristarh, Dimas, Luca, cei împreună cu mine lucrători.

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru. Amin.

Către Filimon s'a scris dela Roma prin Onisim slugă.

21. 2. Cor. 7, 15; 22. Fil. 1, 19; 23. Col. 1, 7; 24. Fapt. 12, 13; 19, 29; Col. 4, 10.

EPISTOLIEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EVREI

CAPITOLUL I.

Unos este fiul lui Dumnezeu mai presus de îngeri și de toată zidirea.

n multe feluri și în multe chipuri de demult Dumnezeu grăind pășinilor prin proroci,

2. În zilele acestea mai de pre urmă a grăit nouă întru Fiul, pre care l-a pus moștenitor tuturor, prin care și veacurile a făcut:

3. Care fiind strălucirea slavei, și chipul ipostasului lui, și purtând toate cu cuvântul puterii sale, prin sine sin-

1. 2. Ps. 2, 8; Mat. 21, 22; Ioan 1, 10; 3. 2 Cor. 4, 4; Col. 1, 15; c. 9, 14.

gur făcând curățirea păcatelor noastre, a șezut d'a dreapta Măriei întru cele înalte;

4. Cu atâta mai bun făcându-se decât îngerii, cu cât mai osebit nume decât dânsii a moștenit.

5. Căci căruia din îngeri a zis cândva: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut? Și iarăși: Eu voiui fi lui Tată, și acela va fi mie Fiul?

6. Și iarăși: Când duce pre cel întâi-născut în lume, zice: Și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu.

7. Și de îngeri zice: Cela ce face pre îngerii săi duhuri, și pre slugile sale pară de foc.

5. Ps. 2, 7; 2 Imp. 7, 14; 6. Rom. 8, 29; Ps. 96, 7; 7. Ps. 103, 4.

8. Iar către Fiul: Scaunul tău, Dumnezeule, în veacul veacului: toiagul dreptății, toiagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea, și ai urit fărădelegea; pentru aceea te-a uns pre tine Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untulelemn al bucuriei mai mult decât pre părtașii tăi.

10. Și: Întru început, tu, Doamne, pământul ai întemeiat; și lucrurile mânilor tale sânt cerurile:

11. Acelea vor peri; iar tu rămâi; și toate ca o haină se vor învechi;

12. Și ca un veșmânt vei învâli pre ele, și se vor schimba: iar tu același ești, și anii tăi nu vor lipsi.

13. Și căruia dintru îngeri a zis cândva: Șezi d'a dreapta mea, până când voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale?

14. Au nu toți sânt duhuri slujitoare, care se trimet spre slujbă pentru cei ce vor să moștenească mântuirea?

CAPITOLUL II.

Precum s'au pedepsit îngerii pentru neascultare așa se vor pedepsi cei ce calcă poruncile lui Hristos care este începătorul mântuirii noastre.

Pentru aceea se cade nouă mai mult să ascultăm cele ce s'au auzit, ca nu cândva să cădem.

2. Că de vreme ce s'a făcut adevărat cuvântul ce s'a grăit prin îngeri, și toată călcarea de poruncă și neascultarea a luat dreaptă răsplătire;

3. Cum vom scăpa noi, negrijindu-ne de atâta mântuire; care luând începere a se vesti dela Domnul, prin cei ce l-au auzit s'a adevărit întru noi;

4. Impreună mărturisind Dumnezeu, cu semne și cu minuni, și cu multe feluri de puteri, și cu împărțirile Duhului Sfânt, duple a lui voie?

5. Că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea cea viitoare, pentru care grăim.

6. Și a mărturisit oare-unde oare-cine, zicând: Ce este o-

mul, că îl pomenești pre el? sau fiul omului, că îl cercețezi pre el?

7. Micșoratu-l-ai pre el cu puțin oarece decât îngerii; cu slavă și cu cinste l-ai încununat pre el, și l-ai pus preste lucrurile mânilor tale:

8. Toate le-ai supus supt picioarele lui. Și dacă i-a supus lui toate, nimic n'a lăsat lui nesupus. Ci acum încă nu vedem supuse lui toate.

9. Iar mai micșorat cu puțin oarece decât îngerii vedem pre Iisus, pentru patima morții, cu slavă și cu cinste încununat, ca cu darul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte.

10. Pentrucă se cădeă aceia, pentru care sânt toate, și prin care sânt toate, care pre mulți fii la slavă a adus, pre începătorul mântuirii lor prin patimi a-l face desăvârșit.

11. Că cela ce sfințește și el ce se sfințește dintru unul mănt toți: pentru care pricină el se rușinează a-i numi pre elogați frați,

12. Ps. 21, 31; Ioan 20, 17. 13. 2 Imp. 22, 3; Ps, 17, 3; Is. 8, 17. 14. 2 Tim. 1, 10. 15. Luc. 1, 74. 17. Ps. 4, 15.

12. Zicând: Spune-voiu numele tău fraților mei, în mijlocul bisericii te voi lauda.

13. Și iarăși: Eu voi fi nădăduindu-mă întru dânsul. Și iarăși: Iată eu și pruncii carii mi-a dat mie Dumnezeu.

14. Deci de vreme ce s'au făcut părtași pruncii trupului și sângelui, și același asemenea s'a împărțit acelorași; ca prin moarte să surpe pre cela ce are stăpânirea morții, adevărat pre diavolul;

15. Și să izbăvească pre aceia, carii cu frica morții în toată viața erau supuși robiei.

16. Că nu pre îngeri cu adevărat a luat; ci sământa lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea dator eră întru toate a se asemăna fraților, ca să fie milostiv și credincios arhieru întru cele ce sânt către Dumnezeu, ca să curățească păcatele norodului.

18. Că întru ceea ce a pățimit, însuși fiind ispitit, poate

8. Ps. 44, 8. 9. Fapt. 10, 35. 10. Ps. 101, 35; s. 12. Is. 34, 4. 13. Mat. 22, 44. 14. Ps. 90, 11.

11. 1. Pild. 3, 31. 2. Fapt. 7, 32. Gal. 3, 19. 3. c. 10, 38; 12, 25. 4. Marc. 16, 40; Fapt. 2, 4; 1 Cor. 12, 31. 5. 2 Petr. 3, 18.

1. Mat. 28, 18; Efes. 1, 32. 2. Mat. 11, 27. 3. Fil. 2, 6; 2 Cor. 8, 9. 1. Ioan 2, 2. 10. Ioan 1, 2. 11. Marc. 3, 34.

12. Ps. 21, 31; Ioan 20, 17. 13. 2 Imp. 22, 3; Ps, 17, 3; Is. 8, 17. 14. 2 Tim. 1, 10. 15. Luc. 1, 74. 17. Ps. 4, 15.

și celor ce se ispitese să le ajute.

CAPITOLUL III.

Trebue a fi ascultători lui Hristos, care este mai presus de Moisi.

Pentru aceea, fraților sfinți, cari sânteți părtași chemării celei cerești, socotiți pre Apostolul și Arhiereul mărturisirei noastre, pre Iisus Hristos;

2. Care este credincios celui ce l-a făcut pre el, precum și Moisi întru toată casa lui.

3. Pentrucă de mai multă slavă decât Moisi acesta s'a învrednicit, cu cât mai multă cinste are decât casa, cel ce o a zidit pre ea.

4. Că toată casa se zidește de cineva; iar cel ce toate a făcut este Dumnezeu.

5. Și Moisi adevărat a fost credincios întru toată casa lui, ca o slugă; spre mărturiea celor ce erau să se grăească;

6. Iar Hristos ca un fiu în casa sa; a cărui casă sântem noi numai de vom ține neclătită îndrăznirea și lauda nădejdei până în sfârșit.

III. 1. c. 4, 14. 2. Num. 12, 7. 4. 2 Cor. 5, 5.

7. Drept aceea precum zice Duhul cel Sfânt: Astăzi de veți auzi glasul lui,

8. Nu vă învățosați inimile voastre, ca și întru întăritare, în ziua ispitirei în pustie;

9. Unde m'au ispitit părinții voștri, ispititu-m'au, și au văzut lucrurile mele patruzeci de ani.

10. Pentru aceea, m'am mândrit pre neamul acesta, și am zis: Pururea se rătăcesc cu inima; și ei n'au cunoscut căile mele.

11. Că m'am jurat întru mânia mea: De vor intra întru odihna mea.

12. Socotiți, fraților, ca să nu fie cândva în vreunul din voi inimă vicleană a necredinței, depărtându-se dela Dumnezeu cel viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi înșivă în toate zilele, până ce se numește Astăzi; ca să nu se învățoseze cineva dintru voi cu înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne-am făcut lui Hristos, numai de vom

7. c. 4, 14. 8. Ps. 94, 8; Eș. 47, 17. 9. Num. 14, 22. s. II. Numer. 14, 22. 28, 35. 13. Mat. 18, 15; 1 Tes. 5, 11. 14. c. 6, 11.

15. în începătura încheieturei în sfârșit neclătită;

16. De vreme ce se zice: Auzi de veți auzi glasul lui, nu vă învățosați inimile voastre, ca și întru întăritare.

17. Pentrucă oarecari auzind, l-au întăritat: dar nu au eșit din Eghipt.

18. Și asupra cărora s'a mândrit patruzeci de ani? Au rămas asupra celor ce au păcătuit ale căror oase au căzut în pustie?

19. Și cărora s'a jurat să nu intre întru odihna lui, fără numai celor ce n'au crezut?

20. Și vedem că n'au putut intra pentru necredință.

CAPITOLUL IV.

Însemnare spre a ne sili să dobândim odihna lui Hristos, Pădurea Cuvântului dumnezeesc, Fântâna Cuvântului profetic cel dela Hristos.

Să ne temem dar, ca nu cumva părăsind făgăduința a intra întru odihna lui, să se amăntescă cineva din voi a fi lipăit.

IV. c. 4, 11; Ps. 94, 7, s. 17. Num. 14, 22; 1 Cor. 10, 10.

2. Pentrucă și nouă s'a binevestit, ca și acelora: ci n'a folosit pre aceia cuvântul auzului, nefiind amestecat cu credința celor ce au auzit,

3. Că intrăm întru odihna cei ce am crezut, precum a zis: Că m'am jurat întru mânia mea, de vor intra întru odihna mea: măcar că erau făcute lucrurile dela întemeierea lumii.

4. Că a zis oare-unde de ziua a șaptea într'acest chip, Și s'a odihnit Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile sale.

5. Și de aceasta iarăși: De vor intra întru odihna mea.

6. Deci de vreme ce a rămas ca oarecari să intre întru dansa, și aceia cărora mai înainte li s'a binevestit n'au intrat pentru necredință:

7. Iarăși o zi oarecare rânduiește, astăzi, întru David zicând, după atâția ani, precum s'a zis: Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învățosați inimile voastre.

8. Că de le-ar fi făcut Iisus

IV. 3. Num. 12, 7. 4. Fac. 2, 2. 7. Ps. 94, 8-11. 8. Eș. 47, 17. Num. 14, 22, s.; A doua Leg. 31, 7.

acelora odihnă, n'ar fi grăit de altă zi după acestea.

9. Drept aceea, s'a lăsat odihnă norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce a intrat întru odihna lui, și acela s'a odihnit de lucrurile sale, precum și Dumnezeu de ale sale.

11. Deci să ne nevoim a intra întru aceea odihnă, ca să nu cadă cineva întru aceeași pildă a neascultării.

12. Pentrucă viu este cuvântul lui Dumnezeu, și lucrător, și mai ascuțit decât toată sabia ascuțită de amândouă părțile, și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului, și a mădulărilor și a măduvei, și este judecător cugetelor și gândurilor inimii.

13. Și nu este nici o faptură nearătată înaintea lui: ci toate sânt goale și descoperite înaintea ochilor lui către care ne este nouă cuvântul.

14. Drept aceea, având arhiereu mare, care a străbătut cerurile, pre Iisus Fiul lui

Dumnezeu, să ținem mărturisirea.

15. Că n'avem arhiereu care să nu poată pătimi împreună cu neputințele noastre; ci ispițit întru toate, dăpre asemănarea fără de păcat.

16. Să ne apropiem dar cu îndrăzneală la scaunul darului lui, ca să luăm milă, și să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAPITOLUL V.

Hristos este arhiereu vesnic, preot după rânduiala lui Melchisedec. Cerarilor celor ce au trebuință de înțelegere.

Pentrucă tot arhiereul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sânt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate:

2. Care să poată pătimi dimpreună cu cei ce nu știu, și se rătăcesc; de vreme ce și el este cuprins de neputință.

3. Și pentru aceasta dator este, precum pentru norod,

10. Apoc. 14, 13. 12. Eccl. 12, 11; Ier. 23, 13. 14. c. 3, 1; 6, 20; 7, 26; 8, 1; 9, 11.

15. c. 2, 17. 16. 1. Ioan 3, 11. Rom. 3, 26. V. 1. c. 8, 3; 9, 9. 2. c. 4, 12.

și pentru sine, să aducă pentru păcate.

4. Și nimeni singur nu-și tălăsi cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

Așa și Hristos nu singur pre sine s'a proslăvit a fi arhiereu; ci cela ce a grăit către dânsul: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut.

6. Precum și într'alt loc zice: Tu ești preot în veac duple rânduiala lui Melchisedec.

Care în zilele trupului său, cereri și rugăciuni către Dumnezeu putea să-l mântuească pre dânsul din moarte, cu strigăte tare și cu lacrimi aducând, și fiind auzit pentru bucuria întru dăruire.

Măcar că cră Fiul, s'a înălțat ascultarea din cele ce s'au pățit:

8. Și făcându-se desăvârșit, s'a făcut tuturor celor cel înaltă pre el pricină de mântuirii veșnice;

10. Numit fiind de Dumnezeu arhiereu duple rânduiala lui Melchisedec.

11. Despre care mult este

9. Ps. 28, 1. 5. Ps. 2, 7. 7. Ps. 109, 4. 8. Fil. 2, 8. 10. Ps. 110, 1.

nouă cuvântul, și cu anevoie tălmăcindu-l a grăi, de vreme ce neputincioși v'ați făcut cu auzurile.

12. Că datori fiind voi a fi învățători pentru vreme, iarăși vă trebuiește să vă învățăm pre voi care sânt elementele începăturii cuvintelor lui Dumnezeu; și v'ați făcut aceia cărora vă trebuiește lapte, iar nu hrană vârtoasă.

13. Că tot cel ce este părtaș laptelui nu este știutor de cuvântul dreptății; căci prunc este.

14. Iar acelor desăvârșit este hrana cea vârtoasă, cărui prin multa obicinuință au simțirile învățate spre alegerea binelui și a răului.

CAPITOLUL VI.

Indemnare a nu se lepăda de credință ci a fi statornici întru dânsa. Dând ca pildă credința lui Avraam și jurământul.

Pentru aceea lăsând cuvântul începăturii lui Hristos, să ne aducem aminte spre săvârșire; nu iarăși temelie a pocăinței puind din lucruri

12. 1. Cor. 3, 2; Gal. 4, 1. 13. Efes. 4, 14.

moarte, și a credinței întru Dumnezeu,

2. A învățături botezurilor, și a punerii mâinilor, și a învierii morților, și a județului celui veșnic.

3. Și aceasta vom face, de va voi Dumnezeu.

4. Că cu neputință este celor ce s'au luminat odată, și au gustat darul cel ceresc, și părtași s'au făcut Duhului Sfânt.

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu, și puterile veacului celui viitor.

6. Și au căzut, ca iarăși să se înnoească spre pocăință; a doua oară răstignind lorăși pre Fiul lui Dumnezeu, și batjocorindu-l.

7. Că pământul care bea ploaia ceea ce se pogoară preste dânsul de multe ori, și rodește iarbă de treabă aceloră de carii se și lucrează, primește blagoslovenie dela Dumnezeu:

8. Iar care aduce din sine spini și ciulini netrebnici este, și aproape este de blestem; al

cărui sfârșitul este spre aședere.

9. Iar avem adevărire pentru voi, iubitorilor, de cele mai bune și care se țin de mântuire, măcar de și așa grăim.

10. Că nu este nedrept

Dumnezeu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, care ați arătat spre numele lui, cei ce ați slujit sfinților, și slujiiți.

11. Iar poftim ca fiecare din voi aceași sânguină să arăte spre adevărită nădejde până în sfârșit:

12. Ca să nu fiți leneși, ci următorii celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin îndelunga răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumnezeu, de vreme ce nu avea a se jură pre nimeni altul mai mare, s'a jurat asupra sa

14. Zicând: Cu adevărat blagoslovind te voi blagoslovi, și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa: îndelung răbdând, a dobândit făgăduința.

16. Pentrucă oamenii pre cel mai mare se jură: și stă-

șitul a tot cuvântul lor cel de prigonire, spre adevărită, este jurământul.

17. Pentru aceea vrând Dumnezeu să arăte mai mult moștenitorilor făgăduinței neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul:

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot mută, întru care cu neputință este să minșă Dumnezeu, tare mângâere să avem, cei ce am năzuit să ținem nădejdea ce este pusă înainte:

19. Pre care ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemișcată, și care intră întru cele din lăuntru catapeteazmei;

20. Unde înainte mergător pentru noi a intrat Iisus, ducându-lă lui Melchisedec arhieru fiind făcut în veac.

CAPITOLUL VII.

Melchisedec chip al lui Hristos. Prezentul lui Avraam a încetat iar a lui Hristos rămâne în veci.

Că Melchisedec acesta, împăratul Salimului, preptul

17. Fac. 22, 18. Tit. 1, 1.

20. c. 4, 14.

VII. 1. Fac. 14, 18.

lui Dumnezeu celui prea-înalt, care a întâmpinat pre Avraam când s'a întors dela tăierea împăraților, și l-a blagoslovit pre el;

2. Căruia și zeciueală din toate i-a împărțit Avraam; întâi adecă tălcuindu-se împăratul dreptății, iar apoi și împăratul Salimului, care este împăratul păceii;

3. Fără tată, fără mamă, fără număr de neam, nici început zilelor, nici sfârșit vieții având; ci asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu: rămâne preot pururea.

4. Vedeți dar cât este aceasta, căruia și zeciueală i-a dat patriarhul Avraam din dobânzi.

5. Și cei din fiii lui Levi, carii iau preoția, poruncă au să ia zeciueală dela norod după lege, adecă, dela frații lor, măcar că și aceia au eșit din coapsele lui Avraam:

6. Iar cel ce nu se numără din neamul lor a luat zeciueală dela Avraam, și pre cel ce avea făgăduințele l'a blagoslovit.

4. Fac. 14, 18. 5. Num. 18, 21, s.; A doua Leg. 14, 22. 6. Fac. 14, 18.

VI. 3. Fapt. 18, 21; Iac. 4, 11.
4. c. 10, 22. 8. Is. 5, 6.

10. Mal. 3, 14; Mat. 10, 41; 1 Tes. 3, 13.
11. c. 3, 11; Fil. 1, 6; 13. Fac. 22, 18. 16. Eș. 22, 11.

7. Și fără de nici o înpro-
tivire cel mai mic de cel mai
mare se bincuvintează.

8. Și aici adevărații oameni mu-
ritori iau zeciuile; iar acolo
cel mărturisit că este viu.

9. Și ca să zic așa, prin A-
vraam, și Levi, cel ce luă ze-
ciueală, zeciuială a dat.

10. Că încă în coapsele tă-
tâne-său eră, când l'a întâm-
pinat pre dânsul Melhisedec.

11. Deci de ar fi fost să-
vârșirea prin preoția Leviți-
lor, (că norodul subț aceea a
luat legea), ce încă mai eră
trebuință după rândueala lui
Melhisedec să se ridice alt
preot, iar nu după rândueala
lui Aaron să se zică?

12. Că mutându-se preoția,
de nevoie se face și legii mu-
tare.

13. Că de care se zic ace-
tea, acela din altă seminție se
împărtășește, din care nimeni
nu s'a apropiat de jertfelnic.

14. Că arătat este că din
Iuda a răsărit Domnul no-
stru; întru care seminție Moisi
nimic n'a grăit de preoție,

15. Și încă cu mult mai lu-

minat este; de vreme ce du-
pre asemănarea lui Melhise-
dec se ridică preot altul,

16. Care nu după legea
porunței celei trupesti s'a fă-
cut, ci după puterea vieții
celei nestricăcioase.

17. Că se mărturisește: Tu
ești preot în veac după rân-
dueala lui Melhisedec.

18. Că schimbare se face
porunței, care a fost mai în-
ainte pentru neputința și ne-
folosul ei.

19. Că nimic n'a săvârșit
legea, ci aducere este numai
la mai bună nădejde; prin care
ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și pre cât este (preot),
nu fără de jurământ:

21. (Că aceia fără de jură-
mânt preoți se făceau; iar a-
cești cu jurământ prin cel ce

a zis către dânsul: Juratu s'a
Domnului și nu-i va părea rău,
Tu ești preot în veac după
rândueala lui Melhisedec);

22. Pre atâtea așezămân-
tului de lege celui mai bun s'a
făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adevărații mai mulți

faceau preoți, pentru ca de
moarte erau opriți a trăi:

24. Iar acești, pentru că ră-
mâne în veac, are preoție veș-
nică.

25. Pentru aceea, și a mân-
tului desăvârșit poate pre cei
ce vin prin el la Dumnezeu,
pururea trăind ca să se roage
pentru dânsii.

26. Pentru că arhieru ca a-
cești se cuvine să fie nouă,
curat, fără de răutate, fără
de apurcăciune, osebit de cei
păcătoși, și mai înalt decât
cerurile fiind;

27. Care n'are în toate zi-
lele nevoe, ca alți arhierii, în-
tăi pentru ale sale păcate a
aduce jertve, apoi pentru ale
norodului; că aceasta o a fă-
cut odată pre sine aducân-
du-le.

28. Că legea pune pe oa-
meni arhierii carii au nepu-
tințe; iar cuvântul jurămân-
tului, celui ce a fost în urma
legii, pre Fiul în veac desă-
vârșit.

CAPITOLUL VIII.

*Așezământul nou covârșește pre cel
vechi în curăție și sfințenie.*

Iar cap preste cele ce se zic:
1. Arhieru ca acesta avem,
care a șezut d'a dreapta sca-
unului Măriei în ceruri;

2. Slujitor sfințelor, și cor-
tului celui adevărat, care l'a
înfipț Domnul, și nu omul.

3. Că tot arhierul pentru
ca să aducă daruri și jertve
se pune: pentru aceea trebuia
să aibă ceva și acesta care să
aducă.

4. Că de ar fi fost pre pă-
mânt, nici ar fi fost preot, fi-
ind preoți cei ce aduc daru-
rile după lege;

5. Carii slujesc închipuirii
și umbrei celor cerești, pre-
cum s'a zis lui Moisi când
vreă să facă cortul; că, Vezi,
zice: să faci toate după chi-
pul care ți s'a arătat ție în
munte.

6. Iar acum mai osebită
slujire a dobândit, întru cât
este și de așezământ de lege
mai bună mijlocitor, care spre

VIII. 1. c. 4, 14. 3. c. 5, 1; Efes.
5, 2. 5. c. 10, 1; Col. 2, 17; Es.
25, 46; Fapt. 7, 44. 6. c. 7, 22; 12,
21; 2. Cor. 3, 6.

11. Gal. 2, 21. 14. Fac. 49, 10;
Is. 11, 1.

17. c. 5, 6. 24. Ps 109, 4.
22. c. 8, 6; 12, 24.

24. Ioan 14, 6; 1 Ioan 2, 1.
25. Lev. 16, 1. 28. c. 5, 1, 8.

mai bune făgăduințe s'a așezat.

7. Că de ar fi fost cel dintâi fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că defăimându-i pe dâni, zice: Iată, zile vor veni, zice Domnul, și voiți să vășăriți preste casa lui Israel și preste casa lui Iuda așezământ de lege nouă:

9. Nu după așezământul de lege care l-am făcut părinților lor, în ziua când i-am apucat pe dâni de mână lor, ca să-i scot din pământul Egiptului; căci ei n'au rămas întru așezământul de lege al meu, și eu i-am părăsit pre ei, zice Domnul.

10. Căci acesta este așezământ de lege care voiți pune casei lui Israel după zilele acelea, zice Domnul: dând legile mele în cugetele lor, și în inimile lor le voi scrie pre ele: și voiți fi lor Dumnezeu, și ei vor fi mie norod:

11. Și nu va mai învăța fiecare pre vecinul său, și fiecare pre fratele său, zicând: Cunoaște pre Domnul, că toți

mă vor ști, de la cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voiți fi nedreptăților lor, și păcatele lor, și fărădelegile lor nu le voiți mai pomeni.

13. Și zicând: nouă, a învechit pre cea dintâi. Iar ce se învechește și îmbătrânește aproape este de peire.

CAPITOLUL IX.

Cortul mărturie și jertfele leviților a fost chip al preoției lui Hristos,

Avea drept aceea, și cortul cel dintâi îndreptări de slujbă, și sfințire lumescă.

2. Pentru că cortul s'a făcut; cel dintâi întru care era sfeșnicul, și masa, și punerea înaintea a pânilor; care se zice sfintele.

3. Iar după a doua catapeteazmă, cortul cel ce se cheamă Sfintele sfintelor;

4. Care avea cădelniță de aur, și sicriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care era naștrapa cea de aur care avea manna, și toiagul lui A-

aron, ce odrăslise, și tablele legii;

5. Iar pre d'asupra lui heruvimii slavei carii umbriau altarul; pentru carii nu este acum a grăi pre amăruntul.

6. Și acestea fiind tocmite așa, în cortul cel dintâi puseră întru preoții când făceau slujbele.

7. Iar în cel de al doilea, odată în an singur arhiereul, nu fără de sânge, care aducea pentru sine, și pentru neștiințele norodului:

8. Aceasta însemnând Duhul cel Sfânt, că încă nu era arătată calea sfinților, fiindcă încă stă cortul cel dintâi.

9. Care eră pildă în vremea de atunci, întru care daruri și jertfe se aduc, cele ce nu puteau după știință să facă desăvârșit pre cel ce slujia.

10. Numai pentru mâncări și băuturi, și multe feluri de spălări, și îndreptări ale trupului, erau puse până la vremea îndreptării.

11. Iar Hristos venind ar-

5. Ezech. 10, 4. 6. Num. 18, 3. 7. Es. 20, 30; Lev. 16, 3. 8. c. 10, 12. 9. c. 6, 1. 10. Lev. 11, 2; A doua Leg. 14, 3. 11. c. 3, 1; 4, 14; 6, 26; 7, 27 și 10, 1.

hiereu bunătaților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai desăvârșit, nu de mână făcut, adevă, nu al acestei zidiri.

12. Nici prin sânge de țapi și de viței, ci prin sângele său a intrat odată întru cele sfinte, veșnică răscumpărare aflând.

13. Că de vreme ce sângele taurilor și al țapilor, și cenușa de junice stropind pre cei spurcați, îi sfințește spre curățenia trupului:

14. Cu cât mai vărtos sângele lui Hristos, carele prin Duhul cel veșnic pre sine s'a adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăți știința voastră de faptele cele moarte, ca să sluiți Dumnezeului celui viu?

15. Și pentru aceasta este mijlocitor așezământului de lege celui nou, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greșalelor ce erau în așezământul de lege cel dintâi, să ia cei chemați făgăduința moștenirii celei veșnice.

42. Fapt. 20, 29. 13. Lev. 16, 14; Num. 19, 3, s. 14. 1 Tes. 1, 9; 1 Petr. 1, 19; 1 Ioan 1, 7; Apoc. 1, 5. 15. c. 12, 24; 1 Tim. 2, 6.

16. Că unde este diată, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diata.

17. Că diata întru cei morți este înălțată: de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.

18. Pentru aceea nici cea dintâi fără de sânge nu s'a înnoit.

19. Că după ce s'a grăit toată porinca după lege de către Moisi la tot norodul, luând sângele cel de viței și de țapi, cu apă, și cu lână roșie, și cu issop, și pre însăși cartea și pre tot norodul a stropit.

20. Zicând: Acesta este sângele legic care a puruncit vouă Dumnezeu.

21. Încă și pre cort, și pre toate vasele cele de slujbă așijderea cu sângele le-a stropit.

22. Și mai toate cu sânge se curățase după lege; și fără de vărsare de sânge nu se face ertare.

23. Trebuia dar ca chipurile celor din ceruri cu aceea să se curățască; iar sin-

gure cele cerești, cu jertfe mai bune decât acestea.

24. Că nu în sfinte făcute de mână a intrat Hristos, care era chipul celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arate acum feței lui Dumnezeu pentru noi.

25. Nici ea de multe ori să se aducă pre sineși, precum arhierul intră în cele sfinte în tot anul cu sânge strein;

26. De vreme ce i s'ar fi căzut lui de multe ori să pătimească dela întemeierea lumii; ci acum odată la sfârșitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertfa sa s'a arătat.

27. Și precum este rânduit oamenilor odată să moară, iar după aceea judecată.

28. Așa și Hristos odată fiind jertfit ca să ridice păcatele multora; a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pre el spre mântuire.

17. Gal. 3, 13; 19. Eș. 24, 5; 20. Eș. 24, 8; 21. Lev. 8, 15; 22. Lev. 17, 11; Eș. 1, 1.

24. 1 Ioan 2, 1; 25. Eș. 80, 10; 26. 1 Cor. 10, 11; Gal. 4, 4; c. 9, 11; 27. Fac. 3, 17; c. 10, 11.

CAPITOLUL X.

Jertfa Noului Testament șterge toate păcatele și curățește fără asemănare pre cea a Vechiului Testament - care nu le putea curăți. Indemnare spre fapte bune dela frica judecării ce va să fie. Începutul aduce sfârșit bun.

Pentru că legea având umbra bunătaților celor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, cu aceleași jertfe care în fiecare an aduc pururea, niciodată nu poate precei ce vin să-i facă desăvârșit.

2. De vreme ce ar fi început a se aduce, pentru că n'ar mai avea nici o știință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți.

3. Ci întru dănsale pomenire de păcate în fiecare an se face.

4. Că cu neputință este omunge de tauri și de țapi să ridice păcatele.

5. Pentru aceea intrând în lume, zice: Jertfa și prinosul n'ai voit, iar trupul mi-ai săvârșit.

6. Arderile de tot și pentru păcat n'ai voit.

7. Atunci am zis: Iată viu (în capul cărții scris este pentru mine), ca să fac voia ta, Dumnezeu.

8. Mai sus zicând: Jertfa și prinosul și arderile de tot și pentru păcat n'ai voit, nici ai poftit; care seaduc după lege;

9. Atunci a zis: Iată, viu ca să fac voia ta, Dumnezeu. El ridică pre cea dintâi, ca să pue pre cea de a doua.

10. Întru care voie sântem sfințiți prin jertfirea trupului lui Iisus Hristos odată.

11. Și tot preotul stă în toate zilele slujind și aceleași jertfe de multe ori aducând, care niciodată nu pot să curățască păcatele:

12. Iar acesta o jertvă aducând pentru păcate pururea, a șezut d'a dreapta lui Dumnezeu;

13. De aciea așteptând până se vor pune vrășmașii lui așternut picioarelor lui.

14. Că cu o jertfă a săvârșit pururea pre cei ce se sfințesc.

15. Și ne mărturisește nouă

X 1. Col. 2, 13; 3. Lev. 16, 21; 4. Ps. 49, 14; 5. Ps. 39, 9; s.

12. c. 7, 11; 9, 11; 12, 2; s.

și duhul cel Sfânt: că după ce a zis mai înainte:

16. Acesta este așezământul de lege care voi face cu dânșii după zilele acelea, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, și în cugetele lor le voi scrie pre ele;

17. Apoi zice: Și păcatele lor și fără de legile lor nu le voi mai pomeni.

18. Iar unde este ertare a costora, nu mai este jertfă pentru păcat.

19. Drept aceea, fraților, având îndrăzneală a intra întru cele sfinte prin sângele lui Iisus,

20. Pre cale nouă și vie, care o a înnoit nouă, prin cătăpetezmă, adică, prin trupul său;

21. Și având preot mare preste casa lui Dumnezeu;

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă întru deplină credință, fiind stropiți la inimi de știință rea, și spălați la trup cu apă curată.

23. Să ținem mărturisirea nădejdei nesmintită; (pentru

16. c. 8, 15; Ier. 31, 33; Rom. 11, 27. 17. Ier. 31, 34. 19. Ioan 14, 6; Efes. 3, 12. 20. c. 9, 8. 22. c. 4, 18.

că credincios este cel ce a făgăduit);

24. Și să cunoaștem unul pre altul spre îndemnarea dragostei și a faptelor bune;

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obicei; ci îndemnând unul pre altul: și cu atâta mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se ziua.

26. Că păcătuiind noi de bună voie după ce am luat cunoștința adevărului, numai rămâne jertfă pentru păcate,

27. Ci o așteptare oarecare înfricoșată a judecăței și iușimea focului, care va să mănânce pre cei protivnici.

28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi sau trei marturi moare:

29. Cât de mai amară muncă, socotiți, va lua cel ce a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, și a socotit a fi de obște sângele legii, cu care s'a sfinșit, și a ocărit Duhul darului?

30. Că știm pre cel ce a zis: A mea este răsplătirea, eu voi răsplăti, zice Domnul.

24. Marc. 12, 31; Iov. 13, 34.

25. 1 Cor. 10, 11; c. 6, 4.

27. Sof. 1, 1, 8. 28. Ioan 8, 17.

29. c. 2, 2; 1 Cor. 11, 33.

30. Rom. 12, 19.

Și Iurâși, Domnul va judecă pre norodul său.

31. Infricoșat lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu.

32. Iar aduceți-vă aminte de zilele cele mai dinainte, întru care luminându-vă, multă durată de patimi ați suferit;

33. Deoparte cu ocări și cu necazuri priveală făcându-vă; iar de altă parte, părtași făcându-vă celor ce viețuiesc în păcat.

34. Pentrucă ați și pățimit împreună cu legăturile mele, și jefuirea de averile voastre cu bucurie ați priimit, știind că aveți voi avuție în ceruri mai bună și stătătoare.

35. Nu lepădați dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca voia lui Dumnezeu făcând, să luați făgăduința.

37. Că încă puțin oarece cel ce este să vie va veni, și nu va zăbăzi.

38. Iar dreptul din credință

32. Fil. 1, 29. 34. Mat. 6, 33. 35. c. 11, 26. 37. Ag. 2, 7; 1 Petr. 1, 8. 38. Rom. 1, 17.

va fi viu; și de se va îndoi cineva, nu va bine voi sufletul meu întru dânsul.

39. Iar noi nu sântem ai îndoirii spre peire; ci ai credinței spre câștigarea sufletului.

CAPITOLUL XI.

Despre credință. Înțelesul ei și fidele.

Iar credința este adevăreața celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.

2. Că întru aceasta sânt mărturisiți cei de demult.

3. Prin credință pricepem că s'au întemeiat vecurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.

4. Prin credință mai multă jertfă Avel decât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui: și printr'aceea după ce a murit, încă grăcște.

5. Prin credință Enoh s'a mutat ca să nu vadă moarte; și nu s'a aflat, pentrucă l'a

XI. 1. 1 Cor. 2, 8. 3. c. 1, 3; Fac. 1, Ioan 1, 10. 4. Fac. 4, 4; Mat. 23, 35. 5. Fac. 5, 24.

mutat pre el Dumnezeu: că mai înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Și fără de credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu: că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să creadă cum că este, și celor ce-l caută pre dânsul este dătător de plată.

7. Prin credință răspuns luând Noe despre cele care încă nu erau văzute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale; prin care a osândit lumea, și dreptăței cei după credință s'a făcut moștenitor.

8. Prin credință chemându-se Avraam, a ascultat de a eșit la locul care eră să-l ia spre moștenire: și a eșit, neștiind unde merge.

9. Prin credință a nemeritat în pământul făgăduinței, ca într'un pământ strein, în corturi locuind cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori ai aceleiași făgăduințe.

10. Că așteptă cetatea care

7. Fac. 6, 5; Rom. 4, 20; 3, 22.
8. Fac. 12, 1; 9. Fac. 14, 13.

are temelii, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință și însăși Sara stearpă fiind putere spre zămislirea sămânței a luat, și afară de vremea vârstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce a făgăduit.

12. Pentru aceea, și dintru unul, și acela încă fiind omorât, s'au născut ca stelele cerului cu mulțimea, și ca nisipul cel fără de număr de pre lângă mare.

13. După credință au murit aceștia toți, neluând făgăduințele, ci de departe văzându-le, și sărutându-le, și mărturisind că streini și nemeritici sânt pre pământ.

14. Că cei ce grăesc unele ca acestea arată că patrie caută.

15. Și de și-ar fi adus aminte de aceea dintru care au eșit, ar fi avut vreme a se întoarce.

16. Iar acum de cea mai bună doresc, adică, de cea cerească: pentru aceea nu se

11. Fac. 17, 16; Luc. 1, 26.
12. Fac. 15, 5; 22, 17; Rom. 4, 19.
13. Fac. 23, 4; Ps. 38, 12.
16. Eș. 3, 8; Mat. 22, 23.

rușinează de dânsii Dumnezeu a se numi Dumnezeu ior; că le-a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pe Isaac când a fost ispitit: și pre cel unulnăscut aducea jertfă, cel ce luase făgăduințele.

18. Către care s'a zis: Că întru Isaac se va numi ție sămânța.

19. Socotind că și din morți n'l învia puternic este Dumnezeu; drept aceea pre acela și întru pildă l'a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a binecuvântat Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov, murind, pre fiecare din fiii lui lăsa a binecuvântat; și s'a închinat, pre vârful toiagului lui.

22. Prin credință Iosif, murind, a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israel; și pentru oasele sale a poruncit.

23. Prin credință Moisi, când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci l-au văzut prunc frumos; și nu

17. Fac. 22, 16; 18. Fac. 21, 16; Rom. 9, 7; 19. Rom. 4, 17.
20. Fac. 27, 27; s. 21. Fac. 48, 10; 47, 31; 22. Fac. 50, 24.
23. Eș. 2, 2; Fapt. 5, 22.

s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moisi, mare făcându-se, s'a lepădat a se numi fecior fetei lui Faraon;

25. Mai bine alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, decât a avea dulceața păcatului cea trecătoare;

26. Mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos decât visticriile Eghiptului; că se uită la răsplătire.

27. Prin credință a lăsat Eghiptul, netemându-se de urgia împăratului: că pre cel nevăzut ca cum l'ar fi văzut îl așteptă.

28. Prin credință a făcut paștele, și vărsarea sângelui, ca nu cel ce pierdea pre cei întâi născuți să se atingă de dânsii.

29. Prin credință au trecut Marea roșie ca pre uscat: a cărei ispitire luând Eghiptenii s'au înneecat.

30. Prin credință zidurile Ierihonului au căzut, cu încongiurarea în șapte zile.

24. Eș. 2, 11; 25. Ps. 83, 11.
26. Mat. 6, 10; c. 10, 35; 27. Eș. 12, 41; Fapt. 7, 22; 28. Eș. 12, 11; sq.
29. Eș. 14, 22; 30. Iisus N. 6, 30.

31. Prin credință Raav curva n'a perit împreună cu cei neascultători, primind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voui mai zice? că nu-mi ajunge vremea a spune de Ghedcon, și de Varrac, și de Samson, și de Ief-tae; și de David, și de Samuel, și de proroci;

33. Carii prin credință au biruit împărății, au lucrat dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul sabiei, s'au întărit din slăbiciune, s'au făcut tari în războaie, au întors taberele vrășmașilor în fugă.

35. Au luat femeile dintru înviere pre morții lor: și unii s'au omorât, neprimind slobozirea; ca să dobândească mai bună înviere:

36. Iar alții de batjocori și de bătăi au luat ispitire, încă și de legături și de temnițe:

37. S'au ucis cu pietre, s'au

31. Is. Nav. 2, 18; 6, 17; Iac. 2, 24.
32. Jud. 6, 11; 4, 15; 20, 11.
33. 2 Imp. 2, 4; 1 Imp. 7, 15.
34. Dan. 8, 33.
35. Fac. 39, 20; Ier. 20, 3.
36. 3 Imp. 21, 13; Fapt. 7, 58.

hierestruiți, ispițiți au fost, cu ucidere de sabie au murit: în cojoace au umblat și în piei de capre; lipsiți fiind, necăjiți, de rău supărați;

38. (Cărora nu'eră lumea vrednică): în pustii rătăcind, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturișiți fiind prin credință, n'au luat făgăduința:

40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai înainte văzând, ca să nu iă fără de noi săvârșirea.

CAPITOLUL XII.

Indemnare la răbdare și cuvioșie.

Drept aceea și noi având atâta nor de mărturii pus împrejurul nostru, lepădând toată sarcina, și păcatul cel ce lesne incungiuiră, prin răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră,

2. Căutând la Iisus începătorul și plinitorul credinței; care în locul bucuriei ce era pusă înaintea lui, a răbdat crucea, de ocară nebagând se-

40. c. 7, 32.

XII. 1. Rom. 6, 4; 1 Cor. 9, 31; c. 10, 34. 2. Is. 53, 4.

mă, și d'a dreapta scaunului lui Dumnezeu a șezut.

3. Că socotiți de cel ce a răbdat dela păcătoși asupra sa impropovire ca aceea, ca să nu vă osteniți slăbind cu suflețele voastre.

4. Că încă nu ați stătut până la sânge, împotriva păcatului luptându-vă.

5. Și ați uitat mângăierea care vouă ca unor fii vă grăește: Fiul meu, nu defăimă certarea Domnului, nici slăbi muștrându-te de dânsul:

6. Că pre care iubește Domnul îl ceartă, și bate pre tot fiul pre care primește.

7. De veți suferi certarea, ca unor fii vouă se va afla Dumnezeu; căci care fiu este pre care nu-l ceartă tatăl?

8. Iar de sănteteți fără de certare, căreia s'au făcut părtași toți, iată dar că sănteți feciori din curvie, iar nu fii.

9. Apoi pre părinții trupului nostru i-am avut pedepșitori și îi cinstiam pre dâșii: au nu ne vom plecă cu mult mai vărtos Tatălui duhurilor, și să fim vii?

3. Luc. 2, 34. 5. Iov. 5, 17; Pild. 3, 11; sq. 6. Apoc. 3, 19. 8. Ps. 72, 14.

10. Că aceia întru puține zile precum le plăcea lor, ne pedepsiau pre noi; iar acesta spre folos, ca să ne împărtășim sfințirei lui.

11. Toată certarea în vremea cea de față se pare că nu este de bucurie, ci de mahnire; iar mai pre urmă roadă de pace a dreptății dă celor pedepsiți printr'nsa.

12. Pentru aceea mâinile cele slăbite, și genunchelile cele slăbănogate vi le îndreptați.

13. Și cărări drepte faceți picioarelor voastre, ca nu ce este schiop să rătăcească; ci mai vărtos să se vindece.

14. Pacea să urmați cu toți, și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pre Domnul.

15. Socotind ca nimeni să nu se lipsească de darul lui Dumnezeu; ca nu vre-o rădăcină a amărăciunii odrăslind în sus să facă sminteală, și prin aceea să se spurce mulți;

16. Să nu fie cineva curvar, sau spurcat ca lsav, care

13. Ps. 72, 3. 14. Rom. 12, 18; 2 Tim. 2, 22. 15. A doua Leg. 20, 18. 16. Fac. 26, 32.

pentru o mâncare și-a vândut nașterea sa cea dintâi.

17. Că știți că și după aceea vrând să moștenească binecuvântarea, a fost nepriimit: de vreme ce loc de po-căință n'a aflat, măcar că și cu lacrimi o căută pre ea.

18. Pentru că nu v'ați apropiat de muntele ce se putea pipăi, și de focul ce ardea, și de nor, și de ceață, și de vifor.

19. Și de viciul trâmbeței, și de glasul cuvintelor, care cei ce l-au auzit s-au rugat ca să nu li se mai adauge lor cuvânt:

20. (Că nu puteau suferi ceea ce li se zicea: Și măcar fiară de s'ar atinge de munte, cu pietre se va omori, sau cu săgeată se va săgeta:

21. Și așa înfricoșat lucru era cel ce se vedea, că Moisi a zis: Spăimântatu-m'am și mă cutremur):

22. Ci v'ați apropiat de muntele Sionului, și de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de sobor de milioane de îngeri,

23. Și de adunarea celor întâi născuți cari sânt scriși în ceruri și de Judecătorul tuturor Dumnezeu, și de duhurile dreptilor celor desăvârșiți,

24. Și de Iisus mijlocitorul așezământului de lege celui nou, și de sângele stropirii, care grăește mai bine decât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește. Că de n'au scăpat aceia lepădându-se de cel ce grăia pre pă-mânt, cu mult mai vârtos noi întorcându-ne dela cel ce grăește din cer.

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul: iar acum a făgăduit, zicând: Încă odată eu voi clăti nu numai pământul, ci și cerul.

27. Iar aceea ce zice: Încă odată, arată schimbarea celor ce se clătesc ca a unor lucruri făcute, ca să rămăne cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, împărăție nemișcată luând, să avem mulțumire, prin care să slub-

23. Fș. 4, 25; Luc. 10, 25.

24. c. 8, 1; 9, 11; 1 Tim. 2, 5; Fac. 4, 19; 25. c. 2, 11; 3, 17; 10, 25; 26. Ag. 2, 7; 28. Is. 9, 7; Dan. 2, 44; Fil. 2, 13.

17. Fac. 27, 20. 18. Eș. 19, 11.
22. Ps. 67, 17; Is. 2, 2; A doua Leg. 33, 1.

jim lui Dumnezeu într-o bună plăcere, cu bună cucernicie și cu sfințenie:

29. Că Dumnezeul nostru este foc mistuitor.

CAPITOLUL XIII.

Indemnare la viața creștinească și credință curată.

Iubirea de frați să rămăne.

2. Iubirea de streini să nu o uitați: că prin aceasta oarecarii neștiind au priimit oaspeți pre îngeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca cum ați fi legați cu danșii; de cei necăjiți, ca cum și voi înșivă ați fi în trup.

4. Cinstită este nunta întru toate, și patul nespurcat: iar pre curvari și pre preacurvari va judecă Dumnezeu.

5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveți: că în-suși a zis: Nu te voiu părăsi, nici te voiu lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnind

29. Ad. L. 4, 24.

XIII. 1. Rom. 12, 10; Efes. 4, 2; 1 Tes. 4, 9; 2. Is. 58, 7; 1 Petr. 4, 9; Fac. 18, 1; 19, 3; 3. Mat. 25, 26; 1 Cor. 6, 9; Gal. 5, 19; Efes. 16, 2; 5. Is. Nav. 1, 5; 6. Ps. 55, 117, 6.

noi să zicem: Domnul este mie ajutor, și nu mă voiu teme, ce-mi va face mie omul.

7. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, carii v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu: la a căror săvârșire a vieții privind, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos eri și astăzi același, și în veci.

9. La învățături streine și de multe feluri să nu vă mutați. Că bine este cu darul să se întărească inima; iar nu cu mâncările, dintru care nu s'au folosit cei ce au umblat întru dănsule.

10. Avem oltar, dintru care a mânca n'au volnicie cei ce slujesc cortului.

11. Pentru că ale căror dobitoace sângele se bagă înlăuntru în cele sfinte pentru păcate, de arhiereul ale acelor trupurile se ard afară de tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele său, afară de poartă a pătimit.

7. 1 Cor. 4, 16; 8. 1 Cor. 3, 11; Apoc. 1, 17; 9. Ier. 29, 2; Mat. 24, 4; Pild. 16, 2; Rom. 14, 11; 11. Lev. 16, 2; Eș. 29, 14; Num. 19, 2; 12. Marc. 12, 5; Ioan 19, 17.

13. Deci dar să eşim la dânsul afară de tabără, ocara lui purtând.

14. Că nu avem aici cetate stătoare, ci pre aceea ce va să fie căutăm.

15. Printr'însul dar să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adecă, roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Şi facerea de bine şi împărtăşirea să nu uitaţi: că cu jertve ca acestea se îmblânzeşte Dumnezeu.

17. Ascultaţi pre învăţătorii voştri, şi vă supuneţi lor: că ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea samă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând: că aceasta nu vă este vouă de folos.

18. Rugaţi-vă pentru noi: că nădăjduim că bună ştiinţă avem, întru toate bine vrând a vieţii.

19. Şi mai mult vă rog să

faceţi aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeul păcei, cel ce a sculat din morţi pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângerile legii cei veşnice,

21. Să vă facă pre voi desăvârşit întru tot lucrul bun, ca să faceţi voia lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui prin Iisus Hristos; căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

22. Şi vă rog pre voi, fraţilor, primiţi cuvântul mângâierei: că pre scurt am scris vouă.

23. Să ştiţi că fratele Timotei este slobod; cu care, de va veni mai curând, voi ve-dea pre voi.

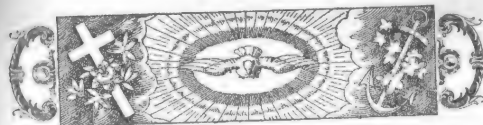
24. Spuneţi închinăciune tuturor mai marilor voştri, şi tuturor sfinţilor. Inchină-se vouă cei ce sânt din Italia.

25. Harul cu voi toţi. Amin.

Catre Evrei s'a scris dela Italia prin Timotei.

13. c. 11, 22; 1 Petr. 4, 14.
14. Ps. 38, 12; 15. Lev. 7, 13; Ps. 49, 14; Os. 14, 5; 16. Fil. 4, 18.
17. Fil. 2, 22; 1 Tes. 5, 13; Ezech. 3, 18; 2 Cor. 1, 3.

20. Is. 40, 11; Ezech. 34, 23; Ioan 10, 12; 1 Petr. 2, 25; 21. 2 Cor. 3, 4; Efes. 2, 10; 25. 2 Tim. 4, 22; Tit. 3, 15.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

CAPITOLUL I.

Folosul ispitelor. A cere dela Dumnezeu înţelepciune cu credinţă. Ispitele spiritelor nu sânt dela Dumnezeu. Sfatul împotriva mântei. Înălţări despre adevărata slujire de la Dumnezeu.

Iacov, sluga lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminţii care sânt întru răsăpire, să se bucure.

2. Toată bucuria să socotiţi, fraţii mei, când în multe feluri de ispite cădeţi;

3. Ştiind că lămurirea credinţei voastre lucrează răbdare.

4. Iar răbdarea lucru desăvârşit să aibă, ca să fiţi desăvârşit şi întregi, şi întru nimic lipsiţi.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înţelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor din destul, şi nu înfruntează; şi i se va da lui.

6. Iar să ceară cu credinţă, nimic îndoiindu-se. Pentrucă cel ce se îndoeşte asemenea este cu valul mării care de vânturi se aruncă şi se învâ-lueşte.

7. Că să nu gândească omul acela că va lua ceva dela Domnul.

8. Bărbatul îndoit la suflet,

1. 2. 1 Petr. 1, 6; Rom. 5, 3, sq.; Fapt. 5, 41.

5. Pild. 2, 3; Marc. 11, 24.
6. Mat. 7, 7; 21, 22. 8. c. 4, 8.

nestatornic este întru toate căile sale.

9. Iar laude-se fratele cel smerit întru înălțimea sa:

10. Și cel bogat, întru smerenia sa: căci ca floarea erbei va trece.

11. Că a răsărit soarele cu zădiful, și a uscat iarba, și floarea ei a căzut, și frumusețea feței ei a perit; așa și bogatul întru umbletele sale se va vesteji.

12. Fericit bărbatul care rabdă ispita: căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, care o a făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre el.

13. Nimeni ispitindu-se să zică, că dela Dumnezeu se ispitește: că Dumnezeu este neispitit de rele, și el pre nimeni nu ispitește:

14. Ci fiecare se ispitește de a sa poftă fiind tras, și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind naște păcat: iar păcatul săvârșindu-se naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei cei iubiți.

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorându-se dela Părintele luminilor, ia care nu este schimbare, sau umbră de mutare.

18. El voind ne-a născut pre noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oarecare a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei cei iubiți, să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mânia:

20. Că mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea și prisoșința răutății, întru blândețe primiți cuvântul cel înlăuntru sădit, care poate să mântuească sufletele voastre.

22. Iar fiți făcători cuvântului, și nu numai ascultători, amăgindu-vă înși-vă pre voi.

23. Pentru că de este cineva ascultător cuvântului, și nu făcător, unul ca acesta aseme-

17. Mal. 3, 6. 18. Ioan 1, 33; 1 Petr. 1, 23; Rom. 8, 35. 19. Eccl. 7, 10. 20. Rom. 13, 12; Col. 3, 8; 1 Cor. 3, 8. 22. Mat. 7, 21; Rom. 2, 13. 23. Luc. 6, 49.

10. 1 Petr. 1, 24; Is. 40, 7.
12. c. 5, 11; 2 Tim. 4, 8; Apoc. 3, 15. 13. 1 Cor. 10, 13. 15. Rom. 6, 23.

nea este cu omul care își caută fața sa trupească în oglindă:

24. Pentru că s'a căutat pe sine, și s'a dus, și îndată și-a uitat în ce chip eră.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobodeniei, și rămâne într'însa, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.

26. De se pare cuiva între voi că este binecredincios, și nu își înfrânează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia în zadarnică este bunacredință.

27. Bunacredință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este. A cercetă pre cei siri-mani și pre văduve întru necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

CAPITOLUL II.

Îndemnări a se feri de alegerea fețelor; a nu trece cu vederea nici o poruncă din lege; a face milostenie. Credința să fie unită cu faptele.

Frații mei, nu întru alegerea fețelor să aveți credință

25. c. 2, 12; Ioan 13, 17. 26. Ps. 33, 18.

Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.

2. Că de va intra întru adunarea voastră vre un om având inel de aur, cu haină luminoasă, și va intra și vre un sărac cu haină proastă;

3. Și veți căuta la cel ce poartă haina cea luminoasă, și veți zice lui: Tu șezi aici bine; și săracului veți zice: Tu stai acolo, sau șezi aici sub așternutul picioarelor mele:

4. Și nu v'ați luat aminte întru voi, și v'ați făcut judecatori de gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei cei iubiți, Au nu Dumnezeu a ales pre săracii lumii acesteia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o a făgăduit celor ce îl iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Au nu bogații vă asupresc pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Au nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Insa de împliniți legea cea împărătească după scrip-

11. 5. 1 Cor. 1, 26; s.; Es. 20, 6. 8. Mat. 22, 9; Marc. 12, 31.

tură: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine faceți:

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, muștrându-vă de lege ca niște călcători de lege.

10. Că oricine va păzi toată legea și va greși într'una, s'a făcut tuturor vinovat.

11. Că cel ce a zis: Să nu uciți, și de nu curvești, dar ucizi, te-ai făcut călcător legii.

12. Așa să grăiți, și așa să faceți, ca cum prin legea slobozeniei aveți să vă judecați.

13. Că judecată fără de milă este celuia ce nu face milă; și se laudă mila asupra judecății.

14. Ce folos este frații mei, de ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? au poate credința să-l mântuiască pre dânsul?

15. Că de va fi fratele sau sora goli și lipsiți de hrana cea de toate zilele,

16. Și va zice lor cineva dintru voi: Mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați; și

nu le-ar da lor celo de treabă trupului, ce folos ar fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.

18. Ci va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte: arată-mi credința ta din faptele tale, și eu îți voi arăta fie din faptele mele credința mea.

19. Tu crezi că Dumnezeu unul este; bine faci: și dracii cred și se cutremură.

20. Voești dar să înțelegi, O omule deșert, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam părintele nostru, au nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul său pre jertfelnic?

22. Vezi că credința lucră dimpreună cu faptele lui și din fapte s'a împlinit credința?

23. Și s'a împlinit scriptura care zice: Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate, și pricte al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți dar că din fapte

17. v. 26. 18. Mat. 7, 29; Gal. 5, 6; 19. 1 Cor. 8, 4; 21. Fac. 22, 2; Ebr. 11, 17; 23. Fac. 15, 6; Rom. 4, 5; Gal. 3, 6; 24. Rom. 3, 28.

9. Lev. 19, 18; A doua Leg. 1, 17; 10. A doua Leg. 27, 26; Mat. 5, 19; 11. Eș. 20, 12; 13. Mat. 5, 7; 14. Mat. 7, 24; 15. Luc. 3, 11.

se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

25. Așijderea încă și Raav curva au nu din fapte s'a îndreptat primind pre vestitori, și pre altă cale scoțându-i?

26. Că precum trupul fără de duh mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

CAPITOLUL III.

Sfătuire despre înfrânarea limbii. Înțelepciunea dumnezeiască.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare judecată vom să luăm.

2. Că multe greșim toți. De nu greșește cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârșit, puternic a-și înfrână și tot trupul.

3. Că iată, și cailor frăele în guri le punem, ca să se supue ei nouă; și tot trupul lor îl întoarcem.

4. Iată și corăbiile, mari fiind și de puțin vânturi împingându-se, se întorc de prea mică cârmă, încotro voește pornirea cârmaciului.

5. Așa și limba mic mădu-lar este și mari se laudă. Iată, puțin foc și cât de mare materie aprinde!

6. Și limba este foc, lumea nedreptății, așa limba este așezată întru mădulările noastre, care spurcă tot trupul și aprinde roata firei; și se aprinde de gheena.

7. Că toată firea și a fiarelor și a păsărilor, și a celor ce se târăsc, și a peștilor se domolește, și s'a domolit de firea omenească.

8. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească; neînfrănată răutate, plină de otrăvă aducătoare de moarte.

9. Cu dânsa binecuvântăm pre Dumnezeu și Tatăl; și cu dânsa blestemăm pre oameni, cari sânt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceeași gură ese buna cuvântare și blestemul. Nu trebuie, frații mei, acestea așa să fie.

11. Au doară isvorul dintru aceeași vână isvorăște dulce și amar?

25. Is. Nav. 2, 1; 13; 6, 17; Ebr. 11, 31; III. 3. Ps. 31, 10.

5. Ps. 11, 4; 6. Mat. 15, 11; 8. Ps. 139, 3; 9. Fac. 1, 37.

12. Au doară poate, frații mei, smochinul să facă masline? sau vița viei, smochine? așa nici un izvor poate a face apă sărată și dulce.

13. Cine este înțelept și bine știutor între voi? să-și arate din viața cea bună faptele sale întru blândețele înțelepciunii.

14. Iar de aveți pismă amară și prigonire întru inimele voastre, nu vă lăudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească.

16. Pentru că unde este pismă și prigonire, acolo este neașezare și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi fără-cătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de rodiri bune, fără de judecată, și nelăstarnică.

18. Iar roada dreptății cu pace se seamănă celor ce fac pace.

CAPITOLUL IV.

A fugi de poște deșarte. A ne pocăi. A nu judeca pe aproape. Dumnezeu este cel ce îndreaptă pașii noștri.

De unde sânt răboae și dsfezi între voi? au nu de aici, din desmerdările voastre care se oștesc întru mădulările voastre?

2. Pofțiți și nu aveți: uci-deți și pismuiți, și nu puteți dobândi; vă sfădiți și faceți răboae, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți și nu luați, pentru că rău cereți, ca întru desmerdările voastre să cheltuiți.

4. Preacurvarilor și preacurvelor, au nu știți că dragostea lumii acesteia vrajbă este către Dumnezeu? deci oricare va vrea să fie prieten lumii, vrăjmaș lui Dumnezeu se face.

5. Au vi se pare că în deșert scriptura grăește: Spre zavistie poștește duhul care lăcuește întru noi?

6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: Domnul celor

IV. 1. 1 Petr. 2, 11; Rom. 7, 35.
2. Mat. 7, 7. 4. Rom. 8, 7.
5. Gal. 5, 17. 6. Iov. 22, 33; Pild. 3, 34; 1 Petr. 5, 5; Mat. 23, 13.

13. Efcs. 5, 15. 14. Efcs. 4, 31.
15. c. 1, 17. 18. Is. 32, 17.

mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă, drept aceia, lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului, și va fugi dela voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor; și vă curățiți inimile voastre cei îndoiți la suflet.

9. Pătimiți și lăcrămați, și plângeți, răsul vostru spre piâns să se întoarcă, și bucuria întru tânguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu, și vă va înălța pre voi.

11. Nu grăiți de rău unul pre altul, fraților. Că cela ce grăește de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăește de rău legea, și judecă legea: iar dacă judeci legea, nu ești făcător lezei, ci judecător.

12. Unul este puitorul lezei și judecătorul care poate să mântuiască și să piarză: iar tu cine ești care judeci pre altul?

7. Efcs. 6, 16; 1 Petr. 5, 8, s.
8. Zah. 1, 3; Is. 1, 10. 11. Ps. 14, 3;
1 Petr. 2, 1. 12. Mat. 7, 1; Rom. 2, 1; 14, 4.

13. Veniți acum, cei ce ziceți: Astăzi sau mâine vom merge întru acea cetate, și vom face acolo un an și vom neguțători și vom dobândi.

14. Carii nu știți ce se va întâmpla mâine. Că ce este viața voastră? Că abur este care întru puțin se arată, și după aceea pier.

15. În loc de a zice voi: De va vrea Domnul, și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum vă lăudați întru trufiile voastre: toată lauda de acest fel rea este.

17. Drept aceea, celui ce știe a face bine, și nu-l face, păcat este lui.

CAPITOLUL V.

Nestatornicia bogăției. Sfătuirii spre îndelungă răbdare și rugăciune.

Veniți acum, bogăților, plângeți și vă tânguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogăția voastră ă putreză, și hainele voastre le au mâncat moliiile.

13. Pild. 27, 1. 14. Luc. 12, 30.
15. Fapt. 18, 31. 16. 1 Cor. 5, 6.
17. Luc. 12, 47.
V. 1. Pild. 11, 30; Luc. 6, 24.
2. Mat. 6, 19.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit; și rugina lor va fi mărturie asupra voastră, și va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strâns comoară la zilele cele de apoi.

4. Iată plata lucrătorilor celor ce au secerat țarinile voastre, care o oprîți voi, strigă: și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat.

5. Desfătatu-v-ați pre pământ, și v-ați desmierdat; hrăniți inimele voastre, ca în zioa junghierei.

6. Osândita-ți, omorâta-ți pre cel drept; nu s'a pus împotriva voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând pentru dânsa, până ce ea ploae timpurie și târzie.

8. Deci îndelung răbdați și voi; întăriți-vă inimele voastre: că venirea Domnului s'a apropiat.

3. Ps. 20, 10. 4. Lev. 19, 13.
5. Luc. 16, 19. 7. Luc. 21, 19;
Evr. 10, 26. 8. 2 Tess. 2, 1.

9. Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă osândiți: iată, judecătorul înaintea ușelor stă.

10. Luați pildă de patimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre prorocii cari au grăit în numele Domnului.

11. Iată, fericiți cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov ați văzut; căci mult milostiv este Domnul și îndurător.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați, nici pre cer, nici pre pământ, nici cu alt jurământ ori care: ci fie voă ce este așa, așa; și ce este nu, nu; ca să nu cădeți întru fățarnicie.

13. Pătimizește rău cineva între voi? să se roage. Este cineva cu inimă bună? să cânte.

14. Este bolnav cineva între voi? să cheme preoții bisericiei; și să se roage pentru dânsul, ungându-l pre dânsul cu untdelemn întru numele Domnului:

9. Mat. 24, 32. 10. Mat. 5, 22; 2 Petr. 1, 21. 11. Iov. 1, 21; Ps. 102, 2.
12. Mat. 5, 24, s.; 23, 16. 13. Ps. 49, 10. Col. 3, 16. 14. Marc. 6, 13.

15. Și rugăciunea credinței va mântui pre cel bolnav, și îl va ridica pre dânsul Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor erta lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele, și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea ferbinte.

17. Ilie om cră asemenea noastră, și cu rugăciune s'a rugat să nu plouă; și n'a

15. Ps. 29, 3. 16. Ps. 144, 22; Ioan 9, 31. 17. 3 Imp. 18, 1; Luc. 4, 25.

plouat pre pământ ani trei și luni șase.

18. Și iarăși s'a rugat, și cerul a dat ploae, și pământul a odrăslit roada sa.

19. Fraților, de se va rătați cineva între voi dela adevăr, și îl va întoarce cineva pre el:

20. Să știe că acela ce a întors pre păcătos dela rătăcierea căiei lui, va mântui suflet din moarte, și va acoperi mulțime de păcate.

19. Mat. 18, 15. 20. 1 Petr. 4, 8.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ ÎNTÂIA

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAPITOLUL I.

Mulțumire pentru mântuirea și nădejdea noastră în Hristos. Despre credința cea mântuitoare, vestită de proroci. Îndemnări spre cuviințe.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleși ai risipirei Pontului, Galatiei, Capadochiei, Asiei, și Vitiniei.

2. Dupre cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos: dar voă, și pace să se immulțască.

3. Bine este cuvântat Dum-

nezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care dupre mare mila sa a doua oară ne-a născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morți.

4. Spre moștenire nestricăcioasă, și nespurcată, și neveștejită, păzită în ceruri pentru voi.

5. Cari sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin credință spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi.

6. Întru care vă bucurați, acum puțin, de se cuvine, necăjiți fiind întru multe feluri de ispite.

4. c. 5, 4. 5. Ioan 10, 22; 17, 11; Rom. 8, 18; 6. Rom. 5, 9; 2 Cor. 4, 17; Iac. 1, 3.

1. 1. Ioan 7, 35; 2. Rom. 8, 23; 3. 2 Cor. 1, 3; Efes. 1, 3; Tit. 3, 3; 7.

1. 7.

I PETRU

1. 20.

7. Calămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel peritor, și prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă întru arătarea lui Iisus Hristos:

8. Pre care nevăzându-l, iubii: întru care acum nu privind, ci crezând, vă bucurați cu bucurie năgrăită și prea slăvită:

9. Luând sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Pentru care mântuire au căutat și au cercat prorocii, cari au prorocit de harul ce eră să vie spre voi.

11. Cercetând în care, și în ce fel de vreme le arată Duhul lui Hristos care eră întru dănșii, mai înainte mărturisind de patimele lui Hristos, și de slavele cele după aceea.

12. Căroră s'a descoperit, că nu lor însuși, ci nouă slujiau acestea, care acum s'au vestit vouă prin cei ce bine au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer; spre

care doresc îngerii să privească.

13. Pentru aceea incingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârșit nădăjduiți spre harul care se aduce vouă prin arătarea lui Iisus Hristos;

14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poștele cele mai dinainte ale necunoștinței voastre.

15. Ci dupre sfântul care v'a chemat pre voi, și voi fiți sfinți întru toată petrecerea;

16. Căci scris este: Fiți sfinți, că eu sfânt sunt.

17. Și dacă chiețați Tatăl pre cel ce judecă fără de alegerea fețelor dupre lucrul fiecăruia, întru frică vremea vieții voastre să o petreceți:

18. Știind că nu cu argint sau cu aur care se strică, va'ți izbăvit de petrecerea voastră cea deșartă, care eră de la părinți dată;

19. Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat și nespurcat:

20. Care eră cunoscut mai

7. Pild. 17, 3; Apoc. 3, 18; 8. Ioan 20, 29; 2 Cor. 5, 7; 9. Rom. 6, 3; 10. Dan. 9, 23; Luc. 10, 34; 11. Ps. 21, 7; 12. Ier. 1, 17; Luc. 12, 35.

14. Rom. 12, 1; 15. Luc. 1, 15; 16. Lev. 11, 44; Ps. 70, 24; 17. Fapt. 17, 21; 18. 1 Cor. 6, 30; c. 4, 5; 20. Rom. 16, 25.

înainte de întemeierea lumii, dar s'a arătat în anii cei mai de apoi pentru voi.

21. Cei ce printrânsul ați crezut întru Dumnezeu, care la înviat pre el din morți, și i-a dat lui slavă; ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumnezeu.

22. Curățând sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre neșărnăcă iubire de frați, din inimă curată iubiți-vă unul pre altul cu deadinsul:

23. Fiind născuți a doua oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nescricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și care petrece în veac.

24. Pentrucă tot trupul este ca iarba, și toată slava omului ca floarea erbei. Uscatua iarba, și floarea ei a căzut:

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

21. Ioan 14, 6; Fapt. 3, 15; 24. Ps. 101, 12; 102, 15; Is. 40, 6; Iac. 1, 10.

CAPITOLUL II.

Creștinii să fie pildă celor necredincioși. Supunerea la stăpânire. Iubirea de frați după pilda lui Hristos.

Deci lepădând toată răutatea, și tot vicieșugul, și fălărniciile, și pismele, și toate clevețirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să iubiți laptele cel cuvântător și fără de vicieșug, ca printrânsul să creșteți spre mântuire.

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Către care apropiindu-vă, cea ce este piatra cea vie, de oameni cu adevărat nebăgată în seamă, iar la Dumnezeu aleasă, și scumpă,

5. Și voi înși-vă ca niște pietre vii, vă zidiți casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

6. Pentrucă scris este în scriptură, lată, pun în Sion

II. 1. Rom. 6, 4; 1 Cor. 14, 10; Iac. 1, 21; 2. Evr. 5, 12; Mat. 18, 5; 3. Ps. 33, 9; 4. Ps. 117, 22; Dan. 2, 21; 5. Is. 61, 6; Os. 14, 5; Mal. 1, 11; Rom. 12, 1; Efes. 2, 21; 6. Is. 28, 16; Rom. 9, 23.

piatră în capul unghiului, aleasă, scumpă; și cea ce va crede întru dânsa nu se va rușina.

7. Drept aceea, vouă celor ce credeți, cinstea; iar celor necredincioși, piatra care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire, și piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuvântului; spre care și puși sânt.

9. Iar voi, rod ales, preoție împărătească, neam sfânt, norod spre câștigare; ca să vestiți bunătățile celui ce v'a chemat pre voi dintru întunec la minunata sa lumină:

10. Cari odinioară nu erați norod, iar acum norodul lui Dumnezeu; cari erați nemiluiți, iar acum miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre niște nemernici și streini, să vă feriți de poștele cele trupești, care se ostesc asupra sufletului;

7. Mat. 21, 42; 8. Is. 8, 14; Luc. 2, 34; 9. Is. 43, 30; Es. 19, 4; 10. Os. 2, 23; Rom. 9, 24; 11. Rom. 7, 23; Iac. 4, 1; Ps. 88, 17; Pild. 1, 32.

12. Petrecerea voastră avându-o bună întru neamuri; ca întru care vă clevesc pre voi ca pre niște făcători de rău, din faptele voastre cele bune, văzând, să slăvească pre Dumnezeu în ziua cercetării.

13. Deci supuneți-vă la toată omeneasca zidire pentru Domnul: ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Ori domnilor, ca celor ce sânt de el trimiși spre izbândă făcătorilor de rău, și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Că așa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând să înfrânați necunoștința oamenilor celor fără de minte:

16. Ca cei slobozi, și nu ca cum ați aveă slobozenia acoperemânt răutăței, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți. Frățiea iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supunându-vă cu toată frica stăpânilor; nu su-

12. Mat. 5, 16; 13. Rom. 13, 1; Tit. 3, 1; 15. c. 3, 2; 16. 1 Cor. 7, 23; Gal. 5, 13; 17. Rom. 12, 10; Pild. 24, 21; Mat. 22, 21; 18. Efes. 6, 1; Col. 3, 22; Tit. 2, 9.

mai celor blânzi și buni, ci și celor năsilnici.

19. Pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu de răbdă cineva scârbă pentru știința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.

20. Că ce laudă este, dacă, greșind și pedepsindu-vă, veți răbda? ci dacă bine făcând, și pătimind, veți răbda, aceasta este dar înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v-ați chemat: că și Hristos a pătimit pentru noi, nouă lăsându-ne pildă, ca să urmați urmelor lui:

22. Care păcat n'a făcut, nici s'a aflat vicleșug în gura lui:

23. Care ocărându-se, împotrivă n'a ocărât; pătimind, n'a îngrozit, ci da celui ce judecă cu dreptul:

24. Care păcatele noastre însuși le-a ridicat în trupul său pre lemn, ca păcatelor murind să viețuim dreptății:

19. Mat. 5, 10; 20. c. 4, 14; Mat. 5, 10; 21. c. 3, 18; 4, 1; Ioan 13, 15; 22. Is. 53, 9; Ioan 8, 46; 2 Cor. 5, 21; 24. 1 Ioan 3, 5; Rom. 6, 11; Col. 1, 22.

cu a cărui rană v-ați vindecat.

25. Că erați ca niște oi ră-tăcite; ci v-ați întors acum la păstorul și păzitorul sufletelor voastre.

CAPITOLUL III.

*Buna înțelegere și curiozitate între soți.
Suferința cu blândețe către toți.*

Așijderea, și femeile, plecându-vă bărbaților voștri; că deși nu se pleacă oare-carii cuvântului, prin viața femeilor fără de cuvânt să se dobandească:

2. Văzând viața voastră cea dimpreună curată întru frică.

3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului, și a înfășurăturii urului, sau a îmbrăcăminteii hainelor:

4. Ci omul cel ascuns al inimii întru nestricăciunea duhului celui blând și lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa odinioară și sfințele muieri, care nădăjduiau

25. Ps. 118, 176; Is. 53, 6; Ez. 34, 1; Ioan 10, 12.
III. 1. Efes. 5, 22; Col. 3, 18.
3. 1 Tim. 2, 9. 4. Efes. 3, 18.

întru Dumnezeu, se împodobeau, pre sine, plecându-se bărbaților lor:

6. Precum Sara ascultă pre Avraam, domn pre acela chemându-l: căreia v-ați făcut fiice, făcând bine, și netemându-vă de nici o frică.

7. Bărbații, așijderea, împreună lăcuind cu femeile lor cu cunoștință, ca unui vas mai slab celui femeesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare darului vieții; ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.

8. Iar, la sfârșit, toți să fiți cu un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, blânzi, smeriți:

9. Nerăsplătind rău pentru rău, sau ocară pentru ocară: ci împotrivă binecuvântând; știind că spre aceasta sunteți chemați, ca să moșteniți blagoslovenia.

10. Că, ceea ce voește să iubească viața, și să vază zile bune, să-și oprească limba sa dela rău, și buzele sale ca să nu grăiască vicleșug:

6. Fac. 18, 19; 7. Efes. 5, 25; 1 Cor. 7, 5; Col. 3, 18; 8. Fil. 3, 18; 9. Rom. 12, 17; 1 Tes. 5, 15; 10. Ps. 33, 13; Iac. 1, 22.

11. Să se depărteze delarău, și să facă bine; să caute pacea, și s'o urmeze pre ea.

12. Pentru că ochii Domnului sânt spre cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului asupra celor ce fac rele.

13. Și cine este cel ce va face vouă rău, de veți fi următori binelui?

14. Că de și veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi, iar de îngrozirea lor să nu vă temeți, nici să vă turburați;

15. Ci pre Domnul Dumnezeu să-l sfințiți întru inimile voastre, și să fiți gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întreabă pre voi cuvânt pentru nădejdea cea întru voi, însă cu blândețe și cu frică.

16. Având știință bună; ca, întru cea ce vă clevesc pre voi, ca pre niște făcători de rău, să se rușineze cei ce grăesc de rău vieța voastră cea bună întru Hristos.

17. Că mai bine este, făcând cele bune, de este așa

11. Is. 1, 16; Evr. 12, 14. c. 2, 20; 4, 13; Mat. 15, 15; Is. 8, 13; 16. c. 2, 22; 17. c. 2, 30.

voia lui Dumnezeu, a pătimi, decât făcând cele rele.

18. Pentru că și Hristos odată pentru păcate a pățit, cel drept pentru cei nedreți, ca pre noi să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul, și înviind cu Duhul:

19. Întru care și duhurilor ce erau în temniță pogorându-se a propovăduit;

20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când așteptă îndelungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corabia, întru care puține, adică, opt suflete s'au mântuit de apă.

21. A căreia lucrul cel închipuit, botezul și pre noi ne mântuește, (nu lepădarea spurcăciunii celei trupesti, ci întrebarea științei celei bune către Dumnezeu), prin învierea lui Iisus Hristos:

22. Care este d'a dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer; plecându-se lui îngerii și stăpânirile și puterile.

18. c. 2, 21; 4, 1; Rom. 5, 8; 1 Tim. 3, 16; Evr. 9, 20; 19. c. 4, 6; Efes. 4, 8; 20. Mat. 24, 37; Fac. 7, 15; 21. Efes. 5, 26; A doua Leg. 20, 17; 22. Ps. 109, 1; Efes. 1, 20; Evr. 12, 2.

CAPITOLUL IV.

Îndemnări la viață nouă în înțelegă înțelepciune, cu rugăciune și dragoste a unuia către altul. A face toate spre slava lui Dumnezeu și a se bucura cu suferințele cele pentru Hristos.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, și voi dupe același gând vă înarmați: pentru că cela ce a pățit cu trupul a încetat despre păcat:

2. Ca să nu mai viețuiască cealaltă vreme în trup poftelor omenești, ci dupe voia lui Dumnezeu.

3. Că destul ne este nouă, celor ce în vremea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând întru necurății, întru poftă, întru beții, întru ospete, întru băuturi, și întru urâte slujiri idolești:

4. Întru care se minunează căci nu vă adunați voi la aceeași turburare a curviei, hulind.

5. Carii vor da seama la cel ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre aceasta și mor-

IV. 1. c. 3, 15; 2. 21; 24; 2. Gal. 2, 20; Rom. 6, 6; s. 3. Efes. 4, 17; Tit. 3, 3; 5. 2 Tim. 4, 1; 6. c. 3, 18.

ților s'a binevestit, ca să se judece cu trupul dupe om, și să vieze dupe Dumnezeu cu duhul.

7. Și sfârșitul tuturor s'a apropiat: deci fiți cu întreagă înțelepciune, și priveghiați întru rugăciuni.

8. Iar mai înainte de toate unul spre altul dragoste cu osărdie având, căci dragostea acopere mulțime de păcate.

9. Iubitori de streini fiți între voi fără de cârtire.

10. Fiecare precum a luat dar, între voi cu acela slujind, ca niște buni iconomi ai darului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grăește cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu; de slujește cineva, ca din puterea care o dă Dumnezeu, ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este întru voi, care se face vouă spre

7. 1 Cor. 10, 11; Iac. 5, 8; 1 Ioan 2, 18; 8. Luc. 21, 34; Iac. 5, 20; Pil. 10, 33; 9. Evr. 13, 1; Fil. 2, 14; 10. Rom. 12, 8; 11. c. 5, 14; 2 Cor. 2, 17; Col. 3, 17.

ispită, ca cum s'ar întâmplă vouă ceva strein:

13. Ci, pentru că vă faceți părtași patimelor lui Hristos, bucurați-vă; ca și întru arătarea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14. De sânteți ocărăți pentru numele lui Hristos, fericiți sânteți; căci duhul slăvei și al lui Dumnezeu preste voi odihnește: dupe aceia se hulește, iar dupe voi să proslăvește.

15. Iar nimeni din voi să nu pătimească ca un ucigaș, sau fur, sau făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine.

16. Iar dacă pătimește ca un creștin, să nu se rușineze; ci să proslăvească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Căci vremea este a se începe judecata dela casa lui Dumnezeu: iar dacă este întâi dela noi, care este sfârșitul celor ce se împotivesc evangheliei lui Dumnezeu?

13. Mat. 5, 10; Rom. 8, 17; 2 Cor. 17; Fapt. 5, 41; Iac. 1, 12; 14. c. 3, 14; Is. 51, 7; Mat. 5, 11; 15. c. 2, 20; 16. Ioan 21, 19; Fil. 1, 29; 17. Ier. 25, 29; Ez. 9, 6.

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântuește, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea, și cei ce pățimesc duple voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să-și încredințeze suferințele sale, prin fapte bune.

CAPITOLUL V.

Sfătuiri către presbiteri și către creștini îndobâzite cu rugămintă pentru desăvârșirea lor.

Pre presbiterii cei dintru voi îi rog, ca cei ce sunt împreună presbiter, și mărturisitor al patimelor lui Hristos, și părtaș al slavei cei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija de dânsa, nu cu sila, ci de voie, nu cu agonisele urâte, ci cu osârdie;

3. Nici ca cum ați stăpâni preste cliruri, ci pilde făcându-vă turmei.

4. Și când se va arăta mai

18. Pild. 11, 31; 19. c. 3, 17.
V. f. Luc. 24, 48; Rom. 8, 17.
2. Ioan 21, 16; Fapt. 20, 28; Tit. 1, 7, 11; 3. 1 Cor. 3, 5; 2 Cor. 1, 24; Fil. 3, 17; 2 Tes. 3, 6; Tit. 2, 4. Is. 40, 11.

marele păstorilor, veți lua cunună slavei cea nevestejită.

5. Așijderea și voi cei tineri, plecați-vă celor bătrâni. Și toți unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiți; de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă împotivă, iar celor smeriți le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub mână cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme.

7. Toată grija voastră aruncând spre dânsul; că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți trezi, priveghiați; pînă trucidă protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, umblă, căutând pre cine să înghiță.

9. Căruia stați împotivă întăriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întâmplă frățimei voastre cei din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne-a chemat la slava sa cea veșnică prin Hri-

5. Efes. 5, 31; Mat. 23, 12; Luc. 1, 52; Pild. 3, 34; Iac. 4, 6. Iov. 22, 29; Iac. 4, 10. 7. Ps. 64, 35; Mat. 6, 37. 8. Luc. 21, 26; 1 Tes. 5, 6. 9. Efes. 6, 12; Iac. 4, 7. 10. Ebr. 13, 31.

stos Iisus, acela pre voi, care ați pățimit puțin, să vă faciți desăvârșit, să vă întărească, să vă faciți puternici, să vă întemezeze.

11. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Prin Siluan, vouă credinciosul frate, precum socotesc, puțin am scris, îndemnându-vă și mărturisind că

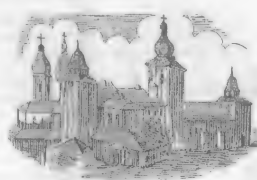
11. c. 4, 11. 12. Ebr. 13, 22.

acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu întru care stați.

13. Inchină-se vouă biserica din Vavilon, cea împreună aleasă; și Marcu fiul meu.

14. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare a dragostei. Pace vouă tuturor celor întru Hristos Iisus. Amin.

13. Fapt. 12, 13. 14. Rom. 16, 16; 1 Cor. 16, 20; 2 Cor. 13, 13.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAPITOLUL I.

Roadele credinței spre moștenirea împărăției cerurilor. Indemnare la păzirea învățăturilor sale, întemeind-o pe mărturia Tatălui despre Fiul în Tavor și pe sf. Scriptură.

Simon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credință întocmai cinstită întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos;

2. Dar vouă și pace să se imulțească întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos Domnului nostru,

3. Precum nouă dumneze-

iasca putere a lui toate cele ce sânt spre viață și buna-credință ne-a dăruit, prin cunoștința celui ce ne-a chemat pre noi prin slavă și prin fapta bună;

4. Prin care cele scumpe și mari făgăduințe s'au dăruit nouă: ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeesței firi, fugind de stricăciunea poștei cei din lume.

5. Și întru aceasta singură, toată nevoia puind, sporii întru credința voastră fapta bună; iar întru fapta bună cunoștința;

6. Iar întru cunoștință înfrânarea; iar întru înfrânare

1. 1. Fapt. 15, 14; Rom. 1, 13.
2. 1 Petr. 1, 2. 3. 1 Petr. 2, 6.

5. Gal. 5, 6.

— 552 —

II PETRU

1. 7.

1. 19.

răbdarea; iar întru răbdare buna-credință;

7. Iar întru buna-credință iubirea de frați; iar întru iubirea de frați dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind și imulțindu-se, nu deșerți nici fără de roadă vor face pre voi spre cunoștința Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea orb este, nevăzând departe, uitare luând de curăția păcatelor sale celor de demult.

10. Pentru aceea fraților, mai vârtos nevoiți-vă ca să faceți adevărită chemarea și alegerea voastră: că acestea făcând, nu veți greși niciodată.

11. Că așa din destul se va da vouă intrarea întru veșnica împărăție a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos.

12. Pentru aceea nu mă voi lenevi a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că și știți, și sânteți înțăriți întru adevărul acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu

dreptul, până când sânt într'acest trup, a vă deșteptă pre voi cu aducerea aminte.

14. Știind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos mi-a arătat mie.

15. Iar mă voi voi nevoi, și pururea a vă aveă pre voi după eșirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

16. Că nu urmând basnelor celor meșteșugite, am spus vouă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind mării a celuiia.

17. Că a luat dela Dumnezeu Tatăl cinste și slavă, glas ca acesta venind către dânsul dela slava cea cu mare cuviință: Acesta este Fiul meu cel iubit întru care bine am voit.

18. Și acest glas noi l-am auzit din cer pogorându-se, fiind cu dânsul în muntele cel sfânt.

19. Și avem mai adevărat cuvântul cel prorocesc; la ca-

14. Ioan 21, 18. 16. 1 Cor. 1, 17;
2, 4. 17. Mat. 17, 5; 3, 17; Efes.
1, 6. 18. Mat. 17, 1. 19. Ps. 118, 105;
2 Cor. 4, 6.
8. Tit. 3, 14. 9. 1 Ioan 2, 6.
10. Evr. 3, 14. 12. Rom. 15, 14.
Iud. 5. 13. c. 3, 1.

— 553 —

re bine faceți luând aminte, ca la o lumină ce strălucește în loc întunecos, până ce ziua va lumina, și luceafărul va răsări întru inimile voastre:

20. Aceasta mai întâi știind, că toată prorocia scrip-turei cu a sa deslegare nu se face.

21. Pentrucă nu prin voia oamenilor s'a făcut cândva prorocie; ci purtându-se de Duhul Sfânt au grăit oame-nii cei sfinți ai lui Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Mai înainte vestire despre ivirea e-reticilor cu înșălăcuni și pedeapsa lor. Infruntarea obiceiurilor rele,

Însă au fost și proroci min-ciunoși întru norod, precum și între voi vor fi învățători minciunoși, carii vor băga e-resuri de pierzare, și se vor lepăda de stăpânul cel ce i-a răscumpărat pre dâșii, adu-cându-și lor grabnică pier-zare.

2. Și mulți vor merge în urma înverșunărilor lor; prin

20. Rom. 12, 1; 2 Tim. 3, 18.

21. Fapt. 28, 19.

II. 1. Mat. 24, 11; 1 Tim. 4, 1; Iud. 4, 2. 2 Tim. 4, 3.

carii se va huli calea adevă-rului.

3. Și pentru lăcomia cu cu-vinte amăgitoare pre voi vă vor precupi: a căror judecată încă de demult nu zăbăvește și pierzarea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dum-nezeu pre îngerii carii au gre-șit nu i-a cruțat, ci cu lanțu-rile întunerecului în tartar le-gându-i, i-a dat spre judecată a se păzi;

5. Și lumea cea dintâi nu o a cruțat, ci pre Noe, al op-tulea mărturisitor al dreptă-ței, l-a păzit, potop în lume a-celor necredincioși aducând;

6. Și cetățile Sodomlenilor și ale Gomorului arzându-le, cu sfărâmare le-a osândit, pil-dă puindu-le celor ce vor să petreacă întru păgânătate;

7. Și pre dreptul Lot ce era năcăjit de petrecerea cea dim-preună a celor fărădelege în-tru înverșunare, l-a izbăvit:

8. (Pentrucă cu vederea și cu auzul, dreptul acela viețu-ind între dâșii, din zi în zi își muncia sufletul cel drept

4. v. 9; Iud. 6. 5. c. 3, 6; Fac. 7, 7. 6. Fac. 19, 24; Iud. 7; Evr. 11, 7. 8. Ps. 118, 139; Ez. 9, 4.

că faptele lor cele fărădelege);

9. Știe Domnul pre cei bine credincioși a-i izbăvi de is-pită, iar pre cei nedrepti a-i păzi la ziua judecăței ca să se muncească;

10. Iar mai vârtos pre cei ce umblă după trup întru po-fta spurcăciunei, și de domnie nu bagă seamă. Indrăzneți, o-braznici, slavele hulind, nu se cutremură.

11. Unde îngerii, cu tăria și cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hula.

12. Iar aceștia ca niște dobi-toace necuvântătoare firești, născute spre vânare și stri-căciune, întru cele ce nu în-țeleg hulind, întru stricăciu-ne lor vor peri;

13. Luând plata nedreptă-ței, dulceață socotind pre de-sfătarea cea din toate zilele. Spurcații și necurații, carii se hrănesc cu înșelăciunile lor, mâncând cu voi;

14. Ochi având plini de preacurvie, și de păcat nepă-răsit; amăgind sufletele cele

neîntărite: inimă deprinsă în lăcomie; având filii blăstămu-lui:

15. Carii lăsând calea cea dreaptă au rătăcit, urmând căei lui Valaam din Vosor, care plata nedreptăței a iubit;

16. Iar mustrare pentru fără delegea sa a avut: asin ne-cuvântător, cu glas omenesc grăind, a oprit nebunia pro-rocului.

17. Aceștia sânt izvoare fă-ră de apă, nori care se poartă de vifor, cărora negura întu-nerecului în veac se păzește.

18. Pentrucă cele semețe ale deșărtăciunei spuind, a-măgesc cu poftă trupești, și cu învierșunări, pre cei ce cu adevărat au scăpat dela cei ce viețuesc întru înșelăciune.

19. Făgăduindu-le slobo-zenia, singuri robi fiind ai stricăciunei: pentrucă ori de ce este cineva biruit, de aceia s'a și rob.

20. Că dacă după ce au scăpat dela spurcăciunile lu-meii prin cunoștința Domnu-

15. Iud. 11; Num. 22, 6; Apoc. 2, 14. 16. Num. 22, 28. 17. Iud. 13.

18. Iud. 16. 19. Ioan 8, 34.

20. c. 1, 2; 3, 18; Fil. 3, 7; Mat. 12, 45; Evr. 10, 26.

9. 1 Cor. 10, 12. 10. Iud. 8.

11. Iud. 9. 12. Iud. 10; Ier. 12, 2.

13. Iud. 15.

lui și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăși împletindu-se, se biruesc, s'au făcut lor cele de pre urmă mai rele decât cele dintâi.

21. Pentru că mai bine eră lor a nu fi cunoscut calca dreptăței, decât după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi dela sfânta poruncă ce li s'a dat lor.

22. Că s'a întâmplat lor pilda cea adevărată: Căinele s'a întors la borătura sa; și porcul scăldat, la mocirla tinei.

CAPITOLUL III.

Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cuvințioasă pentru ea.

Si aceasta acum, iubiților, a doua epistolă scriu vouă; întru care deștept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată:

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai nainte grăite de sfinții proroci, și de porunca noastră, cari sântem apostoli ai Domnului și Mântuitorului:

3. Aceasta mai înainte ști-

21. Luc. 12, 41, 22. Pild. 26, 11.

III. 1. c. 1, 19. 2. Iud. 17.

3. c. 1, 20; Iud. 8; 1 Tim. 4, 1.

ind, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla duple poștele lor,

4. Și vor zice: Unde este făgăduința venirii lui? că de când părănșii au adormit, toate așa rămân precum au fost din începutul zidirei.

5. Căci ei nu voesc a ști aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile au fost de demult, și pământul din apă și prin apă s'a așezat:

6. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-se, a perit:

7. Iar cerurile aceste de acum și pământul cu același cuvânt sânt puși supt păstrare, păzindu-se focului la ziua judecăței și a pierderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se tănuască de voi, iubiților, că o zi înaintea Domnului, este ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.

9. Nu va zăbăvi Domnul făgăduința, precum oarecarii zăbavă o socotesc; ci îndelung rabdă pentru noi, ne-

4. Is. 5, 26. 5. Fac. 1, 9; Ps. 23, 2.

6. c. 2, 6; Fac. 7, 11; Mat. 24, 39.

7. Iud. 16. 8. Ps. 89, 4.

9. Av. 2, 3; 1 Tim. 2, 4.

vrând ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10. Iar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea; întru care cerurile cu sunet vor trece, stihile arzând se vor strică, și pământul și cele de pre dânsul lucruri vor arde.

11. Deci dacă au acestea toate a se strică, în ce fel trebuie să fiți voi întru sfințele petreceri cele dimpreună și întru faptele buneicredințe,

12. Așteptând și dorind a fi mai degrabă venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arzând se vor strică, și stihile aprinzându-se se vor topi?

13. Că ceruri noi și pământ nou, după făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea lăcuește.

14. Pentru aceea, iubiților, acestea așteptând, nevoiți-vă să vă aflați lui nespurcați, și neîntinați, în pace.

10. 1 Tes. 5, 2; Luc. 21, 20; Evr.

1, 11. 13. Is. 66, 17; Apoc. 21, 1.

14. 1 Tes. 3, 13; 1 Cor. 1, 6.

15. Și pre îndelunga-răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiți; precum și iubitul nostru frate Pavel du-pre înțelepciunea cea dată lui a scris vouă;

16. Precum și întru toate epistoliile sale, grăind de acestea; întru care sânt unele cu anevoe a se înțelege, pe care cei neînvățați și neîntăriți le răsvrătesc ca și pre celelalte scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci voi, iubiților, acestea mai înainte știind, păziți-vă, ca nu cu înșelăciunea celor fărădelege fiind strămutați, să cădeți dela întărirea voastră.

18. Ci să creșteți întru harul, și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava și acum și în ziua veacului. Amin.

15. Rom. 2, 4. 16. Rom. 8, 19;

1 Cor. 15, 21; 1 Tes. 4, 15.

17. Marc. 13, 1; Iud. 20.

18. c. 2, 20; Iud. 25; 1 Petr. 5, 11.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ ÎNTÂIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAPITOLUL I.

Mărturisire că Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Indemnare spre a fugi de păcate.

Ce eră dintru început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit, și mâinile noastre au pipăit, de Cuvântul vieții;

2. (Și viața s'a arătat, și o am văzut, și mărturisim, și vestim vouă viața cea veșnică, care eră la Tatăl, și s'a arătat nouă;)

3. Ce am văzut și am auzit spunem vouă, ca și voi împărtășire să aveți cu noi: și împărtășirea noastră este cu

1. 1. c. 2, 13; Luc. 24, 39.
2. Ioan 1, 2; 4, 14.

Tatăl și cu Fiul lui, Iisus Hristos.

4. Și acestea scriem vouă, ca bucuria voastră să fie deplină.

5. Și aceasta este vestirea care am auzit dela dânsul, și vestim vouă, că Dumnezeu lumină este, și nici un întunec întru dânsul nu este.

6. De vom zice că împărtășire avem cu dânsul, și întru întunec umblăm, mincim, și nu facem adevărul:

7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtășire avem unii cu alții, și sângele lui Iisus

4. Ioan 15, 11; 16, 24. 5. Ps. 103, 2; Ioan 8, 12. 6. c. 2, 4.
7. Efes. 5, 8; Evr. 9, 14.

1, 8.

I IOAN

2, 8.

Hristos, Fiului lui ne curățește pre noi de tot păcatul.

8. De vom zice că păcat nu avem, pre noi înși-ne ne înșălăm, și adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept ca să ne erte nouă păcatele, și să ne curățească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păcătuit, minciunos facem pre dânsul, și cuvântul lui nu este întru noi.

CAPITOLUL II.

Hristos ne curățește de tot păcatul. Indemnări spre păzirea poruncilor și spre dragostea fără care nu este creștinătate. Fugire de dragostea lumii. Antihriștii sânt mulți. Minciunos este tot cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristos. Adevărata ungere.

Feji mei, acestea scriu vouă, ca să nu păcătuiți. Și dacă cineva va păcătuî, mângâitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept:

2. Și acesta este curățire de păcatele noastre: și nu nu-

9. Pild. 23, 13; 1 Tes. 5, 22.
10. c. 2, 14; Ioan 5, 18.
11. 1. Ioan 14, 16; Rom. 8, 26;
Evr. 7, 25. 2. Col. 1, 20.

mai de ale noastre, ci și de ale a toată lumea.

3. Și întru aceasta știm că l-am cunoscut pre dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.

4. Cel ce zice: L-am cunoscut pre dânsul și poruncile lui nu le păzește, minciunos este, și întru acesta adevărul nu este.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplin este: întru aceasta cunoaștem că întru dânsul sântem.

6. Cel ce zice că petrece întru dânsul, dator este precum acela a umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu scriu vouă poruncă nouă, ci poruncă veche care ați avut dintru început. Porunca cea veche este cuvântul care ați auzit dintru început.

8. Iarăși, poruncă nouă scriu vouă, care este adevărată întru dânsul și întru voi; că întunerecul a trecut, și lu-

3. Ioan 15, 10. 4. c. 1, 2; 4, 30.
5. Ioan 14, 21; c. 4, 19.
6. Ioan 16, 41; 7. 2 Ioan 5; Mat. 5, 48. 8. Ioan 13, 34; Rom. 13, 10.

mina cea adevărată iată ră-sare.

9. Cel ce zice că este întru lumină, și pre fratele său urăște, întru întunec este până acum.

10. Cel ce iubește pre fratele său întru lumină petrece, și sminteală întru dânsul nu este.

11. Iar cel ce urăște pre fratele său întru întunec este, și întru întunec umblă, și nu știe încotro merge, că întunerecul a orbit ochii lui.

12. Scriu vouă, fiilor, că se eartă vouă păcatele, pentru numele lui.

13. Scriu vouă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scriu vouă, tinerilor, că ați biruit pre cel viclean. Scris-am vouă, pruncilor, că ați cunoscut pre Tatăl.

14. Scris-am vouă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scris-am vouă, tinerilor, că santeți tari, și cuvântul lui Dumnezeu petrece întru voi, și ați biruit pre cel viclean.

9. c. 4, 20. 10. c. 3, 14.

11. Ioan 12, 22. 12. Luc. 24, 47; Fapt. 4, 13. 13. Efes. 6, 10.

15. Nu iubiți lumea, nici cele din lume. De iubește cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul.

16. Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului, și pofta ochilor, și trufia vieții, nu este dela Tatăl, ci din lume este.

17. Și lumea trece, și pofta ei: iar cel ce face voea lui Dumnezeu petrece în veac:

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este: și precum ați auzit că antihrist vine, și acum antihristi mulți s'au făcut; dintru aceasta cunoaștem că ceasul cel de apoi este.

19. Dintru noi au eșit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci au eșit ca să se arate că nu sânt toți dintru noi.

20. Și voi ungere aveți dela Cel Sfânt, și știți toate.

21. Nu am scris vouă ca cum n'ați ști adevărul, ci ca cum l'ați ști pre el, și cum că toată minciuna nu este din adevăr.

22. Cine este mincinos fără

15. Iac. 4, 4. 16. Mat. 24, 5; 2 Ioan 7; 1 Petr. 4, 7. 19. Fapt. 20, 30; 1 Cor. 11, 19.

numai cel ce tăgăduște că Iisus este Hristos? Acesta este antihrist, care tăgăduște pre Tatăl și pre Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduște pre Fiul, nici pre Tatăl nu are: iar cel ce mărturisește pre Fiul și pre Tatăl are.

24. Drept aceea voi ce ați auzit dintru început, întru voi să rămâe. Și de va rămânea întru voi ce ați auzit dintru început, și voi în Fiul, și în Tatăl veți rămânea.

25. Și aceasta este făgăduința care însuși a făgăduit nouă, viața cea veșnică.

26. Acestea am scris vouă pentru cei ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea care ați luat dela dânsul întru voi să rămâe, și nu aveți trebuință ca să vă învețe pre voi cineva: ci precum aceeași ungere vă învață pre voi pentru toate, și adevărată este, și nu este mincinoasă, și precum v'a învățat pre voi, rămâneți întru aceasta.

28. Și acum, fiilor, rămâneți întru aceasta ca să avem

23. 2 Ioan 9; Ioan 5, 35; 15, 22. 25. 5, 11. 27. Ioan 14, 26. 28. c. 3, 21; Efes. 3, 15.

îndrăzneală când se va arăta, și să nu ne rușinăm de dânsul la venirea lui.

29. De știți că este drept, cunoașteți că tot cel ce face dreptate dela dânsul s'a născut.

CAPITOLUL III.

Fiii lui Dumnezeu sânt fericiți cu nădejdea întru dânsul, se curățesc de păcate, iubesc pe frați și se născ de lume. Dragostea către aproapele și milostenia. Știința cea bună este prin credința lui Iisus Hristos.

Vedeți ce fel de dragoste ne-a dat nouă Tatăl, ca fiii ai lui Dumnezeu să ne numim: pentru aceasta lumea nu cunoaște pre noi, căci nu l-a cunoscut pre dânsul.

2. Iubiților, acum fii ai lui Dumnezeu sântem, și încă nu s'a arătat ce vom fi: ci știm că când se va arăta, asemenea lui vom fi; că-l vom vedea pre el precum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întru dânsul, se curățește pre sine, precum și el este curat.

29. c. 3, 7.

III. 1. Ioan 17, 26. 2. Ioan 1, 12; Rom. 8, 18; Col. 3, 4.

4. Tot cel ce face păcatul și fărădelegea face: și păcatul este fărădelegea.

5. Și știți că el s'a arătat ca să ridice păcatele noastre; și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întru dânsul nu păcătuiește: și tot cel ce face păcatul nu l-a văzut pre el, nici l-a cunoscut pre el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele pre voi: cel ce face dreptate, drept este, precum și acela drept este.

8. Cel ce face păcatul din diavolul este; că din început diavolul păcătuiește. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dumnezeu păcat nu face; că sămânța lui întru dânsul petrece: și nu poate să păcătuiească, că din Dumnezeu s'a născut.

10. Întru aceasta arătați sănt fiii lui Dumnezeu, și fiii diavolului: tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumne-

4. c. 5, 17; 1 Petr. 2, 21, s.
5. Is. 53, 4. 6. c. 2, 5; 2 Ioan 11.
8. Ioan 8, 44. 9. c. 5, 18.
10. Ioan 8, 47.

zeu, nici cel ce nu iubeste pre fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea care ați auzit dintru început, ca să iubim unul pre altul.

12. Nu precum Cain care eră din vicleanul, și a ucis pre fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis pre el? Căci lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte în viață, pentru că iubim pre frați. Cel ce nu iubeste pre fratele petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pre fratele său ucigător de oameni este: și știți că tot ucigătorul de oameni nu are viață veșnică întru dânsul petrecând.

16. Întru aceasta am cunoscut dragostea, că el și-a pus sufletul său pentru noi: și noi datori săntem pentru frați să ne punem sufletele.

11. c. 1, 4; 2, 7, s.; Ioan 13, 34.
12. Fac. 4, 5; Mat. 23, 35; Iud. 11, 13. Mat. 5, 11; Ioan 15, 18.
14. Ioan 5, 34; Lev. 19, 17.
15. c. 2, 10, s.; Mat. 5, 31, s.
16. Ioan 15, 13, s.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteia, și vede pre fratele său având trebuință, și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?

18. Fii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și întru aceasta cunoaștem că sântem din adevăr, și înaintea lui vom încredința inimile noastre.

20. Că de ne arată pre noi inima noastră vinovați, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arăta pre noi vinovați inima noastră, îndrăznire avem către Dumnezeu.

22. Și orice vom cere, vom lua dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui, și cele plăcute înaintea lui facem.

23. Și aceasta este porunca lui: Ca să credem întru numele lui Iisus Hristos Fiului lui, și să iubim unul pre al-

17. c. 2, 4, 10. 18. Iac. 1, 25; 2, 15.
21. c. 2, 20; 4, 17; 5, 14; Eies. 3, 11; Evr. 4, 18. 22. Marc. 11, 24; Ioan 9, 41. 23. c. 3, 11; Ioan 6, 29; Marc. 12, 31.

tul, precum ne-a dat nouă poruncă.

24. Și cel ce păzește poruncile lui întru dânsul petrece, și acela întru el. Și întru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, din Duhul care a dat nouă.

CAPITOLUL IV.

Cercarea înșelătorilor mincinoși și faptele dragostei către Dumnezeu și aproapele.

Iubiților, să nu credeți pre tot duhul, ci să ispițiți duhurile de sănt dela Dumnezeu: că mulți proroci mincinoși au eșit în lume.

2. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: Tot duhul care mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, dela Dumnezeu este:

3. Și tot duhul care nu mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, dela Dumnezeu nu este: și acela este al lui antihrist, de care ați auzit că va veni; și acum în lume este.

21. Ioan 14, 25; Rom. 8, 9; 2 Cor. 1, 37.
IV. 1. 2 Ioan 7; 2 Petr. 2, 1.
2. 1 Cor. 12, 3. 3. c. 2, 22.

4. Voi dela Dumnezeu săn-
teți, fiilor, și ați biruit pre a-
cela: căci mai mare este cela
ce este întru voi decât cela
ce este în lume.

5. Accia din lume sânt: pen-
tru aceea din lume grăesc, și
lumea pre dânșii ascultă.

6. Noi din Dumnezeu sântem;
cel ce cunoaște pre Dum-
nezeu ascultă pre noi; care
nu este din Dumnezeu nu ne
ascultă pre noi. Dintru acea-
sta cunoaștem duhul adevă-
rului, și duhul înșelăciunii.

7. Iubiților, să iubim unul pre
altul: că dragostea dela Dum-
nezeu este; și tot cel ce iubește,
din Dumnezeu este născut,
și cunoaște pre Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu
cunoaște pre Dumnezeu; că
Dumnezeu dragoste este.

9. Întru aceasta s'a arătat
dragostea lui Dumnezeu în-
tru noi, că pre Fiul său cel
unul-născut l'a trimis Dum-
nezeu în lume, ca să viem
printr'însul.

10. Întru aceasta este dra-

gostea, nu că noi am iubit
pre Dumnezeu, ci căci el ne-a
iubit pre noi, și a trimis pre
Fiul său curățire pentru pă-
catele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumne-
zeu așa ne-a iubit pre noi, și
noi datorii sântem să iubim
unul pre altul.

12. Pre Dumnezeu nimeni
nici odinioară nu l'a văzut.
De iubim unul pre altul, Dum-
nezeu întru noi petrece, și dra-
gostea lui desăvârșit este în-
tru noi.

13. Întru aceasta cunoaștem
că petrecem întru dânsul, și
el întru noi, că din Duhul său
ne-a dat nouă.

14. Și noi am văzut și mărtu-
risim că Tatăl a trimis pre
Fiul Mântuitor lumii.

15. Oricare mărturisește că
Iisus este Fiul lui Dumne-
zeu, Dumnezeu întru acela
petrece, și acela întru Dum-
nezeu.

16. Și noi am cunoscut și
am crezut dragostea care are
Dumnezeu întru noi. Dum-
nezeu dragoste este; și cela

4. 4 Imp. 6, 12; 2 Paral. 32, 7.
5. Ioan 3, 21; 15, 19. 6. Ioan 8, 41.
7. c. 5, 11; Ioan 8, 48. 9. Ioan
3, 16; Rom. 5, 8; Tit. 2, 11. 10. Rom.
5, 10; 2 Cor. 5, 18; Col. 1, 30.

11. Mat. 18, 33. 12. Es. 33, 30;
Ioan 1, 18; 1 Tim. 6, 16. 13. c. 5, 8.
16. Ioan 6, 69.

ce petrece întru dragoste întru
Dumnezeu petrece, și Dum-
nezeu întru dânsul.

17. Întru aceasta s'a săvâr-
șit dragostea cu noi, că în-
drăznire să avem în ziua ju-
decăței: pentru că precum el
este, și noi sântem în lumea
aceasta.

18. Frică nu este întru dra-
goste; ci dragostea cea desă-
vârșit scoate afară pre frică:
că frica pedeapsă are. Iar cela
ce se teme nu este deplin în-
tru dragoste.

19. Noi iubim pre dânsul,
că el întâi ne-a iubit pre noi.

20. De va zice cineva: lu-
besc pre Dumnezeu, iar pre
fratele său urăște, mincinos
este: că cela ce nu iubește pre
fratele său pre care l'a văzut,
pre Dumnezeu pre care nu
l'a văzut cum poate să-l iu-
bească?

21. Și această poruncă avem
dela dânsul: Ca cel ce iube-
ște pre Dumnezeu să iubea-
scă și pre fratele său.

17. c. 3, 21. 20. c. 2, 4, 11.
21. c. 5, 1; Marc. 12, 31.

CAPITOLUL V.

*Despre cei născuți din Dumnezeu și
adevărata dragoste către El. Cre-
dința biruește lumea. Cele trei mă-
ruri de pre pământ și din cer că
Hristos este om adevărat și adevă-
rat Fiul lui Dumnezeu. Păcat de
moarte și nu de moarte.*

Tot cel ce crede că Iisus
este Hristos, din Dumne-
zeu, este născut: și tot cel ce
iubește pre cel ce a născut,
iubește și pre cel ce s'a nă-
scut dintr'însul.

2. Întru aceasta cunoaștem
că iubim pre fiii lui Dumne-
zeu, când iubim pre Dumne-
zeu, și poruncile lui păzim.

3. Că aceasta este drago-
stea lui Dumnezeu, că porun-
cile lui să păzim: și porun-
cile lui grele nu sânt.

4. Căci tot cel născut din
Dumnezeu biruește lumea: și
această este biruința care bi-
ruește lumea, credința noa-
stră.

5. Cine este cel ce biruește
lumea, fără numai cel ce cre-
de că Iisus este Fiul lui Dum-
nezeu?

V. 1. Ioan 1, 12. 2. c. 3, 19.
3. Ioan 14, 19; Mat. 11, 20.
4. Ioan 1, 19; 18, 23.
5. c. 4, 4; 1 Cor. 15, 57.

6. Acesta este care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și Duhul este cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sânt carii mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Duh; și acești trei una sânt.

8. Și trei sânt carii mărturisesc pre pământ, duhul și apa, și sângele: și acești trei întră una sânt.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este: că aceasta este mărturia lui Dumnezeu care a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede întru Fiul lui Dumnezeu are mărturia întru sine: cel ce nu crede lui Dumnezeu mincinos l'a făcut pre dânsul; pentru că n'a crezut la mărturia care a mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că viața veșnică ne-a

dat nouă Dumnezeu, și această viață întru Fiul lui este.

12. Cel ce are pre Fiul are viața; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu viața nu are.

13. Acestea am scris vouă celor ce credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu; ca să știți că viața veșnică aveți, și ca să credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăznirea care avem către dânsul, că de vom cere ceva după voia lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm că ne aude pre noi, orice vom cere, știm că vom avea cererile care cerem dela dânsul,

16. De va vedea cineva pre fratele său păcătuiind păcat nu spre moarte, să ceară, și va da lui viață celor ce păcătuesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte: nu pentru acela zic ca să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat este: și este păcat nu spre moarte.

18. Știm că tot cel născut

din Dumnezeu nu păcătuiește; ci cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pre sine însuși, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu sântem, și lumea toată întru cel rău zace.

20. Și știm că Fiul lui Dum-

nezeu a venit, și ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaștem pre cel adevărat, și să fim întru cel adevărat, întru Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeul cel adevărat, și viața cea veșnică.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi de idoli. Amin.

19. Gal. 1, 1; 20. Ioan 1, 1; Fapt. 3, 15; Rom. 9, 1; 1 Tim. 3, 4; Evr. 1, 2.

21. Eș. 20, 3; 1 Cor. 10, 11.

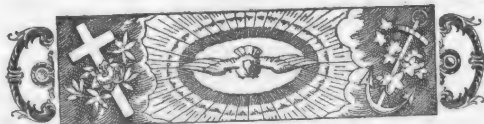

6. Ioan 19, 34; 7. Mat. 28, 19.

9. Ioan 8, 17; 10. Rom. 8, 16; Ioan 3, 35; 11. Ioan 1, 4.

14. c. 2, 25; 3, 21; 4, 17; Efes.

3, 12; Evr. 4, 12; 16. Mat. 12, 31; 18. c. 3, 9; 2 Tes. 3, 3.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAPITOLUL I.

Dragostea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor. Ferirea de amăgitori.

Bătrânul aleasei doamne și fiilor ei, pre carii eu iubesc într-un adevăr; și nu numai eu, ci și toți carii au cunoscut adevărul:

2. Pentru adevărul care petrece într-un noi, și cu noi va fi în veac.

3. Fie cu voi dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, într-un adevăr și într-un dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiii tăi umblând

1. 1. 3, Ioan v. 1. 3. 1 Tim. 1, 3.

într-un adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Și acum te rog, doamnă, nu ca cum ai scrie ție poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unul pre altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Și aceasta este porunca: Precum ai auzit dintru început, ca să umblați întru dânsa.

7. Pentru că mulți amăgitori au intrat în lume, carii nu mărturisesc pre Iisus Hristos, să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor și antihrist.

5. Marc. 12, 31. 6. 1 Ioan 5, 3. 7. Mat. 24, 1; 2 Petr. 2, 1; 1 Ioan 2, 18; 4, 1, s.

1, 8.

II IOAN

1, 13.

8. Păziți-vă pre voi înși-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată de săvârșit.

9. Tot cel ce calcă porunca, și nu rămâne într-un învățătura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu. Iar cel ce rămâne într-un învățătura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiul are.

10. Oricine va veni la voi, și nu va aduce învățătura a-

ceasta, să nu-l primiți în casă, și să nu-i ziceți lui: Bucură-te:

11. Că cel ce îi va zice lui Bucură-te, se va face părtaş faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit pre hârtie și cu cernelă: ci nădăjduesc că voi veni la voi, și gură către gură voi grai, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Închină-se ție fiii surorii tale celei alose. Amin.

8. Marc. 13, 9; Gal. 3, 1. 9. 1 Ioan 2, 22, s. 10. 2 Tes. 3, 6.

12. 3 Ioan 13; 1 Ioan 1, 4.

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ A TREIA

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAPITOLUL I.

Laudă iubirea de streini a fraților pentru Hristos. Răutatea și neomenia lui Diotrefis. Dă mărturie bună lui Dimitrie.

Bătrânul lui Gaie celui iubit pre care eu iubesc întru adevăr.

2. Iubitule, pentru toate fac rugăciune ca să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, după ce au venit frații și au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

1. 1. Fapt. 19, 30; 20; 2 Ioan 1; Rom. 16, 23; 1 Cor. 1, 15.
3. 2 Ioan 4.

4. Mai mare bucurie decât aceasta nu am când aud că fiii mei umblă întru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci orice lucrezi către frați, și către cei streini;

6. Carii au mărturisit de dragostea ta înaintea bisericii: pre carii bine vei face de îi vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu;

7. Că pentru numele lui au eșit, nimic luând dela Neamuri.

8. Noi dar, datori sântem să primim pre unii ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

6. Tit. 3, 13; 7. Mat. 10, 8; Cor. 9, 12; 8. Mat. 10, 14; Luc. 10, 8; Evr. 13, 2.

— 570 —

III IOAN

1, 14.

1, 9.

9. Am scris bisericii: ci Diotrefis, cel ce iubește să le fie lor căpetenie, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta de voi veni, voi pomeni lui faptele care face, ocărându-ne pre noi cu cuvinte rele: și neîndestulat fiind cu acestea, nici însuși primește pre frați, și pre cei ce vor îi oprește, și din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. Cea ce face bine din Dumnezeu este: iar cea ce face rău n'a văzut pre Dumnezeu.

10. Mat. 23, 12.

11. Ps. 36, 31; 1 Ioan 3, 8.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărturie de către toți, și de către însuși adevărul, și noi încă mărturisim; și știți că mărturia noastră adevărată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voesc cu cerneală și cu condeiu a-ți scrie ție:

14. Ci nădăjduesc că fără de zăbavă te voi vedea, și gură către gură vom grăi. Pa-
ce ție. Închină-se ție prietenii. Spune închinăciune prietenilor pre nume. Amin.

12. Ioan 19, 35.

13. 2 Ioan 12.

14. 1 Petr. 5, 14.

— 571 —

EPISTOLIEA SOBORNICEASCĂ

A
SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

CAPITOLUL 1.

*Indeamnă la statornicie în credință.
Muncile celor necredincioși și ne-
rați. Pilde și prorocii.*

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos, și frate al lui Iacov, celor sfinți întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Hristos păziți și chemați:

2. Milă vouă, și pace, și dragoste să se immulțescă.

3. Iubiților, toată nevoia făcând a serie vouă de cea de obște mântuirea voastră, nevoe am avut a vă serie vouă, rugându-vă să stați vitejește pentru credința ceea ce odată s'a dat sfinților.

1. 1. Mat. 13, 55; Luc. 6, 18.
3. Fil. 1, 5; 1 Tim. 1, 18.

4. Căci au intrat oarecarii oameni, carii de demult mai înainte au fost scriși spre această osândă, necredincioși, carii schimbă darul Dumnezeului nostru întru învierșurare, și pre cel unul Stăpânul Dumnezeu, și Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.

5. Și voiți să vă aducă aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul după ce a scos pre norod din pământul Egiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au crezut i-a pierdut.

6. Și pre îngerii carii nu și-au păzit dregătoria lor, ci și-au lăsat lăcașul lor, spre

4. Tit. 1, 18. 5. Num. 13, 35; 1 Cor. 10, 5. 6. Ioan 8, 44; 2 Petr. 2, 4.

IUDA

1, 16.

1, 7.

judecata zilei celei mari, legăturilor celor veșnice sub înțuneric îi ține.

7. Precum Sodoma și Gomora, și cetățile cele dimprejur lor, care întru același chip curvau și umblau în urma altui trup, sunt puse înainte întru pildă, a focului celui veșnic muncă luând.

8. Asemenea și aceștia vise visând, trupul își spuncă, și domnia leapădă, și slavele hulesc.

9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul prieindu-se grăia pentru trupul lui Moisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pre tine Domnul.

10. Iar aceștia câte nu știu hulesc: și câte duple fire, ca niște dobitoace necuvântătoare știu, întru acelea se strică.

11. Vai lor! că în calea lui Cain au umblat, și întru înșelăciunea lui Valaam, prin mită s'au vărsat, și întru împotivirea în cuvinte a lui Core au perit.

12. Aceștia sânt între dragostele voastre, ca niște pietre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pre sine păscându-se; nori fără de apă, ce se poartă de vânturi; copaci tomnatici neroditori, de două ori morți și desrădăcinați.

13. Valuri sălbătice de mare, spumegându-și rușinile lor; stele rătăcitoare, cărora negura întunerecului în veac se păzește.

14. Și a prorocit de aceștia și Enoh, cel al șaptelea dela Adam, zicând: Iată, va veni Domnul întru mii de sfinți săi.

15. Să facă judecată împotriva tuturor, și să mustră pre toți necredincioșii de toate faptele păgânătății lor cu care au făcut fărădelege, și de toate cuvintele lor cele aspre, care au grăit împotriva lui păcătoșii cei necredincioși.

16. Aceștia sânt cârtitori, grăitori de rău, carii umblă duple poștele lor cu păgânătate și cu călcare de lege; și gurile lor grăesc cele cu se-

7. Fac. 19, 24. 8. Eș. 22, 3; 2 Petr. 2, 10. 9. Dan. 12, 1. Zah. 3, 2.
10. 2 Petr. 2, 12. 11. Fac. 4, 5.
Apoc. 2, 14. Num. 16, 1.

14. Fac. 5, 21. 15. Mat. 25, 31.
12, 35. 16. Ps. 16, 10.

— 573 —

meșie, mirându-se de fețe pentru vre-o dobândă.

17. Iar voi, Iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele care s'au zis mai înainte de apostolii Domnului nostru, Iisus Hristos;

18. Căci au zis vouă că în vremea de apoi vor fi batjocoritori, carii vor umbla după poftele lor cele necurate.

19. Aceștia sânt carii se osibesc pre sine și sânt trupești, neavând Duh.

20. Iar voi, Iubiților, întru sfântă credința voastră zidindu-vă, și întru Duhul Sfânt rugându-vă,

21. Pre voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu vă păziți, așteptând mila Domnu-

18. 1 Tim. 4, 1. 19. Pild. 18, 1.
20. Col. 1, 23.
21. 1 Cor. 1, 7.

lui nostru Iisus Hristos spre viața cea veșnică.

22. Și pre unii să-i vădiți de se vor despărți.

23. Iar pre alții cu frică să-i mântuiți, răpindu-i din foc și să-i certați cu temere urând și haina cea dela trup spurcată.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pre voi fără de păcat, și nespurcați și să vă pue înaintea slavei sale fără prihană întru bucurie.

25. Unuia înțeleptului Dumnezeu și Mântuitorului nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru, slavă și mărire, stăpânire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii. Amin.

23. Amos 4, 11; Zah. 3, 1; Rom. 11, 14; Iac. 5, 19; Is. 64, 6.
25. Rom. 16, 27; 1 Tim. 1, 17.

APOCALIPSIS

SFÂNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAPITOLUL I.

Ioan trimite închinăciuni la șapte Biserici. Videnia cerească a sa în Patmos. El vede pre Iisus între șapte sfenice și șapte stele.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi a dat lui, ca să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab; și a arătat trimițându-o prin îngurul său robului său Ioan:

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și mărturisirea lui Iisus Hristos, și câte a văzut.

3. Fericit este cel ce citește, și cei ce aud cuvintele pro-

rociei acesteia, și păzesc cele scrise întru dânsa: că vremea aproape este.

4. Ioan celor șapte biserici care sânt în Asia; Dar vouă și pace dela cel ce este, și cel ce eră, și cel ce vine; și dela cele șapte Duhuri care sânt înaintea scaunului lui;

5. Și dela Iisus Hristos, marturul cel credincios, cel întâi născut din morți, și stăpânul împăraților pământului. Care ne-a iubit pre noi, și cu sângele său ne-a spălat de păcatele noastre,

6. Și ne-a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu și Tată-

4. Es. 3, 14; Evr. 13, 19; Is. 11, 1.
5. c. 3, 14; Fapt. 26, 23; Gal. 2, 20; Evr. 9, 14. 6. c. 5, 10; 1 Petr. 2, 2.
1. I. Ioan 3, 21; c. 22, 21, 7.
2. c. 6, 9; 3. c. 22, 7; 1 Petr. 4, 7.

1, 7.

lui său; lui slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, vine cu norii; și-l va vedea pre el tot ochiul, și cei ce l-au împuns: și vor plânge înaintea lui toate semințiile pământului. Așa, Amin.

8. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, zice Domnul, cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine. Atotputernicul.

9. Eu Ioan, cel ce sunt și fratele vostru, și părtaş întru necazul, și întru împărăția, și întru răbdarea întru Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se chiamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într-o zi de Duminică, și am auzit după mine glas mare ca de trâmbiță.

11. Zicând: Eu sunt Alfa și Omega, cel dintâi și cel de pre urmă, și: Ce vezi, scrie în carte, și o trimite celor șapte biserici ce sunt în Asia; la Efes, și la Smirna, și la Per-

gam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodichia.

12. Și m'am întors să văd glasul care vorbia cu mine. Și întorcându-mă, am văzut șapte steșnice de aur;

13. Și în mijlocul celor șapte steșnice asemenea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă, și încins pre la fete cu brâu de aur.

14. Iar capul lui și părul alb, ca lăna cea albă, ca zăpada; și ochii lui ca pară de eului;

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse; și glasul lui ca glas de ape multe.

16. Și având în mâna sa cea dreaptă șapte stele, și din gura lui sabie cu două azcuturi, ascuțită eșind; și fața lui precum soarele luminează întru puterea sa.

17. Și dacă l-am văzut pre el, am căzut la picioarele lui ca un mort. Și a pus mâna sa cea dreaptă preste mine, zicând mie: Nu te teme; eu sunt cel dintâi, și cel de pre urmă.

13. c. 2, 1; Ez. 1, 13. 14. c. 2, 13.

7. Zah. 12, 10; Ioan 19, 31.
8. c. 22, 13; Is. 41, 4.
9. Rom. 8, 37.

1, 18.

18. Și cel ce sunt viu, și am fost mort; și, iată, sunt viu în vecii vecilor, Amin; și am cheieele iadului și ale morței.

19. Scrie cele ce ai văzut, și cele ce sunt, și cele ce vor să fie după acestea;

20. Taina celor șapte stele care le-ai văzut în dreapta mea, și cele șapte steșnice de aur. Cele șapte stele ingerii celor șapte biserici sunt: și cele șapte steșnice care le-ai văzut șapte biserici sunt.

CAPITOLUL II.

Cele scrise ingerului Efesienilor. Nicolaii. Cele arătate ingerului smirnenilor. Cele însemnate ingerului Pergamenilor. Antipa, Valaam, Nicolaii. Cele scrise ingerului Teatirelor.

Ingerului bisericii Efesului scrie: Acestea zice cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor șapte steșnice de aur;

2. Știu faptele tale, și osteneala ta, și răbdarea ta, și cum că nu poți suferi pre cei răi; și ai ispitit pre cei ce se zic

pre sine apostoli, și nu sunt, și i-ai aflat pre ei mincinoși;

3. Și ai purtat, și ai răbdare, și pentru numele meu te-ai ostenit și nu ai încetat.

4. Ci am asupra ta, că dragostea ta cea dintâi o ai pă-răsit.

5. Drept aceea adu-ți aminte de unde ai căzut, și te pocăește, și fă faptele cele dintâi; iar de nu, vin la tine curând, și voi mișca steșnicul tău din locul său, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urăști faptele Nicolaitenilor, care și eu le urăsc.

7. Cea ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor: Celui ce va birui voi da lui să mănânce din pomul vieții, care este în mijlocul raiului lui Dumnezeu.

8. Și ingerului bisericii Smirnenilor scrie: Acestea zice cel dintâi și cel de pre urmă, care a murit, și a înviat;

9. Știu faptele tale, și necazul, și sărăcia, (ci bogat ești) și hula celor ce se zic pre sine

18. Rom. 6, 9. 19. c. 14, 13; 4, 1.
20. Mal. 2, 7.
11. 1. c. 1, 13; 13. 2. 1 Ioan 4, 1.

3. Gal. 6, 9; Evr. 12, 1.
6. Ps. 138, 31. 7. Mat. 11, 13.
8. c. 22, 13. 9. c. 3, 9.

Iudei și nu sânt, ci sinagogă a Satanei.

10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimești; că iată, diavolul va să arunce dintru voi în temniță, ca să vă ispiți; și veți avea necaz în zece zile: fii credincios până la moarte, și voiți da ție cununa vieții.

11. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor: Cel ce biruește nu se va nedreptăți de moartea cea de a doua.

12. Și îngerului bisericei cei din Pergam scrie: Acestea zice cel ce are sabia ascuțită de amândouă părțile,

13. Știu faptele tale, și unde locuiești, unde este scaunul Satanei; și ții numele meu, și n'ai lepădat credința mea în zilele în care eră Antipa marturul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde locuiește Satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cei ce țin învățătura lui Valaam, care învăță pre Valac să pue smin-

10. Mat. 10, 22. 12. Efes. 6, 11; Evr. 4, 12. 13. c. 13, 3; 3, 14. Num. 25, 3; 2 Petr. 2, 1; Iud. v. 11.

teală înaintea fiilor lui Israil, ca să mănânce de cele jertfite idolilor, și să curvească.

15. Așa ai și tu pre cei ce țin învățătura Nicolaitenilor, care eu o urăsc.

16. Pocăște-te; iar de nu, vin la tine curând, și voiți face cu ei războiu cu sabia gurei mele.

17. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor: Celui ce biruește voiți da lui să mănânce din manna cea ascunsă, și voiți da lui piatră albă, și în piatră nume nou scris, care nimeni nu-l știe fără numai cel ce îl ia.

18. Și îngerului bisericei cei din Tiatira scrie: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca para focului, și picioarele sale sânt asemenea cu arama de Livan:

19. Știu faptele tale, și dragostea, și slujba, și credința, și răbdarea ta, și faptele tale; cele de pre urmă sânt mai multe decât cele dintâi.

20. Ci am asupra ta puține, că lași pe muierea Ezavel, care se zice pre sine prorociță,

16. c. 19, 15. 17. c. 3, 12; 19, 12. 18. c. 1, 14. 20. 3 Imp. 16, 31.

a învăță și a amăgi pre robii mei să curvească, și să mănânce cele jertfite idolilor.

21. Și am dat ei vreme ca să se pocăiască de curviea sa, și nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o pun pre ea în pat, și pre cei ce curvească cu ea în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele sale.

23. Și pre fiii ei îi voiți ucidă cu moarte; și vor cunoaște toate bisericile că eu sânt cel ce cerc răunchii și inimile: și voiți da vouă unuia fiecăruia după faptele voastre.

24. Iar vouă zic, și celorlalți din Tiatira, căpi n'au învățătura aceasta, și cari n'au cunoscut adâncurile Satanei, precum zic: nu voiți pune preste voi altă greutate.

25. Însă ce aveți țineți până voiți veni.

26. Și celui ce biruește, și păzește până în sfârșit faptele mele, voiți da lui stăpânire preste neamuri:

27. Și le va păstori pre ele cu toiag de fer; ca vasele de

22. c. 18, 2. 23. Ps. 7, 10. 25. c. 3, 11. 26. Ps. 2, 8. 27. c. 12, 5.

lut se vor zdrobi: precum și eu am luat dela Tatăl meu.

28. Și voiți da lui steaua cea de dimineață.

29. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

CAPITOLUL III.

Cele trimise îngerului din Sardes. Cele scrise îngerului Filadelilor. Cele arătate îngerului Laodicheilor.

Și îngerului bisericei cei din Sardes scrie: Acestea zice cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu, și cele șapte stele; știu faptele tale, că ai nume că trăești, și ești mort.

2. Priveghiază, și întărește pre celelalte care vreau să moară: că n'am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai luat și ai auzit, și ține, și te pocăiește. Iar de nu vei priveghia, voiți veni asupra ta ca furul, și nu vei cunoaște în care ceas voiți veni asupra ta.

4. Ai puține nume și în Sardes care nu și-au întinat hai-

28. Luc. 22, 32. 29. c. 3, 2. III. 1. c. 1, 12. 3. 1 Tes. 5, 2. 4. c. 4, 4.

nele lor; și vor umbla împreună cu mine în albe: că vrednici sânt.

5. Cel ce biruește, acesta se va îmbrăca în haine albe; și nu voi șterge numele lui din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu, și înaintea îngerilor lui.

6. Cei ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

7. Și îngerului bisericii cei din Filadelfia scrie: Acestea zice cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide, și nimeni nu închide; și nimeni nu deschide;

8. Știu faptele tale: iată, am dat înaintea ta ușă deschisă, și nimeni nu poate să o închidă pre ea: că mică putere ai, și ai păzit cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, dau din sinagoga Satanei acelor ce se zic pre sine a fi Iudei, și nu sânt, ci mint: iată, voi face pre ei ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor

cunoaște că te-am iubit pre tine.

10. Pentrucă ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voi păzi pre tine de ceasul ispitei; ce va să vie preste toată lumea, ca să ispitească pre cei ce locuiesc pre pământ.

11. Iată, vin curând: ține ce ai, ca nimeni să nu-ți iacununa ta.

12. Cel ce biruește îl voi face pre el stâlp în biserică Dumnezeului meu, și nu va eși afară mai mult: și voi scrie preste el numele Dumnezeului meu, și numele celei Dumnezeului meu, Ierusalimului celui nou, care se pogoară din cer dela Dumnezeu meu; și numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

14. Și îngerului bisericii cei din Laodichia scrie: Acestea zice cel ce este Amin, marturul cel credincios și adevărat, începutul zidirei lui Dumnezeu;

15. Știu faptele tale, că nici

5. Fil. 4, 2. 7. Iov. 12, 14; Is. 22, 22. 8. c. 2, 2; 1 Tes. 1, 3. 9. c. 2, 2.

11. c. 1, 3; 2, 5. 12. c. 2, 7 s.; 14, 1. 15. c. 2, 2.

10. Iată, iată, o de ai răbdare, așa te birui!

11. Iată, iată, o de ai răbdare, așa te birui! te vom scuti din gura morții.

12. Că nici bogat sânt, și nu am înșirăpuri, și de nimic nu am lipsă; și nu știu că tu ești ticălos, și mișel, și sărac, și orb, și gol.

13. Stătuiește-te să cumperi dela mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești; și haine albe, ca să te îmbraci, și să ai ca arăta rușinea goliciunii tale; și cu collirion unge ochii tăi, ca să vezi.

14. Cu ori pre câți iubesc li mustru și li cert: răvnește dar și te pocăște.

15. Iată, stau la ușă, și bat: de va auzi cineva glasul meu, și va deschide ușa, voi intra la el, și voi cină cu el, și el cu mine.

16. Celui ce biruește voi da lui să șadă cu mine pre tronul meu, precum și eu am biruit, și am șezut cu Tatăl meu pre scaunul lui.

17. Os. 12, 2; 1 Cor. 4, 2.

18. 1 Petr. 1, 7; c. 16, 15.

19. Iov. 5, 11; Pild. 3, 12; 1 Cor. 11, 22. 20. Cant. Cant. 5, 2; Luc. 12, 26; Ioan 14, 22. 21. Mat. 19, 28.

22. Cel ce are urechie, audă ce Duhul zice bisericilor.

CAPITOLUL IV.

Ușa, scaunul și cei douăzeci și patru de bătrâni ce a văzut în cer.

După acestea am văzut, și iată ușă deschisă în cer: și glasul cel dintâi care l-am auzit ca de trâmbiță, ce vorbea cu mine, zicând: Sue-te aici, și voi arăta ție cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în Duh, și iată, scaun eră pus în cer, și preste scaun cel ce ședea.

3. Și cel ce ședea la vedere eră asemenea pietrei de aspis și de sardin: și curcubeu împrejurul scaunului asemenea la vedere smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului douăzeci și patru de scaune; și pre scaune am văzut douăzeci și patru de bătrâni șezând, îmbrăcați cu haine albe; și aveau pre capetele lor cununi de aur.

5. Și din scaun es fulgere și tunete și glasuri: și șapte făclii de foc arzând înaintea

IV. 1. c. 1, 10. 3. Ez. 1, 28. 4. c. 11, 18. 5. c. 11, 15; Zah. 4, 1.

scaunului, care sânt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului mare de sticlă asemenea cu cristalul: și în mijlocul scaunului, și împrejurul scaunului, patru viețuitori plini de ochi dinainte și dinapoi.

7. Și viețuitorul cel dintâi asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vițelului, și al treilea viețuitor avea față ca de om, și al patrulea viețuitor asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cei patru viețuitori unul fiecare aveau câte șase aripi împrejur; și înlăuntru erau plini de ochi; și odihnă nu au ziua și noaptea, zicând: Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Dumnezeu Atotțiitorul cel ce eră, și cel ce este, și cel ce vine.

9. Și când vor da viețuitorii aceștia slavă și cinste și mulțumită celui ce șade pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor.

10. Vor cădea cei douăzeci și patru de bătrâni înaintea celui ce șade pre scaun, și se

vor închină celui ce este viu în vecii vecilor, și vor pune cununele sale înaintea scaunului, zicând:

11. Vrednic ești, Doamne, a lua slava și cinstea și puterea: că tu ai zidit toate, și pentru voia ta sânt și s'au zidit.

CAPITOLUL V.

Cartea cea cu șapte peceti în mâna lui Dumnezeu. Mielul cu șapte coarne deschide cartea.

Și am văzut în dreapta celui ce ședeă pre scaun carte scrisă dinlăuntru și dinafară, pecetluită cu șapte peceti.

2. Și am văzut pre un înger tare strigând cu glas mare: Cine este vrednic a deschide cartea, și a deslega pecetile ei?

3. Și nimeni nu putea în cer, nici pre pământ, nici supt pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Iară eu plângeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceti cartea, nici a o vedea pre ea.

5. Și unui din bătrâni zice mie: Nu plânge, iată, a biruit leul cel din seminția lui Iuda,

Rădăcina lui David, ca să deschidă cartea, și să deslege cele șapte peceti ale ei.

6. Și am văzut, și iată, în mijlocul scaunului, și al celor patru viețuitori, și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca cum ar fi fost junghiat, având coarne șapte și ochi șapte, care sânt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul.

7. Și a venit și a luat cartea din dreapta celui ce ședeă pre scaun.

8. Și când a luat cartea cei patru viețuitori, și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute, și năstrăpi de aur pline de tămăeri, care sânt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare nouă, zicând: Vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecetile ei: că te-ai junghiat, și ne-ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminția, și limba, și norodul, și neamul;

10. Și ne-ai făcut pre noi Dumnezeuului nostru împărați

și preoți: și vom împărăți pre pământ.

11. Și am văzut, și am auzit glas de îngeri mulți împrejurul scaunului, și a viețuitorilor și a bătrânilor, și eră numărul lor milioane de milioane, și mii de mii;

12. Zicând cu glas mare: Vrednic este Mielul care s'a junghiat ca să ia puterea, și bogăția și înțelepciunea, și tăria, și cinstea, și slava, și buna cuvântare.

13. Și toată făptura care este în cer, și pre pământ, și supt pământ, și cele ce sânt în mare, și cele ce sânt într'însele toate, am auzit zicând: Celui ce șade pre scaun și Mielului fie bună cuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor.

14. Și cei patru viețuitori ziceau: Amin. Și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut și s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

6. 15, 3; 7. Ez. 1, 10; 8. Is. 6, 3; 10. c. 6, 14.

1. I. c. 4, 3; Ez. 2, 9; 5. Fac. 49, 6; Is. 11, 3.

2. c. 4, 3; 10. c. 1, 3; 20, 3; 22, 3.

11. Dan. 7, 10.

CAPITOLUL VI.

Deschiderea celor șase peceți dinlăi, a căror înțeles este: învățătura apostolească; răstolul celor necredincioși împotriva credincioșilor; căderea celor slabi în credință; bătăile celor ce neavând răbdare se leapădă de Domnul; strigarea izbăvirei dumnezeiești; ranele ce vor fi la sfârșit.

Și am văzut când a deschis Mielul una din cele șapte peceți și am auzit pre unul din cei patru viețuitori zicând cu glas ca de tunet: Vino și vezi.

2. Și am văzut, și iată un cal alb: și cel ce ședea pre el avea arc; și s'a dat lui cunună: și a eșit biruind, și ca să biruească.

3. Și când a deschis a doua pecete, am auzit pre al doilea viețuitor zicând: Vino și vezi.

4. Și a eșit alt cal, roib: și celui ce ședea pre el s'a dat lui să iă pacea de pre pământ, și ca unul pre altul să se junghie: și s'a dat lui sabie mare.

5. Și când a deschis pecetea a treia, am auzit pre viețuitorul al treilea zicând: Vino și vezi. Și am văzut, și iată

un cal negru; și cel ce ședea pre el avea cumpănă în mână sa.

6. Și am auzit glas în mijlocul celor patru viețuitori zicând: Un hinic de grâu într'un dinar, și trei hinici de orz într'un dinar; și untul de lemn și vinul să nu vătămați.

7. Și când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul viețuitorului celui al patrulea zicând: Vino și vezi.

8. Și am văzut, și iată un cal galben: și celui ce ședea pre el îi era numele Moartea, și iadul urmă cu ea. Și s'a dat lor putere ca să omoare preste a patra parte a pământului, cu sabie, și cu foamete, și cu moarte, și de fiarele pământului.

9. Și când a deschis a cincia pecete, am văzut supt jertfelnic sufletele celor junghiați pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea care aveau:

10. Și strigau cu glas mare, zicând: Până când, Stăpânul cel sfânt și adevărat, nu judeci și nu izbândești sângele

VI. 1. c. 4, 5; 5. c. 3, 4, 7. 3. Zah. 1, 9; Is. 9, 20. 5. c. 4, 7.

3. c. 20, 14. 10. Luc. 18, 7; Ps. 34, 17.

nostru dela cei ce lăcuiesc pre pământ?

11. Și fecăruia li s'a dat veșminte albe; și li sa zis lor: ca să se odihnească încă puțină vreme, până ce se vor plini și cei dimpreună robi cu ei și frații lor, cari vor să se omoare ca și ei.

12. Și am văzut când a deschis pecetea a șasea, iată, cătremur mare s'a făcut; și soarele s'a făcut negru ca un sac de păr, și luna s'a făcut ca sângele;

13. Și stelele cerului au căzut pre pământ, precum smochinul leapădă smochinele cele crude ale lui, când se clătește de vânt mare.

14. Și cerul s'a osebit ca o carte învălindu-se; și tot muntele și ostrovul din locurile sale s'au mișcat.

15. Și împărații pământului, și domnii, și bogații, și căpitanii, și cei puternici, și tot cel rob, și cel slobod, s'au ascuns în peșteri și în pietrele munților;

16. Și zic munților și pietrelor: Cădeți preste noi, și

ne ascundeți pre noi de către fața celui ce șade pre scaun, și de mânia Mielului.

17. Că a venit ziua cea mare a mâniei; și cine va putea să stea?

CAPITOLUL VII.

Cap. 144 de mii, scăpați de rana celor patru îngeri. Glada neamurilor au împărățit cu Hristos.

Și după acestea am văzut patru îngeri stând în cele patru unghiuri ale pământului, fiind cele patru vânturi ale pământului, ca să nu sufle vântul pre pământ, nici preste mare, nici preste tot copacul.

2. Și am văzut alt inger suindu-se dela răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu: și a strigat cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s'a dat să vatăme pământul și marea,

3. Zicând: Nu vătămați pământul, nici marea, nici copaci, până ce vom pecetlui pre robii Dumnezeului nostru preste frunțile lor.

4. Și am auzit numărul ce-

II. c. 3, 5. 14. Ps. 101, 17; Evr. 1, 11. 15. Luc. 23, 30.

VII. 3. Eș. 12, 20; Ez. 9, 4.

lor pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mii pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israel.

5. Din seminția lui Iuda douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Rubin douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Gad douăsprezece mii pecetluiți.

6. Din seminția lui Asir douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Neftalim douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Manasi douăsprezece mii pecetluiți.

7. Din seminția lui Simeon douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Levi douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Isahar douăsprezece mii pecetluiți.

8. Din seminția lui Zavelon douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Iosif douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Veniamin douăsprezece mii pecetluiți.

9. După acestea am văzut, și iată, gloată multă, pre care să o numere nimeni nu putea, din tot neamul, și semințiile, și noroadele, și limbele, stând înaintea scaunului, și

9. c. 6, 11.

înaintea Mielului, îmbrăcați în veșminte albe, și finici în mâinile lor;

10. Și strigau cu glas mare, zicând: Mântuirea Dumnezeului nostru celui ce șade pre scaun, și Mielului.

11. Și toți îngerii stau împrejurul scaunului, și a bătrânilor și a celor patru viețuitori, și au căzut înaintea scaunului pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu.

12. Zicând: Amin, Bună cuvântarea, și slava, și înțelepciunea, și puterea, și tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin.

13. Și a răspuns unul din cei bătrâni, zicându-mi mie: Aceștia carii sunt îmbrăcați cu veșmintele cele albe cine sânt? și de unde au venit?

14. Și am zis lui: Doamne, tu știi. Și mi-a zis mie: Aceștia sânt cei ce vin din necazul cel mare, și și-au spălat veșmintele lor; și și-au albit veșmintele lor în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sânt înă-

11. c. 5, 11; 12. c. 5, 13; 14. Ioan 21, 15; Evt. 9, 14.

intea scaunului lui Dumnezeu, și slujesc lui ziua și noaptea în biserica lui: și cel ce șade pre scaun se va sălășlui preste ei.

16. Nu vor flămânzi mai mult, nici vor însetoșa mai mult; nici va mai cădea preste ei soarele, nici tot zădăful.

17. Că Mielul cel din mijlocul scaunului va paște pre ei, și îi va povățui pre ei la izvoare de ape vii; și va șterge Dumnezeu toată lacrima de la ochii lor.

CAPITOLUL VIII.

Deschiderea pecetei a șaptea care însemnează rugăciunile sfinților. Cei șapte îngeri cu trâmbițele.

Și când a deschis pecetea a șaptea, s'a făcut tăcere în cer ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pre cei șapte îngeri carii stau înaintea lui Dumnezeu; și li s'a dat lor șapte trâmbițe.

3. Și alt inger a venit și a stăut la jertfelnic, având cădelniță de aur; și i s'a dat lui

16. Is. 40, 10; Ps. 120, 8.

17. c. 5, 8; Ps. 22, 3; Is. 25, 8.

VIII. 1. Is. 14, 7; Av. 2, 20.

3. c. 5, 8.

tămâi multe, ca să dea cu rugăciunile tuturor sfinților preste jertfelnicul cel de aur care este înaintea scaunului.

4. Și s'a supt fumul tămâilor, cu rugăciunile sfinților, din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și a luat ingerul cădelnița, și o a umplut din focul jertfelnicului, și o a aruncat pre pământ: și s'au făcut glasure, și tunete, și fulgere, și cutremuri.

6. Și cei șapte îngeri, carii aveau cele șapte trâmbițe, s'au gătit ca să trâmbițeze.

7. Și ingerul cel dintâi a trâmbițat, și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge, și s'au aruncat pre pământ: și a treia parte din copaci a ars, și toată iarba verde a ars.

8. Și al doilea inger a trâmbițat, și ca un munte mare arzând cu foc s'a aruncat în mare; și a treia parte din mare s'a făcut sânge;

9. Și a murit a treia parte din zidiri în mare, care aveau suflete; și a treia parte din corăbii s'au stricat.

10. Și al treilea inger a

5. c. 4, 5.

trâmbițat, și a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, și a căzut preste a treia parte din râuri, și preste izvoarele apelor;

11. Și numele stelei se zice Pelin: și s'a făcut a treia parte din ape ca pelinul; și mulți din oameni au murit de ape, că se făcuseră amare.

12. Și al patrulea înger a trâmbițat, și s'a rănit a treia parte a soarelui, și a treia parte a lunii, și a treia parte a stelelor; așa cât s'a întunecat a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea așijderea.

13. Și am văzut, și am auzit pre un înger sburând în mijlocul cerului, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai, celor ce locuiesc pe pământ, de celelalte glasuri de trâmbiță ale celor trei îngeri, carii vor să trâmbițeze.

CAPITOLUL IX.

Îngerul al cincilea și al șaselea. Lăcustele ce erau din adânc. Deslegarea îngerilor dela Eufrat.

Și al cincilea înger a trâmbițat, și am văzut o stea

13. c. 9, 11.

din cer căzând pre pământ: și i s'a dat cheia fântânei adâncului.

2. Și a deschis fântâna adâncului; și s'a suit fum din fântână, ca fumul unui cup-tor mare; și s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântânei.

3. Și din fum au eșit lăcuste pre pământ: și li s'a dat lor putere, precum au putere scorpiile pământului.

4. Și s'a zis lor să nu vatăme iarba pământului, nici toată verdeața, nici tot copacul; fără numai pre oamenii carii nu au pecetea lui Dumnezeu pre frunțile lor.

5. Și li s'a dat lor ca să nu îi omoare pre ei, ci ca să se chinuiască luni cinci: și chinul lor ca chinul scorpiei când lovește pre om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea, și nu o vor afla: și vor pofti să moară, și moartea va fugi dela ei.

7. Și asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătiți spre război; și pre capetele lor ca niște cununii

IX 4. c. 7, 4. 6. Luc. 23, 30.
7. Ioil 2, 4.

asemenea aurului, și tețele lor, ca fețele oamenilor.

8. Și aveau păr ca părul muierilor, și dinții lor erau ca ai leilor.

9. Și aveau zale, ca zalele cele de fer; și sunetul ariepelor lor ca sunetul de cară cu mulți cai care aleargă la război.

10. Și au coade asemenea scorpiilor, și bolduri erau în coadele lor: și puterea lor, a vătămă pre oameni luni cinci.

11. Și au preste ele împărat, pre îngerul adâncului, numele lui Evreește este Avaddon, iar în limba Ellinească are nume Apollion.

12. Un vaiu a trecut: iată, mai vin încă două vaiuri după acestea.

13. Și al șaselea înger a trâmbițat, și am auzit un glas din cele patru cornuri ale jertfelnicului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu.

14. Zicând îngerului al șaselea, care avea trâmbiță: Desleagă pre cei patru îngeri legați la râul cel mare Eufratul.

15. Și s'au deslegat cei patru îngeri carii erau gătiți spre

8. Ioil 1, 4.

ceasul, și ziua, și luna, și anul, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor călărime, două milioane de milioane; și am auzit numărul lor.

17. Și așa am văzut caii în videnie, și pre cei ce ședeau pre ei având zale de foc, și de iachint, și de piatră pucioasă: și capetele cailor, ca capetele leilor; și din gurile lor eșiau foc și fum și piatră pucioasă.

18. De acestea trei băți s'a omorit a treia parte din oameni, de foc, și de fum, și de piatră pucioasă ce eșiau din gurile lor.

19. Că puterea lor în gura lor este, și în coadele lor: că coadele lor asemenea șerpiilor, având capete, și cu acea vatămă.

20. Și ceilalți oameni, carii n'au murit de ranele acestea, nu s'au pocăit de faptele mânilor lor, ca să nu se închine dracilor, și idolilor celor de aur, și de argint, și de aramă, și de piatră, și de lemn: care

20. c. 16, 11; Ps. 105, 37; 114, 4.

nici a vedea pot, nici a auzi, nici a umbla:

21. Și nu s'au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătorile lor, nici de curvea lor, nici de furtișagurile lor.

CAPITOLUL X.

Ingerul îmbrăcat cu nor și cu curcubeu, vestind sfârșitul lumii. Evanghelistul ia cârticica din mâna lui și o mănâncă.

Și am văzut alt înger tare pogorându-se din cer, îmbrăcat cu nor: și curcubeu era pre capul lui, și fața lui ca soarele, și picioarele lui ca stâlpii de foc:

2. Și avea în mâna sa cârticică deschisă: și a pus piciorul lui cel drept pre mare, iar cel stâng pre pământ,

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcnește leul: și când a strigat, au grăit cele șapte tuncete glasurile sale.

4. Și când au grăit cele șapte tuncete glasurile sale, vream să scriu: și am auzit glas din cer zicând mie: Pecetluete cele ce au grăit cele șapte tuncete, și acestea nu le scrie.

X. 1. c. 5, 1; 4, 2. c. 5, 1.
3. Ier. 25, 30; 4. Dan. 8, 38.

5. Și îngerul pre care l-am văzut stând pre mare și pre pământ, și-a ridicat mâna sa spre cer,

6. Și s'a jurat pre cel ce este viu în vecii vecilor, care a zidit cerul și cele ce sânt într'însul, și pământul și cele ce sânt într'însul, și marea, și cele ce sânt într'însa, că vreme mai mult nu va fi:

7. Ci în zilele glasului îngerului al șaptelea, când va vrea să trâmbițeze, se va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit robilor săi prorocilor.

8. Și glasul care l-am auzit din cer iarăși a vorbit cu mine, și a zis: Mergi de ia cârticica cea deschisă în mâna îngerului ce stă pre mare și pre pământ.

9. Și m'am dus la înger, și am zis lui: Dă-mi mie cârticica. Și mi-a zis: Lea-o și o mănâncă pre ea; și va amări păntecele tău, iar în gura ta va fi dulce ca mierea.

10. Și am luat cârticica din mâna îngerului, și o am măn-

5. Fac. 14, 22. 6. A doua Leg. 32, 40. 7. 11, 15; 1. Cor. 15, 51.
9. Ez. 3, 1.

cat pre ea; și eră în gura mea dulce ca mierea; și după ce o am mâncat, s'a amărit păntecele meu.

11. Și îmi zice mie: Trebuie tu iarăși să prorocești la noroade, și la neamuri, și la limbi, și la împărați mulți.

CAPITOLUL XI.

Evanghelistul ia trestia ca se măsore biserica. Cei doi marturi omorâți de fiară înviază și să sue în cer. Trâmbița a șaptea. Cântarea bătrânilor.

Și mi s'a dat mie trestie asemenea unui bag: și a stăut îngerul, zicând: Scoală-te și măsoară biserica lui Dumnezeu, și jertfelnicul, și pre cei ce se închină într'însa.

2. Și curtea cea din afară de biserică o scoate afară, și să nu o măsoari pre ea; că s'a dat Neamurilor: și cetatea cea sfântă o vor călca patruzeci și două de luni.

3. Și voi dau celor doi marturi ai mei, și vor proroçi zile o mie două sute șasezeci, îmbrăcați cu saci.

4. Aceștia sânt cei doi ma-

slini, și cele două sfeșnice care stau înaintea Dumnezeului pământului.

5. Și de va vrea cineva să-i vatăme pre ei, foc ese din gura lor, și mistuește pre vrășmașii lor: și de va vrea cineva să-i vatăme pre ei, așa trebuie acela să se omoare.

6. Aceștia au putere a închide cerul ca să nu plouă ploaie în zilele prorociei lor: și putere au preste ape a le întoarce în sânge, și a bate pământul cu toată rana, ori de câte ori vor voi.

7. Și dacă vor sfârși mărturia lor, fiara care se sue din adânc va face războiu cu ei, și îi va birui pre ei, și îi va omori pre ei.

8. Și trupurile cele căzute ale lor vor zăcea în ulița cetății cei mari, care duhovnicește se cheamă Sodoma și Eghipet, unde și Domnul nostru s'a răstignit.

9. Și vor vedea din noroade și din seminții și din limbi și din neamuri trupurile cele moarte ale lor trei și ju-

5. 4 Imp. 1, 10; 6. 3 Imp. 17, 1; Ez. 7, 19; 7. c. 13, 1; Dan. 7, 1.
8. c. 13, 10; Luc. 13, 31.

mătate, și trupurile cele moarte ale lor nu vor lăsa să le pue în mormânturi.

10. Și cei ce lăcesc pre pământ se vor bucura de ei, și se vor veseli, și vor trimite daruri unul altuia; că acești doi proroci au chinuit pre cei ce lăcesc pre pământ.

11. Și după acele trei zile și jumătate Duh de viață de la Dumnezeu a intrat întru ei, și au stătut pre picioarele lor; și frică mare a căzut preste cei ce îi vedeau pre ei.

12. Și au auzit glas mare din cer zicând lor: Suiți-vă aici. Și s'au suit în cer pre nor; și i-au văzut pre ei vrășmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut cutremur mare, și a căzut a zecea parte din cetate, și s'a omorât întru acel cutremur nume de oameni șapte mii; și ceilalți s'au înfricoșat, și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea vaiu a trecut; al treilea vaiu iată vine degrab.

10. c. 8, 12; Est. 9, 33. 11. Ez. 37, 1; Luc. 7, 18. 13. c. 16, 18. 14. c. 9, 12.

15. Și al șaptelea inger a trâmbișat; și s'au făcut glasuri mari în cer, zicând: Făcutu-s'au împărățiile lumii ale Domnului nostru, și ale Hristosului lui; și va împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei douăzeci și patru de bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu șed pre scaunele lor, au căzut pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu.

17. Zicând: Mulțumim ție, Doamne, Dumnezeule Atot-țitorule, cel ce ești, și cel ce erai, și cel ce vii; că ai luat puterea ta cea tare, și ai împărățit.

18. Și neamurile s'au mâniat, și a venit mâniea ta, și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tăi prorocilor, și sfinților, și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari; și să strici pre cei ce strică pământul.

19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer, și s'a văzut sicriul legei lui în bi-

15. c. 10, 7; 12, 10; Dan. 2, 44. 16. c. 4, 4. 17. c. 4, 8. 18. c. 6, 16; 19, 15. 19. 8, 23; 18, 21; 15, 1.

serica lui; și s'au făcut fulgeri, și glasuri, și tunete, și cutremur, și grindină mare.

CAPITOLUL XII.

Femea și Balaurul. Goanele Biserice. Răsboiul între sfinții ingeri și puterile cele rele. Căderea Balaurului.

Și semn mare s'a văzut în cer; muiere îmbrăcată cu soarele, și luna supt picioarele ei, și pre capul ei cunună din douăsprezece stele:

2. Și având în pânțec strigă, chinându-se și muncindu-se să nască.

3. Și s'a văzut alt semn în cer; și iată un balaur mare roș, având capete șapte și coarne zece, și pre capetele lui șapte cununi.

4. Și coada lui trage a treia parte din stelele cerului, și le-a aruncat pre ele pre pământ; și balaurul a stătut înaintea muierei cei ce vrea să nască, ca când va naște, pre fiul ei să-l manânce.

5. Și a născut fiu parte bărbătească, care va să pască

XII. 1. c. 15, 1. 2. Mich. 4, 10. 3. c. 13, 1; Eș. 20, 1. 5. c. 2, 13; 19, 15; Ps. 2, 9.

toate neamurile cu toiag de fer; și s'a răpit fiul ei la Dumnezeu și la scaunul lui.

6. Și muierea a fugit în pustie, unde are loc gătit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pre ea zile o mie două sute șasezeci.

7. Și s'a făcut răsboiu în cer: Mihail și ingerii lui au dat răsboiu cu balaurul; și balaurul a dat răsboiu și ingerii lui.

8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.

9. Și s'a aruncat balaurul cel mare, șarpele cel vechiu, care se chiamă Diavolul, și Satana, cel ce înșală toată lumea: s'a aruncat pre pământ, și ingerii lui cu el s'au aruncat.

10. Și am auzit glas mare în cer zicând: Acum s'a făcut mântuirea, și puterea, și împărăția Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui: că s'a aruncat păcătorul fraților noștri, cel ce păra pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.

11. Și ei l-au biruit pre el

6. Dan. 12, 11; Mat. 2, 13. 7. Dan. 10, 13; 12, 1. 9. c. 20, 1; Luc. 10, 18; Ioan 18, 11; Fac. 3, 1. 10. c. 11, 11; 19, 1. 11. Rom. 8, 37.

pentru sângele Mielului, și pentru cuvântul mărturiei lor; și nu și-au iubit sufletele sale până la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă, cerurile, și cei ce lăcuți într'însele. Vai celor ce lăcuesc pământul și marea! că s'a pogorît diavolul la voi, având mânie mare, știind că puțină vreme are.

13. Și când a văzut balaurul că s'a aruncat pre pământ a gonit pre muierea care a născut parte bărbătească.

14. Și muierei s'au dat două aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vreme, și vremi, și jumătate de vreme, de către fața șarpelui.

15. Și a slobozit șarpele după muiere din gura sa apă ca un râu, ca să o ducă râul pre ea.

16. Și a ajutat pământul muierei, și și-a deschis pământul gura sa, și a înghițit râul care l-a slobozit balaurul din gura sa.

17. Și s'a mâniat balaurul

12. c. 18, 2; Ps. 95, 11; 13. Fac. 3, 15; 14. Is. 40, 21; Dan. 7, 23; 15. c. 17, 15; 17. c. 14, 12; 1 Ioan 5, 19.

pre muiere, și s'a dus să facă războiu cu ceilalți din seminția ei, carii păzesc poruncile lui Dumnezeu, și au mărturia lui Iisus Hristos.

CAPITOLUL XIII.

Hiara cea cu șapte capete și zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celei dintâi. Numele hiarei.

Și am stătut pre năsipul mării, și am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea capete șapte și coarne zece, și preste coarnele ei zece stele, și preste capetele ei nume de hulă.

2. Și hiara care o am văzut eră asemenea pardosului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ei ca gura leului: și i-a dat ei balaurul puterea sa, și scaunul său, și stăpânire mare.

3. Și am văzut unul din capetele ei ca cum ar fi junghiat spre moarte; și rana morții ei s'a vindecat: și s'a mirat tot pământul dinapoia hiarei.

4. Și s'au închinat balaurului celui ce a dat putere hia-

XIII. 1. c. 17, 2, s.; Dan. 7, 1; 2. c. 12, 2; 3. c. 17, 2; 4. c. 18, 18.

rei: și s'au închinat hiarei, zicând: Cine este asemenea hiarei? cine poate să se bată cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia mari și hule; și s'a dat ei stăpânire să facă războiu luni patruzeci și două.

6. Și și-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui, și cortul lui, și pre cei ce lăcuesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă războiu cu sfinții, și să-i biruiească pre ei: și s'a dat ei stăpânire preste toată seminția, și limba, și neamul.

8. Și se vor închină ei toți cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror nume nu sânt scrise în cartea vieții Mielului celui junghiat dela întemeierea lumii.

9. De are cineva urechie, audă.

10. De adună cineva robie, în robie merge: de va ucide cineva cu sabia, trebuie și el de sabie să se ucidă. Aici este răbdarea și credința sfinților.

5. Dan. 7, 2, 11; c. 11, 2; 7. c. 11, 7; Dan. 7, 21; 8. c. 17, 2; Fil. 4, 2; 9. c. 2, 7; 10. Fac. 9, 4; Is. 38, 1; Ier. 15, 2; Apoc. 14, 12.

11. Și am văzut altă hiară suindu-se de pre pământ; și avea două coarne asemenea mielului, și grăia ca un balaur.

12. Și toată stăpânirea hiarei celei dintâi o face înaintea ei, și face pământul și pre cei ce lăcuesc pe dânsul ca să se închine hiarei celei dintâi, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.

13. Și face semne mari, ca și foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,

14. Și înșală pre cei ce lăcuesc pre pământ pentru semnele care i s'au dat ei să facă înaintea hiarei; zicând celor ce lăcuesc pre pământ, să facă chip hiarei care are rana sabiei, și a trăit.

15. Și s'a dat ei a da duh chipului hiarei, ca să și grăiească chipul hiarei, și să facă ca câți nu se vor închină chipului hiarei să se omoare.

16. Și face pre toți, pre cei mici și pre cei mari, și pre cei bogați și pre cei săraci, și pre

12. c. 7, 2, 3; 13. Mat. 24, 24; 2. Tes. 2, 2; 14. A doua Leg. 13, 2; 15. c. 14, 2; Dan. 3, 2; 16. c. 19, 20.

cei slobozi și pre cei robi, ca să le dea lor semn preste mâna lor cea dreaptă, sau preste frunțile lor.

17. Și ca nimeni să nu poată cumpără sau vinde, fără numai cel ce are semnul, sau numele hiarei, sau numărul numelui ei.

18. Aici este înțelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul hiarei: că număr de om este, și numărul ei, șase sute șasezeci și șase.

CAPITOLUL XIV.

Mielul pe muntele Sion cu cei 144 mi. Trei îngeri vestitori. Cel ce șade pre nor cu secerea. Un inger secărător și unul cutegător de vite.

Și am văzut, și iată, un Miel stând pe muntele Sionului, și cu el o sută patruzeci și patru de mii, carii aveau numele Tatălui lui scris pre frunțile lor.

2. Și am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunet mare: și glas am auzit de alături zicând cu alăutele lor:

3. Și cântă ca o cântare

17. c. 14, 11; 15, 2. 18. c. 17, 9. XIV. 2. c. 1, 11.

nouă înaintea scaunului, și înaintea celor patru viețitori, și a bătrânilor: și nimeni nu putea cunoaște cântarea, fără numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sânt carii cu muieri nu s'au întinat; că sânt feciorelnici. Aceștia sânt carii merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia sânt cumpărați din oameni, pargă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s'a aflat vicleșug: că nevinovați sânt înaintea scaunului lui Dumnezeu.

6. Și am văzut alt inger sburând în mijlocul cerului, având evanghelie veșnică ca să binevestească celor ce lăcuesc pre pământ, și la tot neamul, și seminția, și limba, și norodul,

7. Zicând cu glas mare: Te-meți-vă de Dumnezeu, și dați lui slavă; că a venit ceasul judecăței lui: și vă închinați celui ce a făcut cerul, și pământul.

4. c. 5, 9. 5. Sof. 3, 15. 6. c. 8, 12. 7. A doua Leg. 32, 2. Fapt. 14, 15.

mântul, și marea, și izvoarele apelor.

8. Și alt inger a urmat, zicând: A căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mănii curvici ei a adăpat toate neamurile.

9. Și al treilea inger a urmat lor, zicând cu glas mare: Oricine se închină hiarei și chipul ei, și ia semnul ei pre fruntea sa, sau pre mâna sa,

10. Și acesta va bea din vinul mănii lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mănii lui; și se va chinui cu foc și cu piatră pucioasă înaintea sfinților îngeri, și înaintea Mielului:

11. Și fumul chinului lor în vecii vecilor se sue: și nu au odihnă ziua și noaptea, cei ce se închină hiarei și chipului ei, și cel ce ia semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților: aici cei ce păzesc poruncile lui Dumnezeu, și credința lui Iisus.

13. Și am auzit glas din cer

8. c. 18, 2; Is. 21, 9; Dan. 4, 17; Ier. 51, 7. 10. c. 16, 19; Ps. 74, 8; 5. Is. 51, 18; Ier. 25, 15. 11. c. 19, 2; Is. 34, 10. 12. c. 13, 10; 12, 17. 13. c. 19, 6; Ebr. 4, 10.

zicând mie, scrie: Fericiți cei morți, carii în Domnul mor de acum: Așa, zice Duhul, ca să se odihnească de ostenelele lor; iar faptele lor vor urmări cu ei.

14. Și am văzut, și iată nor alb, și cel ce ședea pre nor semenea cu Fiul al Omului, având în capul lui cunună de aur, și în mâna lui secere ascuțită.

15. Și alt inger a eșit din biserică, strigând cu mare glas celui ce ședea pre nor: Trimite secerea ta, și seceră: că ți-a venit ție ceasul de a seceră; că s'a uscat secerișul pământului;

16. Și a aruncat cel ce ședea pre nor secerea sa pre pământ; și s'a secerat pământul.

17. Și alt inger a eșit din biserică cea din cer, având și el secere ascuțită.

18. Și alt inger a eșit din jertfelnic, având stăpânire preste foc; și a strigat cu glas mare celui ce avea secerea cea ascuțită, zicând: Trimite secerea ta cea ascuțită, și cu-

14. c. 1, 13; Ez. 1, 22; Dan. 7, 13. 15. Ioil 3, 13; Mat. 13, 39. 18. Ioil 3, 18.

lege strugurii viei pământului; că s'au copt strugurii ei.

19. Și a aruncat îngerul secera lui pre pământ, și a culcsa viea pământului, și o a pus în teascu cel mare al mănii lui Dumnezeu.

20. Și s'a călcat teascu afară de cetate, și a eșit sânge din teasc, până la frăele cailor, de o mie și șasesute de stadii.

CAPITOLUL XV.

*Cei șapte îngeri aducători de rane.
Marca cea de sticlă.*

Si am văzut alt semn în cer, mare și minunat, șapte îngeri având șapte rane cele de apoi; că întru aceea s'a săvârșit mânia lui Dumnezeu.

2. Și am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc: și pre cei ce biruiau din hiară, și din chipul ei, și din semnul ei, și din numărul numelui ei, stând pre marea cea de sticlă, având alăute ale lui Dumnezeu.

3. Și cântă cântarea lui

20. Is. 63, 2; Plâng. 1, 13.
XV. 1. c. 12, 1; 17, 1. 2. c. 4, 2;
12, 11; 5, 8. 3. Eș. 15, 1; Ps. 110,
2 și 144, 10; A doua Leg. 32, 1.

Moisi robului lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, zicând: Mari și minunate sânt lucrurile tale, Doamne, Dumnezeule Atotfăcătorule; drepte și adevărate căile tale, Împărate al sfinților.

4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, și nu va slăvi numele tău? că tu ești unul sfânt: că toate neamurile vor veni și se vor închină înaintea ta; că dreptățile tale s'au arătat.

5. Și după acestea am văzut, și, iată, s'a deschis biserică cortului mărturiei în cer;

6. Și au eșit cei șapte îngeri din biserică, cari aveau cele șapte rane, îmbrăcați cu in curat și strălucit, și încinși împrejurul pieptului cu brăde de aur.

7. Și unul din cei patru viețuitori a dat celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserică de fum din slava lui Dumnezeu, și din puterea lui; și ni-

4. 1er. 10, 1. 5. c. 11, 10.
6. c. 1, 13; Ez. 9, 2. 7. c. 4, 2;
Ez. 22, 31. 8. Is. 6, 4; Eș. 40, 35.

meni nu putea să intre în biserică, până se vor sfârși cele șapte rane ale celor șapte îngeri.

CAPITOLUL XVI.

Vărsarea celor șapte cupe ale mănii lui Dumnezeu.

Si am auzit glas mare din biserică zicând celor șapte îngeri: Duceți-vă și vărsați cupele mănii lui Dumnezeu pre pământ.

2. Și s'a dus cel dintâi, și a vărsat cupa sa pre pământ; și s'a făcut rană rea și mare în oamenii cei ce aveau semnul hiariei și în cei ce s'au închinat chipul ei.

3. Și al doilea inger a vărsat cupa sa în mare; și s'a făcut sânge ca de mort: și tot sufletul viu a murit în mare.

4. Și al treilea inger a vărsat cupa sa în râuri și în izvoarele apelor; și s'au făcut sânge.

5. Și am auzit pre îngerul apelor zicând: Drept ești, Doamne, cel ce ești, și cel ce erai, și cel cuvios, că ai judecat acestea.

XVI. 1. Eș. 17, 10; c. 15, 1.
2. Eș. 9, 10. 3. Ps. 118, 137.

6. Că sângele sfinților și al prorocilor au vărsat, și sângele-ai dat lor să bea; că vrednici sânt.

7. Și am auzit pre altul din jertfelnic zicând: Așa, Doamne, Dumnezeule Atotfăcătorule, adevărate și drepte sânt judecățile tale.

8. Și al patrulea inger a vărsat cupa sa preste soare; și i s'a dat lui să pălească pre oameni cu foc.

9. Și s'au pălit oamenii cu pălitură mare, și au hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stăpânire preste ranele acestea: și nu s'au pocăit că să dea slavă lui.

10. Și al cincilea inger a vărsat cupa sa preste scaunul hiariei; și s'a făcut împărăția ei întunecoasă; și își mușcau limbele lor de durere.

11. Și au hulit pre Dumnezeu cerului de durerile lor și de ranele lor, și nu s'au pocăit de faptele sale.

12. Și al șaselea inger a vărsat cupa sa preste râul cel mare Eufratul; și a secăt apa

7. c. 19, 2; 13, 2. 9. c. 13, 2 și
9, 20. 10. c. 13, 2. 11. c. 9, 20.
12. Is. 11, 15.

lui, ca să se gătească cale împăraților celor dela răsăriturile soarelui

13. Și am văzut din gura balaurului, și din gura hiarei, și din gura prorocului celui mincinos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor.

14. Că sânt duhuri ale dracilor, care fac semne, care merg la împărații pământului și a toată lumea, ca să-i adune pre ei la războiul zilei cei mari a lui Dumnezeu Atotîitorului.

15. Iată, viu ca furul. Fericit este cel ce priveghiază, și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol, și vor vedea rușinarea lor.

16. Și i-a strâns pre ei la locul ce se cheamă evreește Armagheddon.

17. Și al șaptelea înger a vărsat cupa sa în aer; și a eşit glas mare din biserică cerului, dela scaun, zicând: S'a făcut.

18. Și s'au făcut glasuri, și fulgere, și tunete; și cutremur mare s'a făcut, în ce fel nu

14. 3 Imp. 20, 21; Mat. 24, 24; 2 Tes. 2, 2; 15. 1 Tes. 5, 2; 2 Cor. 5, 2; Luc. 12, 27. 16. Zah. 12, 11. 17. c. 21, 1. 18. c. 4, 1.

s'a făcut de când oamenii s'au făcut pre pământ, ca acest cutremur, așa mare.

19. Și s'a făcut cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neagraurilor au căzut; și Vavilonul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea lui paharul vinului mănii iușimei lui.

20. Și tot ostrovul a fugit, și munții nu s'au aflat.

21. Și grindină mare ca talantul s'a pogorât din cer preste oameni; și au hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei; că mare este rana ei foarte.

CAPITOLUL XVII.

Unul din cei șapte îngeri descopere Evanghelistului surparca cetății. Cele șapte capete și zece coarne. Tăcându-se vedeniei.

Și a venit unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte cupe, și a grăit cu mine, zicând: Vino să-ți arăt ție judecata curvei cei mari, care șade preste apele cele multe;

19. c. 14, 10; 17, 2; Is. 51, 22. 20. c. 6, 14. XVII. 1. c. 15, 1; Ier. 51, 13; Naum. 3, 4.

2. Cu care au curvit împărații pământului, și s'au îmbăt de vinul curvei ei cei ce lăcuesc pre pământ

3. Și m'a dus pre mine în pustie în duh: și am văzut o muiere șezând pre o hiară roșie, plină de numi de hulă, care avea capete șapte și coarne zece.

4. Și muierea eră îmbrăcată cu porfiră și cu roș, și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritari, având pahar de aur în mână ei plin de urâciuni și de neurățenia curvei sale:

5. Și în fruntea ei nume scris: **Taină, Vavilonul cel mare, malca curvelor și a spurcăciunilor pământului.**

6. Și am văzut pre muiere beată de sângele sfinților, și de sângele marturilor lui Iisus: și m'am mirat, văzându-o pre ea, cu mirare mare.

7. Și mi-a zis îngerul: Pentru ce ai mirat? eu voi spune ție taina muierei, și a hiarrei ce o poartă pre ea, care

are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Hiară care o ai văzut eră, și nu este; și va să se sue din adânc, și în peire să meargă: și se vor mira cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror nume nu sânt scrise în cartea vieții dela întemeierea lumii, văzând pre hiară că eră, și nu este, măcar că este.

9. Aici este mintea ceea ce are înțelepciune. Cele șapte capete sânt șapte munți, unde șade muierea preste ei.

10. Și împărații șapte sânt: cinci au căzut, și unul este, și celalt încă n'a venit; și când va veni, puțin trebuie el să rămăie.

11. Și hiară care eră, și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este, și întru peire merge.

12. Și cele zece coarne, care le-ai văzut zece împărați sânt, cari încă n'au luat împărăția; ci stăpânire ca niște împărați într'un ceas ieau cu hiară.

13. Aceștia un gând au, și

2. c. 14, 2; 18, 2. 3. Mat. 4, 2; Is. 21, 1; c. 21, 10; 13, 1. 4. c. 18, 16; Ier. 51, 7. 5. c. 14, 2; 2 Tes. 2, 7. 6. c. 18, 24.

8. c. 11, 7 și 13, 2; Eș. 32, 11; Dan. 12, 1. 9. c. 13, 11. 10. c. 20, 2. 12. Dan. 7, 24.

puterea și stăpânirea lor o vor da hiarei.

14. Aceștia cu Mielul vor face războiu, și Mielul îi va birui pre ei: că este Domnul domnilor, și împăratul împăraților: și cei cu el sânt chie-mați, și aleși, și credincioși.

15. Și îmi zice mie: Apele care le-ai văzut, unde șade curva, sânt noroade și gloate, și neamuri, și limbi.

16. Și cele zece coafne care le-ai văzut la hiară, aceștia vor urî pre curvă, și pustie o vor face pre ea și goală, și cărnurile ei vor mânca, și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnezeu a dat în inimele lor ca să facă sfatul lui, și să facă un gând, și să dea împărăția lor hiarei, până ce se vor sfârși graiurile lui Dumnezeu.

18. Și muierea pre care o ai văzut este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărății pământului.

CAPITOLUL XVIII.

All inger vestește căderea celei, și strigă norodului să fugă.

Și după acestea am văzut inger pogorându-se din cer, care avea putere mare; și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat întru tărie cu glas mare, zicând: A căzut Vavilonul cel mare, și s'a făcut lăcaș dracilor, și pază a tot duhul necurat, și pază a toată paserea necurată și urâtă.

3. Că din vinul mânicii curviei ei au băut toate neamurile, și împărății pământului cu ea au curvit, și neguțatorii pământului din puterea desfătărilor ei s'au îmbogățit.

4. Și am auzit alt glas din cer, zicând: Ești dintr'însa, norodul meu, ca să nu vă împărtașiți cu păcatele ei, și ca să nu luați din bățiile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la cer, și și-a adus a-

XVIII. 1. c. 10, 1. 2. c. 14, 8; Is. 21, 9; 13, 21 și 34, 11, s; Ier. 50, 3; 39, 40; 51, 8. 3. Ier. 51, 7; Naum. 3, 4. 4. Is. 48, 20; Ier. 50, 8 și 51, 8.

14. c. 19, 18. 15. Is. 8, 7; Ier. 47, 2. 16. c. 18, 8. 17. c. 10, 1. 18. c. 16, 18.

minte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Răsplătiți ei precum și ea v'a răsplătit vouă, și îi îndoiți ei îndoite duple faptele ei: cu paharul cu care a dres, dregeți ei îndoite.

7. Cât s'a slăvit pre sine, și s'a desfătat, pre atâta dați ei chin și plângere: că întru inima ei zice: Sed împărăteasă, și vădovă nu sânt, și plângere nu voi vedea.

8. Pentru aceea într-o zi vor veni ranele ei, moarte, și plângere, și foamete; și cu foc se va arde: că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.

9. Și o vor plânge pre ea, și vor tângui de ea împărății pământului, cei ce au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderei ei.

10. Departe stând pentru frica muncii ei, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! că într'un ceas a venit judecata ta.

6. Num. 25, 17; Ps. 136, 8.

7. Ier. 50, 29; Is. 47, 7, s.

8. Is. 47, 8; Ier. 50, 21; c. 17, 16.

9. c. 17, 2; Ez. 26, 11; 27, 30.

10. c. 14, 8; Is. 21, 9; Ier. 51, 8.

11. Și neguțatorii pământului plâng și o jelesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult:

12. Povară de aur și de argint și de piatră scumpă și de mărgăritar și de viscon și de porfiră și de mătase și de roș și tot lemnul de tin, și tot vasul de lemn scump și de aramă și de fer și de marmură.

13. Și scoarță și tămâier și mir și tămâie și vin și untdelemn și făină de grâu și grâu și dobitoace și oi și cai și căruțe și robii și suflete de oameni.

14. Și poama pottei sufletului tău s'au dus dela tine, și toate cele grase și luminate s'au dus dela tine, și mai mult nu le vei mai afla pre ele.

15. Neguțatorii acestora, carii s'au îmbogățit dela ea, departe vor stă pentru frica pedepsei ei, plângând și tânguindu-se.

16. Și zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu viscon și cu porfiră și cu roș și poleită cu aur și cu pia-

11. Ez. 27, 30. 12. c. 17, 4; Ez. 27, 11, s. 13. Ier. 50, 23. 16. c. 17, 4.

tră scumpă și cu mărgăritari!

17. Că într'un ceas s'a pustiit atâta bogăție. Și tot cârmaciul, și toată gloata cea din corăbii, și corăbierii, și ori câți lucrează marea, de departe au stătut,

18. Și strigau văzând fumul arderei ei, zicând: Care eră asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărână pe capetele lor, și strigau, plângând și tânguindu-se, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogățit de prețul ei toți cei ce au corăbii în mare! că într'un ceas s'a pustiit.

20. Veselește-te de ea, cerule, și voi sfinți apostoli și proroci; că a judecat Dumnezeu judecata voastră despre dânsa.

21. Și un înger tare a ridicat o piatră mare ca de moară, și o a aruncat în mare, zicând: Așa cu pornire se va arunca Vavilonul cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

17. Is. 23, 14; Ez. 27, 37.
18. Is. 34, 10; 19. Is. N. 7, 6; Iov 2, 13. 20. Is. 44, 32; 49, 13; Ier. 51, 48. 21. Ier. 51, 49.

22. Și glas de lăutari și de muzici și de fluerăși și trâmbițași, nu se va mai auzi întru tine; și tot meșterul a tot meșteșugul nu se va mai afla întru tine; și sunet de moară nu se va mai auzi întru tine;

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine: că neguțătorii tăi erau boerii pământului: căci cu fermecătoria ta s'au înșelat toate neamurile.

24. Și într'însa s'a aflat sânge de proroci, și de sfinți, și de toți cei junghiați pre pământ.

CAPITOLUL XIX.

Cântarea sfinților pentru căderea Babilonului. Nunta și cina Mielului. Evanghelistul vede pe Hristos. Antihrist și ai săi aruncați în Ghinea.

Și după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer, zicând: Aliluia, Mântuirea și slava și cinstea și puterea, Domnului Dumnezeului nostru:

22. Is. 24, 8; Ier. 26, 13.
23. Ier. 7, 34; Is. 23, 8.
24. c. 17, 8; Mat. 23, 35.
XIX. I. c. 12, 10; Ps. 103, 35.

2. Că adevărate și drepte sânt judecățile lui: că a judecat pre curva cea mare, care a stricat pământul cu curviea sa, și a izbăvit sângele robilor săi din mâna ei.

3. Și a doua oară au zis: Aliluia, și fumul ei se sue în vecii vecilor.

4. Și au căzut bătrânii cei douăzeci și patru și cei patru viețuitori și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce șade pre scaun, zicând: Amin; Aliluia.

5. Și glas din scaun a eşit, zicând: Lăudați pre Dumnezeu nostru, toți robii lui, și cei ce vă temeți de dânsul, și cei mici și cei mari.

6. Și am auzit ca un glas de gloată multă, și ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunete tari, zicând: Aliluia, că a împărțit Domnul Dumnezeu Atotțiitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim, și să dăm slava lui: că a venit nunta Mielului, și muierea lui s'a gătit pre sine.

8. Și s'a dat ei ca să se îmbrace cu viscon curat și stră-

2. c. 16, 7; Ier. 51, 51; Ps. 9, 13; Ioil 3, 26. 3. Is. 34, 10. 4. Ps. 105, 48.
5. c. 11, 15. 7. Ps. 117, 21; Mat. 22, 9; 25, 10. 8. Ps. 44, 14, s.

lucitacă visconul sânt îndreptările sfinților.

9. Și îmi zice mie, Scrie: Fericiri cei chemați la cina nunței Mielului. Și îmi zice mie: Aceste cuvinte adevărate sânt ale lui Dumnezeu.

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Și îmi zice mie: Vezi, nu împreună cu tine rob sânt, și cu frații tăi cari au mărturiea lui Iisus: lui Dumnezeu te închină: că mărturiea lui Iisus este duhul prorociei.

11. Și am văzut cerul deschis, și iată un cal alb; și cel ce ședea pre el se cheamă credincios și adevărat, și întru dreptate judecă și dă războiu.

12. Ochii lui ca para focului, și pre capul lui steme multe; având nume scris, care nimeni nu-l știe, fără numai el.

13. Și îmbrăcat în haină vâpsită cu sânge: și se cheamă numele lui Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele din cer urmau după el pre cai albi, îm-

9. Luc. 14, 18. 10. Fapt. 10, 25.
11. c. 6, 9. 12. c. 1, 14.
13. Fac. 49, 11; Is. 63, 1; Ioan 1, 1. 14. c. 4, 4.

brăcați fiind în visson alb și curat.

15. Și din gura lui ese sabie ascuțită, ca cu dânsa să lovească neamurile: și el le va paște pre ele cu toiag de fer: și el calcă teascul vinului mâniei și iuțimei lui Dumnezeu Atotțiitorului.

16. Și are preste haina și preste coapsa sa numele scris: **Împăratul împăraților, și Domnul domnilor.**

17. Și am văzut pre un înger stând în soare; și a strigat cu glas mare, zicând tuturor paserilor celor ce zboară în mijlocul cerului: Veniți și vă adunați la cina marelui Dumnezeu;

18. Ca să mâncați trupuri de împărați și trupuri de căpitani și trupurile celor tari și trupurile cailor și ale celor ce șed pre ei și trupurile tuturor celor slobozi și celor robi și celor mici și celor mari.

19. Și am văzut pre hiară, și pre împărații pământului, și oștile lor, adunate ca să

facă războiu cu cel ce șade pre cal, și cu oastea lui.

20. Și s'a prins hiară, și cu ea prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pre cei ce au luat semnul hiarei, și pre cei ce s'au închinat chipului ei. Vii s'au aruncat amândoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.

21. Și ceilalți s'au ucis cu sabia celui ce ședeă pre cal, care eșia din gura lui: și toate paserile s'au săturat din trupurile lor.

CAPITOLUL XX.

Salana legat. Mia de ani. Scaunele gădile mărlurisorilor lui Hristos. Învierea cea dintâi și moartea a doua. Gog Magog. Învierea cea de obște.

Și am văzut înger pogorându-se din cer, având cheia adâncului și lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pre balaaur, pre șarpele cel vechi, care este Diavolul și Satana, și l-a legat pre el o mie de ani.

3. Și l-a băgat pre el în a-

20. c. 13, 11; Is. 30, 33; Dan. 7, 11. XX. 1. c. 1, 18. 2. c. 12, 9.

15. Ps. 2, 9; Is. 63, 3. 16. c. 17, 14; 1 Tim. 6, 16. 17. Ez. 39, 4. 18. Is. 49, 26.

dânc, și l-a închis, și a petcluit d'asupra lui, ca să nu înșale mai mult pre neamuri, până se vor plini o mie de ani: și după acestea trebuie el să se deslege puțină vreme.

4. Și am văzut scaune, și au șezut pre ele, și judecată li s'a dat lor: și pre sufletele celor tăieți pentru mărturia lui Iisus, și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat hiarei, nici chipului ei, și n'au luat semnul pre fruntea lor, și pre mâna lor; și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalți morți n'au înviat până nu se va sfârși miea cea de ani. Aceasta este învierea cea dintâi.

6. Fericit și sfânt este cel ce are parte întru învierea cea dintâi: preste aceștia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, și vor împărăți cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va plîni acea mie de ani, se va deslegă Satana din temnița lui,

8. Și va eși să înșale nea-

murile cele ce sânt în cele patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să-i adune pre ei la războiu: al căror număr este ca năsipul mării.

9. Și s'au suit pre latul pământului, și au încungiurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită: și s'a pogorit foc dela Dumnezeu din cer, și i-a mâncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce îi înșală pre ei s'a aruncat în iazărul cel de foc și de piatră pucioasă, unde este hiară și prorocul cel mincinos, și se vor chinui ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am văzut scaun alb mare, și pre cel ce ședeă pre el, de a cărui față a fugit pământul și cerul; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am văzut pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu; și cărți s'au deschis; și altă carte s'a deschis, care este a vieței: și s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, după faptele lor.

4. Dan. 7, 9. 5. Is. 26, 11. 6. c. 8, 10. 8. Ez. 38, 2.

9. Ez. 39, 4. 10. c. 19, 30; 14, 18. 12. c. 3, 5; Fil. 4, 9.

13. Și marea a dat pre morții cei dintr'însa; și moartea și iadul au dat pre morții cei dintr'înșii; și s'au judecat fiecare după faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'au aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doua.

15. Și oricare nu s'a aflat scris în cartea vieții s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAPITOLUL XXI.

Cer și pământ nou. Ierusalimul cel de sus. Cuvintele celui ce șade pe scaun. Îngerul ce măsoară cetatea sfîștilor.

Și am văzut cer nou și pământ nou: că cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut; și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorându-se dela Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.

3. Și am auzit glas mare din cer zicând: Iată, cortul lui

13. Is. 26, 13. 14. c. 6, 8; 1 Cor.

15. 15. Mat. 25, 41.

XXI. 1. Is. 65, 17; 2 Petr. 3, 12.

2. Gal. 4, 30; 3. 2 Cor. 2, 14;

Is. 37, 31.

Dumnezeu cu oamenii, și se va sălășlui cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și însuși Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu al lor.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult: că cele dintâi au trecut.

5. Și a zis cel ce ședea pe scaun: Iată, toate le fac nouă. Și îmi zice mie: Scrie, că cuvintele acestea adevărate și credincioase sînt.

6. Și mi-a zis mie. S'a făcut. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Eu celui însetat voi dau în dar din izvorul apei vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni toate; și eu voi fi lui Dumnezeu, și el va fi mie fiu.

8. Iar celor fricoși, și necredincioși și păcătoși și spurcați și ucigași și curvari și fermecători și închinători de idoli și tuturor celor mincinoși, partea lor în iazărul cel de arde cu foc și cu piatră pu-

4. c. 7, 17; Is. 35, 10. 5. c. 4, 2;

Is. 43, 10; 2 Cor. 5, 17. 6. c. 1, 8.

7. c. 2, 20; Zah. 8, 8; Evr. 8, 10.

8. c. 22, 15.

cioasă; care este moartea cea a doua.

9. Și a venit către mine unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte cupe care erau pline de cele șapte rane cele mai de pre urmă, și a grăit cu mine, zicând: Vino, să-ți arăt ție mulierea, mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pre mine în duh într'un munte mare și înalt, și mi-a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfânt, pogorându-se din cer dela Dumnezeu,

11. Având slava lui Dumnezeu: și luminătorul ei asemenea cu piatră prea scumpă, ca cu piatra iaspis, ce este ca cristalul;

12. Și având zid mare și înalt, având porți douăsprezece, și la porți îngeri doisprezece, și nume scrise d'asupra, care sînt cele douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel:

13. Despre răsărit porți trei; despre miazănoapte porți trei; despre miazăzi porți trei; și despre apus porți trei.

9. c. 15, 1; 6, 7; 19, 7.

10. Ez. 40, 2. 11. Ez. 48, 35.

12. Ez. 48, 31.

14. Și zidul cetății avea temelii douăsprezece, și într'însele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbiă cu mine avea trestie de aur ca să măsoare cetatea, și porțile ei, și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este atîta cât și lățimea; și a măsurat cetatea cu trestia, la stadii de douăsprezece mii. Lungimea și lățimea și înălțimea ei întocma sînt.

17. Și a măsurat zidul ei, de o sută patruzeci și patru de coți, măsură a omului, care este a îngerului.

18. Și era zidirea zidului ei, iaspis; și cetatea, aur curat, asemenea sticlei cei curate.

19. Și temeliiile zidului cetății erau cu toată piatra scumpea împodobite. Temelia cea dintâi, iaspis; a doua, safir; a treia halchidon, a patra smaragd;

20. A cincia, sardonix; a șasea, sardon; a șapte, hrisolitos; a opta, viril; a noua, topaz; a zecea, hrisoprasos; a

14. Efes. 2, 20. 15. Ez. 40, 2.

19. Ez. 28, 11; Is. 54, 11.

unsprezecea iachint; a douăsprezecea, ametist.

21. Și cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgărituri; fiecare poartă era dintr'un mărgăritar: și ușița cetății era aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Și biserică n'am văzut întru dânsa: că Domnul Dumnezeu Atotțitorul este biserică ei și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze întru ea: că slava lui Dumnezeu o a luminat pre ea, și luminătorul ei este Mielul.

24. Și neamurile celor ce se mântuesc întru lumina ei vor umbla: și împărații pământului aduc slava și cinstea lor întru dânsa.

25. Și porțile ei nu se vor închide ziua: că noapte nu va fi acolo.

26. Și vor aduce slava și cinstea neamurilor întru dânsa.

27. Și nu va intra întru dânsa tot ce este spurcat, și face spurcăciune, și minciună:

21. c. 22, 2; 23. c. 22, 5; Is. 60, 19; 24. Is. 60, 1; 25. Is. 60, 13; c. 22, 5; 27. Fil. 4, 3.

fără numai cei scriși în cartea vieții Mielului.

CAPITOLUL XXII.

Râul cel limpede eșind din scaun. Vădenta Apostolului vrednică de credință. Hristos Dumnezeul prorociilor și stăpân al tuturor. Porunca de a propovădui Apocalipsa. Chemarea arătării cei slăvite a lui Hristos. Blestem asupra celor ce vor strica această carte.

Și mi-a arătat mie râul limpede al apei vieții, luminos ca cristalul, eșind din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul uliței ei, și a râului de o parte și de alta, lemnul vieții, făcând roduri douăsprezece, în fiecare lună dându-și rodul său; și frunzele lemnului spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blestemul nu va mai fi acolo: și scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într'însa; și slugile lui vor sluji lui;

4. Și vor vedea fața lui; și numele lui pre frunțile lor.

5. Și noapte nu va fi acolo;

XXII. 1. Ez. 47, 1, 13; Zah. 14, 8; 2. c. 21, 6, 11; 3. Zah. 14, 11; 4. Ps. 16, 15; 5. c. 21, 22; Ps. 35, 13.

și trebuință nu au de făclie, și de lumina soarelui; că Domnul Dumnezeu îi luminează pre ei: și vor împărăți în vecii vecilor.

6. Și mi-a zis mie: Aceste cuvinte sânt credincioase și adevărate: și Domnul Dumnezeu sfinților proroci a trimis pre îngerul său să arate robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată, vin degrab: fericit este cel ce păzește cuvintele prorociei cărtei acesteia.

8. Și eu Ioan cel ce văd și aud acestea. Și când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului ce îmi arată mie acestea.

9. Și îmi zice: Vezi, nu: că dimpreună cu tine rob sânt, și cu frații tăi prorocii, și cu cei ce păzesc cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu te închină.

10. Și îmi zice: Să nu pecetluiești cuvintele prorociei cărții acesteia: că vremea aproape este.

7. c. 3, 11; 1. c. 8, c. 19, 10; 9. Mat. 4, 13; 10. Dan. 8, 26; 1; 12, 4; Fil. 4, 3.

11. Cel ce face strâmbătate, mai facă strâmbătate: și cel ce se spurcă, mai spurce-se: și cel drept, mai facă dreptate: și cel sfânt, mai sfințească-se.

12. Iată, viu degrab: și plata mea este cu mine, ca să dau fiecăruia precum va fi fapta lui.

13. Eu sânt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, cel dintâi și cel de pre urmă.

14. Fericiti cei ce fac poruncile lui, ca să fie stăpânirea lor preste lemnul vieții și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară câinii, și fermecătorii, și curvarii, și uciagașii, și închinătorii de idoli, și tot cel ce iubește și face minciună.

16. Eu Iisus am trimis pre îngerul meu ca să mărturisească vouă acestea în biserică. Eu sânt rădăcina și sămânța lui David, steaua cea strălucitoare și de dimineată.

17. Și duhul și mireasa zic: Vino. Și cel ce aude să zică:

11. 2 Tim. 3, 13; 12. c. 3, 11; Rom. 2, 6; 13. c. 1, 8; 2. c. 21, 6; Is. 41, 4; 44, 6; 45, 13; 15. c. 21, 6; 1 Cor. 6, 10; 16. c. 1, 11; c. 5, 5; Is. 11, 10; Rom. 15, 13; 2 Petr. 1, 18; 17. c. 21, 6; Is. 55, 1; Ioan 7, 37.

Vino. Și cel însetat să vie. Și cel ce voește, ia apa vieții în dar.

18. Că mărturisesc la tot cel ce aude cuvintele prorociei cărții acesteia. De va adăoga cineva la acestea, va pune Domnul Dumnezeu preste el toate ranele cele scrise în cartea aceasta:

19. Și de va scoate cineva

19. A doua Leg. 4, 2; Fil. 4, 2.

20. c. 1, 7.

din cuvintele cărții prorociei

acesteia, va scoate Dumnezeu

partea lui din cartea vieții, și

din cetatea cea sfântă, și din

cele scrise în cartea aceasta.

20. Zice cel ce mărturisește

acestea: Așa, viu curând. A-

min. Așa, vino, Doamnelisuse.

21. Darul Domnului nostru

Iisus Hristos cu voi toți. Amin.

Sfârșit și lui Dumnezeu slavă.